00046335

BOMBAY BRANCH
OF THE
Royal Asiatic Society.

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 05 October, 2018

A Collation of Four MSS. of Bede's Ecclesiastical History.

Oxford
HORACE HART, PRINTER TO THE UNIVERSITY

The Old English Version

of

Bede's Ecclesiastical History

of

The English People.

EDITED BY

THOMAS MILLER, M.A., PH.D.

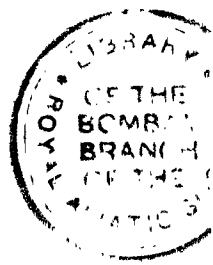

PART II.

LONDON:

PUBLISHED FOR THE EARLY ENGLISH TEXT SOCIETY,

BY KEGAN PAUL, TRENCH, TRÜBNER & CO., LTD.

PATERNOSTER HOUSE, CHARING CROSS ROAD.

M DCCC XCVIII.

274
Bed/old
46335

00046335

A Collation of Four MSS.

Of the Old English Version of

Bede's Ecclesiastical History

of

The English People.

WITH INTRODUCTION

BY

46335

THOMAS MILLER, M.A., PH.D.

LONDON:

PUBLISHED FOR THE EARLY ENGLISH TEXT SOCIETY,

BY KEGAN PAUL, TRENCH, TRÜBNER & CO., LTD.

PATERNOSTER HOUSE, CHARING CROSS ROAD.

M DCCC XCVIII.

CONTENTS.

	PAGE
INTRODUCTION	ix–xxiii
VARIOUS READINGS	1–597

ERRATUM.

P. 170, *line* 30, (Ca. 13), read *wintoncastre*.

INTRODUCTION.

THIS Part gives completely the variations of the existing MSS. from the printed text. Fresh study of the MSS. enables me to add some particulars of interest as to C. O. B. See Introduction to Part I.

MS. C. The fresh hand which wrote leaves 35, 36 (Text 480, 20 to end), wrote also leaves 39–47 (the A. S. Chron. G). Page 34^b contains only twelve lines, the rest being blank. Consequently the MS. may have originally ended here. The fragments of G. are in more than one hand. G. is assigned to Canterbury (Earle), but there is nothing to favour this supposition in the case of C. The close connexion between the English Bede and the A. S. C. will find further illustration in the text of MS. B.

MS. B. The scribe at the end of this MS. claims to have written all (Introd. u. s.). He wrote *all* of one part. For I have found that the MS. is in two portions, the first containing thirteen quaternions and one leaf (up to end of p. 206), the second containing eighteen quaternions (p. 207 to end). The hands are as follows: **I.** p. 1=Text 6, 4–13. **II.** pp. 2–190, 20=Text 6, 14—24, 23; 2, 1—6, 3; 24, 29—64, 5; 88, 28—240, 29; **III.** 190, 20 pegma leah—206=Text 240, 30—252, 3; 64, 6—72, 19 ælmihtigan. **IV.** 207—end=Text 72, 19, gode—88, 27; 252, 4—end. I, III, IV are by three separate scribes. The hands in II belong to various other scribes. The illuminator's work in the two parts is different in design, and where (rarely) carried out, different in execution. Perhaps the scribe of I was illuminator for all the first part. The scribe of IV fills in his own initials in the interrogations, but the illuminations were not completed. The signatures of the sheets in the two parts are independent; the last signature marked

in the first part is M; the first in the second part is A on p. 122, and then follow regularly B to R. The junction at pp. 206–207 is very evident. Mr. Warner of the British Museum kindly inspected photographs of these pages, and dated the very beautiful writing about 1030–1040 A.D.

MS. O. Two styles are discernible in the hands, round and pointed, but the subvarieties are not so distinct. There is a very striking departure from these modes on p. 47[a] (here only). This scribe employs thin, upright strokes, with a flat topped *a*, prolonged verticals and occasionally clubbed tops, but *d* is bent back and kept low; all has an archaistic look. The full text will be found in V. R. p. 226 f. The other hands interlace often on the same page, nor is it always easy to discriminate exactly. The ordinary pointed occurs on p. 69[b] throughout; see V. R. p. 63 ff. Round shares p. 22[b] with pointed, which runs from *compode* (inclusive) to the end; see V. R. p. 145. The pointed more frequently has *o* before nasals and *þæm* in dative rather than *þam*. The round on the whole takes the lead and prevails. From 101[b] on (= Text 320, 7) the pointed style recurs oftener. I have drawn up a complete scheme of hands throughout, but feel uncertain as to exact minor details, and withhold it.

An examination of the place names in the various MSS., and comparison with the A. S. Chronicle, as well as the C(artularium) S(axonicum) and C(odex) D(iplomaticus), has enabled me to determine approximately the locality of each MS., and to confirm the conclusion arrived at in the Introduction to Part I, that the translator belonged to the North Midland district. In a paper, which I hope to publish, on the Place Names in Bede's History, I have given full details, and must here limit myself to a few particulars and a statement of results. The translator or archetype knew the North (not Cumberland) and Midlands, was unacquainted with East Anglia, London, and the country south of the Thames. All the MSS. betray ignorance of the extreme North. T. alone is perfect in Yorkshire, and has local forms in Lincoln; but the South and East Anglia were not for T. familiar ground. B. blunders in the North, and along the line of the Thames E. and W., but has intimate local knowledge of the country lying in and about Hants. In O. the variety of scribes and the numerous erasures complicate the question, but the MS. may with confidence

be assigned to S.W. Mercia. There can be little doubt that Ca. belongs to the adjoining districts, and may be located not far from Malmesbury. C. may, perhaps, be placed on the South Midland border midway between E. and W. The defects in this MS. hinder identification, but certain affinities are well marked[1].

By these affinities we may reclass the MSS. which, on other grounds, fall under two recensions (I. T.B. II. C.O. Ca.; see Introd. Pt. I).

For 'Britain' A.S.C. A. has *Breten* always up to 601 (C. in poetry under 937). Thence in A., and the rule in all MSS. *Bryten*. For 'Briton,' however, A. S.C. A. has *Brett-* ten examples (G. only three examples), last in 890; other MSS. *Brytt-*. Orosius has *Brettas, Bret(t)anie, Brittannia, Brettania*. Ælfric *Bryttas*. O. E. B. chiefly *Breoton, Bryten*; *Brett-, Brytt-*.

The table shows all combinations of vowels in the syllables.

Britain	eo-o	eo-e	y-o	y-e	e-e	o-o	o-e	i-e	*Briton*	e	y	i
T. . .	55	9	.	.	.	.	.	.		26	.	.
O. . .	39	5	5	7	.	.	.	.		3	24	.
Ca. . .	92	19	3	3	.	1	1	.		2	54	1
C. . .	11	1	.	2	1[2]	.	.	.		1	1	.
B. . .	1	.	1	116	.	.	.	1		.	58	.

Breoton, (never in A. S. C.) may be taken as Mercian; cp. Sweet, H. E. S. § 431.

The early *Brett-* continues to be the Midland form. *Bry-* is Southern.

Angl- &c., occur as (1) = 'Angle'; (2) 'English'; (3) as first part of compounds; (4) as second part of compounds (always *-engl-*). The table shows the variations of *Angel- ongol-* in O. E. B. The form *Engle* is, except as (4), very rare in O. E. B.; it occurs three times in T., always = (1); in MS. O. Ca. B. the use is indiscriminate for (1) and (2). In A. S. C. *Engle* is used for (2), except 596 B. C. 975 C. where *Angle* = 'English.' (In 975 D. E. *Angle* = 'Angles.') For (3) A. S. C. has (i) *Angel*, (ii) *Ongol*, (iii) *Ongel*, (iv) *Engel-*, (v) *Ængel-*; (i) being general, the

[1] Latin names are cited from Sweet, O. E. Texts; and Holder's ed. of Baedae H.E. 1882, the A.S.C. from Thorpe and (for G.) Wheelock.

[2] Wheelock, 6, 4.

others sporadic; (ii) and (iii) once each in A. (G. only *ongel*); (iv) and (v) in D. 787 (*e*), 836 (*æ*), 886 (*æ*). N.B.—*æ* = *e* is a characteristic of D.'s first hand. In all there are 200 examples of the word prefixed in A. S. C., the second part being *cyn* always (except F. 873 *-scole*). The collective examples of all MSS. in O. E. B. amount to over 400 under heads 1, 2, 3.

	o-o	o-e	a-e	a-o	
T. . .	75	6	'	.	
O. . .	1	17	64	.	
Ca. . .	2	10	90	10	O. E. B. has -cyn, -þeod, -cirice,
C. . .	2	18	.	.	-cyning, -cynrice.
B. . .	.	2	109	.	
Z. . .	.	1	.	.	

That *ong-* is Midland, *ang-* Southern, is clear from the A. S. C., as well as from the ordinary usage of dialect[1]. Ælfric has *Angle* = 'Angles,' *Engla þeode* = 'English,' *E. land* = 'England.' I have excluded *Engla* (*-e*) *land* in A. S. C. which occurs in eleventh century (about thirty examples). In O. E. B. it = 'l. of Angles.'

'Northumbrian.'—In A. S. C. the first part is spelt *norðan-* or *norð-* in these proportions: A. G. $\frac{12}{15}$; B. $\frac{10}{13}$; C. $\frac{9}{12}$; D. $\frac{5}{42}$; E. $\frac{12}{34}$; F. *norð-* only. In A. G. the forms begin to interchange in 867, *norðan-* soon ceases, and *norð-*, already found 601, 625, is the sole form. *Norð-* is therefore Alfredian and Southern: it is the form in Ælfric. The proportions in O. E. B. are T. $\frac{36}{1}$; O. $\frac{40}{1}$; Ca. $\frac{55}{2}$; C. $\frac{10}{0}$; B. *norð-* only (*-him-* is found in O. (2), B. (11); *-hum-* Ca. 1; *-hem-* Ca. 1). The isolation of B. and persistency in Ca. are in striking contrast.

'Mercian.'—A. S. C. A. has *Mierce* to end of ninth century, then for a few years *Merce*[2]; but from 922 on *Myrce*, which is the prevailing South form (all MSS.). G. sometimes substitutes *Merce* for A.'s *Mierce-* (*Merce* in A. only 853; once also each in C. D. E.

[1] From A.D. 901 *o* before nasals—(i) disappears rapidly from South in contemporary charters, but continues in Hereford and Worcester; (ii) is rare in A. S. C. MS. A. after 937, and throughout in MS. B. (ends 977). All exx. from all MSS. 901–1025 give *o* to *a* = $\frac{1}{2}$ A., $\frac{1}{13}$ B., $\frac{1}{10}$ C., $\frac{1}{13}$ D., $\frac{1}{26}$ E., $\frac{1}{16}$ F.; (iii) continues in N. Mercia (Rush. Mt.).

[2] 'The lady of Mercia,' died 918.

F. but *Myrce* in A. four examples; G. 23; in others *passim*). Ælfric has *Myrce*. The proportions in O. E. B. are as follows: T. (all scribes) *e* always (*æ* twice); B. *y* always (*i* once); C. has *e*, *y* = $\frac{11}{1}$; O. = $\frac{23}{19}$ (often eras. of *e*); Ca. = $\frac{6}{54}$.

It is clear that of the MSS. T. is most distinctively Midland, and that C. comes next; O. has a larger admixture of Southern forms, and Ca. transcribing O. introduced still more. B. is distinctly Southern, and harmonizes closely with the later A. S. C. and Ælfric.

'London.'—The earlier A. S. C. prefers *Lundenburh*, the later *Lunden*: the figures are A. B. G. = $\frac{11}{3}$ (but years do not exactly correspond); C. = $\frac{15}{22}$; D. = $\frac{13}{28}$; E. = $\frac{3}{48}$; F. = $\frac{3}{17}$. *Lundenwic*, 604 E. (F.), is an old form; cp. C. S. 259; 494; 189; 335; 492. But in the charters from tenth century on *Lunden* is the general English form; cp. C. D. 280, 316, 685, 716, 759, 972, &c. [*Londen* C. S. 152 is not original]. I find *on Lundenbyrig* C. S. 1296 (but also *on Lundene*) before 975. *Lundentun* once C. S. 171 (Heming). But O. E. B. writes *Lundenceaster* even for *Lundonia urbs*, or *Lundonia* alone. *Lundenburg* is found twice; 4, 1, Ca. B. = *Lundoniensis*, and 478, 7 C. B.; *-ceaster* Ca. = *Lundoniensis*. Allowing all weight for the influence of the Latin *civitas*, we still must infer that the translator did not adhere to the Southern usage; he may have been influenced by the constant conjunction in *Eoforwicceaster*, which is marked both in O. E. B. and A. S. C. (A. B. G.). On the whole it may be concluded that neither translator nor scribes had local knowledge of London. A curious error in B. 104, 16, where *ealandburg* is read for *ealdor-*, shows astonishing ignorance. Can it result from a misconception of the fact stated in A. S. C. 1016, that the Danes made a new channel, and also drew a ditch round the city?

'Winchester.'—The A. S. C. varies much. The early form *wintan-* survives in A. G. up to 982. But *winte-* comes in early, A. G. 897, 909, 910 (*wintan-* G. 909). By the beginning of the eleventh century *wint-* had come in (see B. 897), and *win-* thenceforward prevails. Ninety charters at least have some form of the name; most are copies (Cod. Wint. twelfth century). But thirteen or fourteen Latin are contemporary and give *wintana*, *-ia*, *-iensis* usually, *wentana*, *wentonia*, *wintoniensis* very rarely. English contemporary charters (C. S. 478, 630, 678, 702?) give *winta-* 854;

wintan- 909; *winte-* 931, 934. English copies as a rule give *wintan-* to end of tenth century, passim; *winta-* rarely; *winte-* tenth century; *win-* middle of eleventh century. Ælfric has *wintan-*, *win-*, *wyn-*. In O. E. B. there are six examples thus distributed, *wintan-* C. 4, O. 3, Ca. 4; *winton-* Ca. 1; *winta-* T. 2, O. 1, Ca. 1; *wint-* B. 6. (O. has *win-* twice with *tan* above; *wint-* once with *a* above.)

I recall here the fact (Introd. Pt. I), that the translator used a text akin to Latin I. So *Wintacaestir* read in Latin I. is probably origin of T.'s (archetypal) form. C. has a usual tenth century form. B. is local and eleventh century. O. is ambiguous and varies; the two examples of *win-* are by the same hand; the other two differ. Ca. did not correct O. as he has *winton-*. Of all B. alone is by other evidence associated with the neighbourhood.

It will be convenient to begin with B. in the attempt to arrive at more precise local definition. The details will affect the position of the other MSS.

I take Kent. All MSS. have *Centlond* (*-æ-*) twice 104, 15; 298, 28; B. has it in twelve other places (against all the rest), once with a mistake (150, 2). The A. S. C. has *Cent* passim, but *Centland* in MSS. C. D. 994, 1015. (A. B. very early, only in 457, 676.) The charters have mostly *Cantia*; *Cent* variously spelt, C. S. 412, C. D. 317, 715, &c.; *Centland* I have not found. But this use of *land* as affix is a feature in B.; e. g. B. has *Tenetland* (O. Ca. blunder 56, 28), *wihtland* five times (others *ealand*). Now *Tenetland* is found in A. S. C. MSS. C. D., so also *wihtland* in same MSS. often (I pass over E. F. which copy). In charters *Tenet* (various forms) often, *Tenetland* only C. D. 715, A.D. 1006 (forged). Thus B. of Bede and C. D. of A. S. C. unite in a usage, which seems especially eleventh century (cp. note on *Engla land* above). *Tenet* occurs in earlier years of A. S. C. always, in which also *Wiht* (*ealand*) is the usual expression. The usage is not local to Kent, and B. blunders once 150, 2; and again 56, 25 (*cetrice*). But for the people of Kent B. O. Ca. C. prefer rightly *Cantware* which is local. T. *Cont.* The numbers are for *a*: *o*—T. $\frac{6}{33}$, C. $\frac{10}{3}$, O. $\frac{26}{3}$, Ca. $\frac{39}{2}$, B. $\frac{39}{2}$. The A. S. C. has *a* passim, *o* only 616, 851 (both A.). Here again T. is remotest from the South, C. not so near as O. Ca. B.

The Latin Bede gives the etymology of Rochester, and the L. MSS. treat the first element (*hrofes-*) as gen. always. Now

the English Bede has *hrofes-* in T. passim, O. 8, Ca. 8, C. 2, B. 1; *hrofe-* T. (fourth scribe) 1, O. 2, Ca. 10, C. 4, B. 13; *hroue-* B. 3 (only in capitula and by illuminator). But O. has *es* once, and *s* once written above (see also 150, 15); in the first case Ca. has *hrofes-* in the second *hrofe-*. The A. S. C. has *hrofes-* A. G. (stops 894), B. 5, C. 3, D. 5, E. *hrofe-* B. 2, C. 2, D. 6; E. F. *hroue-* E. F. The evidence of the charters is (i) *hrofes-* ninth, and in Textus Roffensis (local) up to the end of the tenth century, (ii) *hrofe-* early in the eleventh century, C. D. 929 (T. R.), (iii) *hroue-* C. D. 975 (T. R.) after 1058. In fact *hrofes-* is earliest, *hrofe-* belongs to later tenth and eleventh centuries, *hroue-* comes in about middle of eleventh century (*civitas hroui* C. S. 418, late copy; also T. R.). We infer for B. an eleventh century date; for Ca. also remoteness from the spot. The other MSS. exhibit the transition, T. being most archaic and probably most remote.

The name Selsey (Sussex) raises two separate questions. The Latin is *Seles* (*-æ-*) *eu*, but in MS. II (Sweet) *eu* is also written *ei*. This is the Saxon (cp. *Ceortes ei* L. B.) form for the Northumbrian *eu*, and the non-Saxon *ea*, which last is specially Kentish and Midland, as I have shown elsewhere. The translator employed *ea* mostly for *eu*, and therefore here. But the local form was always Saxon, e. g. C. S. 1334 (orig. of A. D. 780) has *Sioles aei* (*æi=ei*), C. S. 312 (A. D. 803) orig. *seles egi*; eleventh century copy *seolesegiae*. We find also *ige*, (C. S. 64, 132), *eie*, &c. The A. S. C. 980 (C.) has *æt seolesigge*. The Bede MSS. have C. O. Ca. *Seles ea*. O. Ca. *Syles ea*, B. *Seolesig*, *æt Seolesigge* (T. defect.). B. then alone is local in the ending. But it seems certain that *seo-* (*sio-*) is also local early, and in the eleventh and twelfth century. The Codex Wintoniensis (twelfth century) has similar forms, *sioluc ham* (C. D. 673), *seolescumb*, *seolesburnan*, *sceolles uuille* (C. S. 741, 408, &c.). But *selesdun* is a Surrey name (C. S. 558), *sylweg* is near Worcester C. D. 1369. In 448, 17 B. departs from Latin and other MSS. by reading *æt seolesigge*, where the context also is in close relation with A. S. C. C., both referring to the bishopric of Sussex. In another passage (478, 20), also relating to the Sussex bishopric, B. alters the text (reading *sohton*), to suit the circumstances of the day. Now the first mention of a 'Sussex' bishop, as such, in the A. S. C. is in 1038 C. &c.; cp. 980 l. c. These coincidences are very striking. MS. C. of the A. S. C. is assigned to Abingdon, and the first

hand (up to 1046) is very busy about 1030–40 (cp. Earle, Introd. p. xxxvii). This is just the date assigned to MS. B. of Bede (see above). As the crow flies Selsey is about 30 miles from Winchester, a place known to B. (see above). Midway lies the Meon district (East M., West M., M. Stoke, R. Meon), with Old Winchester Hill. Now L. B. has *Meanuari* (iv, 13=302, 16). T. O. Ca. C. follow this and write *Meanware*. But *Meon* is the local form in all charters, except once *Mene* in the forged Latin C. D. 1067, taken from the English C. D. 314=C. S. 553 (K. Alfred's will, copy about 1028–32). The charters are about a dozen, nearly all from the Cod. Wint. Now MS. B. alone has *Meonware*, and also has an emphatic variation in the text *þ is on westseaxena mægðe 7 þeode* (T. O. Ca. C. omit *þ is* and *mægðe 7*). Now the Meon district is on the borders of Sussex, and in the same passage (300, 30) there is a significant omission of the words *seo-Westseaxna*, which place Sussex outside Wessex. But Sussex had become a shire of Wessex (Green, Conq. of Engl. p. 234). The scribe of B. is a thorough-going Wessex partisan, as he alters *seaxna* in 168, 35 (rightly enough), and in 248, 17 (wrongly) into *Wes(t)seaxna*, and for *fyrrestan* 166, 26 (L. *intimis*, ='remote'), writes *fyrstan*. But a curious slip connects B. still more closely with Winchester. In 468, 15 he substitutes *Icenan* (the R. Itchin on which the town lies) for *Tinan*. The context is speaking of a monastery dedicated to SS. Peter and Paul. The famous monastery at Winchester so often mentioned in charters had the same dedication.

In fact, MS. B. may be called the Wessex version of the English Bede. The changes of themselves prove that the archetype was not West-Saxon, and furthermore help to settle the locality of the other MSS. by excluding them from B.'s country. Incidentally too B.'s assigned date has been confirmed.

With the help of these fixed points, we can obtain further conclusions. B.'s ignorance of London has been pointed out above. Tilbury in Essex written in L. *Tilaburg* (M.), *Tillalurg* (I. II, both with one *l* above) appears in B. as *Tîlaburh*, i.e. with long *i*. This leads up to the error in T. (226, 24) *Tulaburh*. The *i* is certainly short, as the doubling of *l* shows, a spelling confirmed by the local *Tilling(e)ham* C. S. 8, and C. D. 957. I may add at once that while O. Ca. are correct here, they err in the adjoining Barking, as their spelling *Byrcingum*, 282, 15, 20, has no local support. See

C. S. 81, 87, &c. But *Byrcmære*, C. S. 1037, is a Worcestershire locality.

Still in this same county B. Ca. write correctly *Pante* as the name of the R. Pant, for which Lat. has *Pentæ* mut. (M.) *Paente* (I. with erasure of first *e*); T. C. O. *Pente*, doubtless archetypal. Now *Pantan* occurs twice in Brihtnoth's Death (86, 97). The battle of Maldon (A. S. C. 991) made the name *Pante* famous. We get also here a test of dates for the MSS.

As we retrace the Thames upwards we find a confusion in B.'s text about Chertsey (282, 14), which shows an ignorance as to the local monastery, while he gives the form of name *Ceortes eg*, which has best local support; cp. C. S. 558, and other charters (twelfth century copies or later; see, however, C. D. 850). But when we arrive at Dorchester (Oxon), five or six miles from Abingdon in a straight line, we find a difference. Here B. C. O. Ca. have *Dorceceastre*. But, in 168, 8 where T. has *dorcot-*, two letters are erased in O. before *ceastre*, and in 334, 27 where T. has *dorcet-*, O. had *t*, now erased. L. B. has *dorcic, dorci*. Two Lat. charters have (i) *dorcocœnsis* C. D. 691 (A.D. 995), (ii) *dorcensis* 698 (A.D. 998 Cod. Wint.). Ælfric has *Dorcan-*, the A. S. C. *dorces-* A. G. (636, 639), *dorce-* A. B. C. D. E. G., *dorc-* G., *dorca-* D. E. As MS. C. (Abingdon) has *dorce-*, which is also generally supported, it may be considered local. The spelling of T. has slight literary support, and when compared with O. must be taken as archetypal. But B. C. Ca. alone are locally correct.

Along the west border of Oxfordshire, from the Bristol Avon towards the Warwick Avon, stretched the district of the *Hwiccas*. Glastonbury lies well to the south, but Malmesbury is close to the frontier. The name of Glastonbury is not in Bede. But B. has foisted it in three times for *Læstinga ea*, and C. once (458, 11, Wheelock). The A. S. C. has 'Glastonbury' once in G. [A.] 688, in C. once 1053; the other entries are eleventh and twelfth century (D. E. F.). All entries without exception add some form of *burh*. The same is true of the genuine charters in C. D. and C. S., always *-burh*, never *ea*. B. and C. were therefore unfamiliar with both districts.

Returning eastwards, we find B. at fault twice in the four examples of *Hwiccas*, writing (98, 15) *myrcna*, and (302, 13) *hwylcum*. The word occurs in the A. S. C. only in one year (800, A. *hwiccium*,

B. C. D. E. *hwiccum*), and though frequent in early Latin charters and their copies, fell into disuse; the forms with *ci* seem earlier; later copies too often drop *h* (C. S. 116, 134). Now MS. O. has once *wiccia* with *h* above. Here Ca. writes *hwicca* (336, 4). None but B. deviate absolutely.

The remotest SW. point named in Bede is Malmesbury. No word has a more vexed orthography in charters, A. S. C. and O. E. B. In C. D. twenty-four charters relate to this place; Kemble marks sixteen as forgeries. C. S. has others also; see especially Nos. 105 (grant by Pope Sergius, Latin, from William of M.) and 106 = A.S. version of 105 'from MS. Cott. Otho C. 1. Gospels, tenth century' (but is the version tenth century?). The place is associated (i) with *Maildulf* a 'Scot' as founder, (ii) with *Meldum* as founder, C. S. 105 —but the O. E. 106 has *æt Meldum*, (iii) with *Aldelm* as abbot, about 700 A. D. Hence a profusion and confusion of names, due in part to the literary forger. Those that have ancient authority are the following:—1. *Maildulfi urbs*, L. Bede. Hence *Muldubiensis*, *Maeldubesburg*, *Maldubesberg*, *Malduberi*, *Maelduburi* in a fourteenth century chartulary. But C. S. 569 from W. of M. has the earlier forms *Maildubiensis*, *Mailduberi*. 2. *Meldumesburg* C. S. 105, *Maldumes buruh*, *Mealdumes byrig* C. S. 106. Hence *Maeldumesburg*, *Mealdumesburg*, *Maldumesburg*, *Meldunesburg*, *Meldunensburg*, *Maeldunesburg*, *Meldunensis*, *Meldunesburgensis*, *Maldunensis* in the fourteenth century chartulary. 3. *Ealdelmes burh* A. S. C. MSS. C. D. 1015. Hence in MS. F. I. Corpus Coll. Cam. (Wanley), a book of the monastery is called a book AEDHELMI, the stealing of the book is a theft from AEDHELM. 4. Then by 'contamination' in A. S. C. 1015 E. F. *Mealdelmes byrig*, and in Cod. Wint. C. D. 593 *Mealdælmæs byrig*. The O. E. B. MSS. have *Maldulfes burgh* O. C. (archetypal). *Aldelmesburh* B., *Maldmesburh* Ca. (T. defect.). Clearly O. C. follow the Latin and the English archetype; once more B. is associated with A. S. C. MS. C. and has a literary or ecclesiastical appellation. But Ca. has the real local name, which appears in the fourteenth century in a still shorter shape as *Malmesburg* C. D. 271 = C. S. 470; but Ca.'s record is the earliest of the abiding local form. There can be little doubt that, as Ca. gives us the earliest record of the final name in so modern a shape, the scribe was familiar with the locality. As we have seen above, Ca. is excluded from Hants, but his knowledge extends to the Mercian Dorchester. His

blunders exclude him from the North Midlands, his affinities and variations point to S.W. Mercia. His correction of O.'s *hwiccia* suits date and place. The localization seems unquestionable. The localization of O. rests largely on negative evidence. From the North Midlands mistakes exclude the scribes. Essex, Kent, Sussex, Hants (S. part) are unfamiliar; so is Malmesbury. One scribe had the local spelling for Winchester, but another hand (not Ca.) corrected him: the reverse is the case as to Dorchester. The various scribes and the corrector alike were at home among the Hwiccas. The number of hands at work implies a large community, where too there might be some who had at least visited other schools and great centres (e.g. Winchester). Perhaps Worcester best fulfils these conditions; and the diverse currents of dialect meeting there, and apparent in the local charters, reappear in MS. O. The affinities of certain blunders, as already remarked in the case of Ca., point to the same neighbourhood. Perhaps Ca. went to Worcester to copy O. MS. Ca. is a very neat and scholarly MS., but a less costly one than O., and adapted for more modest requirements. The survival (after numerous corrections) of the Mercian *e* in O. (see above and Introd. Pt. I), and Ca.'s preference for *y* (Myrce), part off the two MSS. as regards date and locality, and exhibit the victorious advance of Southern forms.

The various scribes of B. unite in the consistent adoption of Southern forms in leading proper names. Not less consistent are the scribes of T., who yet in other points differ widely. (My Glossary gives separate summaries, showing the distinctive work of each scribe in T. in all debateable points.) The local knowledge of T. cannot be proved to extend South of the Thames. Essex, London, Mercian Dorchester are known by report or literary tradition only. One variation would seem to imply knowledge of Canterbury. In 106, 6 T. has þære *miclan* ciricean, differing from the Latin and the other MSS. which omit *miclan*. Against this must be set the non-local form *Cont-* which is decisive as to Midland origin, apart from other proofs. There is no failure as to *Hwiccas*. An independent form *Boncra* (100, 18; cp. V. R.), when compared with L. B. (*Bancora* M. with *n* above *r*; *Boncorna* I. with *a* above first *o*), certainly favours a Northern origin, perhaps implies fuller knowledge. For Chester T. O. have the older form=Latin and A. S. C. MSS. A. G., while Ca. varies

(40, 31; 102, 29), and B. tends to agreement with C. (1000, 1016, 1055—perhaps 894 *ie=ei-*). As to Lichfield (262, 11) T. is earlier and more local; cp. Latin and C. S. 310; 312 (with variants); Ca. varies (cp. 478, 7). B. agrees with A. S. C. before 1053 (except B. 716, which has Mercian affinities and agrees with T.). Bede MS. C. writes *wiccetfelda* (478, 7) a bad error.

In Yorkshire, while B. O. Ca. fail repeatedly and badly (R. Derwent, Lastingham, Catterick, R. Nidd, Leeds), T.'s sole failure is characteristic. Even in the eighth century there was a difficulty as to the lost town of *Calcaria* (332, 26)=*Kælcaestir* (M.), written *Helcacęstir* (I.) and *Faelcaestir* (Namur MS.). O. E. B. MSS. have C. *Kaelca-* [not *Kaaelca-*], Ca. O. *Kalca-*, B. *Cealca-*, T. *Kwelca-*. Some identify the town with Healaugh near Tadcaster, but the suspicious approximation to *Helcacęstir* (I.) may be an accidental coincidence. The initial *K* is clearly archetypal (O. C. T.), and is in striking contrast to general usage[1]. Did Bede himself err in forcing a local name into resemblance with the undoubted Calcaria? T.'s mistake seems due to a misreading of open topped *a* in *Kaelca-* (cp. C.'s reading). This was taken for *u*, and written *w*. B.'s spelling *Cealc-* is a Southern interpretation, and corresponds to forms in Sussex, Berks, Oxon (C. D. Index). O. Ca. may have thought of *Calcstanes mor* (C. D. 764), *calcbrac* (291), both close to Worcester, with the unbroken *a-*. In Notts B. fails as to R. Trent (144, 14). O. has *treotan* (324, 15) with *n* above; and *treontan* (144, 14) with *o* erased. Ca. *trentan* (*-on*). Perhaps the proximity of R. *trenta* (near Evesham, C. D. 289, vol. iii. p. 395–6) influenced the corrector and Ca. In A. S. C. *treontan* A. G. 924, *trentan* C. D. 1013 (and also in E. here and later).

When we examine Lincolnshire, we find for Lindsey T. C. writes consistently *Lindisse* (*-esse*); O. Ca. *-esse* and *-ese*, and Ca. once *Lindesege*. B. has *Lindesege*, *-ig(g)e*, even *-iglande* (242, 14). The A. S. C. have *lindesse* up to end of tenth century. *Lindesige* begins early in the eleventh century (D. first hand), *Lindesege* is late eleventh century (C. 1066). But doubtless there was a confusion between *ge*, 'district' (as in *Suðrige*=Surrey, &c.), and *ig*, *eg*, 'isle.' 'Lincoln' is also varied; T. has *Lindcylene*, O. has *Lindcylene*,

[1] On the other hand it must be remembered that *K* for *C* is not unusual in the Rushworth MS. of Mt.

Lincylene, Ca. *Lindcylene*, *Lindcolene*, B. *Lindcylne*, *Lindcolne*. In the A. S. C. *-coln-* is an eleventh century form (C. D. E. F.). The one original charter with the name, C. D. 956, is dated 1052 A. D.

'Partney' appears as *Peortan ea* in T. O. Ca. B., but B. blunders once into *Peotan*; cp. *Potwyll* (Wilts) in C. D. 680. O. Ca. once have *Port-*, a Worcestershire form in C. D. 560, 1220, but of course elsewhere, and a natural substitution; cp. A. S. C. 501. I have found no other example of *Peort-*.

For 'Bardney' T. O. Ca. B. have *Beardan ea*; but T. has once *Bearda ea*, a form supported by *Berdea*, the spelling of C. S. 268 (Ingulph of Crowland) in a signature closely following on *Medeshamsted*. We may sum up, and say that in the counties on the North of Mercia T. is always correct, O. Ca. B. repeatedly blunder, and Ca. B. often exhibit eleventh century forms.

The distance between Crowland and Peterborough is about eight miles direct. Peterborough obtained its name *Burh* first in 992 (cp. A. S. C. 963), when the monastery destroyed by the Danes in 870 (A. S. C. cp. 963) was restored. In Latin and English Bede (280, 26) the earlier name *Medeshamstede* is used, but with a variation in Ca. and in T. Now Ca. writes *-styde*. This form for *-stede* has been much discussed (Sievers, P. B. Beiträge; B.-Toller, &c.). I add that out of 150 examples in charters of words with *-stede* suffixed, only six offer the variant *-styde*: (i) C. S. 506, 558; C. D. 657, all in the same locality within twenty miles of London Bridge, borders of Surrey and Kent. (ii) C. D. 685, 853 (twelfth century copies, Essex and Norfolk). (iii) C. S. 349=C. D. 202, from Heming, with date 814, in which *Dunhamstyde* occurs in heading and also in text. (But C. D. 680, Heming, after A. D. 972, *dúnhǽmstédes*.) Ca. then followed a Worcestershire lead. But the variant in T. is notable. O. Ca. B. read *þætte* (*þe* Ca.) *gecweden is Medeshamstede*. But T. has *æt Medeshamstede is cweden*. T.'s order of words is not uncommon in clauses which parenthetically indicate a proper name, omitting the relative pronoun. (The Latin is *quod dicitur M.*) But there is a difference in force, which is well exemplified in the variant of B. 448, 17 when compared with A. S. C. 980 C., *æt Seolesigge*; see above. I have found no other example of *æt M.* There was an estate with villages named *Medeshamstede* (C. S. 1128). In the interval 870–963, when nothing remained but 'old walls and

woods run wild' (A. S. C. 963 E.) to mark the monastery's site, the change of expression would be natural in one familiar with the place. Now the outer leaves of MS. T., as at present bound, contain entries relating to the Benedictine Abbey of Thorney seven miles ENE. of Peterborough; cp. C. S. 1297. The district abounded in monastic establishments. In some of these T. may have been written. The chief scribe was a careful scholar living in a small establishment (Introd. Part I), and, apart from the beautiful illuminations, confined to the early part of the work, his book was planned on an inexpensive scale. We have thus an indication as to place and date of T.

Owing to the fragmentary condition of C. I am unable to fix its locality with precision. But it is certainly Midland, as shown by usages as to *ongel*, &c. Also it has, like B., the blunder about Glastonbury, showing ignorance of both North and South. There is a bad blunder as to Lichfield, ignorance as to R. Pant (Essex), Selsey, Meon. But the local form is given for Dorchester, and the *Hwiccas* were not unknown (302, 13; 478, 17). A south central position in Mercia seems indicated.

The inquiry has yielded these results. T. originated in North Mercia, is most archaic of the MSS., and belongs to the tenth century. MS. C. comes from South Mercia, MS. O. from the West of Mercia, and both are on the confines of the tenth and eleventh centuries. MS. Ca. is a copy of O., by a hand from the borders of SW. Mercia made in the eleventh century. MS. B. is associated with Hants, exhibits an eleventh century spelling, and a certain affinity with later MSS. of A. S. C. (especially C.). These results confirm and extend the conclusions stated in the Introduction to Part I.

The completeness with which the Various Readings are given has enlarged this Part so much, that it is impossible to include the Glossary in the present issue. The Glossary was completed some time ago, and may, I hope, soon follow. I have given in it summary statistics as to dialectical and grammatical variations, and in T. carefully discriminated the work of the various scribes.

My best thanks are due to friends and others mentioned already in Part I, to whose names I have the pleasure of adding those of the Rev. J. R. Harmer (Bishop-Designate of Adelaide), and Rev. C. A. Pollock, Fellows of Corpus Christi College, Cambridge, and of

Rev. C. A. Plummer, Fellow of Corpus Christi College, Oxford. The carefulness of the Clarendon Press has lightened greatly the heavy labour involved in bringing out this volume.

N.B.—For the sources of the Printed Text, see Introd. Pt. I, p. xxii. Points are used to indicate erasures, in which case the fact is expressly stated; only occasionally to give the MS. punctuation. Commas are printed as in MSS. and mark an intended interlineation. Every variation (*i*, *y*, &c. &c.) is given.

LIBRARY OF THE BOMBAY BRANCH OF THE ROYAL ASIATIC SOCIETY

VARIOUS READINGS.

TEXT FROM CA.

The capitula *precede the praefatio. There is no title. Begins* Ðis is=6, 4. p. 18, *line* 8 *begins* Ic.

Page 2. B.

1. Ic—sende *supplied in modern hand (Wheelock?). Left for illuminator, whose work in this MS. was not carried out in full.* leofustan.
2. cining Ceoluulf. þe. níwan. ðeode. þe sylfum.
3. rædenne.
4. æmettan to smeganne. má writenne. 7 getriwe.
5. þine. geornfulnesse. swiþe. gemende.
6. cwydas. alra. swiðust.
7. mærra manne. forþam ðis.
8. gehireþ. onhireð. oð.
9. sægð. gehireþ.
10. hergeanne.
11. þ te (*p.* 19). geþeo. ðe. gehiṭre *dot under* t. oþer nelle hu wile he wurðan þon̄ gelæred.
12. ðinre þeode.
13. forðon þe. cininge. gedauenað. ðeode.
14. þ ðe þy. *Paragraph at* ic *after vacant space of a half line: capital* I *in* ic.
15. comon.
16. arweorða abbud Albínus.
17. wíde. gelæred on.
18. swiþust. ðeodores. bysc *after which one letter erased.* ábbud.
19. swiþust.
20. eal. ðam.
21. ðe. geþeodde. eal þ he on gewritum.

Page 2. 22. gesegenum. fram leorningcnihtum. eadegan.
B. 23. Scē Gregorius ða. eal þ gemynd þe to cyðanne wæron onsende þurh norðelm ðone ærestan mæssepreost þe on Lundenbyrig wære.

Page 4. 1. (*p.* 20) oððe hyne. oððe mid seaftum.
B. 2. fram. þissa. tiid ðe Angelcynn.
3. onfengon. ealdra. segnum.
4. tiid swiþost we gelyfdon 7 geleornedon. writat. 7 of leorningchintum.
5. eadegan. hwylcum cininge þ ðōn.
6. myngunga.
7. 7 þurh norðhelmes. segena. swiðe.
8. fram ghwylcum byscpum. gehwylcum cininga.
9. eastseaxena 7 westseaxena 7 eastenglena 7 norðhymbra.
10. þurh Albinus 7 swiðost. geþristlæcte.
11. worc onginnan. *for* d *in* danielis *originally only* o.
12. ðæs arweorþan Wessexena byscpes. gít lifiende is.
13. ymbe Westseaxe.
14. wihtland swiðost he sende. 7 ðurh Cedde þōn arweorðan Myrcna bysceopes ymb Myrcna ðeode.
16. (*p.* 21) ond eac ymbe. byscpa. forðfore we geacsodon fram ðam gebroðrum.
17. sylfe.
18. þe læsðinga eow. þa ðing.
19. we ða on. gewritum oðþe segenum.
20. gesegnum. arweorðan.
21. ond þ te on Lindesige. ymb.
22. ðurh. þæs arweorðan byscpes cynebryhtes, 7 ðurh.
23. oðra licgendra. getwra þ we geleornedon ond eac.
24. Norðhymbrū geacsodon ymb.
25. oþ ðisne. nales.
26. geþeahte. gesegenum únrim. þa ða þing.
27. let. únwriten.
28. 7 þ ic. halegan. Cuðberhte.
29. þisse béc oþþe on oðre his dæda 7 his lífes. ærest manna of.
30. þe ic (*p.* 22). þam broðrū.
31. ciricean æt lindesfarene sume.
32. getrywra. gesegene. toihte.

C. S. 22. cynebrytes.
29. bec his dæda.
31. lindesfearona ea.

Page 6. B.
1. eaðmodlice. halsi.
2. ymbe þis elles hwær on oþere. gehýre.
3. oðwíte. Incipiunt etc *not in B which begins on its first page*: Ðis is seo gesettnes ðisse Brytene oð Hibernia. *The numbers* I–IV *are not given on first page (scribe 1). They begin on second page with* V *and are continued to end of* p. 16 (CXIIII). *The numbers and next letter are by the illuminator who has made occasional mistakes. They are in red and run continuously. On the first page and occasionally later he did not complete his work.*
4. Ðis *to* ærran *capitals*, Ð *ornate*. ea *in* ealandes *on erasure*. on heora ðam ærran begangam.
6. *begins* ætte se *and so in lines* 8, 12. æresta. brytene.
8. æftera rōwara. wæs haten.
9. ealand. þa igland. rōwara cyneodme.
10. uespasianus. wihtland ða rōmanescan (*sic*) cynedome underþeodde.
12. heleutherio (he *later hand* ?).
13. hine þ he cristendóm lufude 7 eác he hít ábæd.
14. *from* V *onwards the initial in vermilion follows the Roman numeral.* VI *is joined to* V *and reads continuously, so that* VII (*Ca*) *is numbered* VI in *B and so on. Scribe* 2 *begins* V þætte. V (*p.* 2) þætte seuerius. brytene. 7 þa mid. toscead. oðrum unátemedum.
16. .e diocletianus ríce þæt (B *added in a modern hand*).
17. VI Scs. ðrowung. þa in ða ylcan tíd. dryhtne hira.
19. VII þætte þa. ehtnes. cirice. brytene þ heo sum fæc sybbe.
20. arrianescan.
21. VIII þ te rixiendum.
22. brytene cenned. miclum werede. in gallia ríce.
23. VIIII þ te ricsiendum arcadio. gyfe.
25. X þ te rixiendum. gratianu'. constantinus. in brytene acennede.
26. on brytene ofslagen. se oþer ðær wæs in.
27. XI þte. fram scottum 7 peohtum. hi ða to. him.

C. S.
3. oðwite.
6. æresta.

Page 8. B.
1. XII þ te rixiendum. tidum Paladius. bisceop.
2. gelyfendum seottum[c] in crist 7 Bryttas.
3. frā XIII þ ætsio (*sic*), *line begins* XIII þ ætsio (*last line of p.* 2 *in* B). þam cinige. him. (*p.* 3) biddende (ende *added later*). nænige[n] næfdon.

Page 8. B.

5. XIII þ te mid þi maran hungere genyddon þa elþeodian, *after* þa *one letter erased.*
6. hira gemærum adrifon. ðam micel eorðwæstm 7 fyrenlust.
7. gehroro. wæron fylgende æfter.
9. XIIII þte ongelþeod was. fram bryttum in brytene.
10. hi. weoðerweardan feorr. nales æfter.
11. hie waredon wið him.
12. hwyryfdon wiþ. hieora geferan.
13. XV þte. sie namon.
14. hira. mann.
15. XVI þte Germanus se bysceop. brytene. scipe ærest wæs 7, *erasure of one letter before* wæs.
16. ða pelagianuscan hyrnesse.
17. mægne.
18. XVII þ. ilca. dohtor.
19. æfter ðam to (*above*) *modern* (?). 7 ðær.
20. onfeng *to* reliquias *omitted.* halgra.
21. oðera mani.ra (*by erasure out of* martyra).
22. XVIII þ se ilca bysseop for ðan. untrūnesse þær wæs gehæfd 7 ða.
23. (*p.* 4) husa gebindende adwæscde.
24. þurh gesyhðe fram. gehæled.
25. XVIIII þte. byscopas bryttum.
26. hám.
27. XX þ sprutendum *first* u *altered into* y, *and alteration partly erased again.* þam twigum ðæs palegianescan wales germanus.
28. suero. brytene. cóm ærest ðam.
29. æfter þam.
30. genyðeredum ge geac gebetum ðam þe dwolmannum he him.
32. XXI þte. tiid. fram utgefeohtum.
33. hi sylue ðræston. inngefeohtum. manegum mannum. sylue.

C. S.
5. nyddon þa elþeodian.
7. gehrero.

C. W.
28. healtan.

Page 10. B.

1. XXII þ. halega. agustinus.
2. munenecum. on angelðeode. bodiende.
3. swilce. mid trumum ærendgewrite hi gestrangode.
4. fram ðan.
5. XXIIII þ agustinus was. brytene. on tenet land cantwara.

Page 10. B.

6. geleafan.
7. swa be his leafan. bodiende on cent eode.
8. (*p.* 5) XXV þ. agustinus in Cent. frymðlican. ciricean.
9. láre. onhergende 7. cininges byri byseop.
10. XX *first* X *defaced.* þ. bysceop. onbéad. ðã.
11. ða ðe in brytene. samod. ðam nedþearflicum *after* ne *one letter erased.*
12. andsware.
13. X. þ. agustine. pallium. fultum.
14. lærane.
15. *number covered and defaced* (X ?). æðelbyrihte. þam cininge.
16. þte agustinus. ciricean.
17. petres (& *for* et : *cp.* 10, 30). getimbrede.
18. X *rest covered.* þte agustinus. ciricean. geworhte.
19. cininges.
20. XXX þte agustinus. ðæra.
21. getimbrede.
22. XXX þte æðelfryð norðhymbra cining. oferecóm.
23. angelcinnes. adraf.
24. her endiat þa capituls (*sic*) ðaere forman bec (*caps*).
25. her onginnat ða capitulas þære oðre bec (*caps*).
26. (*p.* 6) XXXI . e forðfore þes eadegan (26 *all capitals vacant space for* B.)
27. XXXII þte agustinus. byssceopas. rihtgeleafulre.
28. manude geeacnedum beforan. heofonlicum.
29. hi forhohgende æfterfylgde.
30. XXX þte he agustinns mellitum ac iustum (ac *may be* &=et).
31. forðfóre.
32. XXX þ laurentius. efenbiscpum. was maniende.

C. W. 7. eode.

Page 12. B.

1. annesse þære. ciricean.
2. healnesse (d *and tick modern* ?) mellitus. cóm.
3. XXX Forðféredum þam cininigum. sebyrhto. hyrc (*sic*) æfterfylgendas. dioflgildas folgende for þam mellitus. bysceopas. britene ḡwitón.

Page 12. B.

6. XXX þ. ærcebyscp geðread fram þam aple.
7. cining. gecirde. 7 mellitum—gecyrdon *omitted*.
9. XXX þ mellitus æfter. arcebyscop geworden ða legeas.
10. adwæste.
11. XXX 7 þær cóm paulinu' him godspellade.
12. (*p.* 7) oðrum mannum.
13. halegū gerynum.
14. XXX þ. ðone. onsendum gewritum trymede.
16. XXX. cining. ealdormannum.
17. onfangnesse.
18. LX þte. eadwine. ðeode. paulinus. gefullade.
20. LXI þ mægð (g *late insertion*).
21. XLII þte paulinus. lindesigge. bodiende.
23. XLII Be ðære sibbe 7 smiltnysse. rices cyninges.
24. XLII. forðfóre. ðæs byscopes (*dot*, opes *later*). 7 þæt fore. gecoren.
25. fram palino (v *and dots late*). lindcylene.
26. 7 þæt. ðam. ærendgewritu. pallium.
28. XLV þte ofslagenum. fram *omit*. myrcna (y *out of begun* e) cinige.
29. pallinus (v *late*). on *omit*.
30. byscpstl.
31. her on endað þa capitulas ðære æfteran bec (*caps*).
32. her onginnat þa cāp ðære III bec (*caps*).

Page 14. B.

1. XLV. ÆT ða *space for* Đ. æfterfylgende Eadwine cyninge.
2. (*p.* 8) ðeode.
3. cining ðara.
4. XLV þ. cining. scotta. bysceop.
5. aidanum. him on. ealande.
6. bysceopsetl.
7. XLU. life. byscpes.
8. XLV. æufæstnesse. arfæstnesse ðæs cininges Oswaldes.
10. L þte. mægþ was bodiendeum wesexna. byscpe.

Page 14. **B.**
11. onfengon. æfterfylgendum. agelbrytto 7 euleutherio.
13. LI þte. cining erconbryht. deofolgild.
14. toworpenne. ercongotan. æðelburhe. gehal-gode fæmnan.
16. LII þ. ofslagen was Oswald se cinig.
17. gelomlico wundorgeweorc.
18. wegfarendes manes. was. æfter.
20. LIII þ on ðære. fremiende.
21. LIIII þ. reliquias heofenlic leoht ealle (*p.* 9). oferstandende.
22. þæt *omit.* wæron æt his reliquium.
24. LV þ. byrgende unlytel cnit. lenctenadle was geacnocd (*sic*).
26. LVI þte. sum man fram deaþe (*ends line*) LVII þ æt his reliquium wearð gehæled.
28. LU þte forðferendum. (*number wrong: cp.* 16, 8). ðam byscpe itham fore him onfeng æt hroueceastre biscpsetl.
29. eaðmodnesse.
30. cininges. welhreoulice (reou *on er*). ofslagen.
31. LU þ. bysceop aidam ðam scipfarendum. storm toweardne sæde (d *out of* t). him. þam. ðoñ.

C. W. 20. myl *deest in aliis* MSS. (∴ C=CA? B *has* myl).
C. S. 31. foresægde.

Page 16. **B.**
1. LX þ. bysceop þ togewegene. ðære.
2. burge biddende aweg onwende.
3. LXI þte.
4. cristenu.
5. LXII þte easseaxan (ss *on er*) ðone. ðone ðe hi.
6. sybrihte. cynige. geornfulnesse.
7. þæs cininges. him. onfeng.
8. LXII þ (*this repetition corrects the order*). se ylca Cedde bysceop onfunde fram ðam cininge aþelwolde.
9. (*p.* 10) mynster. halegum gebedum 7 fæstenum dryhtne gehagode (*sic*). forþfore.
11. LX þte mircna. heora cininge.
12. cinig. for ðam sealde him.
13. for godes lufon ehta. 7 XII. bocland to þam mynstre sealde 7 forgeaf.
15. LXV þte ecgbyrht. halega. angelcinnes cynne acened.

Page 16. 16. munuclic lif. on hibis.

B. 17. LXVI ƿte forðferedum. wilfriþ.

18. 7 ðær. æþelbyrhte ðam bysceope. 7 ceaddan (*dot*).

wessexum. fram. bysceope. norðhimbrum.

20. byscpe.

VII

21. LX ƿ. wigeard wæs onsended to rome to gehadianne to arcebyscpe hi ða sona onsendon hider gewritu.

23. ðær on cyþdon hine forðgefarenne.

III

24. LXU ƿte Iestsexan on ða tid þæs. deofolgilde.

25. gecirride. ac eft (*cp.* 10, 30). gear (*p.* 11), manes þæs byscpes sona.

26. eft gecirride wæron.

27. her endiað þa capitulas ðære III bec (*caps*).

28. her onginat ða cāp þære IIII bec (*caps*).

IIII

29. LXV AETE (*space for* ƿ) FORFeReNdum (E, E *later*). dṡ dediþ ðon arcebyscope wigheard þam bysceophade to onfonne wæs to rome onsended ac him ðær forðferendum ðeodorus to arcebysceope wæs.

31. adrianus ðam.

32. brytene gesended.

33. XX *rest covered.* ƿ te þeodoro ðam arcebysceope. geondfarendum.

Page 18. 1. ciricean. rihtre geleaffulre soðfæstnesse.

B. 2. halegum gewritum 7 stæfcræftum. þæt.

3. daniano (i *and first part of* a *not original*). hroueceastre. bysceope.

I

4. XX *rest covered* ƿte. ær bufan ðe we ær sprecon (*space of* 3 *vacant before second* ær).

5. bysceop. life. forƿfore.

6. byrgenne.

7. XX ƿte *rest covered.* coleman se bysceop forlætenre brytene. mynstru on scottum.

8. oƿer ðam scottum oƿer. engliscum (*p.* 12) ƿe. md him ðyder lædde.

10. *Part of leaf cut out; only fragments of numbers* V–VIII *left.*

III

X Be oswies deaðe. ecbyrihtes. be ðam ƿe geworden.

11. heortfordaƿā.

12. theodorus se arcebysceop.

II

13. X ƿte ofdune. bysceopríce winfriðo saxulf.

14. byscoprice. ercenwald wæs estsexum to byscope geseald.

15. X ƿte. bercingum þam. heofenlicum.

Page 18. B.
16. har. scoldon. lichoman ðara halegra mynster. fæmnena.
I
18. XXV þte. ðam. sū. cniht sweltende.
19. mamam. þe him æfterfylgende wæs.
20. ðæt oþru. licaman wæs utgangende 7 sūne.
II
22. LXXV swylce. tacnu adeafode. ða þa. modor.
23. middangearde gelende.
III o æ
24. LXXU þte torhtgið. ðre. þære hlyfdian *stroke through tail of* y.
25. gita.
26. LXXIX þte. ðam. þæs.
27. farðam (*sic*). ðam leohte.
28. LXXX þ. cining þære ilcan. sebbi. munuclicum.
29. geendode.
I
30. (*p.* 13) LXXX þte wæssexena bysceophád. wæs funden.
31. þone. hrofeceastre puttan cuichelm.
32. him. 7 swylce ða. norðhimbra bysceopas.
II
33. LXXX þ. ætyude. is nemned cometa. ðry monaþ.
34. 7 symle. huttiid was yrnende 7 ði ilcan.

Page 20. B.
1. etfrið norþhymbra cining. wilferð út. bysceop.
II
3. LXXX þ te wilferð bysceop suðsexena. X ꝑe gecirde.
4. þanan him gewitendū for ðære þrynennesse grimmra feonda agende bysceop haban ne mihton.
6. *The binding covers the first part of the numbers from* XVI *to* XXI. IIII XXX þte. ealand. þær twegen.
7. cnihtas (n *out of* h *and* i *squeezed in: cp.* 4, 4). æfter þan onfengon. beðe 7.
8. ofslagene.
V
9. XXX. sinoðe þe wæs. on felda.
10. 7 weardum. arcebysceope theore.
VI
11. XXX. heahsangere ðæs.
12. láre. brytene.
VII
13. XXX þ. cwén æðeldryþ clænu. ðurhwunode.
14. byrgenne 7 ðær gewemmed. ðam ymene.
VIII
16. XXX þ. byseop (*sic*). ecgferð (*p.* 14) 7 æðelred.
17. þa twegen ciningas sibbe gsette.
VIIII
18. LXXX þte. bendas. toslitene ðon fore him.

Page 20. 20. XC. lífe. ðære abbedessan.
B. 21. XC I þ.
22. forsgifen (*stroke through tail of* s). gifu. singene.
23. XCII swylc gesyhð. ætywed wæs. ðam þe ðæt
25. XCIII. deaþe ðæra twega cininga. loþheres.
26. XCIIII þ. dryhtnes. cuðbyrhtus. bysceop.
27. git. muneclicum. wæs geseted 7. bodode.
28. XU þ. cuðberihtus. ancerlífe wæs geseted án æspring.
29. eo,þan (þ *out of original* w). gebiddende 7 up gelædende. anne.
30. ðā. ða. þæs re ettes.
31. XVI þ. bysceop cuþbyrhtus. forðfore þa towearde. herebyrhte þam.
32. sæde.
33. XCVII þte. lichama æfter endlufon gearum. byrgen.
34. clæne funden 7. æfter.
35. miclum. þæs. æfterfylgend. ðissum middandanearde gewat.

1. XCVIII þte. reliqui,m. níwan wæs (*p.* 15).
Page 22. 2. fram adle. eagena.
B. 3. XCIX þte. byrgenne. wæs gehæled *omitted*.
4. her on endiat þa capitulas ðære IIII bec (*caps*).
5. her onginnat þa cāp ðære v̄ bec (*caps*).
6. C ætte *space for* Ð (*caps*). aðelwold. cutbyrhtes æfterfylgend. on accerseltle geseted þam winnendum broðrum (*space for* 16 *letters vacant for* þam). sæ. 7 gestilde *omits*.
9. CI þ. bysceop iohannis. dumne mannan.
11. CIII þ *inverts order of* III *and* IV bysceop. gebidde.
12. CII þ se ylca bysceop anes gesiðcundes mannes wíf úntrum. gehalgodum.
13. gehælde.
14. CIIII þ. bysceop. fram deaþe gecirde.
16. CV þ. feallende. togebrysendne gelíce.
17. bletsiende. deaþe gecirde.
18. VI þte (C *covered*) cadwalla. wessexena cining. gefulliénne cóm tó.
19. æfterfyllgend in þa. ðerscoldas.
21. VII þte (C *covered*). forðferendum teodoro. arce (*p.* 16) bysceophád byrihtwold.
22. betwyx oðrum gemanige (*sic*). þa hadode tobium.
23. wer to ðære ciricean. hroueceastre.

Page 22. 24. to bisceope.

B. 25. CVIII þ. halega. ecgbyrht gecuman. in.
26. bodiende. wihtbyriht þyder.
27. for hine. þær naht. 7 ða. wæs hweorfende.
28. scottland þanan. cóm.
29. CIX þ. freslande wæs. 7 manege. dryhtne gecirde.
30. twegen martiras dom.
32. CX þ. árwyrða. brytene. willbrord.
33. róme byseopas (*sic*). fresena ðede.
34. CXI þ te. norþhimbra. deaþe arás sumu.

Page 24. 1. andryslicu. gewilniende þa ðe. geseah 7 sengende (*sic*).

B. 3. CXII þte oþer ongean ðam wæs. deaþe. 7 geseah his agene synne *omits rest.*
5. CXIII þ. him. gecealdan (*sic*).
6. agene. geseah rendū *dittograph due to* lærendum *just below.*
7. CXIIII þ magena cycean. lærendum ademano þe.
8. (*p.* 17) 7 be.
9. oðere. ḡworhte 7 eac þte. agene byseopas (*sic*).
westsexan onfengon eadbyrht danielem 7 aldelmum.
12. *Numbers cease; only a tick—(sic) and so 15, 18, 21, 24, 27. The illuminator did not finish his work.* þ te (þ *in pale ink*).
cenred myrcna kyning. eastsexena cyning.
13. munuclicum háde. róme becóman. líf geendedon.
14. lífe. arwyrðan bysceopes wilferðes.
15. *Begins* þam æwfæstan. æfterfylgde.
16. 7 æfter þam bysceope. bysceopháde.
18. *Begins* se. cininge naitan.
19. heahcræftegan. 7 cpistolam (c *not* e). rihtra eastra.
21. *Begins* ða. þam ealande. him.
22. ða þe ða.
23. ecgbyrhte. weorðian.
24. *Begins* . e forðfore. bysceopes (*p.* 18) æt hrofesceastre.
25. arwyrðan byscpes on þone. dæg easterdæg.
26. ði. norðhymbra cining.
27. *Begins* swylc *but* s *later and smudged.* andweardnesse.
28. brytene. *Then follows the preface (p. 1); after which a space of about seven lines left blank: no heading.*

C. S. 28. brytene.

Page 24. **B.** 29. *Began* ges igland: [*for* breoton is garsec *is modern*. B *uses* bryten—.] igland þ . . (2 *eras.*). Iu (*tall* I, *originally* hi).
30. geset betwyx. ispanie.
31. mæstum dælū európe ongean.

C. S. 31. ongen.

Page 26. **B.** 1. eahta. twa. hæfð.
2. mægðe. þa mon hateð.
3. ealand. treowum missenlicra cynna (*p.* 23).
4. ond in sumum stowum. growað.
5. swylce þeos eorðe.
6. ferscum wille wæterū (r *in* ferscum *struck out in old-looking ink*) 7 welgesprungenum.
7. beoð *bis.* hranas and.
8. weollcscilla muslena. in þā.
9. meregrota. ond her.
10. swyþe *omits.* weolcas. geworhgt. weolcreada pæll.
11. ðone nu sune blæcean ne mæg ne rén.
12. bið yldra swa bið he fægera. sealte seaðas. hæfþ hát. baðu ælcre. hate þurh.
14. stowa gescrepene. in. órum.
15. irenes. her bið. gagates stan se bið swylce blæc gim gif mon deð on fyr nædran fleogað aweg ðone stenc.
17. ealand íu gewurðad. þam æðelestan ceastrum.
18. ðritigum þe wæron (*p.* 24). weallum 7 torrum getimbrede *rest wanting.*
20. oðrum læssum ceastrum unrím ond forðon þe ðis ealand.
21. sylfan. liges leoht niht þær on sumera bið swa þte oft to.
22. cymeþ ðam. sy.
23. æfengleomung. mergen dagung.
24. on ðam. . þ ðis ealand. · micle legrau (*sic*). ðonne suþdælas. *space of* 2½ *lines, no number.*
27. IS ealand on andweardnesse æfter rime (*space for* Ð). on ðam.

C. S. 1. twa.
4. scroepe.
6. wæl.
10. tægl.
11. regn.
12. swa he swa he.
18. anes wonðe.

Page 26. 28. ⁊ V. þeoda gereordum anne.
B. 29. ðære hean soðfæstnesse. soðan annesse. andetteþ.
30. is angelcynnes gereord.

C. S. 29. annesse.

Page 28. **B.**
1. lædenwara. is án. læden in smean. eallum þā oðrum.
3. ealandes bigengan (*p.* 25). áne.
4. from. þ hi.
5. ðære mægðe. brytene. ond. þisses.
6. ealandes. geagnodon.
7. ða. æfter ðam þ. cóm. sciðia.
8. ealle brytene. comón.
9. úpp. scotta. him.
10. betwyx. þa andswaredon scottas him ⁊ cwædon þ heora land nære swa micel.
12. ðeoda on gehabban. syllan.
13. witon heonon naht feorr.
14. ealand.
15. secean willað. ðær.
16. hwylc wered eow wiðstandeð.
17. on brytene. eardiean ða (*sic*).
18. ðisses ealandes. ær. suþdælas (*p.* 26) þa ða peohtas.
19. ne hæfdon hi bædon him wifa fram scotum.
20. ðæg,e (*dot under* g, *tick under* r). þ hi him wif. þ ðær wise be tweonan.
21. ðoñ má of ðam. him. curon ðonne of ðam.
22. git. dæge is peohtum.
24. forðagangenre. æfter bryttum ⁊ peohtum ðridde.
25. brytene. onfengon on peohta. þa.
26. ealande. hira. oððe . . . oðþe. freondscype.
27. betwynan hi him setl. geagnedon ða. gyt.
29. nu gyt to dæge delreadingas.
30. ealand. in bræde. ge in.
31. ge in smylnesse. micle þōn brytene land ðus þte.

C. S. 13. huæt ge don magon ⁊ leohtum.
20. arednesse him wif sellan.
25. peohta.
29. nu gita to.
31. lond ðus þ.

Page 28. 32. seldan snaw ligeð þōn. ond.
B. 33. cylene on. heg maweð.
34. neaton timbreð. ðær mon ænine scinendne.

C. S. 34. neatum timbreþ. snacan ne wyrm.

Page 30. 1. ætrene ne gesyhð (*p.* 27). ðær. lifian mæg.
B. forðon oft on brytene næddran in.
2. wǽron.
3. gestuncon. ac neah ðam eall. ðanan. wiþ ælcū.
4. magan. is to tacne. men.
5. þa ðe. fram næddran toslitene. scóf ðara bóca léaf.
6. comon 7 þ mon ðær of scóf dyde.
7. drinncan þam mannum. ater oferswiðed.
8. is hit welig þ ealand mid meolcum 7 hunige. wíneardas weaxað on sumum 7 hyt. fyscwylle.
11. agendlice scotta swa we ær *rest omitted.*
12. bryttum 7 þeohtum in brytene.
13. *The lines* 13–15 *omit.* (*After* 12 *is a blank* = $4\frac{1}{4}$ *lines*).
16. .A Æfter *omit* Ð. ðam. feorða fram.
17. lædende in brytene 7 (*p.* 28). hefigum.
18. micelne. andweald.
19. ða ealand. út. brytene.
20. geðeodde 7 þi.
21. róme. þeos. togen.
22. gear. fram. syxte. fweowertigum (*sic*).
24. fram ðam. in brytene.
25. æfter. ealand.
26. anwealde underðeodde. ðritiges.
27. XII· mila. norþ. nero.
28. æfter. þā. noht fromlices. ðære.
29. betwyh oþerra unrím æwerdlena.
30. brytene. *blank* = $4\frac{1}{2}$ *lines.*

C. S. 1. lifian mæg.
8. is hit þ. stowum *deest.*
12. eac bryttum.
22. gear.
30. [lytelne] *sic before* breotone (from C? *cp.* 438, 13).

Page 32. 1. (*p.* 29) a wæs *omits* Ð (*space*). syx. oðere naman wæs
B. haten Antonius þ wæs se feowertigða fram.

C. S. 1. 7 fiftig *deest.*

Page 32. 3. þam. ríce mid clderia (*sic*).
B. 4. þara. bysceop. pápa ðære romanescan cyricean.
5. þa sende him tó lucías brytta.
6. halsode. ðurh. cristen wære gefremed ond he hwæðere þære.
7. béne. ond ða onfengon.
8. fulwihte on Cristes.
9. þæne onwealhne 7 úngewemmedne. sybbe heoldon oð diocletianis.
11. A wæs *space for* Ð. hunteontig (*sic*). VIII hundeahtatig.
12. fram cristes mennisce (*after* Cristes *blank* = 3 *letters at beg. of line*). se casere affrica cynnes.
13. ðære birig. leptis. seofonteoða.
14. ríce. he hæfde. ðes.
15. fromlice. rihte. (*p.* 30) cynewísan. ac he.
16. becóm on brytene (*omit* he). firde. miclum. hefigum.
17. gefeohte micelne dæl onweald.
18. behyrde mid dice 7 gefæstnode mid eorðwealle frā sǽ to sǽ fram elreordigum þeodum on he.
19. eoforwícceastre on adle.
20. brytene rice.
21. A wæs *space.* twa. syx hundeahtatig æfter ðære dryhtenlican mennisce.
22. diocletianus se casere wæs.
23. ðridda. þritigum. ·XX· wintra ríce.
24. maximum him. ríces 7 gesealde.
25. middangeardes. cynelicum gewædum.
25. cóm in brytene.
26. betwyx. monegan. diocletianus in estdæle middangeardes 7 maximianus in westdæle hyndon 7 hergodon.

C. S. 9. onwald ungewemmedne.
19. on *deest* (*before* adle).
24. se sealde.
27. hi *deest.*

Page 34. 1. cyricean 7 slogon. menn.
B. 2. teþn̄an *dots above and below first* n, þ *out of* o. ehtnesse. cyricena æf̄t nerone (*p.* 31).

C. S. 1. slogan 7.
2. teoþan *deest sed cum hiatu.* 2. on *deest.*

Page 34. **B.**
3. ehtnes. þissa. cininga. unmætre. ealre.
4. þam ærdædum on middangearde *after this* for *partially erased before* forðon. þurh tyn winter for godes ciricena bærnesse 7 unsceððendra.
6. martira unblinnednlice gedón wæs ða wæs bryten swiðe gehead in miclum wuldre.
7. andetnesse.
8. wylce *space for* S. in ða tid. brytene. þrowiende.
9. þā furtunatus spræc on (*after* furtu *space for intertwining illumination as oft. in Pt. I*).
10. gemyngade. middanearde..
11. dryhtne comon. þōn. albanum. wæsmberende bryten
12. hæþen þa gyt ð ðara (*sic*).
13. getrywleasra. mannum.
14. þa gelamp hit þ. man gemette se wæs preost 7 wæs ðæs reþan ehtnes fleonde mid ði þe he hine gseah þa in singálum gebedum 7 on wæccum.
17. abisgodne Ða (*sic*) wæs (*p.* 32). mid ðære godcundan gife gesewen 7 gemiltsod.
19. onhyrian. ond. helpendum trymnessum was.
20. ða þystro deofolgylda.
22. mid ði þe se. mann. him.
23. gystliðnesse. becóm. ðæs mánfullan ealdormanes þte albánus.
24. cristes þeow 7 andettere.
25. secean. ða sona þa hi cómon to ðæs. húse.
27. geformode 7 his magistre. ðá mid his.
28. him on hand. to him.
29. þa gelamp in ða ylcan tiid. læded.
31. mid ðy ðe he þa geseah scm albanum ða.

C, S.
6. eac *deest.*
14. mann preost. sumne.
18. bysene 7.
27. 7 his magistre *deest.*
29. gelamp in.

Page 36. **B.**
1. forðon. hys sylfes wyllum gestristode.
2. (*p.* 33) in geweald. to swylcre frecnesse. ðam.
3. gystliðnesse. þa.
4. þam deofolgyldū. 7 cwæð him þus tó. þe ðu.
5. manfullan 7 ðone wiðfeohtend. forhicgend úra goda ðu me (*sic*).

Page 36. B.
6. woldest ðonne wite þú þ ðu scealt þam.
7. gearnode.
8. þu gewítan ðæncest fram. begange ure æfestne (*sic*) ond ða sċs albanus mid.
9. sylues. geopenode. ehtrum.
10. wæs him ondrædende þa beot ðæs.
12. cámhades. 7 openlice.
13. nolde þa cwæð se. déma him tó.
14. hiredes þu sý 7 hwylces cinnes Ða andswarode him.
15. limpet. hwylcum.
16. sy. wille. soð. æfestnesse ðön.
17. cristenne 7 ic cristenum ðegnum þenian wille ða (*p.* 34) cwæð se.
18. saga. þine.
19. sý ða cwæð. gecíged fram minum yldrum.
20. lifiendan. gesceop.
21. gesceafte ic þone symle begange.
22. gebidde þa cwæð se dema yrre geworden 7 him to cwæð Gif þu.
23. ðisses. gesælignesse mid ús ne yld ðu þ ðu ðā miclum godum mid ús onsæge þa andswarode him.
25. ðas onsægednessa. deoflum. ágoldene.
26. underðeoddū gefultumian.
27. ac þ soðre is. mann. þissum andlicnessum 7 deofolgildū.
28. onsægednesse berað se forweorðeð on ecum.
29. wítes.
30. þa. mid miclum. *Ca omits* mid.
31. raðe menn swingan.
32. he tealde. ða byldo.
33. árednesse his áhnescian.
34. þa (*p.* 35): tintregum gewæced ne wæs. eall.

C. S.
6. swyþor *deest.*
10. him ondredende.
14. 7 ða *deest.*
18. ða *deest.*

Page 38. B.
1. wítu þe him. gefeonde forðrihte ábær.
2. ða se. oncneu 7 ongeat. mid swinglum ne mid tintregū.
3. ne—beceorfan *omit.*
6. Mid ðe he to þære cwealmstowe læded wæs þa becóm to swiðstrangre. ea seo floweð.
7. þære. weallū ond.
8. mænegeo manna. misenlicre hyldo 7 getinge menn.

Page 38. *g.* mænegeo butan.

B. 10. inbryrd,nesse. gecígedu. martires ond.
11. swa on þæs streames bricge. abysgode.
12. æfene. oferferan mihton and forneah ðan eallū útgangendum.
13. déma. þenunge bád in ðære. ond.
14. in ðæm. byrnende lufu wilsumes. þ recnust.
15. ðrowunge becóme Eeode (*sic*). ðe ic ær sæde.
16. áhóf. heofone. adruwode (*p.* 36).
17. stram (*sic*) 7 beforan his fotū þ. 'drige ofergán ða þis wundor þa geseah se cwellere se ðe hine.
19. godcundre gife inbryrdnesse.
20. manod. wearp áweg þ he on.
21. him to fótum. ond he geornlice bæd.
22. wilnode. ðam martyre.
23. *after* sceolde *begins again* ða wæs he (19) *down to* sceolde (23). *Variants are* gýfe (19) þ sweo,rd (*omitted* 20) fotū (21) on,d he (21. *cp. Ca* 24) georne (21) ær (23).
24. 7 cristes. ond þa ástah se árwyrða.
25. mid ðære mænegeo.
26. dúne úpp. tídlice. missenlicū blosmū.
27. afægrod 7 gegearwod æghwæðer wæs þ wæs wyrðe þ.
28. wlitig wære 7 swa fæger ðe.
29. þi blde þæs *sic*. geweorðod.
30. (*p.* 37) weorðan in þisse dune ofweardre. fram gode þ him wæter sealde to sumere his ðenunge.
31. sonu (*top not closed*).
32. fotū. wylle upp (*accent here and elsewhere oft on* p). þte. angytan. mihton þ þ wæter to his fotum ðenunge.
33. wæs ðe ær.
34. wilnode ond se wylle. winsumnesse.

C. S. 11. on *deest*.
17. abeah. swa *deest*.
27. 7 gegearwod.
34. 7 se wylle.

Page 40. 1. ðenunge *omitted*. þæs eadegan. ða—gecynde *omitted*.
B. 3. hwæthwego. míle fram ðære ceaster.
4. búrnan ðe he ær. þer wæs heafde beslegen. strengosta martir. onfeng sigebeah eces.

C. S. 4. wæs heafde.

Page 40. **B.**

6. ðone god gehet. ðam þe.
7. willað.
8. ðoñ æfestan. 7 him heafod ofasloh (*sic*).
9. deadum geferde. þa.
10. áscutõn.
11. feollon. beslagen. gemartirod.
12. mann. mid þi upplican. þread.
13. (*p.* 38) he þone. ðõn cúð is ðeh ðe he.
14. fulwihtes bæðe awegen nære.
15. mid þi baðe his blódes geclænsod.
16. rices *omit.* æfter þissum swa manigra *omits rest.*
17. swiðe.
18. fram ehtnesse.
19. ond angán árweorðian þrowunge ðara.
20. ér. he gecirran mihte fram æfæstnesse ðæs.
21. wæs þrowiende albánus ðy teoþan.
22. kalendarum iuliarum. þe.
23. hehton uérolamium (*dot over* e). nú fram engla ðeode werlama (*divisim*) ceaster oððe wæclinga (*div.*) caster (*sic*).
24. æfter ðon þæs monðes cóm cristenra tída.
25. getimbred.
26. worces. martyrdómes.
27. in. nú. oþ. andweardan dæg úntrumra.
28. mægna. (*p.* 39) beoð mærsode 7 manifeald wundor gelimpeð.
30. in þa tid aron 7 iulius ða.
31. burhwealdan onleg ceastre (*sic*). legceastre. manige æghwæþeres hádes in misenlicum.
32. wæron misenlicũ cwealmessum streste *sic* 7 ungeheredra lima toslitennesse.

C. S.

8. minstres martyres *manu recenti.*
31. men *deest.*

Page 42. **B.**

1. campe. sendan ðære (a *imperfectly out of* u?).
3. ND *space for letter.* costung.
4. forðgangen (*sic*) ða 7 ða þę geleafullan þa ðe ær in þa (*the dot and stroke under* þe *show that it is to be omitted*). tíd ðære ehtnesse in wudum 7 westenum 7 scræfum hyddon 7 bedylgedon ond.
6. níwodon.
7. eac ða.
8. halegum martyrum. bræddon heora stowe 7 weorðedon.
9. siefæst tacen. mærsodon.
10. ða godeun *sic.* clæne muðe.

Page 42. **B.**
11. seo syb (*p.* 40) áseoðan wæs wuniende. ᶜ cyricean on ðam þe.
12. oð þa. gedwola áras.
13. þissum tidum constanti.us *clearly* n *erased.* diocletianū lifiendum.
14. ríce 7 ipania. rihte wæs ðes mann mannþwære.
15. worulde god. brytene ond.
16. óf elénan ðam. ríce forlet.
17. eutrophius þte constantinus wære.
18. brytene. 7 þ he æfter hís. ríce fenge. uppcumen cp. 38, 32.
20. getreowleasnesse nales. án eallum.
21. ciricum. strægd. in ðis ealand becóm.
22. se dwola on ðam níwan sinoðe geniþerad wæs. in constantines.
24. A *space.* 7 UII winter.
25. mennisce onorosius casere feng tó ríce se. eac XLIII.
26. (*p.* 41) þam. romeburh.
27. abrocen wære 7 forhergedon. heregung. alaricū gotana cininga.
28. romeburh. fram.

C. S. 13. constantinus *sed margine* constantius *manu recenti.*

Page 44. **B.**
1. ðusend wintra ·7 C· 7 LXIIII·. þæs ðe.
2. of ðære. blunnan ricsi in brytene *sic.*
3. bryten ríce ·CCCC· wintra. hundseofontig daga þæs ðe gagius oþere.
5. ealand. ond ceastra. brycga. ríce gesohte wæron.
6. git to dæg scawian. eardedon.
7. þam díce. gemyndgodon þte seuerius. ðwyres. ealand.
9. *B. does not make a chapter here but writes* Ða (*capital*) *in mid line.* ongunnon. peohtas norþan. westan hím ónwinnan.
10. 7 him on herian 7 hi ýrman 7 hinan.
11. on þære únsybbe ða sendon hí ærendracan to róme.
12. béne him.
13. him geheton eaðmóde hyrnesse. under(*p.* 42)þeodnesse.
14. hi him gefultemedon.
15. onsendon hi him micelne. onsona *junctim* ðæs þe.
16. in ðis ealand. campedon. him micel.

C. S. 4. seofontig daga.
11. ærendracan.
13. hyrsumnysse.

Page 44. 17. adrifan.

B. 18. ond hi trymedon 7 lærdon. worhton him. fynd.
19. mid miclum. fóran.
20. þa ærran. hære. wæs ham gewiten.
21. comon.
22. slogon eall þ 7 cwealdon þ hi gementon (*sic*) ond swa eac rípe yrče fretton 7 fornamon 7 hi mid ealle foryrmdon ond.
24. ærenddracan to róme. wépendre. him.
25. bædon þte se earma. ealle fordylgod nære.
26. þære romaniscean ðeode. swa lange mid him scan beorhte fram. fordylgad.
28. ða wæs æft. onsended. cumen on (*p.* 43) ungewenedre tíde on hærfeste.
30. gefuhton. hæfdon. ða þe ðone. mihton.
31. ðoñ sæ hloþedon 7 heregedon *rest wanting.*
32. gesædon. þ hi leng ne mihton.
33. scildnesse swa geswencte beón gewinesfullicū fyrdon ac hi him.

C. S. 23. æinð fortreddon.
24. stemne.
30. ða ðone.
32. þ hi ma ne.

Page 46. 1. wæpne. strenðo. namon 7 wiðstodon heora feondū

B. 7 campedon ond.
2. ræde. fundan.
3. gemænlice. geworhton him. gescildnesse stænenne weall.
4. westsæ. seuerius.
5. eorðweall wyrcean þone mon nú gyt to dæge.
6. fóta brádne. fóta heahne. swilce.
7. þanonone ðe him sciphere. becóm.
8. gebeorhge þæs. þæs ðis.
9. ða. him strange manunge þ hi wæpna.
10. sceoldon. feondum wiðstandon on hi þa gretton 7 hī cyðdon (*p.* 44).
11. secean noldon.
12. þa þ ða peohtas 7 ða. hám.
13. 7 hi (*dot under* h = *omit word*) eac þ hi ma eft hider secean noldon.
14. ði bealdran. ond sona. þone norðdæl þisses ealandes on þone.

C. S. 5. nu geta to.
13. ma secan.

Page 46. 15. genámon 7 gesetton. þissum.
B. 16. ðam. ufweardū. brytta here 7 þær forhtgendre.
17. sohton.
18. sceawe. him hócas ond. þam túgon. ofdúne of ðam wealle þ hi.
19. gesohton hi þa.
20. forleton ðone weal. byrig. aweg ond heora gewinnan heora ehton 7 slogon.
21. wæl.
22. eallum þam. forðon swa sceap fram wulfum 7 wildeorum swa þa.
24. wæron toslitene 7 fornumene fram.
25. feondum. æhtum benæmede 7 on hungere.
26. (*p.* 45) A (*space*). ðære.
27. menniscnesse theodorius *tail of* r *erased to make* s. æfter honorosie ríce.
28. XXVIIII wintra se wæs eac XLIII fram.
29. ðam casere to. ríce ðy VIII.
30. bysceop. scottum.
31. fram þā bysceope ðære romaniscean ciricean celestinus; (; *brown ink*).

C. S. 16. feða
24. beoþ fornumene *deest.*

---

etius
Page 48. 1. haten,mære (etius *small and ink brown* ; *rest wanting*).
B. 2. mann se íu ær heah ealdormann wæs 7 ða.
3. syþe. cining on róme. þyssum.
4. láfe sendon. þus ærest áwriten. Her is brytta gnornung 7 geomrung 7 in forðgange.
6. ðus. drifaþ ða elreordian.
7. wiðscufet seo sæ us. elreordium betwyx him we twyfealdne deaþ ðrowiað oðþe we sticude.
9. þeah. þing cyðdon ne.
10. ænine. him. forðon in þa. tíd (*p.* 46).
11. abysegod. hefegum gefeohtum. atyllan.
13. *New paragraph after* cyningum, wylce *with space for* S. tidum cō mīcelne.
14. ealdorburuh. æfterfylgend 7 eac manige.
15. fiftigum. gefeollon.

C. S. 2. heah *deest.*
7. betwih ðas we tweofealdne.

Page 48. **B.**

16. swilce. manige oþre ceastra. hungor.
17. wólberenda steng. (*dot*, c *brown later* ?) ðære. manig. manna.
18. fordilgode. formam (*dot*).
19. cóm. hungor. in bry,tas 7 hi (*stroke of* h *prolonged below line and ticked*).
20. þon swiðe wæcte. manige. eodon ond git.
21. wæs þte þæt. woldon ac him þa.
22. fultum blann þ heora má getrywdon. Anða ongunnon.
23. wiþ. ða þe manige. ær him onhergedon 7 hloþedon.
24. 7 hi him micel. onslogon.
25. hám bedrifon. æfter þissū cóm gód.
26. genihtsumnes. brytene land. næni (*first* n *out* of m *by erasure*). æfteryldo (*p.* 47) syðan.
27. mid þam ðā angánn fyrenlust weox.
28. mána. wælhreownes 7 soðfæstnesse feo.ng.
29. lyges. ond nales þ án ðing þte woruldmenn dydan.
30. swilce þ drihtnes eo,de.
31. 7 heora druncennes 7 heora oferhigd 7 gecíid 7 geflyt 7 æfest 7 oþrum mannū.
32. sweoran.

C. S. 23. ða monig.

Page 50. **B.**

1. underþeodde onwég aworpenum. geóce ðam.
2. swétan neah þā ðingū þa cóm. micel wól 7 grimnes.
3. gehweofdan menn modes. in hrednesse. micele mænegeo.
4. fornam 7 gefyllde þ. ne genihtsumedan.
5. bebyrigdon. lifiende.
6. þam. ðæs deaþes na ðe sél woldon. sawla deaðe acennede beon mihton forðam nales æfter miclum.
8. grimre wrace þa fyrenfullan ðeode þæs grimmánes.
9. æfterfylgende ða gesamnedon hi gemót.
10. (*p.* 48) wære hwær him wære fultumes to biddanne to warienne 7 to wiðscuenne swa reðum heregange 7 swa gelomlice.

C. S. 6. deaþes nate sel.
11. raþe hergionge.

Page 50. 12. 7 gelicode him eallum. cininge wi,ðgeorn.
B. 13. seaxena ðeode sælicum dælum.
14. fultum bædon 7 gelaðedon. þte þ.
15. dryhtnes. gestithod. þte yfel wrácu cóme.
wið,corenum (er *later*?).
16. in þam ende ðara wisena. ís.
17. A *space*. ·íííí· hund.
18. menniscnesse þte marcianus. ríce. seofan géar.
19. fram. ðam.
20. ðeod 7 sexna. gelaþod fram ðam.
21. in brytene cómon oþrim scipum (i *in* þrim *out of* u *by erasure*).
22. eastdǽle þisses ealandes. onfengon.
23. cininges bebód.. gelaðde. sceoldon for heora gewinnan *rest wanting*.
25. þe him oft ǽr norþan onheregedon (*p.* 49) 7 saxan ða. geslogon.
26. sendon. hā ærendracan. secgecgean (*sic*) þisses.
27. wæstmberennesse. yrhðo ond hi sona.
28. strangra wigena 7 þ wæs únoferswiðedlic werod.
29. geðeodde. ond him. sealdon 7 geafon.
30. betwyh. 7 hælo.

C. S. 14. gecerdon 7 gelaðedon.
30. 7 hælo.

Page 52. 1. 7 campedon. wiþ. hí hím andlifene 7 áre forgeafon.
B. 2. cómon.
3. strengstan. germani 7 of.
4. géatum. wihtsǽtan.
5. wihtland eardað of seaxum. þam.
6. man hatet. comon.
7. óf angle cómon (and *omitted*).
8. norðhimbra. ealand (*dot, i. e. omit* ea) þe ang . . . lus (ul *erased*).
9. betwyx geatum 7 seaxum 7 is sǽd of ðære. ðanan gewitan.
10. wæstme. wæron ærest (*p.* 50).

C. S. 7. and *deest*.
10. wæron ærest.

Page 52. **B.**
11. latwowas. ·II· gebroðor: horsa wæron hí wihtgilses sunu.
13. haten þæs fader wæs woden nēned.
14. cynne cóm manigra mægða cining þe cingfruman (g *small and later*).
15. to þam. hí. cómon mare werod of ðam þeodum ðe.
16. gemyngodon. com ongann.
17. miclian to þam. miclum.
18. sylfun landagendum þe hi ér hider: *after this is repeated* cóm (16) *to* hider (18) *with variants* ońgán; *and* ðam sylfum. (*From the first* ongann *to* cóm *all is enclosed by a ring line of old ink*). laþedon 7 cíídon.
19. æfter. ða. sumere tíde. peohtum.
20. ér ðurh. feorr adrifon. On þa.
21. 7 toweardne
22. sædon. him máran andlyfene. woldon him.
23. heregian. sona ðam ge,beote dædum ge,læston.
24. heregedon 7 slog(*p.* 51)on fram eas,sé.
25. 7 him sona. wiðstód. úngelic wracu.
26. calde,s. 7 þa. getimbru fýre.
27. synnum. þōn.
28. fram ðære. dóme forneah.
29. gehwylc 7 láud forheregeode wæron 7 hruran 7 feollon cinelicu getimbru somod 7 ænlipie 7 wær sacerdas 7 *an old stroke runs under* wær sacerdas *and turns up through* 7.
30. betwyx weofodum slegene wæron.
31. bsceopas *sic.* folcum butan.
32. áre. irene 7 líge.
33. wæron ond ne wæs se ðe. be birgennesse.

C. S.
19. 7 æfter.
24. dædum læstan.
30. weofodum.
33. ænig *deest.*

Page 54. **B.**
1. wælhreowlicc. ond manig þære. láfe.
2. fangene. T *begins at* sume. hungere.
3. hánd. þeowdóm. wiðþon ðe hī man.

Ca.
3. eodan. wiððon.

Page 54. **B.**
4. andlifene forgeafe. sorhgende.
5. forhtgende. gbidon. líf on wuda 7 on westenū 7 on clifū sorhgende gebidon.
7. (*p.* 52) nd *space for* O, *i. e. new chapter as in Ca.* æfter ðam. hám. 7 hi hæfdon út afærde 7 tostencte þa bígengan.
8. iglandes. hi.
9. mód. niman 7 7 (*bis*). ðam diglum stówum.
10. hi ær ongehidde. ealle. geðafunge heofonlices fultumes. wæron.
11. þ hí. forwýrd.
12. adilgode. wæron. tíd. látteow 7 heretoga.
13. naman. man.
14. gemetfæst wæs. cynnes in. mannes tíd mód.
15. bryttas. hi. forðgecílgde.
16. gehet. hi eác. ðurh. fultum.
17. ond. ðære tíde. bryttas.
18. sie slogan. þ géar. ðære. dúne.
19. hi. angelcinnne *sic.*
20. angelcynnes. on brytene.
21. (*p.* 54) A *space.* tíde. fíf. twa.

C. S.
7. ut afærede.
13. se *deest* (*before* wæs).
14. gemetfæst wæs.

Ca.
4. hī andlyfne forgeaf. sorgiende.
5. on. gebidan. þearfendū life on wuda westene.
6. on. cleofum. symle wunedon.
7. AND. ðon. hi.
8. adrifene út amærde 7 tostencte. þysses. hi.
9. mægen niman 7 forðeodan. þam diglum.
10. hi. on. ealre. geðafunge.
11. fultumes hī. þ hi oþ fórwyrd.
12. fordiligade. on.
13. naman. se wæs god man.
14. man on þyses mannes tíd mód.
15. bryttas. he hi. forðgecygde.
16. hī. gehét. hi. fultum.
17. ðære. hwilū. bryttas hwilū.
18. seaxena. geslogan. ðæt.
19. hi mycel wæll. angel. geslogan. and.
20. angel. cyme on. XXIII.
21. æft. tu and.

Page 54. 22. hundnigontig fram. maur,ius cásere.
B. 23. ríce. þ. XX.
24. fiftigum. fram agusto þæs ðæs *stroke under* þæs. ríces þy teoþam.
25. wer on láre. dæde. hyhsta.
26. bysceophade ðære. ciricean. setles 7 þ rihte heold ·XIII· geár. monod 7 ·X·.
28. godcunde inbryruesse. manod. feowerteoðan geáre.
29. angelcynnes.
30. hidercyme. brytene þ. godes ðeow agustinus. manige.
31. him. dryhten. adrædende godes word bodian.
32. angelþeode. hyrsumedon hi ðæs bysceopes. þam.

Ca. 22. hundnigontig fram.
23. þ. án.
24. fiftigum frā aguto þæs. þy.
25. wér. (*p.* 25) hyhsta.
26. setles.
27. þ. rihte. ðreottyne gear.
28. onbryrdnysse. feowerteogeðan.
29. angel.
30. on. þ. sende godes þeow agustinū.
31. munecas 7 preostas. drihtē ondrædende beoden.
32. angel. hyrsumedon hig. ð. þam.

Page 56. 1. gemyngodan weor weorce 7 féran angunnon hí forhtigan 7
B. andrædan (*rest omitted*). *stroke under* weor.
2. þæne siðfæt. þ.
3. wislicre 7 gehaldre. þ hi hám cirdon ðōn hi. elreordian þeode geferdan 7 ða.

C. *fragments of* 38b.
1. forhtian.
3. þ him. 7 gehyldre *deletur* (*Smith*).
4. hie.

Ca. 1. gemyngedon weorce feran. dæl ðæs.
2. Ða. hi. ondræddon hī.
3. siþfæt. þohtan þ hī. wislicre 7 gehyldre. þ hi.
4. cyrdan. hi. eallreordan. ða.

Page 56. **B.**

5. ðe hí furðum gereord. gesecean 7 þis gemæn,lice.
6. curon 7. son. agustinus to þā.
7. ðe. bysceope.
8. onfangen þ. sceolde. hi ðingian þ hi ne ðorfton.
9. siðfæt ond swa gewinnes on swa úncuðe elþeodignesse féran ða.
11. tó 7 hi. lærde on ðam. þ hi eaþmodlice férdan in þ weorc godes.
12. 7 þ hi getriwdon on.
13. fultū. þ hi ne forhtgean þæs gewinnes ne ðæs siþfætes.
14. wyrigcwedelra manna tungan. Ac þ. *Text follows Ca after* monna. mid.
15. geornfulnesse. lufon þa. gefremedon ðe.
16. don. Aand þ (*but no cross stroke in* A). þþ.
17. gewinn wære máre. eces. æfterfylgende ond.
18. he hine. gescilde. him sylfum forgeafe.
19. (*p.* 55) wæstm (t *small and brown*). gewinnes heofonríces wuldor.
20. geara.
21. mid him. him læfnes.
22. *no break but* Ða (*capital*). was. trymnesse. eadegan.
23. þam. þeowum. him wæron hwea,f in.
24. cóm in brytene.
25. *begins* ÆS *space*. in ða tíd æðelbyriht cyning on cetrice 7 se wæs. rice.

C. S.

5. furþum gereorda. ond.[1]
7. [bisc]eope,[1]
14. tungan ne brosniende.
21. him lif seald.
25. in centrice.[1] [1] *fragments of C.* 38.

Ca.

5. ðe hi furðon þa. cuðan. sceoldan.
6. hī. 7. agustinū.
7. ðam. ðe hi hī. gecoron *first* o *out of* u. hæfdon.
8. lare onfange wæron þ. sceolde eadmodlice. hi ðingian þ hi ne ðorftan.
9. frænce siþfætt 7 swa gewinnfullicne 7 on.
10. ællðeodignysse feran ða.
11. hi. on. þ hi eadmodlice.
12. ferdon on þæt geweorc. 7 he getreowode on.
13. fultum þ hi no afyrhte þ gewin ðæs siþfætes.
14. wyrig cwydolra manna.

Page 56. 26. tosceadet.

B. 27. ðonne.
28. *Text follows* O *which begins* ealand. micel igland þ is nemned tenet ðær synt six. hyda æfter.
29. þigland. wantsama stream ram (*sic*). togeðeoddan.
30. ðreora furlanga.

C. 27. þon̄.
28. ealond.
29. þ. for þam. **S.**
30. londe.

Ca. 28. ealond tenen ^{t}þ. æft̄.
29. þ. (*p.* 26) stream.
30. togeðeodden ^{a} *later* a *old ink.* ðreora. brád.

Page 58. 1. æghwæðer. ligeð út. þissum iglande cóm úpp.

B. 2. geféran.
3. náman eac him. wealh (*p.* 56) stodas. franclande swa him.
4. And he sende þa æðelbyrhte.
5. ærenddracan 7 him cyðde þ. óf róme cóme.
6. se ðe. butan.
7. gehet him écne gefean in. ríce.

C. 3. nam he eac. **S.** swilce.

O. 3. hie. *erasure above line between* h *and* s *in* wealhstodas (*of* l?).
4. him. 7 he.
7. r *on eras. of* l? *and partly above line.*

Ca. 1. æghwæðeres. to sæ. ealonde.
2. úpp. feowertigra.
3. noman hi.
4. 7 he sende. æðelbyrhte.
5. ^{d}ærendracan. ^{sæde}onbead. of. cóme.
6. ðe hī. weolde. butan.
7. ^{i}fean. ræce.

Page 58. **B.**
8. þam soðan. þam lifiendam. þa he ða se cining.
9. gehirde ða het, he. bídan on þam ealande ðe hi úp cómon 7 he ðider heora.
10. forgeaf oð þ. dón.
11. ðon becóm hlisa to ðære.
12. æfestnesse. wíf. him wæs forgifen.
13. beorhte. wíf. onféng. hire.
14. ðære. heo his leue (u *on erasure. 2nd* e *squeezed in*; *original ink*). ðone þeaw ðæs.
15. hire æfestnesse.
16. gehealdan. mid þam bysceope ðone. fultume sealdon 7 to geleafan þæs nama.
18. þa. manegum. þ. cóm.
19. iglande. hī (*p.* 57) úte seldan. agustinus.
20. he hine ðy.
21. hi in hwylc hús. ineodon. he ealdre hælsunge gif hi.
22. drýcræft. þ hine oferswiðan.
23. sceoldon. nales deoflescræfte ac mid godcundum mægne gewelgode cómon bæran.

C. S. 23. mid *deest*.

O.
16. fultome (1b) þæs.
19. ut, e *by corrector*. gewyrcean (y *on abrasure* ?).
21. hie on (*1st hand*).
23. mid *above by corrector*.

Ca.
8. sóðan. lifiendan. ða se.
9. he hig. þam. ðe.
10. hī ðider heora. forgyfan 7 þ. dón.
11. swylce ær ðam becom. hī ðære.
12. æfestnysse forðon. hæfde seo wæs hī forgifen.
13. cynecynne berhte. hire yldrū arednesse.
14. heo. leafnysse herde. ðone.
15. ðæs. hire æfestnysse.
16. mid ðy þ. ðe hi hire to fultome ðæs.
18. æft monigum. þ. ðam.
19. hī úte. agustinū.
20. geférum ðider. he hine.
21. hie. hús. hī. wende breac ealre. hi.
22. oferswyðan.
23. sceoldan. nales. deofulcræfte.

Page 58. **B.** 24. tacn sylefren. mæl mid him hæfdon 7 andlicnesse on bréde hælendes cristes awritene.
26. haligra manna. rímede (*sic*) 7 gebedu syngende.
27. heora ecre hælo. ðe hi tó cómon tó dryhtne þingodon ða.
28. hi sittan 7 hi swa didon ond. him.
29. ðær.

Ca. 25. hī. anlicnysse drihtnes on brede.
27. heora. ðe. coman. þingedon ða.
28. hi sittan. hi swa.
29. mid hī eallū. ðe.

Page 60. *T. begins* lærdon.

B. 1. ða andswarode. cining. fægere.
2. ðe gé brohton 7 ús. forðan hi níwe.
3. úncuðe. nu gýt þ ðafian þ wé forlætón ða wísan.
4. lange tíde mid ealre angelþeode heoldon (*p.* 58).
5. hider elðeodie cómon 7 þæs ðe.
6. ís 7 ic ges,wen hæbbe þa ðing þe ge beseoð 7 betst ongelyfað þ ge eac swilce wilniað ús þa ðing gemænsumian nu ne willað wé eow.

O. 1. 7 swarade. cw̄ fæger, (e *above not* 1*st hand*). þys.
2. gehat (*small curve after* t). þa ge brohton. forþon. hi niwe sýndon.
3. uncuð, (e *not* 1*st hand*). nu (o *not* 1*st hand*). gen þ þafigean þ we forlætan.
4. langre. angel. heoldan.
5. forþon. ðe ge hider feorron ellþeodige coman 7. ðe me geþuht 7 gesawen ís.
6. þa þe,geseoð (ge *not* 1*st hand*). betest gelyfdon þæt ge eac swylce willan don.
7. gemæn . . sumian (*two erased*). ne willað (e *on eras.*). forðam.

Ca. 1. ða 7 swarede. cw̄ fægere. ðis synd.
2. ðe ge brohton. sæcgað. hi niwe.
3. no gyt þ geþafigean þ we forlætan.
4. langere. angel. heoldan.
5. ðe ge feorran hider. ælþeodige coman 7. ðe me geþuht 7 gesawen is.
6. ðing ða ðe ge geseoð. gelyfdon þ ge eac swylce wyllan don.
7. ge (*p.* 27) mænsuman. ne wyllað.

Page 60. **B.**
8. eow fremsumlice in gastliðnesse onfon. And.
9. andlifan syllan 7 eow eowre. nu we. bewerigeað þ.
10. þa ðe. magon. láre.
11. æfestnesse. cinining *sic.* gewunenesse.
12. on. birig se. ríces ealdorburuh. And.
13. gehét. andleofan 7 heora woroldþearfe forgífan 7 eac.
14. leafe. þ hi moston.
15. læran. þ sæd þ hi ferdon 7 neletton ða fóre to þære.
16. mid þi halegan.
17. andlicnesse ðæs. cininges úres dryhtnes. cristes 7 hi ðisne letaníam 7 antefn gehleoþre.
18. sungun eprecamur (*space for* D).
19. dńe in ōmi miscdia. auferat^{9} suro.
20. & *for* et *twice.* tuus (*p.* 59). sća *rest to end omitt. d.*

O.
8. eow ic frem(2^{a})sumlice on.
9. 7 lyfene syllan. forgyfan (y *on eras.*).
10. þ. þa þe. magan.
11. æfestnesse geþeode (*last* e *on eras.*). þa. cyninc him wununesse.
12. on. ealdorburh 7.
13. gehet. 7 lifene 7 heora woruld þearfe forgyfan (y *on eras.*) 7.
14. lyfnesse. þ hie mostan.
15. þ sæd þ hi. nealecton to þære. þeau.
17. 7 licnesse. ures.
18. þ hi þysne letanian. antefn gehleoþre. sungan.
19. dn̄e.
20. de *omitted.* scā. quō.
21. alleluia *added.*

Ca.
8. eow fremsumlice on gæstliðnesse.
9. andlyfne syllan. ðearfe. ne wærnað beweriað.
10. þ. magon.
11. æfestnysse geþeode. ða. hī wunenesse.
12. on. ealdorburh 7.
13. gehet. 7 lyfne 7 heora weoruld ðearfe forgifan. 7.
14. lyfnesse. þ hi mostan.
15. þ sæd þ hi. nealæhtan to þære.
17. anlicnysse ðæs myclan. ures.
18. þ hi ðysne letanian. antefn. stæfne sungan.
19. dn̄e.
20. &. & domo scā. quō.
21. alleluia *added.*

Page 60. 22. A (*space*). þæs ðe hi ineodon in ða eardingstowe. him.
B. 23. ðære cinelican. þa ongunnon hí þ apostolicæ líf ðære r f,ymþelican ciricean onherian þ. gebedum.
25. þeowedon 7 lífes wórd þam ðe hi mihton.
26. lærdon 7 ealle. ðisses middangeardes ða fremdan forhegedon nymðe þa ðe andlyfene heora nydþearflice gesewen hæfdon 7 hí onfengon fram ðam þe hi lærdon.
29. ðe hi hi lærdon 7 hi sylfe ðurh þ alyfdon 7 hi.
30. mód.
31. þære. ðe hi. lærdon. ða ylding þte manige gelyfdon 7 gefullade wæron hi wæron wundriende ðære bylywytnesse heora ðære heofonlican láre.

C. S. 28. ac æfter.

O. 22. þæs þe hi eodan on. him.
23. on. cynelican. þa ongunnan hi.
24. þære þrym . . lican (2 *eras.*) cyricean onhyrigean þ. ís on. gebedum.
25. on (*bis*). wæccum. fæstenū. þeoudon. þam þe hi mihton.
26. 7 eall. þysses.
27. swa swa. forhogedon þa. áán þa. hiora andlyfene needþearflico gesawon.
28. hie. fram þā (2^{b}) þe hi.
29. hi lærdon hi. eall. 7 hi hæfdon.
30. gearo. wiþerweardan. þrowiend,e (*1st hand*).
31. þære. hi. þa ylding þ.
32. gelyfdon.

Ca. 22. þæs ðe hi eodan on.
23. on. cynelican. ongunnon hi þ.
24. þære ðrymlican. cyricean onhyrigean þ. on. gebedū.
25. wæccan. fæstenū. þeowdon. ðam þe hi mihton.
26. 7 ealle. ðysses.
27. swa swa. forhogedon butan ða. áne þa. heora o andlyfene. nedþearflico gesawen.
28. hi. frā ðam ðe hi.
29. æft on ðe hi lærdon hi. ðurh eall. 7 hi hæfdon *bis*.
30. gearo. wiþerweardan. swylc. þrowienne.
31. soðfæstnysse þe hi. ða ylding þ.
32. gelyfdon. gefullade wæron wæron hi eac. ða.

Page 62. 2. be. ðære. sumu. are.

B. 3. iu ieara. (*p.* 60) mid þy romane. git. brytene.
4. on. ciricean. cwen. hi gebiddan ðe we.
5. þ. on. cirican.
6. hi samnian 7 singean. 7 mæssian 7 læran men 7 fullian. þ.
7. cining. gecirred.
8. 7 hi máran leafe. eall. cyrican to tybrianne. bétanne.
10. ða. ðurh. þ. cining. betwyh oðrum ongann.
11. clæneste líf. ðam swetestum gehatū.
12. 7 hi. þte. wæron. manigra.

C. S. 10. hit *deest* (*after* gelamp).

O. 1. bylwytnesse þæs unsceþþendan. hiora.
2. be. welneh sume cyrice on are.
3. iu. romane. breotone (*on eras.*).
4. on. cyricean. cwen gewunade hyre. cwędon.
5. þ hi, (*1st hand*) Cristæn. wære (e *fresh*, *modern ink*). on þysse cyricean.
6. ongunnan hi.
7. fullian oð ðæt.
8. 7 hie. lefnesse. eall. cyricean to timbrianne.
10. gelamp hit. gyfe þ. betweoh.
11. ongan. þ cláneste *accent or smudge* (?). 7 hiora.
12. gehatū 7 hi. þ.

Ca. 1. bilehwitnysse þæs unscæð,endan. ðære.
2. be. welneh sum cyrice on are. ðy.
3. iu. romane. beeodan.
4. on. cyrican. *from* seo *to* cyrican *omit.*
5. ða.
6. ongunnan hi. gebiddan on mæssesongum 7.
7. fullian oð ðæt. cynig.
8. 7 hi. lefnisse. eall. cyrican to timbrianne.
10. ða gelamp hit. þ. betweoh oðre.
11. ongan. þ clæneste. haligra ðinga 7 (*p.* 281) heora ðam swétestan.
12. gehatū 7 hi. þ ða soðe.

Page 62. 13. wundra ætywed 7 he ðа mid gife wæs gefullad ðа.
B. 14. manige. scíndan.
15. hæðennesse forlæton 7. þære.
16. hi gewenedon þurh. ðære cristes ciricean ðara. gehwyrfednes.
17. sæd þ. cining wære swa efenblissiende.
18. þ he nænigne hwæðere. to cristenū þeawe. þa ðe.
19. gecirdon þ. ðа inweardlicor lufude.
20. hi wæron efenceastrewarum. ríces forþon.
21. fram his. fram ðam.
22. þte. ðeowdóm.
23. genydenlic. And. ðа. cining. lareowum.
24. on. ea,dorbyrig. ðær tó.

C. S. 24. setl.

O. 13. ætywness. ðа gefe,nde (*1st hand*). gefullad.
14. ðа ongun, efestan.
15. hæþennesse þeau forlætan 7 to þære. hi.
16. geþyddan. cyricean.
17. sæd þætte (3a) se.
18. efenblissiende. nænigne (*sic*) hwæþere. to cristenum þeawe.
19. þa þe. cyrdon. inweardlicor lufade.
20. hi. efenceasterwaran.
21. geleornade fram. lareowum.
22. þ. nalæs.
23. genededlic 7. ðа. lareowum.
24. gerisene stowe 7 eþel. on. þærto.

Ca. 13. ætywnysse. ðа. gefullad.
14. ðа ongunnan. 7 higian scyndan.
15. hæðennysse. forlætan. ðære. hi.
16. geðyddan. ðære. cyrican.
17. sæd þte.
18. blisiende þ. nænigne hwæðere. to cristenum þeawe.
19. þa ðe. fulluhte cyrden þ. ðа inweardlicor lufade.
20. hi weron hī efenceasterwearan.
21. geleornade frā. þā.
22. þ. nalęs.
23. genededlic 7. ðа. lareowum.
24. gerisene stowe 7 eðel. on.

Page 62. 25. nydþearfe on.

B. 26. *The first letter is illuminated* (*partly over the scribe's writing*), *this has been neglected since the* Capitulas. Betweonum ðissum þingum þa. halega.

27. com, (to) fram ætherio ðam arcebysceope.
28. ylcean. æfter. ðæs eadegan. sc̣e gregoríí 7 wæs.
29. arcebysceop angelðeode. 7 fæder (*stroke below*) to brytene.
30. ærendracan. róme þ.
31. þ hi sceoldon secgean 7 cyðan þā.

Z. 27. cuō. arela ðære. ætherio ðæm ercebiscope ðære.
28. æfter. ðæs eadgan. scæ.
29. gehalgad ærcebiscop ongolðiode. In breotone.

O. 25. nydþearfe on.
26. Betwih þas þing.
27. tó aréla þære caestre. fram ætherio þam ærcebisceope.
28. yl, (can) (*1st hand*). æfter.
29. ærcebisceop ongel. ferde on.
30. ærendwracan. þ.
31. munu.c *eras. of* u (?). þ hi sceoldan secgean.

Ca. 25. nydþearfe on mi(s)senlican.
26. Betwyh þas.
27. arela. frā æthereo. ærceþ.
28. ylcan.
29. ærceþ angel. ferde on.
30. ærenddracan. þ.
31. þ hi sceoldan sægan 7 cyðan.

Page 64. 1. eadegan bysceope. gregoríí þte angelðeod. (*p.* 62) onfangen.

B. 2. þ. byscpe gehalgod. eāc.

O. 1. bisceope. þæt. angel. onfangen.
2. þ. gehalgod.

Ca. 1 þ. þ. angel. onfangen.
2. þ. þ gehalgod.

Page 64. **B.**

3. be mane (*ends line*) socnum 7 frignessum þa ðe hine nydþearflice gesawon (*sic*).
4. hís geðeahte biddende. And. sona ðam risne.
5. onsende swylce agustínus. *see* 88, 28. *The* Interrogationes *are at end of Bk.* iii. *There are no headings* (Interrogationes &c.) *in B.*
Different hand; resembles that of 1*st scribe, but has longer vertical strokes.* (*See Introduction.*)
6. (*p.* 199) rest be *space.* biscopū. hi. geferū drohtigan 7 lifian.
7. oððe in þā lacū geleaffsumra. hi. weofodum.
8. ciricum. sculon 7.
9. on. don sculon scyle.

C. S. 7. weofodum.

O. 3. monigum socnum. frignessum. þe. nydþearflice.
4. 7.
5. 7 sware onsende swelce agustinus *see* 88, 28. *The* Interrogationes *at end of Bk.* iii. (61[a]) Interrogatio beati agustini episcopi c,nturiorū [a *above eras. of* e] ecclesię *all in vermilion.*
Then follows Ærest bi,sceopum (*not first hand correction*).
6. hie. lifigean *first* i *out of* u *by eras.*
7. scylan oþþe on þam lacū. hi. wigbedum.
8. cyr,cum (1*st hand*). sceole. 7 *after* le *eras. of one.*
9. bysceop on cyricean don sceole. *Then* Respondit gregorius papa urbis rome *vermilion.*

Ca. 3. monigū socnū. frignyssū. hī nydðearflice gesewen.
4. 7.
5. 7 sware onsende swylce agustinus. *As in O. B. no break.* Int. *at end of Bk.* iii. Interrogatio beati agustini episcopi cantu,riorum (1*st hand*) aecclesiae, *all in capitals. Then follows next line* ærest *to* drohtian *in capitals,* æ *ornate.*
6. biscopum. hi. geférū. *N.B. p.* 91 *begins in.* 7 lifigean *pages* 91–101 *incl. are headed* Interrogationes scī agustini Respontī gregorii papae *with varying contractions.*
7. scylon oððe on. lacū. ðe hi. wigbedū.
8. cyricū. 7.
9. bisceop on cyricean don sceole *Then* respondit scs *gregorius papa caps.*

Page 64. **B.**
10. wæð *space.* þ gewrit cyðeð þ me ne tweoð þ.
11. geare canst. And. eadegan paules apostoles þonne he wrat.
12. tyde (*p.* 200).
13. on. drohtigan 7 dón sceolde.
14. setles þ þon̄ hi biscpas. þ hí him beboda syllan.
15. 7 þ te. andlifenes. gegange IIII.
16. sceoldon án (l *out of* c). hirede.
17. onfangennesse gyta. goldes þeowū (l *partly erased*). þrydda dæl.
18. se feorþa. edniwunge. tó.
19. forþon þy in broðorlicnesse. regolū getyd.
20. hwæðere asyndrod. fram þinū geferū in angelciricū.

C. S.
11. 7 *deest.*

O.
10. þ. ðæt cyþeþ þ.
11. geara canst 7 syndriglice þæs eadigan. þone.
12. wrat. on. tyde.
13. on. drohtnian 7 huse, don sceolde ðonne ís þeau ðæs.
14. seðles *cross stroke of* ð *partly erased.* hi bisceopas. þ hi him beboda.
15. syllað 7 þæt. 7 lyfenes.
16. sceole. Ań. bysceope *final* e *small* (*not* 1*st hand*). hirede *final* e *very small* (*not* 1*st hand*). fore.
17. onfæ,gnesse e *of* æ *defaced.* gesta. oþer. ðridda.
18. ðearfum se feorða. edni.wunge (i *out of* e, *then one erased, then rude* w *over another letter with erasures*). bóte. cyr,ceum (*not* 1*st hand*).
19. forþon. broþorlicnes is (61b) on. getyd.
20. hwæþere. fram þinū. in ongelcyricean (i *in* in *on eras.*).

Ca.
10. þ. þ cyþeð þ. nís. þ ðu.
11. geara canst syndriglice ðæs eadigan.
12. on ðam. týde.
13. on. dón sceolde ðonn̄. ðæs.
14. setles þonn̄ hi bisceopas. þ hi hī beboda.
15. syllað 7 þ. 7 lyfenes.
16. sceole án. bisceope. hirede.
17. onfangenysse gesta. ðeowum.
18. ðearfū. seo feorðe. edniwunge. cyricean.
19. ðin broðorlicnys is on. reogolum getyd.
20. hwæþere sunder. frā þinū. óngelcyricean.

Page 64. **B.**
21. gyt niwan. ðas drohtnunge. lif ðu. þte his fruman.
23. acennedan. urum fæderū on ðam.
24. hi. hí leton beon on sundran ac.
25. ealle þa gód gemæne. þon̄. preostas (*stroke under seems late*).
26. syn butan halegum hádū. þa he hi fram wifū ahebban ne magon niman him wíf 7 andlyfene. onfón.

O.
21. sio. gen niowan.
22. lif. gesetton. on.
23. acennedan cyricean. fæderum on þam.
24. hi. onsundran cwæð.
26. þa þe hi fram wifum.
27. niman hī wif. 7 lyfene ut ón, for be (fon þā) *original* onfon be *converted into* onfon forþam be.

Ca.
21. gýt. ðas.
22. lif ðu. þte on. ðære.
23. acennedan cyricean. ussū fæderum on þā.
24. þā ðe hi. on sundran cw̄. hi eallū.
25. gemæne. þonn̄.
26. halgū hadū. hi frā wifū.
27. niman hī wif. 7 lyfene út onfón.

Page 66. **B.**
1. forþā be þam ylcū fæderū þe we ær embe bufan spræcon.
2. þ hi wæron to dælenne. woruldgód syndrigū mannū.
3. æghwylcū. andlyfene.
4. þencanne. oferseonne þ hi. þeawū lifian under (*p.* 201).

O.
1. ylcum fæderum bi þam.
2. þ hi wæron. woruldgod.
3. mannū. æghwilcū. 7 lyfene.
4. þenceanne. þ hi. leofigean.

Ca.
1. be þā ylcū fæderū wé.
2. þ hi wæron. weoruldgód syndrigū.
3. mannū. æghwylcū. 7 lyfene.
4. þenceanne. þ hi gódū þeawū leofigean.

Page 66. **B.**

5. cyriclum. singanne. tó begangenne 7 frā eallū ūnalyfednessum.
7. lichaman. ælmihtigū. healdan þā lifiendum.
8. on. hi. ælmessan dælon oððe.
9. begange. fyllan 7 þy.
10. þte. worulspedū.
11. godū. reccanne. syllanne. eallra.
12. cwæþ. elemosinam &.
13. þte tó lafe si ofer syllaðto ælmessan.
14. ealle clæne.
15. id þy án leafa (*space for* M). is. sindon. mislice. cyricena oþer.
16. mæssesanga. cyrican.
17. oþer is in.

O.

5. cyriclicum. singanne. begangenne.
6. fram.
7. lichaman. ællmightigum (*before* æ *erasure of one*). healdan. þam lifigendum þonū.
8. on. life. sprecanne. hi. ælmessan.
9. oþþe gæstliþnesse (*imperfect erasure of* a *in* e). gestliðnesse (62ᵃ) begonge 7 mid heornesse fyllan.
10. þæt ofer bið to lafe. hieora woruldspedum.
11. godum is to recceanne 7 to syllanne swa swa eallra magist.
12. cw̄. supt̄ est data elemosinam.
13. þæt ofer sie,. lafe.
14. ælmessan. eou beoð ealle clæne. Interrogatio sc̄i agustini.
15. Myd. syndon. cyricena.
16. on. cyricean.
17. oþer. on. Respondit gregorius papa.

Ca.

5. cyriclicū reogole. singanne. begangenne.
6. fram eallū unalyfednyssum.
7. ælmightigū. healdan. ðam lifigendū.
8. on gemæneū life. sprecanne. hi. ælmessan.
9. oððe gestliðnysse begonge 7 mid heordnesse fyllan.
10. þ.
11. gódū. recceanne 7 to syllanne. eallra.
12. cw̄. suptus est data elemosynam &. voþ.
13. þ ofer si. lafe.
14. ælmessan. ealle clæne. Interrogatio sc̄i augustini.
15. án. syndon. gewunon cyricena.
16. on. romanisce cyricean.
17. hæfed on. *p. 92 begins* rice, *cp.* 66, 18; 64, 6.

Page 66. 18. .U (*space*) sylfa. canst.

B. 19. afeðed. þinceð. licaþ. þte.
20. oððe on. . . oððe on. . . oððe in.
21. oðere. gemete þte almihtigum.
22. licige þ bighidiglice þ. 7 in angelþeode.
23. gese,te. (*eras. of blot ?*). gyta. niwe on.
24. forþon. syndon. lufianne. wísan. ac beforan (be *and* an *erased*) godū.
25. stowa syndon. lufianne. (*p.* 202) of syndrigum gehwylcum cyricum. e *imperfect but original.*
26. þu æfeste 7 góde 7 rihte. ða þe ðu togædere gesamnie.
27. angelþeode mód. ásette.
28. .C *space.* halsie hwilc wíte. hwæt mann.
29. ábrede.

O. 18. þu sylfa canst þeau. cyricean *on.*
19. afæded. þinceð. licaþ þ.
20. oððe. cyricean oððe on. oððe on.
21. hwilcre oþre. gemette (*1st* t *partly erased*). þ ælmihtigum. má (a *on eras.*).
22. licade þ. behyd,lice þ. 7 in ongel. cyricean.
23. healdanne. niwe on.
24. forþon. syndon. lufianne. wisan. godum.
25. syndon. lufianne forþon óf. cyriceum.
26. þa þu. god. þa þu togædere.
27. in angel. mod (od *partly erased*). ge (62b) wunan. asette. interrogatio agustini;
28. ic þe halsige hwilc wite. hwilc.
29. cyricean. abredeð; Respondit gregorius papa;

Ca. 18. sylfa canst. cyricean on.
19. ðu afæded. ac nu. þ.
20. oððe. cyricean oððe on. oððe on.
21. hwylcere oðre þæs ðe þam ælmihtigū. má.
22. licode þ ðu behydelice. þ. 7 in ángel. cyricean.
23. gyt. niwe on.
24. syndon. lufianne. wisan. stowū. for godū wísū.
25. syndon. lufianne forðon. syndrigū cyricū.
26. gehwylcū. æfest 7 gód. ða þu togædere.
27. on angolðeode mód. gewunon asette. Interrogatio agustini.
28. ic halsige. wite.
29. cyricean. út abredeð. Respondit $\overline{\text{scs}}$ gregorius papa.

Page 68. **B.**

1. Is *space.* ðeofofes (*2nd* o *struck through and next letter mangled,* f?) háde.
2. mæge forþon. þe habbaþ. woruldspeda. syndon.
3. on ðysse.
4. wisan. æþelnessa. forþon. nyd þ sume mid geswincum sume þearlicor (*dot under* þ).
5. liþelicor syn. 7.
6. þ wíte. heardre 7 strengre gedon sie þōn is hyt lufan (mid *rough*) tó.
7. wylme. forþon þam.
8. ða. biþ geworden þæt. sie. þam écū.
9. tintregan forðon þises gemetes. menn þreatigan.
10. þa gódan fæderas gewuniað (ð *out of* n). flæslico.
11. hi. þreagað. 7 hwæþere.

O.

1. geþencean. broþorlicnes. ðeofles *cross of* ð *very faint*; (*late* ?).
2. gereht. mæge forþon. þe habbað worul, spede.
3. hwæþere. syndon þa þe on þysse.
4. wisan ðurh wę́delenesse (d *on eras., not 1st hand*) agyltað forþon. nyd þ.
5. wonunge heora woruldæhta sume mid swingum. liþelicor. gerihte 7 (e *erased into* i).
6. þe þ wite hwæne. strangor. sy.
7. nalæs of wylme. forþon þam.
8. men ðurh ða þreo ǽ þis *after* r *in* þreo *originally* u *erased roughly into* e, *small* o *squeezed in.* gegearwad þ. þam.
9. ecū fyrū. tintregum forþon ðys. sculan.
10. ðreagean. þa godan fæderas. flæslicu.
11. hi. synnum þreageað 7 swingað 7 hwæþere.

Ca.

1. geþencean ðin broðorlicnys. deofles.
2. gereht. mæge. ða þe. weoruld—
3. hwæðere. syndon ða þe on þysse.
4. wisan ðurh weðelnysse. nýd þ.
5. wonunge heora woruldæhta sume mid swinglū. þearflicor. liðelicor. gerihte 7.
6. þ wíte hwæne. strangor dón sy ponn̄.
7. nalæs. wylme. hátheortnysse. þā.
8. men ðurh ða ðry ǽ þis. þ. þā.
9. écū fyrū. tintregū forðon ðysse.
10. ðreagean. gódan fæderas. flæslice.
11. ða hi. ðreageaþ. 7 hwæðere.

Page 68. **B.**

12. sylfan. hi. wítū. swencaþ lufigeað 7 willnigeað.
13. yrfeweardum. hæbbenne. woruldgód þe hi ágon.
14. þa þe heora yrre gesewen bid (*sic*) ehtað 7 witniað forþon.
15. on þam mode. healdenne (*p.* 203).
16. gemet þrea. þte þ mod butan.
17. eallinga.
18. swilce. ætictest on. þa. man scyldan (*stroke under* sc). ðe.
19. cyricum. wæron. feorr þ lá. þte. cyrice.
20. ætecnesse onfó þ. gesewen. eorðlicū þingū anforlætan.
21. big. þingū. woruldgestreon séce.
22. wæðer *space*. motan. gesweostor on inngehygde onfon.

O.

12. þa sylfan þe hie. ðam witum þreageað. swencað lufiað 7 wilniað.
13. yrfeweardum (y *on eras.*). habbanne. woruldgod.
14. ðe hie agon. þa þe hi yrre gesawene beoð (b *out of* h) ehtan.
15. witman forþon (*last stroke of* m *prolonged as afterthought to form* i). on þā mode. healdanne.
16. þære þreáunge (rea *on eras. all after* þ *not 1st hand*). (63b) dihtað 7 findeð. þæt þ mod butan.
17. eallinga. deð. Ac swilce. toætyctes on.
18. þa. gyldan sceole þa ðe.
19. óf cyricean. sie þ. cyrice.
20. ætycnes, (y *on eras., not 1st hand*). þ. gesewen. eorþlicum ðingum.
21. anforlætan 7 hi beid l um (*sic, erasure or abrasure* ?). woruldgestreon sece (*not 1st hand*). Interrogatio agustini.
22. hwæþer motan. gebroþor. gesweostor on gesinscype.

Ca.

12. sylfan ðe hi. þā witū þreageað 7 swenceað.
13. hī to yrfeweardū. habbanne. woruldgód.
14. ðe hi ágon hī. þa ðe yrre gesawene beoð hi ehtan.
15. áá on þam mode. healdanne.
16. þ. þære ðrea. þ þ mod butan.
17. rihtū. eallinga. ac. ðu toætyetest on.
18. frignysse. gyldan.
19. cyricean. feór þ lá si þ. cyrice.
20. ætyccnysse. þ. gesewen. eorðlicū þingū.
21. ánforlætan 7 hi be. ðingū. Interg agustini.
22. motan. gebroðro. gesweostro on.

Page 68. **B.**
23. fram. acennede ðis mot swá beon on eallum gemete þ (*no break at* ðis).
24. for þā.
25. ower. on. bocum. þte. frigenesse wiðerword.
26. gesewen.
27. hwylce. cristene menn. magum.
28. betwyh. gesynscipe. geþeode. steopmodor.

O.
23. þa þe beoð feor. cneorisse (i *by erasure from* e). frā. Respondit gregorius. p̄p̄.
24. swa beon. gemetum þ. forþon.
25. áwer. on halgum bocum þæt þysse (y *on eras.*). wiþerword si gesawen; Interrogatio agustini.
27. hwylce. sculun cristene. magum.
28. betwih on gesynscipe.

Ca.
23. feor. frā hī. *p.* 93. *begins.* Ðis. *so no special heading cp.* 66, 18.
24. swa beon. þ. forþon.
25. ahwær. on halgum bocum þ ðysse frignysse wiþerword sí gesawen. Interrogatio scī agustini epī.
27. hwylce. sculon cristene. magum hī betwih on geðeodde.

Page 70. **B.**
1. broþorwifum. þ. þ hi moton on. gesynscype gegadered.
3. Wæð *space.* sum eorðlíc æ is in. cynewisan forlæteð þ.
4. oððe swustur oþþe twegera broþera.
5. twegera swustra suna. wæron.

O.
1. broþorwifum. þ. þ hie. on.
2. gegæderade. Respondit gregorius papa.
3. sum eorðlice æ on. cynewisan.
4. forlætað þ. broþor oððe. twegea broþor oððe.
5. twegra gesweosterna. wæron on gesynscype.

Ca.
1. broþorwifū oððe alyfed. þ hi motan on gesinscype.
2. gegæderade. Respondit scs gregorius.
3. eorðlic æ on. cynewisan.
4. forlætað þ. oððe. broðor oððe twegra geswosterna.
5. gemen,de wæron on.

Page 70. **B.**

6. gesynscype. þ. ongeaton þ þ.
7. tuddor. mihte. gesynscipe and.
8. bewereþ (*for* eþ *originally* 7 þ). forbeodeþ. scandlicnesse.
9. þære mægsibbea forðam. neod þ. (*p.* 204) menn on.
10. on ðære feorþan. betweonan wifian forþon.
11. we beforan ær cwædon eallum. forberenne.
12. forlætanne. mánn *second* n *erased.* godwrecnes.
13. wið his. steopmodor forþon on. æ.
14. revelaþ. ðu scandlicnesse swylce.
15. forþon. ís. wif hi beoð oń anúu (*sic*) lichaman 7 seðe gedyrstað.
17. ða scandlicnesse. steopmodor sio on lichaman.
18. wæs se. onwryð. scandlicnesse swylce.

O.

6. þ. oncneowan 7 ongeaton þ þ.
7. tud[d]ur. mihte. gesynscype 7.
8. æ. (63[b]) þa s[c]eondlicnesse.
9. mæg. sibba (e *erased*). forpon ís nyd þ. on.
10. on. betwyh. sceole.
11. cneoris (e *erased into* i). ealle gemette (*first* t *erased*). foreberanne.
12. forlætanne. man ís. godfrecnes þ.
13. forþon on. æ. tu[r]pitudinem.
14. onwre[o]h (e *on eras.*). sceondlicnesse.
15. forþon. wif.
16. hi. lichaman. Ono se þe gedyrstigað.
17. scandlicnesse. an lichaman (*sic*).
18. onwrihð. sco[n]dlicnesse. Swilce.

Ca.

6. þ cuðelice oncneowan 7 ongeaton þ þ.
7. ne growan. mihte. swylcū gesinscype 7.
8. sceondlicnesse.
9. nýd þ. menn on.
10. on. hī betwih. sceole forðon.
11. ealle. forberanne.
12. forlætanne. mán. godes wrecnys þ.
13. on. æ.
14. ðu sceondlicnysse.
15. wíf.
16. heo. ánū lichoman seðe gedyrstigað.
17. sceondlicńysse.
18. onwrihð. sceondlicnysse. swylce.

Page 70. 19. hine,menge (ne *not 1st hand*). broþorwife forþon.
B. 20. ðurh ða. geðeodnesse. broþor lichama.
21. ðæræ wisan. swylce iohannes se.
22. haligne martirdóm. lifes geendode.
23. sæde. ne wære. wíf underfenge to habbanne ac forþon.
24. syndon. angelþeode mid þi hi gýta on úngeleafsumnesse þissum mánfullū gesynscypum.
26. gemengde ac hi (*p.* 205) syndon tó manigenne hu hi to.
27. comon þ hi ahebben hi fram swylcum (*after* fram *eras. of vertical stroke of* h ?).
28. ongytan þ þ. 7. ondrædan. forhtigendan.
29. dóm. hi (*out of orig.* he) tintregeo écre cwylmnesse onfon.
30. syndon hi hwæþere. wisan.

C. S. 23. brohte 7 hæfde.

O. 19. broþorwife forþon.
20. broþor lichama.
21. wisan.
22. halig, martyrdome. lif. þā.
23. sæde. ne wære þ. broþor wif.
24. forþon. syndon. angelþeode. hie.
25. on. þyssum manfullum onsynscype.
26. wæron sæde gemengde. (64[a]) hi syndon. monienne hu hie to.
27. comon. hie ahębben hie fram swylcum.
28. ongytan þ ðæt. 7 hī ondrædan.
29. hie.
30. cwylmnesse onfon. syndon hi hwæþere. þysse wisan.

Ca. 19. þ. broðorwife.
20. ða. geþeodnysse. lichama.
21. ðære wisan. swylce iohannes baptista.
22. martyrdome. líf. þā.
23. sæde þ hī. ne wære þ. wif bruce.
24. syndon. angelþeode. hi.
25. gyta on ungeleafsumnysse. ðyssū mánfullū onsinscype.
26. sæde 7 gemengde. hi syndon to monigeanne hu hie to.
27. comon þ hi ahabban hi frā. unrihtū..
28. ongytan þ þ. 7 hī ondrædon. forhtigendan.
29. dóm. hi.
30. cwylmnysse onfón. syndon hi hwæðere. ðysse wisan.

Page 70. **B.**
31. bescyrienne. gemænsumnesse. lichaman.
blodes ðy.
32. gesewen sy on him eallum þa ðing ongewrecen. on ðam hí.
33. únwisnesse. fullwihtes baþe. ðas tíd.

O.
31. biscyrianne gemænsumnesse. lichaman 7 blodes.
32. gesewen sie þas þing unwrecen. on þam hi.
33. unwisnesse gesyngedon. fulwihte bæþe. forþon on.

Ca.
31. bescyrianne gemænsumnysse. blodes ðy.
32. hī gesewen si þas ðing unwrecen. on þā hi.
33. unwisnysse. fulluhte. (*p.* 94) on ðas tíd.

Page 72. **B.**
1. sume þing embe wylm. sume. manþwærnesse.
2. áræfneð sume. sceawunga yldeð. abereþ 7 yldeþ.
3. þ þæt yfel wiþerworde aberende 7 yldende.
4. becumaþ syndon to manigenne. hi.
5. swylces durron. rr *rudely out of* rf *but in original ink.* gyf hwylce.
6. gefremman syndon hi. bescyrigenne crisstes lichaman 7 his blodes forþon.

C. S.
2. 7 swa abireð 7 ældeð *desunt.*
4. ða hi (*for* þæt heo.)

O.
1. cyrice sum. sume.
2. sume. yldeð þæt oft *rest wanting.*
3. þ wiþerwearde. aberende 7 yldende.
4. syndon to monianne þ hi nówiht swylces.
5. durran. hwylce.
6. þ gefremman. syndon hi (*on eras.*). bescyrianne. lichaman.

Ca.
1. cyrice sum ðing ðurh wælm. sume, þurh monþwærnysse.
2. sume. yldeð þ oft þ wiþerwearde.
3. aberende 7 yldend bewereþ.
4. þa ðe. syndon to monigenne þa ðe nowiht swylces.
5. hwylce þonn̄. þ gefremman þonn̄ syndon hi to bescyriganne.

Page 72. **B.**

7. be. mannum. tó aræfnanne þa þe þurh úngewissnesse synne frem (*p.* 206) maŏ.
8. ðonne in ðam is.
9. stranglice tó ehtigenne ða ðe. wítende singian.
10. yf *space.* feorrnes siðfates betwyh ligeþ. bisscopas eaþelice cunnan (*sic*).
11. hwæþer mote bisscop gehalgod. bután oðerra biscpa andweardnesse.
13. on angelcirican. þú. gýta eorðlic bisscop halgian (*rest wanting*).
14. butan oþrum.
15. bisscopum. ríče bisscopas.
16. bisscop hallgunge. gewitscype standan. bisscopa.
17. an oðere wisan nymþe *modern hand in margin* : ' restituitur ex libro Cotoniano' wesan *is written above line in text. wheeloc* (?) (*cp. Wanley*). gesamnungæ. gewitscype.
18. oðče feowera bisscopa. he fore his hyldon þam.

O.

7. be. mannum. tó aræfnianne. ræfni *on eras. of* ber.
8. þurh ungewisnesse (ge *erased*). ðonne on þam is.
9. ehtanne þa þe. witende. Interrogatio agustini.
10. feornes. betwih. (64^{b}) þæt.
11. eþelice. hwæþer. gehalgod. butan.
12. oþra bisceopa. 7weardnesse; Respondit gregorius. pp.
13. in (i *on eras.*). ongelcyricean on. ana. bysceop.
14. miht þu on þære wisan bisceop oþrū byssceopum.
15. sculun. byscopas.
16. bysceopes (e *out of* æ *by eras.*). on gewitscype standan. bisscopa.
17. ón oþre. wesan. gesōnunge. on gewitscype.
18. oðče. bissceopa þ hie for. gehylde þam.

Ca.

7. be þā mannū. hwæthugu.
8. aræfnianne. ungewisnysse. þonnū on þam is.
9. ehtanne ða þe hi. witende. Interrogatio sc̄i agustini ep̄i.
10. mycel feornys siðfætes betwih. þ.
11. eðelice. mót ƀ gehalgod. butan.
12. oþra bisceopa 7weardnysse. Resp̄ Greg̃.
13. ongelcyricean on ðære. ana nu gyt. bisceop.
14. miht ðu on ðære wisan bisceop. butan oðrū bisceopū.
15. sceolan. bisceopas. þa ðe.
16. bisceopes. on gewítscype standan forðon. bisceopa.
17. wisan nemne on gesomnunge 7on gewitnysse witscipes.
18. oðče. bisceopa þ hi for. gehylde þā.

Page 72. **B.**
19. ætgædere heora bene séndan (*rest wanting*). *Part* ii. *of MS. begins* at gode (*p.* 207).
20. Hu *initials now written large in ink.* wé dón. brytta bysceopum.
21. In. bisceopum. syllað. ænigne aldordom ne ealdorlicnesse forðon fram þam ærran tidum.
23. bissceop. arela. ðone wé. bescyrigean.
24. beniman. onfangenan. ðe þider gelimpe.
25. þu myd ðe þæne ylcan bisceop tospræce 7 togeþeahte (to *twice junctim*).
26. oððe gyf hwylce úncyste on byscopum gemeted.

O.
19. ætgædere. gebodu senden on,geoten. Interrogatio scī agustini.
20. sculan. brytta bisceopum; Respondit gregorius pâpa.
21. on. bissceopum. syllað. ænige ealdorlicnesse. forþon fram þam.
23. bisceop on are laðere. sceol,an bescyrian.
24. beniman. onfongennan ealdorlicnesse. fór. on.
25. bysceop spræce.
26. sie. Oððe. hwilce uncysta on bysceopum gemet,e.

Ca.
19. ætgædere. bena. gebodu sendan 7 geotan. Inteŕ agustini.
20. sceolan. galla. brytta. Respondit gregorius papa.
21. bisceopū. syllað. ænige ealdorlicnysse forðon fram þam. tidū.
23. se ƀ on árela ðære. sceoldan bescyrian.
24. beniman. onfangenan ealdorlicnysse. fore. on.
25. ðone. bisceop. spræce. si oððe gif hwylce uncysta on.

Page 74. **B.**
1. gerihte. sculon 7. sie þ.
2. ðeodscypes 7 ðearle wlanc.

O.
1. ða ge (65[a]) rihte (*in* gerihte i *by eras. out of* e). gebet,e sceolon 7. sie þ.
2. on. ðeodscypes. sie. to onbærnanne 7 to gebetanne.

Ca.
1. ða gerihte. sceolan 7. wén si þ.
2. on. oððe to nesce 7 wlanc to wlæc (*small above* 1*st hand, ink old*). ðonn. to onbærnanne 7 to gebetanne.

Page 74. 3. 7 þ he þa þe.

B. 4. wiðerwearde syndon. ures scyppendes fram.
5. bisceopa. bewerige. miht ðu. bisceopum butan heora aldorlicnesse.
6. hi scealt liðelice manigan.
7. hym ætywan. ealle (*p.* 208) brytta.
8. biscpas. þinrae (*cp.* 10) broðorlicnesse onfón to þam þe únlærede syn.
9. úntrúme. trumnesse. gestrangode.
10. únrihte. syn gerihte gode to willan.
11. Hwæder. geeacnod wif. fullod. oððe æfter.
12. oððe æfter. cyrican. gangan.
13. oððe. swilce þ bearn þe. hyt sy.
14. deaðe forgripen. fela. alyfeð hym þam geryne onfon fullwihtes baþes oððe æfter. tide.
15. þam wife.

O. 3. broþorlicnésse. 7 ðæt (*7 on eras.*).
4. wiðerwearde syndon. ures scyppendes fram bysceopa.
5. bewerige. miht. bissceopas butan.
lie
6. ealdor,nesse. hi scealt. monian.
7. ætywan. goda. ónhyrenesse ealle brytta.
8. bysscopas. broþorlicnesse to þon þ unlærede synd.
9. trymenesse. synd gestrangade.
10. unrihte mid þine ealdorlicnesse synd gerihte; (i *out of* e *by eras.*). Interrogatio agustini;
11. hwæþer. wif. oððe æfter.
12. oððe æfter. cyrican.
13. gangan oððe. þ bearn þ..
14. sye (*sic*). deaþe. fela. alyfe.ð (y *out of* e; *before* ð *one erased*). þ geryne.
15. onfon fulwihte bæþes oððe æfter. tide mot þam wife.

Ca. 3. broðorlicnysse. 7 þ he ða þe.
4. widerwearde syndon ðære. bebodū ures scyppendes frā.
5. bisceopa ðeawum bewerige. miht ðu. biscopū butan.
e
6. ,aldorlicnysse. ðu hi scealt. monian.
7. hī ætywan. gódra. onhyrenysse ealle brytta.
8. broðorlicnysse to þon þ unlærede syn.
9. trymenysse. gestrangode. (*p.* 95) 7 unrihte. ðinre ealdorlicnysse syn gerihte. interróg augustini.
11. wif. oððe æfte þon ðe.
12. oððe æfte. cyricean.
13. gangan oððe. þ bearn þ. ðy.
14. si. æfte hu fela. alefeð hī þ geryne.
15. onfon fulluht. oððe æfte. mycelre tide mót þā wife.

Page 74. **B.**

16. lichaman gegaderunge gemenged beon 7 geþeoded oððe gyf wif menn sy, in monaðadle gewuna. alyfed sy hyre.
cirican to ganganne oððe þam geryne onfon.
18. halegan.
19. oððe. þe. wife gemengen. ærþon þe. bebaðod.
20. cirican gangan. þam. halegan.
21. oððe ealle þas. niwan. angelcynnes on.
22. gedafenaþ.
23. (*p.* 209) forhwan. þ geeacnode wíf fulwod. þy. ne ys (*stop at* þy *to separate* ne; *original ink*).
24. ælmihties. wæstemberendes lichaman forðon (æ *out of* e).
25. myd þi ure. ða. menn on neorxena wange agyltan.
26. furluron hi rihte. domas þa úndeaðlicnesse.

O.

16. hyre. lichaman gegaderungge geþeo·ae, *erasure of* d (?) oððe.
17. wif numen sie in monaðadle. hwæþere alyfe·ð (y *from* e; *one eras.*) hyre in cyrcean gangan.
18. oððe þam geryne onfon.
19. (65b) oððe. se þe. wife. ærðon he bebaðod sie.
20. . . mot (*two erased before* mot). on cyricean gangan. þam.
21. eall. niwan þeode ongel. on. Respodit (*sic*) gregorius papa.
23. þ geeacnode wif fullad. ne is.
24. beforan ælmihtiges Godes eagū. syn wæstberendes lichaman.
25. ure ealdoras. on.
26. hi rihte.

Ca.

16. gegaderunge geþeodde. oððe.
17. wif numen si in monaðadle. hwæðere alefeð. cyricean gangan.
18. oððe þā geryne onfón. gemænsumnysse.
19. oððe. wife. ærðon. bebaðod si.
20. mót. on cyricean gangan. þā geryne.
21. gemænsumnysse eall. ðing. niwan. ongel. on. Respondit Gregorius papa.
23. þ geeacnode wif gefullad. ðy ne is.
24. beforan ælmihtiges godes eagū. syn wæstmberendes.
25. forðon. ðy ure. menn on.
26. forluron hi rihte. undeaðlicnysse.

Page 74. **B.**
27. hi. 7 ongesceapene wæron 7 ċwæð þa se ylca ælmihtiga god 7 manna cynn eallinga.
28. hyra synnum.
29. he þa þam. úndeaðlicnesse. áhof. hys synnū 7 hwæþere.
30. hys. hym. węstemberendnesse genoh tudres ðæt þære mennisscan.

O.
27. hi. on gesceapene wæron 7 hwæt. ylca.
28. ælmihtiga. manna cynn eallinga.
29. þa þam men undeadlicnesse. áhof for. sy,ne. hwæþere.
30. wæstmberenesse.

Ca.
27. hi. on gesceapene wæron hwæt ða se ylca.
28. ælmihtiga. manna cynn eallinga. heora synne 7 hwædere (*rest wanting*). fremsumnysse. arfæstnysse hī. wæstmbærnysse.

Page 76. **B.**
1. ælmihtiges.
2. gyfe. hwilcere rihte. ðonne. fram.
3. gyfe. halegan fullwihtes. þam. æghwilc.
4. gru,dinga ádwæsced. dislic. þte.
5. gyfe wiþcweden. þu frune. swilce. wif cenne,de.
6. æfter. fela. cirican gangan.

O.
1. tud,res 7 þ. ælmihtiges.
2. gyfe. hwylce rihte. fram gyfe.
3. on þam. æghwilc syn.
4. þ sceole.
5. gyfe. þu frune. wif.
6. æfter. (66[a]) fela. cyrican gangan.

Ca.
1. tuddres 7 þ ðære. ælmihtiges.
2. gyfe. hwylce rihte. ðonn̄. frā gyfe.
3. fulluhtes on þā geryne ðe. æghwylc syn grundlinga.
4. swyðe. þ sceolde.
5. gyfe. frune. ðonn (*sic*) wif.
6. fela. cyricean gangan.

Page 76. **B.**

7. sylfa þ leornodest on. þære eadegan cuðnesse þ for wæpnedbearne (*accent or stain*?).
8. heo sceolde ahebban[a] fram. (*p.* 210) ingange.
9. for mægdencilde 7 syx. 7 sixtig daga for hyre cilde þ is hwæðere.
10. witanne þ þ. gaslicum[t] gerynum. forþon.
11. ðe. on. ylcan tid. þancunge to donne hæbbe 7 in ciricum gange.
12. ænigre.
13. gehefegod. wylle. lichaman bið in synne nales þ sar þære cennesse in þæs lichaman bið in synne nales gemænnesse bið willa þonne in þæs tudres forðlædnesse þ bið geong 7 sar.
15. be þam þære ærestan menn ealles manncynnes.
16. on sare.
17. cendest bearnn hu gyf. þ cennede wif þ.

O.

7. sylfa. on. ealdan. þ.
8. hi ahabban fram. huses (es *roughly out of* u). Ingange.
9. ðritig daga 7 for wifcilde. syxti da[ga], þ. hwæþre.
10. witanne þæt þ.
11. on. ylcan tid. hio. þancunge.
12. on cyricean gange. byrþenne.
13. lichaman. nalæs.
14. sar. cennesse on. lichaman gemen[c],gednesse.
15. on. tudres lædnesse. goung. sar be þon.
16. mancynnes. on sare (þu *marg. corrector*).
17. cynnes,[t] bearn 7 gif (*corrector*). þ cynnende wif.

Ca.

7. þ sylfa leornodest on. ealdan cyðnysse þ for.
8. hi ahabban frā. ingange.
9. ðreo 7 ðrittig daga 7 for wifcilde. þ is hwæðere.
10. witanne þ þ is. gastlicū. forðon.
11. on. ylcan tíd ðe. þancunge.
12. on cyricean gange. heo nænige.
13. ahefegad. forðon. nalæs.
14. þ sár ðære cennysse on. gemengednysse.
15. ðonn on. tuddres lædnysse. goung. be. ðære.
16. mancynnys. (*p.* 96) on sare.
17. ðu cennyst bearn 7 gif. beweriað *out of* bewawað. cennynde wif þ.

Page 76. **B.**

18. cirican gangan. þ sylfe sar 7 wite þe we hyre on.
19. fullian we þ cennede wif ðonne oððe þ bearn þ.
20. gyf hi. frecnesse deaðes gyf heo in þas sylfan tid.
21. cenneð þ þær.
22. nænigum. sio gifu.
23. halegan. lifigendum 7 þam ongeotendum. miclū (*p.* 211) gescade.
24. þonne þam. deað tofundað butan.
25. yldinge. berenne. ðy læs gyf.
26. ylding sy þte ne mæge. alysed sy.
27. hyre gerestscype þonne hyre. scall gangan ær ðon þe þ acennede.
28. fram meolecum. ungeriht.

O.

18. on cyricean gangan. sylfe þ, sar (*correct. as before*).
19. wite hyre on syn,e (*correct.*). fullian we þon,e þ (*1st hand*). wif oððe þ.
20. hie synd. frecnesse.
21. deaþes. sylfan tid. cenne.
22. gyfu.
23. *first* swa *on erasure of* swylce. lifigendum. þam ongytendū.
24. foreseonne. þonne (66[b]) þam. butan.
25. yldenne (is to *on erasure*) gebeorganne. gefremmanne þy læs gehwylc.
26. yldinc sie þæt. mæge. þe alysed sye (*sic*).
27. hyre gerestscype. hyre. gangan. þon þe þ acennede.
28. fram miclum. sie. unryht.

Ca.

18. no mót in cyrican gangan. þonn̄ þ sylfe sar.
19. wite hyre on. tellaþ. fullian we þonn̄ þ. wif oððe þ.
20. þ ðær. hi synd. frecnysse.
21. ða sylfan tid ðe. cenḍe. þ ðær.
22. forðon. gifu.
23. lifigendū 7 þā ongytendū. mycle.
24. foreseonne swa ðonn̄ þāse ðe (*but* se *erased*). butan.
25. yldinge is to gebeorganne. gefremmanne þy læs gehwylc.
26. ylding si þ ne mæge. alysed si.
27. hyre. þonn̄. gangan. ðonn̄ þ acennede.
28. frā miclū. si.

Page 76. **B.**
29. gesamhiwum þte wif forhogiað. to fedanne þa þe hi.
hi oðrum wifum.
31. syllað þ ys. gesewen 7 gemeted for inntingan unforhæfdnesse anre forðon ðonne hi ne willað hi ahebban fram.
33. þ hi forhicgað. þa hi cennað 7 þas wif ða.
34. unrihtum gewunan oðrum to fedanne.

C. S.
32. hi *deest* (*i. e. before* ahebban).

O.
29. betwyh gesinhigū þæt wif forhiċgað.
30. fedan þa þe hi. hi oþrum wifum to fedanne syllað.
31. ðæt. gesewen. for.
32. unforhæfdnesse anre furðor þonne hine willað. fram.
33. þ hi forhicgað. þa þe hie cennað 7 þas wif.
34. unrihtum. oþrū to fedanne syllað.

Ca.
29. betwih gesinhiwū þ wif forhycgeað.
30. fedan. hi acennað 7 hi oðrū wifū.
31. fedanne syllað þ. gesewen 7 gemeted for, intingan unforhæfdnysse anre.
32. forðon hi ne wyllað hi. frā.
33. werū þ hi. hi acennað 7 ðas wif.
34. gewunū. fedanne.

Page 78. **B.**
1. syllað nymðe. clænsunge tid. Ne *B begins a new paragraph.* sculon hi.
2. werum gemende beon swa þté (*accent*) þa ðe. monaðadle.
3. Hi. bewerede hyra werū.
4. þte sio halie æ myd. slyhð gyf.

C. S.
4. deaðe sceal hwelc sleð.

O.
1. tid forðgefare ne sculun hi.
2. werum gemen,gede beon. ða. on. mónaðadle (o *out of* a).
3. byrðres. hie.
4. be,rede (*corrector*). werum gemen,gede.

Ca.
1. syllað nymne seo clænsunge tid forðgefare ne sculon hi.
2. werum gemengede. ða ðe þonn̄ on gewunon monaðadle.
3. byrðres. hi. bewerede heorū (*sic*) werū.
4. gemengede beon gif hwylc wæpnedman gangeð.

Page 78. **B.**

5. wæpnedman (*p.* 212) gangeð. monaþadlegum wife hwæðere þ wif myd þi þe.
6. monaðadle.
7. þ. cirican gangan forþon.
8. oferflownes. hyre. on.
9. þ. nyd geþrowað. þ riht þ.
10. fram. cyrecan (*sic*) ingange. witan.
11. on. bocum þte þ wif. flownesse.
12. æfter. þ fnæd hys hrægeles.
13. hyre untrumnesse heo wæs gehæledu Hu nu þ wif.
15. geset. mihte. forhwan.
16. seðe blod yrnende þrowaþ monoðadle. alefeþ hyre on.
17. gangan ac þu crist (*sic*) nu. genydd hyræ untrumnesse.

O.

5. þ. æ mid deaðe sceal gif hwilc slegð. gif hwilc wæpnedmon. gangeð to monaðadligum wife. hwæþere þ wif mid ðy.
6. ðrowað monaðadle.
7. þ. on cyricean gangan forþon.
8. oferflounes þæs (67[a]). hyre. on.
9. nyd. þ riht. sie.
10. fram. cyricean ingange. witan.
11. on. bocum þ þ. flounesse.
12. æfter. þ fes.
13. instæpe (in *on erasure*) hyre untrumnes.
14. geworden. 7 nu þ wif on blo.des (*one erased*) flouness
15. herigendlice mihte.
16. monaðadle ne álef ð (*erasure after* f; *the* e *erased into* i). hyre on.
17. cyricean gangan. cwyst nu. hi.nydde hyre untrumnes (*after* i *one erasure*; ny *out of* ne).

Ca.

5. monaðadligū wife hwæðere.
6. þ wif. ðy. monaðadle.
7. þ. cyricean gangan.
8. oferflouwnys ðæs. on.
9. ðurh þ ðe. ðurh nyd ðrowað. þ riht þ.
10. frā. cyricean ingange. witon.
11. on. þ þ wif ðe. flownysse.
12. eadmodlice. gehrán þ fæs his hrægeles.
13. instępe. untrumnys. gewát.
14. hál geworden 7 nu þ wif on. flownysse geseted is.
15. herigendlice heo mihte. hrægele.
16. þonn̄ se ðe. monaðadle ne alefeð hire on cyricean gangan.
17. cwyðst nu hy nydde. untrumnys þte.

Page 78. 18. geryne. wif be ðam.

B. 19. getítt eala broðor se leofusta geþenc þte eall þ we.
20. in deadlican lichaman. úntrumnesse þæs gecyndes 7 hwæt ealles is to (*rest wanting*).
24. þam. næmne. andleofan wið untrumnesse 7 wið þurste drinc wið hæto (*p.* 213) clænnesse wiþ.
25. ræste. untrumnesse lacedom seçan eác hwæt wifum hyra monaðadle.
26. bið adl 7 untrumnes Hwæt nu þ wif.
27. gedyrstlice dæde dyde þ heo. hrægle gehrán on adle 7 þte.
28. untrū. wæs forgyfen þa ðe mid uncyste (*rest omitted*).

C. S. 24. 7 *deest* (*before* wið þurst).
29. uncyste.

O. 18. þætte (tt *on abrasure*). wif be þam.
19. gelomlicne wuna getið 7 geþenc broþor. þ eall.
20. on þyssum deaðlican lichaman is óf untrumnesse.
21. rihte. geendebyrdað. æfter.
22. mannes forþon hingran. hatian celan werigean.
23. eall þ is óf untrumnesse. 7.
24. secanne wið ðam. 7 lyfen.wið þurst (s *on eras.*) drinc.
25. célnes. un (67b) untrumnesse læcedom secean (un *twice*).
26. wifum. monaðadle. flounes.
27. untrumnes 7 nu þ wif. gedyrstgade þæt. hrægl on adle.
28. þ. untrumum.
29. þ eallum wifum. forgifen þa þe mid unrihte heora,

Ca. 18. hrægele. ðas wif be þā.
19. gelomlice; abid wuna getíd 7 geþenc broðor. þ eall þ ðe.
20. on þyssū deadlican untrumnysse.
21. rihte. geendebyrded.
22. mannes (*p.* 97) þ hingrian ðyrstan. celan wérigean eall þ is of untrumnysse ðæs gecynnes 7.
24. secanne wið þā. butan nymðe 7lyfen 7 wið. dryne.
25. celnes. werignysse. untrumnysse læcedom sæcan.
26. wifum. monaðadle. flownys.
27. untrūnys nu þ wif. gedyrstgade þ heo. hrægel on adle.
28. þ. forgyfen.
29. þ eallū wifū beon forgyfen ða þe mid unrihte.

Page 78. **B.**
30. beoþ geuntrumude swilce. þam ylcum dagum.
31. sceall. þam. halegan gemænsumnesse gyf.
32. arweorðnesse. man gedyrstgað onfóón. herigenne. onfehþ.
34. þara goda godra móda. manna. þ hi.
35. ongytað þær þe synn bið. butan.

O.
30. swilce eac ón þam ylcan dagum.
31. þan (*sic*).
32. gemænsumnesse. fore. arwyrðnesse.
33. gedrystigað ónfon. herigenne. ónfehð ne is he to demanne.
34. forþon. moda. þeau bið þ hie.
35. ongytað. butan.

Ca.
30. swilce eac on þā ylcan.
31. hī. þa. ðære.
32. gemænsumnysse gif þon̄. mycelre arwurðnysse.
33. gedyrstigað onfon. heriganne. ne is he to demanne.
34. moda.
35. þ hi þær hwilū synne ongytað þær ðe. butan.

Page 80. **B.**
1. gedón þte. bið cumen. þ is þonne us hingrað þ.
2. butan. þ wæs gewurden.
3. mannes. us hingrian mihte forþon.
4. be þam ealdor þeodscype. yttran. behealdon.
5. in þam niwan þeodscype. þte utan þæt don.

C. S.
5. næs swa.

O.
1. don þ óf,ynne. þ is. us.ic hyngreð þ (*eras. of* l).
2. butan. þ.
3. usic hingrian mihte.forðon.
4. þan ealdan þeodscype. behealden.swa on þam niwan þeoðscype nalæs.
5. þ útan don.

Ca.
1. dón þ. cymð. þ is ðonn̄ us hyngreð þ.
2. butan. þ.
3. mannes þ us hyngrian mihte forðon.
4. þan ealdan. ða uttran. behealden.
5. on þam niwan þeodscype nalæs. swyðe þ utan don.

Page 80.

B.

6. þ þte innan·geþoht. behydelice þ is.
7. myd þy seo æ monig (*p.* 214). ðæs bewẹwereð (*dots*). etenne.
8. únclæne hwæþere þ on hys. cwæþ. þte ingangeð.
9. muþ man besmiteð ac þ ðe utgangeð of muðe þ syndon þa þe. man.
10. hwene æfter þ was árecende.
11. utgangeð. geþohtas þær.
12. gesæd þte fram þam ælmihtigan.
13. únclæne. ætywed. weorce þte on.
14. unclænnes. byð. be þon swiðe paulus.
16. cwæþ. ðam besmitenum 7 ungeleafsumum nanwiht ne.
17. apostol cwæð þone. ylcan. secgende.
18. æfter cwæþ. syndon heora mód 7 heora gewitnes eala inn þam þe.

O.

6. þ. behygdlice.
7. bew,reð. (e)
8. hwæþere on. *p.* 67[b] *ends* nalæs þ in, *p.* 68[a] *begins* godspelle dryhten c̄w̄ (*all struck through*). nalæs þæt ingangeð on muð mannan besmiteð.
9. utgangað of muþe.
10. syndon. mannan. hwæne (*but* a *of* æ *erased*). æfter.
11. utgangeð. geþohtas.
12. sæd þæt þ fram þam ælmihtigum.
13. ætywed bið on wræce beon þæt.
14. besmitenesse. unclæ,nesse. be. (n)
15. swilce. þam.
16. besmitenum 7 ungeleafsumum.
17. ylcan.
18. æfter. forþon besmitene. mod ge ingewitnes 7 nu nu.

Ca.

6. þ innan ðoht. behygdiglice.
7. forðon. ðing.
8. hwæðere on (his) godspelle. drihtī c̄w̄ nalæs þ ingangæð.
9. on muð mannan besmiteð 7 hwene (*rest wanting*).
10. þ.
11. c̄w̄. utgangeð. geþohtas ðær.
12. sæd þ þ frā ðā ælmightigū.
13. ætywed bið on wræce beon þ.
14. besmitenysse geþohtas. unclænnysse. be þam.
15. swylce. cw̄. clænū þā.
17. ðære ylcan besmytenysse. sæcgende.
18. eft c̄w̄. besmiteñe. ge ingewitnys 7 nu nu.

Page 80. 19. þ mód.

B. 20. forhwan. þ wif þ clænum.
21. sceall hyre on únclænnesse.
22. ðe. hys ágenon wife byð. nymðe.
23. wætere aðwegen bebaðod. cirican gangan gif he ðonne bebaðod sy sona mot ingan (*p.* 215). gan forðon.
24. bebead.
25. þam ealdan folce þte. se ðe wætere hys wife gemengeð.
26. þ. wætere. bebaðod. 7 sun a nan (1*st* a *erased*).
27. setlgange. on hyre. ingang. þ hwæðere.
28. forðon. wife.
29. únalyfedre willnunge. mód.
30. nænne ær þ fýr ðære unrihtan willnunge fram.

O. 19. þam mete. þe þ.
20. wif þ. mode.
21. hyre on.
22. agene wife.
23. wætere. bebaþod sie. cyricean gangan.
24. bebaþod sie. mot he ingangan forðon. bebead þam ealdan.
25. þæt. þe. wife gemen,ged þ.
26. wætere. bebaþod.
27. set,gange. on. ingonge þ hwæþere (68[b]).
28. forðon. wife gemen,ged.
29. willnunge mo,nes mod on.
30. unrihtan. fram.

Ca. 19. þā mete. þā ðe þ mod.
20. ðonn̄ þ wif þ. mode.
21. þrowaþ. on unclænnysse.
22. se ðe. agene wife. nymðe.
23. wætere aðwegen bið 7 bebaðod si. cyrican gangan.
24. ðe he bebaðod. mot he ingangan forðon. bebead.
25. þā ealdan. þ. wife.
26. þ. wætere aðwægen 7 bebaþod beod (*sic*).
27. setlgange. on. þ (*p.* 98) hwæðere.
28. ongiten. for ðonne wer. wife gemenged for unalyfedre willnunge.
29. mod on. ðurh lustfulnysse.
30. biþ. forðon nymðe ær þ fýr. unrihtan willnunge frā.

Page 80. 31. talian. godes ðære gesomnunge. gesyhð gehefegadne.
B. 33. ðurh yfelnysse únrihtre willnunge. ðe be þissum willan missenlico.
34. manna myssenlico ongyte 7 healde. Hwæðere symle.

O. 31. acólie. tællan (a *in* æ *erased*; *second*.l *on eras.*).
32. Godes þa gesomnunge. se þe. gesyhð.
33. unrihtes. be þysse willan missenlico.
34. manna. ongyte 7 h,alde. Hwæðere symble.

Ca. 31. tellan.
32. Godes ða gesomnunge. gesyhð.
33. yfelnysse unrihtes. ðe be þyssū willan misenlice.
34. missenlice ongite 7 hold hwæðere symble.

Page 82. 1. fram hyra yldrum æfter gemænnesse. wifes þ hi
B. clænsunge ðweales 7 baðes.
2. frā. inngange hwylcne fyrst arwearðlice ahabban woldon ðeah ðe we ðas ðing cweðan.
4. telle. wesan. on gesynscype. forþon.
5. alyfede gemænnes wifes butan. ðæs lichaman beon ne mæg fram ingange ðære halegan stowe (*p.* 216) is tó ahebbenne forþon.
7. sylfa. nænigum þingum butan.

O. 1. fram. yldrum æfter gemengnesse ægenes wifes þ hie clæsnunge þwæ,les 7 bæþes (a *of* æ in þwæales *erased*).
2. fram cyricean.
3. hwylchugu. ahabban þeh.
4. cweþe. wesan gesynscype.
5. alyfede gemengnes wifes butan. beon ne mæg fram ingange.
6. stowe. ahæbbanne forþon, (a *in* æ *afterthought*).
7. sylfa. nænige. butan.

Ca. 1. frā. gemencgnysse. wifes.
2. þ hi clænsunge ðweales 7 bæðes. fram cyricean.
3. hwylchugu. arwurðlice ahabban ðeah. ðas.
4. cwðan. wesan gesynscype.
5. alyfede gemencgnyss wifes butan. beon ne mæg frā ingange.
6. ðære. stowe. ahabbanne.
7. sylfa. nænige. butan.

Page 82. **B.**

8. unrihthæmede. forlegennesse.
9. ælcum gesynscype. cwæþ. in (*omits*).
10. sum 7. þ. was on wonessum.
11. on scyldum me. modor. hu he.
12. on wonnessum geeacnadne 7. fram.
13. forþon he. (*one eras.*). on þam.
14. wyrttrumum. Hwæþere.
15. is witod þ he wonesse. gemæcnesse forþon gedafenaþ þte (*rest wanting*).
17. ælice gegaderung lichaman swa for.
18. þas willan. gemæcnes ðæs. sy.
19. cwemnes uncyste.
20. hwilc mann. hys wif. unrihtes.

O.

8. óf unrihthæm,e. dęrne forligenesse (i *out of* e *by eras.*).
9. þe.
10. on wonesse.
11. on. me. ono (*margin*).
12. on,nessum. geeacnadne. ða geom (69a) rede. fram.
13. uncystan.
14. þam. ðone he getyhð. hwæþere on.
15. wonesse. nalæs. gemen,nesse (1*st* e *on eras.*).
16. gesynscipes. sylfan. gemennesse.
17. þæt. ælice gegaderung. sie.
18 tud,res nalæs (a *of* æ *erased*). gemengnes. sie.
19. bearne to cennanne nalæs cwemnes.
20. hwylc. wif nalæs for unrihtes. will,unge.

Ca.

8. unrihthæmede ne ðurh. forligenysse acenned.
9. gesinscype. cw̄. enī.
10. &. mat̄. þ ic wæs on wonysse.
11. on scyldū me. modor he wiste.
12. on wonyssū geeacnod ne he ða geomeriende ne wiðsóc hine sylfne frā.
13. acennedne beon. ða wætan þære uncystan in þā.
14. getyhð. hwæðere on.
15. wordū. þ he wonysse. nalæs. gemencdnysse ðæs gesinscypes.
16. sylfan. ðære gemencgednysse.
17. þ seo ælice gegaderung.
18. tuddres nálæs. gemengdnys. bearne to cennanne nalæs cwemnysse.
20. hwylc monn. wíf nalæs unrihtes. willnunge.

Page 82. 21. bearna to strynenne. mannys sylfes dóme.

B. 22. forlætanne. ingange oððe to (*p.* 217) þam gerynum.
23. lichaman. forðon. hym. sculan bewerigan ðam halegan gerýnum onfón.
24. on fyre geset byþ 7 he byrnan ne cann þ̆urh unrihte cystea mid ðí.
25. tudres to lufigenne ac se willa me bið þe þær bið wealdend on ðam weurce (*sic*) gemænnesse þōn.
27. gesamhiwan. gemengnesse þ hi wepan.
28. dón. lár. forgyfeð.
29. hwæþere. be sylfan forgyfenesse. þ mód onstyreð forþon.
30. myd þy þe he cwæþ.
31. suā. se ðe áhabban. mæge.

O. 21. bruceð bearna t^{o},str^{nen}y,ne þǽs (a *of* æ *erased*). sylfes.
22. forlætanne. cyrricean ingange oððe. þam.
23. lichaman. forðon. sculan bewerigean. ðam.
24. on fyre. ^{7},byrnan (y *on eras. of* eo).
25. con. ðy þōn. tud^{d},res to tiligeanne.
26. on þam. gem^{gd}en,nesse (1*st* e *on eras.*).
27. gem^{gd}en,nesse þ hi (*4th instance : ink and hand seem original*).
28. wepan. lar. ðis forgyfeð.
29. hwæþere. sylfan forgyf^{e}nesse. ege. mod onstyreð.
30. forþon. þy he cwæð.
31. habeað (*cross stroke of* ð *erased*). (69^{b}) uxsorem.
ahabban . . (*erasure of two*). mæge.

Ca. 21. anū bruceð bearna to strynenne ðes. sylfes.
22. cyricean ingange oððe. þā.
23. forðon we hī. beweri^{g},an þā.
24. on fyre. byrnan.
25. con. ðonne. tuddres to tilianne.
26. má waldeð on þā. gemengdnysse. þonn̄.
27. gemengednysse þ hi.
28. wépan 7 hreowe dón. lár hī ðis forgifð.
29. hwæðere. sylfan forgifenysse. (*p.* 99) ege þ mód onstyreð.
30. þy he cw̄.
31. mæge.

Page 82. **B.** 32. hys wif. He þa. æfter. hoc dico.
33. non scdm̄.
34. cweðe æfter forgyfenesse. æfter bebode. þ.

O. 32. þa. underþeodde 7 æfter. hóc h' dicet scðm. scðm imperiū.
34. cwæð, (a *of* æ *eras.*). nalæs æfter bebode.

Ca. 32. wíf. þa se apostol. underþeodde. eft cw̄.
33. Hoc h'dic & scðm. . scðm.
34. cweðe. forgifenysse nalæs. bebode forðon.

Page 84. **B.** 1. forgyfen þte alyfed. þ bið riht þ. cwæþ be.
2. forgyfenesse ða ætywde. þær. wesan myd eallum móde is.
3. smeagenne. þ ða drihten.
4. hys folc (*p.* 218) gesprecende. on Sinái þære dune 7. ða. þ hi hyra.
5. wocson 7 clænsedon 7 hi fram wifum á hæfdon hu nu on.
6. stowe þar drihten.
7. tó mannum sprecende. micelre foresewennesse.
8. lichaman clænnessa gesoht þ.
9. wifum. micele. ðonne þ wif.

O. 1. alyfed *to* þte *added in margin.* þ. þte. be.
2. ywde he þær synne wisan. wacere.
3. mode. smeagenne. dryhten w. olde (*one erased*).
4. dune. ðæt.
5. hi (*eras. of one*). hrægel wocse 7 clænsade. hie for wifum.
6. ahæfde 7 nu. stowe. underþeoddan.
7. tó. sprecende. foreseonesse asoht (*rest wanting*).
8. ðe godes w. orde (*eras. of* e).
9. sceolden wiifū. wif þa þe ælmihtiges.

Ca. 1. þte alyfed. þ bið. þte he. be.
2. forgyfenysse. ywde he þær synne wisan. wæccere.
3. mode. þ ða þa drihtn̄.
4. gesprecæn habban in. dune he ærest. þ hi.
5. hrægel weocsan 7. clænsodon. hi from wifū ahæfden 7 nu.
6. ðære stowe. ðe drihtn̄. ða underþeoddan.
7. monnū sprecende. mycle foreseonysse asoht.
8. þ ða þe.
9. sceoldan wifū gemengede. mycle ma þonn̄ ða wif þa ðe.

Page 84. **B.**
10. ælmihtiges. lichaman foð on hym sylfan 7 sculon lichaman clænnesse.
11. ðy. hi. ðære sylfan micelnesse þæs ungeendedlican 7 geahtendlican.
12. hefegad. swylce. be þysse.
13. ðurh. cweðende. hys.
14. þ gyf hi. wæron þ hi. onfon 7 þingian þa.
16. þa ðe hi eallunga onfon ne þincgan. dauid andette hi.
17. wifum. æfter. wifes gemænnesse wætere. ahwegen 7 bebaðod bið he (*p.* 219) mot.
18. gerýnum.
19. halegan. myd. hym.
20. on. gangan.
21. Hwæþer æfter. wæpnedmannum belimpeð.

C. S. 14. ðingian ða.

O. 10. onfoð. sculun.
11. clænnesse. hie. micelnesse.
12. hefegade sien swylce eác. ðysse.
14. þæt. hie from. hie moston onfon.
15. foresetennesse (70[a]). þa þe.
16. hi. (*eras. of one*). eallinga (e *later insertion*). onfon ne þicgan. Dauid andette hi. (*one erased*) from wifum clæ. ne (*one eras.*).
17. þe æfter his wifes gemeng[d]nesse wætere.
18. bebaðod.
19. onfo[n],. alyfed (y *on eras.*).
20. cyrican gangan. Interrogatio scī agustini.
21. hwæþer æfter. wæpnedmonnum.

Ca. 10. ælmihtiges. onfoð. hī sylfū sceolan.
11. clænnysse. hi. sylfan mycelnysse.
12. ðæs. hefigode. swylce. ðisse.
13. ðone.
14. þ hi from wifū. wæron þ hi. onfón 7 þicgean.
15. foresetenýsse hlafas. hī halige wæron hi eallunga onfón ne ðycgean.
16. ær ðonne dauid andette hi frā wifū.
17. ðonū. se ðe his wifes gemengednysse wætere aðwegen.
18. bebaðod.
19. gemænsumnysse. hī.
20. we eac ær. in cyricean gangan. Interrogū scī agustini.
21. wæpnedmonnum.

Page 84. 22. oððe. lichaman æni þing onfón mót oððe gyf hyt.
B. 23. byð mót. halegan. mærsian 7 mæssan singan.
24. ðysne man eác. cyðnesse ðære. bismitenum cwyþ.
25. þam. capitule. forgyfeð þ.
26. on. hús gangan butan he sy wætere ahwegen.
27. gyta. þ hwæðere. oðere. þ.
28. tó óngytenne on þam ylcan andgyte.
29. man bið myd unclænnessum 7 þonne (*rest wanting*).
31. andlicnessum. geðohte. besmiten. wætere to.

C. S. 26. þonne he si.

O. 22. oððe dryhtnes lichaman. ónfon. oððe.
23. geryno. mærsian, mæssan singan; Respondit gregorius.
24. ðysne. cyðnes. æ bismite,ne.
25. on þam. capitule. forgyfeð þ.
26. on. gangan. sie wætere áþwegen.
27. géna. hwæþere. oþre.
28. ongytende. ylcan 7 gyte.
29. ðysmrod. ðurh swefen.
30. þe costað bið. 7.
1. onlícnessū on. besmiten. ís mid wætere (70b).

Ca. 22. oððe. onfon mot oððe.
23. geryne. mærsian 7 mæssan singan. Respondē sēs gregoꝛ.
24. ðysne monn. cyðnes. besmitene cwyð.
25. on þā. capitule. hī. forgifð þ.
26. mote on. gangan nymðe. si wætere.
27. gyta. þ hwæðere. þ.
28. ongytende. þā ylcan 7 gyte.
29. bismrod.
30. swefen. unclænnysse 7 ðonne. soðū.
31. onlícnysse on. besmiten. wætere.

Page 86. 1. (*p.* 220) aþweanne. þ is þ he ða. geþohte myd.
B. 2. aðwea 7 butan ær þ fyr. aweg gewíte þ.

O. 1. aþweanne þ is þ.
2. þ. gewite þ.

Ca. 1. þweanne þ is ðæt. ge (*p.* 100) ðohtes.
2. aðwea. nymðe.

Page 86. **B.**

3. ongyte. æfentíd þ he ær on godes hus ne ga ac. hwæðere ys (*part of* s *erased*). ðære ylcan.
4. swaðe nydþearflic. þ we.
5. wisan þam mode hyt gegange.
6. forþon. hyt. oferfyllo hwilum of geþohte hwilum of þæs gecyndes oferflownesse 7 untrumnesse 7 þōn hyt.
8. úntrumnesse. eallum.
9. ondrædænne. þ mód þas neotende.
10. me swyðor to sargienne ðonne.
11. fremmenne myd. oferfẏllo (y *over* e).
12. þanane. þ mód hwæthwugu. hwæþere.
13. bewonesse. þam halegan geryne oððe.
14. mæsseganges gyf þ nýd abideð oðð.
15. gelimpeþ oððe oðer. stowe. þe.

O.

3. æfentid. hwæþere.
4. ylcan. nyd . . ðearflic (*eras. of two*).
5. sculan. wisan þam mode. gegange.
6. forþon. oferfyllo.
7. oferflounesse. untrumnesse hwilū. 7.
8. oferflounesse. untrumnesse.
9. ondrædanne. mod þys, witende aræfnað.[ne]
10. sarigenne.
11. gefremmanne.
12. þonne (*for* þonon). þ. hwilcehugu scyldo nalæs hwæþere.
13. bewerenesse. þam. geryne oððe.
14. mærsianne mæssesanges þ nyd. oððe.
15. oððe. on. stowe. se þe fore.

Ca.

3. þ fyr ðære costunge gewíte þ. æfentíd. hwæðere. ðære.
4. ylcan. swyþe nydðearflic. ða.
5. sculan. hwylcere wisan þam móde hit gegange ðæs.
6. hwilū of.
7. oferflownysse 7 untrumnysse hwilū. 7 þonn̄.
8. ðæs. oferflownysse 7 untrumnysse.
9. ondrædanne. þ mod þysne witende aræfnað.
10. forðon. sarianne.
11. gefremmanne. þonn̄. oferfyllo þonn̄ hafað þ mód.
12. nalæs hwæ—ðere (*sic*) oþ.
13. berenysse. þā. oððe ða symbelnysse to mærsianne mæssæsanges þ nyd. oððe.
15. oððe. on. stowe. se þe.

Page 86. 16. þ geryne 7 mæssan singe gif (*p.* 221). synd.
B. 17. þa þenunge. magan.
18. ahebban fram. halegan. ðe. deme.
19. ðonne. scandlicum. uppcymeð.
20. þam mode hys scylde.
21. forþon. gesyhð fram hwilcum seo bysmernes forþbecóm þ ys þ.
22. þohte þ he ne wénde aræfnan ac.
23. þōn gyta. sylfa. hwæþer. ðe myd scynesse.
24. lustfullnesse. gyta þ te.
25. ys myd geþafunge. ón þrym gemotum byð.
26. æghwilc synn. scynesse.
27. geþafunge. scines. deofol.

C. S. 24. ðe mid scylde ðe mid.

O. 16. þ. mæssesanges. ðonne oðre synd þa ðe, þa þenunge.
17. mæge.
18. fram onsæg,nesse. deme gif þonne (71a).
20. þam mode.
21. forðam he gesyhð fram hwylcū. besmit,nes forðbecom.
22. þ. ðohte þ he nó witende.
23. sylfa. ásmeageanne hwæþer.
24. mid scylde þe mid lustfullnesse.
26. . . syn (*two letters erased*). scy,nesse.
27. geþafunge. scy,nes.

Ca. 16. þ. mæssesanges. ðonn̄ oðre synd þa ðe þa ðenunge.
17. mæge þonn̄ sceal he eaðmodlice.
18. frā onsægdnysse. ðe ic deme.
19. þonn̄. scondlicū geðohte.
20. ðonn̄. þā mode.
21. gesyhð frā hwylcū wyrttruman. besmitenes forðbecóm.
22. þ is þ. þ he no witende aræfnode.
23. þonn̄ gyt. sylfa geðoht to smeageanne.
24. mid scylde. lustfullnysse. hwæðer þonn̄ gýt.
25. ðære. on þrym.
26. æghwylc. scynnysse.
27. lustfullnysse. geþafunge. scynnes. deofol.

Page 86. 28. lustfullnes. lichaman. geþafung. forþan.
B. 29. scynde. ón euan þa swa se lichama.
30. and adam hi þonne onfeng swa se.
31. þa. 7. nydðearfnes.
32. þ te þ gescead (*p.* 222) betwyh þære scynesse 7 þære lustfullnesse.
33. betwyh þære lustfullnesse 7 þære geþafunge þ mód sylf.
34. scyfð on mód.

C. S. 28. geþafung ðurh.
29. eowode (*for* euan). eowde **W.**
34. scyþ.

O. 28. lichaman. geþafung. gast; gast (*lower* gast *on eras. followed by curved stroke horizontal;* gast *above with stop; then to* weriga *written above; line after* weriga).
29. forþon. ða nædran 7 ywde swa swa lichama.
30. 7 adam hine.
31. geþafade þa (*cross on* d *eras.*). syn. 7 mycel nydþearfnes is þ þ.
32. betwyh ða scynnesse. lustfulnesse.
33. betwyh þa lustfulnesse. þ mod sylf.
34. sie. ðy. sceðeð on mode.

Ca. 28. lustfulnys. geþafung bið.
29. wériga gást. ða nædran 7 ywde swa swa lichoma.
30. 7 adam hine ðonn̄.
31. geðafode þa. syn. 7 mycel nýdþearfnys is þ þ.
32. betwyh. scynnesse 7 ða lustfullnysse.
33. betwyh ða lustfulnysse. þ mod sylf. déma si forðon.
34. weriga. sceððeð on móde.

Page 88. 1. gyf. lustfullnes. æfterfylgeð eallum gemetum. biþ.
B. 2. syńn (*sic*). lichama.

C. S. 1. ænig.

O. 1. lustfullnes. æfterfylgeð eallum gemetum.
2. þær. (*one erased*). lichama ongynneð.

Ca. 1. gif ænig lustfullnys ðære. æft̄ fyligeð eallū.
2. ðurhtogen mid ðy ðonn̄. ongynneð.

Page 88. 3. þær synn.

B. 4. þancmetegunge. myd þrydunge geþafað. biþ þær synn ongyten 7 gefremed Hu in scynesse.
5. þ. on.
6. lustfullnesse þ bið feondes on geþafunge 7 his fullfremednes 7 þ oft.
7. þ. on geðohte.
8. lichama on lustfullnesse getyhð 7 hwæþere þære ylcan lustfullnesse ne geþaðafaþ (*sic*) 7 myd.
9. witan þ. lichama.
10. butan. hwæþere. sylfe mód.
11. þan únrihtwillnungum. lichaman. hwæt hit þonne þ.
12. in þæs lichaman lustfullnesse sumum (*p.* 223). nyd.
13. þ. lustfullnesse. wiþcwyþ.
14. And. myd lustfullnesse.

O. 3. ongynneð þær syn.
4. þancmetuncge (71^{b}) 7 ðreodunge geþafað.
5. beon 7 on scynesse. on.
6. þær bið feones . . (se *eras.*). geþafunge bið fulfremednes 7.
7. þ se. on. þ se lichama.
8. tið 7 hwæþere þ. ylcan lustfulnesse geþafað 7.
9. witan þ se lichama.
10. butan. mode hwæþere þ sylfe.
11. ðam unrihtwill^{n}ungum. lichaman hwæt hit.
12. mod. on ðære lichamlican lustfullnesse. nyd.
13. þ.

Ca. 3. þonn̄ onginneð þær synn.
4. ðonn̄. þancmetunc (*p.* 101) ge. geðafað þonn̄.
5. beon 7 on scynnysse. þ. on lustfullnysse ðær bið feones.
6. geþafunge bið fullfremednys 7 þ.
7. þ se wériga. on. þ.
8. þ in lustfulnysse tið 7 hwæðere þ. ylcan lustfullnysse geþafað 7.
9. witan þ.
10. butan þā mode hwæðere þ sylfe.
11. þā unrihtwillnungū. hwæt hit þonn̄ þ mod on þære lichomlican.
12. nyd.
13. þ. ðære lustfulnysse wiðcwyð þ ne.
14. hwæðere. lustfulnysse.

Page 88. 15. swiþe gæð 7 geomrað þ he swagebunden bið.

B. 16. Be. hyhsta. weredes.
17. apostol seofiende 7 geomriende. oðre é on.
18. limum wiþfeohtende. modes 7 gehæftende me
19. ys on. limum Hu gif.
20. þonne ne flat. Ac ða he flat forþon.
21. Hu he flat mid þære é. modes. wiþflat.
22. se ðe innan. limum. flite ne wære.
23. Hu se man biþ þæs ðe tó. æghwæþer.
25. biþ gehæfted. þe he gebyreð genyded (þe *out of* þæ).
26. Ðis syndon andswara. eadegan.
27. (*p.* 224) 7 to gefrigennesse. arweorþan.

C. S. 15. geþ.
17. gende.

O. 15. hogað. gebundenne be þon.
s
16. hyh,ta. werodes.
17. hogiende. cw̄. oþre. on.
d
18. ðære. modes 7 gehæften,ne me.
19. on synne. on minum limum 7 gif.
20. þonne no.
21. gehæfted 7 he. ða. modes.
22. se ðe on his (72[a]) limū.
23. gehæfted 7 se mon. cweþanne sie æghwæþer.
25. gehæfted. ða he byreð genyded ; (y *on erasure of* e).
26. þys syndon 7 sware. geðeahtunge.
27. gefrignesse. byssceopes agustinus incipit, &c. *See p.* 252. *Pt.* I.

Ca. 15. swyðe hogað 7geomerað. gebundenne be ðon.
16. hyhsta ðæs. werodes.
17. hogiende. cw̄. oðre. on mínum limū.
18. modes. gehæftendne me. on synne. on minū limū 7 gif.
20. þonn̄ ne. ða.
21. gehætted 7 gefeaht. ðæs módes.
22. se ðe on his limū.
23. gehæfted 7 se mon. swá to cweðanne si.
24. fréo. soðfæstnysse.
25. gehæfted. lustfullnysse þa he byreð genýded.
26. ðis syndon 7 sware ðæs. gefrignysse. arwurðan bisceopes sc̄s agustinus explicit, &c.

Page 88. **B.**
28. (*p.* 62) swylce agustínus het hī (*see p.* 64, 5). þ.
29. ríp ondweard 7 feá wyrhtan 7. ða. þam.
30. ærendracum. fultum. láre.
31. Í N þam. ða.
línu
32. pau,s (*not* 1*st*) 7 rusinianus 7 þurh hi. ealle þa ðing þe to.

O.
28. het. þæt her.
29. mycel riip ondweard, and fea (3b) wyrhtan 7. þa. mid þam.
30. ærenddracan. fultum.
þa
31. on þā wæron,ærestan 7 ða mæstan.
32. rufinianus 7 ðurh hie. eall.

Ca.
28. (*p.* 28. *l.* 21) swylce. het hī. þ hær wære.
29. mycel ríip ondweard and. wyrhtan and. þa. mid þā.
30. ærenddracan hī. fultū.
31. on þā. ða mæstan.
32. paulinū 7 rufinianū 7 purh hi. ða þing eall.

Page 90. **B.**
1. ciricean begange 7 þenunge nydðearflicu. húslfatu.
2. wibedhrægl. cyrican frætewa. bysceopgegirelan swylce (*omitted words* 7 diacon gegyrelan *in margin; hand modern*).
3. apostola. martyra.

---

2. 7 diacon gegyrelan *deest.*

O.
1. þa þe to cyricean bigange 7 þenunge nydþearflico. (*erasure of* r). husulfatu.
2. cyricean frætwednesse 7 bisceopgegyrelan 7 diacongegyrelan.
3. swilce (e *on eras.*). apostola 7 martyra.

Ca.
1. cyrican bigange 7 þenunge nydþearflico. huselfatu.
2. wigbidhrægl 7 cyricean frætwednesse 7 biscopgegyrelan 7 diacongegyrelan.
3. apostola 7 martyra.

Page 90.
B.
4. manige. he eac. þam byscpe.
5. on ðam getacnode. byscpas.
6. on brytene (*no break.*)
7. Sende he eac in þa ylcan tide se eadega papa scs.
8. æðelbyrhte cinininge. somod (*p.* 63) 7 woroldgife monige on.
9. missenlicū. eac swylce ðone cining.
10. hwilwendlicum árum wuldrian for ði þe. þæs.
11. láre. openade.
13. ond þa. bysceop. þæs ðe. þam bysceopsetle.
14. on ðære cinelican byrig þa edniwode. mid þæs cininiuges fultume ða ciricean.

C. S. 10. þ heofonlican.

O.
4. bec; *ends line*; *next begins with* Send,e he (*capital in margin*) agustine (e *on eras. of* us). þam bisceope.
5. on. getacnade. oþre bisceopas.
6. setton. on brytone (*ends line*).
7. Sende,eac (*cap.* S *in marg.*). swylce on þa ylcan tid se eadiga papa.
8. æþelbyrhte. somod 7 woroldgyfe. on.
9. eac swylce. cyning mid þyssum hwilwendlicum arum wuldrian þam þe. þæs.
11. wuldur.
12. cyþde.
13. And þa (*cap. in marg.*). bisceop. þam bisceopsetle.
14. on. cynelican byrig. edniwade he.

Ca.
4. *after* bec *a break.* *Then* XXVIII (*number*). Sende *with capital.* sende he eac. þā b.
5. on þā. getacnade.
6. hwylcū stowū. on.
7. *no break or number, but* (*p.* 29) Sende *with cap.* sende he eac swylce on ða ylcan tíd se eadiga papa.
8. æðelbyrhte. somod 7 woruldgife. on.
9. misenlicū mægwlitan. eac swylce. cyning mid þyssum hwilendlicum arū wuldrian þam ðe.
10. þæs.
12. XXVIII *in margin.*
13. And þa. se b. ðe. þā bsetle.
14. on. cynelican byrig. edniwode he.

Page 90. 15. ær. íu geleornode ealdum.

B. 16. romaniscan geweorce geworhte béon7 ða on ures dryhtnes.
17. naman. 7. sylfum.
18. eallum. 7 eac swylce he mynster.
19. getimbrede. on ðam se cining æþelbyrht wurðlice circean mid þrymme 7 láre het getimbrian ðara.
21. pauli on ðære cyrcean (*rest omitted*).
22. líc. cantwara bysceopa somod 7.
23. cininga gesette beon (*p.* 64) mihton.
24. ciricean hwæðere agustinus ne halgode. Ac laurentius his.
25. hi.

C. S. 18. eallum *deest.*

O. 15. fultume þa cyricean þe. gċara iu.
16. w,orce. 7. on ures.
17. 7. him sylfum.
18. 7 his (4ª) æfterfylgendan; *then break* = ¾ *line.* Swylce *with cap. in marg.* swylce he eac.
19. getimbrede be. caestre on þam.
20. getrymenesse. æþelbyrht. weorðlice cyricean het getimbrian.
21. þæra (æ *on eras.*). eadigra (ra *on eras.*). petri et pauli 7 hie. missenlicū.
22. gewelgade on þære cyricean. eallra cantwara bisceopa somod 7 hiora.
23. gesette beon mihte, .
24. þa cyricean hwæþere nalæs. bisceop. hi gehalgade.

Ca. 15. fultume. cyricean ðe. geara iu.
16. 7 ða on ures.
17. 7 he ðær hī sylfū.
18. 7 his æfterfyligendan. *Then a break*; XXX; Swylce *with capital red.* swylce he eac.
19. getimbrade eastan ðære. on þam.
20. getrymnesse. æðelbyrht. cyricean het getimbrian.
21. ðæra. petri et pauli. 7 he hi mid missenlicum.
22. geofū gewelgade on þære cyricean. líc 7 eallra cantwara bisceopa somod 7 heora.
23. geseted beon mihten.
24. ða cyricean hwæðere nales. ƀ.
25. æfffyligend hi. abbod.

Page 90. **B.** 26. haten wæs. 7 wæs eft sended in.
27. ríce 7 ða. sceatt.
28. fram. begangum. úncymre.
29. geset. ælmihtiga. gecyðan.
30. geearnunge. wære æghwylce. mycel leoht byrgenne, wæs ætywed (*add. not 1st hand*).
31. þ ðe neahmen ongeaton ða þe.
32. gesáwon þ þ. wér. man. se þe ðær.
33. And hi þa aspyredon hwæt he wæs 7 hwanan he cóm genámon.

C. S. 27. seað.
30. 7 *deest* (*before* æghwelce).
33. ða his lichoman *deest*.

O. 26. ærenddraca.
27. on. 7. on sūne sæs séaþ (*over eras. of* sceat; *accent and* þ *not orig.*).
28. amfléat 7 fram. bigængum (a *of* æ *erased;* u *on eras.*). on uncýmre byrigenne (*after* y *erasure of a long letter* (f, s, r)).
29. ælmihtiga god.
30. geearnunge. wære æghwylcre. byr,genne.
31. ætywed oððæt. nehmen ongeaton þa þe (*sic*, e *on eras. orig.*).
32. þæt þ wæs mycel. man se þe þær bebyriged.
33. ,æs 7 h,e þa aspyredon hwæt 7 hwonon he wæs genaman.

Ca. 26. ærenddraca.
27. on galla. 7 ða. on sumne sæs (*accent eras.*) fleot sceat.
28. amfleot 7 fram. on untymre byrigenne.
29. ælmihtiga god. gecyðan.
30. geearnunge. wære æghwylcre. byrigenne.
31. ætywed oððæt. nehmen ongeaton þa ðe hit.
32. þ þ. mycel. man. bebyriged.
33. 7 hi ða spyredan hwæt 7. genaman.

Page 92. **B.** 1. lichaman 7. ða. gerysenre.
2. halegum circan ásetton 7 bebirgdon Kāp XXX [*cp.* 10. 20].

O. 1. lichaman 7 on. ða ceastre (re *on eras.*). are.
2. on cyricean gesetton 7 bebyrigdon.

Ca. 1. 7 on. ða. æft. are.
2. myclum. on cyricean gesetton 7 bebyrigdon. *Break.* XXXI.

Page 92. **B.**

3. yssum *space.* tidum wæs norðhymbra cining se strangosta 7 se gilpgeornesta æðelfryð wæs haten se mæg[st] eallū angelcynnū (*p.* 65) 7 ealdormannū brytta ðeode fornā 7 forheregode.
6. he mihte. béon. iú ciningæ israela.
7. þ. ðære. æfestnesse únwis.
8. æni cyning (*sic*). ealdormann þ te ma. landa him to gewealde underþeodæ.
9. he hí to gafolgyldū gesette angelðeode.
10. heora þeode adráf mihte.
11. cwyde. hī geðeoded. Iacob cwæð se.
12. háde. cininges ða he hine bletsode.

C. S.

4. se mæg.
9. ðe *deest* (*after* forðon).
11. se cwide wel. se cwide *deest* (*i. e. after* geþeoded).
12. he *deest.*

O.

3. þyssum (1 *eras.*) tidū forewæs norþan—. strangesta 7 se. æþelfrið. wæs haten se má eallum angelcynnū 7 ealdor (4[b]) mannum brytta. fornom (*erasure*) 7. forhergode.
6. þæs þe mihte.
7. æfestnesse unwis.
8. ealdormanna þ ma hiora landa ut amærde.
9. hī. for,an (1*st hand*) he hi to gafulgyldum gesette on angelþeode. oððe of hiora lande adraf mihte swiþe wel beon.
11. geþeoded,ðe (*insertion in a neat later hand, cross above r., tick below line*). on.
12. þa his sunu bletsade.

Ca.

3. strangesta 7 se.
4. wæs haten se ma eallum angel.
5. ealdormannū brytta. fornóm 7 forhergode.
6. ðæs þe mihte.
7. þ. ðære. æfestnysse unwis.
8. cyning ne ealdorman þ ma. landa.
9. ute. hī. forðon þe he (*p.* 30) hi to gafulgyldum gesette on angelþeode.
10. oððe. lande adraf mihte swyðe well beon.
11. hī geþeoded se cwide ðe. on.
12. ðæs. þa his sunu bletsade.

Page 92. 13. riisende. ærmorgen. eteð hloþe.

B. 14. þa. édan.
15. cining. brytene eardiaþ. him þa fyrde ón 7 com.
16. únmætū werede 7 strange. gefeohten,e (*corr. later*).
17. hwæðere oferswiðeþ (*corr. later*). féawū aweg. *From* weg *text follows* O.
18. ís degsastán þær eall.
19. werod wæs ofslagen. ðam.
20. teodbald æðelfriþes (*p.* 66). ofslagen mid ealle his þy.
21. werede ðe. æþelfryð.
22. endleftan. gere (*in margin before* his, *which begins line ; small and pale ink*). þæt.
23. æreste ear uocatis (f *mod.* ?). se ða.
24. ríce seoððan. ðære tíde. scotta cyninga ne.
25. þisne.
26, 27. *not in* **B** : (*two lines' space blank, and then begins* yssum).

C.S. 14. forþscype.
15. fyrdon æðele. 7 com *&c. ad* hwæðere *desunt.*
18. 7 ðær lytle ær.
19. wæs *deest.*
21. ðy æfteran geare.

O. 13. yteð hloþe.
14. fromscype. onstyred. (*one erased*). ædón sceotta.
15. þa þe on breotone eardod (od *on eras.*). teh. fyrd. cō.
16. unmęte. wiþ. hwæþere.
17. þis.
24. (5[a]) sceotta cyninga dorste.

Ca. 13. ís. yteð.
14. fromscype. ædon sceotta.
15. on. eardiað teh. fyrd. com.
16. unmæte.
17. hwæðere oferswyðed. feawū.
18. ðære.
19. eall. weorod ofslegen. þā.
20. þeodbald æðelfriðes broðor.
21. ðe.
ænly
22. ællyftan.
23. þ wæs þ. se ðe.
24. syððan. scotta cyning dorste.
25. þisne.

Page 94.

B.

1. yssum. *space.* tídum. ymb fif (tine *in brown ink, different hand*). tine
2. ðære dryhtenlican mennisce. eadega.
3. æfter ðon. ðære. ciricean 7 on ðære apostolican syx monað 7 XIII gear 7 X dagas wuldorlice.
4. rihte 7 þa.
5. ecean.
6. heold þa 7 rihte ða cirican. tidum.
7. 7 ðam æfteran. of.
8. ðissum life (*p.* 67) þam ðe of heofonum (*rest wanting*).
9. bebyrged. sce. cirican.
10. suðportice. feorðan. iduum martiarum. ond he nú þænne on.
11. ðam ylcan. in wundor. oþrū. ðære halegan.
12. ond awriten is on his byrgenne þisses. myrgeleoð (*sic*).
14. ðu. of þinum lichaman (*omitted*). genumenne. ðu.
15. gelyfæste. gást úpp heonan gesohte.
16. andweald. sceðþed ðæs oþres.
17. sylua. is gewæge. heah byscpes leomu in þisse byrgenne.
18. betýned. in únrím.
19. hunger. metum.

C. S. 8. ðam ðe.

O. 8. soþan.

Ca.

1. tídum. æftꝛ.
2. menniscnysse.
3. ðe. cyrican.
5. ða. þā.
6. ða.
7. ðy. of.
8. ðam. heofonū.
9. lichoma. þā.
10. ðy feorðan. martiarum.
11. þā. oþrū hyrdū ðære.
12. 7 on his byrgenne is awriten.
14. onfóh. eorðe lichoman. þinū lichoman. ðu.
15. þonn̄. liffæsteð. gást úp heofon.
16. geweald deaðes hī sceððaþ þā oðres.
17. ðæs. þ.
18. symle.
19. oferswyðde.

Page 94. **B.**
20. halegum manegum saula. feonde.
21. dæde.
22. gerynelicu.
23. Xrē he ealle gehwyrfde.
24. lareowdómes. (*p.* 68) wæs-geleafan *is inserted from* **B.**
25. þis gewin wæs gamen ðe þu sorgende dydest þte ðu dryhtne.

C. S.
24. wæs he on ðære *&c. ad* geleafan *desunt.*
25. gemen þe wæs þis ðu heorde dedest.

O.
20. hrægle (5^b) 7.

Ca.
20. halgū. frā feondū.
21. dæde gefylde (*p.* 31).
23. angle. arfæstnysse.
25. þyssū. gymen 7 þus ðu.
26. ðu. mycel.

Page 96. **B.**
1. ðissum sigorum. góda bysceop.
2. Forðon. ðinra worca éce méde. énde.
3. ðōn. forswigianne. ðam eadegan.
4. ðurh ealdra. sage. ús becóm. hwylcum.
5. manad. geornlice wæs gymende ymbe ure hælo ure.
6. secgað. þ te. ðider níwan cóme scipmenn.
7. mænig cipe ðin,to ceapstowe brohton (g *above, rude and later*).

C. S.
7. in (*before* ceapstowe).

O.
1. sigorum.
7. brytene (r *on eras.*). cepe (c *on eras. of long stroke*).

Ca.
1. ƀ.
2. forðan. brucest ninest (*sic*).
3. ðam.
4. hwylcum.
6. ða hæla.
7. to ceapstowe.

Page 96. **B.**
8. manige comon þe ða þing bohton. *T begins at* cwomon. gelamp ꝑ te.
9. betwyh oðere ðyder cóm. betwyh oðere.
10. þing þær gesette wæron cype cnihtas hwites lichaman. fægere anwlitan menn 7 æþelice.
11. þa he in (*sic*) geseah.
12. ða. hwilcum lande oððe. hi.
13. sæde. man ꝑ hi. brytene ealande hi.
14. 7 þæs ealandes. swylce ansyne (*p.* 69) menn.
15. fræn. ylcan landleode cristene.
16. ðe. gyt on hæðenra gildum lifdon þa sæde him man ꝑ hi hæðene.
17. þa.
18. swiþe. 7 cwæð wála wá, ꝑte (*and then opposite in margin* ꝑ is sarlic).

C. S.
8. hit *deest* (*before* gelamp).

O.
8. coman. bicgeanne þa þing þa gelamp hit ꝑ.
9. betwyh oþre. þiðer com. betwih oþer.
10. cepe cnihtas. lichaman. fægeres.
11. an,wlitan (1*st hand*). æþelice. þa he þa,.
12. heold. frængn. hwilcum lande oððe of hwilcre. hi.
13. sæde hī mon ꝑ hi. ealande.
14. 7 þæs ealandes. .wylcre (h *erased; imperfect* s *above*). ansyne.
15. hwæþer þa ylcan landleode cristene.
16. on hæ,nesse gedwolum lifdan cw̄ hī. sæde ꝑ hi hæþene (6ª).
17. þa.
18. wa ꝑ.

Ca.
8. coman. bycgeanne ða þing ða. gelamp hit ꝑ.
9. betwyh. þyder com. betwih.
10. cepe cnihtas. fægeres.
11. andwlitan. æðelice. þa he þa hi.
12. frægin. hwylcū lande oððe of hwylcere. hi.
13. sæde hī man ꝑ hi. br,otene.
14. 7 ðæs. swelcre onsyne.
15. frẹgn. ylcan landleode cristene.
16. ða gyt on hæðennysse gedwolū lifdan cw̄ hī.
17. sæde ꝑ hi ða gét hæðene. þa.
18. sworete. cw̄. wa ꝑ.

Page 96. 19. þ te. fægere. leohte andwlitan men sculon agán.

B. 20. ðystra ealdor.
21. 7 eft frægn. ðeod. hi. cómon.
22. þa andswarode. man þ. angle nemned wæren þa.
23. þ. hi englisce ansyne.
24. gedafenað þ hi. efenyrfeweardas. heofonū sín.
25. git. forð on frægn. mægð þæ ðas cnihtas óf hider gelæded.
26. andswarede. man.
27. cwæð hi dere hi nemned wæron þa. wel þ.
28. eruit hi sculan beón of godes yrre abrodene.
29. geciged. acsode.

O. 19. þ. leotes andwlitan. sceolan agan.
20. þystra ealdor.
21. þe hio of coman þa 7 swarode (a *out of* o).
22. þ hie . . engle (*two letters erased*). cwæþ.
23. þ. forþon hi en,celice (engceli *on eras.*). ansyn. gedafenað þ hi. efenyrfeweardas on.
25. sie. furþur. cw̄ hwæt hatte (a *by eras. out of* æ). mæg,.
26. þas cnihtas. gelædde. 7 swarode.
27. þ hi. cw̄. þ.
28. hi sculan beon. yrre abrodene.
29. gecygde þa ge, acsade. hiora. hī. ondswarade 7 cwæð (*after* cwæð *originally* hi(o) alle haten(e) wær(on). *Now* he alle haten wære, *the* i *changed into* e *of which the stroke runs into erasure;* o *wholly gone; part of lower curve of* e *after* haten *traceable;* on *gone and* e *written over*).

Ca. 19. þ. andwlitan. sceolan ágan.
20. þystra ealdor.
21. ðe hi of coman þa andswarode hī.
22. þ hi engle. cw̄.
23. þ. forðon englelice ansyne habbað.
24. gedáfenað þ hi. efenyrfeweardas on heofonū sin ða.
25. cw̄.
26. þas cnihtas. gelædde. 7 swarede hī.
27. cw̄ þ hi. cw̄. þ.
28. deréde ira éruti (*sic*). he sculan beon of. yrre abrodene.
29. gecygde þa. acsade.

Page 96. 30. cining. wære þa andswarode him man. þ. ælle.
B. 31. 7. worde (*p.* 70). ðam naman.
32. þ. þ te. lóf ures scippendes on dælum.
33. sý 7. ða. þam bysceope.
34. ðā. setles forðā sylf né wæs ða gít.

O. 31. 7. þam naman.
32. þ gedafonað þ te (t *on eras. of* l ?). ures. si 7. þam bisceope.
34. þam. setles (t *on eras. of a tall letter*). for,an (*1st hand*).
sylfa ða. ne wæs.

Ca. 30. hī. andswarede. cw̄ þ he ælle.
31. 7 þa pleogede. þam naman.
32. þ. þ te. ures.
33. on þam. si 7 he ða. þā ƀ.
34. þā. setles forðan. sylfa ða. ne wæs.

Page 98. 1. bysceop gehalgod. þ. angelðeode in brytene onsende
B. sume lareowas þ te.
2. ða hi.
3. gecirrede wurdon 7. sylf.
4. fultume þ worc. gefremmenne. ðā. þ.
5. licode. þ. leaf.
6. þ ðafian ne burhware ða ma þ.

O. 1. bisceop. þ he angelþeode on breotone onsende.
2. hwylcehugu. þæt þurh ða hi. gecyrde wæron 7 cwæð. sylfa gearo.
4. fultume þ. gefremmanne. þam. þ.
5. þ his willa 7 his lefnes wære.
6. þafigean. burhware. (6b) þ. æþele.

Ca. 1. ƀ. þ he angelþeode on breotene (*p.* 32) onsende.
2. hwylcehugu. ðurh ða hi.
3. gecyrde beon mihton 7 cw̄. sylfa gearo.
4. fultume þ. gefremmanne. þam. þ.
5. licode. þ his wille wære 7 his lyfnesse þa.
6. þ geþafigean. ða burhware. þ.

Page 98. **B.**

7. geðungen. gelæred. feorr frā. ac he sona hraðe þæs ðe.
8. to byscpe gehalgod. þ. f,emede þ worc þ.
9. lange ær wilnode ond. halegan.
10. ær. nemnedon 7. gregoriu'. ðrymnessū.
11. gebedū wæs gefultumiende. þ. lár.
12. wæstmberende. ræde angelcynne.
13. (*p.* 71) A *space.* þ te. byseop. æþelbyrhtes fultume ðæs cininges gelaðede.
14. brytta bysc,pas (o *pale, not original*).
15. ðære. man gýt. agustinustinus (*sic*) æ in myrcna.
16. wesseaxena 7 (*small* t *between* ss, *ink pale as in l.* 14, *not original*). 7 he ða ongann. broðorlicre. hi manian.
17. læran þ hi. sybbe. betwyx him. hæfdon.
18. gewinn for dryhtne onfengon. láre.
19. angelþeode. And hi. hiran ne woldon ne rihte.

C. S. 19. on *deest* (*before* ongolþeode). ne hi woldon rihte.

O.

7. hī. ac.
8. hraþe þæs þe he bisceop. þ he.
9. þ he lange.
10. sædon 7. trymenessum. hi,gebedum. gefultumiende þ hiora lar. wæstmberende. tó ræde angel.
13. þa. þ. bisceop. æþelbyrhtes fultume.
14. gelaþode. brytta bysceopas. on.
15. þe mon nemneþ. ac on hwicna (i *out of* e, *tick joining* c *still left*).
16. westsexna 7 hi þa ongunnan. broþorlice. hi manian.
17. hi lufan betwih him hæfdon.
18. onfenge. læranne on angelþeode.
19. hie him hyran ne woldan,rihte eastran (1*st hand*).

Ca.

7. frā hī. ac.
8. ðe. þ he. þ weorc þ.
9. lange.
10. sædon 7. trymnyssum.
11. gefultumiende þ. lar.
12. wæstmberende. angelcynne.
13. þ. ƀ. æðelbyrhtes fultume.
14. brytta bisceopas. on.
15. ðe mon nemneð. ac on.
16. westsexna 7 hi. ongunnon. hi manigean.
17. þ hi. lufan betwih hī hæfdon.
18. win. onfenge. læranne on angelþeode.
19. 7 hy hī hyran ne woldan ne rihte eastran

Page 98. 20. on. tíd ne eac. manig oðru. ðære ciricean ánnesse hi.
B. 21. þa hi ða. lange.
22. ða þing ne his þeawum ne his geferum ænigre ðinga geþafa beon (*rest wanting*).
24. hi. ðeawas on gesetnesse dydon þonne hi ðwæredon eallū.
25. ciricum. þa he se halega.
26. ðysses gewinnfullan.
27. Vtan. god se ðe eardað in his (*p.* 72) fæder ríce ꝑ he ús getacnige.
29. hwylc. fylgen sý hwylcum wegū.
30. sý. inganne. man sumne mann to ús 7.
31. hwylces. swa swa.

C. S. 29. hwylcum wegū to efestanne sy *deest*.

O. 20. on. tíd. oþre. cyriclican.
21. annesse hi. wiþerword. þa hi. lange.
22. ne hi agustinus. benum ne his þream 7 his geferena.
23. geþafigean woldon.
24. hi. seolfra. gesetnesse betran dydon þoñ hie.
25. geþwæredon eallum cristes cristes (*the second struck through*). ciricean.
26. (7[a]) þysses gewinfullan.
27. cw̄ utan.
28. god þe þe ear,deð (*1st hand*). ꝑ he geeadmodige us getacnian.
29. hwylc gesetenes to fylgeanne sy to ingonge his,læ. de (*one* d *erased*).
31. 7 þurh swa hwylces. swa, gehæled si. þysses (*after* si *erasure of* e) geleafa 7 wyrcnes sie gelyfed gode 7 fenge.

Ca. 20. on. tíd. cyriclican.
21. annesse hi ungelice wiþerword. hi. lange.
22. hi agustinus larū. benū ne his þream 7 his geferea.
23. geðafigean woldan.
24. hi. seolfra. gesetnysse betran letton þonñ hi.
25. geþwæredon eallū. cyricean. ða.
26. agustin' þysses gewinfullan.
27. cw̄ utan. ælmihtine god þe ðe eardian.
28. ꝑ he geeadmodige us 7 getacnige.
29. heofonlicū wundrū hwylc gesetnysse to fyligeanne sy to ingange (*rest wanting*).
31. man 7. hwylces.

Page 100. **B.**

1. sý þæs geleafa 7 weorc si gelyfed gode andfenge.
2. eallū us. geþafedon þ úneaðe ða. ða.
3. man. blindne man. angelcinne. wæs he.
4. brytta byseopū 7 ðær nænige. ðurh hyra.
5. senunge. nyhstan. rihtre nydðearfnysse gebeden aras ða 7 bigde.
6. cneowu bed.
7. þ. ðam blindan mæg menn gesihðe forgeafe þ te.
8. mannes licum licumlice. on manigra geleafsūra.
9. butan yldinge.
10. mann onlyhted. 7 se.
11. frā bodan 7 hered (*p.* 73) þa.
12. andettan. bryttas scamiende þ hi. ongeaton þ te þ wæs.

O.

2. eallum to fylgeanne. geþafedon þ.
3. man. angel. wæs he ærest.
4. brytta bisceopum.
5. segnuncge. nyhstan. rihtre nydðear,nesse (*1st hand*).
6. gebigde his cneowu.
7. *The words* þ he *to* onlyhtnesse *omitted in context are inserted at foot of page, their place marked by dots and stroke. Variants from* T ; þ ; þā ; b,indan ; gesyhþe ; forgeafe ; þte mannes licūlice onlyhtnesse (*all 1st hand*).
8. on.
9. gyfe. ða. butan yldinge.
10. onlyhted, gesyhþe onfeng 7 se soþa boda þæs.
11. wæs ,fram.
12. þa 7 dettan. sceomiende þ hi ongeatan þ þæt.

Ca.

1. si ðysses geleafa 7 wyrcnes si gelyfed gode 7 fenge.
2. eallū to fyligeanne ða geþafedon þ. ða lædde.
3. angel. wæs he ærest.
4. brytta biscopū. hæle.
5. nyhstan. agustin'. rihtre nydþearfnysse.
6. ares. gebigde his cneowa.
7. þ. forgeafe þ te. ðurh.
8. (*p.* 33) mannes licumlice onlyhtnesse on.
9. ðæs. gyfe. butan yldinge.
10. onlyhted. onfeng 7.
11. agustin'. frā hī.
12. 7 dettan. bryttas sceomiende þ hi ongeaton þ þ.

Page 100.

B.
13. agus, bodode cwædon þeah þ hi. (tin')
14. mihton butan. geðafunge. léafe.
15. ðeawas. Ac bædon þ hi. oðerne.
16. hæfdon 7 hi þōn woldon. þone gesecean.
17. ða se seonoð geset wæs ða comon. brytta byscpas. ða.
18. menn. swiðust on ban corona. ðære.
19. ðæs. abb ða hi ða. þam gemóte.
20. ða comon hi. sumum ancran. wæs wís mid him 7 halig.
21. frunon hi. acsodon. hi scoldon.
22. gesetnesse. ðeawas forlætan.
23. ða andswarode. mann. fylgeað hī.
24. þa cwædon hi. hwan. þ witan. he swa sý ða cwæð.

C. S.
20. se wæs *deest.*

O.
13. hwæþere þ.
14. hi. mihtan butan. l,(ea)nesse hiora.
15. ealde. bædan þ eft oþer seonað.
16. hi þone woldan (e *on eras.*). (7b) gesecean.
17. se þa. coman seofon brytta bisceopas.
18. baancorona.
19. a,(b)bud þa hi þa to þam.
20. coman hi. sumum ancran, (se wæs) mid (*second* a *on eras.*).
21. wis frunan hine 7 acsedon hwæþer hi sceoldan.
22. lare hiora gesetenesse 7 hiora. forlætan.
23. 7 swarode. mon sy fylgað hine (ne *out of* m).
24. hie (*on erasure*). magan. þæt witan hwæþer.

Ca.
13. þone ðe agustin'. hwæðere þ hí,ne (*accent and comma*) mihtan butan. leafnysse.
15. ealde. þ. seonað.
16. hi þonne woldan. má. gesecean.
17. ða se ða. coman seofan brytta. ða.
18. swyðest. bááncorona.
19. abbad ða hi ða. þam.
20. coman hi. ancran. hī.
21. wís frunan hine 7 acsedon. hi sceoldan.
22. agustin' lare. gesetnysse. forlætan ða.
23. 7 swarede. hī. si fyligeað him.
24. hi to hī. þ witan.

Page 100. 25. dryhten sylfa. on. gé.
B. 26. géoc. eow 7 leorniað. þ. mílde 7 eaðmod (*p.* 74) re.
27. 7 gif.
28. is. þ.
29. berende. ðonne. oferhydig. þ.
30. þ. fram gode. ne gyman ða cwædon hi.
31. hwam magan wé þises. witan þa cwæð he beseoþ hine þonne he.
32. geférum. þære gemótstowe gá 7.
33. 7. arise togeanes. cumað þōn.

C. S. 25. monaþ ge mín.
27. 7 gif.
28. is he gelyfed.

O. 25. si. dryhten sylfa cw̄. on.
26. min word ofer eow 7. þ.
28. is gelyfed þ. eou.
29. beranne. · þoñ. unmilde. is þ cuþ þ.
30. gode óf, ne ge. gymað. hi. witan. geseoð.
32. þ. geferū. ðære sinoðstowe cymeþ.
33. gesiteð 7. ariseþ togeanes. (*eras.*) eou þonne ge cymen (n *on eras.*) þoñ witað (wi *on eras.*).

Ca. 25. si cw̄. driht sylfa cw̄ on.
26. min word ofer eow 7. þ. eadmodre heoran.
27. agustin'. eadmodre.
28. þonñ is gelyfed þ.
29. berene. þonñ. unmilde. oferhýdig þonñ is cuð þ.
30. nís. gyman. hi.
31. witan cw̄. geseoð.
32. þ. geférum. sinoðstowe cymeð.
33. gesiteð 7. aríseð togeanes eow þonñ ge cumen þonñ.

Page 102. 1. wite gé þ he is. ðeow.
B. 2. lare fullgán Gif. ðonne eow oferhogie.

C. S. 1. cristen.

O. 1. cristen.
2. he (h *on eras.*). eow, forhogige.

Ca. 1. þ. cristen. geeadmodlice.
2. þonñ eow forhogige. wylle.

Page 102. **B.**

3. togeanes for eower ma. þōn.
4. oferhogod. hi dydan. he to him cwæð comon hi.
5. ðære. arcebysceop on sotole. hi.
6. ða gesawon þ he ne wolde arisan ongean hi ða wæron hi sona yrre 7 hine oferhydigne.
7. wordū wiðcwædon.
8. wiðwunnan þa cwæð. bysceop. on.
9. manegum þingum (*p.* 75). wiðerwearde synt urum. eallum godes ciricum. And hwæðere.
10. on þissum ðrim.
11. þ. eastrean weorðian.
12. tíd 7 þ ge. ðenunge fullwihtes ðurh ða.
13. acennede æfter ðeawū þære romaniscan cyricean.
14. apostolican gefillednesse. Aand (*sic*) þ ðridde þ ge angelþeode.

O.

3. togeanes. ma. sy þoñ he fram eow . . (*erasure of one or two*).
4. forhogod. hi . (*eras. of one*). cwæð comon hi to.
5. sinoðstowe. ercebisceop. sotole þa hi þa gesawon (8[a]) þ.
6. sono.
7. gewordene oferhydigne tæ,[a]ldon (a *of* æ *erased*). wordū.
8. wiðwunnan . (a *on eras., after* n *eras. of one*). cwæð,[he] bisceop. hī on monegū (negū *on eras.*) þingū.
9. wiþerwe,[a]rde (*second* e *on eras.*). urum. eallra.
10. cyricean swa 7 hwæþere. ge on þyssum þrim.
11. þ. eastran weorþian on.
12. tíd 7 þ ge þa þenunge.
13. æfter þeawe. cyricean.
14. 7 þ ðridde þ. angel.

Ca.

3. togeanes. si þonñ,[he] frā.
4. forhogod. hi. cw̄ þa ða hi comon to.
5. sinoðstowe. ærceƀ agustin'. sotole. hi.
6. ða gesawon þ. héneárás (*sic*). hī[a] (*sic*).
7. oferhydigne. eallū. wordū wiðcwædon.
8. wiðwunnan cw̄. bisceop. hī on.
9. þingū. wiðerwearde. urū. ealra.
10. cyricean swa and hwæðere. ge on þyssum þrim þingū.
11. wyllað þ. eastran weorðian on.
12. tid 7 þ ge ða þenunge. ða.
13. bearnū. þeawe. cyricean.
14. gefyllan and þ ðridde þ. angel.

Page 102. 15. ætgædere. ús. bodian. Eall þa oðre þing ðe ge
B. dóð ðeah ge urum þeawū wiðerwearde sýn þ we geðyldelice.
17. ða cwædon hi þ hi. dón woldon. arcebysceop.
18. woldon. betweonū 7 cwædon. nú ús ongean arisan.
19. micle swiður gif. hím under beoð he ús forhigeð.
20. sæd þ.
21. beotiende ætforan cwæde. hi sybbe. mannum onfón.
22. woldon þ hi wæron unsybbe 7 gefeohte fram.
23. 7 gif (*p.* 75). hi angelcinne. bodian.
24. þ hi ðōn. hyra handa. wrace þrowiende.
26. þ ða beforan him eallū swa. cwæð rihtū. dome.

C. S. 23. on *deest* (*before* ongolcynne).

O. 15. ætgædere. bodie eall oþer þing þa þe ge.
16. þeah þe urum. wiþerwe,a rde (*second* e *on eras.*). synd.
17. hi þ hi nænig (*on eras.*). woldon. ærcebisceop.
18. woldan. betwynan gif he (e *written on* i).
19. arisan. he us for nowiht forhigeþ.
20. sæd þ he beotiende for,e cwæde.
21. hi. mannum.
22. woldan þ hi wæran. gefeoh,t fram hiora.
23. onfonde 7 gif hi on angel. bodian,ne woldan (*1st hand*).
24. þ hi. hiora handa deaþes.
25. þrowiende.
26. eall swa (swa *on eras. of* 4 *letters*). forecw̄ rihte. dome.

Ca. 15. ætgædere mid us (*p.* 34) bodie ealle oðere þing ða þe.
16. þeah þe ge urū. wiðerwearde synd we geðyldelice.
17. hi þ hi. woldan. ærceb.
18. woldan. hī betweonan.
19. arisan. mycle má. hī.
20. us for nowiht forhygeð. agustin' is sæd þ.
21. hi. mannū.
22. woldan þ hi wæron. frā.
23. onfonde 7 gif hi on angel. bodian.
24. woldan þ hi. handa.
25. þrowiende.
26. and þ þurh eall. forecw̄ rihte. dome.

Page 102. 27. And sona hwæðere æfter þyssum þ te æðelfrið.

B. 28. se cining angelcinnes be ðam þe we ær beforan. gesamnode. 7 gelædde in to leigeceastre.
29. ðær wiþ bryttum. þ.
30. wæl ðær. ðære getrywleasan. mid þi ðe he þ gefeoht. ongann.
31. æðelfriþ. cining. byscpas.
32. onsundron stodon ungepnode (wa *later insertion, brown ink and careless*) on gehealdre (*brown*). þ hi sceoldon.
33. campwerod. to heora gode.
34. acsode. þ werod. hi ðær.

C. S. 30. gefeoht *deest.*

O. 27. 7 sona hraþe. þyssum þ æþelfriþ.
28. engla. be þam. gesōnade micele.
29. bryttū (8b). þ.
30. geslogan. treowleasan. mid þy he þæt ongan þa (æt *on eras.*).
31. æþelfrið. bysceopas.
32. sundur sto,dan ungewæpnade on gehældran stowe þ hi sceoldan.
33. hiora cám,wered (*eras. above* a). frægen he 7 acsade.
34. þ werod. hi. he þa.

Ca. 27. 7 sona hraðe æft þyssum þ æðelfrið.
28. engla. be þā. sprecon. mycele.
29. bryttū. þ.
30. geslogan. treowleasan ðeode. mid þy he þ ongon þa.
31. bisceopas.
32. stondon ungewepnade on gehældran. þ hi sceoldan.
33. campwered.
34. acsode. þ werod. hi.

Page 104. 1. ongeat hwæt þ werod wæs 7 hwæt hi ðær dydon 7 ongeat þone
B. intingan. 7 cwæð hwæt. wát. hi ðas to hyra gode clypiað wið ús.
2. hí wæpen. þ hi wið (*þ.* 77).

O. 1. þoñ. (n *erased*). hiora. cwæþ he þa.
2. hiora. clypiað þeah þeah þe hi. wæpen. b,ran þ hi.

Ca. 1. cw̄ he þa. wát. hi.
2. clypiað. hi wæpen. þ hi.

Page 104. **B.**

3. ús feohtan ne magon forðam hi ús. wiðerweardum ónbenum.
4. wyrignessū. Het ða. on hi fón 7 hi slean.
5. secgeað menn þ ðæs weredes. ·XII· hund gelæredra manna.
6. áweg losedon 7 he ða oþre wered ðære mánfullan.
7. fornam 7 fordilgode. butan. wanunge.
8. weredes 7. halegan bysceopes.
9. þ hi sceoldon. getrywleasnesse hlylwendlice (*sic*).
10. wrace ðrowian forþam hi ær ða gelæredan.
11. forhogedon.
12. A *space*. þissum þ te. brytene arcebysceop gehalgode.
13. byscpas. oþer.
14. mellitū. on eastseaxe. bodianne. láre.

Z.

12. þa. ðassū ðætte.
13. gehalgade. mellitus (*before* m *eras. of blot?*) ærest on ongel ðiode ðone mellitū.
14. eastseaxū to bodienne. ða siondan.

O.

3. forþon hi. hiora.
4. wyrinessum (yri *on eras. and spread out to cover space*). het. hi cyrran.
5. seggað. þ. hund 7 hiora.
6. losedon. oþer. þara maanfullan.
7. fornam . . (*eras. of two*). fordilgade (lg *on eras.*). nalæs butan.
8. weorodes 7. bisceopes.
9. þ hi sceoldan. hiora getreowleasnesse.
10. þrowian forþon hi ær þa ,lær,dan. hiora.
12. þyssum þ. ærcebisceop.
13. bisceopas oþer. oþer.
14. mellitū. bodienne. syndon.

Ca.

3. forþon hi. wiþerwordū onbenū.
4. wyrinessū. het ða. hi cyrran.
5. þ ðæs. hund 7 heora.
6. losedon. þara manfullan.
7. fornám. nalæs butan mycelre.
8. 7 swa. witedóm. ƀ.
9. agustin' þ hi sceoldan. getreowleasnysse.
10. þrowian. hi ær þa gelæredan.
12. æfṫ þyssū þ agustin' ærceƀ gehalgode II.
13. mellit'.
14. mellitū.

Page 104. **B.** 15. syndon temese (s *on eras.*) streames (*p.* 78) tosceadenne fram centlande.
16. ealandburh. ofre gesett.
17. 7. manigra.
18. lande. on ðeode.
19. sæbriht cining æþelbyrhtes sweostorsunu þa onfeng eastseaxena ðeod soðfæstnesse word cristes.
21. ðæs bysceopes ða het æðelbyrht. on.
22. cyricean getimbrian. scē pauli apli þ. on.
23. bysceopsetl.
24. bysceope. hrofeceastre þ is. fram.
25. cantwara byrig feower. twentig mila. on ðære.

Z. 16. geðiode. hiora alderburh. lundencester. oofre.
17. ðæs foresprecan. sio. ceapstów.
18. sæ. ðiode.
19. sæbeorht.

O. 15. tosceadene fram centlande.
16. geþeodde. hiora ealdorburhg. lunden (9a) ceaster. ofre.
17. 7 sio.
18. on. tid.
19. sæbyrht. æþelbyrhtes sweostorsunu. hyra þa.
20. he 7 eastseaxna. soþfæstnesse.
21. lare. bisceopes. het æþelbyrht. on.
22. cyrcean. ða. scē paule þam apostole þ he on.
23. þære. bisceopsetl (t *on eras. of* þe). æfterfylgendan. ðone.
24. on cent sylfe to bisceope gehalgade to hrofeceastre. ís fram. cantwara.
25. . . twentigū (*two erased*). milum. on.

Ca. 15. syndon. tosceadene frā centlande.
16. geþeodde. ealdorburh. ofre.
17. geséted. 7 seo. folce.
18. lande. sæ. on.
19. sæbyrht. æþelbryhtes (*p.* 35) sweoster. hyra þa.
20. he 7 eastseaxna. soðfæstnysse. mellit' þæs b lare.
21. ða het æðelbyrht. on.
22. cyricean getimbrian. scē paule þā apłe þ. on.
23. þære. b setl. æfterfyligendan ðon iustū.
24. on cent sylfe to b. hrofeceastre. frā cantwara.
25. XX^{gum}. on.

Page 104. 26. æþelbryht kyning het cyricean getimbrian 7 ðа.
B. 27. andreę ðā apłe. And. cining.
28. æghwæþrum ðyssa bysceopa gyfe. bocland 7 æhta.
29. brucenne. æfter þyssum ða forðferde se sylfa (*p.* 79) fæder. lichama.
31. ciricean ðara. ær.
32. forðam. gita. ðæs.

O. 26. æþelbyht (*sic*). het cyricean getimbrian.
27. andree þam apostole 7.
28. æghwæþerum þyssa bisceopa. gyfe (i *rudely changed into dotted* y). bocland 7 æhta hī.
29. geferū æfter þyssum þa forþferde.
30. lichama wæs ute bebyriged neh.
31. cyricean. gemyngedon forþon. hi, þa gyta ne wæs.

Ca. 26. æðelbyrht. het cyricean getimbrian.
27. andree þā apłe 7.
28. æghwæðerū þyssa ƀ. gife. bócland 7 æhta hī.
29. þyssū forðferde ða.
30. agustin'. ute bebyriged neh.
31. cyricean. apła. ðe. ær gemynegodon.
32. gyta ne wæs. ðæs.

Page 106. 1. gehalgod. ða dyde mann inn 7 on. cyricean.
B. 2. gedæftelice wæs bebyrged on ðam. swylce.
3. þara arcebysceopa þær syndon bebyrged butan twegera.
4. ðeodorus 7 byrhtwoldes. lichaman. on.
5. ðære cyricean sylfre. in þære. portice ma.

C. S. 5. forðon in.

O. 1. hio gehalgod. lichaman. cyricean.
2. gédefelice wæs bebyriged. þam eac swylce eallra.
3. ærcebisceopa lichaman syndon on þære cyricean sylfre (*rest wanting*).
5. geset forþon on þone (9ᵇ).

Ca. 1. gehalgod. ín 7 on þā norðportice gedefelice wæs bebyriged.
2. þā eac swylce.
3. þæra. ærceƀ. syndon on þære cyricean sylfre.
5. forþon ðe on. ma.

Page 106. 6. mihte. on middan þære cyricean weofod.

B. 7. gesett 7 þ. on ðam ælce sætnes.
8. on þære stowe mæssepreost. gemynd.
9. forðfóre. mæssesange. on sce.
10. byrgene.
11. arcebysceop cantwara. eára.
12. fram ðam eadegan gregorie (*p.* 80). bysceope.
13. fram. wyrcnessum. wæs. æðelbryht.
14. cyning his ðeode fram deofolgylda begange he to cristes geleafan gelædde.
15. sybbe gefylledum. þenunge.
16. þi. VII kalendarum iunias in ðæs. ríce.
17. Fter (*space for illum. letter*). agustine wæs fylgende on bysceophade. þon. forðam be.

O. 6. mihte. neh on middre þære cyricean.
7. þ. noman gehalgad on þam æghwilce sætnes.
8. mæssepreoste (e *on eras.*) hiora.
9. forðfóre. mæsesange mærsade. sce.
10. byrigenne þysses. gewriten (*on eras.*). done agustin'.
11. ærcebisceop (a *of* æ *erased*). cantwarena burh, (e *in* en *out of* æ). geára (*remains of accent*).
12. fram þam. gregorie. burgh, bisceop,.
13. fram. wyrcnesse (y *on eras. of* r). awreþed wæs æþelbyrht.
14. fram deofulgylda ,ongang hæto (a *of* æ *partly eras.*). geleafan gelædde.
15. gefyldum. þegnunge (*originally only* ðegnum).
16. þa, þy (*sic*). kalendas. on þæs ylcan.
17. agustine fylgde on bisceophade. ðone he forþon be. gehalgade.

Ca. 6. mihte ís wel neh on. middre þære cyricean.
7. þ. noman gehalgon on þā.
8. mæssepreoste.
9. mæssesange mærsade sundon.
10. agustin' byrigenne þysses. gewriten (en *erased*).
11. arceb cantwarena.
12. frā þā. gregorie. þære romaniscan heah b.
13. frā. wyrcnesse. æþelbyrht.
14. frā deofulgylda bigonge he to. geleafan gelædde.
15. gefyldū dagū. þenunge. wæs þa ðy dæge.
16. kl. on þæs ylcan.
17. æft agustine. on bisceophade. fórðan.

Page 106. 18. lybbendum. forðferendum sceolde swa niwre.

B. 19. butan hyrde standan. Onhyrede.
20. on þam ðа. hiredes. cyricean 7 sc̄e.
21. ðа he on rome. cyricean.
22. þ. fultume.
23. láre him. æfterfylgende. laurenti' arcebysceophade.
24. ongann he.
25. ðe he æ eaðelice (*modern correction*). ícan 7 to forðstownesse.
26. he anesse mid gelomlicre (*p.* 81) stæfne his haligre trymnesse 7 láre.
27. singalum gebedum. ongann hýn 7 miclian.
28. þ án þ. ðære níwan cyrican. angelcynne gesamnod.

C. S. 19. hyrde beon ongunnon.
25. forþspilnesse.

O. 18. forðferedum sé.
19. niwre cyricean. butan hyrde t,altrian ongunne (e *on eras.*).
20. 7 hyrde on þam. hyrdes. cyricean. rome. cyricean.
22. staþelode is þ gesæd þ. fultume godcundre.
23. æfterfylgende gehalgade. he þa.
24. ærcebisceophade (a *of* æ *erased*). þa ongan he framlice. cyricean.
25. (10[a]) æþelice alede ge,ycean. seah forðspownesse gedefenre heanesse mid gelicre stefne his.
26. trymenesse.
27. ongan.
28. nalæs þ an þ he gýmenne (y *on eras. of* e). niwan cyricean þe of angel.

Ca. 18. be hī lifigendū. hī forðferedū.
19. niwre cyricean. butan hyrde tealtrian.
20. 7 hyrede on þā þa. ðæs. hyrdes. cyricean.
21. aples. rome. cyricean.
22. staðelode is þ gesæd þ. hī to fultume godcundre.
23. hī. æft fyligende gehalgode. laurenti'.
24. arceb hade. þa ongan he frālice ða.
25. æðelice (*p.* 36) alede. ycean. forðspownesse gedefenre heanne mid gelicre stefne his.
26. trymenesse.
27. singalū bysenū ærfestre wyrcnysse he ongan héan.
28. nalæs þ an þ he gymenne. niwan cyricean. angel.

Page 106. 29. swylce. ðara. bigengena brytta.
B. 30. þ he. manegum ðingum.
31. ungeþwæredon 7. swiðust þa hi ða symbelnesse þara haligra eastna 7 ðone.

O. 29. gesomnad. swilce eac þara yldra bigengena (*first* e *on eras. of* o) brytta. forþon.
30. þ hi. þingū.
31. cyricū ungeþwæredon 7 eallra swiþost þ hi.

Ca. 29. gesomnad. ac eac swylce þara yldra bigengena brytta.
30. þ hi on monegū þingū.
31. cyricean. ungeþwæredon 7. swyðost þ hy ða symbelnysse.

Page 108. 1. dryhtenlican æryste. worðodon on rihte tíd. hi.
B. 3. halsode þ hi on. sybbe 7 ingehigd rihtra eastrena.
4. gehwæredon. þam. cyricum þa geond.
5. getogene synd. ðeah þe ðas. he dyde hú. speowe.
6. gyt. andweardan. tíde. ylcan ðeawas kyðað.
7. þissum. com. bysceop. be ðam nydþearflicum intingum angelcyricean 7 he þa.

O. 1. þara halgena eastran. drihtenlican æreste.
2. weorþedan on rihte tid. hie.
3. þ hí on. gehylde (y *on eras. of* æ). eastrena.
4. cyricean. geo,d eallne.
5. þing cyþaþ (*omitted words at bottom of page; variants are* hī speowe nú; 7 weardan ylcan þeawas).
7. ðyssum. com. bisceop. rome.
8. þam nedþearflican intingū angelcyricean 7. þa. feorþa.

Ca. 1. þara halgena eastran. drihtenlican. on rihte tíd.
2. hī. hi.
3. þ hi on. gehylde.
4. cyricean.
5. ðe. swyðe hī speowe.
6. gyt. 7 weardan tíde. ylcan þeawas.
7. þyssum tidū com. lundenceaste (*sic*) b. rome be.
8. þam nydþearflican intingū angelcyricean 7. þa.

Page 108. 9. ðam. IIII bysceop.

B. 10. frā (*p.* 82) scę̄ gregorie 7. þes.
11. papa. gesamnode. bysceopa. hė ða wæs.
12. be. lífe. be. ðes.
13. eahteoðan. focatis ríces. kaseres 7 he mellitus betwyh him. þam seonoþe.
14. regollice.
15. ealdorlicnesse 7 mid. 7 æft.
16. brytene ond ða. him angelþeode ciricum. healdenne.
17. ætgædere. ðam. ylca.
18. ðam. arcebysceope laurentię. geferum.
19. æðelbyrhte cininge. angelþeode. trymnesse.
20. lífes.
21. A *space, and omits* wæs. syx...(tyne *erased*). syxtyne. fram dryhtnes.
22. þ. án. ·þæs ðe.

O. 9. bisceop.
10. fram. 7 he þa þæs (a *of* æ *erased*). ylca.
11. papa sinoð. bisceopa.
12. be. be. ðes sinoþ. eahteþan.
13. focatis. 7 he mellitus betwih hi.
14. þam sinoþe. þing. þær regollice.
15. ealdorlicnesse. fæstnade 7.
16. tó (10b) brytone. ða. on angelcyricum.
17. ætgædere mid (*cross on last* d *erased*). þam ærendgewritū. ylca.
18. ærcebisceope. geferū.
19. æþelbyrhte. eallre angel. trym . nesse (*eras. of* e).
21. syxtyne. frā.
22. mennyscnesse þ. þæs þe.

Ca. 9. ƀ.
10. burhge fram. 7. þa ðes ylca.
11. papa sinoþ gesomnade.
12. be. be. þés sinoþ.
13. focatis. ðæs. 7 he mellit' betwih hi.
14. þā sinoþe. þing ðe þær regollice.
15. ealdorlicnysse. fæstnade 7.
16. breotene. on angelcyricean. healdanne.
17. ætgædere. þam. ylca.
18. arceƀ. eallū.
19. æðelbyrhte. angelþeode. trymnesse.
21. ða. syxtyne. frā.
22. mennyscnysse þ. þæs ðe agustin'.

Page 108. **B.**
23. geferum. angelðeode. þ te æðelbyrht cantwara kyning æfter ðam hwilwendlican ríce (*p.* 83) þ.
25. wundorlice. 7 ða. mid geleafan astah.
26. III a. on angelþeode kyningum suðmægðum weold. (*a later hand inserts in margin* þe *to correct construction*).
28. þysses. ríce. suðseaxe, se æftera (*additions by same hand as noted on l.* 26). (na cyng)
29. cea,ling. (u) westseaxena kyning. ðrídda.
30. æþelbyrht cantwara cining.
31. kyning · Ū · wæs. norðhymbra kyning.
32. ríce. ,brytene buton cantwara anum swylce (*add. by same hand as in* 28). (eal)

C. S.
23. on *deest* (*before* angelðeode).
26. cyning in ongol.
29. wæs swa we.

O.
23. on angel. þ æþelbyrht.
24. cantwara. æfter þam hwilendlican. þ.
25. 7 þa to þam.
26. astah. þridda. in on angelþeode cyningū þ eallū suþmægþū.
28. hęfde. þyses. suþseaxna. æftra.
29. ceaulin. westsexna. swa swa.
30. æþelbyrht cantwara. feorþa. rædwald.
31. norþanh,mbra (*erasure*). (y)
32. eall þa brytene butan cantwarum. swylce.

Ca.
23. on angel. þ æþelbyrht.
24. cantwara. þā hwilendlican. six 7 twentig (s. 7 t. *above the line*) · XXVI ·
25. wundorlice. 7 ða. þā.
26. astah. þridda cyning in on angelþeode cyningū.
27. þ eallū suðmægþū.
28. þysses. æftra.
29. ceawlin. (u) swa swa we.
30. æþelbyhrt canwara. (*p.* 37) rædwald. (a)
31. eastengle.
32. eall ða brytene butan cantwarū ánū swylce.

Page 110. **B.**

1. manige brytta ealand. syndon geset betwyh hibernia
scotta iglande 7 brytene angelcynnes ríce underðeodde.
3. norðhimbra kyning. se ðe þyssum ylcum.
4. ríce.
5. ḡeode.
6. gafolgildum. ða. æðelbyrht kynyng æfter.
7. · XX^{um} · wintrum. ðe he fulwihte 7 cristes (*p.* 84).
8. And on. on sc̄e̊ martines.
9. bryhte.
10. kyning betwyh ða oþre. leodum ðurh.
11. dóma gesetnessa. *sn*oterra geðeahte.
12. het. awrítan 7 ða.
13. nu gýt mid him oð þis 7 gehealdene syndon. On ðam he ærest hu man þ gebetan sceolde.

O.

1. brytta ealand þa syndon. betwih hibernia.
2. scotlande. angel. syxta (y *on eras. of* e).
3. óswald norþanhymbra. bet.sta (e *erased*). þyssum ylcum gemærum (11^{a}).
4. óswi his broþor.
5. pe,hta þeode 7 sceotta óf myclum.
6. gafulgyldum. ða. æþelbyrht.
7. twentigum.
8. 7 on cyricean. paules on sc̄e̊ martynes.
9. berhte seo cwen bebyriged.
10. betwih. oþre.
11. swilcra. gesetenesse. snot̄ra.
12. bysena 7 þa het. awritan þa nu ḡna oððis.
13. h,ald,ne (*1st hand*). on þam.

Ca.

1. brytta. syndon gesette betwih hibernia.
2. scotlande. angel cynnes ríce. VI.
3. þyssum.
4. ylcū gemærū. oswi his broðer.
5. myclū.
6. gafolgyldū. ða. æðelbyrht. XXI.
7. ðe. fulluhte.
8. 7 on cyricean þara apostola. paul' on sc̄e̊ martines.
9. bebyriged. berhte. bebyriged.
10. betwih. oðre gód.
11. swylcere. gesetnesse.
12. æft̄. bysena 7 ða het. awritan.
13. nu oð ðis gehaldene synd on þā.

Page 110. **B.**
14. seðe circean æhte oððe.
15. bysceopes oþðe oðra háda þe beoð. afyrrde wolde þam gebeorh gewarnian þe.
16. láre. þæs ylca.
17. æðelbyrht. ðæs fæder wæs octo.
18. fæder eoríc 7 wæs his freoh nama oesc · fram þā sið þan cantwara kyningas.
19. oescingas nemnede þæs oesces.
20. angelcynnes on brytene.
21. cwædon.
22. ða. æðelbyrhtes. eadbold.
23. þam ríce 7. (*p.* 85) wanunge. ædide wyrdlan, (*later* ?) þære mæran ciricean geleaffulnesse.
24. þ án þ. geleaffulnesse onfón.

C. S.
17. 7 *deest* (*after* haten).
23. wyrcende *deest* (*after* æwerdlan).

O.
14. man þ gebetan sceolde seþe oððe cyricean æhte oððe.
15. bisceopes oððe. þam.
16. þe he hiora. ylca.
17. æþelbyrht eormenrices sunu. fæder oeric.
18. oese fram þam syððan cantwara.
19. oescyn . . gas nemde (in *erased*). oesces.
20. se þe. ladteow. on angelcynne on.
21. sædon.
22. æþelbyrhtes. eadbold.
23. þam rice 7. ælan wyrd,.
24. merwan cyricean weaxnesse forþan nalæs þ an þæt.

Ca.
14. man þ gebetan sceolde se ðe cyricean æhte oððe.
15. ð oððe oþera. þā.
16. þæs ylca.
17. æðelbyrht eormenrices. haten 7 þæs fæder oeric.
18. oese fram þam syþþan cantwara.
19. oescyngas nemde. oesces.
20. ladteow. on angelcynne on.
21. sædon.
22. ða. æðelbyrhtes.
23. þā rice 7. mycle. æwyrdlan wæs wyrcende þære.
24. weaxnesse. nalæs þ án þ.

Page 110. **B.** 25. únalyfedre.
he
26. egelicre,wæs (*same hand as* dide 23). þ.
27. æghwæþerū ðyssum mánum. sealde forðam þ hi hwurfon to ærran ðære únclænnesse ða þe.
29. ríce oððe. þi kynelican fultume his oðþá clænnessa riht. And.
30. geleafan. þam. kyninge ðære upplican.
y a a
31. sweopon gewu.na (*late corrections*; ge *also struck through*). þ he ðurh. geclænsad..
h
32. ge.ri,t (w(?), *eras.* h *later*). we.dendre heortan his modes 7 ðæs (*erasure of one letter after* we). insweognesse þricced.

O. 25. unalyfeddre forlegnesse. (11b) wæs.
27. æghwæþerum þyssa. þam.
28. he. unclęnnesse.
29. oððe mid þy cynelican fultume his oððe ege clænnesse riht.
30. geleafan onfengon | frā his (*the stroke before* frā *seems modern see p.* 118. *l.* 16).

Ca. 25. ac eac swylce únalyfeddre forlegnesse.
26. þ.
27. æghwæðerū þyssa. þam.
28. þ he. unclænnysse.
29. oððe mid þy cynelican fultume his eges clænnesse riht.
30. geleafan onfengon frā his.

C. W. 30. *Note by Wheelock* (?) *in* **B**: "Qær. omnia a vbo *Ne þam* pag. 86 ad pag. 93 lin. 9 desunt, at in M S^{o} Cottoniano habentur pag. eiusdem M S^{i} 59, lin. 2 (?) ad p. 64, l. ult."
30. getreowleasan. upplican.
31. hi gewune. hi gewuna. **S.** geclænsad 7 gerehte.
33. onswognesse.

Page 112. **B.** 1. swylce. toycte. gedrefnesse. sæbryhtes.
2. eastseaxena kyninges. écan rico se. cende (*erasure*).
3. ðæs hwilwendlican. þry.

C. W. 1. ætæcte ðysse gedrefnesse.
2. eastsexna cyning. rico.
3. forleort. **W. S.** hwilewendlican erfeweardas. þrie.

46335

Page 112. B.

4. hi. deofolgyldum þeowian ðam mannū.
5. þ hi æthwega forlæten hæfdon (*p.* 86) be ðam.
6. 7 hi. leafe. deofolgild. beganne þā folcū.
7. þi hi. gesawon þa bysceopas mæssena onsymbelnessa mæssian on.
8. cyrcan. þam.
9. hi. elreordre. onblawene 7.
10. forhwan. ræcest. ús. ðone þu.
11. sabane urum. hi hyne. gita. on cyrcan.
12. þa andswarode. bysceop. aþw. gene (*one letter erased*).
13. wylle fullwihtes baðes.
14. wæś (*over* s) ðonne. þæs halwendlican h. lafes (1 *eras.*) dælnymende.
15. dælnymende. gif ge þonne lifes. oforhicgeað.
16. mid ænigum þingum. hlafe onfón ða (l *out of another letter*). hi.
17. ,ne willað on þ. gangan forð þę (*later* (?), *cp.* **110**, 31). witon þ. ðæs nane.
18. hwæþere. mid hlafe (þā *margin later after* mid). gereorde, (de *later*).
19. þi he (*later addition*). fram. manode. (*p.* 87) þ þ nán ðinga.
20. mihte 7 hi bútan. halegan geclænsunge fullwihtes baðes þam halegan. gemænsumode.
21. nystan. (*erasure of one letter*).

C. W.

4. ongunnan hi. deofolgildum.
5. þ hi hwæthugu. lifgendum.
6. 7 hie buton lefnesse. **W. S.** deofulgild. þæm.
7. þy hie. gesawon þone b' mæssena symbelnessa.
8. on. cyrcan. husel sillan wærun hie.
9. elriordre.
10. reces þu. þone sealdest. **W. S.**
11. sabane. hi. on cyrcan selest.
12. 7 swarode. wyllaþ aþwegene.
13. wyllan fulwihte.
14. swelce.
15. dælnimende. gif ge þonne. forhycgeað.
16. ne magon ænige. hie.
17. wellað we on. gongon forðon ðe we witon þ.
18. hwæþere. wyllaþ.
19. hie. manode. þ þ.
20. þ hi butan. geclænsunge.
21. gemænsumode. nehstan.

Page 112. **B.**

22. hi. 7 cwædon. tó. ðu.
23. ús. yðelicum þinge swa we ðe biddaþ ne miht ðu.
24. in úre mægþe ne on urū gemánan wunian adrifon hine þa onweg.
25. þ. geférum. ríce. ða.
26. onwég. wæs þa com he to centlande.
27. efenbyscpum. þyssū ðingum.
28. wære 7 þa hi. geðeahte þ.
29. seldre 7 gehealdre. þ hi.
30. frea. þeowodon ðonne betwyh ðā elreordian[g] 7 þā wiðfeohtendā (*the strokes and additions all later*).
31. þa gewiton twegen ærest ofer sæ bysceopas 7 comon in dælas gallia.
33. þ hi ðær woldon.
34. ac þa (*p.* 88). kyningas nal[l]es miclre tíde æfter ðon.

C. W.

22. hi. ðu wilt. **S.** ðu ne wilt.
23. on swa eþelicum þingum.
24. on usre. ne on ussum gemanan. adryfon hine aweg.
25. þ. hiora.
27. efenbysceopum. ðissum.
28. 7. gemæne. þ.
29. gehældre. þ hie. hiora.
30. þeowedon. hi. ælreordigan.
31. wiðfeohtan. butan.
32. gewiton. sæ.
33. cwoman on dælas. gestightedon þ hie þær woldon.

Page 114. **B.**

1. hi ðone soðfæstan. fram.
2. þ hi. begangum. Eac hi wæron cumende.
3. westseaxena. ætgædere. gehruran[o] (*original*).
4. ofslagene wurdon. campwerode 7 þeah þe ða ealdras.
5. wæron. mihte. þ. ða gyt geriht béon þ te ér.
6. máne. geciged to hluttornesse.

C. W.

1. hie þone soþfæstnesse.
2. þ hie. hi wæron cumende.
3. ætgædere.
4. hiora. 7. hiora.
5. ealderas. þ. gyt.
6. eft gecirred. **W. S.** bion. hluttornesse.

Page 114. **B.**

8. ID ðī (*space*). ða. arcebysceop. bysceopas.
9. geferum fylgean. brytene forlætan. þa het. on ðære.
10. sylfan. morgen. on cirican ðara.
11. be ðære. sædon him bédd gewyrcean þ (*the accents are perhaps incipient crosses for* dd).
12. on gerestan mihte. And þa ðære nihte lange ærest on halegum gebedum.
13. geát.
14. ðære cyricean stealle (*p.* 89). wæs.gesette.
15. hwæthwugu slep þa ætywde him se eadiga ealdor.
16. pætrus.
17. diglan nihte. grimmū swinglum swang.
18. 7. frineude. þære. ðearlwisnisse. forhwan.
19. þ. ywde. wolde þ ðe him bebead to healdenne oððe.
20. sceap on middum wulfum.
21. hwylcum hyrde he hi forlete 7 cwæð.
22. ofergytende. bysene. for. cnihtum.
23. mid tacnunge. bendas 7 swingelan 7 carcerna.
24. geswinc. nyhstan. sylfan. deaþ fram.
25. ungeleaffullum. ðrowode. þ.
26. Xr̄e gesie fæsted. ða wæs se.
27. swingellan 7 trymnessum. 7 com.
28. morgen. kyninge. onwreah. eowode.

C. W.

8. erceb' his geferan folgian wolde þ hi hine ne forleton. ða oþre biscopas *deest*. **W. S.** wolde þ hi hine ne forléton ða. **W. S.**
9. het. on.
10. selfan stowe ða. **W. S.** morgene. on cyrcan.
12. strene gegearwian 7 þ hi. 7 ða.
13. neahtes on.
14. fore. cyrcan. wæs gesette. **W. S.**
15. liomo. hwæthugu onslæpte ða ætiwde.
16. ealdor. mycelre.
17. tyde. deglan.
18. 7. frinende.
19. þ. þte he. bebead.
20. healdenne. on.
21. hwelcum hyrde. he hie fleonde forleorte. **W. S**
22. ofergitende. bisene. cnihtum.
23. on.
24. geswencnesse. nehstan. seolfan.
25. ingeleafsumum. þrowode 7 aræfnede þ.
26. ðiow.
27. trymenessum. gebælded.
28. morgene. onwreag. eowde.

Page 114. **B.**
29. miclum swingellum (c *above very pale*). wítnod (*p.* 90).
wundrode.
30. acsode hwylc mann to ðam dyrstig. þ.
31. miclum wære. wite donne. cining.
32. þ. bysceop for hælo. fram.

C. W.
30. acsode hwelc. þ.
31. wære swelc.
32. oncneow þ.

Page 116. **B.**
1. micle tintrego 7 witu ðrowode.
2. 7 sona. ealle þa begang ðara deofolgilda þe.
3. ða únrihtwifunge.
4. cristæs gelafan (*sic*). 7 se bysceop. gefullade.
on eallum.
5. ðære cyrcan æhtum. gefreoþode 7 fultumode.
6. mihte 7 swylce eac. ærendracan.
7. ríce 7 het. laðian. bysceopas mellitum.
8. hi. bysceopscire hā. hi.
9. géar. ðæs ðe hi ár. brytene.
10. hrofeceastre. bysceop. ðone.
11. bysceop. onfon. ac hi swiðor lufedon heora deofolgilda bysc,pas 7 he (*the* o *not 1st hand* (?) : *the* e *in* he *partly erased to form* i).
13. kynynges. gymdon forðam. ríce ne wæs ofer (*p.* 91). hí.
14. Ac hwæðere. cantwarum siððan.

C. W.
1. micel tintrego 7 witu. sona swiþe. **W. S.**
2. and him swyþe ondred 7. eall.
3. ðara *deest.* **W. S.** diofulgylda. forleorhta. forleorhta unryht. **W. S.** unryhtwifunge.
4. underfeng. **W. S.** 7 se bisceop. on.
5. cyrcan æhtum.
6. and he swylce eac. ærenwracan.
7. bysceopas.
8. hiora bisceopscipe. 7 hy.
9. gear. hwurfan. hie. breotene.
10. hrofeceastre. ðer. bysceop.
11. bysceop. onfon. ac hie lufedon þ hie ðeowedon hiora diofulgilda bisceopum 7 hie eadboldes.
13. hy.
14. hwæðere. ðiode mid canwarum. *cp.* **116.** 25.

Page 116. **B.**
15. dryhtne gecirred. þam.
16. ðeowodon 7 hyrsumedon þæs is gít to tacne þ. on.
17. pætres. cyrcan getimbrian on ááre naman ðære.
18. þa eft. naman gehalgode þa,wæs arcebysceop.
20. N ðysses kyninges ríce (*space for cap.* I). arcebysceop.
21. þ heofonlice leoht geseah 7 on cyrican. on mynstre.
22. bú his. sce.
23. ðy feorþan. nonarum. æfter þan.
24. bysceop onfeng to. bysceopríce cantwara.
25. circan se wæs þridda byscp (*old hand*) fram agustine.
26. byscop ða gít lifiende. rihte.
27. gesamnunge. hrofeceastre 7 hi. micelre gyminge.
28. angelcyrican. rihton.
29. lichaman (*p.* 92) untrumnesse mid adle swiðe geþread 7 gehefegod. hwæðere halegū gangū his ganges he.
30. eall yrrlico.
31. 7 symble. fleogende. heofenlican.
32. lufianne. secanne. licumlicre.
33. æþeles kynnes 7 mid. heannesse.

C. W.
15. siððan. dryhtne gecyrred. godcundum.
16. þeowede 7 hyrsumede ðis is gyt. tacne þ te he. **W. S.** on.
17. cyrcan. aare. eadigan *deest.* **W. S.**
18. melitus on hiera. ercebisceop.
20. on ðysses. ercebisceop.
21. þ. gestah 7 on cyrcan 7 on mynstre.
22. by his. augustine.
24. þam. ær *deest.* **W. S.** bisceop.
25. bisceopsetle canwara. *cp.* **116.** 14. circan. biscoop.
26. augustine. bisceop. gyt lifgende 7 rehte.
27. 7 hy. micelre menio. **W. S.** 7 gewinne ongelcyrcan.
28. rehton.
29. metrumnesse. **W. S.** gehefegod. hwæðere.
30. halgum. eal eorðlicu.
31. 7. symble on his mode wæs smeagende ða. **W. S.** heofonlican.
32. lufianne. biddende. secene. licomlicre.
33. 7 mid. **W. S.** modes heannesse micele.

Page 118. **B.**
1. segean þ we ðe eaþe eaðelicor furðor his mægen ongytan. Hit gelamp on sumere tíde þte.

C. W.
1. anc. þ.
2. eþ ongitan hit gelomp. magon *deest.* **W. S.** þte.

Page 118. **B.**

3. cantwara. ðurh ungyminge. fýre.
4. þ fyr 7 se lig. miclode. nán man.
5. wæteres onworpenesse wiðstandan mihte (n *above and* e *below later*).
6. wearð fornumen. fór. weallenda lig. wið þæs bysceopes.
7. ða getrywde. on. fultum. mennisca (*later*).
8. wom (*later*). 7 het. hyne sylfne. þ fýr 7 hine.
9. ðær. lig. frecnes. 7 úntrum ongann.
10. frecnesse ðæs. aweg. adrifon þ.
11. (*p.* 93) hand strangra. ðurh. gewinn gedón. mihton.
12. bærnesse. ða burh bedraf se hine norð on weap 7 út of bigde.
14. þ fýr acwanc 7 adwæsced wearð 7 forþy se.
15. wer innan barn mid ði fyre þære.
16. lufe 7 he oft. hreohnessa. fram. sylfes.
17. sceðnesse. gelomlicum. trymnessum scylde 7 wiþsceaf.

C. W.

3. canwara. *cp.* **116.** 25. ungemmenne.
4. fyr 7 se lig. **W. S.** micelede. man.
5. wætres. wiþstonden.
6. weallenda leg.
7. bisceope. on. fultum. mennescea.
8. wom. **W. S.** het. sylfne ongen ðæm 7 asettan. fyre *deest.* **W. S.**
9. lig. sio frecenes. 7 untrum.
10. frecnesse. adryfan. sio.
11. hond. manna. gedon. meahte.
12. bærnesse on. burh stred.
13. ofbigde.
14. acwinen wæs 7 adwæsced 7.
15. stronlice innan.
16. 7 he oft. ond hrionesse.
After gasta *Wheelock follows* **Ca.**

O.

16. *begins* frā his sylfes scydenesse 7.
17. gelomlicum bedum 7 trymenessum.

Ca.

16. *begins* frā his sylfes scyldenesse 7.
17. gelomclicū bedū 7 trymnyssum.

Page 118. 18. þ ðæs. þ he.

B. 19. windū 7 ligum gestillan mihte. hi. freondon scaðedon 7 þes haliga (*originally* þæs).
20. bysceop. ðon.
21. ða cyricam (*dot under last stroke of* m). rihte on. rice forðferde 7 gewende to.
22. fæderum (his *above 1st hand*). on ðam.
23. cyrican. ðy. eahteoþan. kalendarū maiorum (*sic*).
25. þam (*no break of line*). on bysceophade instus. hrofeceastre arcebysceop. (*p.* 94).
26. cyrican. bysceop.
27. forðam. aldorlicnesse. fram.
28. þ. bysceop hadigan.

C. S. 19. feondum.
21. rice forþferde to.

O. 18. scylde 7 wiðsceaf (*the cross on* ð *is a mere scratch*). þ þæs wyrðe þ.
19. ligum (i *out of* e *by imperfect erasure, no ink used*). swiþian mihte. hie him 7 hs.
20. 7 se halga bisceop.
21. ða. ryhte on eadbaldes (on ead *on erasure squeezed in*).
22. fæderū in þē. cwedenann (*sic*).
23. mynstre in cirican. eahteteoðan. kalendarum magarum.ðæm sona (*no break in MS.*)
25. æftfyligde in bisceophade iustus. wæs ær æt hrofesceastre bisceop.
26. þære. bisceop.
27. forþon he aldorlicnesse.
28. þæm. þ.

Ca. 18. scylde 7 widsceaf. þ þæs. þ he.
19. middangeardlicū windū 7 ligum swiðian mihte. hi hī.
20. freondū sceðeden 7 se halga. ƀ. ðe.
21. cyricean. rehte on.
22. heofonū 7 bebyriged. fæderum on þā.
23. mynstre in cyricean. (*p.* 38) eahteteoðan. *kalendarū* magiarū ðæm sona (*no break in MS.*).
25. æftfyligde in biscophade iust'. wæs ær at hrofeceastre ƀ.
26. þære cyricean. ƀ.
27. roman'. ealdorlicnysse. frō bonofatio þā.
28. þ. bisceopas.

Page 118. 29. Æ re (*space*). eac norðhymbra. kyninge.
B. 30. onfengon. se halega bysceop bododoe (*sic*).
31. þam. seo onfangennes.

O. 29. ðære. norþanhymbra. cyninge Edwine.
30. hī paulinus se halga bisceop bodade.
31. þam cyninge seo onfengnes.

Ca. 29. Ðære (*break, number and capital*). cyninge edwine.
30. gelæafan. hī paulin' se halga ƀ bodade.
31. þā cyninge seo onfengnes.

Page 120. 1. heofonlican. swylce. in halsunge.
B. 2. mihta. rices swa þ nænig angelkynna. hī.
3. brytene. anndweald. þa ðe heora mægþe angelkynnes oð þa bryttas eardedon eall þæs he anweald (*dot over* d *in* don).
5. swylce manige brytta ealand angelkynnes. underðeodde.
6. ær. sædon.
7. þysse ðeode þ synt northhȳbre.

O. 1. geleafan 7 þæs heofenlican. swilce. halsunge.
2. swa þ nænig angelcyninga. hī (12a).
3. breotona (a *on eras. of* e). anweald (*eras. of final* e) onfeng þa þe oððe hiora mægþe.
4. on angelcynnes oððe brytta ær dydon eall þ. onweald. (*eras. of final* e).
5. eac swylce moni ge (*sic*; oni *on eras.*) brytta ealand angelcynnes (*after* d 2 *or* 3 *eras.*).
6. ær, beforon (*sic*).
7. þysse. norþanh;mbrum (*eras. of* i).
y

Ca. 1. geleafan. heofonlican. swylce on halsunge.
2. swa þ nænig angelcyninga. hī.
3. breotone. onfenge oððe. mægðe.
4. on angelcynnes oððe brytta ær dydon eall þ. anwealde.
5. eac swylce monige brytta ealand angelcynnes.
6. beforon.
7. þysse. þ is norðanhymbrū.

Page 120. **B.**

8. þ ðe se foresprecena kyning heora wæs mæg · (*p.* 95) sybbe geþeoded cantwara kyningū.
10. þanan wífe æðelburge æþelbyrhtes. kyninges.
11. naman. tate. ærendracan.
12. eadbalde. cantwara kyning. þysse.
13. gemanan. wilnode þa andswarode he 7 cwæð þ þ alýfed.
14. þ cristenu. hæþenum menn. wífe geseald. ðy.
15. heofonlican kyningas mid ðæs eorðlican kyninges gemanan adilgod wære.
16. soþan kyninges begang.
17. ærendracan eft ðas word Eadwine brohton þa.
18. þ he naht. dón ne. þam.

C. S.

10. ðæs *deest.*
15. mid·ðæs cyninges *deest.*
16. adilgod.

O.

8. þ. sprec fore,cena · (*eras. of one*) hiora.
9. edwine. geþeoded cantwarana cynegum.
10. wife æþelburghe æþelbyrhtes. cyninges þæs,seo (seo *on eras.*).
11. oþre naman wæs tate. ærenddracan.
12. eadbalde hire breþer. cantwara. þysse.
13. gemanan. þa 7 swarode he þæt þ.
14. ne wære þ cristenu. hæþenum. wife.
15. gerynu þæs heofonlican. mid þæs cyninges *inserted above line.*
16. gemanan á idlad. se þe þæs soþan. bigang.
17. cuþe ða ða cœrenddracan . . eft þas word edwine sædon (2 *eras. before* eft; e *in* eft *out of* æ).
18. naht wiþerweardes. þam.

Ca.

8. þ.
9. edwine. canwarena cynegū.
10. wife æðelburghe æþelbyrhtes.
11. naman wæs tate. ærendracan.
12. eadbalde. t can,wara. þysse.
13. gemanan. wilnade 7 þa andswarede. þ þ.
14. ne wære þ cristenu. hæþenū. wife.
15. ða gerynu. heofonlican.
16. gemanan aidlad. bigang.
17. ða þa ærenddracan ða eft þas word edwine sægdon ða.
18. þ he naht. þam cristenū.

Page 120. 19. ðe. ac cwæð þ. geleafan begáng (*final g partly erased*).
B. 20. hyre æfestnesse. eallū hyre geferum þe hire mid comon.
21. þam cristenan ðeawe libban 7 þ ðōn wel. wiðsoc.
22. þ he sylfa. ylca æfestnesse. þ (*p.* 96).
23. fundon þ heo haligre 7 gode leofre wære ða wæs.
24. onsended 7 æfter ðon. hi.
25. ḡhalgod. bysceope code (c *roughly changed to* g ; *same ink*).
26. mid hyre faran sceolde to þam þ. ða. hyre.
27. þære.
28. dæghwālicre láre. þ. ðara.
30. bysceope. fram. arcebysceope.
31. ðy. kalendas augustarū þa cóm. ðære.
32. eadwine þam.
33. gesið licre (*the words are fairly close together*). mare mid eallū.

O. 19. hio. bigong. (e *eras.*) hyre æfestnesse. geferum
þe hie mid coman þy (y *on eraš. of* e) cristenan. lifigean.
21. ne he no ne wiðsoc.
22. þ he sylfa eac swilce þa ylcan æfestnesse.
23. fundon þ hio haligre 7 gode leofre gemeted (12b). mihte ða.
sio.
24. and æfter fæce edwine onsended 7 æfter þoñ þe hi.
26. hi. sceolde to þon.
27. æghwæþer.
28. þ hi on.
29. hīæþenra.
30. bisceope gehalgad fram. ærcebisceope ðy.
31. kalendarum agustar̄. com. ða.
32. edwine þam.
33. gesið cundlicre gegaderunga.

Ca. 19. þ. ðone.
20. æfæstnysse. eallū. re ðe hi, mid come.
21. cristenan. lifigean. wél. ne he no ne.
22. þ he sylfa eac swylce þa ylcan æfæstnysse. þ fundon þ.
23. haligre 7 gode leofre gemeted. mihte ða.
24. edwine onsended 7. ðe hi.
25. ƀ.
26. paulin'. hi. sceolde. þon þ. ða.
27. æghwæþer.
28. þ hi on.
30. ƀ. frā. þā arceƀ.
31. kalendarū agustarū. (*p.* 39) ða com. ða.
32. edwine þam.
33. gesið cundlicre gegaderunga. he mid ealle.

Page 120. **B.** 34. þ. ðа. ðe he gesohte þ he ðа to gelyfenne þæs soþan.
35. láre gecigean. Mid þy ðe se bysceop.

C. S. 35. lare gecerde.

O. 34. þ. ongytenessꝫ þe soþan.
35. þa.

Ca. 34. þ. ðeode. ongytenysse.

Page 122. **B.** 1. ðа. cóm. ðære fǣnan. wann.
2. þ. geféran. comon (*p.* 97).
3. þ hi. asprungon fram (m *out of* h).
4. hwylcne mihte ðara. ðurh.
5. gecirde.
6. on. láre þ te. ða mód. ungeleaffulra ablende.
7. ðy. unlihtnes (*accent above, dot under* u *and* o *above in original ink*).
8. þa ðy. com. mann on. norðhymbra mægþe.

O. 1. bisceop on. mægþe com mid þa. ða wende,.
2. þ he æghwæþer. geferan þa þe. hine coman.
3. gyfe. þ hi. asprungen fram hiora.
4. mihte þare (*sic*) hæþenra.
5. gecyrde. þe he swa mycelre.
6. on. þ. mod. ablende.
7. onlyhtnes cristes (13ª).
8. æftran. com. man on.

Ca. 1. þ on. com mid þa fæmnan ða wende. swyðe.
2. þ. geferan. hine coman.
3. gyfe. þ hi. asprungan frā (*sic*).
4. mihte þæra.
5. gecyrde. apl cw̄. he swa mycelre tíde.
6. on. þ. ða mód. ablende.
7. hī. onlyhtnes.
8. com. man on norðanhymbre.

Page 122. 9. nama. 7 wæs sended fram westseaxena.

B. 10. þ he sceolde.
11. kyning. somod. ríces. lífes beniman. hæfde 7 wæg twyecge.
12. ge ætred. þ.
13. þ þ. gefultumode com.
14. ðam kyninge. easterdæge be.
15. ðær wæs þæs cyninges ealdorbold. swa swa his.
16. ærende abeodan sceolde 7. ða geswiperū.
17. muðe liccetende ærende rehte (*p.* 98), 7 leaslice ongann 7 þa astod semninga.
18. getogenum wæpne.
19. kyning þa þ. geseh ðæs cyninges.
20. on handa þ. gescyldan mihte.

C. S. 9. eormær.
15. he him swa.

O. 9. mægþe. nama eormær. frā.
10. þ he sceolde edwine.
11. somod. lyfe (y *on eras.*) beniman.
12. þ. genihtsumede.
13. þ þæt. gefultumade com.
14. easterdæge be. éa.
15. ealdorbotl. in (*erasure before and after* i *originally* inn ?).
16. arende (*sic*). sceolde.
17. licettende. wrehte (*erasure of* a, *the cross stroke of* e *prolonged over it*). fleswade.
18. un his (*sic*).
19. þ. heoldesta.
20. handa þæt he. gescyldan mihte.

Ca. 9. nama eormær. frā.
10. þ he sceolde edwine.
11. somod ge líf ge rice beniman.
12. twigecgede. þ. genihtsumede.
13. þ þ. gefultumade com.
14. þa. easterdæge be. éa.
15. ða. ealdorbotl ða. ín.
16. ærende. sceolde 7.
17. muðe licttende. wrehte. fleswede.
19. ða þ ða. hī.
20. handa þ. gescyldan mihte.

Page 122. 21. lichaman beforan ðam stinge 7 he þurhstang.

B. 22. ðone kyninges. wæs he sona mid wæpnū ymbhæfd hwæt he ða gyta on þam úngerece oðerne kyninges þegn.

24. forð ÷ (*so in text . in margin* here *same hand*). þi mannfullan.
26. ðære ylcan nihte. þære halegan eastrena (*sic*).
27. þam kyninge. nama. ða se kyning on.
28. bysceopes andweardnesse ðanciende.
29. for ðam cyme (*sic*) his dehter. ongean ðam se bysceop cóm þ cyðan þam cyninge þ.
31. he þ. bénum. þ seo cwén.
32. butan hefegum sáre þ. kyning ðis.

C. S. 22. gyta.
26. þ *deest* (*before* cende).

O. 21. lichaman betwih. stinge 7 he.
22. þonne. þeng. wæs he.
23. æghwanon. ymbhyped (y *on eras.*). hwæt he þa gena eac on þam ingerece (i *out of* u) oþerne.
24. þeng. maanfullan.
26. ylcan nihte þara. sio.
27. þam. wæs (13b). mi,d þy he þa se ylca.
28. on þæs biscop̄s andweardnesse. dide.
29. dehter ðe. ongen þon ongan.
30. þancunge don dryhtne. 7 þam cyninḡ cyþan þ.
31. hī. hi,o seo.
32. butan.

Ca. 21. betwih. 7 he.
22. ðone. þeng. wæs he.
23. æghwanon. wæpnū ymbhyped. hwæt he þa eac on þam ingerece oð,e rne.
24. þeng se wæs. mánfullan.
26. ðære ylcan nihte þara. þ seo cwen cende.
27. þā.
28. mid þy he ða se ylca. on. ƀ andweardnesse.
29. godū for ðære dehter ðe hī. ongean þon ongan.
30. ƀ þancunge. 7 þā. þ he þ.
31. benū. hī. þ. cwén.
32. butan hefigū. þ.

Page 122. **B.** 33. ongann, he . bysceopes wordum (*p.* 98) 7 gehet hine sylfne
34. to drihtne 7 to deofolgildum wiðsóe 7 þ. þeowdom.

O. 33. ongan. bis ,ceopes wordum 7 gehet.
34. deofulgyldum (y *on eras.*). þeowdom.

Ca. 33. ongan. ƀ. gehet.
34. deofulgyldū. þ. þeowdom.

Page 124. **B.** 1. líf. forgeafe. ðam. gehogod.
2. wið þone kyning þe þone myrðran þider sende þe.
3. gewundode 7 his þegnas acwealde 7 þa ylcan. criste to halgienne 7 þam bysceope on wedde sealde.
4. þ he þ ḡhát.
5. gefullad on ðam halegan dæge pentecosten manna ærest.
6. norðhimbra. endlyfan fæmnum.
7. ðære. hirede 7 þ cild wæstwelfte.

C. S. 2. ðe from ðæm se. fram *deest* (*after* ær).

O. 1. forgeafe on þam. ðe he ær sended wæs (*rest at bottom of page*) gehogod hæfde wið ðam cyninge frā þā se myrðra.
3. gewun,ade 7 þa ylcan his dohtor criste to gehalgianne.
4. bisceope.
6. norþanhymbra (y *on eras.*). .XI. (*on eras.*) fæmnum oþrū. hirede hio. twelfte.

Ca. 1. hī líf. forgeafe (*p.* 40) on þā. ðe he gehogod.
2. þā cyninge þe se myrðra ær fram sended wæs se ðe.
3. 7 þa ylcan his dohter criste to gehalgianne.
4. þā ƀ. þ he þ.
5. gefullad.
6. manna. XI fæmnū of þære.
7. hirede. twelfte.

Page 124. **B.** 8. þære tíde. kyning. fram. wunde · þe he ær wæs gewundod · þa. gesamnode he fyrde wiδ.
10. þyder cóm. sona δæs he. hi. hys gecyδede þa δe.
12. ofsloh. andweald. siḡfæst (ḡfæst *end of line ; afterthought* ?) swa ham.
13. nales ƿ he sona instæpe. þam.
14. δæs. he þeah geleafan ne, þam deofolgildum ofer ƿ δeowode siδδan (*p.* 100).
15. δeowdome.
16. gehaten. á of þa tide (*later* ?).
17. fram þam were arweorδan. pauline ƿ leornode. halegan.
18. ealdormannū.
19. snotoroste. ƿ.
20. þyssum δingum. ge he eac sylfa mid þy he wæs on ingehigde se.

C. S. 9. friþ.
18. wiseste 7 *deest.*

O. 8. fram. hī.
9. gesomnade. wesseaxum.
10. com. hie.
11. gecyδde. emb. syredon (y *on eras.*).
12. ofslogh. on . . *eras. of two.*
13. ƿ he sona instepe (i *out of* u ?) 7 ungeþeahtendlice þam gerynum onfon.
14. ƿ he ofer ƿ deofolgyldum ne (14[a]).
15. syδδan.
16. á. æghwæþer.
17. fram þam. pauline ƿ.
18. ealdormannum.
19. snotereste. δæt. · þeahtade.
20. δyssum. ge he eac sylfa mid þy he.

Ca. 8. frā. δe hī.
9. gesomnade. westseaxū.
10. com. δe. hi. hī.
11. gecyδde. δe ær emb. δa sume ofsloh.
12. anweard. hā.
13. nalæs ƿ he sona instepe 7 ungeþeahtendlice þā gerynum onfon.
14. δe ƿ wære ƿ he ofer ƿ deofulgyldū ne þeowode syþþan.
16. á.
17. frā þā arwurδan. pauline ƿ.
18. ealdormannū.
19. snotereste. ƿ. hī þeahtade.
20. þyssum δingū. ge he eac sylfa mid þy he.

Page 124. 21. man oft ana. swygiende.
B. 22. manige spræce smeade.
23. wære to donne 7 hwylc æfestnes.
25. ÆRe *space*. eac þæs. setles se bysceop.
26. eadwine cyninge. mid þam he.
27. geleafan (*no break*).
28. wæs sum godcunde arfæstnes onwreah þa he.
29. rædwolde eastseaxena kyninge (engla *above line is modern*). gefultumude.
30. andgit to antynanne 7 to onfonne (*p.* 101) manunge þære.

O. 21. on gecyde. man 7. lange a . na (*one erased*).
22. ác. monig mid him.
23. hwylc æfestnes.
24. healdanne.
25. swilce. setles bisceop.
26. e,dwine. tryme,. geleafan (*no break*).
28. godgespréce. ónwrigenes.
29. iu. arfæstnes onwreah. wræcca. redwealde.
30. cyninge seo þe swi, gefultumade his angyt. ongytanne. lare.

Ca. 21. on getyde. man 7. lange.
22. monige þing sprecende.
23. hī. hwylc æfestnes hī.
25. setles ƀ bonefati'.
26. eadwine.
27. geleafan (*no break*).
28. godspræce. onwrigenes ðe hī.
29. íu. arfæstnys onwreah. redwalde.
30. cyninge. swyþe gefultumade. andgyt. ongitanne þa. lare.

Page 126. 1. ða. bysceop. þ. mihte ða healnesse ðæs.
B. 2. módes. gecyrran.

C. S. 2. 7 þ he.

O. 1. se bisceop. þ he unyþelice mihte þa hea,nesse.
2. gecyrran.

Ca. 1. ða se b' paulinu'. þ. unyðelice mihte þa.
2. eadmodnesse gecyrran.

Page 126. 3. ðam gerynum ðære.

B. 4. cristes rode 7. somod. hæle ðæs kyninges 7 ðære.
5. 7 mid worda trymnessum mid mannum (ing) wann (ing *not first hand*).
6. mid ðære. arfæstnesse. wordum. wann þ he for hi þingode . þa æt nyhtan geleornode he on.
8. hwylc onwrigenes iú. ætywde þam kyninge.
9. hyt ða. sona eode.
10. manede þ. þ he on ðære onwrigennesse gehet þe him ætywed. tide yrmðo beswicode.
12. heannesse cyneríces becóme.
13. gód gesprec 7 ðeos onwrigenes þyses. mid þy ðe.
14. æhte benam æðelfrið se ðe (*p.* 102). 7 he. missenlic.

C. S. 6. gebeda won.

O. 3. ece. and þam. rode.
4. 7 he somod for . . . hælo (*three letters erased*). fore (14[b]). wón.
6. þ he fore hie þingade.
7. nyhstan (y *on eras.*). on.
8. hwylc (y *on eras. of* e). onwrigenes. ætywde þam cyninege.
9. yllde.
10. 7 he hine manade þ. þ. on.
11. gehet. ætywed. tide yrmðo beswicode.
12. hea[n]nesse. become.
13. godgesprecen. onwri[ge]nes þysses.
14. æþelfrið se þe. 7 he þurh.

Ca. 3. ece. þam. þære liffæstan rode.
4. 7 he somod for. ðe.
5. monnū won.
6. þa. ærfæstnyssa. gebeda þ he for hi þingade.
7. on. hī.
8. hwylc onwrigenes. ætywde þā.
9. wræcca. ða. þā. manode þ.
10. gefylde þe he on ðære onwrigenesse gehet (*p.* 41).
11. hī ætywed. ðære tide yrmðo beswicode.
12. heannesse. become.
13. god[ge]sprecen. onwrigenes ðysses.
14. se þe. hī. 7 he þurh.

Page 126. 15. stowe manigra. tíde. þa. æt nyhtan rædwold.

B. 16. cyning. bæd þ.
17. lífe. ehtres sætnunga. hym feorh hyrde.
18. wære wiđ æþelfryđ cyning 7 he. gehet þ.
19. Æfter đon. se cyning æđelfryđ.
20. geacsode þ. rædwolde đam cyninge. đa sende he ærendracan.
21. þan þe.
22. ođđe. ageafe . þa ne fremede owiht on đā þam cyninge đa sende he ođre siđe þa ne fremede þ nanwiht . þa sende đriddan siđe . 7.
24. gyfe. þōn.
25. 7 het. þ. fyrdę gefeohte (*dot under e in* fyrde).
26. gyfe.

C. S. 20. đam cyninge.

O. 15. stowe monigra. flyma (y *on eras.*) wæs þa. nyh,tan.
16. com. rędwolde (o *on eras.*). þ.
17. lif. sætingum (æti *on eras. : the letters after* s *and before* n *were both* e). feorh hyrde.
18. 7. gehet þ.
19. æfter.
20. geacsade þ. rædwolde (o *on eras. of two letters*).
21. ærenddracan. đon þe.
22. ođđe hine him. ageafe ne he hwæþere. þam fremede.
23. æfterran siþe arenddracan sende. đriđdan siđe (*cross stroke on* đd *not completed*).
24. gyfe. þone he. sende wiþ.
25. 7. ón (15[a]) beodan.
26. gyfe.

Ca. 15. stowe monigra. þa.
16. com. þ.
17. lif. mycles. sætningū. hī.
18. 7 he. hī gehet þ.
19. đa.
20. geacsade þ. rædwolde.
21. ærenddracan to hī 7 mycel. wiđđon þe.
22. ođđe hine hī. ageafe ne he hwæđere. đam fremode.
23. æfterran. ærenddracan sende.
24. mycle þonne. hī. sende 7 wiđ.
25. 7. þ. myd.
26. gefeoht.

Page 126. 27. mód. þam gebeóte. þam gyfū.

B. 28. þ. ðæs kyninges.
29. (*p.* 103) þ. ofslean wolde oðþe his. agyfan.
30. þeign. getrywesta ðe þas.
31. ongeat.
32. acigde. sæde hu him mann embe ḡdon.
33. 7 cwæð.

O. 27. æghwæþer. þam beotungū. þam gyfum.
28. þ he geþafede ðæs.
29. þ. oððe his. agea, (ea *on eras.*).
30. þegn (*altered from* þen). sreond (*sic*). treowesta þe þas.
31. ongeat.
32. acigde ut 7 him sæde.
33. hine mon ymbe gedon. gen. þu.

Ca. 27. þam.
28. þam gyfum. þ. ðæs. gehćt.
29. þ. oððe his feondū. ageafe.
30. þeng. treowesta. þas ðing.
31. ongeat.
32. 7 wæs. acigde út 7 hī sæde (*accent on* ut *partly erased by cleaner* ?).
33. hine mon emb gedon. cw' hī ða to gif þu wylt.

Page 128. 1. on. sylfan tíd. ðe alæde. mægþe. ða.

B. 2. geláede. ðe. ne rædwold. æðelfriþ.
3. ðance. syndon þine. lufu 7 hwæðere. þ dón þ ðu. þ ic.

C. S. 1. 7 *deest* (*before* in).

O. 1. on. tíd. (e *erased*). alæde of þisse mægþe in. stowe . . . . . þær (6 *erased : first* g).
2. ne rædwold (o *on eras. of two ; the upward end curve of* a *remains*). æþelfrið. magan.
3. syndon þine. lufu.
4. hwæþere. don þ. lær. est þ (*erasure*).

Ca. 1. on. tíd *accent* (?). alæde. mægðe in þa.
2. ðé. rædwold. æþelfrið. magan.
3. cw'. hī. syndon þine. lufu.
4. hwæðere. þ don þ ðu. þ.

Page 128. **B.**

5. wáre forlǽte. swa mærum cyninge genam for þi he.
6. nanwiht yfeles ne dyde ne laðes ne ætywde.
7. þ he me. únæðelra mann.
8. hwæder (*sic*). ic fleon leng manigra. tíde.
9. brytene. wæs 7 wið hete bearh ic me wið his lað 7 warnode.
10. ða eode his freond aweg fram. he ana eadwine.
11. gewunode (*p.* 104). unrot uppan anum stane ætforan þære healle dura.
12. ongann. manegum hatum.
13. oððe. wære þa he þa lange mid.
14. neranessum. módes. þi blyndan.
15. midde.
16. mann wið his weard uncuðes andwlitan. gegyrelan.

C. S. 14. mid *deest.* nearonessum.

O.

5. genam.
6. nowiht. laþæs (a *of* æ *partly erased*) ætywde. deaþ.
7. me to deaðe gesylle. unæþelra . man (*eras. of one*).
8. oððe la (l *squeezed in*).
9. þ. berhg (g *imperfectly erased*).
10. freon,^{d}. fram. eadwine.
11. swiþe.
12. ongan (15^{b}). monegum.
13. oððe,^{hwæt}.
14. ðy. lange. nearo sum (nearo *ends*, sum *begins a line*).
15. midre niht (ni *out of* m) mon.
16. gangan uncuþes 7 wlitan þa he þa.

Ca.

5. wære.^{treowðe} myclū. genóm.
6. nowiht. ætywde.
7. þ he me. gesylle þonn. man.
8. oððe.
9. þ. berh 7 wearnode.
10. fram hī. eadwine.
11. gewunode. swyðe únrot.
12. ongan. monegum. geswenced.
13. oððe. hī.
14. (*p.* 42) lange. nærosum. modes mid þy.
15. fýre. middre niht moń.
16. gangan uncuðes 7 wlitan þa he ða to hī.

Page 128. 17. þa he to. cóm ðe wæs (ðe *rubbed, but certain*). þa

B. eode þ he ær geseah to him 7 hine grette.
18. hwan. on ðære.
19. slepon ana swa. stana sæte wæccende.
20. fræn. ðæs. belumpe he wacode.
21. slepe. ðe, úte ðe inne sæte . þa andswarode.
22. 7 cwæð him tó. þ ic.
23. ðinre unrótnesse (*dot above*). wæccene 7 anlypnesse. utsetles.
24. wat hwæt. hwā ðu.
25. ðe on neahnysse. Ac (*p.* 105) gesege.
26. sillan wille. menn. þ þe frā þyssum.
27. 7 rædwolde. beswape þ.

C. S. 18. ða oðre.

O. 17. com.
18. on. oþre.
19. slepton (t *erased*). swa ána unrot. þa.
20. tó. belumpe he hwæðer,. slepe 7 hwæþer.
21. ute (u *on erasure*). þa 7 swarode.
22. cwæð him to. þ.
23. unrotnes̄s̄. wacone. anlipnesse (i *out of* e). utset,es (*2nd* t *on eras.*). cuþlice.
24. g, . ornast (*one erased*).
25. on . eh,nesse (*one erased, then* e *on eras. of another*). fórhtast (*dot above*). gesege.
26. ðam. þ þe fram þyssum. 7 rædwolde (o *on eras. of two before* l *curve left*). beswape þ he þe nawiht.

Ca. 17. com.
18. hī. on.
19. slepon. ana. sæte.
20. hī belumpe.
21. slepte. ðe inne. þa 7 swarede.
22. cw' hī to. ðu me þ. ðone.
23. ðinre unrotnesse. wacone 7 anlepnesse. utsetles.
24. wát.
25. ðe on ehtnysse. gesege.
26. þ ðę frā þyssū nearonessū.
27. 7 rædwalde. beswape þ he ðe nanwiht.

Page 128. **B.**
28. ðe nanwiht laðes ne dó ne ðe. feondum. ne agyfe
ða andswarode he. cwæþ þ. eall þ gód þ. mihte.
30. gesylla (*sic*). þ ða ætícte. gýt.
31. spræce. cwæð hu gif þe eac.
32. on soðe. kyneríce. þ te. þ án.
33. 7 eac ealle kyningas ða. ou brytene wǽron. ðu on.

C. S.
31. hu gif.

O.
28. laþes ne do. þe. feondum. ne agife (i *out of* e *by eras.*).
29. andswarode hé 7 cw̄. eall god þa þe he mihte.
30. þyslicre. þa ætycte.
31. cw̄ and (*on eras.*) gyf he þe. þinum.
32. on soþe. þætte nalæs þ án.
33. yldran (y *on eras. of* e). on breotone (16ª). ær þe in.

Ca.
28. ne dó. ðe ðinū. ne agefe.
29. 7 swarede he 7 cw̄ þ. eall gód. mihte. méde.
30. þyslicre. ða geycte he ða gýt.
31. gesprec 7 cw̄ and. ðæ eac. feondū.
32. on soðe cynerice. þ nalæs þ án.
33. ac eac. on. ær ðe in.

Page 130. **B.**
1. mihte. on ríce þu hi feorr. wæs eadwine.
2. on. frínnesse . forgife þ he him þæs wuldorlice þancunge don wolde (*rest wanting*).
4. spræc 7 gyf.

C. S.
4. hu gif.

O.
1. mihte 7 on. b,aldra (*final* a *on eras. of* e).
2. on þære frigness̄. se þe him þęs (*omitted words at top of page : variants* frēsumnesse ; forgeafe).
3. wyrþ . lice (*eras. of one*). þancunge.
4. wið spræc 7 nu gif.

Ca.
1. mihte 7 on. ða. edwine bealdra.
2. on. hī. mycle.
3. fremsumnysse forgeafe þ. hī ðæs. wurðlice þancunge.
4. cw̄. hī. sc ðe wiþ hī spræc 7 nu gif.

Page 130. **B.**
5. man. þyllice gyfe. soðlice towearde forecwyð 7.
6. ðinre hæle. beteran. nytran.
7. ætywan. þōn. ðinra. oððe þinra.
8. cwisttu (*p.* 106) hwæðer his ða. manunge onfón.
9. hyrsum. ylde. eadwine. þ.
10. on. þingū hym hyrsū béon. láre.
11. onfón. ðe. fram. manegum yrmþum. teonū.
12. heannesse kyneríces. he ðisse andsware.
13. þe wið hine. mid his swiðran handa.
14. þ. þonne ðe þis tacen tocume þōn.
15. ðu. tíde 7 uncre spræce þa ne wiste he sona hwær (*rest wanting*).

C. S.
9. nanuht.

O.
5. man se þe þe ðyslice gyfe. soðlicre. towe,rde (e *on eras. of* o). for,ewyð 7.
6. beteran.
7. ætywan. þoñe. oððe.
8. cwyst.
9. hyrsum. ylde he eadwine ówiht.
10. þ. on. hyrsum.
11. fram. yrmþum (y *on eras.*). generede (n *out of* r).
12. hea,nesse. ða he þa þysse andsware.
13. instępe (i *on eras., the curve under* e *in pale ink*). set,e. swiðran hand.
14. þ. þonne. tacon þyslic þe tocume.
15. þisse tide 7 úncres.
16. þ. me gehete þa he þas.

Ca.
5. man. se ðe þe. mycle soðlicre. forecwyð 7.
6. beteran.
7. ætywan. oððe.
8. cwyst. ða. onfón wylle 7 hī.
9. hyrsum. ða ne ylde he eadwine. gehćt þ.
10. on eallū þingū hī gehyrsum.
11. onfón se ðe. fram. monegū yrmðū. teonū genérede.
12. heannysse. ða he ða þysse andsware.
13. se ðe. þam stępe. swiðran hand hī.
14. þ. cw̄ þonn̄. ðyslic.
15. tocume. gemune. ðisse tide 7. gespræces 7, yld.
16. ðu þ. ða. me gehete þa he þas word (*p.* 43).

Page 130. 17. cóm he wolde þ.

B. 18. on ðam ongeate þ te þ mann. ðe. ætýwde. þ he gast.
20. 7 mid þi. ána. ða gít sæt 7.
21. be ðære. hwæþere.
22. sorgiende geornlice. hwanan. cóme.
23. ðas word sprecende wæs to him. cóm eft se.
24. bliðū andwlitan hine grette.
25. arís 7 gang inn 7 gereste þine leomu 7 ðin mód butan sorgum forðā.
26. kyninges (*p.* 107). oncirred.
27. gedón. he wile. trywa. ðe.
28. beon wið æþelfrið kyning sæde hī (hī *in marg. 1st hand*). æfter ðam þ. his geþanc be þam ic ðe.

C. S. 18. hit *deest* (*before* gast).
26. nele he ðe nanuht.
28. be ðæm ic þæm ic.

O. 17. hwær he com (r *on eras. of* he). þ he on þon ongyte þ þæt.
18. ætywde þ te ac, þæt.
20. 7. þa se giunga. ana. set 7.
21. gef,ende (*sic*). ðære. hwæþere sorgiende.
22. oððe hwonon he come.
23. se þe þas þing tó (16b). sprecende, wæs.
24. bliþe 7wlitan. and grette. cw̄.
25. gang. lichaman. butan sorgum forþon.
26. óncyrred. þe.
27. treowe. ðe.
28. sæde. æfter.

Ca. 17. cóm wolde þ he on.
18. ongeate þ þ. se ðe hī ætywde ac þ þ hit.
20. 7. iunga æþeling ana. ða. 7.
21. be. hī. hwæðere sorghiende.
22. oððe hwonon. come se ðe þas.
23. hī. hī.
24. 7wlitan. cw̄ árıs 7 gang.
25. ðin mód butan sorgum.
26. oncyrred.
27. gedón. má. tre,we. gehát wiðð ðe gehealdon.
28. sæde hī. þ.

Page 130. 29. on digolnysse . onwreah ða.

B. 30. fram þam yflan inngehigde.
31. módes. manode þ þ ná ne gerise swa.
32. kyninge. geþungenū þ.
33. betstan on ywde gesettan 7 wið golde gesyllan 7 his trywa.
34. feoh gytsunge forleosan. ðeorwyrðre 7 máre þōn ealle madmas.

C. S. 34. seo wære deorwyrðre.

O. 29. geþohte bi ðam. on digolnysse.
30. onwr,ah þa. hio. fram þære yfelan ingehygde (i *on eras.*).
31. manade þæt þ nænige þinga gedafenade.
32. æþelum. geþungenum þ. on nyde (y *on eras.*) gesettum on. bebycgean. feo . gytsunge (*eras.*). dyrwyrðe 7 mare eallū.

Ca. 29. geþohte big þā ðe ic þe. sægde. on digolnysse.
30. þa. fram. yfelan ingehygde.
31. manede þ þ nænig ne gedafenade. geþungenum þ.
33. on nyde gesettum on. bebycgean.
34. feo gytsunge. seo þe dyrwurðre wære 7 mare eallū.

Page 132. 1. þæs mare secgean.

B. 2. þ án þ. þone wreccan þe hine gesohte to.
3. gefultumode þ. ríce.
4. becóm forðam. ærendracan. cirdon.
5. ærendedan. gebeonn rædwold. fyrde. werod.
6. gesamnode to winnanne. æðelfrið kyning þa. togeanes.

O. 1. hwæt sceolan we þæs ma.
2. swa swa. nalæs þ an þ he þone wrec,an þe hine gesohte to.
hā cyrdon þe his cwale ærendedon.
4. becom. syððan. ærenddracan ; þa geban rædwald.
5. fyrde 7 micel werod.
6. gewinne. æþelfrið. togenes.

Ca. 1. maðmū. sceolan we þæs mare secgean.
2. swa swa. nalæs þ án þ he þone wræccan þe hine gesohte to.
3. hī. þ.
4. becóm forðon. þa ærenddracan hā cyrdon.
5. ærenddedon. rædwold. fyrde 7 mycel werod.
6. gewinne. æþelfrið ða fór he hī togénes.

Page 132. 7. ungelicū werode forðam he him ne wolde fyrst alýfan (*p.* 108) þ.
B. 8. werod eall gesamnian þa. hi tosamne 7 fuhton.
9. myrcna ðeode. ðe ís iddlé (*accent or blot over* e).
10. kyning ofsloh 7 eac on þam ylcan.
11. man slog. wæs rægnere haten swa he eadwine.
12. æfter ðære godan spræce. þ án þ.
13. þa sætnunge gewarenode ðæs únholdan.
14. swilce eac æfter. him þæs ríces. æfterfylgde.
15. þi. ða. bysceop. bodode.
16. ylde. gýt. tide geornlice smeade 7 þohte ðær he ana wæs hwæt (*rest wanting*).
18. *from* 7 hwylc *text follows* **O** *to* **136**, 18 wig.

C. S. 9. ðeode 7 east.
14. wuldul (*sic*).

O. 8. werod eall. þa geforan hi. gefuhtan.
9. (17[a]) myrcna (y *on eras.*). þeode 7 eastdæle. ea.
10. æþelfrið. slogh swilce. on þam ylcan.
11. slogh rẹdwaldes. regenhere haten 7.
12. swa he eadwine æfter þam godgespre,[ce]. nalæs þ an þ he hī.
13. unholdan.
14. swylce eac. on þæs,[rices] wuldur æfterfylgde.
15. bisceop.
16. ylde.
17. gelimplicum. hine sylfne.
18. selost.

Ca. 7. werod[o] forðon. hī. þ.
8. eall. hi.
9. myrcna. þeode 7 eastdæle. ea. ídle.
10. æþelfrið. sloh. on þā ylcan.
11. regenhere haten 7.
12. swa he eadwine. gódgesprece. ær. nalęs þ an þ he hī þa sæt[n]unge.
13. þa gewearnode þæs unholdan.
14. swylce eac. slæge hī on. æfterfyligde.
15. paulin' se b.
16. ylde. tíd. cwædon gelímplicum (*p.* 44).
17. hine sylfne.
18. hī selost. æfæstnys hī to healdanne.

Page 132. 19. healdenne. wer þa wæs se godes, inngangende.

B. 20. hím ðær. ána. 7. his swiðran hand.
21. þ. acsode hwæþer. þ. ongitan mihte.
22. oncneow he þ tacen sona swutule. him sona to fotum.
23. godes wer úpp ahóf.
24. cwæð hwæt. gyfe ðinra.
25. (*p.* 109) hand beswicen. þe. 7 þurh his gife 7 his mihte þu ðam ríce onfenḡ.
26. þu wilnodest. gemyne þu þ ðu drihtne gelæste þ ðu himgehete þ ðu.
28. se ðé fram hwilwendlicum earfoðum. eac þemáre (*sic*) hwylwendlices ríces.
29. 7 gif. hyrsum.

C. S. 24. ond hwæt.
25. ða ðu ðe ondræde.

O. 19. Ða (*begins line with capital*). ingangende.
20. 7 sette 7 sette (*the first* 7 sette *struck through*). hand.
21. þ. acsode hwæþer. tacon. mihte.
22. hī.
23. fotum. man up áhof. cuþlice.
24. cwæð hwæt. gyfe.
25. hand beswicene þa þu þe ondre[de], 7 þu þu,h[r]. gyfe þam.
26. onfenge þa þu. þ ðridde.
27. gelæste þ þu gehete þ þu ónfo. hi[s], beboda.
28. se þe þec (ec *on eras.*) fram hwilendlicum earfeþum. on are hwilendlices.
29. áhóf (17[b]) 7 gif þu. hyrsum.

Ca. 19. ða. ingangende.
20. hī. ána. 7. hand hī.
21. þ. acsode. ongitan mihte.
22. swotole. hī.
23. man úp ahóf 7 hī cuþelice.
24. cw' hwæt. gyfe.
25. handa beswiçene þe ðu þe ondrædest. gyfe þā.
26. onfeng. gemune. þ ðu þ.
27. gelæste þ ðu gehéte þ. beboda.
28. fram hwilendlicū earfoðum. on are hwilendlices.
29. ahof 7. gehyrsū.

Page 132. **B.** 30. þōne. ðurh me þe læreð 7 bodað. ðe eac fram tintregum.
31. yfla 7 ðe dælnymende.
32. ríces on heofonum.

O. 30. me þe. fram tintregum.
31. generet ælcra. 7 þe dælnimende. hine. on.

Ca. 30. wylt. me þe. læreþ. þonn̄. frā tintregum.
31. ælcera. 7 þe dælnimende. hine.
32. on.

Page 134. *Text follows* **O**.

B. 1. A *space.* cyning þa,word (w *out of* s). andswarode. cwæð.
2. æghwæðer. ðe.
3. þ he wolde ge sceolde. freondum 7 mid his ealdormannum 7 mid his witum spræce habban 7 geþeaht gif hi þ ðafian.
5. gode gehalgode.
6. wæron. cyning swa he. bysceop þ geðafode.
7. spræce.
8. synderlice. frinende. ðuhte.
9. gesewen. lár (*p.* 110). ðære godcundnysse begang. ðær.
11. andswarode. aldorbysceop. ceafi.
12. ðu. hwylc. sy. bodod. Iic (*sic*).
13. þ. geleornod. þætte. owiht.

O. 1. hehī (*both words out of original* him).
2. þæt. þe (e *on eras.*). wolde his.
6. þæt.
12. ðe.

Ca. 1. 7swarede.
2. þ he ægðer. scolde þā. onfón.
3. cw̄ þ he. freondū.
4. wytum spræce. geþæht. þ. þ.
5. woldon. gehalgode wæron.
6. ða. cw̄. biscop þ geþafode ða.
7. gespræce.
8. frā hī eallū. hī.
9. lár. godcundnysse. ðær.
11. hī. 7swarede. ealdorbiscop.
12. hwylc. lár sý.
13. þ. þ.

Page 134. 14. nytnesse. seo. þis.

B. 15. beeodan . forðam nan. gelistfullicor hine geþeodde on úra.
16. begangum. ic 7 þeah monige syndon ðe máran (*accent?*) gyfe 7 frēfulnesse. ðe.
18. ic 7 eallum þingum on gehwam. wát.
19. úre godu. mihta. ðonne. hi me bet fultumian forðam.
20. forðam. þincð.
21. ðu. ðing beorhtran. strengran.
22. þ. ðam þam (*second struck through*). onfón.
23. *Begins* þa ðæs cyninges wita oðer 7 his ealdorman geþáfunge (*dot*).
24. ðære. ðus cwæþ. þyllic. gesewen cyning leofusta.
25. líf. an eorðan. wiðmætenesse.
26. ðe us nu cuð is swylc þu æt swæsendum. ðinū ealdormannū. *So ends line* 23 *of page* 110 *in* **B**: *line* 24 *begins* on (*in margin*) healle (*final* e *small and afterthought*) gewyrmed . 7 hit ríne 7 sníwe (*then blank* = 11 *letters*), *then follows* 25 heall gewyrmed 7 hit ríne 7 sniwe 7 halgelge 7 án *the words repeated underlined ; as also are* 7 án. *Page* 111 *in* **B** *begins* 7 an spearwa ðanan útene (*first* e *out of* æ) cume 7 hrædlice þa healle ðurhfleoge 7 cume ðurh oðre duru inn þurh oðre.

C. S. 23. ðæs wordum oþer cyninges.
28. sniwe 7 hagelge cume. cume an.

O. 19. ure (18[a]) godo. woldan (w *out of* þ).
27. -tide 7 (e 7 *on eras.*).
28. h,eall. cume (u *on eras.*).

Ca. 14. nytnesse hafeð seo æfæstnys.
15. forþon. ðegna. neodlucor ne gelustfullode hine.
16. sylfne to ura goda. þonū.
17. ðe. fremsumnysse.
18. ic. þingū maron.
19. godas. þonū woldon hi.
20. forðon ic him (*p.* 45). e þodde. forðon. wíslic.
21. ða. strengran. bodade.
22. þ.
23. þyssū wordum oðer þæs.
24. cw̄ ðyslic. gesewen cyning.
25. andwarde. wiðmetenysse.
26. swa gelíc swa. þinū.
27. ealdormannū. g þenum. tíde. sy fyr onæled.
28. ríne. úte cume þonū an.

Page 136. 2. ðe.

B.

3. þi. ðæs. þ. eagan beorht 7, læste.
4. of wintre on winter.
5. þonne ðis manna líf. ætywed hwæt ðær beforan gange 7 hwæt.
6. æfterfylge. cunnan forðam.
7. ðeos niwe lar. grislicre bringe. wyrðe heo is þ we ðære fylgean þissum. gelicum. ealdormenn.
9. kyninges. spræcon.
10. ða gyt toæticte ceafi. cwæð þ. bysceop.
11. ðam. sprecende þe he embe.
12. ð, het. dón. þa he ða.
13. clipode. þus cwæð forðam swa micle (*rest wanting*).

C. S.

3. eagan beorht.
4. on ðone winter.
5. mendlicum fæce (? mediclum).
7. geweorlicre bringe.
11. ðæm ðe (*after* sprecende).

O.

2. in (i *on eras.*). gewite (ew *on eras.*).
3. ðy storme (or *on eras.*).
5. ætyweð (y *on eras.*).
6. æfterfylge.
7. forþon. niwe lar.
8. *after* fylgen *a pale comma.*
9. þæs.
10. tó ætyhte (yh *on eras.*).
12. þa het (18[b]).

Ca.

1. þ hus þurhfleo þurh oðre.
2. oðre út gewíte. ða tid.
3. ríned. ðy. þ.
4. þ. fæc. of wintra in winter.
5. þonn̄. medmyclū.
6. æftfylige. cunnon forðon gif þeos niwe.
7. bringe heo þæs wyrðe.
8. þ. ðære fyligean ðyssum wordū. ealdormen.
9. þæs. þeahteras.
10. ða gét togeyhte cæfi. paulinu'. þ.
11. sprecende þe he.
12. ða. dón ða.
13. þ ongeat þ þ.

Page 136. 14. ðæm begange þ.

B. 15. nu ðonne.
16. andette þ on þisse láre þ. þ us mæg ða gife syllan.
17. eadignesse. forðam ic þōn nu lære cyning leofesta þ tempel þ ða weofedu þa ðe.
18. *T begins again at* bedo.
19. butan wæstmum heoldon ær 7 halgedon ær þ. ða raðe.
20. forleosan 7 forbærnan mid fyre . þa wæs se.
21. andettende (*p.* 112). bysceope. þ.
22. ðam. 7 cristes.
23. þi. ða. fram ðam. bysceope.
24. acsode. hi ær beeodon. ða weofedu.
25. ða hergeas ðara. heora hergū. hi. wæron hwa hi ærest adilgian sceolde 7 toweorpan.

C. S. 15. hu ðonne.
16. openlice on þ þ **C** *in textu*: ondet—*in marg.*
20. ond hwæt.

O. 18. wigbede þa þe we. butan. nytnesse hal . gedon (i *and part of* g *erased*).
20. forleose, 7 fyre forbærne, óno (o *on eras.*). þa se.
21. andette þam bysceope. eallū.
22. deofulgyldū wiðsacan 7.
23. myd. fram þam. bisceope.
24. acsa hiora. hi ær beeodan hwa þa.
25. heargas þara deofolgylda. hiora hegum þe hngum þe hi (þe hngum *struck through*). wæron hi ærest aidlian.

Ca. 14. þ. forðon. mycle. þā.
15. þ. þonn̄.
16. óndette þ. þ. þ us.
17. syllan þa gife. eadignysse 7 éces.
18. ic lære nu cyning þ þ tempel 7 ða weofedu ða þe.
19. butan wæstmū. nyttnysse. þ we ða hraðe forleosan 7 on.
20. forbærnon hwæt he ða se.
21. andette þā. hī eallū þ.
22. deofolgyldū. 7. onfón.
23. þy he ða. fram þam.
24. acsode. hi ær beeodan he hét hraðe ða wigbed.
25. heargas. deofolgylda. hegum. hi. wæron aidlian 7.

Page 136. **B.**
26. andswarode he mid ðam 7 cwæð hwa mæg hi yð toworpan þænne ic sylf ðurh þæs snitero.
29. fram ðam. 7. ða. fram.
30. ydlan. ðe. 7.

C. S. 26. ic hwa mæg þa nu eþþe ic longe C *&c. fere ut in* O.

O.
26. sceolde þa 7swarade.
27. ða nu eððe ic lange (eððe *defaced but certain*). dysinesse.
28. oþra manna gerisenlicor. sylfa.
29. snyttro. íc fram þam soþan. 7 he þa. frā hī. dysinesse 7.

Ca.
26. toweorpan þa 7swarede he se ƀ efne ic þa godas lange mid dysinysse beeode oð þis hwa mæg hi gerisenlicor nu toworpan to bysne oðra manna (*p.* 46) þonn̄ ic sylfa þurh.
29. snyttra. frā þam. 7. fram.
30. hī. ða. dysignysse. 7.

Page 138. **B.**
1. þ. 7 gesteddhors þ. mihte on faran 7 þ deofolgild.
2. forðan þā bysceope næs alyfed þ.
ne furðon.
3. wæpen werian nelles buton (*words above in a later hand*).
4. rídan. sweord 7 he. begyrde.
5. nam him spere. hand. ðæs. ðam.

C. S.
1. 7 stodhors.
3. ne elles.

O.
1. þ. sealde (19ª). þ he mihte.
2. 7 þ. forþon. þam bisceope hiora haligness̄.
3. ælcor butan on myrran (*first* r *erased but plain*).
4. hī. þ. begyrde.
5. nam him spere. hand. þam.

Ca.
1. þ. hī. gestedhors þ. mihte.
2. 7 þ. toworpon. þā bisceope ne wæs.
3. þ. ælcor butan.
4. ða. hī. þ. begyrde.
5. nam hī. hand. þam.

Page 138. **B.**
6. deofolgylde rad. þ. · hine geseah. gescirpendne (*sic*).
7. ðа wendan hi þ he tela nyste ac þ he wedende wære. ðæs.
8. nealæhte. þam hearge. ði. þ.
9. ðam hearge 7.
10. ongytennesse. beganges 7. þa het toweorpan his geferan (*p.* 113) eallne.
11. hearh 7 ða getimbro forbærnan.
12. git ætywed iu ðara deofolgilda feor east fram.
13. eoforwícceastre. deorwetan. eá 7 git.
14. bysceop. ðæs soþan.
15. innbryrdnesse. ða weofedu þæs hæðenan gyldes 7 hi gode gehalgode.
17. A (*space*). þam æðelingum, þeode wæron (*add. later hand*). þe on þære
18. miclum. geleafan onfengon 7 fulwihtes baðe.

C. S.
8. mid ðy spere.

O.
6. deofulgyldum. þ.
7. hi þ. tela.
8. gelyhte. þam hearge. mid his spere.
9. sticade. þam hearge 7. swiþe.
10. ongytenes̄s̄. soþan. biganges 7. þa het.
11. toworpan. hearh.
12. ætywed giu þara deofolgylda naht. fram eoferwicċeastre.
13. 7.
14. godmundi,gaham. bisceop. soþan.
15. onbryrdnesse. sylfa.
17. þam æþelingum.
18. bæþe. fulluhte bæþe.

Ca.
6. deofolgyldū. ða þ. ða.
7. hi þ. tela. þ.
8. ðe. gelihte. þam hearge. mid his spere þ.
9. þam hearge 7. swyðe.
10. ongytenesse. biganges 7. hét. toworpon. hearh.
12. æteowed giu þara deofolgylda naht. frā.
13. éa 7 gẹt to dæg is.
14. godmundingahám ðær. ƀ.
15. onbryrdnysse. sylf. gehealgode.
17. þam.
18. mycle. fulluhte. ændlyftan.

Page 138. 19. gefullad fram pauline þam bysceope.

B. 20. on. ðy halgan easterdæge on scē.
21. pætres ciricean. ða. hraðe geworhte cyricean treowene siððan. gecristod wæs he ongann mid (*rest wanting*).
24. bysceopes. cyrican timbrian 7 hyhran (e *original*) stænenne ymb ða ciricean þe he ær timbrede.
26. ærðon. heannes gefylled 7 geendod wære þ.
27. þ ylce.
28. æfterfylgende oswolde. ðære.
29. bysceop. gear fulle þ wæs oð ende. þ.
30. fultume (*p.* 114) on ðære. menn.

O. 19. gefullad fram pauline þam bisceope.
20. on. easterdæge on.
21. cyrican (19b). hręde gew,rce (*eras. of* y). treowe (eo *on eras.*).
22. cyricean getimbrede syððan. swylce he eac on þære cestre his larewe 7 his. pauline bisceopsetl (*after* t *eras. perhaps of* e).
23. 7.
24. ongan. bisceopes. cyricean 7 hyhran.
25. stænene (*eras. after first* e). timbrian 7wyrcean ymb þa cyricean.
26. ærþon þe seo hea,nes. gefylled 7 geendad wære þæt he,.
27. þ ylce.
28. æfterfylgende óswalde. ðære.
29. bisceop. gear full. oð ende. þ.
30. fultume on. mægþe. bodade.

Ca. 19. he wæs gefullod fram pauline þam b.
20. on eoferwicceastre. easterdæge on.
21. cyricean. ða. geworce. treowe cyricean getimbrede syððan.
22. swylce he eac on þære ceastre his.
23. 7 his b pauline bisceopsetl. 7 sona ðæs þe he gefullad.
24. ongan. b. cyrican 7 hyhran.
25. stænene timbrian 7wyrcan. cyrican.
26. ærðon þe seo heannes. walles gefylled 7 geendod wære þ
27. þ ylce.
28. æftfyligend,. forlét. ðære. þaulin'.
29. b. gear fulle þ. oð ende. þ.
30. fultume on. bodade.

Page 138. 31. gefullode. manige swa foreætywed.
B. 32. ðam ecan. On ðam wæron þa begen acennede osfriþ 7 eadfriþ eadwines suna kyninges þa he wrecca.
33. cwenburge.

O. 31. foreteode.
32. on þam wæron ósfriþ 7 eadfriþ.
33. acende. cwenburge.

Ca. 31. gefullade. foreteode.
32. on þā. eadfriþ. ða. hī. acende.
(*p.* 47) he wræcca. cwénburhge.

Page 140. 1. myrcna kyninges 7 wæron. 7 wæron.
B. 2. gefullode æfterfylgendre tide 7 his oðre bearn 7 his oðre bearn (*sic*). æþelburge.
3. cwene acennede wæron æðelhun 7 æþeldryð his dohtor 7 oðre naman his sunu wuscfrea hatte. Ac ða.
4. twa. forðferdon 7 on cyrican on eoforwic ceastre bebyrgede.
5. swylce.
6. yffe gefullad. manige æþelingas of ðam cynig kynne.

C. S. 6. cyning cynne.

O. 1. dohter myrcna (y *on eras.*).
2. æfter æfter fylgendre (*second struck through*). tide. of æþelburge þære cwene.
3. æþelhun 7 æþelðryð. oðer his suna wuscfrea hatte.
4. þa. forðgeferdon.
5. on cyricean. eoforwicceastre bebyrigde. swylce (y *on eras.*).
6. gefullad. ósfriðes. æþelingas of þam cyning cynne.

Ca. 1. dohter myrcna.
2. gefullade æft fyligendre tide oðre. æðelburhge ðære cwene.
3. æðelhun 7 æðeldfrið. dohter. suna.
4. wuscfrea hatte. twegen. forðgeferdon.
5. on cyrican. eoferwicceastre bebyrigde. swylce.
6. gefulwad. of þam cynecynne.

Page 140. **B.**

7. þ sæd þ. hæte. wære on norðhȳbra lande cristes geleafan 7 fulwihte onfengon þte paulinus se bysceop.
9. sumere. ðam kyninge 7 þære cwene. ðone tún. tún.
10. nēned. ætgefrinn. XXX·. þ.
11. ðær þ. cristnode 7 fullode. nan þing elles ne dyde eallum.
12. fram. æfen 7 com þ cristen folc ðyder.
13. eallū þam. 7 ðam. godcunde. timbrode.
14. on synna forlætnesse fullwihtes (*p.* 115) baðe aðwoh on þam. þe glene.
15. ðes tún. on ðara æfterfylgendra kyninga tidum.
16. for ðam. on. ðe melmen.
17. stowa. on. eac swylce on ðære mægðe.
18. bysceop. þam kyninge. þ.
19. fullode þ. swealewan. be cetrih.

O.

7. sæd þ. mycel hæto. . cristes (20[a]).
8. fulwihtes, on bæðes norþanhymbra ðeode þæt. bisceop.
9. on.
10. nemned ætg ré, in (*from* g *to* i *eras.*, re *on eras.*). wunade. þritig. þ.
11. þ. fullade. nowiht. eallum.
12. fram ærne mergen. þonne.
13. stowū. timbrede 7 on (*7 squeezed in and in a shaky hand*).
14. bęþe aðwogh. þam. clæne.
15. þara (*final* a *over eras. of* e). æfterfylgendra.
16. oþer. for þam getimbrad on. maelmen (*last* e *converted into* i *by rough eras.*).
17. on. mægþe. swylce eac in dera mægþe.
18. bisceop. þ.
19. on swealwan. be.

Ca.

7. þ sæd þ. mycel hæto.
8. fulluhtes bæðes on. þ. ƀ.
9. com. 7 ðære cwene on. tún.
10. nemned ætgéfrin. þ he ðær þ.
11. fullade. nowiht. on eallū þā dagū.
12. fram ærne mergen. Ðonū þ (*cap.*).
13. eallū tunū 7 stowū.
14. 7 on synna forlætnysse. aþwoh. þā. clæne.
15. þæra æftfyligendra.
16. forðon. on. ðe man elmen hatt (*sic*).
17. on. swylce.
18. ƀ. þ.
19. fullade þ. on swalewan. be cetereht.

Page 140. 20. forðam. gyta. cyrcan ḡtimbrede ne fulwihtes
B. stowa on ðam fruman. acennedan cirican getimbrede.
21. hwæðere on.
22. wæs ða kyninges. cyrican timbrian þa æfter.
23. hæðenan. þi bolde (*in margin with mark of insertion before* forbærndon). forbærndon . forðam eft.
24. ofslegen. fram ðam. æfter. bold.
25. on ðam lande. loides. *No break after* hatte *which ends a line, but* Hæfde *is written with an ordinary capital.*
26. eadwine. beganges.
27. þ. kyning.
28. rædwoldes. þam. þ. ða. deofolgyldes.
29. gerynum.
30. eastenglum. rædwold. iu geara. on.
31. on ða geryno. forðam þe he.

O. 20. cyricean getimbrede on þam fru^{m},an (*blot erased*).
21. acennedan cyricean. hwæþere on. þær wæs þa.
22. botl (t *on eras. of* đ ?). edwine. cyr^{i},cean getimbrian þa æfter.
23. hæþenan. botle (tle *on eras., part of a cross stroke of* đ (?) *seen*). fram þā.
24. ofslegen. for þam. æftran (e *eras. after* t ?). botl (tl *on eras.*).
25. on þam lande þe loíd is haten.
27. þ. eorpwald (*before this eras. of two to three letters*).
28. redwaldes. þ. deofulgylda.
29. þā gerynum (20^{b}). geleafan mid his ġeleafan (m. h.g. *struck through*). mægþe eastenglum.
30. ,rædwald^{wæs}. giu. on.
31. geryno. forþam þe.

Ca. 20. forðon þa gyta. getimbrede. on þā.
21. acennedan cyricean. hwæðere on.
22. wæs ða. botl hét. cyricean getimbrian. Ða eft.
23. hæþenan. botle. fram þā.
24. ofslegen. ðam. æftran. botl.
25. on þam lande ðe loid,is haten (*comma as shown*).
26. mycele wilsumnysse. biganges.
27. þ.
28. þ. forlét ða. deofolgylda.
29. þā.
30. and rædwald. wæs iu geara on.
31. geryno. forþam þe he.

Page 142. **B.**

1. cóm. beswicen fram. fram sumum.
2. þ he forlet (*p.* 116). hlutornesse. ða.
3. nearran. wærsan þonne ðære ærran. swa ðæt. ðeawe lyfde þe iu ða.
4. samaritáne. þ.
5. þeowiende. deofolgildum and. on ðam hearge weofod.
6. Xrs. deofles onsægdnesse. ylca hearh.
7. wunode. oð eadulfes. ylcan. kyninge.
8. sæde. þ. cniht wesende.
9. kyning rædwold æþelre. þeah ðe on dæde he æþle nære.
10. tytelaes. haten for ðam.
11. cyningas wuffingas nemned wæron.
12. And hwæt þa eorpwald se.
13. fram. hæðenum menn ricbyrht. þanan ða seo.

C. S. 13. wæs *deest* (i. e. *read* hatte *not* wæs haten).

O.

1. wæs he beswicen fram. 7 fram. þæt he forlet ða. nearran.
3. wyrsan þam. þ he þy. iu.
4. þ.
5. deofulgyldum 7. on. ylcan hearge. wibed.
6. onseg,nesse 7 oþer. onsægdnesse se ylca hearg (g *in* sægd *an afterthought but first hand*).
7. aldwulf . es (*original abrasion*?). ylcan mægþe cyninge sæde.
8. þ. cniht wesende.
9. redwald æþelre. unæþele.
10. titeles su,. fram þam forþon eastengla cyningas wuffingas. nemde.
12. þa eorpwald se. nalæs.
13. fram sumum hæþenum. ricbyrht hatte þanon þa sio mægþ.

Ca.

1. wæs he beswicen frā. (*p.* 48) 7 fram sumū unrihtū.
2. þ he forlét ða hluttornysse.
3. nerran tíde. wyrsan. þ he ðy. ðe iú.
4. þ.
5. deofolgyldū 7. on. ylcan hearghe.
6. onsægdnyssa 7. onsægdnysse se ylca hearh.
7. wunede. tíde. ylcan. cyninge sæde.
8. þ he hine cuðe cniht wesende wæs he.
9. rædwold æþelre. ðe.
10. titeles. fram þam. cyningas wuffingas. nemde hwæt þa.
12. eorpwald se cyning nalæs æft.
13. fram sumū hæðenum. ricbyrht wæs haten þanon seo.

Page 142. **B.**
14. mæð (*seems an* i). fulle on. lifiende wæs oð þ siebehrt.
15. eorpwoldes. mann.
16. ðam. lifiendum.
17. on. lande. ðær wæs, gelæred mid gerynum cristes geleafan he wolde.
18. dælnymende gedon sona swa he to.
19. 7 þam godan.
20. fultumode. bysceop. cóm. burgondena.
21. com he ærest (*p.* 117).
22. ,onorio þā arcebysceope. sæde. ða.
23. godcundre. 7 he.
24. se æresta. landes. on.
25. þære ðeode æfter ðam gerynum his geleaffsumra 7 he ealle ða þeode æfter ðam gerynum (*sic*). naman fram langre wonesse. ungsælignesse.

O.
14. fulle on dwolan. lifigende oððæt þe sigebyrht.
15. broþor.
16. lifigendum.
17. on. lande. (21b) gerynum.
18. well. dælnimende (ni *out of* m).
19. þam.
20. gefultomode. bisceop. com óf. burgundana.
21. gehalgad com. tó.
22. þam ærcebysceope. sæde.
23. on. 7.
24. arfesta. landes mycelne wæst . m (e *erased*). on.
25. eall þa ðeode æfter þam.
26. fram langre (gr *on eras. of* l ?). wonesse.

Ca.
14. fulle on dwolan. lifigende oððæt sigebyrht.
15. eorpwalde.
16. þā breðer lifigendum.
17. wræcca on. lande. þā.
18. well. ðæs.
19. gedón. ðe. þā. well.
20. gefultumode. þ. com. burgundana. dælū.
21. com. sǽ.
22. þā ærceþ 7 hī sæde. ða.
23. læræne on. 7.
24. landes mycelne. gemete on.
25. ðeode. eall. þā. frā langre wónesse. ungesælignysse.

Page 142. 27. worcū. gifū.

B. 28. gsælignesse. bysceopseldes on domocceastre 7.
29. þi he ·XVII· wint on bysceoplicū. wæs 7 ðær on sybbe. geendode.
31. Ærde *space*. bysceop. swylce. ·on.
32. lindesige. mægð nyhst on.

C. S. 28. eac *deest* (*before* onfeng).
29. 7 ðær.
31. lærde he.

O. 27. tó soðfæstnesse we,rcum 7 to gefean þære.
28. ónfeng (ó *on eras.*) he bisceopsetles on. 7.
29. þy he seofontine. on bisceoplicum.
30. on.
31. bisceop. swylce. on.
32. mægþ. nyhste on.

Ca. 27. soðfæstnysse weorcū 7 to gefean þære.
28. gesælignysse gelædde he eac onfeng biscopsetl on. 7.
29. þy he. on bisceoplicū. wæs þær.
30. on. líf geéndode.
31. lærde scs paulin' se b. swylce. on.
32. nyhste on suðhalfe.

Page 144. 1. sæ 7. gecyrde lindcylne ceastr.

B. 2. ðæs nama. hirede.
3. swylce he eac on ðære. stænene cirican timbrede æþeles weorces ðær gyt
4. man. ða. standan.

O. 1. 7. gecyrde.
2. nama. blæcca (a *of* æ *partly erased*). hirede swylce he eac.
3. stænene cyricean. æþeles. standan.

Ca. 1. ligeþ út on sæ 7. gecyrde lindcolene.
2. nama. blecca. hirede.
3. swylce he eac. (*p.* 49) stænene cyricean.
4. gýt to dæg mon mæg. standan.

Page 144. **B.**

5. 7 þær gyt. ætywed beoð manige. untrūra.
6. þa. seceað on ðære sylfan cyrican.
7. bysceop his gast to criste onsende 7 honorjū for hine (*p.* 118).
8. bysceope. swa eft her æfṭ myngiað be.
9. sæde.
10. arweorðe. þam.
11. þ. sæde. wita þ.
12. gefullad. fram pauline ðam bysceope on eadwines.
13. andweardnesse. kyninges 7. mænigo. on.
14. be. sæde. ylca mann.
15. ðæs bysceopes hiw wære sc̄e þ he wære se mann lang.

C. S.

7. forþferde. **W.**
14. be Teolfinga ceastre *deest.*

O.

5. 7. æghwilce (æ *on eras.*) (21[b]) gere ætywed beoð (eo *on eras. squeezed in*). wundur.
6. þe þa. seceð on. sylfan cyricean.
7. bisceop ða. bisceop to. ferde (de *on eras.*).
8. honorius. bisceope gehalgade. hereafter.
9. gemyngiað be (e *out of* i). be ðysse mægþe (be *out of* bi; ðy *on eras.*). sæde.
10. óf peortaneá þam.
11. kwæð he. sæde. wita, þ (*not first hand*).
12. gefullad æt middum. fram. þam bisceope on edwines.
13. 7wearnesse þæs cyningges 7. menigo. on.
14. tre. ntan (*eras. of one*). be. sæde se ylca man hwylc. (*one eras.*).
15. bisceopes hiw. paulines cw̄ þ. se mon lang.

Ca.

5. 7 þær æghwylce. ætywede beoþ monige wundru.
6. þæra ðe þa. seceað on. sylfan cyrican.
7. paulin' se þ. þ to. ferde.
8. honorius. þ.
9. gemynegiað be þysse. cwæð béda. sæde.
10. arwurðe. þam hám.
11. cwæð þ hī sæde. wita þ.
12. gefullod. frā. þā þ on eadwines 7weardnysse.
13. 7 mycel menigo. on trenton.
14. be. sæde se ylca man.
15. þ hiw. paulines cw̄ þ. lang.

Page 144. 16. blæcne andwlitan.

B. 17. nosu 7 þ he. arweorðlic ge ondryslic.
18. beseonne. fultume on.
19. ðenunge Iacobū. man. 7 æþele 7 on cristes circan se gelyfde oð ure tide.
21. S (*space*) þ sæd þ. sibb wære on brytene.
22. æghwæðer. swa swa. ðe. wíf.
23. hyre sucendum. mihte gegán butan ælcre sceðþednesse fram.
24. ðis igland. ylca kyning.
25. nytnesse funde. þ in manegum stowū.
26. willas. be folccuðum strætū ðær man,a faru mæst (*p.* 119).

C. S. 16. won forðhal. he *deest* (*before* hæfde). 7wlitan medmicle.
19. ðone *deest* (*before* diacon).

O. 16. ,won forðh,alh,. blacne 7wlitan.
17. nosu þynne (*y on eras.*). 7 he wære æghwæþer. ondrysendlic ón tó.
18. on.
19. þenunge. well. æþele.
20. on criste ge on. cyrricean se lifde oð (ð *on eras.*).
21. Is þæt sæd þ on þa. sibb. on.
22. æghwider. swa swa edwines. ðe an wif.
23. hyre nace . dum (*eras. of one*). hio mihte. butan ælcre sceaþenesse.
24. frō sǽ to sǽ ofér. ylca.
25. fand (and *on eras.*) his leodum þ. mone (22[a]) gum stowum þær þe.
26. wyllan urnun be folcuþum. færnes. wæs . (*eras.*).

Ca. 16. he hæfde. blacne 7wlitan.
17. midmycle neosu. he wære. arwurðlic ge ondrysenlic.
18. hī. fultume on. godcundon.
19. þenunge iacobū þone. man well. æþele.
20. on criste ge on. cyrricean se lifde oð.
21. is þ sǽd þ on þa tíd. mycel. on.
22. æghwider. swa swa edwines. ðe án wif.
23. hyre nacendum. mihte gegán butan. sceaðenysse fram sǽ.
24. ,lond. ylca.
25. nytynsse fand his leodum þ. þær ðe hlutre wyllan.
26. be folccuðu strætū. færnys.

Page 144. 27. þ. ðær het. wegferenda clænnesse. onsettan. ðær.
B. 28. ærenne. ónahon 7 þeah hwæðere. for his ege 7 for his lufe. wolde ne ne dorste buton to his nydþearflicre ðenunge.
30. swylce. heannesse in ðam kyneríce þ ðe.
31. þ an þ hi. ætforan him, ac swa hwylce eac.

C. S. 31. beforan him.

O. 27. he þær het. gecelnesse stapulas asettan (e *on eras.*).
28. onhon (*second* o *out of* a *by eras.*). hwæþere. for his ege 7 for his.
29. butan to his nedþearfli . cre (i *out of* u *by eras.*). þenuncge.
30. swilce. heanesse on þæt. þæt nalæs þæt an þ h,e segen. bæran. ac swylce eac on.

Ca. 27. 7 þ he ðær hét. gecelnysse stapulas. onhón 7. hwæðere. for. 7 for his.
29. hi rinan. butan to his neodþearflicre ðenunge.
30. swylce. eac swa mycele heannesse on þ. þ nalæs þ an þ hi mærcan segen.
31. hī. ac swylce eac on.

Page 146. 1. tide. betwyh his hamum. oððe.
B. 2. ðegnū. þeah ðe he. þ him symle þ tacen beforan wæg. On ðære (*no break*).
4. bysceophad. setles.
5. bonefatiu' æfterfylgend . þa he þa (*sic*). þ geacsode.
6. þ norðhimbra ðeod.

O. 1. tide. betwyh his hamum oððe.
2. þeah þe he. þ him symble þæt tacon beforan weg (*no break*).
4. on. bisceophad'. ápostolican setles.
5. þa se. þ geacsade.
6. þ norþanhymbra ðeod . (*one eras.*). edwine hyra.

Ca. 1. tíde. rád betweoh his hámū oððe be túnum.
2. þeah þe he eóde þ him symble þ tácen beforan wég (*no break*).
4. on. tíde. setles.
5. bonefacius æftfyligend ða he þa. þ geacsade þ norðanhymbra þeode.
6. édwine (*p.* 50).

Page 146. 7. andetnesse gecyrrede wæron.

B. 8. ðam ylcan bysceope. And swylce.
9. ðam kyninge. trumlic ærendgewrit. mid lufan fæderlicum.
10. þ hi on ðam. soðfæstnesse.
11. ðe hi. astodon 7 awunedon (*sic*).
12. Etweonan (*space*) þyssū ðingū þa. arcebysceop. þam.
13. heofonlican. þi. IDVM N^{o},UEMBRIV̄ (*p.* 120). 7.
14. bysceope.
15. cóm. scō pauline. hadian.
16. togeanes. 7 to lindcolne. on ðære cyrcan.
17. sædon. ðær. bysceope. frā scē.
18. arcebysceop cantwara. þam bysceope eac s^{e}ylca (*corr. not 1st hand*).

C. S. 9. trumlic ærendgewrit.
11. astoden.

O. 7. andetnesse gecyrred wæs ðurh.
8. ylcan bysceope. pallium 7 swilce eac edwine þam cyninge.
9. trymendlic.
10. þæt hi on þam (t *in* þæt *afterthought*). soðfæstnesse.
11. hi. symble. ástodent 7 áwunedan (á *junctim in both*).
12. betwih þas þing þa. ercebisceop. þam.
13. heofónlican. feorþan. id^{u},um novembriū 7.
14. bisceope.
15. com. pauline þ. haligian (*the first* i *is erased; the second* i *is out of* e *by erasure*).
16. togenes (22^{b}). lindcylne.
17. sædon. bisceope. sc̄e austine.
18. ercebiscop cantwara burghe þam bisceope.

Ca. 7. andetnysse gecy^{r},red. paulin'.
8. ða. þā ylcan b̄. pallium 7 swylce eac.
9. edwine þam. trymmendlice.
10. þ hi on þā. soðfæstnysse.
11. ðe hi. stodan 7 awunedon.
12. betwih. þing. ærceb̄. þam.
13. heofonlican ríce. novembriū 7.
14. b̄.
15. cóm. paulíne þ. hī togeanes férde.
16. líncylne. cyricean.
17. sædon. b̄. frā sc̄e.
18. augustine. ærceb̄ cantwara burhge ðam b̄.

Page 146. 19. honor..i' (*space of two letters eras.*). pallium. on ðam.

B. 20. þ. cantwara burge bysceop oððe.
21. ðyssū life gewende þ. lifiende.
22. 7 ðæs hades (*after this erasure of ten letters*). þ mihte. bysceop in to ðære stowe halgian.
23. forðferde. læs sy nidþearf þ hi symle.
24. ofer langne weg. landes. rṓme. arcebyscpes.
26. *Begins* Wæt (*space*). ðon. seofontyne gear angelðeode ætgædere weold 7 brytta wuldorlice on cynedome.
27. ðam.
28. six. campode. wann.
29. cadewalla brytta kyning. fultume. fyrmesta.

C. S. 21. forðferde.
26. ond (*for* ono).

O. 19. ylca. pallium. on þam.
20. þæt. cantwara burge bisceop oððe.
21. þyssum. geferde þæt se þe.
22. mihte oþerne bisceop. halgienne.
23. oþer forferde þy. nyd. þ þæt hie symble. wæran.
24. langne wæg. arcebisceop (a *out of original* æ).
26. edwine. þan, seofontyne winṫ.
27. angelþeode (an *on eras.*). ætgædere 7 brytta wundurlice on cynedome fore. þam.
28. ða won.
29. cadwalla. fultume.

Ca. 19. ylca. pallium. on þam.
20. þ. cantwara burhge ƀ oððe eoforwícceastre.
21. þyssum. geférde þ.
22. mihte. ƀ. ðær.
23. forðferde. nýd. þ hi symle swente.
24. langne weg sæs 7 landes. ærcebiscop.
25. *Begins* hwæt he. ðe. seofontyne winṫ.
27. angelþeode ætgædere 7 brytta wundorlice on cynedome fore. þā.
28. winṫ. cámpode Ða won.
29. cadwalla brytta. hī. fultume.

Page 148. **B.**

1. myrcna cyningkynne 7 he. ðære.
2. ylcan. myrcna. twa 7 XX: hlyte fore wæs ða wæs (*p.* 121) geboden hefig.
4. ðy. idum octobriū. ða.
6. werod oððe. oððe aflymed. on ðam.
7. ylcan. sé hwátosta fyrdesne 7 eadfrið for nyde.
8. þam.
9. kyninge gebeah 7 æfter. fram. ða. cyning on unriht wæs ofslagen ofor.
10. trywa.
11. þ mæste gefeoht 7 wæl. on norðhymbra.
12. þeode 7 circan to penne ne. þ. forðam.

C. S.

5. seofon 7 twentig.
7. esne oþer his sunu eadfriþ.
9. gebeah *&c. ad* treowa *desunt.*

O.

1. 7. þæræ.
2. þa ylcan. twa. hilete (*on eras.; original?*).
3. ða wæs geþeoded. in hæðfelda.
4. edwine ðone. ðy feorþan. idum hoctobrium.
5. ða.
6. werod oððe. oþþe aflymed.
7. ylcan. o,friðhis sun, oþer. ,watesta.
8. fyrdésne (23a) oþer his sunu eadfrið for niede (ie *on eras.*). þam cyningе gebeah 7. æfter. fram.
10. ofslagen ofer. treowa.
11. on norþanhymbra þeode 7 cyricean.
12. þ holenga forþon oþer.

Ca.

1. ésne. 7. tíde.
2. þa ylcan ðeode. twa.
3. ða. gefeoht mycel.
4. man edwine sloh. idum.
5. octobriū.
6. weored oððe ofslægen. oððe aflymed. eac. þam.
7. ylcan. his oðer sunu. hī. hwatesta.
8. fyrdesne and eadfrið se oðer for neode. þā.
9. gebeah 7. fram hī.
10. ofslagen ofer. treowa.
11. ðære. þ. wæll. on.
12. þeode 7 cyrican (*p.* 51). þ holenga. oþer ðæra heretogena cyninga.

Page 148. **B.**
13. hæþen. þ. ḡfremede. þam hæðenū reðra forðam he ellreordig.
14. ealle þā werede myrcna ðeode deofolgyldum.
15. ðæs cristenan naman.
16. unwís cadwalla þonne ðeah ðe. andetnesse. ðæs.
17. naman hwæðere he. on. to þam.
18. þ he..... ðam wiflicū (*five letters erased*). oððe. unsceðþedan yldo ðara cilda ne arede.
19. wildeorlicū reðnessum.
20. 7. langre. ḡwede.
21. geondfarende 7 his. ðridode (*p.* 122) þ he. eal.
22. angelcynn. brytene gemærum. 7. ðe.
23. áre witan. ðære cristenan æfestnesse.
24. cuman mæg. gyt. dege brytta.
25. þ hi angelcynnes. æfestnesse. nowiht.

O.
13. þ,þ. gefremede oþer. þam hæþenum reðra 7 grimgra.
14. forþon he ellreordig.
15. myrcna (y *untouched*). deofulgyldum. cristenan naman.
16. cadew,ella (a *not 1st hand*). þonne þeah þe. þa andetnesse.
17. naman hwæþre he wæs on.
18. ellreordig þ he ne furþum wiflice (u *on eras. not 1st hand*). oððe þære unsceðþendan yldo (y *on eras.*).
19. arede. wilddeorlice.
20. 7 he langre. hiora mægþe.
21. geondfarende 7 (a *out of* æ). þreodade þ he.
22. angel. 7. cristen. (*eras. of* e).
23. áre witan. cristenan æfestnesse.
24. upp.
25. þeau. hi angel. æfestnes̄s for nówiht.

Ca.
13. þ. gefremede. þā hæðenan.
14. forðon he ellreordig.
15. me,cna. deofulgyldū. cristenan noman.
16. cadewalla þonū ðeah þe. andetnysse.
17. naman he hwæðere. on. ðeawum.
18. ellreordig þ he forðon wíflice háde oððe þære unsceðþenda.
19. ylde cilda ne árede. reðnysse.
20. 7 he langre. gewéde.
21. geondfarende 7. þ he.
22. angolcyn. gemærū. 7 þeah ðe.
23. áre witan. cristenan.
24. æfestnysse. hī upp. gýt to dæg brytta.
25. þ hi angelcynnes. æfestnysse. nowiht.

Page 148. 26. him nænigum ðingū má gemænsumian. þoñ.

B. 27. hæðenū þa wæs.
28. eadwines. eoforwicceastre.
29. æfter ðon. on sc̄ę pætres cyrcan. apls.ða.
30. he ær timbrian ongann. oswold. hi geendode.
31. sædon. geset on. gregorius portic.
32. fram ðæs discypuli.
34. æfter eadwines. ðysse tída frecennessa.

C. S. 26. ne him nænigum.
30. he geendade.

O. 26. on ænigum. gemænsumian. þoñ hæþenan (23[b]) mannum þa.
28. edwines heafud. eoforwicceastre.
29. æfter. gedon..... (*five erased*). on. cyricean þæs apostoles.
30. timbrian ongan. óswald. æfterfyl.gend (i *erased*). hi (i *on eras.*).
31. sædon. on sc̄e gregorius.
32. fram.
34. æfter. edwines. ðyssa. frecenesse.

Ca. 26. hī an ænigū þingū gemænsumian. þon má þe hæðenū mannū.
28. edwines. eoforwicceastre.
29. ,æfter. gedón on. cyricen. apostoles.
30. timbrian ongan. æft fyligend hi.
31. sædon. on sc̄e gregorius.
32. frā. lífes.
34. edwines. ðissa. frecennysse sc̄s paulinu' genam.

Page 150. 1. bysceop. genam. him. æðelburge. cwene ðe he.

B. brohte 7 him mid fare ḡhwearf eft to ceng lande.
2. heo, ladðeow.

C. S. 1. ða cwene.

O. 1. bisceop genam. æþelburghe to cwene. 7 on his scypgefere.
2. hiora látþeow edwines þeng þæs cyninges.

Ca. 1. æðelburhge cwene. ær. 7 on his scípgefere.
2. edwines þeng ðæs cyninges.

Page 150. **B.**
3. þegn ðæs cyninges se fyrmesta 7 hi fram honorio ðam arcebysceope.
4. ealdbalde. swyðe arwurðe onfangene.
5. hi eac mid.
6. yffe his sunu osfriðes. þa seo.
7. onsende æfter þam. oswoldes.
8. kyninga. ríce. (*p.* 123) dægbryhte þam kyninge.
9. hyre. hi. on. æfter.
10. gerysenre. æðelnessa in cyrican bebyrgede.
11. hire. manige deorwyðe (*sic*).
12. þā.
13. 7 sū gylden calic gehalgod to weofodes þenunge. ða nu gyt mæg man sceawian on cantwara cyrican gehealdene.

C. S.
3. fyrmesta.
5. swylce mid.

O.
3. 7 hie fram. þam ærcebisceope.
4. swiþe. arwyrðlice. onfangenc (*eras. after first* e).
5. hie swilce. edwines dohtor an wusfrean (s *on eras.*).
6. uffa (*on abrasure*). ósfriðes þa.
7. modur. óswaldes.
8. on. tó.
9. hyre. hi. on cyldhade. forð forð ferdon (*second struck through*). æfter.
10. are hiora æþelnesse. unsceðenesse (*second* e *scratched into* i). on cyricean bebyrigde.
11. hio. mid hi.
12. edwines. þam. mycel.
13. mæl (24[a]). calic gehalgod. þenuncge. gena.
14. ðis. sceawian gehealden. (*before and after* n *eras.*; e *inserted in the first*). on cantwara cyricean.

Ca.
3. 7 hi fram. þam ercebiscope.
4. edbalde þā. arwurðlice onfangene.
5. hi hæfdon swilce eac. hī. edwines dohter 7 wusfrean.
6. uffa. osfriðes eft.
7. moder æft.
8. on. dægberhte þā.
9. hi. on. forðferdan.
10. æðelnysse 7 unscæððignysse on cyricean bebyrigde.
11. cwén. hí monige deorwurðe.
12. edwines. þā. mycel.
13. mæl (*p.* 52). calic gehalgod. ða nu gyta oðð ðis.
14. mon mæg sceawian gehealdene on cantwara cyricean.

Page 150. **B.**
15. on ðа. æt hrofeceastre seo cyrce. hyrdeleas forðam románus.
16. bysceop. fram. þam arcebysceope.
17. ærendracan sended. 7 ða wearð besenced on.
18. 7. þ. bysceop scē.
19. cyrcan. arcebysceopes. eadbaldes.
20. hæfde on þ ðe he. *from* tide *to* hond *page* **152**, 22 *text is from* O.
21. ríce astah. ðæs wuldorlican.
22. ðære cyricean. pauliū þæne he. þā.
23. lichoma. sybbe. forlet he on.
24. cyrican.
25. þ cyrlisc. eallū. syðþan.
26. ðære cyrcean. wuniende. hloðe.
27. fulwihte ðam. feonde oðbræd 7 ðone. (*p.* 124) oftost.
28. ceterehtan gyt to dæge man.

C. S.
23. eac *deest* (*after* he).
24. on *deest*. diacon wæs.
28. noman cweðeþ.

O.
15. on. cyrice. hrofesceastre (h *and* o *on eras.*). hyrdeleas forþon.
16. biscop. (*eras.*). fram. þam ærcebisceope (e *of* æ *erased*).
17. ærenddracan sended. honori, (ono *on eras.*). 7 þa wearð besenced on.
18. 7. þ. bisceop.
19. cyricean. ærcebiscopes (e *of* æ *erased*).
20. þa. oððæt þe he.
28. neh.

Ca.
15. on þa tíd. cyrice. hrofeceastre. hyrdeleas.
16. roman'. frā. þā ærceb.
17. ærendracan sended. honorio þā. 7 þa wearð besénced on.
18. 7. þ. forasprecena b scs paulin'.
19. cyrican. arceb. eadbaldes.
20. oððæt.
21. ðæs wundorlican.
22. forlét. palliū. frā þā.
23. lichoma. he forlét eac.
24. iacobū. 7 wæs þ.
25. wér. eallū þingū.
26. wunigende. mycle hloðe.
27. fulluhte þā. tún ðe.
28. neah. gýt to dæg.

Page 150. 29. forðam he. In ciricsange.
B. 30. on sibbe. norðhymbra. þ rím.
31. geleafsumera. manigra. cyriclices.

O. 29. cyricsonge (e *squeezed in; 1st hand*).
30. norþanhymbra mægþe.

Ca. 29. forðon. æfter fæce on sibbe.
30. mægþe. þ.
31. geleafsumra. cyriclices. æfter.

Page 152. 1. ða. dagena full 7 godra dæda. æfter ðam þa halegan
B. gewritu. þ. wære gefylgende (*after this a break of* 1½ *lines, and then follows* a eadwine).
5. A (*space*) eadwine wæs on ðam. ofslagen. feng daera to rice.
6. forðā.
7. mægðe eadwine. osric.
8. scē paulinus. bysceopes.
n
9. þo,ne feng to. æðelfriþes.
10. eánfrið. forðā he wæs þære mægðe kyningcynnes 7 þas.
11. mægða norðhymbra geo geára todælede wæron.

C. S. 5. ða wæs on ðæm. wæs *deest* (*after* ofslegen).
6. osfriþ.

O. 2. ha (24b) ligge.

Ca. 1. ða. dagena.
2. dæda æft. ðe. þ he.
3. fyligende.
4. *This and Latin heading of* Bk. III *from* **Ca.**
5. eadwine on ðam. ofslægen wæs ða.
6. ælrices osfrið. forðon.
7. mægðe. osric.
8. ð. þā gerýnū.
9. geléred. ðonne. to. æðelfriðes.
10. suna. forðon. þære mægðe.
11. ðas. mægðe. norðanhymbra.

Page 152. **B.**
12. ealre ðære. kyning. eanfriþ mid *but* mid *struck through.*
13. æþelfriþes sunu (a *later*). micelre æðelinga geogoþe. scotum.
14. þeohtum wrac,odon. ðær.
15. 7 ða sona. ðe. ofslagen wés (of *ends the last line of p.* 124 *in* **B**, slagen wés *is added in the margin by a later hand: p.* 125 *begins* heora).
16. heora. hwurfon. hám. heora.
17. rice hwæt æghwæþer. kyninga syððan.
18. ríce. forleton. ðæs heofolican (*sic*) gerines mid ða.
19. gehalgode. east (*dot under* a, *cross stroke through* ſ *making it* f, *not 1st hand*). hwurfon. unsyfernessum deofolgylda.
20. forluron.
21. yldinge æghwæþer,e cadewalla brytta.
22. handa 7 mid rihtre wrace hi acwealde 7. *T begins again at* ac hwæðre.
23. nehstan. on. úngeárone.
24. fyrde becom. eallum. werede.

C. S.
12. se eanfriðes sunu.
17. to breotona rice. ond (*for* ono). ða *deest* (*after* hwæt).

O.
14. wrac. don (*eras. after* c).
22. hwæþere. wræce hi acwealde 7 ærest (25^a).
23. nyhstan sumere on. ón.
24. becom.

Ca.
12. ealre. edwine.
13. æðelfriðes. mycelre.
14. wracode. ðurh.
15. and. ðe. (*p.* 53) ofslegen.
16. heora. hwurfon. hám. heora.
17. rice hwæt þe æghwæðer. syððan.
18. ríce. forlétan. ðæs. þā.
19. gehalgode. hwurfon. þā. unsyfernyssū.
20. deofulgyldum.
21. yldinge ægðerne. brytta.
22. hand. hwæðere. wræce hi acwealde 7.
23. nyhstan. on. ðære.
24. fyrde becóm. weorude.

Page 154.
B.
1. adilgode æfter ðon he ealne þone andweald norðhymbra ahte.
2. þ he hi grimsiende.
3. 7 he hi. traiscan (troianiscan) wales wund . ode (*one letter erased; corr. not 1st hand*).
4. com. butan.
5. witena. þ. sybbe.
6. gelyce hlyte genyðrode 7 ofsloh.
7. þ. gyt. for.
8. þara cyninga fram. gecirdon.
9. we . de,re (nd) heortan (*one letter erased; corr. not 1st hand*). þæs cyninges forðam þ ða eallū (*rest wanting*).
10. licode, ðara .. kyninga tide tiledon (*two letters erased*).
11. he .. aweg (2 *eras.*). ða. (*p.* 126) trywleasra. 7 þ ylce gear.

C. S.
1. gear anweald.
10. toledon.

O.
1. adylegade æfter. onwe (alh),. mægþe.
2. nalæs. þ.
3. grimsiende. 7 hi. gelicnes̄s̄.
4. com. butan.
5. witena. tó. friþes.
6. þa. ófslogh.
7. þ. laþe.
8. þara cyninga fram. deofulgyldum cyrdon.
9. fore wedenheortnesse. brytta. forþon þ.
10. þara. tide tyledon (ty *on eras.*).
11. hie. getreowleasra. 7 þ ylce gear.

Ca.
1. adylgode. géar onwealh norðanhymbra ahte.
2. nalæs. þ.
3. 7 hi. ḡlicnys̄s̄. tráiscan.
4. ða. com. butan geðeahte.
5. witena. hī þ.
6. hléte geniðerade 7 ofsloh ðis.
7. þ. gýt to dæg. for.
8. þara cyninga frā. deofolgyldū cyrdon.
9. wedenheortnesse. brytta. þ.
10. ða eallū. licode. tidum tiledon.
11. hi. getreowleasra. 7 þ ylce gear.

Page 154. 12. ðæs æfter cyninges. tiledon þ.

B. 13. ðæs.
14. broþor þ. cóm mid miclum werede.
15. getrȳmede. brytta.
16. werodum þ he ge ap þ (*the* l *runs into the* a *and forms* d).
17. mihte þa ofsloh. on ðære. angle.
18. denisces burna is seo stow (*no break*).
19. git. ætywed. on.
20. þær oswold. þyssū. cóm 7 ðær. tacen.
21. cneowu bigde 7 god wæs. þ.
22. on. nydðearfe. biggengum. heofonlicum fultume.

C. S. 12. toledon.
16. ðæm he gealp.
20. com *ad* cneow *desunt.*
21. god *deest.*

O. 12. æfterfylgendan. tyledon (y *on eras.*). ís.
13. ðæs. óswaldes. æfter eanfriþes. sl. ege (a *erased in* æ).
14. broþor þ he com oswald medmicle.
15. manfullan brytta cyningc.
16. unmętum weorodum þam. þ. wiðstondan.
17. mihte ofslogh 7 ac,ealde on. engle.
18. denisses.
19. geen. ætywed. on micelre (25b).
20. osweald to þysssum (*sic*) gefeoh . te (*one eras.*) com.
21. cneow bigde 7 wæs biddende biddende (*second struck through*). þ te he on.
22. nedðearfnesse. heofonlice (*final* e *on eras.*) fultume.

Ca. 12. æft̄ fyligendan. tyledon þ.
13. ða. æft̄. þ he com. medmycle weorude.
15. getrymmed. ðone. brytta.
16. unmætū weorudū þe he. þ hī.
17. mihte ofsloh. on. engle.
18. denisses.
19. gýt to dæg ætywed 7 is on. arwurðnysse.
20. hæfed ðær þe oswald. ðyssum. com. he þ. tacen.
21. cneow bigde 7 wæs biddende þ te.
22. on swa mycelre neodþearfnysse. bigengū mid heofonlice fultume.

Page 154. 23. þ sæd þ. cristes. hraðe geworhte.
B. 24. on ðam. standan sceolde 7 se.
25. sylf wæs wealdende mode on. þ.
26. genam 7 on ðone. asette 7 hit mid. handū bam heold.
27. þ. ðegnas. hit bestreddon 7 gefæstnedon 7.
28. wæs 7 he. upp ahof.
29. to eallum his werede. bigean.
30. ure cneowu. gemynelice. god 7 þone.
31. lyfiendan 7 ðone. þ. ús fram ðā oferhidigean.
32. ðā réþan. myltsunge. forðam.
33. ure. hi.
34. het. morgen. ongann.

C. S. 27. bestryðedon.

O. 23. is þ sæd þ he þæt cristes ,reḍe.
24. seaþ. on þam hit gestandan sceolde 7.
25. sylfa wæs weallende on. þ.
26. genam 7 on þone seaþ. handum bam.
27. oðð þ. bestyredon 7 gefæstnedon 7.
28. upp ahof.
29. cliopade tó eallum þam werode. cw̄ utan. bigan úre cneowu ,7.
30. god, (*7 rude and pale*).
31. soþan þ he usic from þæm oferhydigan.
32. mildsunge gescylde forþon.
33. þ we riht rice winnað fore. ure. hie.
34. het. morgenne (mor *on eras.*).

Ca. 23. is þ sæd þ. cristes mæl hræde weorc.
24. on þā. gestandan. 7.
25. sylfa wæs weallende on. þ.
26. genám. on. handū bam.
27. oððæt. bestyredon (*p.* 54) 7 gefæstnedon 7.
28. wæs he his stæfne upp.
29. clypode to eallū þam werode. cw̄ utan. bigean ure cneowe.
30. god 7.
31. þ he us from þam oferhydigan.
32. þam. wát.
33. þ we riht rice winnað. ure ðeode ða. hi.
34. het. morgenne. ongan he fór

Page 156. **B.**

1. on ðæne. togeanes gesamnod. æfter geleafan ferdon þ hi.
2. on ðære.
3. gebedstowe mænig mægen. gefrēmede. kyninges. 7.
4. gyt.
5. ðā treowe þæs kyninges halegan. sponas þwitað 7 scafeðan nimað.
6. ða on wæter. þ wæt̄ on geadlede menn 7 on nytenu.
7. hi. hæle.
8. nemned heofenf,l. d on englisc (*one letter erased*). 7 wæs geára nemned for.
9. þara toweardra. forðā.
10. ðær þ. aræred wearð 7 þær.
11. þā cyninge. ðær gyt. heofonlice wundra.
13. forðam. þ. án mægen 7 án wuldor 7 an wundor (*stroke under* 7 án wuldor).

O.

1. togenes. earnunge.
2. hi.
3. æfter þon monige.
4. tacnuncge. 7.
5. gen (*on eras.*). þam trieo ,. we
6. sceafþau nimað. wæter sendaþ 7 þ on,wæter. ón adlige.
7. (26a) stredað oððe. hi.
8. ge . nemned (*one eras., stroke of* e *drawn across*). heofenfeld *to* nemned *omitted and supplied in upper margin ;* heo *for* geo.
9. tacnung þære toweardra.
10. þe ær þ. sceolde.
11. .. þam cyninge (*two erased*). geen (en *on eras.*).
12. wundor (*on eras.*).
13. forþon. þ we an. an wundur.

Ca.

1. hī togeanes gesomnod. earnunge.
2. þ hi. ahten.
3. monige. gefremede.
4. 7.
5. gyt to dæg. þā treowe ðæs.
6. sceafðan nimað. on wæt̄. þ wæt̄.
7. stredað oððe. hi.
8. nemned. wæs heo geara.
9. for. þæra toweardra.
10. þ. sceolde. heofonlice.
11. ðam cyninge. gyt to dæg heofonlice.
12. wundru gemærsode.
13. þ we án. an.

Page 156. **B.**

14. manṇum (eg) asecgeað. ðyssum halegan.
15. ðam gebroðrū. circan.
16. hægestealdes ea. nama. eode (he) sumre nihte.
17. íse ... (un) wærlice (*three letters erased*). sæmninga.
18. 7 þeaxle (a) swiðe gestræste. 7 he mid þære.
19. swa (*p.* 128) þ he ne mihte for ði sare his hand to his muðe gedón.
21. gebroðra. þ. þam.
22. ðæs arweorðan treowes sumne dæl.
23. 7 cwæð þ.
24. þ. þ mihte hæle. 7 þurð drihtes (*sic*). ða dyde se broðor swa se oðer hine.
25. com eft on ham þa.

C. S.

14. mæle gecweden wæs.
22. treowes sumne dæl.
23. gefelde.

O.

14. asecggan ðe. þyssum.
15. þam broþrum. cyricean. h,(e)agostealdes ea þæs nama.
16. sumre nihte.
17. gefeol.
18. gebręc 7 he mid ða.
19. þ. sare ne mihte furþon.
20. hand to muþe gedon þa.
21. broþra. þ. þam.
22. þæt. arwyrþan treowes hwylcne hugu.
23. þone. þ.
24. þ he þurh þ mihte. dryhtnes gyfe þa dyde þe broþor swa he.
25. æfen ham þa þa broþor.

Ca.

14. monegū.
15. þā broðrū. cyricean.
16. heagostealdes. nama. bóthelm. sumre nihte.
18. swyðe geþræste. 7 he mid þa hefiginesse.
19. þ. ðy.
20. mihte forðon. hand.
21. þ. þā.
22. hī ðæs arwurðan treowes hwylcne hugu dǽl.
23. þonn̄ he hā. cw̄ þ.
24. þ he. þ mihte. onfón. gyfe ða dyde.
25. broðer swa he. com. æfen hám. þa ða ḡ broðru.

Page 156. 26. his gebroðro æt gereorde. ða brohte he mid him.
B. 27. ðam halegan treowe geweaxen. þa sæt se his broðor æt beode 7.
28. handa hwæðere þa gebrohtan. sceolde. ða hi on.
29. bosm 7 æft þam to his ræste gewat 7 forgeat þa þ he on oðre stowe þa lac geheolde 7 hi forðon.
30. ġwunedon.
31. midre nihte þ he wæs wæccende ða.
32. licgean. handa.

O. 26. brohte he him. m,oses.
27. treowe geweaxsen.
28. handa hwær he þæt ge (26b) brohte. sceolde. on.
29. þa he þa. ða forgeat he þæt he on oþre stowe þ.
30. for, on. . wunian (*one erased*).
31. midre nihte. gefe . lde (*one erased*) caldes et. licgean. handa.

Ca. 26. brohte he hī. dæl.
27. ðe on þā. treowe geweaxen. ða. 7 næfde ða.
28. honda hwær he þ gebrohte healdan sceolde. on. ða he þa.
29. forgeat he þ he on oðre stowe þ.
30. ac lét. on. awunian ða.
31. midre nihte ða. gefelde (*p.* 55).
32. sídan licgean. handa.

Page 158. 1. þ. hand.
B. 2. ne bryce ne nan yfel gedon.
3. *Begins* A (*space*). ylca kyning. ðe. lufude.
4. willnode þ te. ðeod. he ofer cyning wæs. ðæs.

C. S. 2. næfre ne.

O. 1. hand swa hale . . . . (4 *erased*).
2. ne bryce ne.
3. ono (*out of* And *as* **146**, 26). þa se ylca.
4. þ. ða gyfe þæs cristenan.

Ca. 1. þ wære ða. hand.
3. ond þa se ylca. ðæs.
4. wilnode þ. ðeod. þa gyfe.

Page 158. 5. cristenan geleafan 7 cyðnesse (*rest wanting*).

B. 6. on sigefeohtum elreordigra kynna.
7. (*p.* 129) ealdormonnum ærendracan betwyh ðam he langre hwile wrecca.
8. ðam he langre hwile he fulwihtes onfeng geryno. þegnum ðe mid him.
9. þ hi. bysceop onsendon þæs ðæs.
10. þenunge angelðeode þe he rihte þæs drihtenlican.
11. geleornode 7 ðam gerynū onfeng. baðe. hi.
12. tiðedon. bysceop.
13. modþwærnesse 7 arfæstnesse 7 gemetfæstnesse mann.
14. godes ellen 7 his fultū 7 lufe micle þa se bysceop to ðam. cóm. stowa 7 bysceopsetl be.

C. S. 10. ðe he rihte.
13. 7 arfæstnysse *deest.*

O. 5. 7 cýþ . nesse (*one erased*). swiðost.
ge
6. on sige,feohtum (*not 1st hand*).
7. ealdormannum ærenddracan betwyh þa he langre. wrecca. fram þam. þegnum þe mid hine.
de
9. hi þ hi him bisceop onsen,.
10. þenuncge angel (*a out of* o). he rehte þæs drihtenlican. gyfe.
11. þam gerýne onfeng fulwihte bæþes. 7 hi hine.
12. tiþedon. bisceop. monþwærnesse. arfæstnesse 7 gemetfæstnesse mon.
14. ellenwodnesse.
15. þa he þa se bisceop to þam cyncge com þa sealde (27[a]). hī. bisceopsetl on lindesfearona. sylfa. 7.

Ca. 5. cristenan. ðæs. 7. swyðost.
6. on sigegefeohtū. ða.
7. ealdormannū ærenddracan betwyh þe he langre.
8. frā þā he wulluhtes. (*sic*).
9. mid hine. hi þ hi hī sumne biscop.
10. ðenunge angelþeode þ he rihte. drihtenlican.
11. geleornode 7 þam geryno. fulluhte. hi hī.
12. getiðedon 7 hī. aidan'. mycelre.
13. monþwærnysse 7 arfæstnysse 7 gemetfæstnysse mon.
14. ellengodnesse 7 his lufan ða he þa se ƀ to þā.
15. cóm. hī.

Page 158. **B.** 16. sylfa bæd 7 se cyning on eallū þingum his maningum eaðmodlice on eallum þingum 7 lustlice hirsum wæs.
18. cyrican on. rice.
19. 7 oft fægeru wæfersyn gelamp þ se bysceop godcunde.
20. englisc fullice geleornod hæfde se ðe englisc fullice ne cuðe þ (*two versions confused?*). sylfa.
21. geleornod. ealdormannū.
22. ðære heofonlican. wealhstod ḡeworden. ðære.
23. *From* of Scotta *to* 162, 10 þæt *text is from* O. comon. iglande. brytene.
24. ðam mægðū angelþeode ðe oswald.
25. wilsumnesse cristes geleafan (*p.* 130). 7 ða.
26. ciricean timbrade.
27. manegū stowū. ðyder. comon.
28. godes word to bodienne 7 to gehyranne. hi.

C. S. 19. ðonne *dęrst* (*before* se).

O. 17. mo. nungum (*one erased; g on eras.; nu in margin*). oū eallum.
18. cyricean on. timbrade 7 rærde (1*st* r *squeezed in*).
19. fægere ·.· lærde (*omitted words in upper margin; variants* gelamp þ; bysceop; godcunde).
20. þe. cuþe þ. sylfa se þe scyttysc.
21. geleornað (l *on eras. off*; *cross on* ð *partly erased*). caldor-mannum. heofo^{n}lican.
22. geworden (word *on eras. of which* s *was* 1*st letter*). coman.
24. angelþeode.

Ca. 16. biscopseld^{setl} on lindesfearona. sylfa. 7 he.
17. monungū eadmodlice. on eallū þingū gehyrsū.
18. cyricean on.
19. fæger. gelamp þ ðonū se ƀ godcunde.
20. þ se. sylfa.
21. scyttysc. ealdormannū. ðegnū.
22. heofonlican.
23. coman.
24. þā þeodū mægðu (*a circle of dots round* þeodū). angelþeode ðe oswald. mycelre willsumnysse.
25. bododon. þa ðe.
26. fulluht ðenedon ða.
27. getimbrede. monegū stowū. comon.
28. godes. gehyranne þe hi.

Page 158. 29. geaf 7 sealde æhta. 7 land. 7 mynster. lif to.

B. 30. scotas. þeodscipe forþam þe þ.
31. wæron þe ða. comon.

C. S. 30. on reogollicne &c. *ad* wæron *desunt.*

O. 30. þéodscype.

Ca. 29. hī geaf.
30. þeodscipe forðon þe munecas.
31. coman wæs eac.

Page 160. 1. ðam. ðam.

B. 2. þ. eallū.
3. eallū. micelre. ealdordom onfeng mid heanessū.
4. hwæðere. sealdon scotta munecū forðam. hyra.
ofengeon 7 ðære godcundan lufan.
6. A fram (*space for* þ). þyssū. þissa. freondscipe.
7. to læranne. bysceop.
8. 7 he se bysceop betwyh oðre. mannū. lifienne.
9. bysene. geongrum forlét þ. forhæfednesse.
10. is lare gefyllste þ he oðrum life ne lifode butan. forðā.

C. S. 11. nemne swa. swa *deest* (*i. e. second* swa).

O. 2. þe his is.
3. heaness (27b).
6. Ono *out of original* And.
11. oþre. lyfde.

Ca. 1. þ. þā. þā.
2. ðe his is nemned þ. eallū norðscottū.
3. eallū. mynstrū. ealdordom.
4. hwæðere hit (*p.* 56). sealdon. munucū forðon
6. And frā ðissum ealonde. frā þyssa muneca framscype.
7. to. angolðeode. þ.
8. ða se bisceop. monnū to lifig,anne.
9. bysne. gingrū forlét þ. forhæfdnysse.
10. swiðost.
11. þ oðre. lyfede butan swa swa. forðon.

Page 160. 12. nowiht ne sohte. lufode ðа þe þyses middan (*p.* 131)
B. geardes.
13. ðа woruldgod ealle þe hī frā. 7 frā.
14. worulde seal gifene (seal *pale, washed out*). ðа.
15. gife þearfū ræhte 7 sealde þam ðe. togeanes comon.
16. mynsterstowa. folcstowa. he.
17. heorses. wolde buton hwylc þy mare neod wære ac.
18. fotū. cóm. hwylcne.
19. swa ricne 7 swa heanne þonne.
20. ungeleaffulle. þonne liðode he him þ. onfengon ðam.
21. gerynum. þ he hi gestrangode 7 getrymede þ.
22. hyra. áwunedon to ælmessum (*á ends a line*).
23. fylgnessū he hi arehte.
24. wordū.
25. swyðe. fram ura. aswundennesse þte.
26. ealle þa ðe. him eodon. bescorenne. læwede swa hwylce.

C. S. 12. nowiht sohte ne ne.
13. god ðа ðe.
15. gyfeonde.
17. abædde *deest.*
23. he *deest* (*before* hí).

O. 12. þa þe.
17. ac he eall.
19. hi (*out of* he *by eras.*).
25. (28[a]) frā.

Ca. 12. ne sohte ne no lufode. þa ðing þe ðisses.
13. weoruldgod þe hī frā cyningū 7 frā.
14. mannum þisse weorulde gegyfne.
15. ðа þearfū ręhte. þa ðe hī togeanes.
16. he ferde geond ealle mynsterstowe ne he.
butan.
17. hrycge. nemne. hwylc nyd mare. ac he eall.
18. fotū. cō. hwylce.
19. þonn̄. þā.
þā geryno
20. wæron 7 he hi laðede. onfengon, cristes.
21. þ he ða gestrangode.
22. heora. awunedon 7 to ælmessan.
23. he hi aweahte.
24. wordū. dædū.
25. líf toscægde frā. aswundennysse þ te.
26. ealle þa ðe.

Page 162. **B.**

1. swa hi gesohtan oððe hi. sealmas gode sungon 7 leornodon oþðe oðre halige gewrita ræddan oððe þridde in halegum gebedū stodon (*after* hi *eras. of* s).
3. wæs dæghwālic ealra.
4. ðe him mid. þ wæs. hwæðere seldan gelamp þ.
5. þ. cyninges gereorde gelaðod. inn.
6. ánū oþðe. 7 ðæs þe hi hwon ge (*p.* 131) reorde.
7. raðe. gbede.
8. halgan bysene.
9. ða tíd gehwylce. wæpnedmenn. wifmenn þ. him gewunan.
10. þ he ðurh. gear. nihta.
11. þ hi di. þi sixtan fæsten.
12. 7. ðæs bysceop. mannū. né. áre.
13. swigian wolde þ he hit him sæde gif hi owiht agyltan ac he mid heardum þreate him to spræc. hi. 7. menn.
15. syllan. butan. swæsendu. þam.

C. S.

3. ðara *deest.*
6. oþþe twam.
9. ge wæpnedmen.

O.

4. þa, þe.
10. hi. ealle. butan. nihta.
11. eastran. hi. fæs,tono . nes (1 *eras.*).
12. 7 he þæs (a *of* æ *erased*). bysceop. mannum. áre. næfre.
13. wolde gif hi ón.
14. hi ónspiæc. 7 hi. 7 nænigum (i *out of* e *by eras.*).
15. syllan. swæsendo þam.

Ca.

1. hwylcere. coman.
2. oðre. halgū.
3. gebedū. ðis. ealra ðara.
4. þ. hwæðere seldon.
5. þ. simble gelaðod.
7. arás. út.
8. geferū. ðysses. bysnum.
9. tíd gehwylce æfeste wepmen ge wifmen. hī.
10. to gewunon naman þ hi. eallne gear butan. nihta.
11. eastran þ hi ðy.
12. 7 he ðes. rícū mannū. áre.
13. wolde. hi.
14. hi. hi. 7. ricū (*p.* 57).
15. syllan. nemne. þā ðe.

Page 162. 16. sohtan ac swiðor þa gyfe 7 ꝑ feoh ðe. menn.

B. 17. oððe he hit þearfū. áre gedyde oððe he alysde þamenn ðe (*tick under* m, *to divide*?).
18. gebohte. 7 he. monige. ðe.
19. weorðe. discipulū genam. ða.
20. sacerdhade gedyde 7 þurh his geornesse gelærde.
21. secgeað menn ꝑ oswald cyning. ealande bysceopes bæde.
22. mihte his. fullwihte ðenigean.
23. bysceop. módes mann.
24. þa. angelðeode bodode.
25. fremede on. ꝑ. ḡhyran wolde ac hwerf.
26. on his eþel. on ge (*p.* 133) móte. witena.
27. sæde ꝑ. nanwiht fremman mihte on. ðe.
28. to sended. forðam. menn. untrymendlice (*dot under* i).

C. S. 26. his oþer on (? oþel).
27. meahte 7 his.

O. 16. sohtan. þa gyfe (y *out of* e).
17. oð .þe (*eras. of* 1). ðearfum to are. oððe.
18. manna. 7 he monige.
19. weorðe. discipulū. genam 7 þa æfter.
20. tó sacerdhade þurh his leornesse getyde (*eras. before* y).
21. þa (28b). ealande byssceopes béde se þe.
22. mihte. þenian.
23. oþer bisceop. reþes módes man. (1 *eras.*).
24. þa. angel.
25. fremede on. gehyran.
26. on his eþel. on gemote hiora witena.
27. sæde ꝑ. fremian mihte on. to sended. forþon þe þa.

Ca. 16. 7 ꝑ feoh. hī. menn.
17. oððe þearfū. are dælde oððe. sealde.
18. manna ðe. 7 he monige ðara.
19. weorðe. hī to discipulū genā.
20. sacerdhade ðurh his leornesse.
21. ða. éalande. bæde.
22. hī mihte. fullihte þenian.
23. hī. réðes módes mon.
24. sū. angelþeode.
25. fremede on. ꝑ. gehyran.
26. on. eþel. on. witena sæde ꝑ.
27. fremian mihte on. ðære.
28. to sended. þe þa.

Page 162. 29. elreordiges 7 hi ðа. ðe menn sædon on ðam gemote.
B. 30. geþeaht.
31. 7. þ. wære þ hi wilnodon þ hi ðære.
32. hælo gedon mihton. hi bene wæron 7 hi onfon ne woldon (*rest wanting*).

O. 29. ellreordes 7 hi. mén sædon on þam.
30. gemote. smea . unge (1 *eras.*).
31. 7 cwædon þ hī. wære 7 hi wilnadan þæt hi.
32. mihte þe hi. 7.

Ca. 29. ellreordes and hi. ðe. sædon on ðam.
30. geþeaht. hī.
31. 7 cwædon þ hī. wære þ hi wilnaden þ hi ðære. bon mihton. hi. 7.

Page 164. 1. þa hi.
B. 2. on ðam. betweonan.
3. witum 7. bysceope siððan.
4. þincð broþor þ, wære ðam. mannū.
5. on. láre 7 þ ðu.
6. ne sealdest æfter ðam. þeodscipe meoloc.
7. oð þ ðe he hi sticcemælū afedde beon mid þi godes geleafan þ ða fullfremedan bebodu godes hi onfon mihton. þa ða witan þ gehyrdon.

O. 1. þ hi þam. hi.
2. to sendan þa sendon (*last two words struck through*). on þam.
3. betwih oþrum witum. bysceope syððan.
4. þinceð (i *out of* e *by eras.*). broþur cw̄. þæm þam (þam *struck through*). ungelæredum mannum.
5. þonn̄. on. 7 þ.
6. ne sealdest æfter þam. ðeodscype meolc (c *on eras.*).
7. oððæt þu hi (u *on eras.*). af. edde (*eras. of* 1).
8. worde þ þa fullfremedran 7 þa gehyrau. (29[a]) onfon mihte þa hi þa þa witan.

Ca. 1. sorhgedon þ hi. hi hī.
2. to sendon. aidā on þā. betwih oðrū witū 7 cw̄.
3. þā. syððan.
4. þinceð broðer þ ðu. þā ungelæredū mannū.
5. þonn̄. on. 7 þ ðu hī. ærest ne sealeest æft þā.
6. ðeodscipe.
7. nésean. oððæt þu hi styccemælū afedde.
8. worde þ ða gehyrendan. godes beboda onfon.

Page 164. 9. gecyrdon hi hyra eagan and wlitan.

B. 11. 7 ðа. eallra. þ.
12. bysceophades. þ. wære to angelcynne.
13. gyfe. on.
14. hi. bysceope gehalgodon 7.
15. onsendon þa bysceophade onfeng he hæfde he swa swa.
16. ær mid þære ḡ metunge (*p.* 134).
17. æfter.
18. oðrū gastlicū mægenū. gefrætewod ywd. (*stop*).
19. *Begins* þyses, (*blank for illumination*). bysceopes. angelþeode.
20. gelæred wearð þ te. þ án þ. him.

C. S. 20. gelæred wæs þætte. na læs *deest.*

O. 9. gecyrdon hi hiora.
10. 7 hi ora andwlitan. tó.
11. 7 þa hiora. dóme. þ.
12. bisceophade. óngelcynne se þe.
13. gyfe. on.
14. hi. tó bysceope. 7 ósw. alde (1 *eras.*).
15. hiora freondæ (a *of* æ *erased*). láreowe onsendon. bysceophade.
16. onfangen. hi (*by eras. out of* he). þā (*top stroke not* 1*st hand*) gemetgunge.
17. æfter. oþrū.
18. ḡfrætwed ætywde;
19. þyses bisceopes. óswald. angelþeode (*final* e *squeezed in*).
20. gelæred wæs þte nales (*from* -æs *to* -es *in the margin; and by another hand*). þ he æt him.

Ca. 9. mihten ðа hi ðа þa witan þas. ðа gecyrdon hi.
10. andwlitan. hī.
11. cwæde 7. dóme.
12. þ. angel.
13. on.
14. hi. gehalgodon 7 oswalde þā.
15. onsendon ðа. bhade onfangen.
16. þā gemetgunge.
18. gefrætewed ætywde.
19. 7 mid þysses þ (7 *large and coloured*). angelþeode ðe.
20. gelæræd nalæs þ án þ.

Page 164. 21. geleornode. ða. · riceo heofona gehyhte. onfonne
B. swylce eac.
22. riceo má. yldrena fran (*sic*) ðam ylcan.
23. onfeng. eorðan gesceop forðam. brytene.
24. cynn. mægða þe syndon. ·IIII· wereda todælde þ. brytta.
25. angle on anweald. 7 þeah ðe.
26. þære heannesse. ahafen. þon læsse þ is (læsse *junctim*).
27. cweþenne þ he symle þearfum 7 elðeodigū mannum eaðmod.
28. fremfull 7 rummod.
29. secgeað menn þ þ. on sumre tide. halegan easterdæge þ.
30. bysceope sæt his.
31. wæs ahafon toforan 7 þær stodon uuppan micel sylfren disc 7.

C. S. 22. ma ænig.
27. elðeodegum.

O. 21. þæt he þā upplican rice heofona gehyhtte to anfonne.
22. swylce eac eo,þlice rice ma ænig his yldrana fram þam ylcan gode onfenge (on *on eras., not 1st hand*).
23. gesceop forþon all breotoncynn.
24. syndon on. þ is brytta.
25. angla in anweald. 7 þeah.
26. ða hea,nesse. ahafen. læs . . þæt. (2 *erased before* þæt, 1 *after*).
27. wundur to cweþan, he þearfum 7 ellþeodigum symble.
28. fremsum 7 rummod (mod *partly erased*).
29. þ þ. eastor (29b) dæge. byisceope (*sic*). under,swæsendum.
31. hafen. sylfren. 7.

Ca. 21. geleornode þ. þā upplican rice heofona gehyhte to anfonne.
22. swylce. eorðlice rice. þon. yldrana frā ðam ylcan.
23. eorðan. breoton cynn.
24. syndon in. gereorda. þ is brytta.
25. angla in anweald. 7. ðe.
26. ða heannesse ðæs. anhafen. læs þ is.
27. cweðanne he. ellreordigū symble.
28. frēsū 7 rummod.
29. þ þ. easterdæge þ.
30. b. undernswæsendū.
31. hī wæs hafen. mycel. 7.

Page 166. **B.**

1. smeamettū afylled 7 se bysceop nam hlaf 7 senode 7 ðam kyninge.
2. sæmninga.
3. þa he. þ. sceolde. manna.
4. ærendo abeodan 7 sæde þam. þ ægwanon come.
5. mænigeo (*p.* 135). weorði full. bæde.
6. þ het he sona se cyning geniman. swæsendu.
7. geset wæron. ðam ðearfū. þ. ðone.
8. eall to sticū 7 ðam. dælde. bysceop þ geseah.
9. ða. dæd.
10. genan (*sic*). ða be. handa 7 hine cysde.
11. hand. þ eac swylce æfter ðam.
12. forðam. man. on. sloh.
13. gelamp þ. man. hand. þi. ðam lichaman.

O.

1. mid . . cynelicum (2 *eras.*) mettum. 7 se bysceop nam.
2. þam cyninge. þeng sum in þam.
3. sceolde. manna ærende.
4. wrecan (r *partly erased; erasure before* c) 7 sæde þam. þ ægwanan come micel menigio þearfena þ.
5. full. bæde þa het he sona se cyning niman.
6. ða swasendo (*sic*).
7. þ.
8. tobręce t,sticcum 7 þam þearfum gedælan. bisceop þ.
9. bi. cyninges genam.
10. be,re (*not 1st hand*). swi,ran (*not 1st hand*) handa. cw̄.
11. hand. æfter þan. bletsunge.
12. forþam þa. on.
13. gelamp hit þ mon aheow . (1 *eras.*) þa hand. þam lichaman.

Ca.

1. 7 se ƀ nam.
2. þā. þeng sū in þā he.
3. þ he sceolde. manna.
4. ærende beodan 7 sæde þā. þ ægwanone coman menigo þearfan þ.
5. ful. bæde.
6. ða het he sona se cyning niman. hī.
7. aséted. þearfū. þ.
8. þā ðearfū gedælan ða se ƀ þ geseah.
9. ðe hī. hī.
10. genám. be. handa. cw̄.
11. hand. þ.
12. forðam. on. sloh.
13. ða gelamp hit þ mon. ða hand. þā.

Page 166. **B.**
14. gyta. ungebrosnod wunaƀ. þa. •hi man on ða cynelican buruh þe man.
15. bebbanburuh 7 ðær on scę pætres cyrcan on. sylfrene.
16. gehealden. swylce.
17. þyses. geornesse. dere *omitted.*
18. beornica oƀ þ hi him betweonan úngeþwære 7 ungesybbe.
19. on ane sybbe 7 on an. geteah 7 geþwærode.
20. æþelan. wæs he his swustorsunu. þ.
21. ðæs wyrþe. æþele. æwfæstnesse. ríces. on silfes mægsybbe.
23. Ære (*space*) tíde þa wæs westseaxena ðeod (t *in* west *small and partly below line*). kyninge.
24. on (*p.* 136) fengon bodode him (*after* him 6 *letters erased*). se bysceop.
25. com on brytene gehet h . e (*sic*, 1 *letter erased*).

O.
14. gyta oƀ ðis ungebrosnade. brohte hi.
15. on þa cynelican burhg. nemneþ bebbanburh 7 ðær on scē petres cyricean on sylfrene.
16. arwyrðlice gehealden. swylce.
17. þysses. geornesse. mægþe norþanhymbra.
18. þa þe oƀ ðæt. betwih. (30[a]) 7 ungesybbe.
19. on ane. 7 on an. geteah 7 geþwær[e],de. oswal[d], .
20. æþelan.
21. wyrþe þ te. æþele. æfestnesse.
22. óf his sylfes mægsýbbe.
23. þa. cynigelse hiora.
24. onfeng. bisceop.
25. com on.

Ca.
14. gyta oƀƀis ungebrosnad wunaƀ hine mon brohte on.
15. cynelican burh. bebbanburh 7 ðær on scē petres cyricean on sylfrene.
16. arwurðlice gehaldene. swylce.
17. þysses. georne[twa]sse þa , . norðanhymbra dere 7 beornice on ane sibbe 7 on an folc geteah 7 geþwærede oƀ ðæt hi betwih hī ungeþwære 7 ungesibbe wæron wæs he.
20. sweoster sunu wæs þ.
21. þ te swa æþele. æfestnysse.
22. sylfes.
23. ðære tide westseaxna. cynigelse.
24. onfeng. hī 7 lærde (*p.* 59). birínus.
25. ðæs. com on breotene.

Page 166. 26. þ. ðn. fyrstan. angelcynnes ðær.

B.
27. lareow ær ne cóm þe þe,s—ædsæwe (*sic*). halegan. ða.
28. hadigean to bysceope. to brytene.
29. úp on westseaxum (t *as line* 23). he þær hæðene. ðuhte.
30. betere þ. bodode.
31. on brytene. sceolde. 7. þa.
32. don[e] (e *later*). gecyrde 7 hine.

O.
26. þ. on þam fy,restan. angelcynnes.
27. nænig lareow ær cō.
29. upp on westsexsum 7 hi þær hæþene. þuhte. betere þæt he þær.
31. fyr. sceolde 7 he þa.
32. gecyrde.

Ca.
26. hī þ. on þā feorræstan dælū angelcynnes.
27. nænig lareow ær cō. sæd. ða.
28. þ. ða.
29. upp on. hi. hæðene.
30. hī nyttre (y *out of* u). betere þ.
31. on. sceolde 7.
32. gecyrde.

Page 168. 1. cristnode. fullwihtes baðe.

B. 2. ðeode wesseaxū. gelamp. in ða sylfan tíd þe mon ðone kyning fullode þ ðær. se sigefæsta 7 se hal,esta (*perhaps original*).

C. C. 1[a] *begins* 3. þær wæs se *complete from* 5. bæðe.

O.
1. æfter. fullwihte bæþe. aþwogh.
2. gelamp on þa. syl fan (*sic*; 1*st* 4 *letters on eras.*).
3. cyninc fullade þa þær. sigefæstesta.

Ca.
1. fulluhtbæðe aþwogh.
2. westseaxum hit gelamp on þa sylfan tid þe.
3. fullade þ ðær. sigefæstesta.

Page 168. 4. norðhimbra cyning oswald hæfde his.

B. 5. beweddod. he his 7 nam. fullwihtes bæþe.

6. bysceopes handa. þenunge.

7. þa. geafon begen þa bysceopas (cyningas) (*hardly original*) eardungstowe 7 bysceopsetl on dorce ceastre 7 he þær on god gelyfde.

9. halgode. arfæstū. manig.

10. driht,e (n), ferde 7 on ðære ylcan (n 1*st hand*). *Then beginning over* ferde *and between lines* gelærde 7 swa to heofenū 7. (*This is same hand as* cyningas *in line* 7.)

11. 7 æft æfter manigu.

12. se bysceop het. lichaman úpp adón 7 læddan to (*p.* 137).

C. 4. óswald.

5. Ónd æt.

6. bisceopes handa. þenunge. þa. geafon þæm bisceope begen þa cyningas.

8. bisceopsetl on dorceceastre. bīsp.

9. cyricean. gehalgode. Ond.

10. gecyrde. geendede.

11. Ond in. æfter monigum.

12. bisceop het. úp adon.

O. 4. norþanhymbra oswold 7 weard (7 *on eras., not* 1*st hand;* e *out of* æ *by eras.*) hæfde.

5. hī 7 nam æt. bæþe 7 . æt (1 *eras.*).

6. þęs (s *on eras.*) bysceopes handa. god (30[b]) suna.

7. þa. geafon þam bisceope begen þa cyningas.

8. bisceopsetl on dorc . . ceastre (dorc *at end of line with two erased, 2nd was* t). 7. bisceop gode, (lifde) .

9. cyricean.

10. gecyrde 7.

11. ylcan. bebyriged. 7. æfter monigū.

12. bisceop het his lichaman úp ádon 7 lædán.

Ca. 4. 7 weard 7 hæfde. hī.

5. ða. hī 7 æt fulluhtbæðe nám æt þæs ƀ handa.

6. ðegnunge hī.

7. ða sealdon hí 7 geafon þā ƀ begen ða cyningas.

8. biscopsetl on dorceceastre 7. ƀ.

9. cyricean. halgode.

10. gecyrde 7. geendode.

11. ylcan. bebyriged wæs 7.

12. monigū gearū. ƀ het. úpadon 7 lædon.

Page 168. 13. wintceastre þara eadigra apostola petrus 7 paulus 7 sett is.

B. 15. æfter ðissum. cynegels.
16. cenwalh. to rice. þ.
17. þam gerynum. 7. æfter medmiclū.
18. mihte. forlet hi ða 7 nam him oðer wif (*no more*).
20. him fyrmde 7 here on. benæmde þa.
21. anna nenned mid þam.
22. ðreo gear. ðær ongeat 7 onfang. soðfæstnesse.

C. 13. wintanceastre. ciricean þæra.
15. æfter. se cyning cynegils. Ond.
16. fengg (? *2nd* g *dubious*). hís.
17. æfter. ðæs.
18. aan.
19. sweostor ða. wife. nam.
20. wíf ða. fyrd 7 here on. benam þa.
21. ðone.
22. gear. wreccea. ongeat Ond onfeng soðfæstnesse.

O. 13. win,ceastre (tan) 7 on cyricean þære (*1st hand*).
14. arwurðlice.
15. æfter þyssum. se cyning cynigels.
16. cenwalh. to (his), rice. þ.
17. þam. 7. æfter.
18. þa . miht (*1 eras.*). eorþlican. án pendan sweostor.
19. wife. nam. oþer wif.
20. fyrd 7 here on. benam þa.
21. tó. ana (n). mid þone.
22. þre,gear (o). óuget and onfeng (t a *on eras.* a *out of* o, don *in margin*) soðfæstnesse geleafan 7 gefulwad. forþon. ðe he.

Ca. 13. wintaceastre 7 on cyricean þære.
14. arwurðlice.
15. þyssum ða. se cyning cynigels.
16. cenwalh. wiðsóc þ.
17. þā. 7 sona. medmiclū.
18. miht forléas. he eac pendan sweoster.
19. hī. broht 7 nam hī.
20. wíf ða teah hine penda fyrde 7 hére on. benám.
21. þa gewát. mid þone.
22. gear. wræcca. andgyt onfeng soþfæstnesse geleafan 7 gefullad.

Page 168. 23. gefullad. forðam: he mid wæs wæs gód wæpned
B. mann 7 gódes cynnes 7 haliges 7 gesæliges.
25. eft heræfter.
26. mid ði he ða cenwalh eft on. geset. cóm on wesseaxe.
27. bysceop of hibernia. ealande. nama. egelbyrht.
29. gewrita. on hibernia. ealande.
30. 7 he ða. þam.
31. lærde ða se cyning his lare 7 his geornfulnesse.
32. þa bæd. þ he wunode on. biscpas lærde 7 he him sealde arlic setl 7 geseadlic his bysceophades 7 he ða his benū.

C. 23. forþon ðe. wreccea.
24. Ond godes. haliges 7 gesælig.
25. eft. 1[a] *ends* heræft, 1[b] *begins* 26 ða cenwealh eft *and is complete from* 27 Scotta.
27. súm bisceop óf hiber . . a.
29. hibernia. wunigende.
30. Ond. Ond.
31. ða he. geornfulnesse.
32. ðeode. hira bisceop.
33. Ond. bisceopsetl. Ońd.

O. 24. wæpnedman 7 godes. haliges 7 gesæliges.
25. eft heræfter ongytan magan.
26. þy he þa cenwalh eft. (31[a]) ða com on.
27. bisceop of hibernia. ea ,lande þæs nama.
29. gewrita. on hibernia. ealande.
30. 7 he þa willsumlice. tó þā (cyninge *in margin; then all to* se *between the lines; 1st hand*).
31. geornfulnesse.
32. geseah þa, bæd he, hine (*not 1st hand*). wunade on. bisceop.
33. bisceopsetl. 7.

Ca. 23. ðe. wræcca.
24. wæpnedman 7 gódes. haliges 7 gesæliges.
25. eft. ongytan.
26. þy he ða cenwalh eft. ða. on.
27. b. hibernia. nama.
28. (*p.* 60) ac for leornunga.
29. gewrita. mycelre. on hybernia. wunigende 7
30. ða. þā.
31. ða he ða. geornfulnysse.
32. geseah þa. þ he wunede on his ðeode. þ.
33. hī. bisceopsetl. 7.

Page 168. 34. manige gear. ylcan ðeode on bysceoplicū (*p.* 138) anwealde.
B. 35. þa. nystan. westseaxna reorde cuðe (t *in* west *at end of line* 1*st hand*?).

C. 34. benum. · gear. ðeode. Ond bisceoplicū.
35. ðe.

O. 34. benum geþafade. gear. ylcan. bisceoplicum.
35. onwalde. nyhstan. se þe.

Ca. 34. géar. ylcan.
35. onwalde. nyhstan.

Page 170. 1. aþroten. aspeon him ða on wesseaxe oþerne bysceop se
B. wæs wine haten 7 se his gereord cuðe.
3. on. ríce. 7 he ða. on ·II· sciṛa westseaxena (t *in pale ink*).
4. 7 þam. sealde bysceopsetl on wintceastre.
5. ægelbyrht. · gebolgen forðam.

C. 1. an. gesprece. Aspeon ða.
2. oþerne bisceop. Oṅd.
3. bisceopscire.
4. Ond ðæm. bisceopsetl.
5. wintanceastre ða. forþon (n *partly gone at end of line; no more on line*). þe *deest* **C. S.** (*after* forþon). cyninge (*sic*); *begins line.*

O. 1. an. aþroten ellreordre (*2nd* r *on eras.*). gespræce (a *of* æ *erased*). aspeon þa on.
2. oþerne bisceop se þe. cuþe.
3. se wæs on. gehalgad 7 he ða. tó dælde on twa bisceopscire.
4. westsexna mægþe 7 þam. bisceopsetl on win,ceastre. tan
5. ða wæs ægelbyrht swiðe · bolgen (a *erased*) forþon þe se.

Ca. 1. an. aþroten. ællreordre gespræce aspeon ða on.
2. þ.
3. he wæs on. 7 he ða. on.
4. 7 þā. biscopsetl on wintanceastre ða.
5. ægelbyrht swyðe. forðon þe se.

Page 170. **B.**

6. butan. ðа. brytene 7 hwearf (*dot over* f *which is not original*). on.
7. on. ríce 7 he þær onfeng.
8. ceastre, (*pale*). biscopdō ðær eald. full.
9. þa. manegum. æfter. aweggewitennesse.
10. brytene þ te. ádrifen fram þam ylcan (á *at end of line*).
11. bysceopscíre. myrcna cyninge.
12. 7. feo. þ bysceopsetl on.
13. bysceop. 7. wesseaxena.

C.

6. butan. gedyde. ðа. Ond.
7. agen. Ond he þær onfeng.
8. bisceopscire pari . siace (1 *eras.*). eald.
9. naht monegúm gearum.
10. ōf. þ te. frō.
11. of his bisceopsetle · ðа.
12. feo ḡ bohte (*end of* 1b).

O.

6. butan. gedyde gewat (at *on eras.*). of brytone. on.
7. on. 7 he þær.
8. bisceopscire. ald[7], godra. full.
9. gearum. æfter his onweggewitenesse.
10. þ. (31b) fram þam ylcan.
11. bisceopsetle (sce *on eras.;* b *out of* m) ðа. wu[l]fhere myrcna cyninge.
12. 7 mid feo. ,setl on lundenceastre 7 his bisceop biscop,wæs (*not 1st hand*).
13. oþ his d . aga (1 *eras.; first* a *touched up at top*). 7 swa wæstseaxna mægð.

Ca.

6. butan. gedyde gewát. breotene 7 hwæarf. on.
7. on. 7 he þær.
8. biscopscire. full.
9. æft̄. monegū.
10. breotene þ. frā þā ylcan.
11. þ setle ðа gewát. wu[h]lfere myrcna.
12. cyninge 7 mid féo. hī þ biscopsetl æt.
13. þ. 7.

Page 170. 14. wæron butan bysceope.

B. 15. þære tide ðа. swylce.
16. ðeode. þam hefegestū wanengū. rices. fram.
17. þa com. nyhtan. þte.
18. ær. getrywlesnes. 7 æft þa cristes.
19. ongeat þ he hæfde (*rest wanting*).
20. þ te. butan bysceope 7 þ.
21. ætgædere. (*p.* 139) fultume. wæron.
22. ærendgewrit on. ægelbyrhte þam bysceope.
23. bæd hine þ he eft. þam.
24. bysceopsetle. ðeode. þ. mihte.

C. S. 17. to gemynde.

O. 14. butan bisceope þære þeode (*omitted words written above; variants* sylfan ; swylce ; *same hand as in line* 12).
16. hefigestum. rices. fram.
17. geswenced. com. nyhstan. þ hi,ær^{ne}.
18. getreowleasnes óf. 7.
19. ongeat þ te.
20. on . w,o . h (*erasures*, 1 *before*, 1 *after*, 1 *above* wo, *probably* þ e; r). þæt seo. butan bisceope. þ hi ætgædere
21. godcumdan (m *with last stroke partly erased*). fultume. forþon.
22. ærenddraca^{n} on. tó æþelbryhte þam bysceope and (a *on eras.*).
23. hi . ne (e *eras.*). he eft. þam biscopsetle.
24. ladade^{he}. þ he ne mihte.

Ca. 14. mycelre. butan ƀ.
15. sylfan. ðа. swylce.
16. ðeode. þā hefigstū wonungū. rices. frā.
17. feondū geswenced. com hī æt nyhstan on gemynde þ.
18. getreowleasnys. adráf 7.
19. ongeat þ te.
20. on ðweorh gedón þ. butan biscope 7 þ hi ætgædere.
21. fultume.
22. ærenddracan on. æþelbyrhte þam ƀ.
23. eadmodre. bæd þ he eft. þā ƀ setl.
24. ðeode ðа. cw̄ þ. mihte.

Page 170. **B.**
25. forðam. onfangen. agenre tide ceastre bysceopscíre 7 hwæþere.
26. geornlicum *out of original* geornucum (?). þ. fultum.
27. 7. onsende. eleuþerium.
28. 7 cwæð þ. ðone mihte. bysceope gehalgian.
29. wiste. geearnunge 7 he.
30. frā þam. fram þam leodum eallum arweorðlice onfangen 7.
31. ðeodorū. ðe. arcebysceop cantwara cyricean 7 þære burge 7.
32. bysceope. 7 he.
33. on ðære ylcan. 7. æfter ealles sinoþes.

C. S. 29. ond his.

O.
25. forþon. he onfangen (he *out of* hi; a *out of* o; *last* e *on eras.*). cestre bisceopscire 7 hwæþere.
26. benū þ. fultum.
27. sohte 7 he him fultum sohte (*last* 5 *words struck through*). 7 he him onsende tó letutherium (*1st* t *partly erased*). mæssepriost.
28. cw̄ þ. mihte. hī tó (*all four on eras., not 1st hand*). gehadian.
29. wiste on his (n *and* is *on eras., hand as in* l. 28). geearnungnū 7.
30. fram þam. 7 fram eallum þam leodum árwyrðlice onfangen (a, e *on eras.*).
31. 7 ða bædan. ærcebisceop (a *in* ær *erased*). contwara burge cyricean þ he (32^{a}).
32. tó biscope gehalgod, 7 he.
33. on þære ylcan cestre 7. æfter ealles sinoþes.

Ca.
25. onfangen. þ scire.
26. 7 hwæðere. geornlicū benū þ. hī fultum.
27. 7 he hī onsende to leutherium (*p.* 61).
28. cw̄ þ. mihte. hī to þ gehadian.
29. wiste. geearnungū 7.
30. fram ðam. frā eallū ðam leodū arwurðlice onfangen.
31. 7. theodorū þe ða. arceþ cantwareburhge cyricean þ.
32. þ. 7.
33. on. ylcan. 7. ealles sinoðes.

Page 172. 1. gear. bysceophad. miclum. rihte wesseaxena.
B. 3. A *space.* fram.
4. menniscnysse þ ealbald cantwara cyning of ðyssum life gewat 7 eorcenbyrht.
5. ríce. þ æðelice geheold 7 rihte styrde ·XXIIII· wintra.
6. monoð ðæs cyning.
7. angelcyninga on eallum his (*p.* 140). het.
8. 7 swylce. þ.
9. fæsten ær eastrum be.
10. ærcongote. fæne. þ.
11. æþelum aldre · wæs seo fæmne gode þeowiende on þam.
12. on franclande. fram.

O. 1. dome (*last stroke of* m *on original* e, *which is erased*). gear. bysceophad. rihte (i *out of* e).
2. westsexsena þeode.
3. ða. wintra, ,7 feowertig wintra fram.
4. þ. cantwara. forðferd, (forð *on eras.*) of ðyssū (u *on eras.*) li . fe (*eras. of* 1) 7 ercenberht. æþellice. st . rde (e *erased*). ðes.
7. angelcyninga on. het deofolgyl (*sic*).
8. 7 swilce. fe,wertiglice fæsten healden beon ær . . eastrum (2 *eras.*) be witerædæne (*last* æ *into* e *by eras.*).
10. ercengote wæs mycelre. þ.
11. æþelum ealdre (*rst* e *added in margin*) ge . ras (1 *eras.*). hío sio. þeowiænde (a *of* æ *erased*). on þam.
12. þe (e *out of* o) on franclande. fram þære æþelan.

Ca. 1. géar. þ hád. mycele gehrece. rihte.
3. ða. frā.
4. menniscnysse þ. cantwara cyning forðferde 7 ercenberht.
5. þ æðellice.
6. styrde XXIIII. ðes.
7. angelcyninga on eallū. rice het deofollgyld.
8. 7 swylce. ealdorlicnysse. þ.
9. healdon ær eastrum be wítehrædenne ðæs.
10. ercengote. mycelra mægna fæmne. þ eac swa æþelū.
11. geras. on þā.
12. on franclande. frā þære abbadissan.

Page 172. **B.**
13. on. ðe. ís imbrige ac on þa tid þa gyt næran na manige of brytene for inntingan munuclifes gewunedon secan fracena mynster.
16. swylce eac kyningas.
17. menn. dohtora (*dot*). þyder to lare 7 to geþydenne ðam.
18. 7. on þyssum mynstrū onbriige.
19. on cáale 7 on andelegū. betwyx þam. seðryþ. wifes.
20. gecyndelic.
21. æþelbryhtes (s *partly effaced*). æghwæþer wæs heora elðeodig. hwæþere.
22. heora geearnungū þ hi buta. abbudessan on briige.
23. ðæs ylcan. dohtor þa ercengotan be ðære (*rest wanting*).

C. S. 15. of ðære breotone.

O.
13. abbudissan. on. on brige.
14. on þa tid þa gyt (*on eras.*). getimbrade on angelþeode 7 forþan monige óf þære breotone.
16. gewunadon secean francna myn,ter. swilce.
17. tó. þam.
18. 7 swiþust on þyssum mynstrum on brige 7 on cale 7 on andelegū.
19. (32b) betwih. sæþryþ. wifes.
21. æþelburh æghwæþer hiora. elðeodig. hwæþere for hiora.
22. geearnuncge. geþungon (o *out of* e) þ hi bua (u *on eras.*).
a,buddissan.
23. on briige þam. ðæs.
24. sexburh. ærconberhte, wif cantwara. hio.
25. ercongotan. þære.

Ca.
13. faŕa. on ðere. on brige.
14. on. gýt. monige mynstra getimbræde on angelðeode forðon.
15. monige of breotone.
16. gewunedon secan francna mynstro. swylce.
17. þā.
18. 7 swyðost on þyssū. on brige 7 on cale 7 on.
19. betwyh þá. wifes.
21. æþelburh. ælðeodig. hwæðere.
22. þ hi buta.
23. on bríige ðam. ðæs ylcan cyninges yldre dohter sexburh.
24. ærcenberhtes wif canwara. hæfdon hi.
25. ða. gehaten be þære.

Page 172. 26. þysse. manig.
B. 27. manig. frā þam bigengū.
28. oþ ðysne andweardan dæg. Ac we sculon nu.
29. hwæthwego. hyre forðfore (*p.* 141) secgean. þ hefonlice.
30. 7 ða þam. nealæcte hyre gecigdnesse.
31. ðyssum. ongann. ymbgangan. hus ðæs.

C. S. 30. gecennesse.

O. 26. þysse fǣnan. gehalgadre.
27. tacon. fram þam.
28. gewu,iað. ðisne 7 weardan dæg sæd.
29. hyre. ánre secggean hu hio þ.
30. geshote ond (d *out of* o) þe, þam. nealæcte hyre gecy., dnesse (n *eras.*). þyssum. ongan. ymbgangan þa hus þæs mynstres.

Ca. 26. ðisse. gehalgadre monige. mægna.
27. tacon. frā þam bigengū.
28. ðisne andweardan. gesæde. we sceolan nu.
29. þ.
30. (*p.* 62), gesohte on þam dæge þe genealæhte hyra gecygednesse.
31. þyssum life ða ongan. ymbgán. hus þæs mynstres.

Page 174. 1. þeowena. þara ðe gelyfedre yldo oððe on gecorennesse.
B. 2. þeawa maran 7 brædran.
3. 7 heo. hyra gebedrædenne wæs biddende 7.

C. S. 1. geleofe.
3. gebeda.

O. 1. þæra (a *of* æ *erased*). þeowena 7 swiðust þara þe gely[fed], re (1 *eras.*) yldo. oððe on gecorenesse heora þeawa (a þeaw *not 1st hand*) maran 7 beteran.
3. 7 hi . (1 *eras.*) ealle eaðmodlice he[o]ra gebedræden[ne], (ræden *on eras.*) bæd. hym.

Ca. 1. ðeowna 7 swyðost þara ðe gelyfedre yldo.
2. oððe on gecorenesse. þeawa maran 7 beteran.
3. 7 hi ealle eadmodlice heora gebedræddenne bæd. hym cydde.

Page 174. 4. sæde þ. geleornod hæfde onwrigenesse hyre endedæges.

B. 5. hyre forðfóre þ. sæde. þ.
6. onwrigenes ðyllic. 7 cwæð þ. gesawe.
7. hwitra manna on þ ylce. hingangan 7 þ.
8. heo frægn hi hwæt hi sohton. hi woldon þær.
9. ða andswaredon hi. þ hi. ðam. þyder.
10. þ hi sceoldon þ gyldene. geniman þ te ðyder.
11. of cantwara mægðe cóm. on ðære sylfan nyhte þam ytemestan.
12. þ is þ hit. ongann 7 heo. ðystro þyses andweardan.
13. oferstah. þam upplican leohte becóm heofona.
14. 7 monige.
15. þe on oþrum husum wæron sædon þ h[i] swutollice gesawon 7 gehyrdon engla sang 7 eac sweg gehyrdon micelre mænigeo.

O. 4. sæde þ. geleornad hæfde ón ónwrignesse þ hyre endedæge (ad *originally* að).
5. hyre. ne,h[a]. sæde hio. þ te.
6. onwrignes þys[lic] (þys *on eras.*). þ hio gesawe.
7. (33[a]) manna 7 fægera on þ ylce. ingangan 7 þ.
8. hio þa hi frune. hi sohtan. hi þær woldan.
9. þa 7 swarod,[on] hi (*eras. under* on). þ hi. .þ[on]ider (1 *eras.*).
10. þ hi sceoldan þ gyld,[e]ne. geniman. þider.
11. com. on þære sylfan niht þam ytemestan.
12. þ. ongan þ hi,[o]. þystro ðysses 7 weardan.
13. oferstagh. þam upplican. ferde.
14. 7. broþra.
15. on oþrū husum. sædon þ hi sweotolice. sang gehyrdon ge eac sweg ~ gehyrdon (g. g. e. s. *added in margin, followed by curve*). swa (*once*). menigio on þ.

Ca. 4. þ. geleornod hæfde onwrihgennysse þ. endedæg.
5. sæde heo him þ . (1 *eras.*).
6. onwrihgnes. cw̄ þ. gesawe.
7. manna 7 fægera on þ ylce. ingangan 7 þ.
8. ða hi frune. hi sohton oððe. hi þær woldon.
9. ða 7 swaredon hi. þ hi. ðon ðider.
10. þ hi sceoldon þ gyldene. hī geniman þ te ðider.
11. cóm ða. on. sylfan niht þā ytemæstan.
12. þ is ða. ongan þ. ða ðystre ðysses 7 weardan.
13. oferstáh. þā upplican. ferde.
14. 7.
15. ðe on oðrū husū. sædon þ hi. sang gehyrdon swegende swa mycelre menigeo on þ.

Page 174. 16. þ.

B. 17. gangan 7 hi.
18. þ. þa gesawon hi. þyder (*p.* 142) cuman.
19. þ. halegan saule fram ðam bendū. lichaman onlysde.
20. þam.
21. Eac hi icton to. sædon oþre. ða þe godcundlice ætywed.
22. on þam ylcan. nú. lange. secanne.
23. lichama. arweorðan. 7 ðære.
24. on. stephanus cyrcan on ðæs ærestan martires 7 ðæs eadegan.
25. þa ðuhte. gebroðrum. ðriddan. ðe.
26. þ hi woldon. ðe.
27. hearan 7 gesylicor asettan on ðære stowe.

O. 17. gangan 7 hi sona arisan. eodan.
18. þ. gesawon hi mycel.
19. þ. saule fram þam ben[d]um.
20. onlysde 7 tó þam ecum geleafan. heofon[lican], eðles (eðl *on eras. of four*).
21. ætycton hi. sædon oþero wundero. þa þe godcundlic (e *erased*) ætywed.
22. on þam ylcan. þa þe nu tó lang. secgeanne.
23. ða. bebyriged. lichama þære arwyrþan.
24. on. cyricean. eadigan martyres.
25. broþrū. hio.
26. bebyriged wæs woldon. þ hi byrigen (33[b]).
27. heaór. on þære on þære (*1st struck through*) ylcan stowe.

Ca. 17. gangan 7 hi. út eodan.
18. þ. ða gesawon hi mycell.
19. þ. saule frā þā bendū ðæs.
20. onlysde. þā écū geféan.
21. 7 ætycton hi. sædon oðre wundru. godcundlic ætywede.
22. on þā ylcan. lang.
23. ða wæs bebyriged. arwurðan.
24. on. cyricean. ðæs eadigan martyres.
25. þā gebroðrū. ðriddan. ðe.
26. bebyriged. þ hi woldon ðone. ðe. byrigen.
27. heaor[herre]. on. ylcan stowe.

Page 174. **B.**
28. þa hi hine aweg dydan ðа cóm.
29. swetnesse. þ te. ðam hiwum.
30. ðe. man hordern ontende þe balsamū on wære 7 ða deorwyrþestan.
31. þa swetestan. ðe on.
33. swylce. hyre. æþelbyrhte.

C. S.
28. hine ða. ða com *deest.*
31. ðara ðe.

O.
28. hi hine þa ónweg adydon þa com. byrigenne.
29. mycel swetnesse stencg þ. þā hiwum (w *on eras.*).
30. ætstodan. món heddern ontinde þa baldsami 7 þære deorwyrþestæna.
31. swettestena (test *on eras.*). on (*out of* om).
33. swylce. hyre modri . e (1 *eras.*) æþelburh (u *and* h *on eras.*) leofe (*last* e *on eras.*) be þære (þæ *out of* we).

Ca.
28. ða hi hine onwæg adydon. com. byrigenne. mycel swetnysse stencg þ eallū þā hiwū.
30. ðe. heddern. þa bal,sami.
31. þæra deorwurðestena. swetestena þe on.
33. swylce eac hyre moddrige. æðelburh.

Page 176. **B.**
1. yr sædon þ wundor hyre écre clænnesse. on.
2. hyre lichaman. hyre. mare.
3. æfter hyre deaþe gecyþed þa heo. ða ongann.
4. hyre. cyrican timbrian mare eallre.
5. on. wilnode þ hyre lichama.

O.
1. sædon þæt wuldur. clænnesse 7 mægðhádes on mycelre (g *in* mægð *afterthought*).
2. lichaman. má æfter hyre. hio abbuddysse (*sic*). ongan hio.
4. hyre. cyricean timbran. on are. halig,.
5. hío. þ hyre lichama bebyriged.

Ca.
1. sædon þ wunder. clænnysse. on mycelre.
2. forhæfdnysse. má.
3. deaðe (*p.* 63). abbudesse. ongan.
4. cyrican getimbrian on are. ,apostola.
5. þ. bebyriged.

Page 176. 6. eac þa þ. cyrican (*p.* 143) healf.
B. 7. on ðære stowe.
8. wilnode.
9. æfter hyre deaþe þ ða gebroþor oðerre. swiðor gimdon.
10. þysse circan getimbru forleton. þa ða seofon gefylled.
11. gesohton hi. for ungemetnesse.
12. þ te hi. forleton. ðysse cyrican.
13. abbudessan bán. adón. oðre.
14. cyrcan. wæs 7 gehalgod hi gesettan 7 hi ða.
15. hyre. 7 hyre lichaman.
16. 7. fram.
17. liclicre gewillnunge. úngewemmed 7 hi ða.
18. lichaman aþwogon. oðrum. gegiredon.

O. 6. þ. cyricean. heaf wæs geworht.
7. hio mid deaþe. ær hio. on (o *on eras.*).
8. sylfan. cyricean. bebyriged wæs ða.
9. æfter hyre deaþe. broþor oþerra we,rca swiðor gymdon (y *on eras.*).
10. þysse cyricean getimbro forleton. *final* gear . (e *eras.*).
11. gefylled wæ, (*remains of* s). hi. unmætnesse.
12. hi. þysse cyricean (34[a]).
13. abbuddyssan, upp adydan.
14. gehalgad. 7 hi.
15. hyre byrigenne 7 hire lichaman gemet,on.
16. 7. hio. fram.
17. licumlicre willunge. unwemme wæs (wæs *partly erased*). 7 hi.
18. lichaman aðwogan. oþre.

Ca. 6. cyricean hwæthwugu. gworht wæs.
7. geendigan. on.
8. sylfan. cyricean. wilnode bebyriged.
9. þ ða broðor oþra. swyðor gymdon.
10. þysse cyrican getimbru forlætan VII géar ða ða. gear.
11. gefyllede. hi. unmætnysse.
12. þ hi eallunga forlæten. þysse cyricean.
13. bán. adydon. oðre cyrican.
14. getimbrod. 7 hi ða.
15. byrigenne 7.
16. 7. frā.
17. licumlicre willnunge. ungewemme wæs 7 hi ða.
18. aðwogon.

Page 176. 19. on cyrican. eadegan martyres sc̄ę stephanes.

B. 20. tíd ís þære. on.
21. weorðad þy nemned. nonarum iuliarum . Hæfdc (H *large, no break*).
22. cristena. norðhymbra ríce nygan gear togeteledū.
23. arleasnes brytta.
24. onwegacyrnes fram. angelcyninga.
25. onscunegedlic wæs swa we. sædon. þissa.
26. sloh man. wæs þ hefig (*p.* 144). 7 micel.
27. fram ðam ylcan hæþenan kyninge. hæþenan.
28. myrcna frā þam. foregenga eadwine ofslagen. on.
29. ðe. mæresfeld. licumlicre.
30. ·XXXVII· sloh.

C. S. 29. maserfeld hæfde he oswald.

O. 19. cyricean. martyres. stephanes þære abbuddissan.
20. gemynddæg . (*eras. of* 1). ðas. on þære stowe on miclū. weorðad. þý. iuliarū.
22. óswald se cristenesta. nygan.
23. rice. arleasnes . . (2 *erased*).
24. cyningæs (a *of* æ *erased*). onwegacernes fram. angelcynin, (in *on eras.*).
25. ær (*omit*). sædon þa se ryne (*on eras.*) þissa.
26. slogh mon óswald wæs. 7 micel (*7 out on margin*).
27. fram þam ylcan hæþenan. hæþenan.
28. myrcna fram þam. ófslegen. on.
29. nemned ís. osw . ald (e *erased*) licumlicre.
30. ðritig. slogh.
31. mònþes.

Ca. 19. gesettan in cyricean. martyres. stephanæs.
20. abbudissan. tíd on. stowe on miclū.
21. weorðeod. is nemned.
22. cristenesta. rice togeteledū nigon geár ðy geare.
23. arleasnes.
24. onwegacerrednes frā. angelcyninga.
25. onscunigendlic. sædon. ðissa.
26. sloh. 7 wæs. gefeoht micel.
27. frā þā ylcan hæðenan. hæðenan.
28. myrcna frā þā. on.
29. ðe. 7 oswald hæfde licūlicre.
30. XXXVII. slogh.
31. augustus.

Page 178. **B.**
1. hwylc ðæs. geleafan. wilsumnes on god.
2. þ. deaþe mægena wundrum mid wæs geciged forþon on ðære.
3. leodū campade. fram þam hæðenū.
4. þisne andweardan dæg 7 þær.
5. manna 7 nytena mærsode wæron. þanon gelamp þ te.
6. ða sylfan. lichama. gefeoll manige menn nimende.
7. on wæt. mannum.
8. nytenū. sona him wel. 7 þ menn gelomlice.
9. þ hi ða moldan. þ.
10. þ te. wæpnedman man milte.
11. sweoran on gestandan ne þ to. þeah on ðære.
12. deaþes. untrume onfenge. mid þy he.
13. untrumū 7 ðearfum árede.

C. S. 12. se symble.

O.
1. hwilc. cynincges gelea^{fa}, . wilsumnes (34^{b}) on.
2. þ æfter. deaþe. gecyþed forþon.
3. on. eþle. compade 7 fram þam hæþenum.
4. ðysne andweardan dæg . (e *erased*).
5. manna. mærsode syndon ðanon gelamp þ.
6. sylfan. lichama gefeoll. nymende.
7. on. sealdan. untrumum (u *and first stroke of* m *on eras.*). mannum.
8. wel wæs 7 þ . me . n (*eras. of* a *and* g) to ðon.
9. styccemælum þæt hi þa moldan nóman. ðæt.
10. þæt. oð.
11. swiran onstandan. þ swiðe to wundrianne ís þeah on.
12. deaþes. symble mid þy he lyfde untrumū 7 þea^{r}fum arede.
13. ælmess^{an}, . hiora.

Ca.
1. 7 hwylc. wilsumnys on god.
2. þ. wundrū.
3. on. leodū compode 7 frā þā hæðenū.
4. ðisne 7 weardan. . þ.
5. manna. mærsode syndon ðanon gelamp þ.
6. ða sylfan. gefeoll. nymende.
7. on wæt. sealdan. untruman mannū.
8. neatū. hī. wel. 7 þ.
9. (*p.* 64) styccemælū þ hi ða moldan nomon. ðæt ðær.
10. þ.
11. swiran onstandan. þ. wundrianne is þeah on.
12. onfenge þe symble mid þy he lyfde untrumū 7 ðearfū arede.

Page 178. 14. 7 moni. earan.

B. 15. sægde þ inn ðære stowe genumene (*rest wanting*).
16. Ac us nu genihtsumað þ we on god gelyfan (*p.* 145). þa gelamp nowiht.
18. þ te. æfter. mann rád.
19. ðære. þa ongann. sæmniga. gestandan.
20. 7 him fám. ðam. ut eode. þ.
21. sar. miclode oð þ hit on eorþan. ða lyhte.
22. eoredmann 7 þæne bridel of. þære. hwænne.
23. bet wære oððe. dead. ða. lange.
24. hefigū sare swyðe geswenced. on. wísan hit wann 7 wand 7 þræste ða sæmninga becóm.
25. on ða. se goda.
26. ofslagen. ða ylding þ te þæt sár geþylled wearð.

C. S. 14. þ (*after* earon *for* ðe).
20. 7 ða fam.

O. 14. hiora sare 7 monig wundur. wæron sæde þ on.
15. gelumpan (a *out of* e) ge be. þe on.
16. us nu genihtsumað þ. twa. (w *on eras., after* a *eras.*) oððe ðreo gehyran.
18. þa gelamp naht mycelre. æfter. þæt sū mon.
19. ða on,gan. werigean 7 gestandan.
20. heafud. eorþan. fám of þam.
21. sar. oððæt. eorþan.
22. eorodman. ófateah (35a). bad.
23. oððe. dead (1*st* d *out of* l) forlet, ða. lange.
24. sare swiðe geswenced. on missen. lice (1 *eras.*).
25. semninga becom. on. se gemyn. geda (*eras. of* o).
26. ofslagen. yldincg þętte þ sar.

Ca. 14. 7. wæron sæde þe on.
15. be moldan. on.
16. us nu genihtsumað þ. twa oððe.
17. gehyran.
18. hit gelamp neaht. slæge þ. mon rád.
19. ongan. wérian 7 gestandan.
20. 7 þ fám of þam. þ.
21. sár. oððæt. réas.
22. eorodman 7 þ gebætel. abad.
23. bett. oððe. dead. ða. lange.
24. sare. geswenced 7 on missenlice.
25. ða semninga becom. on ða. gemyngeda.
26. ofslagen. ða ylding þ te þ sár.

Page 178. **B.** 27. 7 þ hit blann fram þam. styrenessū. lima 7 þam.
28. gewunelicam. horsa hit ascede æfter. 7 ongan wealewian.
29. gedwæðere sidan. arás.
30. ongan. þ.
31. ða he sæmninga se mann þ. þa ongan he mid scearpre geleafnesse on ðære stowe halignesse beon.
33. gehæled wearð 7. ða.
34. rád þyder. gemynt hæfde þa he cóm.
35. þam menn. þe he ða. ðær.

C. S. 33. 7 ða stowe gemearcode *deest*.

O. 27. blon fram þam. styr,nessum. ge . · . hwæþere (hwæþe *on eras.*), *omitted words at top of page begin* . · . wunelican: *variants* æfter werinesse ongan; *ends* on ge.
29. sidan gelomlice hit. oferweorpan.
30. ongan giferlice (gi *out of* ge *by eras.*). þ. et . an (i *erased*).
31. he þa. þ. ongeat. scearpe gleaunesse (g *out of* l).
32. hwæthugu wundurlicre. on þære stowe.
33. hraþe. 7 he. asette þa he þa com tó (*rest wanting*).
35. þam.

Ca. 27. blon fram ðam unhalū styrenessū. hleoma.
28. ðeawe. werinysse ongan walwian.
29. gehwæðere sidan gelomlice hit oferweorpan. arás.
30. ongan. þ gærs étan.
31. ða he ða. þ. ongeat. gleawnysse hwæthugu wundurlicnesse.
32. on. stowe.
33. 7 he. asette ða he ða com (*rest wanting*).
35. þā men ðe. sécan. ða. þær sume fæmnan.

Page 180. **B.** 1. wæs ðæs hina aldres (*p.* 146) þe he þær secan wolde.
2. langre adle laman legere swyðe geswenced 7 gehefegod. hiwon.

C. S. 1. 7 heo *deest* (*before* wæs mid).

O. 1. hina eal. dres (1 *erased*). langre.
2. adle laman legeres. ða ongunnan. hiwan.

Ca. 1. seo wæs nift ðæs hina ealdres. 7 heo wæs. langre.
2. adle laman legeres. gehefigod ða. hiwan. hī.

Page 180. **B.**

3. ðære untrūnesse. ða ongan.
4. secgean. hors gehæled wearð. hi gegearwedon sona ænne wæn. on. ðære stowe.
5. hi ðær.
6. þa heo on. aset wæs.
7. swiðe werig 7 sona slep hwon þa ða heo onwóc.
8. þ. fram hyre lichaman untrumnesse.
9. hyre wæteres bæd. þwoh hyre feax 7 rædde 7 hi.
10. scitan besweop. þam monnum. hi ær ðider lædon. hyre.
11. hal.
12. Wylce *space*. on ða ylcan tíid cón (*sic*). sum oþer mann sædon menn þ.
13. of brytta leode. ðære ylcan stowe on þam þ.
14. anre.

O.

3. grimman untrumnesse. ða ongan.
4. secgean. hwæt gegearwedon hi.
5. wegn (g *imperfectly erased*). asetton þa fæmnan on 7.
6. stowe 7 hi. eo h, þa.
7. hio werig ónslep. hwonn. hio onwoc a ð,.
8. þæt hio. frā hyre lichaman untrumnesse.
9. (35b) bæd 7 hi þwohg 7 hyre. 7 hie.
10. besweop. þam mannum þe hi. hyre.
11. hall.
12. on þa ylcan. com oþer man. sædon.
13. leod e,. ylcan. on þam þ. stowe
14. anre,.

Ca.

3. grimman untrumnysse. ða ongan.
4. ðær. hi.
5. gegearwodon. wægen 7 on asettan. fæmnan 7 læddan.
6. stowe 7 hi. ða.
7. þa. wérig 7 gewearð on slæþe þær hwonn.
8. ðe. onwóc. þ. fram. untrumnysse.
9. wæteres bæd 7 hi þwohg. hi.
10. besweop. þam mannū. hi ðider.
11. fotū hall. hám hwearf 7 eode (*p.* 65). sū
12. on ða ylcan tíd com, oðer man 7 men sædon þ.
13. of bretta þeode férde. ylcan. on þam þ.
14. ða. anre.

Page 180. 15. on þam oðrū. grenre 7 fægere þa ongann. gleawum.
B. 16. þencean 7 rædan þ te nan.
17. grenes 7 fægeres butan þ ðær. mann on þam oðron werede ofslagen.
18. genam ða.
19. on þære stowe . þ te seo ylce.
20. (*p.* 147) 7 to hæle untrumra manna gewurðan mihte þa eft.
21. on his. com. sumū. on æfentíd 7 ða.
22. on þ. ðær þ hamwerod eall. gesamnod wæs þa.
23. onfangen fram ðam. hī man.
24. ðam symle þa heng.
25. sceat ðe seo molde on becnit wæs úþp (*sic*) on ane stuðu.

C. S. 15. growenre 7 fægere.
16. resian.
19. sumne *deest* (*before* dæl).

O. 15. þam oþrum. gren . re (1 *eras.*) þa ongan.
16. þencean 7 smeagean þ þ. oþer.
17. grenes 7 fæger,es nymþe. þ. halig man hwyl,hugu þam oðrum.
18. nam.
19. on. on. ylce molde tó.
20. 7 tó hælo untrumra manna geweorðan mihte 7.
21. on. ða com he tó. on æfentid.
22. on þ hus þær þ hamweorod. sīble (1 *out of* b).
23. onfangen fram.
24. þam. aheng he.
25. þa moldan.

Ca. 15. fæc þā oðrū. grenre þa ongan.
16. þencean 7 smeagean þ þ.
17. grennes 7 fægernys nymðe þ ðær. halig man hwylchugu þā oðrū weorude.
18. nam ða. moldon sumne dæl on ðære.
19. on. þ. ylce.
20. hæle untrumra manna geweorðan mihte 7.
21. on. ða com. on æfentíd.
22. on þ. þ hámweorud eall to sibbe.
23. 7 he wæs onfangen frā þā. hī.
24. hī. þā. aheng. ðone scéat.
25. þa moldan ðe. áne. wáges.

Page 180. **B.** 26. þa wearð þær micel fýr onæled. huse. mid þy ðe hi. lange.
27. symblodon 7 druncene wurdon. þa ongann þ hus byrnan beflugan ða spearcan on ðæs huses hrof.
28. girdū. 7 beþeaht mid ðæce þa forbarn þ hus eall butan þære anre styðe ðe seo molde on hangode (*rest wanting*).

C. *Fragments of* 2[a].
27. druncene.
28. Ond.
29. þte þ hus eal. Ond ongan. þa þ þa ða.
30. . nd noht helpe þæm byrnendan.
31. forbarn butan sio.

O. 26. mycel fyr ónæled. huse. hi þa lange.
27. druncene. upp flugon on.
28. hrof (26[a]). gyrdum. þæce beþeht þa gelamp.
29. þæt,. þ in, (in *on eras.*). nan ongan. ða þæt þa ða.
30. hi forht,ut. e
31. byrnendan. mihte. forbarn.

Ca. 26. 7 wæs mycel. onæled. middū þā huse mid ðy hi. lange.
27. druncene. ða. upp. on.
28. hrof. þæce beþæht ða gelamp hit þ þ.
29. innan. ongan. ða þ ða.
30. hi. þā byrnendan.
31. mihton. forbarn nemðe.

Page 182. **B.** 2. fram ðam astod 7 awunode. wundredon hi swiðe.
3. þohton on hwā þ. ða.

C. 1. hangode sio.
2. wundredon.
3. þ.

O. 1. an . (1 *eras.*). hangede.
2. fram þam. astod. þa wundredon hi swiðe.

Ca. 1. án. hangode.
2. fram þā. astod 7 awunede ða wundredon. hi swiðe.
3. sǫhtan. þ. hī.

Page 182. 4. gekyðed þ. on hangode ðe on.

B. 5. blod agoten wæs þæs cyninges.
6. wundra. gemærsod. manige menn syððan.
7. stowe. hælo ge him sylfum hæfdon. ge o,rū (ð *not 1st hand*) mannum sealdon (*chapter ends*).
9. E tweonan (*space*) þyssū ðingum. forswigeanne hwylc. wundor 7 mægen (*p.* 148) 7 wundor ætywed (*sic*).
10. ban.
11. ðære cyricean gelæded. hi. ðis.
12. osþryðe geornysse myrcna.
13. oswies. brþor (*sic*) þe æfter. norðhymbra ríce þonne is æþele.
15. on lindesige. eá þ.

C. 4. sio. þær on hangode.
5. þa *deest* (*before* wæron). **S.**
6. feor.
15. is nemned. **S.**

O. 4. gecyþed. ón hangode. on.
5. óswaldes blod þæs cyninges agoten wæs węron. wundur feor.
6. syððan.
7. stowe sohtan. gyfe (y *on eras.*) him sylfum.
8. hiora. niman ongunnan.
9. betwih þas. forswigianne hwilc. wundur. ætywed . . . (3 *eras.*). ban fundæn (a *of* æ *erased*).
11. cyricean. hie nu gehealdene.
12. ósþryþe gyrnesse myrcna.
13. oswies. broþor se æfter. tó norþanhymbra rice is æþele.
15. on lindese. þæt.

Ca. 4. þ. on hangode þe on.
5. blod þæs cyninges agoten wæs þa. ðas wundru feorr.
6. gemærsode 7 gecyðed. syððan.
7. stowe. gyfe hī sylfū.
8. freondū niman.
9. betwih ðas þing. forswigianne hwylc.
10. ætywed. gefunden.
11. cyricean. hi nu gehealdene. ðis.
12. os,ryðe gyrnysse myrcna cwéne.
13. oswiges. hī.
14. rice is æþele.
15. on lindese nemned. þ.

Page 182. 16. ylce cwen. hyre. lufode.

B. 17. arweorðode. 7 on ðam. wilnode. arweorþan.
18. hyre fæderan mid þy he þa se wæn cóm þe man ða bán on lædde on þ.
19. ða. hiwon ðe on þam.
20. wæron swa ne him lustlice onfon forðam hwæþere þeah hi hine godne 7 haligne wiston hwæþere forðam.
21. of oðre mægðe wæs 7 of his rice.
22. feongū eac swylce hi hine deadne.
23. þa wæs ða gyt geworden þte ðære sylfan niht þa gebrohtan.
24. gewunedan 7 monn manige geteld. sio ætywnes.

C. *Fragments of* 2b.
19. þa nold[on].
20. wæron hī lustlice onfon.
21. wiston hwæþere. mægðe. Ond. hie.
22. fengum. swilce. . ahton (1 *gone*).
23. þ te. niht.
24. butan.

O. 16. ylce cwen. hyre. æþelre,swiðe lufode 7 arweorðade (36b).
17. on þam hio wil,ade gehealdan þa gehealdan (þ. g. *struck through*) þa arwyrðan ban hyre fæderan.
18. se . wen (1 *eras.*) þa com þy þa ban on læded.
19. þ foresprecena . (1 *eras.*). woldan. hiwan þe on þā.
20. him lustlice onfon forþon. þe hi.
21. wisto, (o *on eras.*) hwæðere forþon. óf oþre (oþre *on eras.*) mægðe. ófer hi . (1 *eras.*) rice ne.
22. eal,um feo,ngū. swilce.
23. þ þære sylfan niht. ban.
24. ófer. ætywnes.

Ca. 16. ylce cwen. swyðe lufode 7 arwyrðode.
17. on þā heo wilnode gehaldon. arwurðan.
18. (*p.* 66) fæderan mid þy ðe wæn. cóm ðe þa bán on leded.
19. þ. ða ne woldan þa hiwan þe.
20. on ðam. hī lustlice onfón forðon. ðe hi.
21. wiste hwæðere. of oðre mægðe.
22. hi ríce ne onfeng ealdū feoungū hine deadne.
23. þ ðære sylfan nihte.
24. awunedon 7 eac swylce mon teld ofer (*accent on* r). ætywnys.

Page 182. 25. arweorðlicę hi. to onfonne eallū geleaffullum forþon.
B. 26. stod.
27. frā þam wæne úpp. mann mihte of eallum lindesige geseon swutule of eallum (*p.* 149) þam stowum ða hit.
29. morgen. ða gebroþor ðæs.
30. wiðsocon. þ te. þa reliquias ðæs halegan 7 gode þæs leofan gehealdene.
31. 7 hi ða bán þa þwogon 7 on.
32. gedydan 7 on cyrcan æfter gerysenre are.
33. 7 þ te se cyne had ðæs halegan.

C. 25. hi. geleafsumum. **S.**
26. forðon ealle ða niht.
28. meahte geond of. **S.**
31. moston Ond.
32. swa *deest* (*before* on). **S.**

O. 25. heofonrices. hi wæron tó ónfonne.
26. forþon ealle (*last* e *on eras.*). stod.
27. sunn . beam (1 *eras.*). fram þam wæne upp. ðone.
28. mihte. eallre. morgen dæg . (1 *eras.*). ongunnan. broþor.
30. þe. wiðsocan. þæt.
31. gehealdene. mosten 7 hi þa þa ban áþwogon 7 on.
32. on cyrcean æfter. are. 7 þæt.

Ca. 25. geopnode hu árwurðe hi wæron to onfonne eallū geleaffullū forðon þe.
26. stod.
27. sunnbeam frā þā wæne upp oð heofon þone.
28. mihte lyhte geséon of ealre. stowū ða hit.
29. morgen. broðro.
30. wiðsocan. þ. hī.
31. gehealdene. 7 hi.
32. bán aþwogan 7 on. 7 swa on cyricean.
33. áre. 7 þ. hád.

Page 184. 1. éce.
B. 2. gefrætewod. byrgene asett 7 þ sylfe.

O. 1. segen (seg *out of other letters*).
er
2. of, his byrigenne. 7 þ sylfe.

Ca. 1. éce. segen. gode wæbbe gefrætewod.
2. byrigenne. 7 þ sylfe wæt þ hi ða bán.

Page 184. 3. þ hi ða bán onþwogon on ænne. ðære cyrican gedydan.

B. 4. ðære. þ te. sylfe. þ.
5. mihte. hæle. manna 7 oðra untrumra manigra trymnessa þa gelamp þ æfterfylgendre.
7. mid þy foresprecenan cwene.
8. ðam mynstre. cóm an abbudesse arwyrðe.
9. hyre. swutor (*sic*) ðara (*last* a *out of* e).
10. æþelwines. eadwines ðara wæs bysceop on lindesige.
11. on ðam mynstre æt peotan eá fram ðam.
12. unfeorr. ðy þe heo ða.
13. cóm 7 heo hi gesræc (*sic, but originally* r *was* p) 7 ða betweox him hi spæcon be.
14. þ.
15. of his bánum. þa cwæð seo.

O. 3. þ hi þa ban. þwogon guton in ænne (37ᵃ). cyricean.
4. þ te seo sylfe. a,wyðe.
5. mihte tó. feondseocra (eond *on eras.*). manna 7 oþra untrumnessa.
7. gelamp þ æfterfylgendre tide mid. cwen.
8. on þam. com. abbudisse.
9. hyre. wæs . . (*2 eras.*) sweostor.
10. æþelwines 7 ealdwines. oþer biscop on 7 lindese þær wæs abbud on þam mystre. portanea fram þam.
12. abbuddissan. heo þa to.
13. com. gesprecen. and þa betwe,h oþer. hi, . (*1 eras.*).
14. hio seo abbuddisse þ hio ∴ seo cwen *omitted words in margin, variants* gesege; niht þ; up oþ; heh cwæþ (*not 1st hand*).

Ca. 3. þwogan gutan. cyricean.
4. tíde. þ te seo ylce eorðe þe þ arwurðe.
5. mihte to hæle. manna 7 oðra untrūnyssa þ æftfyligendre tide gelamp mid þy seo cwen.
8. wunigende on þā. com sū arwurðe abbudisse.
9. 7 heo wæs þara haligra wera sw,oster.
10. ealdwines. ƀ on lindese 7 se oðer abbud on þā.
11. ðe. portanea frā þā.
12. abbudisan. þi. ða.
13. com 7 hi. hæfdon þa betweoh. hi be oswalde þā cyninḡ cwæþ.
14. abbuddisse þ. gesæge. þ.
15. bánum up. cw̄.

Page 184. 16. þte. ðære. (*p.* 150) on þam þ.
B. 17. ðweales. 7 heo ða.
18. þ hyre man.
19. hyre man. on claðe bewand 7 on.
20. þa wæs. syððan. on hyre.
21. wæs oft nihtlicum tidum þ ðær cóm sum cuma sæmninga fram uncuðum 7 unclænum gaste.
23. onfangen. æfter.
24. sæmninga fram deafle (*sic*) gerinen 7 ongann clipian.
25. toþum gristbitigean 7 þ fram his muðe.
26. 7 missenlicum styrenessū ongann. lima styrigean 7 ðræstan 7 mid.
27. mann gehabban ne mihte ne gehealdan, se arn se þegn.
28. on þ geat, hit ðære abbudessan sæde 7 sona þ.

C. S. 25. ða faam.
28. arn se ðegn.

O. 16. þ of. on þam. bána.
17. untrume men. 7 hio.
18. þ hyre man. seald, 7 hyre. hio þa on claþe bewand 7 on.
20. hyre hā. þa wæs æfterfylgendre. syððan hio on hyre mystre.
21. þ ðider com. wæs oft nihtlicum.
22. fram unclænum. hefelice.
23. onfangen 7 æfter.
24. sem,inga fram deofle ge,ripen (p *out of* s). óngan clypian.
25. (37^{b}) his toþum. fam of his muþe.
26. missenlicum styr,nessum ongan his limu.
27. mid ðy hine þa nænig man.
28. mihte þa arn se þeng. slogh tancen æt gete. sæde.

Ca. 16. þ. on þā þ wæt̄.
17. gegoten. untrume men. 7.
18. bæd þ hyre man.
19. on claðe bewand 7 on.
20. ða wæs æftfyligendre tíde syððan. on.
21. þ ðider com sū. wæs oft nihtlicū tidū.
22. fram unclænū. hefelice swenced (*p.* 67). onfangen.
23. frā.
24. deofle gegripen 7 ongan clypian.
25. toðū gristb,ian 7 þ fám.
26. misenlicū styrenessū ongan his limu.
27. ðræstan. man ne gehaldan. gebi,dan mihte ða arn sū þeng.
28. tácen. þā gæte 7 sæde. abbudisan 7.

Page 184. 29. ðæs. ontynde.

B. 30. mid anum hyre wimmanna to þara wæpnedmanna. het ðone mæssepreost þ hyre mid gan sceolde to.
32. menn þa hi ðyder comon. hi manige menn him embe beon þa georne.
33. þ hi. wedendre heortan gestillan woldan ac ne ne mihton sang.
35. adle. (*p.* 151) 7 ða þing.

O. 29. abbuddissan 7 hio. ontynde.
30. anre hyre þinnenne to. wæpnedmanna.
31. hyre þ. hi gan.
32. hio þider com 7 þa. hi.
33. et. þe. ongunnan þ hi his wedenheortnesse gestildon.
34. hi ne mihton sang.
35. þe. adle (d *on eras. of* 2).

Ca. 29. þ géat. ontynde.
hire
30. anre þignenne. wæpnedmanna. gehét þæs mynstres mæssepreost.
31. þ. hi gan to þā.
32. ða þider coman. hi ðær.
33. hī. þ hi his wedenheortnysse gestildon.
34. hi ne mihton sang.
35. adle.

Page 186. **B.** 1. selost cuðe wið þan. hwæðere nowiht. ðam.
2. nænig þa nænig him help. mihte. cō sæmninga.
3. abbudessan gemynd.
4. hyre ðinenne gán. ða. hyre. fetigan.

O. 1. selyst wið ðon cuþe. hwæþere nowiht.
ænige
2. hiora þa nænig hī, helpe findan mihte þa com.
3. abbuddissan on. hio.
4. hyre þinenne gan. hyre to gefetian (*2nd* e *on eras.*).

Ca. 1. hwæðere nowiht.
2. hī ænige helpe findan mihte. com.
3. abbudissan on. molde.
4. gán 7 ða. gefetigean.

Page 186. **B.**

5. on wæs. þa heo þa cyste on ðone cafertun brohte ðæs.
6. huses þær se. mann inne wæs þræsted ða geswigode.
7. sæmninga.
8. limu on stillnesse. ða swigodon hi.
9. wæron bidende. hwam. sceolde þa.
10. æfter. tíde. þ. úp astod 7.
11. wát tela. gewittes.
12. And hi ða. acsodon. ðæt.
13. þa cwæð he. ðy. ðe heo.
14. genealæcte þā. þysses huses. ða werian.
15. me swencton 7 drehtan 7 me.
16. nohwær siððan ætywdon. abbudesse. sumne.
17. se mæssepreost rædde orationem 7 hi.

O.

5. on. hio. on. cafortun.
6. þæse seoca (a *of* æ *erased*) man on.
7. onhylde (hylde *on eras.; letters erased between lines, and* swa swa *erased in margin. Then* swa swa *repeated at beginning of next line* swa swa ∴ ða, *omitted words at foot of page; variant* on.
8. hi eac (c *on eras.*).
9. bi . dan (i *on eras. of* e, *after* i *eras. of* o). tó. (38a) sceolde þa.
10. æfter. þæt. uup (*sic*).
11. tela.
12. 7 hi. acsedon. þ. cwæt he (*sic*).
13. mid þa cyste þe hio.
14. nealæcte (a *on eras.*). þam cafortune þyses husus (*sic*) þa gewitan. wærigan.
15. þe me. 7 me.
16. syððan ætywdon. abbuddisse. sumne.
17. 7 se. arędde. hie.

Ca.

5. on wæs. on þone cafortun.
6. se seoca man on. geswigode.
8. on. ða. swigoden hi.
9. sceolde þa.
10. æft̄ medmycelre tíde þ. up asæt.
11. aswórette 7 cw̄. wát tela.
12. 7 hi. acsedon. þ.
13. he cw̄. mid þa cyste genealæhte þā.
14. þyses huses. gewitan. werigan.
15. me swenctan. me forlćton.
16. nohwær syððan ætywdon ða. hī sumne.
17. 7 se. orationē arædde. hi.

Page 186. 18. 7 he ða het hi ealle 7 gesunde 7 he hine gereste æghwæs gesund

B. þære adle 7 siððan (*p.* 152).

19. ðære. þa werian gastas. nænigum ege swencton ne gretan ne dorston.
21. Fter *space*. ðyssum. æfterfylgendre. cniht on ðam.
22. eá. langere lentenadle.
23. þ he sorgiende bad hwænne. adl.
24. come. gangende sum þara gebroðra in to him 7 cwæð.
25. þ. ðe gelære hu ðu miht frā þysse adle.
26. gang. cyrican. halegan.
27. wuna þ ðu út ne ganne to ðam ær seo adld (*sic*) þe frā gewiten sý ic cume þe tó 7 ðe þanan ham læde þa.
30. haligan. líce þa ne com him seo adl to 7 seo untrumnes þy dæge tóó ac.

O. 18. þa. hall. 7 syððan.
19. werigan.
ed
20. geswenc,nesse gretan dorstan.
21. þyssum wæs æfterfylgendre. cniht on þam.
22. on. on langre lengtenadle. ða.
23. þ he sorgiende bad. adl (dl *on eras.*).
24. come þa wæs gangende sum þara broþra in (i *on eras.*) to him.
25. gelære. miht fram þysse adle hefinesse.
26. gang.
stille o
27. óswaldes. ðær 7 , wuna . . (2 *eras.*). gese,h þ. þonan.
28. adl (ad *on eras.*). si . (i *out of a long letter;* 1 *eras.*). to þe.
29. þe þonne hā læde ða.
30. lice ða ne com. seo (38b).

Ca. 18. gebædon. þa. hall. 7 syððan.
19. werigan. ænige.
20. geswencednesse gretan dorstan.
21. æft þyssum æft fyligendre tíde. cniht on þā.
22. on. on langre lengtenadle wæs. geswenced ða.
23. (*p.* 68) þ he sorgiende bád. adl. hī come.
24. gangende sū þæra broðra in to hī 7 cw̄ wult.
25. þ. gelære. ðu. miht frā ðysse.
26. hefignysse. gang. ciricean.
27. ðær. þ ðu út þanon.
28. adl. ðe. þonn̄. þe 7 þe þon̄.
29. læde ða.
byrigenne
30. lice ða. cóm seo untrumnys to hī no þy.

Page 186. 31. fram. gewát 7 na þi.
B. 32. ne ði þriddan. þ siððan. owiht gehrinan.
33. þa com sū broþor ðanan cwæþ. ðe. sæde þ.
34. ðus. sæde þ. ylca broþor ða. on þam.

O. 31. untrumnes . . (*2 eras.*) þy dæge to ac hio. ondrædæn[de];
(a *of 2nd* æ *eras.*) fram.
32. þæt ne þy. þy þriddan. þ syððan. ó gehrinan . . (*2 eras.*).
33. com. broþ,r þanan.
34. ylca broþur þa gyt on.

Ca. 31. frā hī gewát þ ne þy. þy ðriddan.
32. þ syððan hine oge (*sic*) rínan.
33. cō sū broðer þanon cw̄ béda. sæde þ. gedón wære
sæde eac þ se ylca broður. gýt on.

Page 188. 1. lifiende wære on cniht wesendum wundor.
B. 2. wæs his hælo. þ ðon̄.
3. ðe. ricsode 7 mid hī.
4. geswiðade. wæron. ðe ær þis hwilwendlice (*p.* 153)
ríce hæfde ma he gewunode þ.
5. ðam. ríce. wann.
6. god biddende wæs sædon þ ða. þe hit. þ. frā.

C. S. 4. ær ðenden he ðis.

O. 1. þam. on þam cnihtwesendum.
2. þon̄e to wundrianne þeah (eah *on eras.*).
3. dryhten. mid hine.
4. swiþade . (1 *eras.*). wære se þe ær þenden he rice hæfde.
5. gewunade þæt he for þ he for (*the first set struck through*).
þam e . can (1 *eras.*). rice symble won.
6. bensode.
7. sædon þ þa men þe hit cuþon þ he oftust fram.

Ca. 1. þam. lifiende. on[þam] cnihtwesendū þa ðis.
2. wundur. þ ðonn̄ to wundrianne.
3. ðe. mid hine.
4. swiðode. wære. ær þa hwile he. rice hæfde má.
5. gewunode þ. ðam ecan rice. wón.
6. bi[bletsode] biddende.
7. sædon þ ða men ðe hit. þ he oftust frā.

Page 188. B.

8. uhtlican sanges godes lofes oð hlutornesse dæg astode 7 awunode 7 fram þam gelomlicū.
10. þ his. þ he his handa úp ahof 7 hæfde.
11. cneowū. symle his drihtne þanc sæde.
12. swylce gewidmæred 7 on gewunan godes gehwyrfed þ.
13. gebedū his líf geendode forþā ðe.
14. wæpnū. feondū. eall utan ymbheped. sylf ongeat þ.
15. man slean sceolde. ðam saulū.
16. weredes. cwædon hi ðus be þam inngydde (*junctim*). miltsa þa sawla ura.
17. halega. eorðan wæs sarwæron (*sic junctim*) his ban.
19. on ðam.

C. S.

12. godes gehwyrfed.
19. eac *deest* (*after* wæron).

O.

8. on. astode 7 awunade.
9. þam. gebeda (*2nd* e *on eras.*).
10. þ he his handa upwearde.
11. cneow. symble. goda. sæde.
12. gewidmæred. on. gyddes (y *on eras.*).
13. betwih. forþon.
14. eall. behyped (y *on eras.*). sylfa onget þ hi mon ofslean sceolde.
15. þam saulum.
16. weor,es (od). hi be þon þus on gydde (y *on eras.*). mi,dsa (i) þu saulum u,sa (s).
17. cwæð (39ª). þa . (1 *eras.*).
18. eorþan sagh.
19. ban. on þam.

Ca.

8. tíde. lofsanges. lutterne. on gebedū astode.
9. awunode. þā gelomlicū.
0. þ his. þ he his handa úpwearde.
1. cneowa 7 symble. góda.
2. gewídmærsod. on gewunon gyddes. þ.
3. betwih. líf geendode.
4. feondū eall. behyped. sylfa ongeat þ.
5. man ofslean sceolde. ðā saulū.
6. weorudes. hi be. on. drihṫ. mildsa.
7. saulū. cw̄.
8. sáh.
9. wæron eac his bán. on þā mynstre æt beardan éa het swylce se.

Page 188. 20. eá het. þe. sloh.
B. 21. oseng (*sic*) asettan. hand. ðy. of ðam lichaman.
22. wæs ðærto ahon. com æfter geares.
23. æfterfylgend. rices. 7 hine ðær genam.
24. man. lindesfarene ea 7 on ðære kyrican.
25. hand. on ðære. ceastre on bebban (*p.* 154) byrig.
27. Ales *space.* þ an þ. hlysa þyses. brytene.
28. be.
29. samod. dælas on. ealandes.
30. becóm forðam. arweorða bysceop gewunode to secgeanne.
31. wilbrande þā halegan bysceope.

C. S. 20. swylce *deest* (*after* het).
22. wæs hit.
25. *omits* 7 *before* in þære **W**.

O. 20. cwęðon. het. se þe hine sloh his his heafud (his *margin, not 1st hand*).
21. asettan (set *on eras.: last* a *out of* o). hand. lichaman.
22. ahon þa com æfter ge,res (*sic*).
23. æfterfylgend. rices oswigo (o *squeezed in*). hi . (1 *eras.*) þær genam.
24. heafud. li,desfarena ea. in cyricean bebyrigde (de *on eras.*).
25. hand. cestre on.
27. nalæs þæt an þ. þysses æþelan. breotona gemæro (o *on eras.*) geonscine. be suþan. on.
29. somod (*2nd* o *on eras.*). ealandes.
30. becom. forþan acca (n *out of* m *and* acc *on eras.*). arwyrþa bisceop gewunade. wilb,ord. hagan bisceop.

Ca. 20. sloh.
21. onseng asettan. hand. ðe.
22. wæs he het to ahón ða com. geares.
23. æft fyligend. ríces oswigo. hi. genam.
24. lindesfearena éa. on cyricean bebyrigde.
25. hand. earme 7 ,. ceastre on.
27. (*p.* 69) nalæs þ an þ. þysses æþelan. breotona.
28. geonscine. be. on.
30. becom forðam. þ gewunade.
31. róme. 7 mid wilbrord. halga, þ.

Page 190. **B.**
1. wuniende 7 he. hyrde secgean on ðære mægþe be ðam. ðam banū.
3. gedone.
4. swylce eac he sæde se bysceop. gyta.
5. on. ðær. rices lufon on elðeodignesse lyfde þ.
6. ðær on ðam ealande þæne hlisan.
7. secgean gehyrde þōn. nú.
8. secgean. sæde betwyx oðere manega sæde. þ. ða.
9. wales 7 manncwealmes. brytene ealand.
10. mid midlū (*sic*) wale fornā 7 forheregode. ofslagen mid þi wale ðæs ylcan wales betwyx oðre manige sum leornigcniht on scole.
12. mann. on.
13. ða gemynge (*p.* 155). to receleas 7 to sæne.

C. S.
13. he *deest* (*before* wæs).

O.
1. fresana,. wæs þ he (e *out of* i). hyrde secgean on.
2. mægþe be þam. þam banum.
3. gedone.
4. swilce. sæde se bisceop. þa.
5. on. on ellþeodignesse.
6. þam ealande þone hlisan.
7. hyrde secgan (*this word on abrasion*). wundur secgean.
8. sæde betwyh oþer monigo sæde he þæt (39^{b}). on.
9. woles 7 moncwylde (y *squeezed in*). breotona.
10. wole (ol *on eras.*) fornam. mid þy wæle þæs ylcan woles. betwih oþre monige sum leorningman on.
12. on gewritum.
13. gymenne (y *on eras., not 1st hand*). tó sæne. þa.

Ca.
1. frésena. þ. hyrde. on.
2. be þā wundrū. þā banū. arwurðan.
3. gedone.
4. swylce. sæde se b. þa gyta.
5. on. on ællþeodignysse.
6. þ he ðær in þā ealonde þone hlisan.
7. hyrde þonne. wunder.
8. secgean. sæde betwih oðer menigo sæde. þ on.
9. tíd. woles 7 moncwylde. breotona.
10. mycle wole fornám. forhergode þ. geslegen mid þy wæle þæs ylcan woles betwih oðre menigo sum leorningmán on.
12. well. on.
13. gymene. hælo he wæs to sæne.

Page 190. 14. þa he ðа. þ. ongann he forhtigean.
B. 15. ondrædan þ. ðæs. for.
16. locū. clypode me ðа mid þi.
ælfwine
17. neaweste betwyx ðа (*name above modern* ?).
18. sworetunga 7 forhtgende. þus cwæð 7 wæs sprecende 7 seouiende.
19. cwæð þu gesyhst þ ðeos adl.
20. ðeos. lichaman. þ i (*sic*) eom nyded þ ic seal (*sic*) raðe.
21. tweoge. þōn me.
22. naht. lichaman deaðe minre saule butan helle tintrego underhnigan forðon.
24. tide betwyx geleso. ic me synnū.

---

h
O. 14. þet. neh. ongan he for,tigean (*not 1st hand*).
15. hī ondrædan þ.
l
16. hs (*sic*). hæle (a *of* æ *erased*). gelæded (l *out of* h, d *on eras.*). cleopade me.
17. cigde. on neaweste. betwih.
18. sworettunge. forhtiende. sprecende.
19. me . cwæð (*one eras.*). gesihst þ.
a
20. adl. wexeð (*not 1st hand*) þ. nyded (y *on eras. of* e) þ.
h c
21. raðe (a *on eras., not 1st hand*). tweoge. me,oht æfter.
e ed
22. hraðe (a *on eras., not 1st hand*) g,læd, (*1st hand*). þæ ecan. underþeoded.
24. tide. gelæto (æto *on eras., not 1st hand*). ic me synnū.

Ca. 14. ða. þ. neh. ongan.
15. hī ondrædan þ. ðæs. for geearnungū.
16. locū. cleopede me.
e
17. cigde. hī on neawiste. betwih þā.
r
18 sworettunga 7 forhtigende. wepend,e stæfne.
19. sprecende. to me cw̄. gesihst þ ðeos adl.
20. swyðe. eom,nyded (*last stroke of* m *squeezed in, comma to separate*).
h
21. þ. under,nigan ne tweoge. þonn̄ me owiht.
22. hraðe gelæded. ecan.
23. saule. underþeoðed (*sic*) beon forðon.
24. mycelre tide betweoh gelæto. ic me synnū.

Page 190. 25. underðeodde þa godes bebodu me syndon nú.

B. 26. on móde. upplice arfæstnes. æni fæc. lyfenne.
27. forgifan. þ. lehterfullan. asecgean.
28. bebodu þæs godcundan (g *pale and partly on abrasure, but original*). mín mód 7 líf.
29. gecyrran. wát þ þ. geearnunge þ.
30. ylde. lifienne oððe ne getrywe ic me onfeonge butan god.
31. unweorðū miltsian. ðara fultū.
32. him trwlice (*sic*) ðywedon. 7 se (*on erasure before which part of tall* s *remains*).

C. S. 30. oððe ne.

O. 25. þeod,e þoñ.
26. upplice arfæstnes. lifianne forgifan.
27. þ. leahterfulle.
28. 7 líf. babode (40^{a}).
29. gecyrran soþ. þ þ. geearnunge þ.
30. yldinc, (*not 1st hand*) onfo tó lifienne oðþe. onfonde.
31. unwyrðum gemildsian.
32. ðe. ðeo,don.

Ca. 25. ðeodde swyðor þoñ. bebodū.
26. upplice arfæstnys. lifianne forgifan wylle þ.
27. leahterfulle. gesecgean.
28. mód 7 líf.
29. gecyrran. wát þ þ. geearnunge þ.
30. yldinge. lifianne oððe getreowige. onfonde beon nemne.
31. earmū 7 unwyrðū gemildsian wylle. ðara.
32. fultū. hī.

Page 192. 1. ís þ. on eoworre þeode (*p.* 156).

B. 2. halinesse. gelafan.

O. 1. þæt. on eowre. wundurlicre. halignesse, cyninges geleafa
(*brown ink*). heanes (*last word in margin not 1st hand*).

Ca. 1. mæresta (*p.* 70). þ. on eowre. wundurlicre halignysse.
2. geleafa 7 mægnes heannes.

Page 192. **B.**
3. heanes. swylce. wundra geweorcū scán 7 beortede (*sic*) nu bidde ic ðe gif ðu.
4. þe þ ðu.
5. sylle. þ. þurh is geearnunge miltsian willæ.
6. andswarode. him 7 cwæð. hæbbe þæs.
7. ðe. aset.
8. 7. ðu. gelyfst.
9. arfæstnes. mannes æghwæþer ḡ lenre.
10. þysses. ðe forgyfan ge þe. écan. inganges.
11. gedón. yldende. andswarode.
12. þ. on þissū.
13. scafeðan. inn þæs halegan treowes 7 ðæs halegan treowes 7 ðæs foresprecenan 7 sealde þā untrumū menn drincan.
14. sona him wæs bet. getrymede.

C. S. 12. 7 onweald.

O.
3. æfter deaþe. swylce. wyrcnesse.
4. scean 7 birhte bidde. þe,la (c *brown*). ðu. mi,þec (d 1*st hand*; c *brown*) þ ðu.
5. sylle. þ. dryhten. geearnunge.
6. gemiltsian wille. þa 7 swarode. hæbbe cwæð he.
7. his heafud.
8. 7. gelyfest. arfæstnes. mannes. oeg . hwæþer (*eras. of* 1).
10. þyses. forgyfan ge þe. lifes inganges.
11. yldende. 7swarode.
12. þ he on þyssum. onwalgne. gehalgade.
13. af sceþan (ce *on eras.*). on. treowes.
14. untruman men. getrumede.

Ca.
3. swylce. wyrcnysse scean 7 onhlihte brihte bidde ic ðu la gif, ænig.
5. þe þ ðu. sylle. þ. drihtt. geearnunge.
6. mildsian wylle. 7swarede. hī ic hæbbe cw̄ he.
7. dǽl ðe. on . . . . (stod *erased*).
8. 7. gelyfest þonn̄.
9. arfæstnys. myceles mannes.
10. þysses. ge ðe eac. lifes inganges.
11. ða yldende. 7swarede 7 cw̄ þ.
12. on þyssū.
13. wæt 7 scæfðan. on. treowes. þā mettruman men.
14. sona þæs hī bet wæs. getrumede.

Page 192. 15. fram þam untrūnesse. lange tide syððan lyfde.

B. 16. eallre. dædum to gode gecyrde fæstlice 7.
17. cóm þ. mannum sæde. bodode.
18. scippendes. þ. getrywan þeawes.
20. *Begins* oswald *space.* rice.
21. ðæs eorðlican rices æþel (*dot under first part of* æ *and mark above to indicate an* s. *?*). (*p.* 157) æfter him osweo his.
22. ·XXX·. rice. þ. ·XX·.
23. gewinnfullice. on. wann.
24. se (*sic*) hæþene ðeod myrcna swylce.
25. ealhfrið 7 æþelwold. broþor. rice. þa.
26. ðy. geare. þ te.
27. iú on eoforwicceastre bysceop 7 ða. on hrofecastre forðgewiten.

O. 15. fram þære untrumnesse (40b). tide syððan lif. de (i *out of* u *by eras. and* a *erased*).
16. gecyrde 7.
17. com þ. mannum sæde. bodode.
18. þ wuldur.
19. getreowan ðeowes ; (ge *on eras.*, o *of* ðeowes *on eras.*, a *before* es *eras.*).
20. one (*out of* And). þa osw · ald (*eras. of* e). þæ to, heofonan. ða.
21. eorðlican. setl æfter. broþor óswi (*1st* o *on eras.*).
22. rice. þ . (1 *eras.*).
23. gewinn . . fullice (2 *eras.*). feht hine. . won (1 *eras.*).
24. hæþene þeod myrcna (y *on eras. of* e) swilce.
25. ealhfrið 7 æþelwald. broþor. rice hæfde þa.
26. gere. þ. arwyrþa.
27. iu on eoforwicceastre bisceop. on. forðgewat.

Ca. 15. frā. untrūnysse. tíde syððan.
16. eallre. dædū. gecyrde 7.
17. cóm þ. eallū mannū sæde. bodode ða.
18. þ. getrywan.
20. *Begins* Ða ða. þā.
21. eorðlican. setl. hī. oswio he hæfde.
22. þrittig XXX. rice. þ VIII 7.
23. gewinfullice. fæht hine. wón.
24. hæðene. my,cna swylce.
25. ealhfrið 7 æþelwald. ær hī rice.
26. geare. þ. arwurða. paulin'.
27. iú on éoforwicceastre biscop on.

Page 192. 28. idum octembrium æfter ðon.
B. 29. monað án.
30. bysceophade. 7.
31. þa æðelbyrht. ðære ylcan.

O. 28. idu, æf þon (f *out of* r *by eras.*).
29. nygantyne. twegen (gen *on eras.*). da, bisceophade.
30. 7. bebyriged on.
31. cyricean. þa æþelbyrht. on þære ylcan.

Ca. 28. iduū octobriū.
29. ðe. nygantyne wintr̄ 7 XX monað.
30. b̄ hade. 7 he. bebyriged on scę̄.
31. cyricean. þa æþelbyrht. on. ylcan.

Page 194. 1. hrofeceastre het getimbrian on ðære.
B. 2. arcebysceop. ittamar. cantwara.
3. gelíc.
4. on ðam. tídum. rices efenhlytan.
5. cynelican. nama. eadwines cynnes ðæs.
6. be þam.

C. S. 5. strynde ðæs cyninges.

O. 1. hrofe,ceastre het getimbrian on.
2. ærcebisceop gehalgade. cantwara. ác. gelíc.
4. oswi,. on þam æres (41[a]) tan. rices.
5. cynelican wyrðnesse. nama. edwines cynne.
6. be þam.

Ca. 1. hrofeceastre hét getimbran on.
2. ærceb. cantwara leode.
3. gelærednysse. foregengū gelíc.
4. oswio. on þā. tidū his rices efenhletan.
5. cynelican wurðnysss. nama. edwines cynne.
(*p.* 71) he. be þā.

Page 194. **B.**
7. sædon. · VII · daera. oswine on ðære.
8. genihtsunnesse eallra. mann.
9. eallū. 7 ne mihte.
10. hwæþere. ðe þone dæl norðhymbra rices.
11. þ. sibbe hæfde ac. ungeðwærnes.
12. únsibb betwyx. þ hi. werod 7 heora fyrde gesamnodon.
13. þi ðe oswine þ geseah þ he (*p.* 158). mihte.
14. forðam.
15. ðencende 7 smeagende þ he þ.
16. beteran timan forlet his werod þa. þ.
17. manna gehwa. fram. ðe. willfarenes éa dún (*two dots*).
18. týn. fram cetriht worðige þa gecyrde.
19. ánum his þegna. getrywestne. ðæs nama.
20. tondere 7 ferde to hunwoldes hám. þ.

O.
7. sædon. seofan,ter. oswine on.
8. eallra. æfæst (*out of* ærest).
9. forþon. leodum. mihte.
10. hwæþere. norþanhymbra rices. þ. mycel.
12. unsibb (s *on eras.*). betwih. þæt hi hiora weoru . d (*one eras.*) 7 heora (*sic*). gesomnedon.
13. oswine. þ. mihte wiðhine (*repeated and 2nd struck through*).
14. forþon.
15. ðinga ðencende. þæt he þ feoht.
16. tó beteran.
17. mónna gehwa (7 *last letters in margin not 1st hand*). fram. willfæres dun.
18. fram cetriht worþigne.
19. gecyrde. ane. þe,him.
20. nama. hunwealdes (hun *out of* him) gesiþes þ.

Ca.
7. sædon þ he wæs VII winṫ. oswine on ðære.
8. genihtsumnysse eallra ðinga 7 he wæs áfest.
9. forþon eallū. mihte.
10. hwæðere. ðone oðerne. rices.
11. þ. mycel ungeðwærnys.
12. betwih hī. þ hi. weorud 7 heora. gesomnedon.
13. oswine ða. þ. mihte.
14. fultū. ða. þ he þ feoht forléte.
16. beteran. forlét ða. weorud. þ manna gehwa hā.
17. frā. willfæres.
18. ís. mílū. frā cetriht worðine.
19. gecyrde. ane. þe hī getreowastne.
20. nama. to,dhere to hī gewealdes hám. þ.

Page 194. 21. dyhle beón. ær holdostne gelyfde.
B. 22. wísan. forðon se ylca gesið. æþelwine.
23. þi. ðegne. ðær ámeldode (á *ends line*).
24. man ðær laðlice acwealde únsyfre deaðe wæs. ðy þriddan.
25. þi nigoðan.
26. osweos rices on ðære. inngetlingum (*junctim*).
27. æfter. clænsunge þyses mánes.
28. getimbrod on ðam. æghwæþeres. alysnesse.
29. oſslagenan. ðe.
30. béna 7 gebedu. sceoldon.
31. ansyne ge on bodige fæger 7 heah 7 wynsum.
32. spræce 7 on þeawū manðwære. eallum.
33. rumgifa ḡ æþelū ge unæðelum þanan gelamp þ te for.
34. módes. ansine. wurðnesse þ.
35. fram eallum mannum. 7 æghwanon (*p.* 159) hyrsudon of.

---

c
O. 21. digol. gelyfde a,.
22. feor. oþre (*on eras.*). se ylca (41[b]) gesiiþ. æþelwine.
23. gerefan. ameldode.
24. deaþe acwealde.
25. þreoteogeþan. kalendarum. nigeþan.
26. oswies rices on. on getlingum.
27. æfter. clænsuncge (ns *on eras.*, u *out of* i). þysses.
28. on þam. æghwæþeres. saule alysnesse.
29. bena 7 gebeda (*2nd* e *on eras.*). sceoldan.
31. óswine. onsyne. bodige heh.
32. 7 on. eallum.
33. rumgyfa ge æþelum ge unæþelum ðanon gelamp . . . þ (3 *erased*).
34. cynelicnesſs. geearnuncge. þ.
35. fram eallum mannum lufad 7 æghwanon.

Ca. 21. digol. hī ær ðone. gelyfde.
22. feor. forðon se ylca. æþelwine.
23. gerefan. ameldode.
24. acwealde. wæs ðis gedón 7 geworden.
25. ðreoteogeþan. kalendarum septēbriū.
26. oswies rices on. on getlingum.
27. intingū clænsunge þysses mannes.
28. getimbrad for æghwæðeres. saule alysnesse.
29. hét 7 þær dæghwamlice. bena 7 gebeoda.
30. sceoldan.
31. onsyne. bodige.
32. ge on gespræce wynsū 7 on þeawū. eallū rúmgifa.
33. æþelū ge unæþelū ðanon gelamp þ for.
34. cynelicnysse. wurðnys þ.
35. frā. monnū lufad of eallū þyssū bifylcū.

Page 196. B.

1. eallum þissum bifylcū. folgoðe 7 to his þenunge ða æþelestan menn comon.
3. þysses. betwyx oðre. gemetfæstnesse synderlice bletsunge wundor.
4. swylce. sæd þ.
5. magon anre bysene oncnawan.
6. þ. fægerestan hiwes aidane þam bysceope.
7. þeah þe he swiðor gewune. þ. mare.
8. þoñ. þ. hwæðere. ðam mihte.
9. hwylcre. cóme oððe hwylc nýd come þ.
10. he ðy. sceolde. tíde ða.
11. ðam. þ. cóm. to eanes.
12. ða lyhte. het þ hors.

C. S. 6. fægerestan endes.

O.

1. eallum þyssum bifylcum he á to his folgaþe 7 to his þenunge.
2. coman.
3. þyses. betwih oþer. gemetfæstnes̄s̄ syndriglicre (*final* s *and initial* s *on eras.*).
4. wuldur. swylce is sæd þ.
5. anre bysene.
6. gef. þ. ðæs.
7. endes. (42[a]) þam bisceope þeah ðe.
8. þæt. hwæþere on þam mihte. oferridan.
9. hwylcre. come oððe. hwilc nyd.
10. sceolde. æfter. tide.
11. þam. com. togenes.
12. lyhte. het.

Ca.

1. á to his folgoðe 7 to his þenunge. æðelestan.
2. coman.
3. þysses. betwih. gemetfæstnys syndrilicre beletsunge.
4. swylce. sæd þ.
5. eaðmodnysse. anre bysne swotole.
6. gæf. þ. fær,estan heowes. þam ƀ.
7. þ. má.
8. þonn̄ ride þ. hwæþere on þā mihte. oferridan þonn̄ he (*p.* 72).
9. hwylcere eá cóme oððe. nyd. þ.
10. sceolde ða. medmycelre tíde.
11. þā. þ hī cóm. hī ælmæssan.
12. hlihte. het þā ðearfan þ.

Page 196. 13. ðam cynelicum gerædū þe hin (*sic*). forðon.

B. 14. biggenga. fæder þearfena 7 earmra.
15. ðis wæs þam cyninge cuð þa cwæð. bysceope.
16. hi wæron. hyra. gangende. þu domne bisceop þ.
17. þam ðearfum. gedafenede agen to habbanne. manige oðre wit úncýmran.
19. 7 oðres hiwæs hæfdon þ. mihton ðam þearfum syllan.
20. ðu him þ hors ne sealdest þ geceas ðe synderlice to æhte þa andswarode se bysceop him sona 7 cwæð to him hwæt sprycst. cwyst ðu þ ðe.
23. þonne godes. ða hi þis. ða eodon hi.
24. bysceop gesæt on his stowe 7 on his setle (*p.* 160).
25. forðon þe. huntoðe cóm. ðam fýre.

C. S. 15. ða ðis ða wæs.

O. 13. þam cynelican. onstodan.
15. þam. gesæd. þā bisceope þ, a hi wæron (a *above out of* e).
16. hiora.
17. bisceop. þam. þe þe.
18. uncymran.
19. endes þ mihton þearfum tó tiþe syllan.
20. þ. þe.
21. þa.
22. spricest. þu þæt þe s,i e. myran (y *on eras.*).
23. þ. þa hie þis. eodan hi.
24. swæsendum. on his stowe on his setle.
25. þonne (*2nd* n *on eras.*, e *not 1st hand*). forþan. huetaþe com gestod. fyre.

Ca. 13. þā cynelican gebætum. rædum hī onstodon forðon (*after this to* earmra *in margin*).
14. bigenga swa.
15. þa þe þis wæs þam. sæd cw̄. b̄.
16. hi wæron. gereordū swæsendū.
17. bisceop þ. þam. ðe þe gedafenode.
18. hæfde. uncýmran.
19. endes þ we mihton. hiwæs tyðe syllan.
20. þ. hī. sealde þ.
21. gecéas. b̄ hī. cw̄.
22. sprecest ðu. cwyðstu þ. si þære.
23. leofre þonū þ. ða hi ðis. eodan hi.
24. b̄. on his stowe on his setle.
25. þonū. huntnoðe cóm gestod. fyre.

Page 196. 26. wyrmde. 7 ðа sæmninga betwyh ðære wyrminge.
B. 27. he þ wórd þ. bysceop. him to cwæð ær.
28. swurde. 7 ðа stop ofestlice.
29. þam bysceope. þ.
30. ðis. mare sprece. déme hwæt ðu sylle oððe.
31. feo godes bearmum þa se bysceop ða.
32. ðæs. ondréd.
33. arás. togeanes. úpp áhóf (á *ends line*). gehet þ.

C. S. 27. he *deest*.

O. 26. wyrmde. 7. (42b) betwyh.
27. þ word þ. bysceop. cw̄.
28. sealde þa his. 7 þa.
29. þam bisceope 7 feol. bliþe.
30. ówiht. sprece oððe hu mycel (*rest wanting*).
31. feo (eo *on eras.*) þu. bearnū sylle ða. bisceop þa ge,seah (h *above*, e *on eras.*).
32. eadmodnesse. cyninge,.
33. mycele þa ondred (e *in* le *afterthought*).
34. togenes. ahof 7 gehet.

Ca. 26. wyrmde. 7. betwih ða.
27. wærminge. he þ. þ. ƀ hī. cw̄ ungyrde,
28. sealde þa his. 7 þa stóp.
29. þā ƀ 7 feol. þ he hī. cw̄. má sprece oððe hu mycel (*rest wanting*).
31. feo þu. sylle ða se ƀ.
32. ða eadmodnysse. mycele þa ondred he hī. swyðe. arás hī togeanes. ahof 7 gehét þ.

Page 198. 1. him bliðe. bæd georne þ. to his setle to his.
B. 2. unrotnesse. mid þi ðe se (*dot over* s).

C. S. 1. bliðe wære 7.

O. 1. setle.
2. unrotnesse of.

Ca. 1. bliðe beon wolde (w *above is followed by a first curve of* æ). þ. setle.
2. swæsendū 7 unrotnysse.

Page 198. 3. be ðæs bysceopes. 7 his béne.

B. 4. þa ongann se bysceop ongean þam. wesan. únrot.
5. þ. ongann. hlutrum. þa acsode hine his.
6. geþeode. ne cuðe ongitan.
7. ne his hired. hwam. weope þa answarede he him 7 cwæð. þ ðes.
8. cyning na lange ne. forðam.
9. ðissum ne geseah swa. forðon ic ongite þ.
10. ðissum lífe gewitan sceal 7 is ðeos.
11. þ heo swylcne recced hæbbe 7 cyning. ða lang.
12. æfter ðam þ. witedóm. bysceopes wearð. þ.
13. laðlicum. ðone.
14. sædon. sylfa aidan nales mare fæc (*p.* 160) þonne ðy.

C. S. 10. leoran sceal.

O. 3. þa. be þæs, ceopes. (bis)
4. þa ongan. bysceop ongen. wesan.
5. þ. ongan wepan hlutrum. ða frȩgn (*the curve under* e *in pale ink*).
6. acsede. geþeode.
7. hiwan. cw̄. þæt.
8. æfter þyssum naht lange. forþon ic ongyte þ (*rest wanting*).
10. þyssum life faran sceal 7 nis. wyrþe.
11. þ hi swylcne. habban. lang.
12. æfter þ. bisceopes gefylled wæs þ.
13. laþlice. acwe(a)lde.
14. sædon (43[a]). sylfa bisceop. nalæs má (a *on eras.*) þon̄.

Ca. 3. þa. bi. ƀ.
4. þa ongan. ƀ ongean. wesan.
5. þ he ongan wépan hluttrū tearū ða f(r)ęng.
6. acsade. geþeode ðe.
7. hiwan. cw̄. wát þ.
8. þyssū naht lange. forðon ic ongyte þ (*rest wanting*).
10. ðyssū life faran sceal 7 nis. ðeod.
11. þ hi swylcne. habban. lang.
12. þ. ƀ gefylled wæs þ.
13. deaðe.
14. sædon. sylfa ƀ. nalæs má þonū ðy twelfan.

Page 198. 15. æfter. þone ðe hu (*sic*). þ.

B. 16. ði. kalendarū. ðisse.
17. éce. fram.
18. Eala hwylcre (*illuminated* E). bysceop.
19. swylce. mannum.
20. ús. þ. manegū. areccan.
21. gemynda. nama.
22. utta he. gestæððignesse. wér.
23. eallum þysse. ealdormannū.
24. on. tíd. centlande. þam.
25. wíf.

C. S. 22. he *deest.*
24. eac *deest.*

O. 15. æfter. lufade þ.
16. ðisse. alæded (æd *on eras.*).
17. fram.
18. ONo (*out of* And) hwilcre. þes (es *on eras. of* 3 *letters*). bisceop . wære (1 *erased,* w *on eras.*).
19. swylce. inlica (i *on eras.*). monnum. gecyðde .. (2 *eras.*).
20. þ. monigum þreo arecce.
21. nama.
22. utta. mycelre gestęðignesse. soðfæstnesse wæs (*on eras.*) 7 he forþon.
23. eallum sended (*omitted words inserted interlinear*). þysse. ealdormonnū.
24. on. tíd. þ. oswi, þam cynincge.
25. wif fetian.

Ca. 15. (*p.* 73) slege þoñe ðe. lufade þ.
16. ðy.
17. fram.
18. And hwylcre. þ. . tacnū.
19. swylce. inlice. gecydde þonñ.
20. þ. monigum. areccan.
21. gemyndes. arwurðe. nama.
22. utta wæs he mycelre. gestæðþignysse. soðfæstnysse wér.
23. eallū þisse. ealdormonnū.
24. he eac. on. tíd. þ. oswio þā cyninḡ wif fetigean.
25. dohter.

Page 198. 26. þyder. hyre fæder.
B. 27. gestihtode. þ. landfyrde ðyder gelædan.
28. on sciplande. ham heorfan ða.
29. þam bysceope 7. þ.
30. gebǽde. tó. þingode.
31. ða hi. siðfæt féran sceoldon.

C. S. 27. landferde. geferan.
28. sciplande.

O. 26. hyre fæder ofslægen. gestihtade. þ. landfyrde þider gelædan.
28. on scyplade mid þa. ham.
29. þam bysceope. þ he . . . . . (*abrasure*).
30. hiora gesyntu (u *on eras.*).
31. hi (i *on eras.*). mycelne. sceoldan (a *on eras.*) ða.

Ca. 26. ðider. ða gestihtade.
27. þ. landwyrðe þider gelædan.
28. on scypláde mid þa. ham.
29. þā þ. þ.
30. gebǽde. gesynto. þingode ða hi.
31. mycelne. féran sceoldan ða.

Page 200. 1. gebæd him fore. hi gebletsode. eac þā.
B. 2. ele 7 cwæð. tó.
3. sona þæs ðe ge on. þ.
4. stoř. hreohnes.
5. þu þ ðu. ðe ic nú. send. ða. (*p.* 162) stæpe.

O. 1. hi fore 7 hi gebletsode.
2. þam. gehalgadne ele. íc wát . . . . (4 *eras.*) sona (43^b).
3. on scyp astigað þ. eówic.
4. hre,næs (a *of* æ *erased*). widerweard.
5. þ. send on þa sæ. instæpe (i *on eras.*) þa windas gestillað 7 þæs sæs.

Ca. 1. hi fore 7 hi bletsode.
2. þam. ele 7 cw̄ hī. wát.
3. sona ðæs ðe. on scyp. þ.
4. mycel. hreohnes. wiðerward. ðu þ ðu ðisne.
5. ðe nu. send on ða. instæpe pa windas gestillað 7 þæs. smyltnys æftfyligeþ 7 eow bliðe.

Page 200. **B.**
6. þa windas gestillað 7 ðæs sæ smyltnes æfterfylgeð. eow bliðe.
7. willsið ham forlæteð.
8. 7 ealle. ðing. bisceop beforan cwæð.
9. gelumpon. gefyllede. 7 sona. ðe hi on.
10. út leton sona astigon. wiðerwearde. ða yþa.
11. weddan. sæs. ða nydlingas.
12. scipmenn ða ancran úp teón. on ðære. sendan woldan þ.
13. ðeah hi ðis dydan nanwiht hi on ðam.
14. ða. hymbsweopon. æghwanon þ.
15. hi. ne wendon 7 hi him.
16. sylfne andweardnė ondredon.
17. ðæs bisceopes. genam ða. anpellan.

C. S. 10. eodon 7 ut leton.

O.
6. æfterfylgeþ. eowic bliðe ón.
7. willsið ham forlæteð.
8. o,eall (*all on eras. or abras.*). bysceop.
9. gelumpen 7 gefyllede. 7. hi on scyp.
10. ut ferdon þ. wiþerwearde. yþa.
11. weolla,n (*sic*) 7 weddan. sæs. ongunnan þa nydlingas. scypmen þa ancras upteon 7 on þone sæs (*sic*) sendan wo . ldan (o *on eras. of two*).
13. scyp. hi (i *out of* e). nowiht hi on þam.
14. yþa. weolla,n,ymbsweopan (*all in same ink*). 7 æghwanon þ (1 *eras.*).
15. scyp. hie (ie *on eras.*). synto. hie.
16. sylfne. andweardne gesawon.
17. bysceopes. genam. ampyllan.

Ca.
7. willsið ham forlæteð.
8. and ealle. ƀ. endebyrdnysse.
9. gelumpon 7 gefyllede. 7. ðe hi on scyp eodan.
10. út ferdon þ. wiðerwarde.
11. weollan 7 weddan. nydlingas 7 ða scypmen.
12. ancras. on. sendan. þ scyp.
13. ðe hig ðis. nowiht hi on þam.
14. weollan 7 ymbsweopan. æghwonene þ scyp.
15. hi hī. synto wendan. hi.
16. sylfne hī onwardne gesawon ða.
17. ƀ. genám ða. ampullan.

Page 200. 18. eles. on ðone sæ instæpe.
B. 19. seo sæ fram ðam. 7.
20. þ se. wér. witedomes. storm towearp næfre sæde 7 ðurh.
21. ylcan. þa úp.
22. þ. ðe. licumlice ðær æfter wearð wære þysses.
23. tweonung nis. Eac se getrywesta. ure cyrican.
25. ðis sæde 7 he sæde þ he hit. fram þam sylfan.
26. þam mæssepreoste on ðam. ðone.
27. (*p.* 163) ONNE *space.* ðe hit geare.
28. ðæs. þ gelamp on. tíd.
29. bysceophada þ te. myrcna. norðhymbre 7 hit feorr.
30. arleasum wale. heregode.

C. S. 30. hynde 7 hergode.

O. 18. eles. on þoñ sæ 7. instæpe (i *on eras.*).
19. seo sæ fram þam. 7.
20. þ. witedomes.
21. ylcan. ða. upp cumende.
22. þ hine aswe·fede (*erasure*). gestillde. licumlice.
23. efweard. (44[a]) þysses. endebyrdnes . . (se *erased*). tweogende.
24. ure cyricean.
25. sæde sæde, he þ. fram þam sylfan.
26. on þam. wundur.
27. Ðoñ secgeað (ðoñ *on eras.* of And). geare cuþon oþer.
28. wundur. ylcan. gelamp on þa tíd.
29. bisceophada (*final* a *on eras.*). þæt. land. hyþþe.

Ca. 18. eles. on. 7.
19. seo sæ frā ðam. and.
20. þ. wér.
21. towardne. ðæs ylcan. úpp cumende.
22. þ (*p.* 74). ðe he licumlice.
23. æfweard. ðysses. endebyrdnys. tweogende.
24. ure cyricean.
25. sæde þ. frā þam sylfan.
26. on þam ðis wunder.
27. Ðonñ. ðe. geare. oþer.
28. wundur. ylcan. þ gelamp on ða tíd.
29. bisceophades þ. myrcna.
30. land. árlease.

Page 200. 31. becom. nihtan. cynelican.
B. 32. bebbanbyrig. þa he ða. þ se buruh. ðam. þ.

O. 31. ða becom. tó þære cynelican.
32. bebbanburhg ða he þa. þ. burhg. þan fæst þ.

Ca. 31. ða becom. cynelican.
32. bebbanburh ða he ða. þ. burh. þan fæst þ.

Page 202. 1. he ne mihte. ymbsæte hi. gegán.
B. 2. fyre hi. aslat ða þa neatunas aweg ymbutan ða burh 7 micelne dæl ád gesamnode.
4. ræftrū.
5. watelum 7 on stuðum 7 on þace 7 mid þyssū. burh.
6. heannesse ymbworhte frā ðam. lande.
7. wæs þa hit ða wæs gewinde inn ða buruh.
8. ad. burh onbærnan.
9. þa in ða sylfan tíd. arweorða bysceop. halega.

C. S. 2. fyre forbærnan.

O. 1. mihte. hie (i *out of* e). gegan.
2. fyre. aslat.
3. burgh ónweg þe. ón.
4. áád. ón.
5. þacum. þyssum þa burgh.
6. heanesse. for þam dæle. hio.
7. ís. gewinde ón þa burgh. ád.
8. burgh.

Ca. 1. he mihte. hi. gegan.
2. ða. hi fyre forbærnon aslat ða þa tunas.
3. burh onweg þe.
4. mycelne ááđ gesomnode. beamū. ræftrū.
5. on 7 watelū. þacū. mid eallū þyssū. burh on mycelre heannesse.
6. for ðam dæle. lande.
7. ða wæs wél gewinde on þa burh ða.
8. ád. burh.

Page 202. 10. þam ealande þ. twam. fram þam hám ðære byrig.
B. 11. sæ. þ. stowe georn lice sohte.
12. stillnessa. digolra. 7 mon. git.
13. stowe. setles. ðam ylcan ealande.
14. þa he se bysceop. windum. líg ðæs. 7 ðone réc úp.
15. úp ofer þa. weallas ahafene. Is sæd þ te his eagan 7 his handa wæron úp.
16. heofone hafene (*p.* 164). tearum. cweðènde drihten (*dot over* e *in* ende).
17. 7 þa.
18. oncyrde. fram ðære. lig. hæte þræste in ða sylfan.
19. þ. ældon. 7 monine mann.

C. (8) þæt áád **W**.

O. *From* 202[9] *to* 204[33] **O** *is given in full with* **Ca**'s *variants.*

þa on þa tíd se arwyrþa bysceop aidan wæs on þam ealande þe nemned is farene þ is twam milum fram (44[b]) þære foresprecenan byrig. he se godes monn gewunade swiðe oft on þam ealande faran forþon þe him lyste þær on digolnesse his gebedu begangan 7 gode þeowian eac swylce on þam ylcan ealonde symble oð ðysne 7weardan dæg godes þeowa sum ón ón ancersetle wunode. ða he þa se halga bysceop geseah þ se ád onbærned wæs 7 se wind þ fyr 7 þone smic In[n],on þa ceastre ofer þa weallas draf hit is sæd þ he þa úpp to heofonum his eagan 7 his handa ahofe 7 mid tearū cleopode 7 cwæde dryhten geseoh hu mycel yfel penda wyrceð þyssum wordum þa gecwed[en], um hine sona se wind onwearp (a *out of* o) fram þære byrig. 7 draf þ fýr on þa þe hit ær ónbærndon swa þæt hi sume mid þam fyre gederede wæron 7 ealle to þon abregde þ hi no syððan on þa burgh feohtan ne dorstan forþon þe hi oncneowon þ hie, scylde[god]; Ðysne halgan

Ca. (1) on ða. arwurða þ aidan'. þā ealonde þe is nemned (2) milū frā. (3) byrig þær he. man gewunode swyðe. on[to] þā ealonde. (4) hī. digolnysse. (5) þā. (6) ðisne. sum on ancersetle. (7) se þ. (8) fýr. innon. (9) wallas. upp. heofonū. (10) tearū cleopede. drihten. (11) ðyssū wordū gecwedenū. (12) frā. (13) ða þe hit. onbærndon. þ. þā. (14) burh. (15) forðon hi oncneowan þ hi god scylde. Eft oðer cw̄ (*red letters in the space left at end of line; no number*). Ðysne.

Page 202. **B.** 20. geæwerdledan. hi ealle afy,hte. blunnun þa burh-ware. ðа ongeaton þ seo godcundlice burh þurh godes gife gescyld wearð.
22. A þ *space*. þ.ða gyt wæs þa ða gear gefilled. bysceop-hades þ.
23. ðis. líf. untrum.
24. on ðam cynelican. nowiht. fram ðære.
25. foresædon on ðam. cyrican. cytan.
26. þ. þyder cyrde. ðær wunode.
27. ðanon. ymb þa stowe 7 godcunde. bodode.
28–30. Ðæt—æceras (*not in* **B**).
30. þa slogon.

Page 204. 1. geteld. cyrican.
2. gelamp hit þa. sceolde þ. genam ða stuðu. cyrce.
3. mid wæs awreþed. ðære. standende.

C. (33) wreþe **W**.

From 202[9] *to* 204[33] **O** *is given in full with* **Ca**'s *variants.*

Page 202. **O.** bisceop þa þa hine se deað nydde on þam ytemestan dæge his lifes þ he of þam lichaman faran sceolde he wæs on anum þæs 18 cyninges tune noht feor fram þære foresprecenan byrig forþon þe
þ
he þær hæfde ane cyrican 7 an resthus 7 hī ge, ywe (gey *on eras.*; w 20 *out of* þ) wæs þ he oft þær wunade 7 þonan þonne on gehwylce healfe þær ymbutan for rihtne geleafan to læranne 7 to trymmanne. ðæt eac swilce his þeaw (a *out of* o) wæs (45[a]) ón oþrum cyninges tune tó donne swa swa hit eaðe beon mihte forþon þe he nowiht 24 agnes hæfde butan his cyricean. 7 þær to feower æceras þa men þe
Page 204. him þa þenedan hi aslogan án geteld on west healfe þære cyricean on þære cyricean fæst þ he hine þær Inne gerestan mihte. 7 þa
þe
gelamp hit þ se halga bisceop hine onhylde to anre þære studa, utan to þære cyricean geseted wæs þære cyricean to wraþe. 7 þær

---

Ca. (16) ƀ þa ða. þā. (17) ðæt. þā lichoman. anū.

Page 202. (18) túne. frā. fo,ðon þe. (19) cyricean (*p.* 75) 7 án. (20) wunode. þonon ðonn̄. (21) fór. (22) þ. swylce. on oðrū. (23) to.

Page 204. (25) hí þa þenedon. cyrican. (26) cyrican. geréstan. (27) ƀ. þæra. (28) cyrican. wraðe.

Page 204. **B.** 4. seofontyne gear þæs ðe he. bysceophade onfeng þy ærran.
5. septembriū. man. lichaman. lindesfarone.
6. broðro.
7. þy ðe. cyrce. on sc̄e petres naman.
8. gehalgod wæs þa adydan hi his ban úpp.
9. ða cyrcan on suðhealfe. weofodes. æfter arweorðnesse.
10. bysceopes. Æfter. fylgende wæs (*p.* 165) on ðone bysceophád finan.
11. fram hibernia. 7 of heora ealande sended wæs 7 lange tíd bysceop wæs.
13. ða gelamp æfter unmánegum gearū þ penda cóm mid.
14. myrcna. on ða stowe 7 ealle þa þe. mihte. isene.
15. fýres lýge he fornam. ðe. bysceop on.
16. ætgædere. þære gemyndgedon cyrican forbærnde.
17. stuðu ane. bysceop onhleonigende.

C. (43) stuþu **W.**

O. *From* 202[9] *to* 204[33] **O** *is given in full with* **Ca's** *variants.*

þa his gast ageaf he forðferde þy seofonteogeþon geare his bisceophades þy dæge ón calendas septembris 7 his lic,ama þa sona wæs gelæded to þā ealande þe nemned is lindesfarenensis 7 þær on þæra broþra lictune bebyriged 7 þa ymb geara fyrstmearc þa þa þær mare cyrice getimbred wæs. 7 on þæs eadigan apostoles noman sc̄e petres gehalgad. þa wæro, þæs foresprecenan bisceopes ban þider broht on þa swiðran healfe þæs wibedes swa swa hit wel swa arwyrðum bysceope geras gerisenlice gehealdene wæron 7 hineæfter fylgde finan on bysceophade se com of hií scotta ealande 7 monegu gear on bysceophade wunade 7 þa gelamp hit æfter monegum gearum þ penda myrcna cyningc mid miclum herige þa ylcan stowe gesohte 7 þa þa he eall þ he geræcean mihte mid wæpnum 7 mid fyre forspilde þa wæs eac se tun se þe foresprecena bisceop on gefor (45[b]) 7 seo cyrice forbærned ac swiðe wunderlice gemete seo

Ca. (29) ða. agæf. seofonteogeðan. þhades. (30) on. kalendas. lichoma. (31) þā ealonde. (32) broðra. and. þa ða þær. (34) naman. sc̄e. gehalgod. wæron. þ bán þyder. (35) swyðran halfe þæs weofodes. well. (36) arwurðan þ gerás. (37) æft fylide. bisceophade. cóm. ealonde. (38) géar. þ hade wunode. æft monegū gearū. (39) cyning. mid eallū herige. (40) þa ða. geræcan. (41) ða. tún. ðe. þ. (42) swyðe wundurlice.

Page 204, 18. þ. mihte. ða. ðus gecyþed.

B. 19. þa timbrede mân eft. cyrican 7 ða ylcan stuðu utan tosettan.
20. wages. gelamp æfter.
21. ungemæne. þ. ylca. forbarn.
22. ylce cyrice ætgædere. fýre forburnen ac hwæþere se lig
h
þur,æt ða næglas in ðam (*rest wanting*).
24. ðe heo to ðam wage mid gefæstnod.
25. hwæðere. stuðu. mihte. timbrede man.
26. siðe cyrican 7 ða stuðu.
27. utan tosetton. inn.
28. ða cyrican hi asetton þ te ða ingangendan.
29. cnewunga began sceoldon.
30. 7 þ. þ te manig. tide. ða ylcan stowe.
31. gyfe. ðære ylcan.
32. þa spona ðwiton 7 þ geþwit (*the* w *is out of* r *partly erased*)
on
naman 7 on wæter sended (*stroke under* ed, on *is by the corrector and pale*) untrumū sealdon.
33. untrumnessa.

From 202[9] *to* 204[33] **O** *is given in full with* **Ca's** *variants.*

O. wræðstudu an ófer þa se halga bisceop hliniende forðferde eallre þære cyricean 7 þam oþrum getimbre forburnen gehrinen frā þam fyre stod. þyssum wundre þa oncnawenū þær sona wæs eft cyrice aræred 7 seo foresprecene wræðstuðu þam wage to wreþe geseted wæs swa heo ær wæs 7 hit þa eft gelamp æfter fæce þurh gymelyste þ se ylca tun forbarn 7 seo cyrice 7 gyt se leg þære stuðe gehrinan ne mihte ac swiðe wunderlice þ fyr eode ondlang þara nægla þe seo studu mid gefæstnad wæs to þam wage þurh þa þyrelo 7 þære stude none onhran 7 þa þriddan siðe þær wæs cyrice getimbred 7 hi þa nó þa studu swa swa hie ær dydon uton to þam wage to
on
fultume ne setton (e *out of* æ) ac hie hi , þa cyricean setton þysses wundres to gemynde is eac cuð þ on þa ylcan tid ón þære stowe monige men heora lichaman hælo gesetton eac monige men óf þære
n
ylcan styde sprytlan acurfan 7 þa þone hwylcum . . . (*eras. of* 3) seocum men þearf wæs . on wæter scofan . 7 þanon wæron monige men þurh þæt gehælde.

Ca. (43) án ofer. ð hlyniende. (44) þā oðrū. þā. stód ðyssū. (46) -studu þā wáge. wræðe. (47) æft. gymeleaste. (48) tún forbárn. gýt. lég. studu. (49) swyðe. fýr. andlang. ðe. (50) þyrlo. (51) nóne onhrán. and. siðe. getimbrad. (52) ða no hi. þā. (53) hi heo. ðysses. (54) cuð. ða. tíd on. (56) acurfon. ðonne swa hwylcū séocū. (57) wæt. (58) þ gehælede.

Page 206. *Text is from* **O**, *not in* **T. B.**

Ca.
1. þā weorcū.
2. me seo þeah. licade. hī. weorðunge.
3. swyðe. onscunode.
4. béc. ðe. weorhte. temporib. swyðe.
5. soðsagol. ðing ðe. hī.
6. ðing þe her on wyrðe.
7. swyþe mycle geormysse.
8. eadmodnysse. hī.
9. gelp.
10. ricsode ac he. gleawnysse. beboda. healdenne.
full
11. georn,nysse.
12. wæccan to. sacerd. ealdorlicnysse.
13. ofermodegan. þreagenne.
14. mildheortnysse. ðæarfan. frefrigenne.
15. feawū wordū. ðe. ðe.
16. cuðon. eállū þan ðe. halgū bocū.
17. healdenne. gymeleaste. ne.
18. hæfde 7 gelæste.
19. b'. swyðe lufige forðon. no.
20. heora rihttide. forðon oððe.
21. heora. tide. ðe. ðære ealldorlicnysse.
23. ðære eastrena mærsunga. oðres no ne.
24. weorðede. bodade butan. ða alysnysse.
25. ðrowunge.
26. uppstige. ðæs lifigendan godes 7 monnes.
28. menn. iudeūm (*sic*). -nihte monan.
29. ac a symble. frā.
twentiges
30. XX nihte. þā.
31. drihtenlican. anū þæra.

C.
17. nanuht **W.**
26. midligendes **S.**

O.
2. *p.* 46ª *begins* weorþuncge.
9. naþer.
19. swiðe. forþan.
20. forþon.
21. *p.* 46ᵇ *begins* hiora.
23. oþres.

Page 208. 1–2. beon-restedaga (*omitted*).

Ca.
3. toweard.
No number as chapter heading, but the words 7 eft oðer ewide *in red.* *From* **208**, 5, **T. B.** *recommence.*

O.
1. æriste (i *out of* e).

Page 208. **B.**
5. (*p.* 167 *of* **B**). Yssum *space* (*later hand, in margin* þissum). ríce æfter. æfterfylgende.
6. siebryht. broðor beforan wæs. gód mann.
7. ríce fulwihte onfeng þa willnode (*rest wanting*).
9. þ lif onhyrigan. well gesæt geseah.
10. ríce 7. sceole gesette 7 on ðære cnihtas. menn gesette 7 getyde 7 lærde 7 felix se bysceop hī fultumode.
11. þone he (*after this erasure of one or two letters; then follows* cantwara þeawe; *above in modern hand* ær—æfter *as in* **Ca**; *rest wanting*).
12. þeawe swa swiðe.
13. wæs lufiende geworden eofonlices (*sic*).
14. þ he. forlet þ.
15. ecgrice bebead. on mynster þ. ær sylf getimbrede 7 þetres mearce onfeng 7 swiðor gimde.
16. ðam. ríce. campianne.
17. þ. lange tíd. gelamp hit þ. myrcna.
18. fyrde. ðyder cóm to gefeohte.
19. ða hi ða on þam. gesawon neoþor. werode.

Text of **O** *in full.*

O. On þas tíd heold eastengla rice æfter eorpwalde rædwealdes eoferan sigebyrht his broþor swiðe god man 7 æfæst he sigebyrht þa þa he on gallia wracade fleonde rædwaldes feondscypas he þær þa fulwihte onfeng. 7 eft to his eþele hwearf 7 þæt rice onfeng. 57 sona (47ª) þa þing þe he on gallia begongan geseah þ is þone rihtan geleafan he wilnode æfterhyrgan he sette scole . 7 on þære he let cnihtas læran mid felices fultume þæs bisceopes þone he ær on cent nam 7 he him lareowas gesette æfter cantwara þeawe swa swiðe se cining lufode þ heofonlice rice þæt he æt nehstan forlet þ eorðlice rice 7 hit befæste ecgrice his mæge se eac hæfde sumne dæl þæs rices. 7 þa on þ mynster eode þe he ær him sylf getimbrode 7 þær þa sceare onfeng 7 for þam ecan rice in þæm mynstre campode. 7 þa þa he þis longe dyde þa gelamp hit þ myrcna þeod þurh þendan laðe hyra cyninges wið eastenglum gefeohtan wolde. eastengle þa þa hi gesawun þæt hi læssan

Ca. 7 eft oðer ewide. (1) tid. æft. rædwaldes. (2) broðer swyþe gód. æfæst. (3) þa ða. wracode. (4) ða fulluhte. eðle. þ. (5) and. ðing. ðone. (6) æft hyrigean. (7) lét. þ. (8) ær. nám. hī. æft. ðeawe. (9) swyþe þæt cyning. þ. nyhstan forlét. (11) ðá. mynst. hī. (12) ða. ðā. þā. (13) þa ða. þis lange. (14) læðde. eastenglū. (15) ða ða eastengle gesawon þ.

C. (10) ær *for* eac **S**. (15) eastengle þa þa hi **S**.

Page 208. 20. feondum hi sylfe. þa bædon hi sigebriht þ. come.

B. 21. ðam. campwerod.
22. wið cwæð. tugan hi. ðam.
23. ðone. hi þ. cāpwerodes mód þe unforhtre wære ðy læs hi flugon.
24. andweardnesse 7 his gehate þe (*rest wanting*).
26. gehet.
27. ði únmætan wærode ymbseald 7 ymbhæfd. wæpen habban butan.
28. girde. handa 7 he.
29. we (*p.* 167) rod oðþe ofslegen. wearð þa wæs his æfterfylgend on ðam rice ana (*corrector*).
30. éenes.
31. mann. ðæs bestan. cenned be þa hi her æfter.
32. tíd. secgeanne 7 se sylfa. æfter ðon.

Text of **O** *in full.*

O. fultum hæfdon þoñ heora fynd þa bædon hi sigebirht þ he mid him to þam gefeohte fore 7 hyra fultum trymede 7 bylde. þa he ða þā wiðsóc 7 cwæþ þ he þ nolde. þa namon hi hyne on þā mynstre 7 hine neadinga mid him læddon to þā ge,feohte þ hi þy baldran 7 þy unforhtran wæron. 7 þy læs ymb fleam hogodon þe hi swa godne 7 swa æþelne wer mid him hæfdon ac he wæs swiðe gemyndig þæs gehates þe he gode gehet 7 þa git he þa, wæs ymbhringed mid his feondū he nawiht on hand nyman wolde buton (47^{b}) his agene gyrde anlipie. 7 he þa þær wæs ófslegen mid þam cyninge sigebyrhte. 7 hiora heriges þær wæs micel ófslagen fram þam hæþenum 7 eal todræfed 7 þa feng anna enes sunu æfter him tó eastengla rice he wæs eac þæs cynecynnes. 7 wæs swiðe æþele wer 7 he eac swiðe æþele bearn gestrynde. be þam we eft forþon ón þysse bec secgean willað 7 þe. s (o *eras.*) annan eastengla cyning penda mercna cyning eac ofslogh; (*then follows on a fresh line* Ðyssum tidum, *cap.* 21.)

Ca. (16) fultū. ðonñ. bædon. sigebyrht. hī. (17) þā. fultū. (18) þa he þā wiðsóc. cw̄. ða. hine. (19) neadunga. hī. þā gefeohte. (20) hi ðy. (21) hogodan. hī. (22) swiðe. gyt þe he. (23) ymbhringend. nanwiht. (24) butan. anlipige. ðær. (25) ofslegen. þā cyninge 7 heora. (26) mycel ofslægen frā hæðenū 7 eall. (27) æft hī to. ðæs. (28) swyðe. wér. swyðe. (29) forð on þisse béc. wyllað. 7 þysne. (30) myrcna. ofsloh.

C. (16) ða he ða ðam **S**. (25) sigeberhte **S**.

Page 210. B. 1. fram. ylcan hæðenan. myrcna ofslegen wæs. þæ (*dot under first part of* æ) ær his.
2. fram ofslegene wæron.

From **210** 3, *to* **220** 18, *not in* **C. O. Ca.**

3. þe sigebriht ða rice. com hibernia.
4. ealande sum halig wer þæs nama wæs fursius se wæs on.
5. 7 on dædum. swylce eac.
6. mægenū. willnode. þte swa hwær swa gelimlice.
7. mihte. þ he for godes lufon on elþeodignesse.
8. þa com. eastengla ríce 7 mægþe.
9. fram ðam. arwyrlice onfangen 7 he sona gefylde þ.
10. þ him. wæs þ. lare.
11. 7 he manige.
13. ðær. sumre untrumnesse. lichaman.
14. ðære. geearnode þ. eagliscre gesihþe.
15. on ðære. manod þ. ætfealh. anginnan þenunge ðæs.
16. ðam. wæccū.
17. gebedū. þeowode forðam þe him cuð forðfor toweard wære.
18. ungwis (*sic*) seo tíd þære ylcan (*p.* 168). forðfóre bí dan (*divisim, defect in parchment; dot under* i).
19. gé forþon. witan ðone. þa tide.
20. mann. þære gesihðe getrymed ongann ð[a].
21. timbrian. ðæs. fram.
22. sigebrihte onfeng. þ. regollicum.
23. ðeodscipum heold þa wæs. on.
24. on. cneoferisburh.
25. burh. æft æfter ðon. manige menn.
26. hean timbrum gyfū. eac fræcewodon 7 weorðodon. ðæs.
27. on ðā æþelestan. feorr micle þ.
28. móde. þoñ. woruldgebyrdum 7 fram ðære sylfan.
29. cnihthades þ. gyminge.
30. leorninga. swylce mynstera 7 his ðara þeodscipa 7 þ te.
31. swiðust halegum. ealle þa ðe. geleornode.
32. behidiglice tylode. healdenne.

Page 212. B. 1. forðgangendre tíde þ. him synderlice wic getimbrede þ he mihte on ðam freelice gode þeowian ðær he wæs þread mid untrumnesse lichaman.
3. se is awriten. lífe.
4. cyðed þ. alæd of lichaman ongyrwed 7 þa (*rest wanting*).
5. werod.
6. ansyne. 7. geearnode þ he eac ða halegan herenesse gehyrde.
7. hi. lufedon.
8. þ te he sæde þ. hi. betwyh oðer leoð monig.

Page 212. 9. sigan. uirtute uidebitur.
B. 10. deor̄ (*p.* 169). gangað. on. gesewen.
gód
11. haligra,. gelæded on lichaman.
12. ðy þriddan. lichaman. ða.
13. þ án ða. eac ða.
14. geflitu. werigra. þa.
15. ða werian. 7 mid. oncunningum tiledon.
16. þ hi. ðone. forsetton 7 fortyndon no hi hwæðere on þam fremedon.
17. ða.
18. on heannesse úþp ahafen. fram ðam.
19. þ. on ðysne.
20. bigde. ðas nyþerlican ðing.
21. ðystre. nyþernesse.
22. ·IIII· onæled. ðære. nowiht miclum.
23. betwyh. ða fýr wǽron.
24. hi. synddon ða.
25. ǽr on forbærnende 7 fornimende án. liges. þ.
26. þ we nú gefyllað þ. fullwihte gehatað þ we yfle wiðsacað.
27. únriht willnunge fýr þon̄ we ðisses.
28. ús.
29. þon̄ ða. þ ðridde.
30. þ is þon̄ þ we. forhtigað þ. ða mód abylgean ura ðara nyhstena.
31. þ. arleasnesse fyr þ.
32. nowiht doð þ. menn reafiað (*p.* 170) 7 strudað in.

Page 214. 1. 7 heora godum. fyr.
B. 2. hi togædere. þeoddon 7 weoxan 7 samnedon oð þ ðe hi. on ænne.
3. leg gesamnodon mid ðy. him ða genealæcte.
4. him swiðe. 7 cwæð. þam.
5. engle hwæt ðis fyr. nealæceþ.
6. ða hī. andswarode. þte ðu ǽr ne onbærndest.
7. bærneð þ nðe (*sic*). þeah þe. sy micel 7 egeslic gesewen hwæþere hit æfter. geearnunge.
8. gehwylcum.
9. forþon. unrihtwillnung on ðyssum.
10. byrneþ. forðon swa hwylc mann byrneð swiðe on lichaman.
11. ungelyfedne. swa he. lichaman.
12. þ gescilgade. ðam þrim englū.
13. on æghwæþere gesihðe ladteow wæs wæron foregengende in ðone lég. fýres.
him
14. twegen, on twa healfa.
15. frecennesse.
16. wérian. ðurh þ. fleogan. hi.

Page 214. B. 17. bærnesse gefeoht timbredan. sóðfæstum. hi eac wið þā.
18. wrohta. wæs gesyhð.
19. wereda. ðe. scildon.
20. gemette. ða þe on.
21. æþellice gewelegode. hlisan. þ hi.
22. hyrdon fram ðam. manig. ða þe him sylfum 7 eac eallū þam.
23. swiðe (*p.* 171).
24. witanne. hi ða hyra. spæce geendod 7 swylce eac eft.
25. ðam engellicū. hwurfon.
26. áwunedon (*junctim*). ði eadegan fursie ða. be ðam.
27. ðy þe hi ða. genealæcton.
28. 7 þā miclan ða. ðone. fýres beforan him.
29. mann. ðe to þære openan dura betwyh.
30. ða legas becóm þa gægripon hi ða unclænan.
31. ðam mannū. hi on ðam. fyre bændon (*sic, cp.* 216, 217).
32. byrnende.
33. ceacan 7 hi hine swa forndon. ongeat. ðone mann.
34. cóm þ.

Page 216. B. 1. forðgelæded. þa genam. ðone mann wearp in þ fýr.
2. ða cwæð. wer a feond hwi willað ge wiðscufan ðone þe.
3. ær onfengon. ær his.
4. ge beon dælnimende. wíta.
5. godum forgytsunge (y *on eras.*).
6. forðon. sawle. 7 ða ablánn þ fýr fram hī.
7. cyrde. cwæð þ te ðu onbændest þ byrneð on þe.
8. ðu. mannes gefean.
9. wíte. ðe 7.
10. manig. halwendum.
11. ymb ðære.
12. ða wæs æfter.
13. lichaman (*p.* 172) sended 7. lífes tíd þ.
14. bærnnesse þ. aræfde gesynelice. mannum on.
15. 7 on his ceacan bær 7 wuldorlice þrowiende wæs þ te se lichama ea wærlice (*sic*).
17. gimde. mann.
18. þ. ær. mannum manega weorc.
19. æghwæþer. ætywde. bodode.
20. þam mannum. hit cyþan wolde ðā þe.
21. frunon. acsodon. for ðam.
22. inbryrdnesse heofona ríces lufon. gýta sū eald.
23. úres. sæde 7 cwæð. ðe þas boc.
24. þ. sæde sum æfest mann. þ.
25. furseū gesawe. eastengla rices mægðe. sylfes.

Page 216. 26. ðа gít tó æticte þ hyt. tíd.
B. 27. wære. ceald 7 fyrstig mid íse.
28. þ he se. halega wer þte on ðyssum hrægle. betwyh.
29. gesawene for micelnesse. gemyngodon eges ge swettnesse his gesyhþa þte.
30. swa he in swoloðan. sumeres wære.
31. He ða se godes. manig gear. ærest on. eallum þā ærest godes.
32. þa he ne mihte eaðelice.
33. únstillnesse ðara onfeallendra mænigeo. he all ða þing.

Page 218. 1. ðe.
B. 2. (*p.* 173) 7 mid feawum gebroðrum. bryttas cóm on eastengle 7 ðær.
3. bodode. ér sædon.
4. æþele. ða þ. mynsterlice ge.
5. gesett. willnode. sylfne fram. begangum.
6. frēdne gedón. ða þa. ðæs.
7. breþer. twam mæssepreostū gobban.
8. 7. fram. middaneardes þingū freoh on ancerlífes drohtnunge gestihtode.
9. life. Hyrde he eac oðerne.
10. ultanu' se wæs. gecostnesse.
11. becóm to ancerlífe. gear. on.
12. 7 on gebedum 7 on gewinnum lifde. Æfter.
13. hæþenra heregunge gedrefede 7.
14. cyricum. frecnesse towearde.
16. ríce 7 he ðær fram loþewie francena. ercenwalde.
17. ealdormenn arwyrðlice onfangen. 7 he ðær.
18. on ðære stowe. latine áco. æfter medmiclum.
19. þ he wæs untrumnesse gestanden 7 on ðære.
20. geendode. lichaman. ylca. ealdormann eorcenwald.
21. on portice. cyrican sūre. on his. getimbrede.
22. þæs is perrona (a *out of* u). þ. cyrice.
23. æfter. twentigum dagum þa (*p.* 174).
24. hi. lichaman úp. ðam. on cyrican. weofode byrgdon þa.
25. gemeted. ungesceðþed. ða.
26. ylcan tíd. ðissum. alæded wæs. ·IIII· wintrum.
27. þ man. cyrican.
28. þ hýt gerysenre. þ. lichama gereste on eastdæle þære cyrican 7 ðæs weofodes.
29. gýta. butan wōme ungebrosnod.
30. geméted 7 hi hine þær. weorðre. 7 ðær.
31. weorc miclum mægenū.
32. beorhtigað.

Page 220. **B.**
1. Etwyx þa ðing þam forðferendum eastengla bysceope æfter (*space for* B):
2. ðæs onfangen bysceophades. honoriu'.
3. arcebysceop on. thoman. bysceope se wæs of gyrwa mægðe 7 ðæs.
4. æfter.
5. byscophades. brihtgels.
6. naman haten. on. stowe. bysceope gesette 7.
7. arcebysceop. æfter ðon.
8. ða ḡmæro. rynes gefyllde. ðissum. þy ærran.
9. ðreo.
10. fram dryhtnes. 7 blann. bysceophad. gear.
11. monað. syxta arcebysceop.
12. ðam sealde cantwara bur (*p.* 175) ge. wessexena.
13. ðone cóm þyder. halgienne ittamarus. bysceop æt hrofeceastre.
14. gehalgod ðy.
15. kalendarū 7 he. circan. rihte nigan gear. 7 IIII.
16. 7. forðferendum. fore domianum se wæs. suðseaxena.

C. O. Ca. *begin again at* **220**, 20.

20. þyssum (þ *illum.*). tídum middelen,le (*1st hand ?*). suna.
21. soðfæstnesse ryne.
22. geong æþeling 7 gód. naman hæfde 7 wæs þæs hades.
23. hī. ríce gesealde. ne him man (*rest wanting : the* m *in* man *corrected out of* n *imperfectly*).
25. oðere.
26. tiðian. þære.
27. ðeode. he ofer cyning wæs þa he þa.

O.
20. ðyssum. suna.
21. soþfæstnesse.
22. geong æþeling god. naman. wyrþe. him forþon.
24. tó oswie.
25. wife. oþre.
26. tiþigean.
27. þeode. ofer cyning wæs. he þa.

Ca.
20. Ðyssum tidū. suna ðæs.
21. soðfæstnysse.
22. geong. 7 gód. namon. well.
23. hī. ðære. ða.
24. oswio. þ. hī.
25. wife gesealde 7 hine.
26. tyðigean wolde nemðe. ða ðeade (*sic*).
27. ofer cyning wæs ða. soðfæstnysse bodunge (*p.* 78).

Page 220. 28. láre. þ. ðæs. ríces. æryste.
B. 29. ða. andette. þ.
30. ðeah þe. furðon þære.
31. 7 ða wearð he. gespanen. fram.
32 osweos. ðæs nama. ealhfrið.

O. 28. þ.
29. 7 ða. undeadlicnesse. þ.
30. þe he no furþum.
31. 7. swiþust gespo . nen (1 *eras.*). onfonne (48[a]). fram.
32. nama. ealhfrið.

Ca. 28. þ gehát ðæs rices. ærist.
29. 7 þa undeadlicnysse ða. þ.
30. forðon. fæmnon.
31. 7. swyðost gesponnen. frā.
32. nama. ealhfrið.

Page 222. 1. 7 hæfde.
B. 2. cyneburh.
3. ða. gefullad fram fínona þam bysceope. eallū.
4. ðe. comon cyninges ðegnū.
5. þeawū (*same hand*). ðam mæran tune ðæs. (*p.* 176) æt wealle 7 se cyning.
6. 7 þa.

C. S. 1. freond hæfde.
5. walle 7 he onfeng 7 se cyning him sealde.

O. 1. . hæfde (*eras. of* 1). wife. cyneburhg.
3. ða. gefullad fram. þam bisceope.
4. geferum. coman. þegnum.
5. on þam. tune.
6. ónfeng. ða sceoldan.

Ca. 1. 7 hæfde. sweoster to wife.
2. cyneburh. dohter.
3. ða. gefullad frā. þā b. eallū.
4. geferū. hī coman cyninges þegnū 7 callū.
5. þeowū on þā. tune se is.
6. 7 se cyning hī onfeng 7 hī sealde IIII.

Page 222. 7. þeode læran 7 fullian þa wæron on.

B. 8. life. góde 7 he. miclū.
9. wæs hé ferende hám. ða.
10. hatene. scyttysces.
11. 7 ða. broþor.
12. ðæs mæssepreostes.
13. ðæs. ær gemyngodon þa hi ða gemyngodon.
14. ða. comon. peadan þam cyninge.
15. ðær. bodedon. lærdan. hi.
16. gehyrede. 7 dæghwamlice monige æþelice 7 unæþele wiðsocon (*stroke under* ic *in* æþelice; *modern* ?).
17. deofolgylda. fullwihtes baðe fram.
18. aþwogene. hwylce.

C. S. 7. ða wæron ge on (=O. T. B.).
11. cynnes ða (=O. T.).
16. ðær *deest* (*before* geherdon=O. T.).

O. 7. læran 7 fullian. þa wæran ge ón.
8. hiora life. gode 7.
10. hatene. dema. scyttysces.
11. oþre. broþor.
13. e,ręge heafde (*1st hand*). gemyndgedon þa hi þa þa.
14. gemyndgedon sacerdos on. mægþe coman.
15. bodedon. hie.
16. gehyrde. 7. monige ge æþele ge unæþele wiðsocon.
17. deofollgylda. fullwihte bæþe.
18. áþwegene. gif (i *out of* e) hwylce.

Ca. 7. sceoldan. læran 7 fullian wæron hi. ge,ongelærednysse ge on (*the letters above in pale ink, modern* ?).
8. life mycle 7 gode 7. mycle.
9. ða mæssepreostas wæron þus gehatenne.
10. dema. scyttysces.
11. cynnes 7 þa oðre. broðer.
12. ðe is nemned.
13. hregeheafde ðas gemynegodan sacerdos on.
14. coman peadan.
15. bodedon. 7 hig.
16. þær gehyrde. 7. monige ge æþele ge únæþele.
17. unsyfernysse deofolgylda. fulluhte. synnū.
18. aþwegene. þón má gif hwylce.

Page 222. 19. menn woldan on myrcna. þ hi wel moston.

B. 20. gyt má þ te. menn ðe.
21. ongeat þ te hi in. gelærede. ða.
22. geleafan hæfdon 7 cwæð þ hi fracode.
23. earme wæron (*after this the words* 7 ða *to* wæron *are repeated exactly : there is a stroke under the first set* from 7 cwæð *to* hæfdon ; *modern* ?) þ hi. gode gyldan 7 hýran on ðone þ hi gelyfdon.
25. ðas þing twam gearū.
26. ða. wæs oswe (*sic*). cristenesta.
27. ríce. heræfter secgað (*p.* 177). wæs mid diioma an ðara foresprecena mæssepreosta heora feowera án þe we ér gemyngodon bysceop.

C. 19. *Fragments of* 3[b] *begin at* wolde. þ hi.
20. ac g. t. ma þ.
21. ongeat þ.
22. þ hie.
23. gescop 7 hi on *deest* **S.**
26. ac ða.
27. rice. . oma an.
28. bisceop.

O. 19. woldon on mircna (i *out of* e) cynne (48[b]). læron þæt
i ne
h,e , mostan.
20. . . gen. þæt he foreseah.
21. ongeat þæt hie. cristes, geleafan habban (*omitted words interlined*).
22. woldan 7. þ hie fracuþe.
23. wæron þ hie ne woldan. hi gelyfdon.
25. twam gearum. deaþe.
26. ofslagen. oswi. cristena.
27. rice. dema án.
den
28. þam. sacerdum bisceop. . gewor,

Ca. 19. woldan on myrcna. læron þ hi ne mostan.
20. gyt ma þ. héte (*accent coarsely revived, original visible*). ðe he ongeat þ hi.
21. gelærede.
22. ne mostan woldon (mostan *partly washed out*). 7 cw̄ þ hi. woldan. hyron. ðe hi gescop 7 hi on gelyfdon.
25. ðas. twam.
26. ða. ofslegen 7 oswig. cristena.
27. rice. secgeað ða. dema an.
28. þā. sacerdū.

Page 222. 29. myrcna. seo gefeanes nydde.

B. 30. þ te án bysceop. twa.
31. tíde micel menigeo drihtne. láre 7.
32. on middelenglū on ðam þeodlande ðe. genemned. in fa eppingū (*i. e.* in faeppingum).
33. æfter. bysceophade.
34. æfter. bysceopscíre.

C. 29. somed.
30. bisceop.

O. 29. forðan. feanes.
30. þæt an bisceop sceolde beon. tu. þa on medmycelre.
31. tide. beget. 7, (1*st hand*). he
32. on middelenglum on þam þeodlande. on.
33. æfter. bisceophade.
34. sceo,ta. t bysceopscire.

Ca. 29. myrcna samod. féanes nydde þ an ƀ beon sceolde ofer tú.
30. on medmycelre tíde mycel.
31. 7
32. on. on þā þeodlande. on feppingū ða.
33. ƀ hade Ceolloh (1*st* o *out of* a).
34. medmycelre. forlét þa ƀ scire.

Page 224. 1. 7 hwearf. eþel to ðam mynstre 7 ealande þ monigra
B. mynstra heannesse 7.
2. æfter. ðam.
3. bysceophade trūhere. mann. on.

C. S. 3. mon 7 se.

O. 1. eþel. þam ealande.
2. heanesse 7 heafud. h. æfdon (*eras.*) ða. æfter. to bysceophade. man . 7 se wæs on munuclife (*after* man *erasure on which is a full stop*).

Ca. 1. 7 hwearf. hí þā. þ.
2. heanes 7 heafod (*p.* 79). ða. hī to biscophade.
3. trūhere. man se wæs on munuclife.

Page 224. **B.**

4. 7 wæs. fram scottum to bysceope gehalgod þ wæs geworden on.
5. tídum. be ðam.
7. A þære, *space for* þ. tíde eac swylce (*then blank = 13 letters*). ðone. hi.
8. áwurpon ða hi (*á ends line*). bysceop awurpon 7 út ascufon 7 mid geornfullnesse osweos.
9. ilcan.
10. siebriht. æfter ðon oðrū siebryhte ríce bnfeng (*sic*) 7 wæos (*sic*) þæs cyninges freond osweos.
11. gelomlice. cóm.
12. on. norðhymbra. gewunode osweo se cyning (*p.* 178).
13. þ. þ he ongeate þte. mihton góde.

C.

4. he *deest* (*before* wæs) **S.**
7. þære tide. ðone. (*Fragments of* 3[a] *begin at* 7 [gea]ra).
8. hie. ðone bisceop.
9. oswies ðæs. ðære ilcan ðeode.
10. rice.
11. oswies. Ond *to* mægðe, *twice written, the first struck through.* gelomlice. com.
12. norþanhymbra mægðe, *the 2nd written* mægþe.
13. ongea . . gode beon beon þa þe.

O.

4. fram scottum to bisceope gehalgad þ wæs geworden on.
5. be þam.
6. heræfter seccgeað; (49[a]).
7. þære tide. hie.
8. awurpun þa hie. áscufon. geornfulnesse óswies.
9. forþon. ylcan.
10. sigebyrht. æfter þam oþrum. sigebyrhtte rice ónfeng.
11. óswies. gelomlice. com.
12. on norðanhymbra mægþe ða. óswi,.
13. þæt he óngeate þette ne mihton gode (*erased accent ?*).

Ca.

4. 7 he wæs. frā scottū to ƀ.
5. þ wæs geworden on. tidū. be þā.
6. secgeað.
7. tide. hi.
8. hi mellitū. ƀ. geornfulnysse oswies.
9. ylcan.
10. sigebriht. þā. sigebryhte rice.
11. he freond. oswies. gelomlice. hī cóm.
12. on norþanhymbra. ða gewunode oswio.
13. þ. þ he ongeate þ te no mihton godes.

Page 224. 14. manna handum.

B. 15. oððe. treowum oððe stanum 7 ðara treowa æcyrfe 7 láfe oððe.
16. oððe hwæthwuga fata gehiwod wæron 7.
17. cuðlic. wæron 7 on forhogednesse hæfde oððe fótū tredenne.
18. gehwyrfede.
19. me wære. ongytanne on. onbeseondlice menniscum.
20. eagū ungesewenlicne ælmihtigne god écne. gesceop.
21. manna cýnn. 7 he wære. demenne. ymbhwyrfte 7 rihtwisnesse 7 þ seld.
22. éce on to.
23. gelyfanne on heofonū. frætewednesse.

C. 15. oððe fyre S.
18. fotū.
22. þæs setl.
23. heofonum næs on S.

O. 14. þe manna handum. eo,ðlicum.
15. oððe of treowum oððe stanum þara treowa æcyrfe 7 lafe.
16. oððe fyre for. bærnde (1 *eras.*). oððe on hwilchugu. gehiwad wæron.
17. oððe cuðlice utworpene wæron 7 on forhogodnesse.
18. fotum. on eorþan gehwyrfde (f *on eras.*) wæran.
19. óngytanne on þrymme unbefeondlicne menniscum ege ungesewenlice ælmihtigne.
20. gesceop. heofen 7 (7 *on eras.*).
21. eorðan 7 manna cynn. 7 he wẹre.
22. 7 þæs eþel. ecce.
23. on. nalæs on eorðlicre. on.

Ca. 14. manna handū.
15. oððe of treowum oððe stanū ðara treowa æcyrf 7 lafe.
16. oððe on fyre. oððe on hwylchugu. gehiwade wæron.
17. bryces oððe. utworpenne wæron. on forhogednysse.
18. fotū tredene 7 on. gehwy,fede.
19. má. ongytenne on. unbefeonglicne.
20. eage ungesewenlicne ælmihtigne. heofonas.
21. manna cynn. ond þ he wære toward.
22. ymbhwyrfte 7 þæs eðell.
23. gelyfanne on heofonū nalæs on. frætwædnysse 7 gewitendre 7 þ wære.

Page 224. 24. on guðgengdre 7 þ. ongitanne þ te.
B. 25. leornodon 7 worhton fram þam. hi gesceapene.
26. þ hi ðonne wæron eac méde to onfonne ða écan 7 ða uplican fram ðam þa word 7 ea[c], monig ðysses.
27. sigebrihte.
29. gelome. nyhstan. geðafunge.
30. þ. 7 ða. geþoht. witū 7 freondū.
31. trumnessū. 7 mid gþafunge.
32. 7 mid. geferum gefullad. frā.

C. 24. 7 þ.
26. þ hie.
27. Ond.

O. 24. ón uuðgengre 7 þ. óngytonne þæt.
25. þa þe. leornade. frā þā þe hi gesceapene.
26. þ hi þonū wæron (49[b]) fram. ece. þas.
27. word. óswio (o *on eras.*). sigebyrhte.
28. broþorlicre.
29. gelome (o *on eras.*) tosprec ða. nyhstan.
30. 7 ða.
31. hiora trymenesse. geþeafunge.
32. 7 mid. geferum gefullad. fram.

Ca. 24. ongeotanne þ.
25. ða þe. leornodon 7 worhton frā þā þe hi gesceapene.
26. þ hi þonū wæron frā hī. ðas word.
27. monige. oswio. sigebyrhte.
28. broðerlicre.
29. gelome tosprec ða. nyhstan.
30. þ. 7. witū.
31. freondū. trymenysse.
32. 7. geférum gefullad (a *out of* u, d *out of* n). frā.

Page 226. 1. þā bysceope on ðā cynelican tune.
B. 2. nemned (*p.* 179) is. wealle ðy geare romane brytene ealand begyrdon.

O. 1. þam bissceope on þam cynelican tune þe. gemyngedon.
2. be þam wealle þe gearo romane. ealonde (e *on eras.*) big[y],rdon (igr *on eras.*). fram eastsæ.

Ca. 1. þā ƀ on þā cynelican tune. gemynegodon.
2. æt walle be þam wealle ðe gearo romane brot[e]one.

Page 226. 3. mílum fram.

B. 4. *begins* þa siebyrht. cyning wæs.
5. ríces. þ seld. hwilwendlican ríces.
6. him sume lareowas.
7. þe. ðeode. gecyrde. mid þam.
8. wylle fulwihtes baðe aþwoge 7.
9. ærendracan. middel enlū (*cp.* **220**, 20). hī to gehet.
10. halegan. mann. hī. geféran sūne.
11. fultume 7 he. bodigan eastseaxena ðeode.
12. þæs ðe hi ða ealle. land ðurhforon. cyrican gsānuge (*sic*).
13. gelamp hit sumre tíde þ te.
14. hám. com. cyrcan. lindesfarona eá for.

C. S. 5. setl.

O. 4. 7 þa sigebyrht. cesterwara. ecean. þæt eþel secean. hwilendlices rices ða bę . d (b *out of* h, *eras. of* 1).
6. óswi,. hwilcehugu.
7. þe. gecyrde.
8. wyllan (y *on eras.*) fullwihte bæþæs (a *of* æ *eras.*) aþwoge 7. þa.
9. ærenddracen. middelen,lum. gehet cedd (e *formed by erasure, 2nd on eras.*).
10. man.
11. tó fultume 7 hie sende. e,stseaxna ðeode.
12. hiða (*vertical stroke after* hi *to divide*). eall þa land. cyricean 7 gesomnunge (50[a]).
13. ,geaton þa gelamp sūre tide þæt cedd . (1 *eras.*).
14. com. cyricean. fore gesprece.

Ca. 3. begyrdon XII milū frā.
4. 7 Ða sigebyrht.
5. þ eðel. hwilendlican rices.
6. oswio. hī hwylchugu.
7. gecyrde.
8. wyllan fulluht. aþwoge 7. þa (*p.* 80).
9. ærenddracan. middelenglū. hī to gehet.
10. man. hī. oðerne.
11. fultome 7 hi sende.
12. ðæs þe hi ða eall. land. mycele cyrican.
13. drihte. ða gelamp. tide þ.
14. com. cirican. for gespræce.

Page 226. 15. gesprece. bysceopes. bysceop ongeat þ.

B. 16. ðære godcundlican lare. befealh. ða.
17. gecyrred. gehadede hine. eastseaxū. bisceope.
18. gehet oðere. bysceopas. þenunge.
19. þa he. bysceophade onfangen. hwear (*sic*). eft on eastseaxena.
20. máran. þ ongunnenne.
21. 7 timbrede cyrican on manegū stowū.
22. ðe him godcundre. on ðære.
23. þenunge fullwihtes baðes fultumian sceolde 7 swiðust on ðære.
24. on oðre stowe. tíílaburh (*p.* 180).
25. seo arce stow. pante staðe. eá. on temese staðe on ðam gesamnode.
26. wered xr̄es þweowa (*sic*). hi.

C. S. 20. þ.
25. seo *deest* (*before* oðer).

O. 15. bysceopes (*final* s *not 1st hand*). bisceop ongeat þ.
16. lare georrne. þeode.
17. gecyrred. gehadade. bissceope.
18. oþre. bisceopas. þenunge.
19. þa he þa. bisceophade onfangen.
20. mægþe. 7 maran ealldorlicnesse þ ongunnæne (a *of* æ *erased*).
21. cyricean on.
22. halgade ða þe. lare 7 on. fullwihte bæðes fultum,an sceolde 7 (on *traceable under* swiþust).
23. on þære þe is . . . (3 *eras.*) nemned tilaburgh (*rest wanting*).
25. æreste stow is on pente staþe. oþer is on. staþe.
26. on þam. gesomnade. 7 hie.

Ca. 15. ƀ ða he ða se ƀ ongeat þ.
16. ðære. lare. wiðfealh.
17. gecyrred. ƀ.
18. hī gehet. II. ðære þenunge.
19. ƀ hade onfangen ða. eastseaxna (n *out of* u).
20. 7 maran ealdorlicnysse þa.
21. gef,ende. cyricean on monegū stowū.
22. þa ðe hī. lare 7 on.
23. ðenunge fulluhte. fultumian sceolde swyðost on þære þe is nemned tilaburh.
25. æreste stow is on pante staðe. seo oðer. on. staðe.
26. on þam. mycel weorud. ðeowa 7 hi.

Page 226. 27. healdenne regolices lífes. ða niwan cristenan.
B. 28. gýt. niman mihton.
29. ðy. mid þære. gefeondū.
30. efenfeonde eallum. gesettnes.
31. lífes. toæteacnienne naman ða gelamp inbryrdendū.
32. þam. eallra góda þ te. ðurh. mægena hand wearð.
33. gebroþor ðe. mán.
34. hi man ða. hwā hi. mihton.

O. 27. lifes þeodscype swa swiðe swa swiþe swa (1*st* swa swiðe *struck through*). niwan cristenan þa gyt.
28. niman mihton.
29. mycelre. on. mægþe gyfendum.
30. efngyfendum eallum.
31. ætycnesse nam (y *on eras. of* e). ða gelamp onbrýr (50ᵇ) dendum.
32. eallra. maga hand wearð ófslægen. gebroþor. man.
34. ðy hi. fræng,. for hi. mihton.

Ca. 27. healdenne reogollices lifes. ða niwan cristenan. gyt. niman mihton.
29. mycelre. on. gyfendū þā cyninge 7 eac eallū þā follce. getenys.
31. dæghwālice toætycnys nám ða gelamp onbryrdendū þā folce ealldra goda þ. maga hand wearð ofslagen. II gebroðra ðe ðis.
34. hi. hi ðis. mihton.

Page 228. 1. hi naht andswarian elles buton þ hi yrre wæron.
B. 2. ðam. fynd forðam. þ.
3. arede. gefremedon. ðe hi.
4. þingunga. bædon þ. blyðe.

O. 1. hi noht. 7 swarian. þ hie. wæron.
2. fynd (y *on eras.*). gewunade þ.
3. arede (1*st* e *on eras.*). gefremedon. hi.
4. þingedon. forgyfenesse bædon. mode.

Ca. 1. hi. 7 swarian nemðe þ hi forðon. wæron.
2. ðam. fynd. þ. feondū.
3. arede 7 ða gefremedon. frā hī. ðe hi heom þingedon.
4. forgyfenysse bædon þ. mode. hī eall.

Page 228. **B.**
5. forlet þylc. synn.
6. bebodo. gewillsumre.
7. hwæþere. ðam his unscildigan deaþe. sýn witnod æfter.
8. forecwyde. godan. ðæs halegan bysceopes.
9. gesi . ða (*erasure of* h).
10. gesynscipe ða. bysceop þ ða. mihte. 7.
11. amænsumede he hi 7 him eallū. ðe.
12. þ hi. hús. swæsendon ne (*p.* 181) þigedun.
13. þ bebod.
14. hám. on. swæsenda breac þa.
15. ða. þanan. bysceop.
16. him on (*before* on *erasure of an under-dotted* t).
17. lyhte. feoll. fotū. scilde fogyfenesse (*sic*).

C. S.
5. him forlet.
13. —bod gelaþ—(= **O. T. B.**)

O.
5. forlet ðyslic. wæs (æ *on eras.*). ofslegen. forþon.
6. godsp,llican bebode.
7. hwæþere on þam his unscyldigan deaþe. witnad æfter.
8. ðæs godes. bysceopes forþon oþer.
9. unályfedne.
10. gesynscype. bysceop þ þa ne mihte. 7.
11. amænsumede. eallum.
12. hi on. eodan.
13. mete þygede ða forhogode. cyning þ bebod. gelaþade.
14. ham . (e *erased*). on. swæsendo þéah þa.
15. þanan. bisceop.
16. togenes.
17. lyhte. feoll.

Ca.
5. ðyslic.
6. ða. bebode mid wynsumnysse heortan.
7. hwæðere on his unscyldigan. synne gewitnod.
8. forecwide ðæs halgan.
9. slogan. únalyfedne.
10. gesynscipe. ƀ þ ða ne mihte. 7 gestyran.
11. amansumede. beb,ad. ðe hī.
12. þ hi on his hus (*p.* 81). swæsendū.
13. mete ðygedon ða forhogode. cyning þ bebod 7 gelaðede. gesíð.
14. hame. on. swæsendo ðeah.
15. ða onweg þanon. ƀ hī.
16. ða. hine ða. ða wæs.
17. lyhte. feoll hī to fotū.

Page 228. 18. bysceop. ætgædere.
B. 19. yrre. licgendre (*sic*) gehrán. he on handa.
20. bysceoplicre aldornesse. cyðende. ðus.
21. ðe secge forðon. woldest þe.
22. fram þā húse ðyses. forlæredan. ðæs genyðeredan þ ðu sealt (*sic*) on ðam.
23. deað þrowian.
24. gelyfenne. þte. æfæstan mannes. þ án.
25. adilogode. toæticte forþon.
26. gelamp. gehylde.
27. siebrihte. eastseaxena ríce swyðhelm seaxbaldes.
28. gefullad fram ðam.
29. on þam. ðe. rendleshám.
30. fullwihtes baðe hī. aðelwold.

O. 18. (51[a]) forgyfnesse. ða hlyhte. ætgædere.
19. yrre. licgendne. ða gyrde.
20. handa. bisc. oplicre (e *eras.*) ealdorlicnesse wæs cyþende.
21. cw̄ ic þe secge cw̄ (he) forþon. þec (ec *on eras.*) ahabban fram.
22. genyþeredan þ þu sceal(t), on þam. swyltan. deað þrowian.
24. þ. æfestan mannes nalæs þ an swylce synna.
25. adyligade. tóætycte forþon.
26. gelamp. for . gehylde (1 *eras.*, y *on eras.*).
27. æfter sigebyrhte. seaxbaldes suna.
28. gefullad fram. on.
29. mægþe on þam. tune.
30. fullwihtes bæþe. æþelwald. broþor hiora.

Ca. 18. forgyfenysse. ða lyhte. þ. ætgædere.
19. yrre. licgende gehrán. ða gyrde ðe he hī (on), handa.
20. ealdorlicnysse.
21. cw̄ ic ðe secge cw̄. ðe ahabban frā huse þæs.
22. geniðeredon þ ðu. on þā.
23. deað þrowian.
24. þ. æfestan mannes nalæs þ an swylce synna.
25. toætycte.
26. hī. gelamp. arfæst(n),ysse. gehylde.
27. ða. sigebyrhte. seaxbaldes suna.
28. gefullad frā þā. on.
29. on þā. tune. rendleshám.
30. fulluht bæðe hī. æðelwald.
31. broðer.

Page 230. **B.**

1. ÆS (*space*). þysses ylcan. mannes. eastseaxū.
2. bysceopþenunge. his agene þeode 7 mægðe (*p.* 182) norhimbra (*sic*) land sohte.
3. for. lare þa hine ðа aþelwold oswoldes. hæfde dedera rice geseah he 7 ongeat (de *in* dedera *tampered with*).
5. þeawū bæd.
6. hine þ. landes. onfenge þ.
7. mihte myster getībrian. tosamnian on ðan.
8. cyning mihte his gebeda gesecan. láre.
9. þ. ðær. byrged.
10. 7 cwæð þ. getrywlice. þ. mihte.
11. gefultumad. dæghwamlicū gebedum oð þe on ðære stowe.
12. þeowedon. hæfde h[e] se cyning. bysceopes.

C. S.

7. on *deest* (*after* mynster).

O.

1. ðysses yllcan. on.
2. bisceopþegnunge. þæt gelomlice his agene leode norþanhymbra mægþe.
3. niosode for. lare.
4. æþelwold oswaldes.
5. rice geseah 7 onget. snotorne (not *on eras.*) 7 gecorone þeawum.
6. landes æt hī (51b). þ he mihte. getimbrian and. tosomnian on þam.
8. mihte.
9. þon[n]e. bebyriged.
10. 7. cw̄ þ. þ he mihte.
11. on. gebedum þa þe on.
12. stowe. þeowedon. ylca. þæs bisceopes broþor.

Ca.

1. Wæs ðysses ylcan. mannes. on eastseaxū.
2. biscopþenunge. þ gelomlice his agene leode.
3. for. lare ða.
4. æðelwald oswaldes. ðæs.
5. rice geseah 7. wér. gecorene.
6. þ. landes. hī. þ he mihte mynster on getimbrian. tósomnian on þā.
8. mihte.
9. þonn̄. þ he ðær bebyriged.
10. 7 cw̄ þ. þ he mihte swyðe.
11. gefultumed. on. dæghwamlicū gebedū. on.
12. stowe. ðeowedon. ylca. ƀ broðer.

Page 230. 13. mid him se wæs mæssepreost caelen haten 7.

B. 14. mann se. hiwū. lare lærde mid þam gerynum haliges gastes þurh.
15. cyððe swiðost.
16. gelamp þ. bysceop lufode 7 cuðe. gefultumode.
17. bysceop ðæs. mynster on to timbrianne.
18. hean móre. on ðam. má gesewen on dygolnesse wildeora fægernesse.
19. mana (*sic*) eardungstowe þ æfter isaies wítedóme.
20. ðam. eardedon.
21. úppyrnende. 7 ricsena þ. ongytane þ acennede.
22. oððe.
23. menn gewunedon willdeorlice lifian.

C. S. 20. dracan eard[edon].

O. 13. him. calin.
14. hiwum (2 *horizontal strokes through* i). lare.
15. geryno þenode þæs. cyþþo swiðust.
16. gelamp. cuðe þa gefultumade.
17. byssceop.
18. timbrianne on heanum. on þam. ma gesewen sceaðana digolnes.. (se *erased*). willdeora gyfernes.. (gy *at end of line not* 1*st hand*, se *erased*). stow. (e *erased*) þ æfter.
20. on þam cle. fum (e *partly erased to make* i, *then eras. of* o). oneardedon.
21. wære uppyrnende (e up *on eras.*). ricsa ðæt is tó ongytanne þæt.
22. acennede. ær willdeor oneardedon oððe men gewunedon willdeorlice lifigean.

Ca. 13. hī. calin.
14. man se hī. hiwū. lare.
15. ða geryno þenade. ðurh ðæs cyððo swyðost.
16. gelamp þ. ðone þ lufode 7 cuðe ða gefultumade.
17. þ. hī.
18. timbrianne on heanū morū. on (*p.* 82) þam. gesewen.
19. digolnysse 7 wildeora gifernysse þonn̄. eardungstow þ æfter esaias witedome (gunge) on þa clifū ðe.
20. oneardedon.
21. uppyrnende growny̆s. ricsa ðæt. ongytanne.
22. þ. ær wildeor oneardodon.
23. men gewunedon willdeorlice lifian.

Page 230. 24. þa tilode. se godes wer. onfangenan stowe.
B. 25. gebedū 7 fæstenū fram (*p.* 163) únfyrenessum hi geclænsian þæra ærena manna.
26. besmitenessa 7. ðære stowe.
27. 7 bæd. ðone. þ he hī speda 7 leofan sealde þ.
28. wunian.
29. ealle. feowertiglican. eastron.
30. 7. þā dagū. sunnan dagū he fæste.

C. S. 25. 7 mid fæstenum.

O. 24. tilode he (52[a]). ónfangenan stowe.
25. fæstenum fram. hi geclænsian.
26. mana 7 besmyltnessa. (l *partly erased, after* a *eras.*). 7 swa on þære stowe.
27. staþelas sette. ða. þ he him.
28. þ he þær wunian.
29. ealle tid. feowertiglican. þa þe.
30. 7. butan.

Ca. 24. tilode he. onfangenan stowe.
25. gebedū. frā unsyfernyssū hi.
26. geclænsian. mána 7 be smyltnysse swa on. stowe.
27. staðelas gesette. ðone. þ he hī.
28. lýfnysse. þ he. wunian.
29. ealle tid. feowertiglican. toward. 7 eallū þā dagū butan sunnandagū.

Page 232. 1. æfenne. nemne meoloce 7 wætere gemenged he.
B. 3. ðeah cwæð þ þ. fram ðam.

C. S. 1. wæs ne (=O. T. B.).

O. 1. áfæste tó. þeau. medmicelne.
2. æg mid lytle milc. mengedre.
3. þeah . cwæð (*stop at* h.). þ ðæt. fram þam.

Ca. 1. afæste. ðeaw wæs 7 no þonū butan medmycelne.
2. lafes[h] 7 an. æg. lytle. wætere gemengedre.
3. cw[he] þ þ. fram þam.

Page 232. 4. þ gemet leornode regolices. þ te ða onfangenan niwe stowe.
B. 5. timbrianne 7 cyrican ræran þ te ða man sceolde mid.
6. fæstenū dryhtne halgian mid ðy þe þa týn.
7. feowertiglican fæstnes to lare (*sic*). com ærendraca se hine.
8. faran het.
9. se wæs his agen mæssepreost 7 his broðor þ.
10. arfæstan ongunnennesse fulliendode 7 gefyllde þa he. ðy.
11. þ arfæste weorc. intingan þara fæstenna (*rest omitted*).
13. geboda þær mynster getimbrede þ. gecyged glaestinga eá (*g before* l *partly erased*).
14. æfestū. gestaþolode æfter ðeawū on lindesfarona eá.
15. áfeded (á *ends line*).
16. géar on ðære. bysceophád þenunge 7 swylce. þysses.

C. S. 7. sum *deest*.
13. is nu gehaten.

O. 4. þ. leornade. þeodscypes þ þa onfangenan niwan stowe.
5. timbrianne oððe cyricean þæt þa sceoldan.
7. tyn. feowertilican fæstennes. com ærenddraca se þe.
8. þa.
9. swilce. broþor þ he þa.
10. arfæstan ongunnænesse (a *in* æn *erased*) his (i *on eras.*) gefylde (*eras. before and after* l).
11. þ æfeste. scira.
12. 7 he þa him (52^{b}). geornfulnesse. gebeda. þ.
ge
13. gecy,d.
14. þeawum. staþelade æfter.
15. on lindesfarena.
16. he þa. gear on. mægþe bisceophad.

Ca. 4. þ. leornode. þ ða onfangenan níwan stowe.
5. mynster oððe cyrican to timbrianne þ ða sceoldan.
6. gebedū. fæstenū.
7. ða tyn. feowertiglican. com sū ærenddraca se þe.
9. broðer þ. þa arfæstan ongunnennysse.
10. geendode. ðy.
11. þ æfeste. þæra. scyra.
12. 7 he ða hī. geornfulnysse þæra.
13. fæstena 7 gebeda. þ. gecyged.
14. éa. eawfæstū. gestaðelode.
15. þā ðeawū on lindesfarena éa. áfeded wæs.
16. ða he ða. gear on ðære. biscophád.

Page 232. 17. gyminge. profast.

B. 18. ealdormenn ofer sette. gelamp þ. ðan sylfan.
19. becóm in ða tide. wales (*p.* 184). mancynn wæs.
20. ðær gestanden licūlicre untrumnesse.
21. lichama. ute. þa.
22. forðyrnendre tíde on ðam ylcan. cyrce.
23. eadegan sc̄a. 7. ðære.
24. lichama geset. weofode.
25. bysceop ceaddan his breðer to reccanne 7 to rihtanne þ mynster se wæs.
26. æfter þan bysceop. mann.
27. heræfter secgeað. hi.
28. cynebill 7 cealin. ealle góde sacerdas þ seldan.
29. mære 7 góde. bysceopas · II · mæssepreostas ealle þa.

O. 17. 7 swylce. þyses. gymy,ne (*1st* y *out of* e; *1st stroke of* m *and final* e *on eras.*). prauas 7 ealdormen.
18. gelamp þ. þam sylfan mynstre (y *in* my *on eras. of* i).
19. becom on þa tide. deadlicnesse 7 woles. mancynn.
20. ða. gestanden licumlicre.
21. ærest wæs úte (e *squeezed in*) bebyriged þa.
22. on þam ylcan. cyrice. on are. 7 eft on. lichama. suþan þam wibede.
25. s,alde. bisceop. reccanne.
26. breþer. æf þon byssceop.
27. heræfter. hi. gebroþor . ced .
28. cynebill . 7 celm . (*sic*). sacerdos.
29. bisceopas 7 twegen mæssepreostas ealle þa.

Ca. 17. 7 swylce. ðysses. gemyne. prauast 7 ealdormen
18. ða gelamp þ. ðam sylfan.
19. becom on ða. myclan deadlicnysse 7 woles. mancynn.
20. ða. ðær gestanden licumlicre untrumnysse.
21. ærest wæs úte bebyriged. wæs æfter forðgongendre tíde on þā ylcan.
22. cyrice.
23. on are. 7 eft on.
24. g,ted. þā wibede.
25. (*p.* 83) se ƀ þ. reccanne æft hī.
26. man.
27. hi IIII gebroðro.
28. cynebill 7 celin. sacerdas twegen (*rest wanting*).
29. 7 twegen mæssepreostas ealle.

Page 232. 30. mid þa ða gebroðor þa ðe on.
B. 31. on eastseaxena. bysceop forðferende.
32. bebyrgendne on norðhymbrū. of ðam.
33. mynstre oð þ hi ðider cómon. hi 7 willnodon.

O. 30. broþor. on.
31. on. mægþe hiora bisceop forðferedne (53[n]) 7 bebyrigedne on norþanhymbrum. þam. comon. hi 7 willnadon (*7 on eras.*).

Ca. 30. ða gebroðra þ gehyrdon. ðe on.
31. on. ð forðferedne.
32. bebyrigedne on norðanhymbrū. XXX.
33. ðider coman. hi 7 wilnedon.

Page 234. 1. líce oððe gode fyllgan gif þ. licode oððe forðferede.
B. 2. byrgede. hi. fram ðam gebroðrū.
3. onfangene. 7 hi. ðær. wale. foresprecenan heora aldres hrædlice.
4. butan anū cnihte.
5. ðam cuþ standeð þ. gebedū þæs bysceopes fram.
6. gescilded. forðam. þi. æfter lyfde.
7. geowritu (*dot*). leornode. ongeat.

O. 1. oððe góde (*accent erased*). lifigean. oððe.
2. bebyrgede. hie. fram. broþrum.
3. onfongene. 7 hie.
4. woles hrædlice forþferdon. bebyrigde (i *afterthought*). butan anum cnihte.
5. þam cuð (u *on eras. of two*) standeð þ. gebedū. bisceopes fram deaþe. forþon.
6. he (*out of* me) mycelre. æfter.
7. gewrita.

Ca. 1. oððe. lifian. þ. licade oððe forðferende.
2. bebyrigede. hi. frā. broðrū.
3. onfangene. 7 hi. ðæs.
4. woles hrædlice. bebyrigde. butan anū cnihte.
5. ðam. standeð þ. gebedū. ð frā.
6. ðy. æft life georne.
7. gewritu. o,gæt.

Page 234. 8. leornode (*p.* 185) on. þ. wætere fullwihtes baðe,
B. 9. acenned 7. þā wylle.
10. baðes fram synnū aþwogen 7. geðeah þ.
11. man. halgode. manegū on.
12. cyricum. bríce. be ðā. tweganne.
13. gelyfanne swa we ær. þ. mid ðære.
14. gescilded frā ðære tide his deaþes. lichaman.
15. cóm. to þā þ. æghwæþer. écan.
16. beswicode 7 swylce oðrū eac gebroðrum lífes þenunge 7 eac ecre hælo þurh his lifes.
18. ISSum (*space*) tidum. myd. grimre.
19. únaræfnedlice þrowode. myrcna.
20. eác. nyhtan. nýde.
21. þ. hī bead. sybbe únrim madma.

O. 8. on. þ. wætere fullwihtes bæþe.
9. bearn ne acenned 7 he sona (earn *on eras.*).
10. bæþes fram. aþwegen 7 æfter. geþeah þæt hi, ne
11. gehalgade. monegum on.
12. cyrricum nyt. be þam men′nis (*tick to separate*). tweogeanne.
13. gelyfanne. þ. ða.
14. fram. þæs lichaman.
15. com′to (*dividing tick*). þon þ. æghwæþer.
16. beswicede 7 swilce. oþrū broþrū. þegnunge 7 eowre hælo þurh his lifes bysene gegearwade; (*no more*).
18. (53^{b}) Ðyssū tidum oswi o ðy.
19. unaræfnendlice þrowodon. cynincges.
20. broþor ofslogh. nyde.
21. þ. unrim maðma.

Ca. 8. geleornode on. þ. wætere fulluhtes bæðe.
9. acenned 7 he. ðæs.
10. frā synnū aðwægen 7. geþeah þ.
11. mæssepreost. on.
12. cyricū nyt. be þam nis to tweogenne.
13. gelyfanne. þ. ða.
14. frā. deaðes to þæs.
15. cóm. þon þ.
16. beswicode 7. broðrū. þegnunge 7 eowre hælo þurh his lifes býsne gegearwade.
18. Ðyssum tidum oswio.
19. unaræfnendlice þrowode ðæs. myrcna.
20. ofsloh ða. nyde.
21. þ. gebead wið his sibbe 7 gehét unrím maðma.

Page 234. 22. gyfena. ðoñ. manna. mæge 7. þon ðe.
B. 23. cyrde mid his fýnde 7. land. ríce on forwyrd. forheregode.
24. getrywleasa. na his benū.
25. nolde. se þe þ (1*st* e *out of* c ? *roughly*). gehogode. þ.
26. fram þam gingrū. fordón.
27. fordiligan þa. fultume. arfæstnesse.
28. þa he ða fram ðam. nænige (*p.* 186). mihte 7.
29. ða. sylfne biddende þus cwæð.
30. hæþena ne cann ure gyfe. utan we hi ðam. bringan þe hyre onfón cann þ is ure drihten hælende crist and.
31. ða.
32. dryhten. syllan wolde his dohtor.
33. forgyfan. clænū. 7 swylce eac ·XII· bóc land aæhte (*sic*).

O. 22. gyfena ma. manna. mæge 7 wið þon þe he eft ham cyrde.
23. land 7 his rice oð.
24. þa.
25. þe þ. hæfde (þ he wolde eall þ on his mode gehogade 7 geteod hæfde) þ he wolde ealle (þ *to* hæfde *struck through*).
26. fram þam gingrum oðða.
27. fordiligean þa. fultume. arfestnesse.
28. fram. mihte 7.
29. sylfne.
30. hæþena. ure gyfe ónfon utan.
31. onfon can urum. 7. dryhten. sellan wolde (o *out of* a) ðæt he wolde. on. mægðhade (g *squeezed in, not* 1*st hand*) 7.

Ca. 22. gyfena. þoñ. manna. mæge 7 wið. he eft hám cyrde.
23. land 7 his rice. hergode.
24. benū.
25. þ on. þ he.
26. ðeode frā þam gingrū oðða. fordón.
27. fultume. arfæstnysse.
28. fram. mihte 7.
29. geháte. sylfne (*p.* 84). cw.
30. hæðena. ure. utan. þā syllan, 7 bringan
31. onfon can urū. hælendū. 7. ða gehét.
32. hī. syllan. þ. dohter.
33. forgifan. on clænū. 7 swylce.

Page 236. 1. þ. timbrianne.

B. 2. medmiclum werede þ. ðam campe.
3. is þ sæd þ ða hæðenan ðritigū siðum mare werod hæfde þōn osweo.
4. ealhfriðe (*sic*). suna. getrywende.
5. on. medmiclū werede. togeanes com.
6. ecgfrið. ða tíd on myrcna.
7. þære. aðelwold þone oswoldes.
8. ðe. fultume.
9. on dælæ þara wiðerweardra. 7. wann.
10. fæderan þa. ðæs. hi þ. þ.

C. 4[a]. (*complete*) *begins.*
6. mercna lande.
7. þære cwene. ðonn.
8. ðæs. fultume. scolde.
9. in dæle þara wiþerweardra. Ond. won. eþle 7 wiþ.
10. fæderan. ðe hie þ. þ te.

O. 1. boclanda (*last* a *on eras.*). þ he gode (54[a]). tó timbrianne.
2. medmycele werede þ. campe.
3. is þ sæd þæt þa hæþenan. þritigum siþa.
4. hæfdan þam oswio (o *on eras.*). ealhfriðe his suna. getrywende on.
5. tógenes com.
6. on ða tid ón.
7. cynnwisse. þonne.
8. suna. cyningces. fultume.
9. on dæle þara wiþerweardra. won. eþele (*final* e *partly erased*). his fæderan.
10. þe hie þ. ongunnan þæt.

Ca. 1. bóclande. þ he geaf gode. timbrianne.
2. mid medmycele werede þ. þā campe.
3. is þ séd þ ða hæþenan þrittigū. weorud.
4. hæfdon þonn oswio. ealhfriðe his suna. getrywende on.
5. fultū. medmycle. togeanes cóm.
6. on. tíd on myrcna.
7. cynnwisse. gísle. ðonn.
8. se ðe hī. fultume.
9. on dæle þara wiðerweardra. won.
10. fæderan. ðæs. hi þ.

Page 236. 11. hæðenan. geflymede 7. aldormanna.

B. 12. fultume comon ealle wundor ofslegene (*sic, i. e.* wurdon).
13. on ðam. æþelhere. broþor.
14. him. rice.
15. man ofsloh eac. eallum. campwerede.
16. ðyder brohte 7 forðon þe ðis. streame gefohten wæs þa wæs.
17. éa. micelnesse (*p.* 187). heofonflod.
18. ongesett. gelamp hit ða hi. þ ðær micle mare manncynnes adranc.
19. ðam wætere.
21. æfter. forðon.

C. 11. geflymde. ealdormanna.
12. ða ðe þæm. fultum, comón ealle.
13. þæ. æþelhere. broþor.
14. him.
15. ðone. sloh. compwerode. hiṁ.
16. ond forðon þe þis. wunwæde.
17. sio eá. rena. Ond hiofonflod.
18. onsæt. þa hie flymde wæron þ.
19. móncynnes adranc. þæm. þoñ. ofslegen wæron.
21. ða. óswio. Ond.

O. 11. hæþenan. geflymde 7. ealdormanna.
12. þe. fultume coman lytestne.
13. ofslagene on þam. æþelhere. broþor.
14. æfter him.
15. slogh.
16. 7 forþon þe þis. neh winwæde.
17. fore rene. heofonflod.
18. ónset þa gelamp. þa hie.
19. ma. adranc (54^{b}). wætere. wæron.
21. ða. oswi, æfter. dryhtne geheht.

Ca. 11. þ ða hæðenan. slægene 7 geflymde 7 XXX ealdormanna.
12. þā. fultume coman lytestne.
13. ofslagene on þam. broðer.
15. ðone. sloh. campweorude. hī.
16. 7 forðon ðe ðis. winwæde.
17. éa. rénes mycelnysse swyðe.
18. mycel onsæt. gelamp. hi. þ. mycele.
19. adranc. þā wætere þonn̄. ofslægen.
21. ða. oswio. ðe. gehét.

Page 236. 22. þanc sæde 7 ælflæde.

B. 23. forgeaf. arce clænnesse 7 eac swylce.
24. · XII · bócland. camphades. hyrsumnesse.
25. begangenne. camphád. munucstowū.
26. woruldspeda 7 æhta. þ hi sceoldon. sibbe eallre þeode.
27. ðæs landes. huntwelftig hyda.
28. deora byrig mægðe 7. in beornica mægðe þa.
29. osweos ðæs.
30. þ. eá on ðā. on. tíd.

C. 22. ðæm. þanc sæde. ælflæde. dehter.
23. forgeaf. ecre clænnesse. eác.
24. · XII · bocland. hernesse.
25. begongenne ðone. Ond to munucstowū.
26. Ond. þ hie.
27. ðingian. ðeode.
28. 7 sextig in deara mægþe sextig in beornicū ða.
29. sio. (4^b *complete*) dohtor óswies ðæs.
30. þ. ís nēned. éa in ðæm. ða.

O. 22. þam forgyfenan. þanc sæde 7.
23. forgeaf 7 him gehalgade eccre clænnesse 7. swylce þa twelf bocland.
24. eo,ðlices camphades. herenesse.
25. þonne heofonlican camphad. mun,cstowum.
26. woru,dspede (oru *on eras.*). þ hie sceoldan.
27. landes.
28. 7 sixtig. dæra (a *of* æ *eras.*) mægþe. sixtig (si *out of* se) on beornicium ða.
29. gehalgad on þ.
30. ðe. heorot (t *on eras.*). on þam. on.

Ca. 22. ðam. þanc sæde 7.
23. forgeaf 7 hi. eccre clænnysse 7. swylce.
24. hī. camphades. eorðlicere herenysse.
25. camphad. munucstowū.
26. hī. þ hi sceoldan.
27. ðeode. landes.
28. 7 sixtig. sixtig on beornicū ða.
30. on þ. ðe. heortca on þā. on.

Page 236. **B.**
31. hild ubbudesse (u *not closed*). æfter twam gebohtæ ·X·
hyda landes hyre to æhte on ðære stowe þe.
32. nemned. 7 ðær.
33. getimbrede on ðam se gemyngodæ (*dot*) þæs.
34. leorningmanna. 7. æfter.

C.
31. abbudisse sio æfter twā. londes.
32. ðære stowe sio. þær hio.
33. getimbrede in ðæm sio gemyndgade.
34. Ond leorningmon. eft æfter ðon.

O.
31. hild abbuddisse. æfter twam gearum. landes.
32. on. on. stowe. streoneshalh. þær hio.
33. getimbrade on þam. gemyndgade.
34. leornungman. 7 eft æfter.

Ca.
31. abbudisse. twā. landes.
32. on æhte on. stowe. gecweden streoneshalh.
33. on þā. gemynegode. dohter. leorningmon
reogollices. 7. ðon.

Page 238. **B.**
1. ðæs. þ hyræ,
2. þ is ánes geares wana syxtig wintra þæs ðe heo clypenesse (ra *above 1st hand*).
3. gemyndum.
4. inneode on ðam. hyre. hyre.

C.
1. oþ þæt hire.
2. þ. sextig. hio.
3. Ond to gemyndū ðæs.
4. fæne. ðæm. hio 7 oswio. Ond.

O.
1. oðð hyre daga. þ.
2. won, þe sixtig. tó.
3. gymungum (u *on eras.*). heofonlicum (*sic*).
4. on þam. óswio hire fæder (55ª).

Ca.
1. oð hire daga.
2. þ. wona sixtig.
3. clypnysse. gymungū. heofonlicū.
4. on þā. oswio.

Page 238. 5. hyre módorfæder (*p.* 188) monige æðele menn.

B.
6. cyrcan. by,gede.
7. ðy þroteoðan. rices gefremede on þam lande ðe leod is hatte.
8. seofonteoðan. calendarum decembriū mid.
9. nyttweorðnesse æghwæðeres.
10. forðon. ðeode alysde. fram.
11. heregunge ðara hæþenra. myrcna. 7 ðara.
12. ofheawenum. getrywleasan.
13. gecyrde. myrcna bysceop. lindesfarona.
14. dioma. sædon.

C.
5. æþele.
6. ciricean. ápostoles. bebyrgede.
7. ðis. óswio. þritigeþan.
8. ðæm. ðe. seofontigeþan.
9. decembriúm. nytnesse æghwæþeres.
10. forðon. ðeode. Ond. frō.
11. ðara hæþenra. swelce. ðeode. Ond.
12. óf aheaunúm ðy. hæfde (*sic*) penda to gefe.
13. bisceop. Ond lindesfearona.
14. dema. sædon in middelenglū.

O.
5. modur. modurfæder edwine.
6. æþele on. cyricean. bebyrigde.
7. oswio. þreotegeþan. on þam lande. hatte (te *on eras.*,—1*st hand*?—) þi (i *out of* e) seofanteoþan. kalendarum.
9. nytnesse æghwæþeres.
10. alysde. fram.
11. hæþenra.
12. nehmægþa (e *on eras.*). ofaheawenum. gyfe.
13. gecyrde. bysceop.
14. .dėma. (*dots as shown*). sædon.

Ca.
5. modur. modurfæder edwine.
6. on. cyricean. bebyrigde.
7. ðis. oswio. ðy þreotteogeðan. on þā lande.
8. dæge (d *out of* g, *no erasure*).
9. decembriū. mycelre nytnysse æghwæþeres.
10. ðeode alysde. frā.
11. myrcna ðeode 7 þæra.
12. ofaheawenū. gyfe.
13. gecyrde. þ 7 lindesfearnea 7 middelengla geworden. cedd
14. sædon.

Page 238. 15. on.

B. 16. ceallah. bysceopþenunge. enlū lifiende.
17. 7 to scottū. cynnes þridda wæs trumhere haten se.
18. angelcynnes. wæs 7 gehadud fram scottum.
19. on ðam.
20. þe is cweden ingettlingum þ.
21. gemyngodon 7.
22. mage for clænsunge. unrihtan.
23. þ he forge fæder stowe [*i. e.* forgefe ðær].
24. timbrianne þam. ðeowe trumhere.

C. 15. æfterra.
16. cellach. bisceop þenunge in englū and (5^a *complete*) lifgende.
17. scottū. æghwæþer hiora.
18. ðridda bisceop. trūhere. ongelcynnes.
19. gehadod frō scottū. abbod in ðæm.
20. In getlingū þ is sio.
21. gemyngedon.
22. sio. for geclænsunge.
23. oswio ðone. þ. forgeafe.
24. ðæm.

O. 15. on midelenglum. bebyriged. æftra.
16. cellach. bisceopþenunḡ on.
17. æghwæþer hiora.
18. bisceop. trumhere. angel (a *out of* o, gel *on eras.*).
19. gehalgad fram. on þam.
20. on getlingum. óswine.
21. ófslegen. gemyngedon 7 forþon.
22. mage. geclænsunge (ns *on eras.*).
23. oswio. þ. mynst̄ (55^b).
24. ón to timbrienne þam. trumhere.

Ca. 15. on middelenglū. bebyriged.
16. cellach. on e^{n}glum.
17. scottū.
18. ƀ. trumhere. ongolcynnes.
19. gehalgad frā scottū. on þā.
20. is cweden on getlingū. oswine cyning ofslægen.
21. gemynegodon 7.
22. mage for. slæges. bæd heo oswio ðone.
23. þ. forgeafe.
24. timbrianne þā. trumhere.

Page 238. 25. þe eac. he wæs. ofslagenan. þ in þam.
B. 26. singale gebeda. æghwæþeres. écre.
27. ðæs ofslagenan (*p.* 189). het. Hwæt.
28. ylca. æfter, (*pendan corrector*). fulle myrcna.
29. on ealdordóm onfeng 7 ofer wæs ond.
30. ðeode. ðam.
31. angelcynnes ríce.
32. on. tíd.
34. suðmyrcna ríce. syndon ðæs ðe menn cweðaþ · V ·

C. 25. ðe he eác swilce. þ in ðæm.
26. wæren (e *out of* o). æghwæþeres.
27. Ond hwæt. ða.
28. oswio. full.
29. ðeode 7 swilce eác ðā oðrū. ealdordome.
30. swilce eác pehta ðeode óf þæm.
31. óngelcynnes. underðeodde. Ond. herenesse.
32. ða. eác swilce oswió. þā.
33. ðæs. syndon þæs ðe m̄ cweþað.

O. 25. forþon. swilce. þ on þam.
26. wæran singal[e] gebeda fore æghwæþeres.
27. ofslægenan. heht[óno], hwæt (*eras. of 7*).
28. oswio æfter. þrio. full.
29. oþrum folcū. suðmægþa on ealdordome.
30. 7 he swilce (wi *on eras.*). pehta.
31. ongel. herenesse.
32. on. oswio se cyning gef.
33. peadan[pendan], . forþon. syndon. cweþað.

Ca. 25. ðæs ofslægena (*sic*). þ on ðam.
26. singale gebeda. æghwæðeres.
27. ðæs ofslægenan. ðe. sl[e]an het hwæt. ða se cyning oswio æft̄.
28. slæge. winn̄ full.
29. ðeode. . eac ðære oðrū folcū suþmægða on ealdordome.
30. fore[ofer] 7. pehta ðeode.
31. ongelcynnes ríce underðeodde 7 hī.
32. herenysse.
33. on ða tíd. oswio gæf.
34. ðe. suðmyrcna. syndon ðæs þe menn.

Page 240. B.

1. ðusendo. 7 ða syndon tosceadene. treotan.
2. norðmyrcū. landes is ðreo ðusendo.
3. ylca. nyhstan lenctyne. mánfulice acweald.
4. þæs ðe menn. wifes. ða easterlican tíde æt symbelnessū.
6. *begins* þa ða · III · winter. þæs cyninges *omitted.* wunnen (*corrector's additions, the stop is seen dark in the pale* o, *which is a little above the line*). myrcna.
8. ealdormenn 7 eafa 7 eadbryht . ahofon.
9. myrcum. þoñ he georne (he *partly corrected into* y *in old ink*). digollice.
10. ealdormenn.

C.

1. ða syndon tosceadne.
2. norðmercū ðara. ðusendo.
3. ðy. lenctene. acweald.
4. ðe m̄ secgeað. wifes.
5. (5[b] *complete*) eastorlican tide symbelnesse.
6. Ond þa ða þrio. æfter. ðæs.
7. ða wunnun. wiþ oswio. Ond ealdorm̄.
8. eadbryht. hoofun.
9. mercum̄. hie. deagollice.
10. oñd. ða ealdorm̄. frēþan. Ond hiora lond.

O.

1. þusændo (a *of* æ *eras.*). 7 þa syndon tosceadene (e *of* de *on eras. of two*) mid tre . ntan (o *eras.*).
2. norðmyrcū (y *on eras.*) þara landes.
3. ylca. nyhstan lengtyne swiðe manfullice acweald.
4. secgeað. wifes on þære eastorlican tide symbelness̄.
6. ono þe þa. æfter.
7. wunnun 7 fuhtun wið óswio.
8. ealldormenn. eadbyrht 7 hofun wulfhere (56[a]).
9. cyninege þone hie. digollice.
10. awurpan. fremþan.

Ca.

1. þussendo. 7. syndon. trentan.
2. norðmyrcū. landa.
3. ylca. nyhstan lengtenne swyðe manfullice acweald.
4. meldunga his agennys wifes on þære eastorlican tide symbelnysse.
6. *begins* ða ða þreo winter gefyllede.
7. oswio myrcna heretogan ealdormenn.
8. eadbyrht. wulfhere (*p.* 86).
9. suna myrcum. heo. ær digollice.
10. ealdormenn. fremðan.

Page 240. 11. stranglice geeodon onfengon 7 hi swa freo mid.

B. 12. drihtne hyrdon þam.
13. ðam. ríce. heofonū gefeonde dydon wæs.
14. he myrcna.
15. trumhere (*p.* 190) bysceop. ðam we fore sædon 7 ær ymb spræcon.
16. iarumon. winferð.
17. endebyrdelice (*dot*) bysceophada. on myrcna.
19. *begins* wæs ymb syx (*space*). æfter.
20. dryhtnes. eclypsis. þ. sunnan úpp sprungennes.
21. þ. ac wæs atollic on. 7 wæs þy.

C. 11. hiora. geeodon freodoń. Ond hie swa frige.
12. hiora. þæ.
13. þæ ecean. heofonū. ðeodon.
14. winṫ. Ond.
15. trūhere bisceope hī. þǽm. sædon.
16. æfterra wæs gearumón ðridda. feorða wæs.
17. bisceophada.
18. ðeode.
19. sex. Ond · IIII · 7 sextig æfter.
20. þ. asprungennes þ hio.
21. næfde. atollic ón.

O. 11. 7 hie swa frie mid.
12. crist þam soþan.
13. on. þeoddon.
15. trumhere bisceop. sædon. æftra. ðridda.
16. f. eorða (*eras. of* a *of* æ?).
17. on. bysceophada. on.
19. emb. æfter. drihtnes (d *on eras. of* c). eclypsis.
þ. asprungennes þ.
21. a,tollic on to beseonne.

Ca. 11. geeodan. onfengon And hi swa frige mid.
12. þā. ðam.
13. on heofonū. ðeoddon.
14. myrcna. winṫ.
15. trumhære þ hī. sædon.
16. ðridda.
17. on. þhada. on myrcna.
19. Ða. emb.
20. menniscnysse eclypsis. þ. asprungenysse þ.
21. atollice on. beseonne. ðy.

Page 240. 22. dæge magii. monðes hwæthwego. teoðan tíd þæs.

B. 23. æfter ðon wæs swylce eac. sæmnunga wóól.
24. foron herigende. fornimende. brytone swylce.
25. norðhymbra. wæron. grimmum wale.
26. lange feorr. wíde grimsiende. menigo manna afyldon.
27. fornaman. wíte. túda.
28. bisceope norðhimbra bysceop 7 wæs.
29. 7 árweorðlice. on þā. ðe is nemned pegma leah þis. wíte. éaland.
31. gehwyllcum wæle. cwylmde. ðær. ða tíd. óf angelþeode.
32. æþelingas. oðere. ðara oþerra biscopa tíde.

C. 22. ðriddan. magi ðæs. hwæthwega. ða teoðan tid.
23. æfter ðon swilce. ðy ilcan. semninga. adl.
24. forhergende. Ond fornimende. Ond swilce eác norþanhymbre mægþe.
26. grīsiende. mengeo.
27. fornám ðy wite eác swilce.
28. colmane (5[b] *ends*).

O. 22. magi. þa teoþan tid.
23. æf, wol 7 aðol (*cross on* ð *and the* o *erased*). forhergende 7 fornimende.
25. norþanhymbra mægþe.
26. lange. menio manna afyll. de (1 *eras.*).
27. fornam ðy wite. tuda (56[b]). æfter.
28. norðanhymbra bysceop. óf. arwyrðlice bebyriged on þam.
30. peginaleah. þis ylce wite eac swylce hibernia scotta ealand glice þis ilce wite eac swilce hibernia scotta ealonde gelice wæle slogh (þis *to* glice *struck through*). cwylmde. on þa tid. óf angelþeode ge æþelinga ge oþerra ða þe on.
32. bisceopa.

Ca. 22. magi. monðes. ða teoðan tid.
23. wól 7 adl. fornimende.
26. lange. menio manna.
27. fornám ðy wíte. ðeow.
28. colemanne. þ.
29. arwurðlice bebyriged on þā. is nemned.
30. weginaleah. wite.
31. cwylmde. ðær on þa tíd.
32. angelþeode ge æþelinga ge oðra þa ðe on. biscpa.

Page 242. **B.**

1. colomannes. eþelturf. ðider.
2. forhæbben (*p.* 191) dra lifes 7.
3. drohtunge. regollicū life.
4. getrywlice 7 eaðmodlice dryhtne.
5. góde larowas. 7 ealle hí.
6. him andlyfene butan.
7. leornianne. orsceatinga geafon.
9. betwyh ðyssum. æþelingas. gleawnesse.
10. menn. angelþeode æðelhún 7 ecgbriht.
11. gode se leofa wer. sylfa. swylce. æfterfylgendan yldo.
12. forr. leornunge.
13. 7 ða he gelæred.
14. biscop gewordon (*sic*). lindes iglande (*sic*). tíde.

O.

1. eþelturf. gewitan.
2. forhæbbendra lifes 7.
3. on. drohtunge on. life.
5. godcund . e (1 *eras.*). 7. hie.
6. 7 lyfene. sealdan. bec on to leornian, ne.
7. geafan.
9. betwihn. æþelingas. gleaunesse.
10. óf ongelþeode. ecb,y rht. æþelwines broþor.
11. sylfa . (1 *eras.*). æfterfylgendan yldo.
12. for in,tin gan. leornunge 7 þa he wel (57[a]).
13. hweaf (*sic*). eðele.
14. bysceop. on lindesse lande. tide.

Ca.

1. colemannes forletton. gewitan.
2. godcunde. forhæbbendra lifes 7.
3. on reogollicū life.
4. þeowdon.
5. hī. sohtan 7. hi.
6. hī. 7 lyfne butan.
7. leornianne. geafon.
9. betwih ðas. æþelingas myċelre. glauwnesse.
10. angelþeode æðelhun. ecbyrht. æþelwines.
11. broðer. sylfa. swylce.
12. yldo. for. leornunge.
13. 7. well. eðele.
14. biscop (*p.* 87). 7 well on lindesse lande. tide. cyricean æðelice.

Page 242. 15. æþellice. rihte. hi on ðam.
B. 16. scittisc. raht melsígi 7. gefæran oððe.
17. on ðære. wales.
18. ðurh oþere stowe wæron todælede. hi. mid adle.
19. ylcan. hefinglice swencte þ him man.
20. ða áras ecgbryht swá. sum mæssepreost sæde þ.
21. sylfes muðe.
22. myd þy he (*p.* 192). þ. sceolde. deaþ.
23. ða. he út · on digolnesse of. þe þa úntruman men inne.
24. ana. on digolre stowe. ongann.

C. S. 22. 7 wende.

O. 15. cyricean æþelice 7 wel heold 7 wel heold (*2nd set struck through*). rihte. hi on þam.
16. ðe on scyttisc (i *out of* e *badly*) is nemned rathmelsigi (*final* i *on eras.*) 7. oððe on þære deadlicnesse weles of worolde.
ne
17. genume,
,todælede þa
18. oþre stowe,wæron hi.
19. ða adle þære ylcan. hefiglice (ic *out of* yc).
20. ecbyrht. eald.
21. arwyrðe sæde þ. sylfes.
22. 7 he wende. swyltan sceolde.
23. eode he ut on. þa. untruman men (man *in margin, not 1st hand*, e *on eras.*).
24. inne restan 7 ana. on digolre stowe. ongan þencan be.

Ca. 15. rihte. hi on þam.
16. on. nemned. 7. oððe.
17. on. deadlicnysse. wæles. genumege (*sic*).
18. stowe todælede ða. hi.
19. adle ðære ylcan deaðlicnysse swyðe. hī.
20. ða. ecbyrht. eald.
21. arwyrðe sæde þ. sylfes muðe.
22. þy he. 7 he wende þ. sceolde.
23. ða eode he. on.
24. men inne restan 7. on digolre stowe. ongan.

Page 242. 25. be. dædum 7. myd gemynde.

B. 26. ansyne myd tearum ðwoh. innewearde.
27. þ. ða gyta. ða þe he forþgewitenan. gymeleasnessum his deaþe he on cildháde.
29. on cnihthάde. fullfremedlicor. geclænsode 7 hine sylfne.
30. weorcū genihtsumlicor. beéode swylce.
31. gehét þ he á. góde. líf on elðeodignesse libban.
32. brytene hweorfan.
33. 7 he butan sealmsange. tída gyf hym lichaman.
34. úntrumnes. wiðstode ðæt he æghwylce. eallne.
35. herunge asunge in þæt he æghwylcre.

C. S. 29. of tide.

O. 25. dædum 7. onbryrded. gemynde.
26. ansyn, e mid tearum þweoh. inneweardre.
27. þa gena swyltan. ær þon.
28. be þam forðgewitenum gymeleasnessum (y *on eras.*). ða ðe he on.
29. on cnihthade. fullfremedlicor of tide. geclænsadė (ns *on eras.*).
30. sylfne. weorcū genihtsumlicor. be,e ode swylce.
31. gehet þæt he a. lif on el (57[b]) þeodignesse lyfian.
32. ealande.
33. þ he butan sealmsange regollicre tida. lichaman untrumnesse.
34. wiðstode þ he æghwilce. ealne. on.
35. asunge-...(3 *eras.*). he ælcre.

Ca. 25. be. 7. onbryrded. gemynde.
26. ansyne. innewardre.
27. þ. gyta.
28. be ðam forðgewitenū gymeleasnyssum. ða þe he on.
29. on cnihthade. fullfremedlicor of þære tide.
30. sylfne. godū weorcū. genihtsumlicor. swylce.
31. gehét þ,he awolde (*sic*). líf on ælðeodignysse lyfian.
32. ealande.
33. þ he butan sealmsange reogollicre tide gif hī.
34. untrumnysse ne wiðstode þ he æghwylce. ealne. on gemynde.
35. herenysse asunge 7 þ he.

Page 244. **B.**
1. nihte arfæstan wolde ætgædere mid þy. ða ðis gehat 7 his béne.
2. geendode.
3. reste 7 mid þy (*rest wanting*).
4. fæc.
5. geræste (*the* a *of* æ *erased*). onbræd. locode. ðus cwæþ éala broðor ecgbryht hwæt.
7. ic ge (*p.* 193) hyhte. wénde þ wyt nú. sceoldon ætgædere in þ éce líf gangan.
8. þu hraðe þ te ðu. ðæs þe. forþam.
9. gesyhðe geleornode hwæs. willnode.
10. þ his bena. nú. má.
11. æþelhún þære nyhstan nihte.
12. ecbryht hine adle getrymede. tíde æfter.

C. S. 3. he *deest* (*before* þone).

O.
1. nihte ætgædere afæste. þa þis gehat. his bene.
2. ge,þa. endode huse þa gemette he ðone.
3. slæpendne. þa. gestahg.
4. 7. þa.
5. onbræd. cw̄.
6. broþor ecbyrht eala cw̄.
7. þ wyt. scoldan ætgædere on þæt ece lif.
8. hwæþere. onfehst þæt. forþon.
9. gesyhþe.
10. gehyr,de. e ma:
11. æþelhun. þære nyhstan neah (*end of line*).
12. ecbyrht. adle getrymede (rymed *on eras.*). æfter.

Ca.
1. nihte ætgædere afæste. ða þis gehát 7 his bene.
2. geendode. húse þa.
3. he ðone. slæpendne. gestahg.
4. 7 mid.
5. onbræd. geðofta. hī.
6. cw̄. broðer ecgbyrht. cw̄.
7. þ. scoldan ætgædere on þ ece lif.
8. hwæðere þ. onfehst þ ðu.
9. gesihðe geleornade. hī wilnode.
10. þ his. sculan. má.
11. ðære nyhstan niht.
12. ecbyrht. adle getrymede.

Page 244. 13. hád. efenwyrðum. frætwode.
B. 14. 7 æfter manegum. godum. willnode.
15. myd. he ða. eald 7 he leornode to þam heofonlican.
16. on. 7 mannþwærnesse.
17. 7 on forhæfednesse 7 on bylewytnesse 7 on.
18. on fullfremednesse 7. þ.
19. cynne. on ðam. ón elþeodignesse.
20. lifes. láre ge mid aldorlicnesse þreade. árfæstnesse.
21. ðam godum. he æt ricū mannū.
22. swyðe bryttode ætycte. eac swylce. ær sædon þ.
23. on þam feowertiglican. eastrū æne siðe.
24. 7 ealles swa þeah nymþe. þynre meoluce (*p.* 194).
25. þære ylcan. swylce. þ.

C. S. 15. þ he ferde.

O. 13. bisceophade. efenwyrþum.
14. 7 æfter monigum godum.
15. (58a) mid þy. eald þ he ferde to þam.
16. heofonlican rice. on.
17. on monþwærnesse. forhæffehæfednesse (hæffe *erased*).
on byl. wetnesse (*blot*?). on soðfæstnesse 7 on.
18. 7 he þu,h.
19. cynnū. pehta on þam. on ellþeodignesse.
20. lifes bysene. ealdor,nesse ðrea.
21. sylena (y *on eras. of* e). godum. ricum.
22. eac swylce.
23. symble on þam feowertiglican. eastran. on.
25. ylcan forhæfednesse. swylce.

Ca. 13. hád míd efenwyrðum dædū frætwode 7.
14. monigū godum. wilnode.
15. eald he ferde to þam heofonlican rice.
16. on. eadmodnysse (*p.* 88) 7 on monþwernysse.
17. forhæfednysse 7 soðfæstnysse.
18. on fulfremednysse 7. þ. ðeode.
19. cynnū. on þā he on ællðeodignesse.
20. lifes bysne. ealdorlicnysse. arfæstnysse.
21. þā godū ðe. rícū monnū.
22. swyðe. eac swylce his. ðe. þ.
23. symble on þā feowertiglican fæstene. eastran, siðe on.
24. ðéah nemne. þynre.
25. þære ylcan forhæfdnysse gemett. swylce. þ.

Page 244. 26. gebyrdtíde þæt. daga ær pentecosten.
B. 28. Etweonū (*space*). þissū þingum sende ealhfriþ se cing osweos suna willfriþ.
29. þ. man.
30. ofer sæ to hadigenne to egelbrihte.
31. be þam. sædon se ðe. brytene.
32. bisscop wæs geworden. And.

O. 26. -tide (e *small; afterthought*). æfter.
28. Betwih þas þing. oswioes. willfreþ.
29. . mæssepreost (*eras. of* s). bysceope.
30. tó hadianne. ægelbyrhte bysceope be þam.
31. sædon. (58b) forlet. bysceop. 7.

Ca. 28. Betwih. ealhfriþ. oswioes. willfreþ.
29. þ hi mon. hī. hiwū. bisceope.
30. sæ. ægelbyrhte.
31. bisceope be þam. ær. forlét.
32. bisceop. 7.

Page 246. 1. gehalgod fram. myd. áre efencymendum manegum.
B. 2. ðære. þam cynelican tune se is genemned.
3. þa he ða þa he ða gyta wæs æfter (*line under* 1*st* þa he ða *modern*?). þam ofersæligum dælum wæs wunigende þa wæs.
4. onhyrigende.
5. geornfulnesse. centlande. on.
6. ðeawū. on. gewrita.

O. 1. fram. are. monegum bisceopum.
2. on þam cynelican tune. geciged.
3. on conpendia. ða he þa gena æfter. on þam ofersælicū.
4. dælum wu,iende þa. oswio. onhyrigende.
5. geornfullnesse. on.
6. gemetfæstne (met *at end of line not* 1*st hand*). on. gewrita.

Ca. 1. gehalgod frā hī. are efencumendū monigū.
2. bisceopū. on þam cynelican tune. gecyged.
3. onconpendia. ða gýta æfī. on þā ofersælicū.
4. dælum wunigende wæs. oswio. onhyrigende.
5. geornfulnysse. on.
6. þeawū. on. gewrita.

Page 246. 7. 7 þa ðа he on gewritum leornode tó.

B. 8. bisceope.
9. cyrican.
10. haten 7 wæs ceddes broþor. árweorðan. ðæs.
11. ge (*p.* 195) myngodon. cining. eac him mid his preost eadaeth.
12. æfter. ealhferðes ríce.
13. hreopum. bisscop. ða hi ða. centlande comon ða.
14. hi þone arcebisscop þe for hine geset wæs (*rest wanting*).
16. cyrdon hi. westseaxena lande ðær.
17. fram. mann. gehalgod.
18. nam. brytta þeode on gesiðscype.

C. 15. (6[a] *complete*) Ond þa geta. oþer bisceop. geset.
16. þa cirdon hie. bisceop gehalgod nā he (*rest wanting*).
18. bisceopas on bretta þeode.

O. 7. 7 þa ða he on gewritum. on.
8. sceolde. bisceope gehalgad. cyricean.
10. broþor þæs arwyrþan bysceopes.
11. gemyngedon.
12. eadæth (a *of* æ *and* t *erased*). æfter. on ecferþes rice on hrypū (y *on eras. of* i).
13. to bysceop, ða hi þa to cent. (1 *eras.*). coman.
14. hi þone ærcebysceop (e *of* æ *eras.*). geferde (*all on eras.*) of worulde.
15. 7 þa gyta. oþer bysceop.
16. þa cyrdon (y *on eras.*) hi tó. bisceop.
17. fram hī. man tó (59[a]) bysceope.
18. nam. byssceopas. brytta þeode on gesiðscype.

Ca. 7. 7 þa ðe he on gewritū. leornode. on.
8. weorcū. fyligende. þ.
9. cyrican. eoferwicceastre wæs he mæssepreost 7 ceadda.
10. broðer þæs arwurðan þ.
11. gemynegodon sende eac se cyning mid.
12. on ecferðes rice on hrypū wæs to þ.
13. ða hi ða. coman.
14. hi. arecebiscop (*sic*). geferedne of worulde 7.
15. gyta. oðer for hine. cyrdon hi.
16. þ.
17. frā hī. foresp,ecena. man to þ gehalgad.
18. nam. bisceopas on brytta þeode on gésiðscipe.

Page 246. 19. ðа tíd. biscop þam wine. ealre.
B. 20. brytene. ðe. gehalgod. ða wæs se ceadda fram.
21. him gehalgod. And. ongann ða. gýman (*the* y *on erasure of a blot*).
22. clænnesse. eaðmodnesse.
23. forhæfednesse. georne̊sse syllan 7. birig 7 land.
24. ceastra. hús for. þuruhfaran.
25. ðara apostola. gangende.
26. godan.
27. ðeawum 7 æfter his biġsone (*dots above and below* g) ceddes his gehyrendese (*last* e *small and by corrector*) trymende . (*eras. of final* s ?).

C. 19. Næs in ða tid. bisceop butan þǣ. ealre breotone.
20. gehalgod. frō hím.
21. bisceope. oṅgan. gemne.
22. gedon. ciriclecan soþfæstnesse. clænnesse. eaðmodnesse.
23. forhæfdnesse. georn̄nesse. 7 burh 7 land.
24. for godes spellicre lare. næs na ridende.
25. apostola ðeawe. fotū.
26. óf discipulū. ðæs godan bisceopes. dædū.
27. þeawū 7 æfter. ceaddes hís.

O. 19. on þa tid. bysceop. on eallre brytene.
20. ceadda fram.
21. bysceope gehalgad. 7. ongan. gyme,ne (y *on eras.*).
22. gedon þare cyriclican soðfæstnesse 7 clæn,esse 7 eaðmodnesse.
23. forhæfdnesse. georn̄esse syllan 7. land.
24. for. lare þurhferan nalæs.
25. apostola. gangende wæs,.
26. aidanes (ai *on eras.*). godan bysceopes.
27. æfṫ. broþor his hired.

Ca. 19. on ða tíd. ƀ butan þā. on ealre.
20. ðara. gehalgod. ceadda fram hī.
21. 7. ongan. gymene.
22. gedon. cyriclican soðfæstnysse. clænnysse. eadmodnysse.
23. forhæfednysse. georn̄ysse syllan 7. land.
24. for god (*p.* 89) spellicre. lare ðurhfęran nalæs.
25. apostola. gangende.
26. discipulū. godan. dædū.
27. þeawū æfṫ bysne. broðer his hired.

Page 246. 28. ðа com. on brytene.

B. 29. manige. þære (*p.* 196). rihtgelyfendra.
30. cyrican, angelcynnes.
31. láre. ðanan. þ. rihtgelyfede lár.
32. 7. betweonan angle eardedon.
33. rihtgelyfedan. ge inn gehygde rihtra. manegū oðrū wisū oððe.

C. 28. ða cō eác swilce wilferð.
29. bisceope. Oṅd eác swilce. rihtgelyfedra.
30. ðære romanescan ciricean ongelcynnes.
31. ðonon. þ te sio riht ḡ lefde lar.
32. dæghwælice. betweoh óngle eardedon.
33. lare wiþerwearde. easterna. monegū oþrum wisū.

O. 28. com. swylce monige (*omitted words at foot of page, variants* oṅ, bysceope gehalgad).
29. rihtgelyfedra.
30. ðære. cyricean ángel. cyricum.
31. þanon. ryhtgelyfde lar.
32. 7. þa þe betwyh.
33. eardedon 7 þære rihtgelyfdon lare wiþerwearde. on gehylde. on. oþrū. oððe.

Ca. 28. com. willferð on breotene.
29. þ gehalgad. rihtgelyfedra.
30. ðære. cyricean angelcynnes cyricū.
31. ðanon. þ. lar.
32. 7. ða þe betwyh angle.
33. eardodan. rihtlyfedon lare. on gehylde. on monegū. wisū oððe.

Page 248. 1. þ hi riht mid hī healdan woldon oððe hi ham to heora eþle
B. comon.

C. 1. hira. þ hie. mid hiṁ. wolden oððe hā.
2. hiora eþle.

O. 1. þ hie. mid him healdon. oððe.
2. eðele (hwurfan *in margin, not 1st hand*).

Ca. 1. þ hi. mid hī. oððe hā.
2. hweorfaṅ.

Page 248. **B.**
3. Yssū (*space for* þ). tídum angelcyningas ða æþelestan. norþhymbra.
4. ecgbryht cantwara. betweonan.
5. tó. þā. angelcynnes.
6. cyricū forþon. ongeat. fram scottū.
7. afeded wære 7 gelæred þ te. cyrice.
8. rihtgelyfed þa. hi. genamon.
9. halegan. angelþeode godne. geþungene. biscopháde.
10. nama. wigheard 7 wæs. geferscype.
11. hi híne to. þ. man.

C.
3. (6b *complete*) þissū tidū ongel —. ða. óswio. norþanhymbra.
4. Ońd. cantwara. betwih.
5. be þǣ stalle ongel —.
6. ciricean. oswio. ongeat þeah ðe he frō.
7. þte sio. sio.
8. rihtgelefed. hie 7 genaman.
9. ciricean ongel ðeode godne. Ond. bisceophade.
10. ðæs bisceopes.
11. Ond hie. ða. þ.

O.
3. Ðyssum · · (y *on eras. of* a, um *eras.*) ongelcyn,ngas ða æþelestan. oswio norþanhymbra.
4. ecbyrht cantwara. betwih.
5. tó. be þam stalle angelcynnes cyricean.
6. oswio soðlice ongeat. fram.
7. þæt seo romanisce 7 seo.
8. rihtgelyfed þa gecuran hi. genaman.
9. cyricean ongelþeode godne. bisceophade.
10. noma (*squeezed in on eras.*) geferscype þæs bysceopes.
11. hie. þ.

Ca.
3. Ðyssum tidū ongel —. æþelestan oswio.
4. ecbyrht canwara (t *recent* ?). betwih hī.
5. be ðam stalle angel —.
6. cyrican. oswio. ongeat. ðe he frā scottū.
7. þ seo romanisce 7 seo.
8. rihtgelyfed þa gecuran hi. genáman.
9. cyricean ongel. godne. geðungenne.
10. sumne mæssepreost.
11. bisceopes. hi hine ða. þ.

Page 248. 12. sceolde. tó biscope gehalgian 7 éac to arcebiscope þ te
B. rihtgelyfede (*p.* 197) biscopas mihton beon fram him gehalgode
geond ealle angelcinnes ðeode godes ciricū þa he þa. wigheard.
14. rome becóm.
15. ærþon þe. biscopháde. becuman moste 7 wæs mid.
16. forþferde þa.
17. uitalianus. wesseaxena.
18. ongeat his arfæstnesse. háte.
19. þā eadegan life. forþon.
20. godes gescyldnesse. soþan. 7 to þam.
21. gehwyrfed hæfde 7 cwæþ þ.

C. 12. bisceope. þ. ercebisceopes.
13. Ond rihtgelefde bisceopas ðurh. óngelcynnes ciricean.
14. siðþan aidan (*sic*). ða he ða. becō.
15. ðe he to bisceophade.
17. þa. uitalianus. óswio. lufsūlic.
18. ongeat. arfæstne.
19. ða. ðǣ. life. Ond for þǣ.
20. gescildnesse. þǣ soðan geleafan þǣ.
21. gehwerfed. Ond cw̄ þ.

O. 12. sceolde þær to bisceope. þ. ærcebysceopes (e *of* æ *eras.*).
13. rihtgelyfde bisceopas. brytone angelcynnes cyricum.
14. syððan. mihte ða he þa. rome becom.
15. ær þon þe. bysceophade. mihte. deaþe.
16. forðferde þa.
17. uitalianus. oswio se,xna. lufsūlic.
18. ongeat. arfæstne.
19. eadigan life.
20. soðan ge(6o[a])leafan. þam.
21. 7 cw̄ (w *on eras. of* 2, *2nd* þ). on.

Ca. 12. sceolde. ƀ. þ. arcebiscopes.
13. rihtgelyfde bisceopas. brotene angel. cyricū.
14. syððan. mihte ða he ða. rome becóm.
15. ær ðon þe. ƀhade. mihte wæs he.
16. forðferde.
17. uitalian'. oswio. lufsumlice.
18. ongeat. arfæstne. háte.
19. lufan þe he. ðan eadigan life. forðam. ðurh.
20. gescyldnysse. soðan. þā.
21. 7 cw̄ þ. on his ðeode willendlice ricsode þ.

Page 248. 22. ðeode. on.
B. 23. mid criste ricsian. 7. þam.
24. gemyndgode be. deaðe 7 hi swiþe geúnrotsode.
25. forhwam. forþferan sceolde. hī gehet.
26. hi geþungene mann. wyrþne mettan þ hi (y *on orig. abrasure ?*).
27. woldón tó.
28. hwylc. ða fóre. þ.
29. on þysse æft̄fyllgendan béc gerysenlicor. gelimplicor writaþ.

C. 22. ðeode. rixade þ.
23. mid criste rixsian. eác swilce. ðæm ḡwrite.
24. gemyndgode be. þ.
25. forhwon ðe þær scolde (6ᵇ *ends*).

O. 22. willendlice ricsode þ. on toweardness̄ eccelice.
23. mid criste ricsian. 7. þam.
24. gemyndgode be. deaþe þ hi (i *out of* e *by eras.*). swiþe.
25. forhwon þe (þ *incompletely eras. to form* h). sceolde. gehet.
26. he. mihte þ hi. woldan to bysceope.
27. onsendon.
28. hwilc (i *out of* e). gehalg . an (i *eras.*). þ we on þysse æfterfylgendan bec gerisenlicur 7 gelimplicur.

Ca. 22. on tóweardnesse écelice.
23. mid criste ricsian. 7 he. ðær. þā. gemynegode be.
24. þ hi.
25. forðon ðe. forðféran sceolde. hī gehét. ǽr swa he geþungenne.
26. métan mihte þ hi.
27. woldan to b̄. on (*p.* 90) séndon.
28. hwylc. ða for. gehalgad wære þ we on ðisse æftfyligendan. gelimplicor.

Page 250. 1. N *space suits for* O. þa ylcan. on eastseaxena
B. mægþe æfter swiþhelme be þam.
2. ǽr. sædon (*p.* 198). ciningas sigehere.

O. 1. On ða ylcan. on. mægþe æfter swiðhelme (l *on eras.*).
2. be þam. sædon. sigehere 7 sebba (e *out of* i, a *on eras.*).

Ca. 1. On ða ylcan tid. on.
2. be þā. sædon. sigehere 7 sibba ðeah þe hi.

Page 250. **B.**

3. ðe hi. myrcna cininge. wæron.
4. hyrsumnesse seo (o *added afterwards*) ylce mægþ þa east-seaxena. þi heo aweht wæs mid þi.
5. deaþlicnesse. þa sigehere.
6. forlét. geryno.
7. hæþengylde. forþon se sylfa. ealdormenn.
8. lufoden þis líf 7 þ.
9. þ for þā gelyfdon þ.
10. hi. hergas edniwan ða þe. ær. deofolgyld worþodon (wor *on erasure of* þeo; þ *out of* w).
11. gebædon. hi. mihton frā þā wale 7 frā.
12. deaðlicnesse gescylde. sebba ðonne.
13. efenyrfeweard. ylcan. geornfullnesse.
14. onfangenan. heald. eallum. 7.
15. gesælignesse getrywe.

O.

3. þeh þe hi. myrna (y *on eras.*). wæron on.
4. ylce mægþ · þa (*eras. of* 1). ðy.
5. ðy. deadlicnesse þa se sigehere. þa se. ðy.
6. cristenan. tó hæþenesse.
7. forþon þe se sylfa. ealdormen.
8. óf. lufedon ðis deadlice.
9. þ (60^{b}) forþum (u *on eras.*) gelyfdon þ.
10. ða óngunnan hi. þa þe. deofulgyld.
11. hie. mihtan fram þam wole.
12. deadlicnesse gescylde. sebbe (1*st* e *out of* i).
13. efenyrfeweard (y *on eras.*). ylcan rices.
14. ðone onfangennan. 7.
15. gesælignes getreouli · gefylled (*eras. of* f).

Ca.

3. myrcna. wæron on hernysse.
4. ylce mægð eastseaxan. wæced.
5. ðære. deadlicnysse. se sigehere.
6. ðe. forlét ða geryno. cristenan.
7. hæðennysse. sylfa. ealdormenn.
8. deadlice lif 7 þ towarde.
9. sohton ne furðon gelyfdon þ. owære (*sic*) ða.
10. hi ða. ða þe ær. deofolgyld.
11. weorðian 7 gebiddan swylce hi ðurh. ðing mihton frā þā wole 7 frā.
12. deadlicnysse gescylde. sibba þonn̄.
13. efenyrfeward. ylcan rices. mycelre geornfullnesse ðone onfangenan.
14. 7.
15. gesælignysse getreowlice his líf gefyllde.
16. heræft.

Page 250. 17. þa þ ða. cing ongeat. him þ bodad. þ te on.

B. 18. mægþe eastseaxena. adilgod wæron ða.
19. gearomonn. biscop þyder. æftfylgend to eastseaxena mægþe.
20. hi.
21. soþfæstnesse. eft gecyrran ond. geornfullnesse.
22. biscop (p *small and squeezed in; corrector ?*). þ. þon þe me se mæssepreost sæde þe (*p.* 199).
23. fulltumiend.
24. mann. 7 he feorr. wíde ealle. þurhferen (*corrector ?*)
25. þ. þæne foresprecenan.
26. ðam þ hi. heargas.
27. þ deofolgyld þ hi. cyrican.

C. S. 24. land 7 *deest before* leode, = **T. B. O.**

O. 17. þ. cyn,g óngeat. on.
18. mægþe. óf. geleafan aidlad.
19. gearómon. bysceop. trúheres æfterfylgende on.
20. mægþe. gereccanne ðone. hie.
21. soðfæstness gele,fan (e *on eras.*). gecygean. geornfulnesse.
22. byscop. ðon þe me se. sæde ðe.
23. 7 fultume,d.
24. bisceop. god. wide. þurhfarende 7 þ.
25. ðone foresprecenan (re *on eras.*). soþfæstnesse.
26. ðon þ hie. towu . pan (1 *eras.*) þa heargas.
27. þ deofolgyld þ hie. cyricean óntyndon.

Ca. 17. ða þ ða. ongeat se cyning. hī. þ on ðære.
18. dæle. geleafan aidlad. ða.
19. germanus. þ. æft fyligend on ða.
20. gereccanne. hi to soðfæstnysse.
21. gecigean. ða. geornfulnysse.
22. þ þ. æft ðon ðe me se mæssepreost. ðe.
23. 7 fultumend.
24. þ. wíde. þa land 7 leode. ðurhfarende 7 þ.
25. 7 þone forsprecendan. soðfæstnysse.
26. þ hi forléton. ða heargas 7 þ deofulgyld þ hi.
27. cyricean.

Page 250. **B.** 28. naman cigdon þā hi. wiðcwædon ꝥ hi þam lustlice andettan 7 geleafan þæs écan.
29. æristes. willnodon ꝥ hi.
30. þam swulton þon̄ hi in únfyrenessum mid tryw leasum betweoh deofolgyldum lifdon.

O. 28. naman þam . . (2 *eras.*) hi. wiðcwædon (61ᵃ) gife,nde (e *out of* i, *then eras. of* e) andettan. hi ma mid (a *on eras.*). æriste (i *out of* e). willnade. ꝥ hi on þam swulten (n *small and squeezed in*) þon̄ hi. unsyfernessum 7 getreowleasnessum.

Ca. 28. naman þam hi. 7 gefeonde andettan.
29. hī á mid. æriste. gewilnode ꝥ hi on þam swulten þonne hi. unsyfernyssū 7 getreowleasnyssum.

Page 252. **B.** 1. ðа þis þus.
2. larowas. blissiende.

Here in **B.** *follow the Interrogations after a space equal to one line, but there is no hint as to their meaning and no headings. They extend from p.* 199, 15 *to p.* 224, 2 *incl. Then a space of* 1½ *lines. No heading to Bk.* 4, *but an elaborate* Ð *in style of 2nd illuminator.*

BOOK IV.

4. *Begins* Ða þam (Ð *ornate*, a *small*; *on p.* 224). gemyngodan geare. asprungenesse.
5. 7 hwæþere sona. æfterfylgendan wales. moncweallmes ðy.

O. 1. betwyh deofolgyldum lífden (n *small and squeezed in*) ða ðis.
2. bysceop. gefeonde (1*st* e *on eras.*). blissiende.
hwurfan ; Interrogatio beati agusti, episcopi c,nturiorū ecclesię (*in vermilion from* Int—*on : eras. of* e *in* cent).
4. Ðy gemyngedan geare (*on* 72ᵃ). asprungennesse.
5. hraðe. æfterfylgendan woles. moncwylde þi.

Ca. 1. betwih deofolgyldū lifdon ða ðis þa ðus gedón wæs 7 se bisceop.
2. hwurfon 7 her endað seo þridde bóc ∴ INTERROGA (*all these words on same line*).
4. Ðy gemynegodan geare (*on p.* 101 *capitals to* sunnan). asprungennysse.
5. hraðe. æfṫ fyligendan woles. moncwyldes þy.

Page 252. **B.**
6. sixta (six *on eras.*). arcebysceop cantwara burhge. forferde (*original*).
7. iuliarā swylce. eorcenbryht cantwara cining (eadboldes sunu cynges *above line by corrector*) þy ylcan.
8. ondæge (*junctim*). forðleorde. rices.
9. forlét ecgbrihte. heold án læs ðe.
10. blann. tíde. biscopdóm. tó.
11. fram ecgbrihte. fram. norðhymbra cininge.
12. on þysse. feawum wurdum (*sic*).
13. wæs he se mann on cyriclum ðeodscipum.
14. angelcynne. swilce hi.
15. ætgædere sendan þam. gyfe. manegum.
16. 7 bædon þ. wighear angelcynnes.
17. cirican to (*p.* 225) arcebiscope. þa he þa tó.

O.
6. deusdedit se wisesta arcebysceop (ar *out of* ær *by eras.*) on þ , cantwara burghe cyricean for,ferde ærran.
7. iduū iuliarum (*2nd* u *on eras.*) swylce. erconbyrht cantwara.
8. ylcan. forðferde. rices eþel.
9. ecbyrhte. suna þ. wana þe · XX ·
10. ða blan. tide. bisceopdom þa.
11. rome fram ecbyrhte 7 fram oswio norþanhymbra.
12. on þysse. bec feaum.
13. wæs he on cyriclicū þeodscype.
14. ángel—. swilce hie eac þa (72b).
15. ætgædere sendon þam. gyfe.
16. gold 7 seolfor fatum 7. þ. angel—.
17. cyricum. ercebisceope gehalgade. þa to rome com.

Ca.
6. deusdedit se wisesta arcebiscop on cantware burhge cyricean forðferde ærran.
7. iduū iuliarū swylce. erconbyrht cantwara.
8. ilcan monðe ondæge (*junctim*) forðferde 7 his ríces eðel forlét ecbyrhte.
9. suna þ. wona XX.
10. ða ablan. tide. bisceoþdóm þa.
11. róme fram ecbyrhte 7 frā oswio.
12. on þysse. féawum.
13. wordū. wæs he on cyriclicū þeodscipe.
14. angel—. (*p.* 102) well. hi.
15. ætgædere sendan þā. mycle. monegū golde 7.
16. 7 bædon þ. angel—.
17. cyricū. arceb. rome com.

Page 252. 18. com. ðа tíd uitalianus papa. setles.
B. 19. æfter. he ðæne. hys siðfates þam.
20. æfter. tide (*accent over* d).
21. wigheard 7 let ealle. geferan (a *on eras.*). comon.
22. wale fordilgode. forðleorde.
23. þa.
24. hwilcne arcebiscop hé ón angelþeode sendan mihte to heora ciricum (*before* mihte *eras. of* s).

O. 18. on. uitalianus papa. setles ealdorbyscop æfter.
19. siðfates ðam.
20. gecyþed (*cross on* d *eras.*). æfter medmycelre tide.
21. lytesne ealle. þe. coman.
22. wóle fordiligade. forðferede.
23. geþoht. þyssum. geornlice.
24. hwilcne ærcebysceop. mihte on angelðeode cyricum (on *struck through*) to.

Ca. 18. on þa tíd uitalianus. papa. setles.
19. ealdorb. ðe. þam.
20. gecyþed. medmycelre.
21. 7 mæst ealle his geféran. hī coman.
22. wole fordilgode. forðferede.
23. geþoht. þyssum ðingum. geornlice.
24. hwylcne arceb. mihte on angolþeodes cyricū.

Page 254. 1. þa wæs on. ðam mynstre þis (*sic*) unfeorr þam mynstre
B. þære birig neapoli.
2. on campanige. mægþe. was. mann.
3. halegum gewritum. on mynsterlicū þeodscypum 7 cyriclum.
4. weorþlice getyd. ge on læden ge on grecisc gereorde.

O. 1. on. þā. þ.
2. on campanie. mægþe.
3. on. gewritum. on mynsterlicum þeodscypum. on cyriclicum.
4. getyd. on ledenisc.

Ca. 1. þa. on. þā. þ. ðære.
2. on campanie ðære. aþb. monn on haligū gewritū.
3. on mynsterlicū ðeodscipū. on cyriclicū.
4. well. weorþlice. on ledenisc.

Page 254.
B.
5. ðа. þæne mann. gelædan. het þ.
6. biscophâde. brytene. andswarode he him 7 cwæþ þ.
7. wyrðe 7 cwæþ ðæt he mihte oðerne getæcan ðe biscophades weorþra (*p.* 226) wære ge angelþeode to læranne ge on his lifes geearnunge.
9. yldo Tæhte he þam.
10. þam neahmynstre sumne munuc þæs nama.
11. lichomlices untrūnes þ he beon ne mihte . æft.
12. nydde. abbud.
13. þ. byscophade. ða. hyne yldinge.
14. he on fyrste mihte oþerne. man.
15. mihte þa wæs. þas tid. on rome sé wæs.
16. þam. nama.
17. mann on woruldgewritum.

O.
5. on. man. gelaþian 7 het þ.
6. bisceophade. 7 swarede.
7. ðæt. cw̄ þ.
8. mihte oþerne getæcan þe bysceophade wyrðe.
9. lifes (73[a]) geearnunge. yldo tæh[te], ða þam bysceope on þam nehnummynstre.
11. nama. ac þā. licumlice untrumnes .. (2 *eras.*) þ.
12. bysceop. . mihte. ðone.
13. adrian' þ. bisceophade. ða. yldinge 7 fyr[s],tes hwæþer (*strokes through* hwæ *and* er, *i.e.* = þ)
14. æfter. mihte oþerne. man.
15. bysceope. mihte. on. tid. munu. c (1 *eras.*) on rome.
16. se[wæs], cuð. þam. ðæs nama.
17. on. on woruldgewritum.

Ca.
5. on. ða. hī. het þ.
6. ða 7 swarede he hī.
7. cw̄ þ. mycles. unwyrþe 7 cw̄ þ.
8. mihte. getæcan þe b̄hade wyrðe. gelærednysse.
9. lifes geearnunge. gedéfre yldo.
10. ðā papan on þā neahgum mynstre.
11. nama. þa. hī his licumlice. untrumnysse þ.
12. b̄. mihte. ðone abb̄.
13. þ. b̄hade. yldinge.
14. mihte. mán.
15. b̄. mihte. on. su munuc on.
16. þā. nama.
17. on tharso. mann ge on weoruldgewritū.

Page 254. 18. ge on godcundum ge on. ge on leden.

B. 19. wæs gecoren on. ðeawum. arwyrðe yldo þ is þ.
20. þysne mann. ðam.
21. sæde þ. gehalgod beon sceolde. *p.* 227 *begins* sceolde in brytene; *before this* 7 he þ *to* beon (23) *repeated identically, but* his ladteow *written in repetition.*
22. 7 hwæþere þis hi geræddan betweonan. þ te se.
23. hys. brytene forðon. ær twywa ða.
24. for missenlicum intingan.
25. forðon. ðæs siðfates.
26. þ. on. agenum geferscype. gemanod 7 ðonne gyt.
27. þ. sceolde. fultumigend. on godgundre (*sic*) lare. 7 þ.
28. gehealdan sceolde þ. nawiht.
29. þeawum. angelcynnes cyricum in.

C. S. 23. forþon he him.

O. 18. on godcundum ge on crecisc. on leden. wæs gecoren on.
19. arwyðe yldo þ is þ.
20. þysne man. þam.
21. sæde þ. bysceope gehalgad (ad *on eras.*). mihte. þ.
22. 7 hwæþre. aræddon betweoh.
23. ladteou. on. forðon. tuwa ða.
24. missenlicum.
25. forðon. swilce þ.
26. on. agenum geferscype. gemo,nad 7. gýt.
27. þ he sceolde. fultumend. on. lare 7 þ.
28. behealdan sceolde þ. nawiht.
29. soð (73^{b}) fæstnesse on angelcynnes cyricean on gelædde.

Ca. 18. on (*ter*). leden well.
19. wæs gecoren on. ðeawū. yldo þ is þ.
20. ðysne man adrian'. aƀƀ þā.
21. sæde þ he to ƀ gehalgod. mihte. þ geðafode 7 hwæðere þis betwyh heō aræddon þ.
23. aƀƀ. ladteow. on. forðon ðe. twiga ða. fór missenlicū intingan geférde.
25. forðon þe hī se wég ðæs siþfætes.
26. þ. on. agenū geférscipe well gemonad 7 ðonnū gýt.
27. þ he sceolde. fultumend. on. 7 þ. behealdan sceolde þ. nawyht wiðerwardes.
29. soðfæstnysse. gréca. on angelcynnes cyricean on ge (*p.* 103) lædde.

Page 254. 31. gehalgod. bád. monoð þ. aweox þ.
B. 32. mihte. scare.
33. ðeawe. ðæs. ða. gehalgod.

O. 30. ða.
31. bád. aweoxe þ.
þa a
32. mihte. ær, sce,re hæfde.
á
33. þe,we. paules (s *later*). ða.

Ca. 30. ða.
31. gehalgod. ða abad IIII. hī. aweoxe þ.
32. mihte forðon. scyre.
33. ðeawe. paules. ða. gehalgod.

Page 256. 1. fram uitaliane þam. bysscope. wíntra.
B. 2. fram. ðy.
3. dryhtenlican kalendarum aprelium. ætgædere.
4. þam. *p.* 228 *begins* iunias. brytene.
6. hi ætgædere. þanon. arela land.
7. hi comon. þam arcebisceope 7.
8. þ him man míd áre.

C. S. 1. 7 eahta 7 syxtig wintra *desunt* = **O. Ca.**

O. 1. fram uitaliano þam. bysceope ymbe. hund wintra fram drihtnes (*rest wanting*).
2. seofoþan.
3. ðy drihtenlican kalendarum. ætgædere.
4. þam. on sexta (e *on eras.*). iunias. brytene.
6. ða. hi ætgædere. þanon. aréla land þ hi coman.
7. þam ærcebysceope. him.
8. hi. are.

Ca. 1. fram uitaliano þā. ƀ ymbe. hund wintra frā drihtnes menniscnysse.
2. seofoðan.
3. drihtenlican. ætgædere.
4. þā aƀƀ on. kl̄ iunias.
6. ða. hi ætgædere. ðonon. árela land þ hi coman.
7. þā arceƀ ðære.
8. gewrít. hi.

Page 256. 9. hæfde him mid micelcere (*sic*) áre oð þ.

B. 10. ealdorman. speda. leafe. farenne. hwyder.
11. hi. þa. ægelbryhte byscope to.
12. be þam. sædon 7 fram.
13. onfangen. tíde. gehæfed.
14. em . ne , s . nonum (*first stroke of second* m *erased to form* n ; *erasure of* e *after* s ; *the* n *above may be* 1*st hand*). æfter. tó faraonem (m *originally* nn).
15. melda bisceopum. lange. hī wel. hi nydde.
16. þ hi.
17. hi mihton ða þ cúðe ærendracan sædon ecgbrihte þam.
18. þ. bisceop. on franc rice ðone. hi ósweo.
19. budon (*sic*) fram. bisceope 7 papan ða.
20. þyder þ. sceolde. feccan. hym.

O. 9. hi mid mycelre are. oððæt.
10. ealdorman. lefnesse. farenne.
11. hi woldan. þeodorus. bysceop. ægelbyrhte bysceope parisiorum be ðam.
12. sædon 7 fram.
13. onfangen. tid.
14. æfter ðon. faró . nem (*abrasion*).
15. melda bysceopum and (74[a]) lange. gehæfed. forðon hie nydde.
16. þ hi.
17. hi mihton ða þ. ærenddracan sædon ecbyrhte þam.
18. þ se bysceop. on francena. hi óswio.
19. fram. bysceope. rædfrið (æ *out of* i).
20. þ. sceolde. feccean. hī.

Ca. 9. hi mid mycelre. hī oððæt ebrin'.
10. hī. lýfnesse. farenne.
11. hi woldan. ðeodorus. arceþ. ægelbyrhte þ parisiorum be þā.
12. sædon 7 frā hī fremsūlice.
13. onfangen. micele. hī well.
14. adrian'. senonū. þon. faraonem melda bisceopū.
15. lange. hī well gehæfed. forðon hi nydde.
16. towearda winē þ hi. wunodon.
17. hi mihton ða þ ða. ærenddracan sædon ecbyrhte þā.
18. þ se þ. on francena rice ðone þe hi oswio.
19. frā þā.
20. geréfan. þ. sceolde. feccan. hī.

Page 256. 21. ða ðyder (*p.* 229) cóm. nam. theodorus þone biscop
B. bé ebrinus leafe.
22. ealdormannes.
23. cwentawic ðær. sum untrumnes. þær seoc gewunode.
24. trumigan ongan. on scyp.
25. brytene. ealdorman genam adrianus ðone.
26. fæstenne. forðon he sæde þ. þæs kaseres.
27. sume. brytene cyningum of francrice þæs þe he þa.
28. geminge. ongeat 7 onfunde þ.
29. swa he sylfa sæde þa onlysde. faran æfter.
30. bisceope 7. þæs ðe. cóm ða.
31. ðar ðara arcebisceopa lic bebyrgede syndon.

C. S. 26. he sæde þ.
29. let feran.

O. 21. com. nam. byssceop. lyfnesse.
22. ealdormannes.
23. cwéntawic. sum untrumness. (*last* s *struck through, then* 1 *eras.*).
24. truman ongan. on scyp.
25. brytene. ealdorman genam adrianum.
26. ón fæstenne forðon heá/rasade (*the first* a *later but original, after* he *mark of separation ; accent on* a *rude*). þ.
27. sum to breot,ne (*eras.* ?). francena rice þæs þe he þa.
28. gymenne hæfde. ac ða he þa. onfunde þ.
29. he ,rasade. onlysde. let hine. æfter þam byssceope 7.
30. com ða.
31. þara arcebyssceopa , bebyrigede syndon (ar *out of* ær).

Ca. 21. cóm. nam. theodor' b. ebrin' lyfnysse.
22. ealdormannes. þā pórte.
23. cwentowic. gestód sū untrumnysse. fæc gewunode.
24. ongan. on scyp.
25. ebrin'. genám adrianū.
26. abb. fæstenne. forðon he ofacsode þ. , caseres (*original ?*).
27. sum. cyningū. francena. þæs ðe he, (*original*).
28. mycle gymenne. ac ða he soðlice ongeat 7 onfunde þ.
29. swa he geacsod hæfde þa onlysde. læt hine feran. þam b 7.
30. ðæs þe. hī cóm. hī.
31. þara arcebisceopa líc bebyrigde syndon.

Page 256. 32. sædon forþon ðe se.
B. 33. þam bisceope. fram. þ.
34. bisceopscire gerysne stowe sealdé on þære.
35. geferon. mihton (*no break here*).

O. 32. beforon sædon forðon.
33. bysceope. fram.
34. bissceopscire (74[b]). stowe fore se ege. sealde on.
35. mihte.

Ca. 32. sædon.
33. ƀ þa he frā hī. þ he hī.
34. gerisene stowe foresæge. sealde on þære þe.
35. geferū. mihte (*no break*).

Page 258. 1. ða cóm. theodorus se (*p.* 230) biscop. cantware byrig ðam.
B. 2. geare his halgunge. kalendarum iuniarum.
3. bisceophadé án (*accent on* e). þry (y 1*st hand on eras. of* eo).
5. AND *capitals* A *ornate*. he ða þurhferde. brytene ealand. hwyder swa ymb angelþeode drohtodon.
6. lustlice onfangen wæs fram hym eallum 7 hi his.
7. lustlice 7 geornlice gehyrdon 7.

O. 1. ða com. bysceop. cyricean on cantwara burghe.
2. æftran geare his. þy. iuniarum.
3. on his bysceophade an. þry.
5. And. þurhferde. hwider.
6. angelþeode (on), drohtedon.
7. fram eallum. gehyrdon 7.

Ca. 1. ða com. ƀ to his cyricean on canwara byrig.
2. his halgunge þy.
3. (*p.* 104) 7 (he), lifede on his biscophade XXI. þry.
5. And. þurhferde.
6. (ymb), swa angelþeode. frā.
7. gehyrdon 7.

Page 258. **B.**
8. rihte. ætywde. eastron.
9. 7 him. eallum rihte fultmade (*after* t *beg. of a letter and abrasure of surface*).
10. arcebisceopa þara þe angelcynn eall hyrsumiende geþafedon 7 forþon hi.
11. bisceop.
12. abb swa we. gelærede. godcundum gewritum.
13. woruldcundum 7 hí gesamnodon.
14. hi betweonan. béc. cyriclicne þeodscype.
15. meteres cræft 7 in grammatiscne cræft tydon 7 lærdon (*p.* 231).
16. þ. tacen þ te. gelærede.
17. ge on grecisce reorde ge on ledén 7 him ða.
18. agen þa ðe hi on afedde. ne wæron æfre.
19. syþþan her angelcynn brytene gesohte (e *on eras. of* 2) ne sæligran tíde ne semran wæron ær strange.

O.
8. rihte. ætywde. ,astran. wurðianne.
9. 7. eallum rihte fultemade.
10. ercebysceopa. ongel—.
11. geþafade,7 (*sic*) forþon hi. wæron se bysceop.
12. gelærede. godcundum gewritum.
13. on worul[d]cundum 7 hi gesomnedon.
14. hi betwih. cyriclicne ðeodscipe on.
15. meter cræft 7 on tungelcræft 7 on gramaticcræft. tydan.
16. swutul tacen þ hira. gelærede.
17. on. on ledennisce 7 him. cuþe.
18. agen þa ðe hie on afeded wæran. Neron (*eras. of* wæ *above line*) her.
19. syððan angel (75[a]) cynn. tide.

Ca.
8. rihte endebyrdnysse. ætywde.
9. 7 hī adrian'. abb. rihte fultmade.
10. arcebiscopa þ hī. angel—.
11. hyrnysse. 7 hi wæron begen biscopas.
12. abb. well.
13. gewritū ge on weoroldcundū 7 hi gesomnodan mycelne.
14. hi betwyh. béc. cyriclicne. on metercræfte.
15. on tungolcræfte 7 on grammatisc cræfte týdan 7 lærdan.
16. þ swytol tacen þ. well gelærede.
17. on. on ledennisc 7 hī ðá.
18. agenne þa ðe hi on gefedde.
19. syððan on angelcynne þa ða hi. gesohtan.

Page 258. 20. cristene 7. elreordian.

B. 21. út. 7. hleonodon. gehyrenne.
22. ðæs heofonlican. 7. hwilce men swa swa leornedon þ hi on halegum.
23. hi hæfdon magistras gearwe ða ðe hi.
24. eác sonas. singanne.
25. ciriċan þa þa oð þ. aṅre. cuþan. tíde.
26. ongunnon leornian. angelcynnes And ærest.
27. butan. ðam sangere be þam. ær sædon wæs he.
28. sanges. norðhymbra cyricū ædda. nama.
29. stephanus se wæs aspannen of cent fram willferðe ðam weorþan bisceope 7 leofan. Se.
30. betweonan biscopū (*p.* 232). ðe of angelþeodе.
31. ðeaw. lifigenne. angelcynnes cyricum sæde.
33. theodorus. angelcynnes.

O. 20. st,ange. cristene and. ellreordum.
21. on. 7 ealle . will . . . . nedo,to (*eras. of* 1 *and* 4; *final* e *in* ealle *on eras.*, e *in* ne *out of* o, o *in* do *out of* e). gehyranne.
22. heofonlican. 7. hwilce. willnadan.
23. hie on halgum leornungum tide. hi.
24. hi. sonas to singanne on cyricean þa ðe.
25. on. anre men cuðon.
26. ongunnon leornian ðurh. cyricean angelcynes 7.
27. butan. þam sangere be þam. beforan her sægdon.
28. cyricean edde. nama.
29. stephanus wæs he aspo · nen (1 *eras.*) of cent fram willferðe þam.
30. bysceope. betwih bysceopum ða þe. angelþeode.
31. lufianne angelcynnes cyricum sæde.
33. bysceop. angelcynnes mægþe.

Ca. 20. strange. cristene 7 eallū ellreordum cynnū úte on myclū.
21. 7 eallra willa to gehyranne.
22. heofonlican ríces 7. hwylce men swa wilnadon þ hi on.
23. leornungū týde. hi. gearuwe.
24. hig. týdon. singanne on cyricean þa ðe.
25. on. anre. cuðon. tíde ongunnon leornian.
26. cyricean angelcynnes and.
27. butan. þā sángere be þā wé her.
28. cyricean edde hæten (*sic*). nama.
29. stephanus wæs he asponnen of cent fram willferðe þā arwurdan þ.
30. betwih bisceopū. angelðeode.
31. reogollicne. lufianne angelcynnes cyricean sæde.
33. ða. theoder. angelcynnes.

Page 260. 1. bisceopas. on gelimlicum stowum 7.

B. 2. unfullfremede. fultume 7 he. rihte.
3. betweonan þam mid þi he ceaddan ðone bisceop. wordum. þ.
4. gehalgod. andswarode.
5. þ wast þ. únrihtlice bisceopháde onfenge. fram.
6. þenunge gewite. ic me sylfne næfre þæs hádes wurðne ne dyde ac.
7. hyrsumnesse ic geþafode þ. þæne.
8. hád. únweorð (*sic*). þa gehyrde ða.
9. hys andsware ða cwæþ. þ.
10. sceolde. his eardunge mid ciriclicum. on ða.
11. tid þe deosdedið. arcebisceop. cantwara burhge bisceop.
12. tó hadigenne 7 willferþ. bisceop. swilce. brytene.

O. 1. bysceopas. on gelimplicum stowum. 7.
2. rihte.
3. betwih þam mid þy he ceaddan bysceop. wordum þrea . de (1 *eras.*) þ.
4. ða 7 swarede. stæfne.
5. þ ic unrihtlice bysceophade onfenge. (75^{b}) fram.
6. þenunge gewite. ic me sylfne næfre þy hade wyrðe.
7. hyrsumnesse. þæt ic þonne had underhnagh ðeah.
8. ða he þa.
9. lare 7 sware (lare *struck through*). þ he þone bysceophad.
sceolde. h ,is.
10. cyriclice rihte (i *out of* e) gefyllde on ða tid þe deosdedit se ercebysceop.
cant
11. weara burhge bysceop sohte.
12. hadianne and wilferð bysceop

Ca. 1. bisceopas. on gelimplicū. 7. ðing ðe.
2. unfullfremed. gerihte.
3. betwyh þā mid þy he ceaddan ƀ. þ.
4. 7 swarede. eadmodre stæfne.
5. ðu þ wast þ. unrihtlice bisceophade onfenge. frā.
6. ðeninge. forðon ic me sylfne næfre þy hade wyrðe demde Ac (*p.* 105).
7. hyrsumnysse. ðone hád undernágh.
9. eadmodnysse. 7 sware. cw̄ he þ. bisceophad.
10. sceolde. cyriclice. gefyllde on.
11. tíd ðe. ærceƀ forðferde weara burhge bisceop sohte.
12. senden (*sic*). hadianne 7. ƀ.

Page 260. 13. (*p.* 233) ríce. hadigenne. on.

B. 14. oð þ theodor arcebisceop.
15. setle becóm. þæs þe. cóm. hrofeceastre. forðferedum.
16. bisceope. bisceophád lange blan. hadode.
17. man. wæs mære in ciriclicum ðeodscipum 7 bylewytnesse his lifes (wæs *out of some other word*).
18. ðonne. fram. on woruld ðingum.
19. nama. on cirican sange gelæred 7 in ðone cræft getýd romaniscum ðeawe.
20. geleornode fram. gregorius.
22. In (*ornate* I). þa tíd. on myrcna. se cyning. forðferendum.
23. bisceope. bisceop þ.

C. S. 16. longe bad.

O. 13. on. ha,nne. þa. on.
14. deaconas hadade oð þ ðe . . (2 *eras.*) odor ercebysceop.
15. setle becom. com. hrofeceastre. forðferdū (ū *on eras.*).
16. bysceope. bysceophad lange blan ða gehadade.
17. ma on cyriclicum þeodscypum and on.
18. þonne he fram were on woruld.
19. nama. swiðust on cyricean sangcræft.
20. ðo . ne (1 *eras.*). fram. gregorius.
22. On þa tid. on myr,na mægþe. cyninᶜg þa forðferdū.
23. (76ᵃ) byscope (*sic*). bysceop.

Ca. 13. on. hadianne. þa. on.
14. oððæt theodor. arceb.
15. setle becóm. cóm. hrofeceastre. forðferdū.
16. þā ƀ. bisceophad þa lange blan ða.
17. monn. on cyriclicū þeodscypū 7 on.
18. bylewitnesse geléred þone he freom wǽre weoruldþingū.
19. nama. swyðest on cyricean sangcræft getýd.
20. frā. gregorius.
22. On þa tid. on myrcna. cyning wæs forð þa ; . fered . . german' . . se cing myrcna bisceop þa (*on eras.*) bæd . . theodorȳ bisceop (wæs, german' myrcna, *and* se cing *are later; so too the* y-*like curve at end of* theodor ; forð *is original*, þa *may be too* (*on eras.*)).
23. þ he hī.

Page 260. 24. bisceop. sealdē (*stroke*). him nænne biscop.
B. 25. norðhymbra. þ.
26. se ðam (*the first stroke of* m *erased partly to make* in). wæs þ is.
27. glæstinga eá 7 þær in (*g before* l *partly erased : cp.* **264**, 5 *and* **232**, 14). stilnesse lifde . ðenade willferð bisceop.
28. in (e *1st hand corr.*) oforwícceastre (*p.* 234). eallum norð-hymbrum.
29. þeohtum. rice. ðæs. 7 forðon.
30. ðeaw. þæs ylcan arweorðan bisceopes.
31. me þurh hys. gang. þonne. horsa ráde. Hwæt hine.
32. bisceop ridan het þær him lengra gelumpe se weg 7.
33. swiþe siðdan (*sic*) wann. geornfullnesse.

C. S. 31. godspelleres.

O. 24. bysceop. þa. niwne bysceop.
25. óswio norþanhimbra. þ.
26. gehalgadne bysceop. se ðæ (e *in* æ *later*, = ðe) on. is on.
27. on stilnesse lifde þenade willferðe bysceop, (e *in* ðe *and* pe *later ; resemble* e *in* ðæ *line* 26). bysceophad on.
28. on eallum norðanhymbrum.
29. on pehtum. oswies rice 7 forþam þeau.
30. þam ylcan arwyrða (n) bysceope þ he þæt.
31. gange fremede. ðonne. horsæ r,ade (*sic, rough* i (?), *not accent*).
32. het. þeodor bysceop ridan.
33. wið ðon won fore geornfullnesse.

Ca. 24. leodū bisceop. hī niwne bisceop.
25. oswio. þ he hī.
26. þ. on. þ is on.
27. on stillnysse lifde ða þenade. þ. bisceophád on.
28. on.
29. on pehtū. oswies rice. 7 forðón (*1st* o *out of* u, *later, same ink as corrector in* 22 *sq.*).
30. ðam ylcan arwurðan þ þ he þ. ðæs.
31. má ðurh. gange fremede þonū his horsa rade het.
32. theodor' þ rídan ðær hī.
33. swyðe. wón. geornfullnysse.

Page 262. **B.**

1. ðæs arðweorðan (*sic*). ða nýdde. arcebisceop. þ.
2. ri · dan sceolde (*erasure of a down stroke after* ri). ðearf.
3. nyhstan myd hys sylfes handum up. hóf forðon. þone.
4. man haligre 7 micelre gemete on.
5. bisceopdóm myr,na. ætgædere. lindespharona.
6. And he sona æfter bysene. fædera on. fullfremednesse his lifes heold 7 þenode.
8. cing. hida landes on lindes ege him. timbranne.
9. on þam mynstre oð nu gýt to dæge swa þa wuniað.
11. (*p.* 235) Hæfde. bissceop eþel. þe nemned is licetfeld.
12. for,ferde 7 bebiriged. ðær gyt. eþel myrcna.

O.

1. arfæstan. þa n · dde (1 *eras.*). ercebysceop. þ.
2. sceolde. hwider. þæs.
3. nyhstan. sylfes handum upp. ahof. þone.
4. haligne 7 micelne gemet,e on. þa.
5. bysceopdóm m . rcna (1 *eras.*). ætgædere on d (d *erased*) lindesfarena.
6. 7 he sona æfter bysene. fædera on mycelre fullfremednesse.
7. bysceophad. þenade.
8. cyning (76b). hida landes on lindesse him. timbrianne on þære,þe stowe
9. on þam.
10. swaðe awuniað.
11. bysceopsetl on. gecyd is licetfeld.
12. bebyriged. oð to dæge setl.

Ca.

1. ðæs arfæstan. ða nydde. arceb. swyðe þ.
2. sceolde. hwider.
3. nyhstan. sylfes handū úpp. hors,áhof (*eras. of* h ? *above, which has destroyed lower end of accent*). forðon he þone monn haligne 7 micelne.
4. on. gecarnungū.
5. bdóm mýrcna ðeode ætgædere 7 (*on eras.*) lindesfarena.
6. 7. bysne. fædera. on mycelre fulfremednysse.
7. biscophád. þénade. hī.
8. landes on lindesse. timbrianne on. on þam mynstre ny gýt.
10. dæg. swáþe awuniað reogollices. ðær.
11. (*p.* 106) he bisceopsetl on ðære. ðe gecyd is licitfeld.
12. bebyriged is ðær gýt oð to dæg setl.

Page 262. 13. bisceopa.
B. 14. naht feorr fram. cirican on þam he digollice.
15. feawum gebroðrum þ wæron seofon oððe eahta. gewunode þ
16. he hine. béc. frā ðam.
17. ðære þenunge. láre æmettig. ða he þa on.
18. twa geár 7 ðrydde healf gear ða. rihte.
19. þa com. tíd þæs upplican dómes. be. spreceþ.
20. ecclesiastes.
21. þte tíid. stanas tó. tíid to. cóm.
22. mancwealm. sended þa þurh lichaman.
23. ða. ðære. setlum.
24. þam. þi.

C. S. 22. ðæs *deest* = **O. T. B.** *before* lichoman.

O. 13. mercna mægþe. ðara. bysceopa getimbrede (*last* e *on eras.*).
14. sundur wic. fram. cyricean on þam. deagollice mid feawum broþrum.
15. þ. oððe æht . um (1 *eras.*). þ.
16. fram þam.
17. þenunge godcund[r],e. æmettig. þa he þa wæs on þære.
18. mægþe tw[a] (*all* 3 *on eras.*). þridde. cyricean wuldurlice. rehte (1*st* e *out of* i).
19. þa com. tid ðy. stihtiende bė. spr,cð[y] (1 *eras.*).
20. ecclesiates[seo], boc. colli[g],endi (g *modern ?*).
21. þæt. stanas. com.
22. þ. lichaman.
23. cyricean. setlū.
24. þam heofonlicum.

Ca. 13. myrcna. æft fyligendra bisceopa.
14. sundurwíc. frā ðære cyricean on þā. digollice.
15. feauum broðrū þ. seofonū oððe eahtū. gewunode þ.
16. béc. fram þā.
17. ðeninge. æmtig. wæs on.
18. twa géar 7 ðridde half. cyricean wundorlice. rihte.
19. cóm. ðy upplican. be. sprycð ecclesiastes.
20. boc. & temp' colli[g]endi.
21. þ tíd. stanas. sendanne. tíd. com mycel wól (o *out of* æ *by eras.*).
22. monncwyld godcundlice [ge]sended þ ðurh [þæs] lichoman.
23. cyricean. eorðlicū setlū.
24. þam heofonlicū. ðy.

Page 262. 25. ylcan arweorðan bisceopes. lichaman álæd.
B. 26. com. tíd þ he (*p.* 236). sceolde.
27. féran. gelamp. wæs ðære foresprecenan.
28. wícan myd ánum. wunigende ðæs nama. owíne.
29. fer intingan gelimplicum hwurfan. þ.
30. ylca owíne. geearnunge 7.
31. hluttere ingehyde þ upplican. wæs middangeard.
32. ealle medeme. góde gecorene.
33. 7. hys digolnesse onwreáh.
34. Cóm. æþelðryðe þære cwéne of. 7. þegna yldost 7 hire.

O. 25. ylcan arwyrðan bysceopes. lichaman.
26. ða com. þ. sceolde. dryhtne.
27. ða. on þam forespre (77[a]) cenan.
28. wicum mid ane breþer. nama. owine (in *out of* m).
29. gelimplicum intingum hwurfan to cyricean on.
30. ylca owine. geearnunge 7.
31. ingehyde. upplican. wæs middangeard.
32. eall medum. god[e].
33. 7. dryhten. digollnesse onwreah.
34. com he frā æþeldryþe þa cwene. 7. hyre þena.

Ca. 25. ðæs ylcan arwurðan.
26. ða cóm his tíd. sceolde of middanearde.
27. féran ða gelamp. on þā.
28. anū. nama.
29. for. hwurfan to cyricean on þ.
30. ylca owine. mycelre geearnunge 7.
31. hluttre ingehyde. upplican. wæs middaneard.
32. eall eadmod 7.
33. 7 hī drihtn. digolnysse onwreah com.
34. frā æþeldryðe þa cwéne of eastenglū 7. hyre þéna hire huses.

Page 264. 1. geferscypes ealdorman þa him.
B. 2. ða. hát. ðohte þ. wiþsacan.

O. 1. 7 hyre huses 7 hyre geferscypes ofer ealdormon.
2. hat. he . . . þ (*abrasion*).

Ca. 1. ofer ealdormonn ða þa. geleafa weox 7 hát.
2. ðohte. weorulde.

Page 264. **B.**

3. únaswundenlice. mid,angeardes ðingum.
4. genaconode. eall forlet þæt he.
5. buton hys andfealdne. 7 cō. glæstinga eá (*before* l *the* g *partly erased*). þam.
6. ðæs arweorþan bisceopes. ceaddan. adesan.
7. handa. on þam. oðere.
8. on þ. eóde. þ sylfe. (*p.* 237) swilce.
9. dædum gecyðde þ forþon. lýt genihtsumede on smeagunge.
10. oñ. gewrita. þy swyðor mid. handum wann.
11. ða ðing ðe nydþearflicum. tó. þ.
12. þam bisceope. þam. wícū. arweorþnesse.
13. for geornfullnesse betweonum þam gebroðrum wæs hæfd þoñ hi leornedon 7 béc ræddan 7 beeodon.

C. S.

4. forlet ða ðe = **O. T.**
9. ðe he = **T. B.**

O.

3. þæt unas,undenlice.
4. ongyrede (y *and* 1*st* e *on eras.*). þæt he eall.
5. anfealdne. 7 com. þam.
6. arwyrðan bysceopes ceddan. æcse 7 adesan.
7. handa. on þam þ. nalæs. swa,me oþre.
8. on þ. þ sylfe.
9. dædum. 7 forðan. lýt. on smeawunge.
10. on leornuncge. gewrita. ðy. hondum won.
11. nedþearflicu. þis is. þ.
12. bysceop. on þam f,resprecenan wicum. (77b) arwyr,nesse.
13. geornfulnesse betwyh þa broþor. þonne hi on heora.

Ca.

3. þingū.
4. genácodade. eall forlét þ ðe.
5. nymðe. anfealde. 7 com. éa. þā.
6. ðæs arwurþan ƀ ceddan. hī æcse 7 ádesan.
7. handa. on þā. nalæs to idelnysse.
8. on þ. þ sylfe.
9. gecydde 7 forðon he lýt genihtsumede on smeawunge 7 on.
10. gewrīta. ðy má. handū.
11. ðing ðe nydþearflicu. þis is. þ.
12. ƀ on þam. wicū. arwurþnysse.
13. geornfullnysse betwih. broðru. hæfed þonñ (*p.* 107) hi on heora leornunge wæron 7.

Page 264. 14. he wyrcende.
B. 15. swa þoñ þearf wæs gesewen.
16. hwæthwugu úte dyde swylces. hys.
17. birig 7. hi. dydon ána in.
18. oððe. bécrædinge oððe. gebedum geornfull.
19. gehyrde. sæmninga swa he. æfter.
20. sæde. stefhne 7 þone sang. fægerestan síngindra (*sic*) 7 blissigendra.
21. eorþan.
22. sang hé cwæþ þ. gehyrde fram.
23. þ. fram heannesse heofones þære wynnlican sunnan upp gangende. þanon.

C. S. 14. wæron *deest* (*after* leornunge).

O. 14. leornunge, (wæron) bec ræddan 7 beeodan.
15. gesewen.
16. þa he þa. swilces ute. on, (d)his.
17. to byri 7 to cyricean. hi. 7.
18. bysceop ana on. cyricean oððe on b . c,rædinge (c *eras.*) oðð,(e)on gebedum.
19. geo,(r)nfull. gehyrde. ef, (t)æfter ðon sædc.
20. fægerestan.
21. heofonum. þa.
22. þ. gehyrde fram e,(a)stsuðdæle (*before* d *eras. of* l).
23. fram heanesse. winterlican. uppgange.

Ca. 14. bec ræddon 7 beeodan þonñ.
15. gesewen.
16. hwæthugu swylces ute.
17. byrig eodan 7 to cyricean. hi. 7.
18. þ ana on. cyricean oððe on bec. rædinge oððe on.
19. geornful .... (4 *eras.*). Ða gehyrde. sémninga.
20. sæde. stæfne. fægerestan.
21. astígan þa stæfne. ðone.
22. cw̄ þ. gehyrde fram.
23. þ is frā heanesse ðære. winterlican. uppgange. þonon sticcemælū to him néalæcan oð ðæt.

Page 264. **B.**
24. sticcemælum to him nealæcan oð þ. becóm tó. þære (*p.* 238) ceastre þe se bisceop on. 7 þa ingangende. 7 hi ymbhwyrfte ymbstealde 7.
26. mód aðenede.
27. ðe. gehyrde. swa ymbe healfe tíde.
28. ðære ylcan. upp. ylcan blissesang.
29. ðe. cóm upp. heofenas míd únasecgendre.
30. eft úpp hwurfon 7 þa wunede.
31. fæc þære tíde wundrigende. wafigende. hydigum. ðohte.
32. sceolden þa. bissceop þ eah þyrel ðære.
33. 7 tacen mid his handa sloh.
34. hwilc man. ðæt. inn.

C. S. 26. þ hus *deest.*

O.
24. sticcemælum to him nealæcan oððæt. becom to þe...n, (3 *eras.*).
25. cyricean. bysceop on wæs 7 þa ingangende. gefyll . de (e *eras.*).
26. 7 he. aþenede on.
27. þe he. ða gehyrde. tide.
28. ylcan cyricean up. ylcan blissesang.
29. up com oð.
30. swetnes,hweorfan (swetnes hw *on eras.*). þa. þær.
31. tide wundri (78a) ende. , hydige mode.
32. sceoldon (on *small on eras.*). þa. bysceop þ eagþy,l.
33. cyricean 7 tacen mid his handa slogh.
34. gyf hwilc. ute. þ.

Ca.
24. becóm to ðeacan ðære cyricean.
25. þ on. 7 þa ingangende eall.
26. ymbsealde þ hus 7 he ða. mód aþenede on.
27. ðing. ða gehyrde. éft.
28. ylcan cyricean upp. ðone ylcan blissesong þy.
29. up com.
30. swetnysse. wunode.
31. mid ymbhydie mode ðohte.
32. ða ðing. þa. þ þ eaghðyrl.
33. cyricean 7 tacen. handa sloh swa.
34. wæs þ. monn úte. þ.

Page 266. **B.**

1. þa. bissceop. tó gang hwæþere.
3. hát úre seofon gebroðor hider cuman tó me.
4. swylce. wæs (*the* a *in* æ *partly erased*) þa hi þa comon ða manede.
5. hi ærest þ te hi betwunan. þ mægen for godes lufan sibbe heoldon geornlice betweonum eallū godes mannū 7.
6. swylce þa geset(*p.* 239)nesse. ðæs. ðeodscipes. hi fram.
7. gesawon. oððe in þærėa. fædera.
8. dædum oððe cwydum gemette. hi. ungeweregadra.
9. geornfullnessa fylgdon. læston. æfter þon ðe under his forðfore (*missing words added in margin in modern hand*) ðeodde 7 him sæde þ se dæg swiþe neah stode.
11. lufiendlica. wunode.

C. S. 9. fylgend 7 læstend.

O.

1. þa. bysceop.
2. hraðe to cyricean. seofan broþra.
3. swilce. wes þa hi to (e *out of* æ). coman. ma[na],de.
4. hie. þ hi betw[eo],num (i *eras.*). hī.
5. betwih. mannum. heolde[n], 7.
6. swylce. þeodscypes. hi fram.
7. geleornadon. gesawon oððe. fædera.
8. dædum oððe cwidum gemette[n], þ hi. ungewergadre geornfullnesse fyliden.
9. æfter. underðeodde.
10. sæde. neh (e *out of* i).
11. cw̄. lufigendlica se þe. broþor.

Ca.

1. hī cw̄. þ hī. gang hraðe.
2. cyricean 7 hát. broþra.
3. swylce mid ða hi to. coman ða manode.
4. hi. þ hi betweonan hī þ.
5. betwyh eallū. heoldon 7.
6. swylce. gesetnysse. reogollican ðeodscipes. hi frā hī geleornodan.
7. hī gesawon oððe on þæra. fædera.
8. dædū oððe cwidū gemetten þ hi ða unwerigadre geornfullnysse fylidon 7 læston.
9. underðeodde 7 hī sæde þ.
11. cw̄. lufigendlica se ðe.

Page 266. 12. cóm eac swilce. tó me 7 me. cigde 7 lærde forþon.

B. 13. hwurfað.
14. hi. forðfóre. gebedū. bénum.
15. bebeodan 7 eac swylce. sylfra.
16. tíde. þ hi gemunon. wæccum 7 gebedum 7 godum weorcum mid.
17. he þa ðas word.
18. manige. onfengon. 7 swiþe únrote fram him ut eodon.
20. ðone. sang. hyne. eorþan ástrealhte beforan þam bisceope. mót.
22. ahtes acsian ða cwæð (*p.* 240). acsa ðæs þu wille ic ðe þonne halsige 7 bidde. þe for godes lufon þ.
24. sang. blissigendra ðe. cumende.

C. S. 17. mid godum forecuman.

O. 12. com swilce. me. cigde 7 laþade.
13. forþon. cyrican.
14. broþro þ hi.
15. dryhtne bebeodan 7 swylce. hiora sylfra.
16. þ hi gemunan. wæccum 7 gebædum (78^{b}).
17. (*p.* 108) mid þy he þas.
18. hi · (*eras.*).
19. fram him. þa. ana. se þe.
20. sang.
21. astrehte. bysceop.
22. ahtes acsian cw̄. acsa þęs þe þu wille cwæð.
23. ic þe la. þ.

Ca. 12. com swylce to dæg. me of weorulde cigde.
13. þonn̄. cyricean.
14. broðro þ hi. gebedū 7 benū.
15. bebeodan 7 swylce. sylfra.
16. þ hi ða gemunen. wæccū.
17. mid godū foreðingungū. þy ðe he þas (s *defective*). þysses.
18. monige to hī. hi. swyðe.
19. frā hī. þa. ana (eft). hī.
20. sang. eaðmodlice.
21. astrehte. ð 7 ðus cw̄.
22. ahtes acsian cw̄. acsa ðæs þe þu wylle cw̄.
23. ic ðe la halsige. for. þ ðu.
24. heofonū.

Page 266. 25. 7. tíde. hweorfende.

B. 26. þa andswarode se bisceop. sanges. gehyrdest.
27. werod ongeate. ús cuman. þe.
28. naman þ þu þ nænigum menn ne secge nene cyðe ær.
29. forfore (*original*) ðe. secge þ þ.
30. ðe. comon. ðan heofonlican médum cigdon 7 læddon þa ic sylfe lufode 7 willnode 7 æfter.
31. seofen.
32. hi. hwurfende 7 cymende. gehetan þ hí mé.
33. þ. dæde gefylled þ him.
34. gehrinen mine untrumnesse.
35. weox 7 þa. seofeðan.

C. S. 26. ða *deest* (*before* ondsw).
30. cygdon 7 læddon.

O. 25. cyricean 7. heofenum.
26. þa 7 swarade. bysceop. sanges. gehyrdest.
27. werod (e *out of* o). ofer us cuman. þe.
28. naman. nænigum cyðe. secge.
29. secge þ þ.
30. coman. heofonlican. cygdon 7 laþedon.
31. symble. 7 æfter seofan.
32. hi. geheton (*2nd* e *on eras. of* 2). þo,ne.
33. lædon woldan. dæd,
34. cwede,. ða. licumlicre.
35. untrumnesse. hefegade. þy.

Ca. 25. cyricean 7 æft̄. hweorfende to heofonū.
26. ða 7 swarede. þ. ðu sanges stæfne gehyrdest.
27. weorud ongeate. us cumaṅ.
28. þ ðu þ nænigū ne cyðe nene secge.
29. ðe. secge þ þ.
30. ðær coman. ðam heofonlican medū cygdon.
31. laðedon. symble. 7. dagū hi.
32. gehéton. þonn̄.
33. hī lædon. þ. dædū.
34. hī. ða. gerinen ^ licre (^ *modern ?*) untrumnysse 7 séo. hefegode 7 ða þy séofoðan.

Page 268. **B.**

1. æfter. þe he.
2. onfangennesse ðæs drihtenlican lichaman. þte sio.
3. onlysed fram. lichaman hefignesse.
4. latteow (*p.* 241) dóme. geferscype. gelyfenne ða écan.
5. heofonlican.
6. þ hwylc. ðeah. oððe má ðonne drihtnes dæg his deaðes mægenea on forhæfdnesse 7 on (deaðes *original; omission supplied in marg. by modern hand*).
9. on godgundan láre 7 on winsumlicre ðearfnesse.
11. þ he wæs swa swiþe his mid. drihtnes ege underðeoded 7 (*eras. after* mid).
12. mæstena dogera. on eallum his weorcum. þ swa some (*sic*) sum þara gebroðra sæde.
13. þem. (*eras.*). on gewritum tydon 7 lærdon.

O.

1. æfter þon þe he. forðfore (*last* 5 *on eras.*).
2. onfangennesse. (79[a]) dryhtenlican li,haman. þ.
3. sauwl. onlysed fram. lichaman hefignesse.
4. lad þeowdome (owd *on eras.*). geferscype.
5. gef,an. heofonlican. gestahg.
6. þ hwylc wundur. þe. ðone. deaþes oððe ma þonne drihtnes. gesawe þo. ne (1 *eras.*). symble sorgiende bad oððæt.
8. come. betwyh.
9. on (*quater*).
10. gebedum 7 on willsumlicre þearfednesse. opera. þ.
11. dryhtnes. 7.
12. nyhstena dogera. on eallum. þæt swá swá.
13. broþor sæde of þam. on gewritum tydon 7 lærdon.

Ca.

1. hī. ðe.
2. onfangennesse. drihtenlican. þ.
3. sawul. onlysed frā. hefignysse.
4. ladþeowdome.
5. heofonlican eadignysse gestahg.
6. nis þ hwylc. oððe má.
7. gesawe. symble sorgiende.
8. þ he cóme. betwyh.
9. on forhæfdnysse 7 on eadmodnysse 7 on. on.
10. on. þearfednysse. oðre. þ.
11. underðeoded 7. swyðe.
12. nyhstana dogera. on. weorcū swa swa þ.
13. broðer sæde of þam ðe. on gewritum týddon 7 lærdon.

Page 268. 14. on his minstre 7 on his lareowdóme. gelæred his nama
B. wæs trumbryht he sæde gif.
15. leornunga.
16. gyf sæmninga. astáh þ. sóna.
17. instæpe. gecigde. manna.
18. swiþra wínd áras ðonne.
19. forþléat on. andwlitan. on gebede hleoþrode 7.
20. þonne gyt gyf. ligetu 7 þunorada.
21. bregdan 7 fyrhtan ðonne.
22. bihydiglice (*p.* 242) on. sealmsange fæstum móde.
23. awunede oð þ. smyltnes cóm mid.
24. frunon 7 ácsedon. hwan. ða andswarede he 7 cwæð ge ne leornedon.
25. dñs de celo.
25–26. et *is written* &.

O. 14. on his mynstre 7 on his lareoudome.
15. nama trumbryht sæde. leornunge sæt.
16. gyf. astahg.
17. instæpe (i *on eras.*) dryhtnes. gecygde 7 ða mildsa.
18. ðonne. win,aras. bec.
19. forðleat on his andwlitan. on gebede hleoðrede 7.
20. þonne gen gyf strongra strom. (79b) swiðor. ligete.
21. þunurrade eorþan. bregdon 7 fyrhton.
22. cyricean 7 behigd,lice on. sealmsange. móde.
23. awunade oðþæt ðære. smyltnesse. com mid ðy.
24. frunun 7 , s.edon (1 *eras.*). 7 swarode.
25. ac, leornodon,.
26. uocē suā.

Ca. 14. on his mynstre 7 on.
15. nama trumbyrht sæde. leornunge sæte.
16. astahg þ.
17. dryhtnyss mildheortnysse gecygde 7 þá mildse.
18. þonñ swiðra (*p.* 109). þonñ. bec.
19. forðleat on. andwlitan. on gebede hleoðrede 7 þonñ gýt.
20. strongra. swyðor. ligette.
21. on eorðan. bregdon 7 fyrhton þonñ.
22. cyricean 7 be,hydiglice (*sic*) on gebedū. mode.
23. awunode oððæt, þære. smyltnysse,eft.
24. frunnon 7 acsodan. ðis dyde þa 7 swarede.
25. gé ne leornodan quia. &.
26. uocē suā. &.

Page 268. 27. þ te.

B. 28. hyhsta syleð hys. hí.
29. ligetas gemanigfealdað. hi. forðon. lyfde ontyneð 7.
30. ligetas. hleoðriað to þon.
31. hi. áweccan him tó ondrædanne þ he heortan heora.
32. gecigan. domes þ hi.
33. oferhyda towurpe. gedyrstignesse gedrife. hira mode gelæddum ðære forhtigan tíde hwænne.

O. 27. þæt dryhten hleo,rað. heofonū. hyhsta syleð. strælo 7 hi.
29. ligeas gemonifealdað 7 hi. forðon dryhten.
30. ligetas. heofonum hleoðrað þ.
31. þ.
32. on. gecyge. domes þ.
33. oferhyd. ged,rstignesse. hiora. gelæddū.
34. tide.

Ca. 27. &. þ drihtē. heofonū.
28. hyhsta syleþ. strælo 7 heo toweorþað.
29. ligeas. hi. forðon.
30. ligetas. heofonum hleoðrað þ.
31. þ.
32. on gemynd gecyge. towardan domes þ.
33. oferhýd. gelæddum.
34. tide. heofonū. byrnendū.

Page 270. 1. wolcnum on. mihte. þrýme.

B. 2. demenne cwicum 7 deadum. þ.
3. manunge. gedafenlicum ege 7 (*p.* 243) andswarigan þ te swa oft swa.
4. lyfte onstyrige 7. hand. he us. bodigende ætywcð.

O. 1. sie on. on. mihte.
2. cucum 7 deadum. gedafanað þ.
3. gedefenlice (a *late*) ege. 7 swarige þ swa oft (80ª) swa.
4. onstyrige 7. hand.

Ca. 1. si on. wolcnū on mycelre mihte.
2. cucū 7 deadū forðon. þ.
3. ege. andswarige þ.
4. swa oft swa. onstyrige 7. hand.

Page 270. 5. hwæðere. gýt sleað þ. clypigan 7 biddan.
B. 6. dygolnesse úre.
7. geclænsian þá únfyrennesse. bihydiglice do þ.
8. geearnigen þ. sculon geþweriaþ.
9. be forðfóre þysses bisceopes 7 eac þ.
10. arweorðan.
11. ecgbryhtes be ðam. sædon. þam ylcan.
12. ealande. geogoðe on munuclicum lífe.
13. gebedum 7 on god gelyfdon (*modern hand in margin supplies missing words*).
14. on hys eþel.
15. brytene. ecgbriht þæs (*sic*). elðeodignesse for. naman.

C. S. 9. gesewene.
14. fæce in his.

O. 5. ætyweð 7 no hwæþere. sly,ð h þ. cleopian 7 biddan.
6. þa digolness ure.
7. geclænsian (ns *on eras.*). behyd,lice i don (don *on eras.*) þęt. næfre n geearnnie þ.
8. segene. l geþwæria, ð (ia *on eras.*).
9. þær,. e gesyhðe (syhðe *on eras.*). broþor be.
10. þysses bysceopes 7 eac þ worð (*stroke eras.*).
11. ecbyrhtes be þam. sædon. iu. ylcan ceddan.
12. on. ealande. on geoguþe on.
13. 7 o forhæfednesse 7 on (o *above*).
14. on his eþele. ne on breoto,.
15. ecbryht. on elþeodinesse. naman.

Ca. 5. ætyweð 7 no hwæðere. slyhð þ. cleopian 7 biddan.
6. mildheortnysse. gondsmeage þa digolnysse ure.
7. geclæsnien. unsæfernysse. behydelice. þ we næfre geearnian þ.
8. slægene beon .;. scylon geþwærian.
9. ðære onwrigennysse 7 ðære gesyhðe þæs. broðer be.
10. ðysses bisceopes. þ. arwurðan.
11. ecbyrhtes be þā. sædon. iu. ðone ylcan ce,a ddan on.
12. ealande. on geoguþe on.
13. on gebedū 7 on forhæfednysse 7 on.
14. æft. to his eðle. on.
15. ecbyrht. on ælþeodinesse for. naman.

Page 270. 16. áwunode (*junctim*). þi. æfter langre tíde cóm.
B. 17. brytene. neosia inntingan.
18. forhæfedesta higebald. lindes (*p.* 244) ege.
19. hi. lífe. fædera. geþafedon.
20. þ. onhyrigan woldon betweonum ðam þa com.
21. arweorðan bisceopes. ða cwæð ecgbriht.
22. man on. ealande. gyt. lichaman. myd þi.
23. middanearde. þ.
24. werede. heofonū. gefetedan.
25. genamon. hwurfon. þan heofonlican ríce.
26. þ be. sylfum. be. hwilcum.
27. þ. hwæþere. gecwæþ. witan.
28. þ. ða. ðy.

O. 16. awunede. lyfes. þa æfter langre tide com.
17. for.
18. forehæfdesta higebald. on lindese.
19. hi be life. fædora. gedafonade.
20. þ. onhyrigean woldon betwyh. com.
21. bysceopes (80b) ceadan þa. ecbyrht.
22. on þeossum ealande. gyta on lichaman lyfigendne. þy,se
23. ferde þ. ceddes saule.
24. broþor. weorode.
25. saule. genamon 7 hwurfon (*then abrasion* = 5 *letters*). heofonlican.
26. hwæþer he be. sylfum þ. þe he be (e *on eras.*) oþrum. hwylcum þ.
27. uncuþ hwæðere. mycel. we witan.
28. fo,ðferde.

Ca. 16. ðy þa æft langre tide com.
17. hī.
18. forhæfedesta. (*p.* 110) wæs abbud on.
19. hi be life. fædera. menn gedafenode.
20. þ. onhyrian woldan betwyh. com hī. ðæs arwurðan bisceopes.
21. ða cw̄. ecbyrht. wát.
22. monn on þyssum. gyt on. lifigendne.
23. middanearde ferde þ. ceddes.
24. weorede. heofonū. gefétedon.
25. hī genaman 7 hwufon (*sic*). heofonlican ríce.
26. hwæðer he be hī sylfū þ cwæde ðe he be oðrū menn hwylcū þ.
27. hwæðere ða. mycel wér. gecw̄ we witan þ.
28. ða. nonarū.

Page 270. 29. ér æt bebyrged be sc̄e.

B. 30. þar getimbrode. eadegan aldres. apostola petres 7 paules ða.
31. geset. æghwæþere.
32. gewuniaþ. 7 his halignesse gelomlico.
33. gewurdon. þis. tácne þ te sum.
34. bræceseoc mann. þi. dwoligende (*p.* 245) árn.
36. becom hé. únwitende oððe ungemynde þæs hyredes.

O. 29. martiarum. bebyriged bi (i *out of* e). cyricean.
30. æfter. þære. cyricean. eadigestan ealdres. apostola.
31. on ða. ban. on æghwæþere.
32. tacnuncge. 7 his halignesse gelomlice wundur.
33. þ is. þ ni wan.
34. ðy. arn.
35. becom. æfenne wedende oððe no *gy*mende þā hirede (*the italics are on eras.*).

Ca. 29. bebyriged. MARIAN cyricean.
30. ðære. cyricean. eadegestan ealdores. apostola.
31. ða. on þá. ban. on æghwæðer.
32. tacnuncge. halignysse gelomlice.
33. þ. þ niwan. gebrocseoc mann. ðy ðe. árn.
35. becom. ðyder on æfenne wedendū oððe no gymendū þære hyrdū ðære.

Page 272. 1. þær wæs ealle niht restende.

B. 2. morgonne gehæledum gewitte árás. út.
3. men on þ gesegon. hwilc. wundor ðære hælo.

C. S. 3. men 7 gesawon.

O. 1. niht.
2. morgenne gehæ[e]l,de gewitte aras.
3. men. gefégon (1 *eras. before* ge *and* eg *on eras.*). wundur þære. dryhtnes.

Ca. 1. ða nyht.
2. morgenne. gewitte aras.
3. menn. þ gefegon[blissedan]. þære. ðurh.

Page 272. **B.**
4. gyfe gewurden wæs. stow geworht treowgeworces 7 gelicnes medmiceles huses geworht (*sic*).
6. on þan wage medmycel. þ.
7. gewuniað menn þa þe for inntingan cumað hira hand.
8. þanan nimaþ 7 úntrumum mannum (*modern hand supplies defect in margin*).
9. beorgenne.
10. sillað 7 hi. fram hefinesse. untrumnesse.
11. geféan. · gesynto onfoþ.
12. on. bisceopes stowe. bisceop winferð.
13. gemettfæstne. on þenunge bisceophádes.
14. myr,na mægþe (1*st hand*). (c)

C. S.
12. ðeodor bisceop.

O.
4. ætýw,d (e) · (1 *eras.*). byrigenne (81a) stowe.
5. treowgeweorc. medmycel (es) húses. hlægle (hróue) gegearwad ðonne.
6. þam wage medmyced (*sic*) ðyrel.
7. wilsumnesse.
8. hand onsendan. þanon niman (*final* n *written over* þ *without eras.*). hi ða on.
9. untrumum mannum. b,rgenne (y 1 *eras.*).
10. syllað (y *on eras.*) 7 hi. fram. untrumnesse.
11. gef,an (e 1*st* e *on eras.*). gesynto.
12. on. bysceopes stowe gehalgade. bysceop wynferð.
13. on þenunge bys (ceop), hades.
14. mægþe. lindesfarena.

Ca.
4. ætywde. byrigenne.
5. gelicnysse medmiceles. hrægele gegearwod þonn̄.
6. þā wage midmicel ðyrl. þ.
7. menn ðe þider. wilsumnysse.
8. hand onsendan. ðære. ðanon niman. hy ða on.
9. mannū 7 neatū. byrigenne.
10. syllað 7 hi. fram hefignysse. untrumnesse.
11. þære gefean ðære. gesynto.
12. on. stowe. theodor' arceb wynfyrð gódne.
13. on ðenunge bisceophades.
14. myrcna. lindesfarena.

Page 272. 15. þam. þa gyt lifigende. 7 rices.

B. 16. andweald. bisceopes geferscype þam.
17. æfterfylgde (*p.* 246) 7. diaconþenunge. tíde.
19. Betweonan (*ornate* B, *large*). þissum þingum coleman bissceop. cóm 7 ða.
20. brytene. 7. him genam. þe in lindesfarona æ gesamnode wæron swylce eác ·XXX· manna.
22. angelþeode. æghwæþere þæra.
23. gelærede. forlet innan þære cirican sume þa gebroðor.
24. cóm. híi þan éalande þanan (*accent on* híi *partly erased*) angelþeode.
25. bodigende. æfter. gewát.
26. suman medmicelan ealande þ. feorr ascadæn fram.
27. þ is on. þ is éaland (*modern hand supplies in margin* hwiter (*sic*) heahfore þa he ða in þ ealand cóm). getimbræde he þær (*cross on* þ *erased*).

C. S. 15. ðam wulfhere.

O. 15. þā. lifigende. rices anweald.
16. wynferð. bysceopes geferscype þam.
17. æfterfyligde 7. diaconþegnunge.
19. betwih þas þing þa. bysceop. scottū com.
20. 7. him genam.
21. swilce. manna óf angelþeode æghwæþere.
22. on.
23. gelæred. on. cyricean sumne broþor.
24. com. þam ealande þanon. ongelþeode.
25. bodianne (81b). æfter.
26. ealande þ. asceaden frā.
27. on. inhísbofinde þ.
28. hwitere. þa he ða on þ. com.

Ca. 15. þam ðe. gýt lifigende. rices anweald.
16. wynferð. þ geférscype þam.
17. æftfyligde 7. hī diaconþenunge mycelre.
19. (*p.* 111) Betwih. colemannus se þ. sceottū cóm.
20. 7 mid hī genám. ða sceottas ðe.
21. swylce. þrittig manna.
22. angelðeode æghwæðere. on drohtnunge.
23. well gelæred. forlét on ðære cyricean sumne.
24. com to híí þā. þanon. angolðeode.
25. bodianne. gewát.
26. sumū medmiclū. þ. asceaden frā.
27. on. inhisbofinde þ.
28. hwiter. ða on. cóm.

Page 272. 29. ðær gestaðelede. æghwæðerum.
B. 30. gesamnode. him.
31. *begins* þeah þa þær gestaðelede. mihte hi.
32. betweonan him gewurþan 7 geþwæri (*p.* 247) gan.

O. 29. he gestaðolade (he *struck through*, ges *on eras.*). aghwæþerum.
30. mid hī.
31. þa hi þær gestaþolade. mihte (i *on eras.*) hi betwyh geþwærian 7 geweorþan.

Ca. 29. ðær. ðær gestaðelode þe he. æghwæþerū.
30. gesomnode. hī.
31. ða hi ðær gestaðelode. wæron ða ne mihte hi betwih geðwærian.
32. forðon ða sceottas.

Page 274. 1. hærfesttíde, (*a modern hand adds here a star, and a modern*
B. *hand in margin* ðonn̄ mon wæstmas insomnod þonne; *stroke through* þonne). þon̄ forlætan hi þ.
2. 7. cuðe stowe swícedon. fóron. þon̄.
3. willnedon.
4. angel gewunan. gegearwedon þa þohte coleman bisceop to wesennesse 7 þysse únsybbe læcedóm.
6. ge feorr ge neah ða. gerysne.
7. timbranne þ inn scyttisc is nemned mageo 7.

O. 1. þonne, forleton (*omitted words interlined; variant* þonne *before* forleton).
2. hie. 7. cuþe stowe. foran.
3. hwurfun 7 willnedon. goda.
4. engle gewunnan 7 gegearwedon. colmanus þysse towesnesse.
5. þysse (y *on eras.*).
6. gerisene. on ibernia.
7. timbrianne þ.

Ca. 1. hærfestíde ðonn̄. ðonn̄ forléton hi þ mynst 7 ðurh cuðe stowe.
2. fóron 7 þonn̄.
3. willnedon ðara goda gemænlice.
4. engle. ða. colemann' ðysse towísnesse 7 þysse.
6. féor. gerisenne. on.
7. timbrianne þ is on. maigeo nemned 7.

Page 274. B.

8. geb. ohte (*erasure of* r *roughly*) naht. landes mynster on to timbranne.
9. sumon gesiðmenn ðe þ land. þære geradnesse toycedre þ hy.
10. se þe him stowe.
11. á þa standedan. clypedan.
12. hyne þingedon 7 he þwæðere þær. getimbrede.
13. gesið. fulltumode. neahmenn. þær.
14. englisscan. gestaþelede 7. forlét of þam.
15. éalande þ. gyt. menn ðær on elþeodig(*p.* 248)nesse libbað 7 þ mynster habað. Is þ mynster nu swiðe micel of.
17. mageo. 7.
18. gehwyrfedum. þam beteran gesett. nessum (*eras. of* e *after* tt). gyt to dæge.
19. æþele werod nimað muneca engliscra manna ðe of angelcynne þyder comon 7 þær gesamnode wæron on bysene árweorðra.

O.

8. 7. landes.
9. getimbrianne. sumū gesiðe. land. þære árædnesse (*last* 6 *on eras.*).
10. to,yced,re. (ét d) hi. þe. stowe.
11. standendan. dryhtne cleopedon.
12. þingedan 7. hraðe (82a). getimbrede.
13. gesið. fultumade. nehmen (1*st* e *out* of i). þær.
14. engliscean. gestaþelade (taþ *on eras.*) 7 on þam.
15. ealande. englisce (i *on eras.*) men (e *on eras.*).
16. on. þ þæt. þ.
17. maigeo. 7 iu.
18. gehwyrfdum. þā beteran.
19. æþele. angelcynne. gesomnade syndon.

Ca.

8. mycelne. landes.
9. getimbrianne. sumū gesiðe. þ land. ðære áre toætyccedre þ hi.
10. hī.
11. stowe. standendan. ðær. cleopedan.
12. ðingedon 7. getimbrede. hī.
13. gesið. fultumade. ða neahmenn. ða engliscan menn.
14. gestaðelode 7. forlét on þam.
15. ealande þ. gyt. menn ðær on elþeodignysse hi forhabbað is þ mynster þ.
16. mycel.
17. medmyclum. ðe. magigeo. 7 iu.
18. ðær eallū gehwyrfdū. þā beteran gesetnyssum. gýt.
19. æþele weorud nimað. munecas þe. angelcynne ðær.

Page 274, 20. on. clænnesse. be. agenum handgewinne
B. lifiað 7 góde þeowiað.
25. Þa (*ornate* þ). fram.
20. þ is. gear.
27. brytene cóm þ te osweo norðhymbra cining. gestanden mid úntrumnesse.
28. forðferde. ylde.
29. cining. tíd becumen.
30. cyricau gesetnesse. þ gyf.
31. fram þære untrumnesse. þ. tó róme.
32. hale . gum (*eras. of upright stroke*). (*p.* 249) stowum. willferð bisceop.
33. þ. siðfates látteow.
34. únlytel. þam. ðy fifteoðan.

O. 20. fædera. o, mycelre.
21. clænnesse. be. agenum han,gewinne lifigeað.
25. fram dryhtnes menniscnesse (i *on eras.*) þ is þ æftre.
26. bysceop on.
27. com þ. cyninc. gestanden untrumnesse.
28. forðferde.
29. becumen on.
30. romaniscean cyricean. gesetenesse.
31. fram. untrumnesse. þ.
32. geendian 7 willferð bysceop.
33. siðfætes latteou wære (82b).
34. ðon. fifteogeþan.

Ca. 20. syndon. bysne arwurð,a fædera reogole. syndon on mycelre forhæfednysse 7 clænnysse.
21. be. agenum handgewinne lifigeað.
25. (*p.* 112) Ða. frā.
26. menniscnysse þ is þ æf,ere gear ðæs þe. þ on.
27. cóm þ. norð þanhymbra. gestanden.
28. untrumnysse. éac forðferde ða.
29. ða tíd becumen on. mycle.
30. cyricean gesetnysse. þ.
31. frā ðære untrymnysse. þ. róme.
32. þā halgū stowū líf geéndian 7 willferð þ béd þ.
33. siðes. wǽre. hī mycel.
34. wiððon. ða. ðy fifteogeðan.

Page 276. **B.**
1. kalendarum 7 ecgfriδ (*modern hand in margin* martiarum). to yrfewearde.
3. δæs cininges. δy þryddan. bissceop gesamnode.
4. bisceopa gemót. ætgædere. manegum magistrum cyre cyna (cyre *ends line*) δa δe þære godlican gesetnesse.
5. fædera lufedon 7 cuþan.
6. þa hi δa ætgædere gesamnode wæron. He þa. ongann þa læran tẹo (*dots*) healdanne δy móde.
7. bisceope gedafenede. þe geþwæredan.
8. aṅnesse. seonoδlican. þysses gemetes gewit.
10. naman drihtnes hælendes cristes ricsiendum.
11. styrendū. δam ylcan.
12. licade. efencumendan æfter δeawe árweorδra rihta.

C. S. 3. biscop.

O.
1. 7.
3. þeodor bysceop.
4. bisceopa. synoδ ætgædere. monigum magistrum cyricean (gi *on eras.*).
5. þa þe. fædora. .ge (1 *eras.*). δa hi δa ætgædere ge,omnade (o *roughly out of* n).
6. þa. ongan læron.
7. healdanne. mode δe bysceope gedafenade δa þing δa þe.
8. cyriclican. 7 þære sinoδlican. þysses.
10. on. dryhtnes.
11. on. 7 onstyrendum (*accent on* y *doubtful*). cyricean þam ylcan dryhtne.
12. æfter δeawe. rihtra sm,gende be þam nydþearflicum.

Ca.
1. 7 ec,ferδ. forlét.
3. δæs. ríces. δriddan. arceþ gesomnode.
4. bisceopa (o *out of* p) gemót. sinoδ ætgædere. monigū cyricean magistrum.
5. δa þe þa reogollican gesettnysse. fædera. 7 cuδon δa hi δa ætgædere gesomnode.
6. ongan læran.
7. mode δe bisceopa gedafenode þa δing δe.
8. on annysse. cyriclican. 7 δære sinoδlican. δysses.
10. on. ricsiendū on ecnysse.
11. 7 onstyrendum his cyricean þam. hælendū.
12. licode us. arwurδra rihta.

Page 276. **B.**
13. be þam nedþearflicum inntingum. ciricum efne .. (we *erased*) cómon we.
14. þa stowæ ðe. heortford. twentigðan.
15. semtembris. (*p.* 250) æreste. þeodor bisceop.
16. únwyrþe. fram ðam apostolican seldes bisceop cantwara.
17. 7 se . (o *erased*) arweurðesta (*sic*). And úre.
18. besé. bisceop 7 swilce. úre broðor. willferð norðhymbra bisceop.
19. hys ærendracan þ wæs.
20. þ wæron úre gebroðor. cantwara burge bissceop.
21. gecweden hrofeceaster. heleutherius wæs seaxena bisceop.
22. myrcna bisceop. þi. þa togædere comon.
23. æfter. ætsæmne. þa cwæþ. Ic bidde eow þa.
24. þ.
25. for ure lufan 7 geleafan þ te.

O.
13. cyricean efencomon.
14. on þa stowe. heortford. twentigðan.
15. monðes. þeodor.
16. ðeah. fram ðam. setle. bysceope cantwara.
17. cyricean 7. arwyrðæsta. ure.
18. bysceop 7 swylce. ure broðor 7 sacerd (83[a]).
19. norðanhymbra bysceop. agne ærenddracan ætwæs.
20. swy,ce ætwæron. cantwara burge bysceop.
21. æt hrofesceastre leutheri,s wæstseaxna (a *of* æ *erased*) bisceop.
22. bysceopum (um *partly eras.*) mid ðy. þa togædere coman.
23. æfter. bidde eow þa.
24. broþor. lufon ures alysendes þ.
25. smeagen. urum.

Ca.
13. be þā nydðearflicam intingan. cyricean efen coman.
14. on þa stowe þe. heortford. twentigðan.
15. monðes. theoðor' ðeah.
16. si. fram þā. setle. bisceop cantwara burhge cyricean 7 se arwurðesta.
17. ure.
18. þ 7 swylce. ure broður.
19. norðanhymbra þ. ágene ærenddracan.
20. broðru.
21. burhge þ. æt hrofesceastre leowþerius westseaxna þ 7 wynferð myrcna bisceop.
22. ðy we þa togædere coman.
23. sæton cw̄. bidde eow ða leofostan gebroðro.
24. ures alysendes þ.
25. smeagean for urum. þ ða dómas.

Page 276. 26. gesetnessa ðа ðe frā halegum fæderum comon 7.
B. 27. þ te þa fram eallū ús úngewemmedlice.
28. þa ic ða ðas word 7 manige oðere. ða ðe.
29. belumpan. cirican 7 þa feng on anra.
30. æfter. hwæþer hi geþafian wol (*p.* 251) don þa dómas.
31. healdanne. frā heahfæderum 7 halegum.
32. 7. bissceopas. andswaredon 7 cwædon þ him ealle þa bissceopas wel licedon 7 hi. bliþe móde. healdan. þa.

O. 26. geseteness þa ðe fram. fæderum.
27. þæt þa fram ealum. uŋgewemmendlice.
28. þa ic ða ðas.
29. belumpen. cyricean. fræng.
30. gehwilcne. æfter. hwæþer hi. ða.
31. healdanne. geara fram (a *in* ra *out of* o). fæderum.
32. 7. bysceopas hī 7 swæredon. þ him ealle þa.
33. licedon 7 hie. bliðe. healdan woldan þa (o *in* wo *out of* a).

Ca. 26. gesetnysse ða þe frā halgū fæderū.
27. þ ða frā.
28. (*p.* 113) ða ic ða. monige oðre.
29. belumpon. ðære. cyricean ða frægin.
30. hi geðafedon.
31. ða ðe. frā halgū fæderū.
32. 7 ealle ða þ hī 7 swaredon. þ hī eallum ða.
33. lícedon 7 hi. bliðe. healdan woldan.

Page 278. 1. ywde. him þa ylcan bóc. ylcum bócum.
B. 2. stowa awrát. þ te swiþust nydþearflicu.
3. sealde him 7 bead þ hi þ fæstlice heoldon.

O. 1. ywde he him. ylcan. ylcan.
2. ða geond. þ swiðust nydþearflico.
3. sealde him. hie.
4. heoldon (83^{b}).

Ca. 1. ywde he hī. ða ylcan bóc. reogola. ðam ylcan bocū tynn capitolas ða he.
2. þ swyðost nydðearflico.
3. sealde hī. þ hi.
4. heoldan.

Page 278. 5. Is (I *ornate*). capitul þe we. healdað.

B. 6. halegan. ðy drihtenlican. æfter þam feowertigðan dæge.
7. þæs ærestan monstes (*sic*). Se (*ornate* S). þte nan bissceop.
8. bissceopscire gynswoge. þ. þancfull. styre. ðam bebodenum folce.
9. Se (*ornate* S). þ man þa mynstra þa ðe. syndon.
10. bisceope alyfed sy of ænegum þingum hi únstilligenne owiht.
11. æhtum. nydnæme him ongeniman. Se (*ornate* S). þ te.
12. ne faron of stowe. oðre. oþrū.
13. nymþe. leafe his abbudes ac þ hí (*p.* 252) áwunian (*junctim*).
14. hyrsumnesse. hi. gehéton. tid.
15. Ðonne (*ornate* Ð). is se fifta (*blank* = 16 *letters to end of line*). þ te. ðeow bisceopes.

C. S. 12. ne faran of.

O. 5. *begins* Se (*omits* is). þ. ðone.
6. ðy drihtenlican. æfter þā feowertegeðan.
7. monðes. ís þæt. bysceop.
8. bysceopscire onswoge. þæt he ðoncfull sie styre. bebodenan.
9. ís þ te. gehalgade sindon nænigum.
10. alyfed (y *on eras.*) sie. ænigum. hie. n,owiht.
11. æhtum. nydnæme (ny *and* æ *on eras.*) ongeneoman. feorþa. þ te.
12. munucas. stowe to óþ . re (e *eras.*). oþrum.
13. le,fnesse. ag,nes. ðæt hie awunien.
14. hyrsumnesse (y *on eras. of* e). hie. tíd. gehw;rfnesse (e *eras.*).
15. ðonne. þætte. þeo, (o *out of* a).

Ca. 5. I Se. þ. ðone.
6. ðy drihtenlican. þā feowerteo . þan (1 *eras.*).
7. ðæs. monðes II se. þ. bisceop.
8. bisceopscire onswoge. þ. ðoncfull si styre hī. bebodenan.
9. III se. ðætte ða. ða ðe. syndon.
10. nænigum ƀ alyfed si. ænigū ðinge hi geunstillian.
11. æhtum. nydnæme ongeneoman IIII se.
12. leoran. stowe to oðre. oðrū nynðe (*sic*).
13. leafnysse. agenes. þ hi awunian.
14. ðære hyrsūnysse ðe hi. behéton in tíd. gehwyrfenesse.
15. V ðonn̄. þ te ænig. ðeowa bisceopes.

Page 278. 16. bissceop. ge,nd. (*1st hand*). fare 7 yrne.

B. 17. onfangen. butan bisceopes.
18. syþe onfangen sy hate hine man ham hweorfan gif hé ne wille.
19. feormige ofer þæt syn hi begen þæs bisceop.. dómes wyrðe 7 scyldige (*after* bisceop *erasure of two letters; a modern hand in margin* 7 se ðe gefeormod wæs syn hi begen; *last three words struck through*).
20. Ðonne (*ornate* Ð). sixta þ te ælþeodige bisceopas. þeowas.
21. syn þancfulle. And nænegum. alyfed.
22. ænige. þenunge tó donne butan. bisceopes. hi.
23. syndon gefeormad. Se (*ornate* S). seofeþa. þ te twuwa. geare seonoþ.
24. man gesamnige. inntingan. únæmettan. gelimpeð.
25. ús. þ te. siðe.
26. geare seonað gesamnode on. ys. þonne is seo eahtogeðe (ornate þ).

O. 16. agenne. yrne (*on abras.*).
17. sie butan.
18. siðe. wile.
19. feormede. ðe. sien hie.
20. scyldie; þonne. syxta. elþeodie. þeowas (o *on eras. of* a).
21. sien. gæstliðnesse (84[a]). nænigum. alyfed (y *on eras.*) sie ænige.
22. þenunge. buton, þæs þ;hie (i *eras.*) e.
23. gefeormade sien. seofoþa. tuwa. geare synoð (y *on eras.*).
24. gesomnade. gelimpeð.
25. eallū. siðe in geare synoð (y *on eras.*).
26. gesomnade. clofeshooh.

Ca. 16. ágene. fére 7 yrne. ower onfongen si þær he cume butan ƀ tácne.
18. gif æne siðe onfongen si hate hine man hám hweorfan 7 gif he nyle se ðe hine feormade.
19. se ðe gefeormod. syn hi. bisceopes.
20. scyldig VI Ðonn̄. syxta þ te ælðeodige bisceopas. ðeowas sýn ðoncfulle.
21. gæstliðnesse. nænigum. alyfed si ænige.
22. þenunge. bisceopes. ðe hi.
23. gefeormade sin VII. þ te tuwa. geare sinoð gesomnode beon ac forðon misenlice.
24. gelimpeð lícade.
25. eallū. þ te. agustes. siðe in geare synoð gesomnigen in þære stowe.
26. clofeshooh (*p.* 114) VIII se eahteða.

Page 278. **B.**
27. þ te. bis(*p.* 253)ceopa. oþrum forbere. únriht-willnunge.
28. ongytan. tíde. hys. Ðonne is se nygoða (*ornate* Ð).
29. ásmead þte. þam.
30. geríme geleaffsumra má bissceopa ætycte. Se teoþa (*ornate* S).
31. gesamhiwum þte nænegum alyfed sy butan ælcne gesinscype.

Z.
28. nigeða. ðætte weaxendū ðæm riime geleafsumra mæ.
30. æt eecte wærō. tiogeða ís.
31. gesinhiegeum ðætte nænigū. sie. ælicne.

O.
27. eahteþa. bysceopa. oþrum forebere. unrihte. ác.
28. ongyte.
29. nygeþa. þte. þam riime (*1st* i *erased*) geleafsumra.
30. bysceopa ætycte. teoþa.
31. gesynhiwum þ nænigum alyfed. ælicne gesynscype.

Ca.
27. þ te. bisceop. forbere. unrihte.
28. ongyte ða tíde endebyrdnysse IX se nygeþa þte.
29. þam rime geleafsumra má bisceopa ætycte.
30. X se teoþa.
31. gesinhiwum þ nænigū. alyfed si butan élicne gesynscype.

Page 280. **B.**
1. habban ne nænig mæghæmed únclæne.
2. wíf forlæte butan. þ. halige godspell læreþ. inntingan.
3. dyrne forlegenesse gyf hwilc man. agen wíf onscuñie þ.
4. rihtū ǽwe forgifen sie 7 geþeoded gif hi. cristene.

Z.
1. ne nænig.
2. wíf. sua ðæt halge.
3. dernre forlignesse. hwilc. agen wiif. ðæt
4. rehtre æ forgiefen sie 7 geðeoded wæs. rehtlice cristlice.

O.
1. habban ne nænig.
2. wif. halige godspell.
3. forlignesse. hwilc. agen..(*2 eras.*) wif. þ.
4. rihtre. forgyfen sy 7 geþeoded wæs.

Ca.
1. habban ne nænig. fremde.
2. wíf forlæte nymðe. þ halige godspell.
3. forligenesse. hwylc monn. agen wíf. þ hī.
4. rihtre. forgifen si 7.

Page 280. 5. willan. gegadrige. ænigum. awunige oððe.

B. 6. wiþ. wif geðwærige (*break = one line*).
7. Wæs (W *ornate*). ðy.
8. fram. menniscnisse ðy geáre eac swilce.
9. ecgbryht cantwara cining. forþfeŕde. (*p.* 254) 7 hlothere.
10. broþor. ríce 7 hæfde þ ðrottyne.
11. monoð.
12. besśe. bisceop. sædon þ. þam.
13. æfterfylgend.
14. bisceopes þe beforan gemyngodon.
15. mann forþon. forþferde æfter.
16. bisceopháda þa ðe halgode. bissceop æfter.

Z. 5. welle. gegeadriæ. oðrū ah sua. oððe.
6. geðwærice.

C. S. 14. þæs we.
16. theodor bysceop.

O. 5. gegadrige he. (1 *eras.*). ænigum. awunige oððe.
6. wif geþwerie; (84b).
7. þæs synoð.
8. fram.
9. eac swylce ecbyrht cantwara. on.
10. seofan.
12. þonne. byse. bysceop. sædon þæt on þā.
13. æfterfylgend.
14. bysceopes. gemyndgadon.
15. æfestnesse. forþon. bonefatius (ti *on eras.*).
16. bysceophades (*final* s *squeezed in*) ða gehalgade. bysceop æfter.

Ca. 5. gegaderige. ænigū oðrū. áwunige oððe.
6. wif geþwærige.
7. synoð. ðy.
8. ðreo. frā. ðy. eac swylce ecbyrht cantwara.
9. on. hloðere.
10. þ. XXIII wint̄.
11. monoð.
12. ðonn̄. byse. þ ðe. sædon þ on þā.
13. synoðe. bonifacius æftfyligend.
14. biscopes ðe. mycelre geearnunge halignesse 7 æfestnysse monn.
15. bonefacius. æft̄.
16. gearū. biscophade ða. theodor' arceþ. hī ðone byse to þ.

Page 280. 17. besæ. bisceopę And. gyt be. lifigendum.

B. 18. fram. bisceopþenunge. untrumnesse.
19. bisceopas. him.
20. tíde oð gyt. hafaþ. bissceopas.
22. Æfter (*ornate* Æ). þissum nales. tíde forð. áurnenre (*the erased letter was* a).
23. arcebisceop gebolgen fram. myrcna bissceope. gewrit sumre únhỳr(*p.* 255)sumnesse 7 þa benam him. bisceopscire.
25. seaxulf bisceop. timbred.
26. á. ꝺꝺ (*erasure of* h ?) ðæs mynstres þte cweden is Medeshamstede in.
27. lande.
28. þ. And. geendode.
29. swilce eastseaxum he gesette eorcenwald in lundenceastre to bisceope.

O. 17. byse to bisceope 7. be. lifigendum.
18. frã. bysceopþenunge. hefigre (i *on eras. of* e) untrumnesse.
19. bysceopas ácci (a *on eras.*, i *out of* e). beadwine. him. gehalgade.
20. bysceopas.
22. Æfter þyssum nalæs.
23. ærcebysceop. fram wynf. r,ðe (y *out of* i, *after* f 1 *eras.*, *stroke of* ð *eras.*). mercna (y *not 1st hand*) bysceope.
24. unhyrsumnesse. benam,hine. bysceopscire.
25. gehalgade seaxulf bysceop.
26. þætte cweden is medeshamstede on gyrwa (s *in* sh *afterthought*). (85ª) lande.
27. wynf. r,ð̄ (*after* f 1 *eras.*, *cross stroke of* ð *eras.*).
28. drohtuncge.
29. eastseaxum he gesette ercenwold bysceop on.

Ca. 17. 7 þa be hī lifigendū þ.
18. frā ðære bisceopþenunge. untrumnesse.
19. bisceopas. beadwine for hī.
20. ðære. dæg. hafð. bisceopas.
22. Æft̄ þyssū nalæs.
23. arceb. frā winferðe myrcna b.
24. unhyrsumnesse. benám. bisceopscire.
25. seaxulf b.
26. ðe gecweden is medeshamstyde on gyrwan lande wynferð.
27. þ.
28. drohtnunge. líf geendode.
29. ða eac swylce eastseaxū he gesette ercenwold b lundenceastre.

Page 280. **B.**
30. cynigas. ða tid. sigehere ðara.
31. bisceopes. drohtung . (e *erased*). in bissceopháde (p *later and unusual in form*).

O.
30. on þa tid.
31. gemyngedon. bysceopes. on bysceophade.

Ca.
30. on. tíd. sigehere ðara. gemynegodan ðæs b̄ líf 7 drohtnunge on.

Page 282. **B.**
1. ge ón arcebisceopháde. sæd ꝥ he wære se halegesta.
2. æfter. 7.
3. siððan lange. hors ꝥ hine man on bær úntrumne.
4. fram. úntrume þe gewergade wæron on lengtenadle oððe on oðerre hefinesse hi þær.
6. 7. ꝥ án ꝥ te.
7. ða ðe. oððe togesettæ gehælede wæron.
8. swylce. scafe (*p.* 256) ðan þa þe þær. numene. úntrumum.
9. mannum. hraðe. læcedom. onbrohton ðæs.

O.
1. ge ærcebysceophade. sæd þæt. ꝥ.
2. æfter. gecyþed. 7.
3. syððon.
4. fram. on lengtenadle oððe on oþre hefinesse 7 on untrumnesse gewergade wæron.
6. 7 nalæs ꝥ.
7. þa þe. bǽre oððe togesette gehælede wæron.
8. swylce. scefðan. þær. untruman mannum.
9. gelædde hwæþere him læcedom geberon.

Ca.
1. ge ọṇ ærc̣ẹbisceophade (*dots look modern*). sǽd ꝥ he wære se halgesta.
2. (*p.* 115) tácnū. 7 forðon lange his hors syððan þe hine man untrūne on bǽr.
4. fram. discipulū. ða þe on lengtenadle oððe on oðre hefignysse 7 on untrumnysse gewerigade wæron ðær.
6. 7 nalæs ꝥ an ꝥ te ða.
7. oððe. gehælede.
8. swylce. ða scæfðan.
9. mannū gelædde 7 hī læcedóm bæron. ðes.

Page 282. 10. halega. ðe. bisceop gewurden. twa æþele mynstra.
B. 11. getimbrade. sylfum oðer hys swyster æþelburge.
12. æghþer. regollicum þeodscipū. gesette 7 getimbrede wæron in suþrigena.
13. be. streame þ is haten ceortes ég. his mynster eac sealde his swyster on eastseaxena mægðe on.
15. on þære. mihte. willsumra wífmanna.
16. gestandan. þa heo ða. þam.
17. mynstres heo efen wyrðe hí lét on eallum. þam bisceope. hyre.
18. on rihtum. on regollicum.
19. þ. heonfenlicum. gecyðed.
20. Forþon (*ornate* F). on þissum. þ. on. manig tacen.
21. gefremede. ða ðe.

C. S. 13. ðære *deest* (*before* stowe). cweden.
15. seo is nemned.

O. 10. bysceop. twa æþele.
11. getimbrade oþer. sylfum oþer æþelburhge. sweoster.
12. æghwæþer. regollicum þeodscypum.
13. getimbrede on suðrigena. be. on. is cweden ceortes ige.
14. sweostor on. mægþe on stowe seo is (85b).
15. on byrcingum on. mihte. willsumra wifmanna.
16. gestandan ða. þam.
17. heo efenwyrðe hi on ealum (*sic*). þam bysceope.
18. hyre breþer on rihtum. on regollicum gegearwade.
19. ðæt. heofonlicum.
20. þyssum. þ is on byrcingum (r *out of* f). tacen.
21. gefremed (m *out of* n). getimbernesse.

Ca. 10. ær ðon. þ. twa. mynstere.
11. hī sylfū. æþelburge. sweoster.
12. reogollicū. well. hī.
13. getimbrede on suðrigena. be. on ðære stowe þe is nemned ceortes ige.
14. on. on þære stowe seo is cweden on byrcingū on. mihte. willsumre wíf 7 festermodur gestanden.
16. ða heo ða. þam.
17. ðæs mynstres heo efenwyrðe on eallū þingū ðam bisceope.
18. breþer on rihtū. on reogollicū.
19. þ. heofonlicū wundrū. gecyðed.
20. Forþon on ðyssū. þ is on byrcingū. tacen.
21. mægena gefremede. ða þe. getimbernesse.

Page 282. **B.** 22. æfter(*p.* 257)fylgendra fram manegum. cuþan awritan habbaþ wæron þa sume wunigende 7 geþeodde in þis úre ciriclice mynster.
25. þi. hreohnys. wales. wíde eall.
26. forheregod. fornumen. becóm. swilce.
27. þysses mynstres ðær ðe wæpnedmenn inne. 7.
28. worulde. numene.
29. abbudesse. modur. gesamnunge byghydig and sorgiende on.
30. hwilce tíd þæne.

C. S. 22. awriton hæfde.

O. 22. æfterfylgendra fram. þe. cuþon.
23. hæfdon wæron. sume,we. gymdon geþeo . dan on (d *eras. before* d). ure cyriclice .. stęr (*before* stęr *eras.*).
25. hreownes. woles. eal.
26. forherg,ende 7 forniomende. becom.
27. þises. þa. inne wæron ða wæs seo (*rest wanting*).
29. bihydig 7 sor,gende.
30. tíd ðone.

Ca. 22. æfṫ fyligendra frā monegū. awriton 7 hæfdon wæron þa sume ðe we nu gymdon geþeoddon on ðis ure cyriclice mynster.
25. hreownes. woles. wíde eall wæs worigende 7 fornimende.
26. becom. on.
27. ðysses mynstres inne wæron ða wæs seo (*rest wanting*).
29. ðære. bíhydig 7 sorgiende on.
30. tíd ðone. ðe. ðara.

Page 284. **B.** 1. wifhade inne. þ þ ylce wíte þær. þa ongann. gelomlice.
2. gesamnunge. geswustrena. sécan. acsian on hwlycere stówe.

O. 1. wifhade on (o *on eras. of* 2). wite. ongan. gelomlice.
2. on. acsian on hwylcre.

Ca. 1. wifhade on. þ ylce wíte. ongan.
2. on. ðare. acsian on hwylcere

Page 284. **B.**

3. hi. þ. líctun gesett. þ hi man.
4. mihte. þ. þ hi.
5. ðy. ðe hi. gesawon myd þi.
6. nænige cuþe andsware. mihte.
7. þam geswustrū. gelamp þ. sylf myd. þam (*p.* 258).
8. geswustrum ða cuþestan 7 sware. upplican forseonesse.
9. nihte. sealmsang. uhtlican.
10. lofsanges. þa cristes þeowena útgangende to.
11. gebroðra sumne of cirican 7 hæfdon heora uhtgebed gefylled 7 þær þa gewunelican lofsangas.
12. ða wæs þæs.
13. leoht (t *roughly inserted paler ink*). cō. hi ealle swa micel.
14. scyte 7 hi ealle. hí mid. fyryhto.

O.

3. hie woldan. lictun. hie.
4. bebyrigean meahte (86[a]). þ hi.
5. hie. gesawon. ðy hio.
6. nænige. 7 sware. mihte. ðe.
7. þam sw[u]; strū (e *eras.*). ða gelamp þ. sylfa.
8. þam sw[u]; strum. cuþestan 7 sware. upplican foreseoness̄.
9. forþam. nihte. sealmsang. uhtlican.
10. lofsanges. þa. utgangende. cyricean.
11. byrigenne. broþra þa þe hie. ðyssum. foreeode.
12. gewunelican lofsangas dryhtne sugan (u *partly on eras.*).
13. com ofer hi[e],. 7. mycel scyte hie.
14. hi. mycelre fyrhto.

Ca.

3. hi. þ heora lictun wære geseted þ hi.
4. bebyrigean mihte ðonn̄ þ. þ hi.
5. ge[h],rore ðe hi. gesawon. ðy.
6. nænige. 7 sware. mihte. ðe.
7. þā swustrū ða gelamp þ. sylfa. eallū swustrū ða.
8. 7 sware ðære upplican.
9. onfeng þ sumre nihte þa ða. (*p.* 116) sealmsang. ðæs uhtlican lofsanges.
10. útgangende. cyricean.
11. bebyrigenne ðara. hi. ðyssū. foreeode.
12. ða gewunelican lofsangas. Ða wæs ðær.
13. cóm. hi. 7. mycel scýte hi.
14. hi. mycelre fyrhto.

Page 284. 15. þ hi. sang þe hi sungon mid fyrhtum forléton.

B. 16. mare þonne.
17. middum. fæce þ. upp áhafen.
18. stowe. gewát on. þ.
19. ðære. wunede.
20. ontynede ðe hi. ðeahtedon. geseondū.
21. upp on. þte nænigū. ne wæs þætte þ ða sawle (*p.* 259) ðæs cristes þeowes.
22. lædende.
23. on. þ te þ. ða. ætywde ðær.
24. lichaman ræstan sceoldon. onbidán. scíma.
25. micel swa sum eald. sæde.
26. ylcan tíd on. oðrum.
27. þte. ðurh.
28. eahþyrelu inn eode þ. eall. dæghwamlice.

O. 15. geslogh þ hie þone sang. hie sungan.
16. be,rhtnes. mare þonne.
17. middum. up ahafen.
18. stowe. on. þ.
19. cyricean. hī.
20. onty . nende þær hi (*after* y 1 *eras.*). gesundum upp on.
21. þæt nænigum. þæt þ sylfe. saule þara cristes (86b).
23. on. þ þ. ætywde.
24. lichaman. scoldan. æriste (i *out of* e). bídan.
25. eald broþor on (on *on eras.*) morgenne mar . ne (1 *eras.*) sæde (1*st hand above?*).
26. on ða ylcan tiid on þære cyricean. oþre. breþer.
27. þ. ða cynan.
28. ða eghþyrl. beo,htnesse dæghwamlice,.

Ca. 15. þ hi. sang ðe hi. forhtigende forléton.
16. mare ðonn̄.
17. middū. ða. æft̄ medmiclū. þ. upp ahafen.
18. ðære stowe. gewát on. ðæs. þ.
19. ðære cyricean 7 ðær ða. wunode. hī ða.
20. ontýnende þær hi ær ymbðeahtedon. eallū.
21. upp on. gewát þ nænigū. þ þ sylfe.
22. ða sawule þæra cristes ðeowa.
23. on heofonas 7 eac swylce ða. hī ætywde.
24. lichoma. sceolde. ðæs.
25. mycel. eald. marne sæde.
26. on þa ylcan. on þære cyricean.
27. cw̄ he þ ðæs. ðurh ða cynan.
28. ðurh ða eghðyrla. þ. beorhtnysse.

Page 284. **B.** 29. oferswiðe (*original; on a blank line* in nomine *corrector's hand ?*).
30. Wæs (*ornate* W). þam ylcan mynstre sum hyre cild. hyt yldre þon̄.
31. hys nama aesica. for. cildiscan yldo.
32. gyta. on þæra nunnena mynstre.

O. 30. on þam ylcan. cniht ,cyld. þonne.
31. nama æsica (a *of* æ *eras.*). cildlican yldo.
32. on. gehalgadra.

Ca. 29. oferswyðde.
30. on þā ylcan. cnihtcild. þonn̄ ðrywintre.
31. nama ísica se for ðære cildlican yldo ða gýt.
32. on þære fæmnena mynstre feded.

Page 286. **B.** 1. þa. mid þære. adle. he þa on þam ytemestan dogore becóm.
2. clypede. þriwa 7 ane.
3. þam gehalgodum. cristes hyre agenne naman cigde.
4. (*p.* 260) 7 weardre. tospræc 7 þus cwæþ eadgyþ eadgyþ eadgyþ.
5. endiende hwylwendlíce líf. þ éce férde 7 þa sona.
6. ðe sweltende þ cild hi clipode on þære stowe þ heo wæs þærė. (*dot and stop*) ylcan untrumnesse gehrinen. þi sylfan dæge. þe þ cild hi cigde heo of þissum.

O. 1. þa. mid ða. adle þa he þa.
2. þam ytemestan dogore becom. clypode. þriwa 7 ane of þam.
3. agene. cígde (ig *out of* y).
4. hyre 7 weardre.
5. hwilendlice lif 7 on.
6. 7 þa sona seo. swyltende cigde on ðære.
7. untrumnesse. þy seofoþan dæge.

Ca. 1. þa. adle þa.
2. þam ytemestan dogore becóm ða clypode. þriwa ane.
3. þa gehalgedū fæmnū. agenne. cigde.
4. hyre andweardre. spræce 7 cw̄. eadgyþ (*ter*).
5. ðis hwilendlice líf. on þ éce.
6. 7 þa sona seo. ðe. swyltende cigde on ðære.
7. untrumnysse. ðy seofoþan. ðe.

Page 286. 8. atogen. þam.

B. 9. fylgende þe hi cigdon. þam heofonlican ricæ. (æ *out of* a, n *erased*) Eft.
10. þam ylcū. ðeowum. mid þære. adle.
11. gestanden. þam ytemestan dogore (*last* e *afterthought*). ongann.
12. in midde niht clypian to þam. hyre ðenodon.
13. þ hi blæcern 7 þ. acwencton þ.
14. hi. bæd. mánode. hyre nan hyra þeah hýran nolde.
15. nyhstan. þte. wenaþ þ.
16. úngewitte mode. hwæþere witaþ. þ.
17. secge þ. miclum.
18. þte þ. þystre.
19. gesewen 7 þa gyta (*p.* 261). ðe heo þis spræce nán hyre ne andswarede oððe geþafa beon wolde þa cwæþ.

O. 8. gecy,d. þyssum. átogen.
9. fyl,gende. hi (i *on eras. of* 2) cigde. þam heofonlican.
10. (87[a]) Eft. þam ylcan. þeowum (o *on eras.*). ða forespreceçan adle wæs geswenced 7 to þam ytemestan dogor,.
11. ongan.
12. niht clypian to þam. hyre þenedon.
13. þ hi þ blacern. þ ðær.
14. manode. heora. hwæþere, hyran.
15. þa æt nyhstan cw̄.
16. íc ungewitige mode. hwæþere. þ.
17. secge þ. geseo (ge *on eras.*).
18. þæt þ. blacern. þystre.
19. gesewen 7 no þa (7 no þa *marginal*, a *on eras.*). ðe. ðus sprece.

Ca. 8. geciged. þyssū. atogen 7 ðan.
9. fyligende. hi cygde to þam heofonlican.
10. þam ylcan. þeowū. ða. adle wæs geswenced 7 to þam ytemestan dogore.
11. ongan.
12. niht clypian to þam ðe. þenedon.
13. þ hi þ blacern 7 þ. adwæsc(*p.* 117)tan þ ðærinne wæs onbærned 7.
14. gelomelice. manode. hire. hwæðere.
15. þa æt nyhstan cw̄. wát þ ge wenaþ þ.
16. ungewittige mode. hwæðere. þ.
17. forðon. secge þ. mycele.
18. þ. blacern. ðystre.
19. gesewen 7 no ða gýta ðeah ðe. spręce.

Page 286. 20. bernað eft eower.

B. 21. blacern 7 eower leoht swa ge willan witað. hwæðere þte.
22. þ. nis mín. cymeþ. hyt.
23. ongynneð. Ongann. ða. þ hyre ætywde. halig godes wer.
24. ðy. geare forde se hyre tó cwæde ðonne.
25. cóme þte. þam écan. ðære gesihðe seo was hraþe gecyþed.
26. gesett. úpp ryne on.
28. Mid (*ornate* M). þi þa. modur. ðære. gesamnunge.
29. æþelburh abbudesse. geleorenne þa.
30. ætywde sumre godre swyster wundorlic gesihð. nama. torhtgyþ.
31. manig gear on þam ylcan. wunigende. on.
32. on hlutornesse. on clænnesse.

O. 20. andswarede oððe. bærnað (a *out of* u).
21. blacern. lange. willan witað. hwæþere þ þæt.
22. forðon.
23. ongynneð ongan. ða. þ. ætywde. halig godes wer.
24. þy. gere. hyre. tid come þ.
25. þam ecean.
26. geséþed ym, ðæs. úp,y[b] . ne[r] (*eras. of* r) on.
27. forðfore (fore *on eras.*).
28. Mid þy þa.
29. æþelburhg abbuddisse (87[b]). middangearde gefered þa.
30. ætywde sūre godre sweostor wundurlic. þære.
31. ger on þam ylcan. symble on.
32. on hlutternesse. on clænnesse.

Ca. 20. andsware oððe geðafung gefyllan wolde cw̄.
21. blacern. lange. wyllan witað. hwæðere þ þ.
22. mín forðon. þonn̄.
23. ongynneð ongan hī. þ. ætywde. halig godes wér.
24. ðy. þonn̄. tid come þ.
25. þā. férende.
26. gecyþed. uppýrne on.
28. þa. arfeste moder. ðære.
29. æþelburh. middangearde geféred ða ætywde sumre gódre swuster.
30. gesyhþ.
31. gear on þā ylcan. wunigende. on eallre eadmodnysse.
32. on luttornesse. on clænnesse.

Page 288. **B.**

1. þeowode 7. fultumiend (*p.* 262). ðeodscypes. ylca (*sic*).
2. modur. abbudessan. gingra. clænsode. hire lare.
3. ðære swustor. þ æfter. apostoles cyde in untrumnesse lichaman 7 þurh.
5. nigan gear fulle. þam.
6. foregesewenesse. alysendes. þam þte.
7. in hyre únclænnesse betwyh.
8. únwisnesse oððe. úngyminge gelũpe þte eall þ.
9. ðære. ofasude. ðeos swustor. nihte. hyt.
10. ongann þa wæs heo útgangende. clyfan. inne wunude.
11. swutule. mannes lichaman. scytan.
12. þoñ. heannesse boreude (*sic*).

O.

1. þeo (we) . de (d *eras.*). 7 wæs fultum(i),end regolices. þeodscypes. ylcan meder 7 abbuddissan.
2. iungran. cl(n)æ,sade. mid hyre lare.
3. æfter. apostoles.
4. on untrumnesse.
5. untrumnesse lichaman. ðurh nygan (nyg *marginal;* an *on eras.*). gear fulle.
6. foresynesse. alysendes swiðe geswenced. ðon þæt.
7. on hyre unclænnesse. betwih.
8. ungewisnesse 7 . (1 *eras.*) þurh ungymenne (*after* þurh *vertical line*). þæt eall, (þ) se ófen (*after* se *vertical line*).
9. ofasude. sweoster. nihte.
10. ongan. utgangende. hyre. onwunade.
11. swutule. lichaman. scytan bewundenne (denne s. w. b. þ. s. on h. be *interlined*).
12. þonne. on heannesse beren(d) . ne beon (ren(d), *on eras. at beg. of line*).

Ca.

1. ðeowode 7. fultumiend reogollices ðeodscypes. ylcan.
2. iungran lærde. mid hire lare.
3. bysne ðære swustor. þ.
4. on untrumnysse. wære.
5. untrumnesse. ðurh. géar fulle.
6. foreseonysse. alysendes swyþe. geswenced.
7. þ. on hyre unclænnysse betwih.
8. ungewísnesse 7 þurh ungymenne. þ eall þ sár þære.
9. costnunga ofasúde ðeos sweoster. nihte.
10. ongan. utgangende. on wunode.
11. swutole. scytan.
12. þonñ. on heannysse berendne beon.

Page 288. 13. úpp áhafen. þam húse. þa geswustor inne restan.
B. 14. ðī. georne behealdenne wæs mid hwylcum þingum he úpp tógen wære.
15. wuldorlican lichaman. sceawigende.
16. heo swa (*p.* 263) he mid gyldenum rapum in. upplican heannesse ahafen wære oð þ ðe.
18. má fram hyre gesewen. mihte. be.
19. gesihðe þe hyre nán tweo nære þte sum heora of.
20. gesamnunge hraþe. ðære. þa godcundan.
21. gyldene rapas ahafen.
22. þ. gelamp forþan.
23. manegum. betwih. góde. modur ðære gesamnunge.
24. hefinesse lichaman. wæs hire.

O. 13. upp ahafen of þā. on.
14. ða geornlicor behealdenne hwylcum teonde h . (h *at end of line, after it a blot*) upp ahafen.
15. wundurlican (88[a]) lichaman.
16. þa geseah heo swa swa he mid gyldenum rapum on þa upplican ahefen.
17. oððæt he openiendum.
18. ma from. gesewen. mihte ða ðohte. be.
19. gesyhþe 7 hyre. tweo . (1 *eras.*). þæt. hraþe.
20. swyltende. sawul.
21. gyld . ne (e *eras.*).
22. ahafen. s,eolde þ. nalæs monigum.
23. betwyh.
24. hefinesse lichaman. hyre.

Ca. 13. upp ahafen. ðam. sweostra on.
14. ða geornlicor behealdende. hwylcū teonde he upp ahafen wæs.
15. wundorlican. ðe.
16. þa. swaswa he midgildenū rápū on þa upplican ahafen (*p.* 118).
17. oððæt he openiendū heofonū.
18. má frā hyre gesewen. mihte ða. be ðære gesihðe.
19. tweon. þ.
20. swyltende. sawul ðurh.
21. scínnendan (*sic*) ðe. ðurh gyldene. heofonū.
22. ahafæn. þ. gelamp. nalæs monigū dagū betwyh gesetum.
23. ðære.
24. hyre.

Page 288. 25. heofonlican. inngange stáh.

B. 26. þam. sū æþele. æfter þisse worulde micele æþelre (*rest wanting*).
28. manegum. ealre þenunge.
29. lichaman ofgyfen. þ. astyrigan mihte.
30. ða geacsode þ. arweorðan abbudessan.
31. lichama wæs geborht (*sic*) in cirican 7 þær geset. man byrgan sceolde (*p.* 264).
32. þ hí man ðider beran sceolde þa þ þa wæs swa.
33. onhylde. líce 7 inn. gebidendra.
34. hyre. ðæt. ábæde þæs.

O. 25. sa,ul. heofonlican eðeles ingan, gestahg.
26. on þam. æþele. æfter þysse.
27. wyrðnesse 7 on. worulde.
28. æþelre. monigum gearū. ealre þenunge hyre. lichaman ofgyfen (y *on eras.*). forlęten.
30. mihte. geacsade þ. arwyrðan (*bis, 1st struck through*). abbuddissan lichama.
31. on cyricean. oððæt. byrigean.
32. þ hi man. þa þ.
33. þ,onhylde heo hi to (88b). lice 7 on. gebiddendra.
34. hyre lyfigendre. þ. abæde.

Ca. 25. sawul ðæs heofonlican. ingang gestah.
26. on þā.
27. ðysse. wurðnysse 7 on. worulde mycle.
28. monegū gearū swa ealre hire lichoman þeninge ofgifen. þ.
30. mihte. ða geacsode þ ðære arwurðan.
31. on cyricean. oððæt. byrigean.
32. ða. þ hi man ðyder bære. þ ða.
33. onhylde heo hi to þā líce 7 on gemett. gebiddendra.
34. hyre spræce lifigendre. þ. abæde.

Page 290. 1. scyppendes. þ. frā. miclum cwylmnessum 7

B. swa singalum onlysed.
2. moste þ hyræ bena na lator gehyrede næron þonne.

O. 1. scyppe,des. þ. fram. miclum cwylmnessum (y *on eras.*).
2. onlysed (lyseđ *on eras.*). hyre.

Ca. 1. scyppendes mildheortnysse. þ. frā. myclū cwylmnessū.
2. onlysed. hyre.

Page 290. 3. þ.

B. 4. lichaman. þam hwilwendlicum geswencnessum éce.
5. méde.
6. Mid (*ornate* M). þi ða seo foresprecenæ. ðeowen torhtgyþ. gear.
7. gyta. hlæfdian forþfore on. life. *7.*
8. heo þa swa swiþe. þære untrumnesse þe beforan cweden wæs.
9. þte þa ban. ða seo.
10. nealæcte (æcte *on erasure*) tó leornesse. þ. oþerra leana.
11. ðære. ontyrgnesse beswicode. þry dagas (*p.* 265) 7 þryo niht.
12. þ. uncwysse.
13. gesyhðe gereced.
14. heo locode upp on heofonas 7 þus ongan specan. gesihðe þe heo þis gecweden hæfde þa geswigode (*no more*).

O. 3. þonne æfter. dagum (dag *on eras.*). þ.
4. lichaman alæded. þam hwilendlicum geswenc,nessv̄ (t *not 1st hand*, v̄ *rudely out of* e).
5. Mid þy þa seo. þeowe (o *on eras. of* a).
7. hlæfdian. on þyssum. *7.*
8. untrumnesse.
9. þ . . . þa ban (3 *eras.*). nyhstan. tid nealæcte.
10. tolesnesse nalæs þ. oþera lima.
11. beswicade. þry dagas (g *on eras.*).
12. niht. þ.
13. gaslicre gesyhðe geréted.
14. úp on. ongan. gesyhðe.
15. behealden. miclum.
16. þa þus cw̄ (þaþ *out of* þuw).

Ca. 3. þonn̄. dagū þ.
4. alæded. þā hwilwendlicū geswenctnesse.
6 þy ða seo. gear æft̄.
7. læfdigean. on þyssum. hæfed. *7.*
8. swyðe. untrūnysse.
9. þ na ða bán to láfe. nyhstan ða.
10. nealæcte. tolysnesse nalæs þ án oðra lima.
11. ðære. ða. þry.
12. niht fulle þ. heo mid gastlicre.
13. gesyhþe.
14. locade upp on. ongan. gesyhþe.
15. behealdende wæs. cw̄. myclum.
16. ða þus cw̄. geswigode.

Page 290. 17. hwón. swa swa heo wære biddende his andsware ðæs þe
B. heo tó sprecende wæs swa swa heo leohtlíce spræc æfter þon.
19. nænigum þingum ic þas bliðe.
20. mæg 7 þa eft medmicel. geswygode 7 þa cwæþ ðryddan.
21. gyf. nænigum. ne mæge. halsige þ þær ne.
22. si lang. betweonum 7 þa swygode eft.
23. dide 7. þus þ. geendode gyf hyt.
24. aræd sy. þæs cwyde onwend beon mote. bidde.
25. halsige þ þær ne sie. becweonan (*sic*) þonne. nyhste niht án.
26. ða heo. ðis. frunan hi. ymbsitendan wiþ hwæne.
27. þa cwæþ. wið mine ða leofostan modur æþelburge þa.
28. hi on þam þte. þam cóm þ. hyre.

C. S. 26. cwæþ ða.

O. 17. hio bídende (i *on eras.*). 7 sware (89[a]).
18. þam.
19. æfter. nænige. þas bliðe.
20. medmycel.
21. nænige. dęge (*curve under* e *later*, g *on eras.*). mihte ic halsige þ.
22. sie lang. betweonum.
23. 7 þa þus.
24. sie. bidde 7 halsie.
25. sie. betweonum þonne. nyhste niht an.
26. ða þis (i *out of* u) cw̄. frunan hi.
27. cwæð hio.
28. æþelburge. ongeaton, hire (*omitted words interlined; variants* hi on; þ; þider cō þ heo).

Ca. 17. lýthwon. andsware ðone.
18. þā ðe.
19. cw̄ nænige. bliðe.
20. medmicel. geswigode cw̄ heo ða þriddan.
21. nænige ðinga to dæg. mihte (*p.* 119). halsige þ ne sy lang.
22. betweonū swigode.
23. 7. þ. geendode. aræded si.
24. ðes. bidde 7 halsie þ ne si máre.
25. betweonan ðonū. nyhste niht ða heo ða.
26. cw̄. frunon hi ða. hwæne.
27. cw̄. ða. moder.
28. ongeaton hi on ðon þ. þon ðider com þ.

Page 290. 29. sæde. neahtide hyre forðfore (*p.* 266) And eac. wæs
B. swa heo.
30. ða. forþgewat þ. onlysed fram.
31. hyre lichaman. untrūnesse. inn eode ecere hælo.

C. S. 29. forþferednesse.

O. 29. sæde. nehtide hyre.
30. þ. alysed fram.
31. lichaman . untrumnesse (*before* un *eras. of* 1).

Ca. 29. sæde ða.
30. ða. forðgewát þ. alysed fram bendū hyre.
31. untrumnysse. éccre (*sic*).

Page 292. 1. þa (þ *ornate*). æþelburhge inn abbudessan þenunge.
B. willsume.
2. þeowen. nama was hildeliþ 7. manig gear þ.
3. ytemestan yldo hyre on þam ylcan mynstre fore wæs æghwæþer.
4. ðinga foresceawunga ða. gemægnū.
5. belupon. gehæledum. ðeodscypes.

C. S. 1. wilsumnes.

O. 1. þa. æþelburhge on abbuddyssan (a *on eras.*, an *small at end* este n *of line*). ðenunge. willsum . . . (3 *eras.*) þeowæ (o *out of* a ? *by eras.*, a *of* æ *eras.*).
2. nama. hildehlið 7. þ.
3. ytemestan yldo hyre. ylcan. framlice.
4. ęg . hwæþer (a *in* 1*st* æ *added later*, 1 *eras.*). on ðara. þa þe to (89ᵇ).
5. weorcum (*on eras. top of* b *seen above the* w) belumpon. gehylde (yl *on eras. of* 3).

Ca. 1. æffyligde æþelburhge on. þenunge.
2. ðeowa ðære. hildehlið 7. geár þ.
3. ytemestan yldo. þā ylcan. framlice.
4. on ðara. gemænū weorcū belumpon.
5. gehylde reogollices ðeodscipes.

Page 292. 6. licode hyre. for nearwnesse. þ.

B. 7. is þ. bán upp ádon ðara. þeowena ðe þær.
8. bebyrged. 7 hi het a cirican asettan. eadegan.
9. on anre. gehealdan 7. swiþe. syþþan.
10. ætywde.
11. stenoes (*the* c *left unfinished and later roughly turned into* o) becóm. oþer. ætywdon.
12. þa man mæg on. béc geme(*p.* 267)tán. hi rædeþ. ðas.
13. álæsan.
14. tó.
15. ylce boc sægð þ. þam líctune gewurdon.
16. gesamnunge. sū gesiþ.
17. wíf untrumnes. hyre. þ hi hæfedon.
18. þystredon þ. nyhstan.

O. 6. hyre fore nearonesse.
7. is. þ. ban úp. þær bébyrigede (*accent ?*).
8. on cyricean gesettan (*last* a *out of* o).
9. on anre. gehealdan (eal *on eras. of* 4). 7. syððan be,rhtnes.
10. heofonlices stences (*omitted words interlined ; variants* ætywde ; wundarlices).
11. becom. oþer. wundur ætywdon þa (a *on eras.*).
12. on. hie.
13. alæson (æ *on eras.*).
14. wundur. nis to forlætanne.
15. ylce boc. þæt. lictune.
16. gesið.
17. wif untrumnes. hyre eagan 7 þa þurh. þ. hefegadan 7 þystredon.
18. þ he, æt nyhstan (e *out of* i).

Ca. 6. licode. nearonesse ðære. þ.
7. is þ. bán upp adón þæra. ðeowa.
8. bebyrigede. on cyrican. ðære.
9. ðær on anre. gehealdan 7 Ðær swyðe. syððan beorhtnys.
10. ætywde. mycel swétnys.
11. becóm. tacen. ætywdon.
12. on. béc gemétan. hi ræðeð.
13. alésan.
14. ðonū. nis no to forlætanne.
15. ylce bóc. þ æt þā lictune.
16. gesiþ. ða gestód.
17. wíf untrumnes. eagan. þ. hefigodan 7 ðystrodan þ.
18. nyhstan nænig.

Page 292. 19. ne mihte myd þi. ða. blindnesse.
B. 20. nihte. wunode þ. becóm. mód gyf.
21. þan. gode. gehalgodra.
22. 7 æt þara. hyre gebeda þ. mihte.
23. þ. onfón. ylde.
24. þ hyre. mód becóm. wæs gelæded þ wíf frā hyre.
25. þeowum þinenum. þam. þar neah wæs pær.
26. andettende. anwealhne.
27. þam líctune. lange.
28. gebigedum cneowum (*p.* 268) hi gebæd 7. þ hyre béna gehyrede.
29. 7 sona þ gelamp þæs. gebede áras.

C. S. 25. neah wæs ðær heo wæs andettende.

O. 19. mihte. ða. on blindnesse.
20. nihte þær (æ *out of* u). wunade þ hire wunade (þ. h. w. *struck through*). þ hire becō.
21. þam. gode. od gehalg,ra.
22. 7. hyre gebęde þ. mihte þ.
23. eft (90[a]). ylde.
24. hyre. mód becom. fram hyre ðeowum (o *by imperfect eras. out of* a).
25. þine . num (1 *eras.*). þam.
26. ándettende þ. ónwealh, ne (o *out of* a *by eras.*, h *on eras.*). ða.
27. lictune. lange.
28. gebigdum cneowum hyre gebęd 7 sona geearnade þ hyre (*tick under* ę *in* będ *later*). gehyrede.
29. 7. þā gebede.

Ca. 19. mihte. ðy. on blindnesse wunode.
20. nihte. wunode þ hyre becóm.
21. þam. ðara haligra.
22. 7. þæra. relíquiū hyre gebæde þ. mihte.
23. þ forlorene. onfón. ða. ylde.
24. þ. mód becóm. frā. þeowū.
25. þínenum. þā. ðe. wæs 7 heo ðær andette þ.
26. onw,alhne. e ða.
27. to þam lictune líc rede ðara. þéowa. ðær lange gebigdū cneowum.
28. gebæd 7 sona. þ. béne (*p.* 120) gehyrede wǽron 7. ðæs. frā þam gebede arás ær ðon.
29. þ. gyfe ðæs abedenan. 7.

Page 292. 30. þ. gyfe. abedenan. 7 hi ær.
B. 31. ðeowen be handum. gelædde heo þa.
32. fóta gangum. ham wæs hweorfende. þam.
33. þam þ hwyllwendlice ánforlete þ heo on hyre.

O. 30. gyfe. abedenan. 7.
31. hyre ðeowa handum. hyre (y *and* e *on eras.*).
32. gangum. wæs hweorfende.
33. hwilwendlice. forlet[e], þ. on hyre.

Ca. 30. ðeowa handū. gangū. wæs hweorfende.
31. þ hwilendlice. forlete þ. on.

Page 294. 1. ætywde. halegan. ahton.
B. 3. Dære (*ornate* Ð). tíde eastseaxena ríce. þeos ylce. segð.
4. willsuma. nama. 7 þæs.
5. gemyngodon. man æwfest on. gelomlic on.
6. halegum. swiþe geornfull in arfæstum.
7. 7. sundorlif. munuclif. foreberende eallum. welū.

C. S. 3. Ða ðære.
5. ærest on his.

O. 1. ætywde. on. ahte, .
2. gyfu.
3. Dære. ylce. libellus boc (*same ink*).
4. willsuma. sebbe þæs þe we (se *out of* si).
5. gemyngedon. æfæst on. gelome on halgū.
6. geornfull on arfæstum wæstmū.
7. 7. sundurlif 7 munuclif. forberende eallum. welum.

Ca. 1. ætywde. mycel. ða. on heofonū ahton.
2. gyfu.
3. ylce bóc.
4. willsuma. sibbe þæs ðe.
5. gemyngedan. on. dædū. gelome on.
6. halgū gebedū. swyðe geornfull on arfæstū wæstmū ælmessena 7.
7. sundorlif. munuclif. foreberende eallū. weolū.

Page 294. 8. ðæs eorþlican ríces þ líf (*rough* a *on abrasure*).

B. 9. 7 þ. ríce. gyf. wiþstode þ wiþer(*p.* 269)wearde.
10. wífes þanan manegum was. þte.
11. swylces módes wær má gedafenade þ he wære to bisceope gehalgod.
12. he cining. myd. ·XXX·. þam rice wunude.
13. ðæs heofonlicean rices. licumlicre úntrumnesse.
14. swiþe. 7 on þære. þa manode.
15. wif 7 hi ða gyta. þeowedon þa he þ for (*words omitted supplied by modern hand in margin from* 'Ms Cantab.').
17. úntrumnesse úneaðe. com. bisceope. nama. waldere. eorcenwaldes.

C. 14. he *deest* (*after* 7).

O. 8. arū þæs (90^{b}). eorðlican rices ðæt.
9. þ. wiðstode þ wiðerwearde mod his wifes.
10. monigum. cwæden (a *of* e *eras.*) þ swylces.
11. mæ . . . (e *of* æ *eras., then* 3 *eras.*). bysceope. þonne he cyning.
12. om (*sic*) þam rice.
13. heofonlican rices. licumlicre untrumnesse.
14. 7 on þære. þa.
15. wif. hi (i *eras. on of* 2). gyt géna (*not* 1*st hand*). ætgædere. þeowde, (w *on eras. of* d). hi. ætgædere.
16. mihton.
17. þa he. untrumnesse. com.
18. bysceop,. nama. eorcenwaldes.

Ca. 8. árū. eorðlican rices þ.
9. þ. forlætan. hī. wiðstode þ wiðerwarde mod his wifes þanon monigū.
10. þ swylces.
11. má gedafenode. ƀ gehalgod þonū he.
12. wǽre. þa ðrittig. on þā rice awunode.
13. ðæs heofonlican rices. untrūnesse myccelre.
14. swyðe. 7 on ðære he. þa.
15. þ hi ða gýt ætgædere ðeowdon ða hi má ætgædere.
16. mihton middaneard.
17. þ ða. untrumnesse. cóm.
18. ƀ ðæs nama. eorcenwaldes bisceopes.

Page 294. 19. bissceopes æfterfylgend 7. þone æwfæstan hád.

B. 20. ðone þe he ær willnode.
21. þam ylcan bissceope micell únlytel þearfum. gedælende 7.
22. sylfum gehealdende ác. ma.
23. willnode (*after this words from* swylce *to* ac he *repeated, but with variants,* swilce; bisceope micel; 7 he). þearfum. wunigan. heora ríces.
24. þá hefegad. þære. untrumnesse. ongeat þ.
25. deaþes. ongan. cynelican. man.
26. án(*p.* 270)drædan. miclum sáre weht þy.
27. unwurðes oððe úngerysenesse gedyde myd.
28. muþe oððe. oþera. styrenessum. hine ða.
29. bisceop. þa wunode ða bæd he him forgeafe.

C. 26. (7ª *complete*) cumende. Ond. micluń sarum.
27. gewæced. oððe.
28. muðe oððe. oþerra. ða.
29. bisceop. þa.

O. 19. bysceopes æfterfylgend 7.
20. æfesttan hád (*2nd* t *on eras.*). willnode.
21. þam ylcan bysceope. þearfum to dælanne.
22. 7. sylfum wæs gehealdende. ma wilnode.
23. gaste wunian (*vertical dividing stroke at* e).
24. þa hefigad. ða. untrumnesse. ongeat.
25. hī deaþes. ongan. cynelican modes man.
26. he þoñe, tó (91ª) deaþe cumen. miclum sarum gewæced.
27. unwyrðes oððe.
28. muðe oððe. his oþera leoma.
29. bysceop on. þa wunede.

Ca. 19. bisceopes æftfyligend 7. bletsunga ðone árfæstan hád.
20. þone lange. wilnode.
21. þā ylcan þ mycel. dælanne 7.
22. hī sylfū. gehealdende.
23. wilnode. ðy.
24. þa hefigad. untrūnysse. ongeat þ hī.
25. ongan ðæs cynelican modes mann hī.
26. þoñ. cumen. miclū sarū gewæced ðy.
27. unwyrðes oððe ungerisenes.
28. muðe oððe mid his oðra. styrenessa gehét hī ða tó.
29. þ on ðære. þa wunode.

Page 294. 30. sceolde ðæt. ma manna inne nære buto se bisceop 7 þ
B. hit swa wære 7 twegen.
32. bisceop þ hit swa beon sceolde swa. he (*before* he *eras. of* s).

C. 30. forgeafe ðonne. sceolde. ma.
31. nære ðonne. bisceop. Ond. ðegna.
32. bisceop. luflice.

O. 30. forgeafe. sceolde þ. ma.
31. inne (ne). bysceop.
32. bysceop þ. luflice. dyde.

Ca. 30. þ he hī forgeafe þonn̄. sceolde þ.
31. þonn̄. bisceop. ðegna.
32. bisceop þ. luflice. swa (*p.* 121).

Page 296. 1. þte. ylca. limu.
B. 2. on styllnesse. 7 lyt hwón slep.
3. frefrigende. nearanesse ðære gemyngodan.
4. afyrrde 7. swylce. ætywde hwylce.

C. 1. illca. limo.
2. onslep ða.
3. gesihþe sio him̀. ðære gemyndgedan.
4. afirde. Ond eác swilce. æteowde.

O. 1. þæt. ylca. lima on stillnesse.
2. onslæp(t),e.
3. frefre(n),de gesyhðe. neoronesse gemyngedan.
4. 7. swylce. ætywde hwylce. sceol(de), þis willendlice lif.

Ca. 1. æft medmyclū. þ. ylca. wer on stillnesse his lima.
2. ,re(ge)stan. onslæpte ða.
3. frefrigende. hī. ða. gemyngedan.
4. 7. . swylce hī ætywde hwylce.

Page 296. 5. ðis hwylwendlice lif. he eft sæde æfter. þry wæpnedmenn.

B. hrægelum.
7. ðara. sittende. ræste.
8. cómon (*p.* 271). frunon hi. sittendan hu be.
9. geweorþan sceolde ðam. hí to úntrumum ðyder neosian cómon þa hi gefrunon hæddon þa cwæþ he þ his sawl.
10. ænigum sáre 7.
11. micelre. útgangende. lichaman.
12. sæde þ. þryddan. forþferan.
13. ðinga. gesihðe geornode forþon æfter.
14. nóntide ða.

C. 5. ðis. lif. seolfa æfter.
6. sæde. hrægelum.
7. gegerede. sittende. Ond ston (*sic*).
8. oþre. comon ða. hie.
9. be. sceolde ðone. hie.
10. niosian comon cwæþ. his saul. ænegum.
11. utgangende.
12. cyþde 7 sæde. ðriddan. forðfaran.
13. ðinga. gesihþe.
14. æfter ðy. gefylledre nonntide.

O. 5. sylfa.
6. æfter þon, sæde þry . . . . (4 *eras.*).
7. beforan (a *out of* o).
8. ða ðe. comon. frun . on hi ðone (1 *eras.*).
9. be. geworþan sceolde þo . ne (*eras. of* n). hi.
10. neos,an i coman. þ his saul. ænigum. ac mid.
11. utgangende. lichaman.
12. sæde. ðriddan. (91b) þara.
13. gefylled wæs,.
14. æfter ðy. gefylledre nontide.

Ca. 5. ðis hwilendlice lif. geéndian. sylfa,
6. æft̄ þon sæde. wæþnedmenn to hī. beorhtū hrægelū.
8. geferan þa ðe mid hī coman. frunon hi þone sittendan hu.
9. hī. sceolde þe hi.
10. cóman cw̄ he þ his sawul ænigū.
11. mycle beorhtnysse. utgangende. hī.
12. cydde. þ. ðy.
13. æghwæðer. ðinga. gesihðe geleornode.
14. ðriddan. gefylledre nontíde semninga.

Page 296. 15. sæmninga. slepe 7 butan. gefélnesse.

B. 16. ðone. forðgewat. þa gearwedon hi.
17. lichaman to bebyrgenne on stænenre þryh. hi ða. þæne.
18. lichaman. onsettan. lichama spanne. þonne seo þryh (*sic*).
19. þa heowon hic þone stan. swiþe. hi mihton. toætycton.
20. lengo. twegera gemet. Ac þa gýt. þ.
21. hi. lichaman niman mihton. micel únyðnes gewurden be.
22. byrgenne ða ðohton hi. þ hi oðre ðurh fundon (*p.* 272).
23. þonne lichaman. cneowum bigdon.

C. 15. onslepe butan.
16. sares (7^b) ðone. ońsende 7 forðferde. gearewedon hie.
17. lichoman. bebyrgenne stænene ðruh. hie ða ońgunnon.
18. ðære þruh.
19. hiowon hie. stan. hie. toætecton.
20. lengio ðære. þa gyt (y *dubious*). þæt.
21. hie ðone. meahton ða. unæþelicnes.
22. be. byrgnesse ða. hie oððe.
23. oþre þruh. cneoum gebigde.

O. 15. onslæp,e butan. gefelness sares.
16. forðferde. gearwedon hie.
17. lichaman to be, byrigenne. þurh. hi ða ongunnan.
18. lichaman. onsettan. lichama. spanne (a *out of* o). þryh.
19. þa. hi. stan. hi mihton 7 toætycton.
20. þa. þ hi.
21. lichaman nyman mihton (y *on eras.*). unaþylicnes.
22. be. byrignesse. ðohton hi. þ hi.
23. oððe oþre þruh (ru *on eras.*). lichaman. cneowum bigde i *out of* e).

Ca. 15. onslæpte butan. yfelnesse sares.
16. forðferde. gearwodan hi.
17. lichoman to bebyrigeanne on stænenre. þa hi ða.
18. ðær onsettan. ðære þryh.
19. þa. hi. swyðe. hi mihton. toætycton.
20. ðære. gemét ac no þa gýt. þ hi.
21. lichoman þær on don mihton ða wæs mycel unðyldlicnes.
22. be. byrignesse. ðohton hi. þ hi oððe.
23. þryh. cneowum begde.

Page 296. 24. þam þ hi. inngæ don mihton.

B. 25. gewurden þ. þ naþer.
26. ðyssa. stod. bisceop. cinges.
27. þan lice. swæfred. æfter. rice.
28. micele mænigeo. seo þurh.
29. gerisenlicre lengo fundon to gemete. lichaman. þam þte fram.
30. heafedes. swilce mihte wangere. geset.
31. fram. þæra fota. gemet þætte seo þur^{h}, þam.
32. lichaman lengere. godes wer. on.

C. 24. þ hie. ða wundurlicwise.
25. heófonlic. þ te nohwæþer.
26. stod. bisceop.
27. swefræd. æfter. rice. eác.
28. mengio monna. sio þruh.
29. lengeo.
30. eác swilce. wangere betwih. Oñd.
31. fota. fingre (*sic*). sio ðruh.
32. legre ða. món.

O. 24. þ hie. on. mihton. wundurlicwise.
25. þæt (*bis*). nohwæþer þyssa.
26. stod se bysceop.
27. þam lice sigehea^{r}; d (l *eras.*). swæfred. æfter. rice.
28. micel menigo. þruh.
29. gerisenlicre lengo. lichaman. ðon þæt fram.
30. mihte. betwih.
31. fram dæle (92^{a}). fota. þam lichaman.
32. man bebyriged.

Ca. 24. ðon þ hi. on gedón mihton. ða.
25. þ. þ.
26. þyssa beon ne sceolde. ƀ.
27. þā. swæfred ða. hi. rice.
28. mycel menigeo. wæs seo þryh semninga gemeted gerisenlicre lengo.
29. þ frā.
30. ðæs. mihte wóngere betwih.
31. frā. fota. gemétt. þā
32. ða. man bebyriged on.

Page 296. 33. apostoles manegum. geleornode.
B. 34. þ. heofonlican eadignesse gestáh 7 gehyhtæ 7 inn eode.

C. 33. ciricean. ápostoles ðæs.
34. heo þa heofonlican.

O. 33. cyricean. geléred (*very rough* l *on eras. of* r *or* h).
34. þ. þa heofonlican. eadinesse.

Ca. 33. cyricean. monungū. geræred. geleornode þ.
34. heofonlican eadignysse gehyhte .;. (*stops as at end of chapter* XV *is in margin*).

Page 298. 1. Sȝ (*ornate* S). feorþa bisceop wæs westseaxena heleutherius
B. wæs.
2. was haten wæs haten (*p.* 273) ægelbriht se þridda wæs haten wine.
3. cenwalh cyning forþferde. rice. ylca heleutherius.
4. bisceop. ealdormenn. þam.
5. betwyh. 7 tyn winter. on. heleutherius.

C. 1. bisceop. eleutherius.
2. æfterra. ðridda. wine.
3. ða cenwealh. forð (8[a]) ferde. rice. eleutherius.
4. bisceop. ða. ealdormen. ðæm.
5. Ond betwih. gedældon. Ond tyn winter heoldon. hiora rice eleutherius.

O. 1. bysceop.
2. æftra. ægelby,ht ðridda. wine.
3. collenweah. on þæs rice. ylca.
4. bysceop. ealdormen. þam.
5. betwih. gedældon (dæ *on eras.*). tyn winter heoldon. on. rice.

Ca. 1. Se feorða westseaxna ƀ leoutherius. sæ.
2. æftra. ægelbyrht. wine.
3. ða collenwealh. on. rice se ylca leutheriu'.
4. ƀ. ealdormenn (*p.* 122). þam ríce.
5. betwih hī gedældon. tyn winṫ heoldon. on. rice leutheri'.

Page 298. **B.**
6. se bissceop. 7. bisceop for.
7. bissceope on. bissceopes tíde.
8. oferswiðe (*small, corrector's style*) 7 feng to westseaxena (*rest wanting*).
9. rice cadwalla cining 7 þa ealdormenn wæron geflymde 7 mid þi þe. winter rice heold. cining. ða.
10. innbryrded. ðæs upplican rices. þ eorþlice rice.
11. ylcan bisceopes tíde. rome. lif geendode.
12. heræfter sweotolicor is to secganne.
13. ÐA (*ornate* Ð). hund 7 syx 7 hund seofontig wintra æfter
14. þ te æþelred myrcna cining.

C.
6. bisceop. Oñd þeodor bisceop for.
7. bisceope. ðæs bisceopes.
8. ealdormen. ceadwealla.
9. ðy. tu winter rice. ða.
10. uplican rices. Ond.
11. bisceopes tide. Ond. life.
12. heræfter. sweotollicor to ..... secgenne (*eras.* ?).
13. þ .... ymb (*defect. in MS.*). 7 s.x (*def.*). seo..... menniscnesse (*defect.*).
14. æþelred.

O.
6. bysceop. 7 beodor (*sic*) bysceop for. gehalgad hæfde.
7. bysceope on. 7 þæs bysceopes tide.
8. óferswiðde. ealdormen 7 ceadwalo. tó.
9. twa winter rice.
10. onbryrd. upplican rices 7 þ eorðlice rice. on.
11. ylcan bysceopes tid. rome. lif.
12. heræfter. sweotollicor tó secgeanne.
13. Ða. æfter.
14. þ æþel.red (d *eras.*) myrcna (y *on eras.*).

Ca.
6. bisceop. 7 theoder ƀ for. gehalgod hæfde.
7. ƀ on. 7 on. ƀ.
8. ealdormenn 7 ceadwalo.
9. ðy he twa wint rice.
10. onbryrd. ðæs upplican rices. þ eorðlice rice forlét on.
11. ylcan. rome. ðær. lif.
12. swutollicor. secganne.
13. Ða.
14. þ. myrcna. gelædde mycel weorod.

Page 298. 15. werge werod. (*p.* 274) forheregode. mynstra butan.
B. 16. oððe godes egesan bærnde 7 fornam 7 hrofeceastre.
17. 7 eac swylce putta in þære bisceop wæs ðeah. on ða tid.
18. andweard ne wære þa he þa þ anfunde þ.
19. eallū æhtum.
20. forheregod. cyrde. seaxulfe myrcna bisceope.
21. sealde. æhte. land.
22. 7. cirican þeowude. hwyder swa þonne þearf wæs ferde (*cross on* d *in* hwyder *erased*).
23. ciricsang. on sibbe lifde his líf eac geendode.

C. 15. wær ḡ (*sic*). Ond cent forhergade. ciricean bu ... stnesse (*def.*).
16. oððe. egesan. hwyrf .... ceastre (*def.*).
17. swilce. bisceop þeah ðe. tid.
18. fornaṁ.
19. þ onf. nd. (*not legible*). here.
20. forheregod (*2nd* e *not certain*) ða. seaxulfe. bisceope (*final* e ?).
21. hiṁ. ciricean æhta oṅd. land 7.
22. ciricean. þeowde. hwider.
23. ciricsang. Ond þær in (8b) sibbe. lif geendode.

O. 15. wẹrge. cyricean (92b). butan gesyhðe.
16. oððe. egesan hwy,fde. fornam 7.
17. swylce on. bysceop. ðe (ð *out of* t). on þa tid.
18. 7 wea,d. fornam þa.
19. þa þ onfunde þ. cyrice. hyre.
20. forhergod. cyrde. seaxulfe. bysceope.
21. him (i *on eras. of* 2). cyricean æhta. land 7 he on þære cyricean.
22. hwider.
23. cyricsang. on. lif.

Ca. 15. cyricean. butan gesyhðe.
16. oððe. egsan 7 hwyrfde he eac swylce to hrofeceastre on þære.
17. bisceop ðeah. on þa. ðær 7 weard.
18. fornám.
19. þa þ onfunde þ his cyrice eallū hire æhtū.
20. beréafod. forhergod. cyrde. seaxulfe myrcna b.
21. hī. cyricean æhta. medmycel land 7.
22. on ðære cyricean. þeowde.
23. cyricsang. ðær on. lif geendode.

Page 298. 24. þam. bissceop inn hrofeceastre cwichhelm. bissceope.
B. 25. æfter. for gifernesse woruldgóda.
26. fram þam bisceope selde. 7 he þa gyfmund. bisceope gehalgode.
28. ymbe. gear ðæs. æþered myrcna cining centland.
29. forheregode þ is þ. gear ecgferðes. ðæs.
30. ætywde. monþe níwe. is haten.

C. 24. ðæm. bisceop. hrofeceastre. bisceope.
25. æfter. fore weoþelnesse.
26. from ðæm bisceopsetle gewat. bisceope.
28. twa. ðe æðelheard.
29. þ is. gear. ðæs.
30. æteowde. niowe. Ońd.

O. 24. þam. bysceop on. bysceope gehalgade.
25. æfter. fore weþelnesse woruldgoda.
26. fram þam bysceopsetle gewat. þa. bysceope.
28. gear. æþelheard. centland.
29. þ nygoðe gear. þa ætywde on agust'.
30. niwe. cométa.

Ca. 24. ðam. þ on. þ.
25. medmycelre. weðelnysse woruldgoda frā þā bisceopsetle.
26. þ.
28. Ða (Þ *coloured*). tu géar. ðe æþelheard myrcna. centland.
29. þ is þ. gear. ðæs. þa ætywde on.
30. niwe. comméta.

Page 300. 1. þry monoþ áwunigende wæs 7 on uhttid (*p.* 275) wæs yrnende.
B. 2. micelre sciman. berende þy ylcan.

C. 1. þri monaðe. áwuniende. Ond in. upyrnende swa swa scinendes dæges.
2. ilcan.

O. 1. þry. áwuniende. on uhtide. uppyrnende.
2. mycelne sciman. berende. scinendes dæges þy.

Ca. 1. ðry. on uhtantide. uppyrnende.
2. mycelne sciman. berende. scinendes dæges ða ylcan geare.

Page 300. 3. geare wæs unsibb gewurden betwyh etferðe cininge.

B. 4. þam arweorþan bissceope wyllferþe. ylca bisceop. áscofen (*junctim*).
5. ádrifen (*junctim*). bissceop selde 7. bisceopas. stowe sette wæron.
6. norðhymbra ðeode ræddan 7 lærdon þ wæs bosa.
7. dera mægþe. beornica mægðe. sé bosa. eoforwicceastre.
8. bisceopseld 7. inn hægestealdes éa. inn lindesfarona éa.
9. hi. munuchâde on bissceophad. þam.
10. eadhæð eac inn lindes ege landes to bisceope gehalgode. niwan.

C. 3. geare. towesnes. ecgfriðe cyninge. On ðone arwyrðan.
4. bisceop.
5. bisceopsetle. bisceopas. stowe.
6. þa þe norþanhymbra ðeode. wæron .... ðæt (*perhaps* þe þa *in vacancy*). boosa se steorde.
7. þære mægðe (deira *above modern*). eata (ta ?). beorneca. eo ..... setl (*defect.*).
8. ea . ta (*erasure after* ea). heagos ..... ss . farona (*defect.*). eá.
9. hie. bisc, had (*sic*).
10. éac aedhleð. lindesse mægþe. bisceope. ða.

O. 3. geare. towesnes 7 unsibb. betwih ecgfrið, cyninge.
4. arwyrðan bysceop willferð. ylca bysceop.
5. bysceop(93[a])setle 7. bysceopas. stowe.
6. þ. bosa.
Dære
7. þære (*modern correction*). mægþe 7 ea . ta (h *eras.*). hæfde. (*cross erased*). on eoforwicceastre.
8. bisceopsetl 7. ea . ta (h *eras.*) on heagostealdes. on lindesfarono.
9. hi. mununchade on bysceophade. ðam.
10. eadhæð (hæ *on eras.*) on lindesse. bysceope gehalgade þa niwan ecfrið.

Ca. 3. towesnis 7 unsibbe. betwih ecgfriðe cyninge 7 ðan arwurðan bisceope wilferðe.
4. ylca þ. asceofen.
5. bisceopsetle 7. stowe.
þeode
6. ða þe. ,fore. þ. bosa.
7. ðære. on eoforwicceastre þ setl 7.
8. on heagostealdes éa. on lindesfarena éa.
9. hi. on bisceophade. þā.
10. eadhæð on lindesse. niwan ecfrið.

Page 300. 11. ecgferð. cining. on.

B. 12. 7. ylce mægð þysne bissceop to agenum onfengon.
13. æþelwine haten. geadgar (*sic*). feorþa cynebriht.
14. mægþ eadethe . (*sic*) saxulf bissceop. swylce.
15. myrcna bisceop 7 mid (*p.* 276) delengla. was. lindesege ádrifen (*junctim*).
16. hi. oðera mægða. gewunode.
17. on eoforwic eadheð 7 bosa 7 ealhta fram.
18. bisceope 7. þa. æfter þrym. willferðes.
19. þissū geríme. bisceopas toætycte trumbryht. Hwearf tó þære.

C. 11. ecg[frið] (frið *uncertain*). geflemde.
12. sio. þ . s ne (*defect.*). bisceop.
13. æfterra. æþelwine.
14. sio. eadhæþe seaxulf bisceop se eác (8^b *ends*). (9^a) . . . lce (3 *gone*).
15. bisceop . Ond. ða.
16. eágfrið hie. in . . . . oþerra mægþa (*defect.*). awunode.
17. gehalg . . . in eoforwicceastre (3 *gone*). 7 bosa. frō . . . . . ore bisceope (*rest gone*).
18. eác swilce æfter þrī . . . . . wilferþes (*word gone*).
19. rime . . . . bisceopas (*word gone*). trumberht.

O. 11. cyninc. on.
12. 7. ylce. þysne bysceop.
13. se æresta wæs æþelwine. eadgar (d *on eras.*). cynebyrht.
14. seaxulf bysceop (s *out of* f, ceo *on eras.*). swylce.
15. bysceop.
16. ecfrið. on. oþerra mægða.
17. gehalgade on eoforwicceastre. eadhæð 7 bosa (hæ *on eras.*). fram þeodore bysceope 7 he þa.
18. æfter. willferðes.
19. þyssa. bysceopas toætycte trumbryht.

Ca. 11. hi geéode. on.
12. 7. ylce. þysne þ.
13. se æresta wæs æþelwine. se ðridda. cynebyrht (*p.* 123).
14. seaxulf bisceop. swylce.
15. myrcna þ. ða ecfrið.
16. on. oðra. awunode.
17. on eoforwicceastre. 7 bosa. frā theódere bisceope 7.
18. þrī gearū willfreðes aweggewitenesse þyssa ríme.
19. bisceopas toætycte trumbryht to cyricean.

Page 300. 20. tó hægestealdes. tó. éa.

B. 21. þas tid. angelcynne underðeoded ealdhæð.
22. tó bisceope hreopsætna cyrican.
23. of lindes ége fór forþon. æþelred myrcna.
24. begeat.
25. Þa (*ornate* þ). willferð bissceop. bisceopscire. 7 he lange.
26. manige stowe. tó.
27. brytene 7. f. eondscype (r *erased partly*) ðæs gemyngodan.
28. on his eðel (*p.* 277) 7 on. bisceopscire onfangen.
29. mihte he þa hwæðere fram þære þenunge. bewered beon mihte (=*whole line* 29).

C. 20. ciric . . . heagostealdes eá Ond. lindesfearona eá.
21. pehta. sio in ða. oñgelcynnes rice.
22. bisceope hrypsætna ciricean.
23. ða æþelred.
24. begeat.
25. þa. bisceop. bisceopscire. 7 he.
26. stow. (*last uncertain*). Ond he.
27. ðe. gemyndgdan.
28. eðle. bisceopscire.
29. meahte . . meahte (*letters gone*) hwæþere . . . . . ðenunge bewered beon (*letters gone*).

O. 20. cyricean heagostea,des. æata (a *of* æ *eras.*, æa *on eras.*). lindesfarena.
21. pehta mægþe seo on þa tid wæs óngelcynnes rices.
22. eadhæð (hæ *on eras.*). bysceope hryp(93b)sættna cyricean.
23. æþelred. mægþe.
25. willferð bysceop. óf. bysceopscire 7 he.
26. stowe.
27. brytone 7 þeah . . . (*eras. of repeated* þeah). fore feondscype. gemyngedan.
28. on. eþel. on. bysceopscyre onfangen.
29. mihte ne mihte. hwæþere fram. þenungge bewered beon.

Ca. 20. lindesfarena éa.
21. pehta. on ða tid. angelcynnes ríce underðeoded.
22. ƀ hrypsættna cyricean.
23. forðon þe. myrcna.
24. begæt.
25. Ða willferð ƀ. bisceopscire 7 he.
26. stowa. róme.
27. brytone 7. ðe. feondscipe. gemynegodan.
28. on. on. bisceopscire onfangen.
29. mihte ne mihte. hwæðere frā. ðenunge bewered beon godspell.

Page 300. **B.** 30. læranne. cyrde on suðseaxena mægðe gemære (*words omitted supplied in margin by mod. hand*).
32. landes. ðusendo hyda 7 hi. gyta hæðenum begange.

C. 30. godspelles to lærenne .... cirde (*letters gone*). s . ðseaxna (*letter gone*). sio æfter contwarum.
31. west[se]a[x]na (*part gone*).
32. ðusendo ... (*blank* = 3 *letters*). h .. þære. ða gita (i *dubious*) hæðnum bigongum).

O. 30. godspel ... (les *eras.*). læranne. cyrde. mægþe. æfter cantwarum.
32. landes. 7 hi. hæþenum bigangum.

Ca. 30. læranne. cyrde.
31. cantwarū. ðæs landes seofen. 7 hi ðære. ða gýt hæðenū bigangū.

Page 302. **B.** 1. þeowedon þysse. bissceop. mid wordum 7 fullwihtes baðe þenode.
2. wæs æþelwalh (*before* wæs w *washed out*). nah.t
3. ón myrcum gefullad wæs. geornfullnesse.
4. myrcna cyninges 7 se cinig eac þa he. fulwihtes baðe aðwegen.
5. tō. 7 tō.

C. 1. ðeowdon ðisse ðeode se bisceop. ḡ leafan.
2. bæþ þenade. æþelwalh (9b) þære ðeode cyninge naht. tide.
3. geornfulnesse mercna (rc *faint*).
4. Ond se cyning eác swilce. fulwiht ..... aþwegen (*letters gone*).
5. hiṁ. oṅfeng ond.

O. 1. þeo[w],don þysse (ysse *on eras.*). [sc],bysceop. fullwihte bæð þenade.
2. æþe[l],wa[l],h.
3. tide. on mercū gefullad. geornfullnesse.
4. cyninges 7 se cyning eac swylce. fullwihte. aþwegen.
5. 7.

Ca. 1. þysse ðeode. ƀ. fulluht bæð ðenade.
2. æðelwalh. ðeode. mycelre tide.
3. ær on myrcū gefullod. láre. geornfulnysse myrcna.
4. cyninges 7 se cyning eac swylce ða. fulluhte. aþwegen.
5. hī. 7. hī.

Page 302. **B.**
6. mægða. þ. wiht land. meonwáre mægðe þ is on westseaxena mægðe 7 þeode.
8. cining swiþe bliðe on. bisceopes. 7.
9. ealdormenn on ðære. þam halegan.
10. wellan . aðwoh fullwihtes baðes 7. eoppa . 7 padda.
11. idde (*p.* 278) þa þ. folc æfterfylgendre tide.
12. fullodon. cwén. nama. hyre mægþe.
13. þ is on hwylcum þ heo gefullwad wæs . wæs.
14. wæron cristene. folcum eac eall.

C.
6. þ is wihte (*sic*). on . meanware (d *gone*).
7. ðeode.
8. c . . . . . swiðe (*letters gone*). bisceopes. Ond hc[æ]r[est] (*def.*).
9. ðegnas. ða . . . gan (*def.*).
10. aþwoh fulwihte bæþes ond. padda.
11. burhelm. oþer. ḡ þa ge æfterfylgendre.
12. sio cwen.
13. hwicceum. hio.
14. broþor ða. hiora folce (*then space of 7 letters vacant*). Ońd eal sio. suðseaxna.

O.
6. mægþe. þ. wiht ealand. meanwara mægþe on.
8. on (94[a]) þæs bysceopes. 7.
9. ða.
10. wy,lan aþwoh . (y *on eras.;* h *of* oh *on eras.;* u *eras.*). fullwihte bæþes 7. padda.
11. eoddi þ oþer. æfterfyligendre tyde.
12. fulwadan. cwen. nama wæs æbbe (a *in* e *late addition*). on hyre.
13. þ is on hwyccum. gefullad.
14. enheres broþor. cristenne. 7 eall.

Ca.
6. þ is wiht. meanwara. on.
7. ðeode.
8. on 7.
9. ðære.
10. aðwoh fulluht bæðes 7. padda.
11. bur,helm (g *not usual form, ink same colour*) 7 eode þ. ðá ge æfterfyligendre.
12. ,hi gefullodan. cwén þonū ðære nama. on.
13. þ is on hwyccū. gefullad.
14. enheres broðer. cristene. 7 eall.

Page 302. 15. suðseaxena. únwis. naman.

B. 17. munuc. háten.
18. mynster . on. stowe.
19. bosanhamm 7 wæs myd. myd sæ ymbseald. on ðam.
20. on. life 7 on earmlicum dryhtne.
21. ðeowigende. næni mann on. mægþe heora. onhyrigan.
22. láre.
23. 7. willferð. bisceop on. láre.
24. þ án þ he fram. nyþerunge. fram ðam. wale hwilwendlican forw . yrde (*eras.*). þrim gearum.

C. 17. munuc.
18. sum̃. ðære stowe.
19. ymbseald. ðæm.
20. broþor. sexe. ðearfendum life 7 in earmlicum.
21. þeowigende. ðære mægþe ne hiora lif oñhyrgean. hiora.
23. wilfreþ bisceop. ðære. næs þæt an þætte hie from ermðum ecre niðerung̃.
24. swilce eác fram ðæm manfullan.
25. forwyrðe. Forðon þrim.

O. 15. suðseaxna. unwis. naman.
17. munuc. dicol (o *roughly out of* u).
18. on. stowe þe is nemned þe is nemned (*2nd. struck through*).
19. ym^{b}seald 7 on þam.
20. broþor. on. life 7 on earmlicum.
21. on. mægþe. lif onhyrigean.
23. Ono þa. willferð bysceop on. nalæs þ an þæt hi fram yrmþum ecre nyþerunge (*stroke of division before* ny).
24. fram þam manfullan.
25. hwil^{w}endlicre forwyrðe (*cross eras.*) genere^{dc}, forðon þrim (ri *on eras.*) gearū.

Ca. 15. suðseaxna. ðæs. naman.
17. munuc. dicol.
18. medmycel mynster. on ðære stowe ðe.
19. bosanhám. ymbseald on þam.
20. broðra. on. life 7 on earmlicū.
21. on ðære mægðe heora (*p.* 124) lif. onhyrian.
22. *begins* ða ða willferð þ on. ðeode godcundre. nalæs þ an þ he hi frā yrmðū écre niðerunge.
24. frā þā mánnfullan wǽle.
25. ðrī.

Page 302. 26. hys. þ. rén. þam stowum ne cóm.

B. 27. þanon. grimma. þ. wæcende.
28. hi (*p.* 279) mid arléasre (*accent not quite certain*). fylde 7 cwylmde þ.
29. menn þ. ·xł· manna oððe. somod þa þe myd.
30. gewæcte. þ is earmlice be handum namon.
31. ætgædere. sæs ofre. feollon. hi sylfe oððe offeallan.
32. oððe ádrencan 7. ðy. ðeod.
33. onfengon. fullwihte. ástah. cóm smylte rén. micel gemihtsumnes.

C. 26. hiś cýme In. þ. ren. ðǣ stowū (10[a]) com. Ond ðonon.
28. hie. felde þæs is to tacne secgeað.
29. þæt óft. manna o̊ððe. somed þa þe.
30. hie. be hondum naman. Ond.
31. sæes . fore (*def.*). feollon oððe adruncon oððe þy seolfan (*rest wanting*).
32. ðeod.
33. 7 fulwihte onfeng þa. com̀. ren.

O. 26. cyme on þan þrim gearum ær his cyme (*repetition struck through*). on þa mægþe þ. reng on þam stowū (94[b]) com.
27. þanon. hungur.
28. hi. fylde þæs is. secgeað.
29. þæt. manna oððe. somod.
30. þ hi earmlice (*final* e *on eras.*) be handum naman.
31. ætgædere of sæes ofre. feollan oððe adruncon 7 þa ðy seofoþan dæge.
32. þe. geleafan 7 fullwihte onfeng.
33. þa astagh 7 com smylte reng.

Ca. 26. on. þ ðær. réng on þam.
27. ne com. þanon. þ fole wæs wæcende.
28. hi. arlease. fylde ðæs is to tácne. sæcgeað.
29. þ. XL manna oððe fiftig somod.
30. þ hi hi. be handū noman.
31. ætgædere. sæs ofre út feollan 7 adruncon 7 ða þy seofoðan dæge.
32. þe. þéod. geleafan 7 fulluht onfeng þa stah 7 com smylte réng 7 mycel genihtsū.

Page 304. 1. 7 ðа land greowan 7 æfter þam cóm.

B. 2. géar. westmberende. 7 hi ða swa áwurpon. ealdan.
3. deofolgyld. 7 eallra.
4. lichaman wynnsumedon inn. lifigendan. ongeaton. þe.
5. is 7 þ hi sylfe. þam inneran godum.
6. þam uttran. heofonlicre. gewelegode forþon. bisceop.
7. cóm. *Text from* micel *follows* **C** *to* 306, 7 mægþe. micel wíte.
8. þa lærde he þ. fisceoðe him andlyfne.
9. ðe. seo sæ ge seo eá. genihtsumode to ælcum anum (*rest wanting*).
11. gesamnodon. bisceopes menn ða ælnet æghwanone (*p.* 280).

C. 1. genyhtsū. Ond. Oñd æfter coṁ.
2. wæstmbærende 7. ða ealdan.
3. deofolgeld. hiora heorton.
4. ongeaton se þe.
5. hie selfe. ðæm innerran godum.
6. ðæm. geweologode. bisceop mid ðy he.
7. ða. com.

O. 1. land greowan. 7 æfter com.
2. god ger 7 wæstmberende 7 (*stroke of separation after* god). awurpan. ealdan dysinesse.
3. deofolgyld. and eallra.
4. lichaman. on. lifigendan. ongetan.
5. is 7 þ hi sylfe. on þam inneran godū.
6. þam uttran. gyfe gewelegade. bysceop.
7. þy þe he on. cō.
8. þa þ hi. him 7 lyfene.
9. þe æghwæþer. seo. heora ea. genihtsumade.
10. ac seo þeod. fyscaðes. cuþe.
11. þa gesomnedon þæ bysceopes men. æghwonon þe (*out of* þæt *by eras.*).

Ca. 1. 7 ða land greowan 7 blostmodan 7. cóm gód géar.
2. wæstmberende and. ða ealdan.
3. deofolgild. 7 eallra.
4. on. lifigendan. ongéaton.
5. is 7 þ hi sylfe. on þā inneran godū.
6. þā uttran. gewelgode. þ.
7. þy ðe he on. com. wíte.
8. ðær. þ hi on fiscnaðe hī 7 lyfne.
9. forðon þe. seo sæ ge heora éa fiscū genihtsumede ac seo.
10. ne cuðe ðæs fiscnoðes nymðe. to ælcū éanū þa gesomnedon ðæs þ menn ða ælnet æghwonon ðe hi mihton.

Page 304. **B.**
12. hi mihton. þone sæ. gyfo. him gefultmode ꝑ hi. 7.
13. þa on. hi.
15. þam þe. nett ahton 7. hí him sylfum.
16. ealra. heora. hys.
17. gecyrde. 7 þy. láre. gód.
18. gehyhton. þenunge hi þa. gód naman. onfengon eac þære tíde þe (*stop only at* naman). cining hym. þam weorþan bisceope.
21. willferðe. hundeahtatig. landes þæs nama.
22. seoles íg ꝑ he mihte hys menn. gehabban þe þe mid hím wracenodon.
23. seo. æghwanon. sæ ymseald.
24. þanon mann hæfð inngang. micelre. man. mæg.

C.
16. (10[b]) in his.
21. nama.

O.
12. hi mihton. on þone. gyfu him.
13. ꝑ. gefengon (ge *on eras.* (95[a])). fixa. 7 þa.
14. todæl[d],an. hi.
15. þam þæ (a *of* æ *eras.*). hi him sylfum.
16. bysceop eallra heora. on.
17. gecyrde 7 þy.
18. gehyhton. þenuncge hi þa hwilendlican. naman.
20. þære. æþelwa[l],h. þam arwyrþan bysceope willferðe.
21. hundeahtatig. landes þæs nama.
22. sylesea ꝑ hi mihton (ea *partly eras.*). ðe. him wunedon (u *out of* a, *stroke below it*; n *over eras. of* c, *all roughly done*).
23. seo. æghwanon.
24. þo[on], hi habbað.

Ca.
12. sæ. gyfu hī.
13. ꝑ hi. ðreo. fixa. 7.
14. þa on ðreo todǽldon. hi. ðearfū.
15. þam ðe ða. eahton. hi hī sylfū.
16. ðære. þ eallra heora. on.
17. gecyrde 7 þy nýdlicor ðurh. gód gehyhten (*there is a dot inside* n = *the original stop*).
18. hi þa hwilewendlican gód námon.
20. æðelwalh. þā arwurðan þ willferðe.
21. hundeahtig hída landes. nama.
22. sylesea ꝑ hi mihton. menn on habban ða ðe. hī wunedon.
23. seo. æghwanon. sæ.
24. þanon hi habbað. mycelre. mæg.

Page 304. 25. þy. underfeng.

B. 26. 7 þ regollice gesette swyðoust.
27. gebroðrum. þyðer (*cross stroke half eras.*) brohte þ mynster oð gyt to dæge (*p.* 281) hys æfterfylgend.
28. habbað þa þenode sé arweorða. willferð. þam.
29. þa bisceopþenuge árweorðlice. þæs is. ecgferðes.
30. deað cininges 7 forþon.
31. þa speda. þar inne.
32. 7 mid mannum forgeaf 7 he. on.

C. 29. fíf.

O. 25. geworpan. þy. bysceop. onfeng.
26. gestaþolade. 7 þ. swiðust.
27. broþrū. þ gen to dæge. æfterfylgend.
28. bysceopas. þegnode. arwyrða bysceop willferð on þam.
29. þa bysceop þenunge. þ. ecferðes.
30. 7 forþon. æþelwa,h.
31. þa. londe.
32. 7. 7 he. on.

Ca. 25. geworpan. þ ða. onfeng.
26. gestaðelode. 7 þ to reogollife. swyðost.
27. ðam brodrū. hī. þ gýt to dæg. æftfyligend.
28. habbað þegnode. arwurða. (*p.* 125) willferð on þā dælū þa.
29. arwurðlice. géar þ. ecferðes de,ð.
30. 7. hī.
31. ðære. ðe. londe.
32. 7. monnū. 7. on.

Page 306. 1. fullwihtes baðe aðwoh hundteontig 7 fiftig ðara manna esna 7
B. mennena wæron gefullode.
2. þa.

O. 1. full(95b)wihte. þa tu hundteontig.
2. monna gefullade (*no more*). þa.

Ca. 1. fulluht bæðe.
2. fiftig ðære monna gefullode. þa.

Page 306. **B.**
3. fullwihte fram deofles þeowdóme onlysde 7 hi gefreode (*rest wanting*).
5. *No break:* betwyh *small letters.* þing. cadwalla. werede wesseaxena.
6. fromsum. wrecca. 7 ofsloh æðelwalh.
7. þone cing. mægðe. *Text follows* **O** *from* mid *to* *l.* 19 feng. grimmum wale 7 heregange abræc 7.
8. þanon. fram þæs cininges ealdormannum.
9. bryhthúne 7 húne. mægðe ríce hæfdon.
10. wæs æfter þam fram. cadwallan. westseaxena.
11. mægðe mid (*p.* 282). hefegeran þeowdóme genætte.
12. þe æfter cadwallan to ríce. geswencnesse.
13. manigra. tíde yflade.
14. þte. tíde hí. bisceop.

C.
7. 10b *ends* mægþe; 11b *begins* mid grimme, *and is fragmentary and defaced.* 7 herige gebræc.
8. þanan. fram (*probably*). ealdormonnum.
9. Ond andhune (a *fairly certain*). siððan. mægðe.
10. fram (a ?) ðæm ilcan ceadwealla.
11. Ond. ðeowdome gehende.
12. swilce. se þe ða æfter c . . . d weallan. geswencnesse.
14. þte ealre ðære. hie. bisceop.

O.
3. fullwihte fram. þeowdome gehæl . de (e *eras.*). eac swylce.
4. þeowdome onlysde. gefri-ode; (*rough* i ? *out of* e ? *then erasure crossed by stroke, after* de *rough semicolon, later*).
5. betwyh (*no break*). þing. cumen. ceadwalla (lla *on eras.*).
6. wrecca. 7 ofslog æþelwa,h þone.

Ca.
3. ðurh fulluhte frā. þeowdome. eac swylce.
4. þeowdome alysde 7 hi gefreode (*no break*).
5. cumen. weorede.
6. géong 7 fram. 7 ofsloh æþelwealh þone.
7. ða mægðe.
8. ðanon. ealdormannū.
9. 7 hune. mægðe. hæfde.
10. ðara. frā. ofslægen ða.
11. mægðe. ðeowdome.
12. íne se þe. to. geswencednysse moniggra.
13. tíde ða mægðe. ðære wísan.
14. ðære. þ. ,mihton.

Page 306. 15. willferþ bisceop. gelaþod.

B. 16. syþþan hi westseaxena bissceopum underðeod . de (*erasure of* e).
17. ðe wæron on wintceastre.
18. Æfter (*ornate* Æ). ða ða cadwalla. gemægenod. gestrangod 7 wesseaxena.
19. ríce ða geeode. 7 eac. **T** *begins again at* feng. wihtland þ eall.
20. ða tíd deofolgyldum. 7. gelíce ðy treiscan.
21. wale. landbígengan. út ámerian. mid hys.
22. mannum. menn þ. geháte hýne.
23. sylfne biddende. ðe. þa gyta.

C. 15. meahton. wilferð bisceop. . . ora þæm . . . . . bisceope (e *final ?*).
16. bisceopum.
17. ða þe. wintanceastre.
18. ðon ða þe ceadwa . . . gestrongod In.
19. wyht.
20. tr . . . escan (*missing letters look like* eoa ; *opposite in margin, modern,* Troica vel tragica).
21. Ond.
22. þ.
23. ðe hie ða.

O. 17. wint,ceastre.
19. geeode he (96[a]). þ ealand þ eall.
20. oð ða tid. deofollgyldum. 7 he. treoiescan.
21. londbigengan (i *by eras. out of* e). amæran.
22. mannum.
23. sylfne. þeah ðe hi þa. hi wæron ún cristene wæron . eft (ún *roughly out of* in, *ends line*).

Ca. 15. þ. gelaðod heora þone ærestan biscop.
16. hi. bisceopū underðeodde.
17. þa ðe on wintaceastre wæron.
18. Eft. ða ðe. gestrongad.
19. ríce. þ. þ eall.
20. ða tíd deofolgildū seald 7 he gelíce. troiescan.
21. landbigengan. amæran.
22. mannū. menn þ. geháte.
23. sylfne. ðe hi þa gyta uncristene wæron hi wæron.

Page 306. 24. fullwihtes. ðæt gyf. þ ealand gegán mihte þ.
B. 25. ðonne þone feorþan dæl þære herehyðe. for godes lufan.
þ swa gelæs (*p.* 283) te þ he þone dæl willferðe bisceope.
27. þyder cóm. 7 weard. ylcan ealandes gemét. angelcynnes æhte.
29. hyda 7 þær æhta tó 7 (*rest wanting*).
30. 7 he þone. gebead.

C. 24. fulwihte. ðæt gif . . þ.
25. ðone feorðan dæl 7 þære h . . . . . dæl wilferðe bisceope fore (*rest wanting*).
27. ða tid óf hís. ðider com.
28. æfter . . . el cynnes æhte.
29. Ond. ð . m bisceope ge (11^{b}) sealde. æhte. Ond. ðone.

O. 24. fullwihtes. þ ealand gegan (*2nd* g *out of* n) mihte þ (*dividing stroke before* mihte).
25. fore. þ.
26. þ he þone dæl willferðe bysceope fore. geseald,^{e}.
27. brucanne. on. tid óf. com. 7 weard.
28. ylcan ealandes. æfter angelcynnes æhte.
29. bysceope. on.
30. yhte to 7.

Ca. 24. fulluhtes. þ. þ. gegán mihte þ his ðone.
25. þ.
26. þ he ðone dæl willferðe þ.
27. brucanne 7 se on ða. þyder cóm. ðær 7 weard.
28. ylcan. gemen. angelcynnes æhte.
29. ða þā þ. on.
30. 7 ðær eac ycte to 7. ðone.

Page 308. 1. nama. byrhtwine. swustur.
B. 2. 7. him ðær to mæssepreoste. nama.

C. 1. ðæs. berhtwine.
2. Ond. ðæs.

O. 1. preoste. nama. byrhtwine.
2. nama. hid^{d},ila.

Ca. 1. preoste. nama. byrhtwine. sweoster.
2. 7. hī. ðæs nama.

Page 308. 3. þam. gehælede. wurd. fullwihtes.
B. 4. þenode.
5. þ ponne. þ te. ðа ðe. ðam.
6. ylcan ealande. gehælede.
7. cnihtas ðа myd syndriclicre. gyfe wæron.
8. arwaldes broðra. ealand cininges þa cadwalla.
9. myd þi here. þ igland fór ða. cnihtas.
10. þam iglande. inn. seo is genemned.
11. ýtena land on. se is genemned. hí.
12. wéndon þ hi. mihto (*sic*) digle. fram (*p.* 284) ansyne.
13. únholdan. þa. hi.
14. hi þær ofslean het þ þa. aþþ.

C. 5. Nis ðonne to. þætte. ða ðe. þæm.
7. cnihtas. ða. arwaldes (1*st* a ?).
8. ceadwalla (ll ?).
9. ðy.
11. eota lond. hie 7.
12. onsyne. beholene. **S.**
13. cyninges him. **S.**
14. hie ofslean. Ond.

O. 3. þam þa þe. gehælede. fullwihtes.
4. þenade nis þonne to foreswigianne þæt on. ða ðe.
6. ylcan.
7. cnihtas. syndriglicre. gyfe.
8. árw . aldes (e *eras.*) broþor. ea(96b)landes. þa ceadwala.
9. on þ ealand. cnihtas ut.
10. þam ealande. on. nehmægþe (1*st* e *out of* i).
11. gecyd. land on. hie.
12. hie. mihton digle. fram onsyne.
13. him. þa (*stop at* him). hi. gemeldade.
14. hi. þa þ. and.

Ca. 3. eallū ðam þe woldan. gehælede. fulluhtes.
4. þenode.
5. nis þ to forswygianne þ on. (*p.* 126) ða þe.
6. ylcan. gehælede.
7. cnihtas. syndriglice. gyfe.
8. arwaldes broðra. ceadwala.
9. on þ. fór. cnihtas ut.
10. ðam. on. gecyd éota land on.
11. stáne. hi.
12. þ hi. mihton digle 7 geholene. frā 7 syne ðæs.
13. cyninges þa wæron hi. ameldode.
14. hi. hét. þ ða.

Page 308. 15. nama. cynebryht. þanan naht feorr mynster sum.

B. 16. stowe. nemned. cóm.
17. þam. se þe in þam ylcan. digol wæs 7 leonod (*sic*) fram.
18. gedóne. flat. wann.
19. wiht land 7. gyf. cnihtas.
20. seoldon (*sic*) þ. ályfde. forgeafe þ. hi.
21. geryno. cristenan. forgeaf se cining.
22. þ. alyfde 7. þa hí.
23. fullwihtes baðe hí fram.

C. 15. ðæs. ðonon.
16. ðære stowe. hreodfor . (d *gone*).
17. ðæm.
18. þa þe. gedone. won.
19. þæt. ða cnihtas.
20. alyfde. Ond forgeafe.
21. cristenan. þa . . . eaf se.
22. þa hie.
23. 11^{b} *ends* soðfæstnesse ; 12^{a} *begins* worde ; *defective in centre in parts* ($12–17 = 308^{32}$ suðseaxna *to* 310^{2} comon). fulwihte. hie. áþwoh. Ond hie.

O. 15. nama. cynebyrht.
16. on þære stowe. geci^{ge}d (i *on eras. of larger letter*, y ?). com.
17. þam. þa on þam. digolice l^{a} . cnad (y ? *eras.*).
18. frā. gedone. feht 7 won.
19. wiht (i *on eras. of* y). þ ealand 7. cnihtas æninga ofslægene.
20. þ. alyfde. forgeafe þ. hi.
21. gelæran þa geryne. cristenan. forgeaf.
22. þ 7 lyfde 7. þa hie intimbrade.
23. fullwihte. hi hi . (1 *eras.*) fram. aþwogh.

Ca. 15. nama. cynebyrht. ðanon.
16. on. stowe ðe. gecíged. com.
17. ðā. þa on þam ylcan dælū digolice lacnod.
18. frā. wundū. hī gedóne. ða. won.
19. þ. 7. ða cnihtas æninga ofslagene.
20. sceoldan þ. hī alyfde. forgeafe þ. hi gelæran ða geryno. cristenan. forgeaf.
22. hī þ 7 lyfde 7. þa hi intimbrade.
23. fulluht. hi frā synnū aþwoh.

Page 308. 24. hi. be ingange dæs écan lifes 7 ríces 7.

B. 25. cwellere. hi sóna. bliðe under hwilwendlican.
26. þóne hi. tweodan færende.
27. þam écan life. On þisse endebyrdnesse æfter.
28. brytene cristes geleafan onfengon. 7 fengon eac þa to gelea (*p.* 285) fan wihtsæte 7 hwæþere on þam fór yrmþum.
30. útlican. nænig onfeng.
31. bisceoplicre þenunge. daniel. westseaxena.
32. bisceop 7 on his éalande gesett ongean. suðseaxena. westseaxena 7.
33. betwunan gesett. míla brád. geciged.

C. 24. ingong. ecean.
25. cwellere. hie.
26. hwilwendlican. ðone hie.
27. ecean life hiora saula.
28. Ond þisse. æfter. ðe.
29. ońfeng. hwæþere.
30. ðæm for ermðo. utlican. nænig onfeng.
31. bisceoplicre ðenung (*sic*) had.
32. bisceop is þis eal . . . . . seted ongean.

O. 24. hi. be. ecean. 7.
25. cwellere. hi.
26. hwilendlican. hi.
27. þam. rice. saula.
28. þysse. æfter þon þe (97[a]). mægþe.
29. þ ealand hwæþere.
30. on þam for yrmþðo. uhtlican. nænig onfeng.
31. bysceoplicre þenunghad.
32. bysceop. ðis ealand. ongen.
33. betweoh (*separating strokes before and after*). gecyd.

Ca. 24. hi. be. 7 se cwellere hī.
25. 7 hi.
26. wilwendlecan. ðone hí/ne (m *for* in *with marks of division*). férende.
27. ðā ecan life.
28. *begins* mid þysse. ðe.
29. þ. hwæðere on þā for yrmðo.
30. uhtlican underþeodnysse nænig.
31. bisceoplicre ðenunge háde. danihele.
32. ƀ. ðis. ongean midle.
33. 7 is sæ betwih þreora. brád seo is gecygd solente on ðā sæ.

Page 308. 34. solwente on þam. sæflodas ða ðe. brytene.
B. 35. þam úngeendodan norðgársecge. ástigaþ.

C. 34. geciged solente. sæflodas ða þe.
35. Ond.

O. 34. so . lente (l *eras., then* l *written on* u, *of which 2nd curve is erased*).
on þam. þe on breotone.
35. þam ungeendodan.

Ca. 34. sæflodas. ðe on breotone.
35. þā úngeendedan. dæghwālice.

Page 310. 1. betweonan. ongean cumaþ. geendode ðy campe in sæ.
B. 2. togene. þanan hí. comon.
3. Þyssum. bisceop. ðære cirican on.
4. eutycetis. gedrefede.
5. 7. þa wilnode þ he þa angelþeode. þam þe he ða.
6. frām (*stroke very light*) þysses. wale. áwunode 7 gesamnedum.

C. 2. . weorfað (h *def.*). comon.
3. þ . . . . . gehirde. bisceop (i ?). ðære ciricean.
4. ðurh. eutycetis. ge . . efde (*2nd* e ?).
5. ongelðeode ciric . . n þæm ðe ða.
6. frā . . . . . tes wole. gesamnodū.

O. 1. betuh. on.
2. togotone. þanon hi. coman.
3. Ðyssum. bysceop. cyricean.
4. eutycetis. gedrefede.
5. 7. þa willnade þ. angelþeode cyricean þam. þa.
6. fram þyses. wole. 7 gesomnadum.

Ca. 1. hī betwuh. ongean. geendode. on ðone sæ.
2. hi. coman.
3. Ðyssum tidū. þ. ðære cyricean.
4. euticetis swyðe gedrefede.
5. 7. wilnode þ. angelþeodes cyricean þe he.
6. frā ðysses. wole. awunode 7 gesomnadū ðreate arwurðra bisceopa.

Page 310. 7. árweorðra bisceopa. on sindrige.

B. 8. acsode hwilces (*p.* 286). hi wæron 7.
9. eallra he hi. rihtum. þysne. begymde.
10. gefæstnigan. seonoðlicum stafum to inbyrdnesse 7 to.
11. æfterfylgendra stafa 7 gewriten. þæs.
13. on. ures.
14. úrum.
15. ecgfrið norhymbra. teoðan geare his under.
16. þam fifteoðan. kalendarum. ðy eahtoðan.

C. 7. arwyrðra bis . . opa. monegra. 7 syndrige fregn.
8. ahsode hw . lces. hie wæron. eallra hie.
9. rihtum. gemete. þisne. gyde (12[a] *ends*).
10. 12[b] *begins* bebeod . . 7 ; *lines* 8 *to* 28 *fragmentary and illegible* =310[16] kalendarum *to* 310[25] ða ðe. sinoðlicum (1*st* i?).
stafum. intimbrenesse.
11. æfterfylgendra. gewriten (*sic*). þ . . fruman (*sic*).
13. usses.
14. ussum ðæm ar . . . . .
15. ecgfrið nor . anhymbra. teoþan geare.
16. rices.

O. 7. arwyrðra bysceopa. larþeowa 7 syndryge fræng 7 acsade.
8. hi wæron 7. án—mod,e (*after* án *eras. of* 3 : *stroke across*).
9. eallra hi on rihtum (i *out of* e *by eras.*). geme,te. þysne.
gymde.
10. sinoðlicum stafum. ontimbernesse.
11. gewrita (a *on eras.*). þés fruma ;
13. saluatór ; on naman ures (97[b]) dryhtnes.
14. æfestan.
15. ecfrið. cyning. teoþan geare. rices.
16. þam fifteogeþan. kalendarum. eahteþan.

Ca. 7. 7 syndrigne frægin.
8. acsode. hi wæron 7.
9. eallra hi (*p.* 127). rihtū. þysne. gymde.
10. sinoðlicū. ontimbernesse.
11. þære æftfyligendra. gewrit is ðes.
13. on naman ures.
14. ricsiendū u,sum þā æfęstan hlafordū ecfrið.
15. cyning. teogeðan geare.
16. rices. þā fifteðan. eahteþan indict 7 æþelred, myrcna.

Page 310. 17. 7 æþelrede myrcna.

B. 18. rices 7 eadwulfe. seofonteoðan.
19. hloðhere cantwara cininge. seofonteoðan.
20. gyfe arcebisceope brytene.
21. ealandes. cantwara burhge ceastre ætgædere mid hine sittende oðrum bisceopum brytene éalandes 7 cantwara burge ceastre (*p.* 286) ætgædere 7 arwurðum wérum 7.
23. þam swyðe halegum godspellum on.
24. hæðfeld þ hi ætgædere wæron. rihtne.
25. rihtwuldrigenne. wea settan (*sic*). úre.
26. on. lichaman. hys. þa ðe.
27. andweardlice gesawon. 7 he.

C. 18. ..ces. Ond aldwulfe. seofantigeþan.
19. ðy.
21. Ond can . war .. ætgædere.
22. werum 7.
24. rihtne.

O. 17. indict̄ 7 æþelrede me,cna. gere.
18. rices. séo . fe ... þan (*erasures*).
19. 7. cantwara cyning,. seofoðan geare.
20. foresittendū theodore (t *on eras.*). gyfe ærcebysceope (e *of* æ *eras.*) brytone.
21. ealandes and cantwara burhge ceastre ætgædere. him sittende oþrum bysceopum.
22. ealandes arwyrþum. 7 foregesittendum þam swiðe halgum godspellum on.
24. ætgædere. rihtne.
25. rihtwuldriende. ure. hælenda.
26. on. lichaman. þa ðe.
27. 7 weardlice gesawon. 7.

Ca. 18. rices 7 hloðere cantwara (*rest wanting*).
19. seofoþan.
20. foresittendū. gyfe arcebisceopes.
21. cantwara burhge ceastre ætgædere mid hī sittendū. bisceopū.
22. arwurðū werū 7 foregesettendū þā swyðe halgan. on dære.
24. ætgædere. rihtne. rihtwuldriende.
25. asettan. ure drihtn̄ hælenda.
26. on menniscū lichaman. discipulū. þe.
27. 7 weardlice gesawon. 7.

Page 310. 28. fædera herebeacen hím. 7.
B. 29. þret. larowa ðære.
30. rihtgelyfedan cyrican þære we syndon árfæstlice. rihtwuldrigende.

C. 28. f. dera herebeacen. On[d].
29. sionoþas. þreatas.
30. rihtgelyfedan ciricean (i *in* ci ?).

O. 28. fædora herebeacen 7 gemænelice.
29. hal,g . e (*eras. of* i).
30. synoþas. eall. rihtgelyfedan cyricean þas (as *in margin, not 1st hand*). syndon (y *on eras. of* eo). fyligende 7 ryhtwuldriende æfter.

Ca. 28. fædera herebeacen 7.
29. sinoðas. eall. ðære.
30. rihtgelyfedan cyricean. syndon. fyligende.

Page 312. 1. æfter heora ða ðe.
B. 2. 7 geðwærelice. andettende 7. andettað.
3. halegum fæderum.
4. ðrynesse on annesse. 7.
5. þrynnesse þ. án god in þrymme ástandnessum oððe hádum.

C. 1. æfter hiora lare.
2. gelyfa. (12[b] *ends*).

O. 1. lare þa þe wæron (98[a]). onbry,de geþwær . lice (1 *eras.*).
2. gelyfað her nu ondettende 7. æfter halgum fæderum swæslice (æ *on eras.*).
4. þry,nesse (y *on eras.*). annesse. 7. on.
5. þry,nesse (y *on eras.*) þ. ana. on þrim. oððe.

Ca. 1. lare. onbryrde.
2. geþwærlice. her nu ondettende 7 we andetað.
3. haligū fæderū.
4. þrynnesse in annesse. efenspediglice 7. on.
5. ðrynnesse þ is ana gód in ðrym astondnessū oððe hadū efnespedelicum.

Page 312. **B.**
6. efenspedelicum 7. wuldres oððe áre 7 þysses ge (*p.* 288) metes menn.
7. æfter. andetnesse.
8. þa swylce. tóætycte. haliga.
9. wé. halegan fif. rihte gelyfdon.
10. fædera. onfengra. þ. gesamnode.
11. þreo 7 hund teontig biscpa. þa þe wiþ þam árleasestan arrum eritice.
12. láre 7. gesamnode.
13. bisceopa. wedend heortnesse. eodoxe.
14. 7. effessum tú 7. biscpa.
15. 7. calcidóne.
16. biscpa. ðritig wiþ eoticem. nestorium eft 7 heora lare 7 eft on.
17. gesamnod. ristinianes (*sic*).

O.
6. efnespedelicum. are 7 þyses.
7. æfter. spręcon þa þe belumpun. 7 detnesse.
8. þa swylce. toætycte. synoð.
9. fif seonoþas. rihtgelyfedon.
10. god e7 fengra (*accent over 7 apparently*). þa þe on.
11. ..... bysceopa (6 *eras.*). ðam arleassestan arrium (i *out of* e) eretice.
12. lare 7 on.
13. bysceopa. wedenheortnesse. eudoxe (u *on eras.*).
14. lare 7 on effe. sum (s *eras.*) tú hund ..... (7 *eras.*) bysceopa. ðone.
15. lare 7 on. syx (y *on eras.*).
16. bysceopa. wið þritig ,eúticen. nestórium (o *out of* a) eft 7 heora lare 7.
71. no. synoð. on iustiniánes.

Ca.
6. áre 7 þysses gemetes.
7. ða þe. 7 detnesse.
8. 7 ða swylce. toætýcte. sinoð. stafū.
9. fif syneðos. rihtgelyfedon.
10. fædera. 7 fengra þ. ða þe on nicea gesomnode.
11. hundteontig bisceopa. þā arleassestan aureū eretice.
12. lare 7 on. gesomnode.
13. bisceopa. wedenheortnesse. eodoxe.
14. lare 7 on. twa 7 hundteontig bisceopa.
15. wyrestan nestoriū. 7 on calcedone six.
16. þ 7 ðrittig. eoticem 7 nestoriū eft 7 heora. 7.
17. on. fífta (*p.* 128) synoð. gesomnod on.

Page 312. 18. tíde ðæs gingran. theodorum. íba.

B. 19. ðam aereticum 7 heora lara larum 7.
20. gewurden on. birig. martines tíde. eadigan.
21. þi. geare. árfæstan (a *of* æ *partly eras.*).
22. 7 gewuldriað (*p.* 289) urne. hælende. swa swa ða wuldredan nanwiht tóæticende oððe onweg awurpende. hi wuldredan.
24. 7. amænsumiað úrum heortum 7 muþe. þa þe hi amænsumedon.
25. 7 ða þe hi. swylce þa. wuldrigende.
26. ðone acénnedan.
27. cennende.
28. únasegendlice. bebodenan.

O. 18. giunran (*sic*). þeodorum. theodorete 7 iba þám ereticum (98^{b}).
19. larum 7. sinað.
20. on. o, martynes tid. eadigan.
21. nigeþan. rice.
22. 7 wuldriað urne dryhten halend; (næ *above with* a *of* æ *eras.*; *below* 1 *eras.*).
23. toætýcende oððe. at .,nde (y *eras.*). hi.
24. 7. muþe. hie ámæmsumedon 7.
25. þe hi. swylce. wuldriende (e *on eras.*). ancennedan (*sic*).
27. acednedne (*sic*). gast forðferedne of.
28. suna.we bufan (*omitted words interlined*; *letters* a bodedon *on eras.*; *before* we *a stroke eras.*; ðe *omitted*).

Ca. 18. giungran. theoderū. theodorete. iba þā.
19. larū 7. sinoð.
20. on. on martines tíd. eadigan.
21. nigoþan geare constantin' rice.
22. 7 wuldriað urne drihṫ swa swa ðás.
23. toætycende oððe. atýnde. ðe hi.
24. 7. amansumiað.
25. heortan. hi amansumedan 7 ða þe hi. swylce.
27. weorulde. forðferedne. of suna.
28. ða. lærdon þa ðe.

Page 312. 29. gemyngodon þ wæron. ða halegan apostolas 7 witegan. 7.
B. 30. rode. fæstnedon. únderwritan we ðone 7 ða þe.
31. þone ylcan geleafan. arcebisceope anglor̄.

O. 29. gemyngedon. witegan. 7.
30. rode. fæstnedon. underwritan we. þe (e *on eras. of* 2) asæt,on (a *of* æ *eras.*).
31. ællican (e *of* æ *eras.*). ærcebysceope (e *of* æ *eras.*).

Ca. 29. gemynegodan ða. apostolas. witegan. 7 we.
30. rode. fæstnedon 7 underwritan ða ðe asettan ðone.
31. rihton. arceb.

Page 314. 1. Ðæs eac (*ornate* Ð). on þyssum seonoðe ætgædere. ða
B. dómas ðæs árlican geleafan.
2. árwurða wér. petres. ðæs.
3. apostoles heahsangere. abb̄ scē martines (*p.* 290) mynster. niwan.
4. cóm fram. agathones hæse ðæs. wæs his lattéow.
5. árwurða abbud benedictus. he se ylca.
6. getimbrede. brytene. ðæs.
7. on. ðe man. ætwiramuðan (*sic*) ða.
8. cóm. róme. hys efenwyrhtan. ðæs ylcan.

O. 1. on þyssum sinoðe. ætgædere.
2. þæs allican geleafan (al *on eras.*). petres cyricean.
3. apostoles heahsangere. abbudes. martin' myntres (*sic*). niwan.
4. com. fram. agathones (e *out of* i). wæs his latþeow.
5. het. þy he se ylca.
6. getymbrede on. on á . re (*eras. of two down strokes*). scs̄ petrus.
7. ealdor(99[a])apostoles on. wiremuþan.
8. com. rome. efenwyrhtan. ylcan.

Ca. 1. on ðyssum synoðe. ætgædere. ða.
2. ðæs allican geleafan. arwurða. petres cyricean.
3. apostoles heahsangere 7 abbudes. niwan com frā.
4. ðurh hæse agathones. wæs his latteow.
5. arwurða abb̄. het benedict'. ðy he se ylca benedict'.
6. getimbrede on. on are.
7. ealdorapostoles on. wiremuðan ða cóm.
8. róme. efenwyrhtan. geféran. ylcan.

Page 314. 9. ðæs ylcan. abb.

B. 10. þ. ær. 7.
11. árwurðlice fram þæs eadegan gemynde agathones ðæs.
12. onfanges (*sic*). 7 he. onfeng fram him in trumnesse ðæs mynstres freodómes þe.
14. æfter ðon. wiste þ.
15. ecgferðes willa ðæs. 7. leaf. forðon.
16. þe he him ða landáre. þ. getimbrede.
17. abbod iohan . nem (*eras.* of w ? *or* n ?).
18. on brytene. þ he sceolde (*p.* 291). on. sang.
19. monðum. geleornode ða.
20. iohannis. papan. wæs mid. þeawe.
21. sanges cwicre stefne.

O. 9. ylcan.
10. óft. 7 he.
11. fram. eadigan. agathones.
12. onfangen. 7. onfeng fram him on trym,nesse þæs mynstres freodomas þe.
13. priuilegium.
14. ealdorlicnesse. æfter. wiste (s *on eras.*) þ ecgferþes willa þæs.
15. 7 his lyfnes wæs forðon.
16. þe he him. landare.
17. ða. iohannem 7on brytone.
18. þ sceolde on. sang.
19. monþum.
20. papan. endebyrnesse 7 þeau.
21. sanges cwicre stefne.

Ca. 9. æft hī. ylcan.
10. þ. ær. ðære fore. 7.
11. arwurðlice frā. eadigan. agathones.
12. onfangen. 7 onfeng frā hī on trymenesse ðæs mynstres freodómas ðe.
13. ðære.
14. ealdorlicnesse getrymed. ðe he wiste þ ecgferðes willa þæs.
15. 7 his lyfnes. forðon þe he hī.
16. landare. ðc. þ.
17. ða. ðone. abb iohannū.
18. on. þ. on. ðone sang.
19. monðū. geleornode. ða.
20. ðæs papan. ðeaw ðæs sanges.
21. stæfne ðæs.

Page 314. 22. lærde herunge ealles. symbeldaga gedihte 7 eac swylce mid.

B. 23. sette. ylcan.
24. ðis. 7 fram manegum syððan oft.
25. gehwyder ymbe áwriten.
26. oþer. fram þam. papan.
27. þ he þ.
28. angelcynnes ríce wære. hym þ gesæde.
29. eft tó. gesamnod on.
30. brytene. sædon 7 þa. on. úngewemmed.
31. 7 hym.
32. ðæs. ðæt. tó rome. þa he þa.

O. 22. on wurþunge.
23. swylce. awrat. o,bec. on. ylcan.
24. oð ðis. 7 fram monigum syððan.
25. ymb awriten.
26. oþer (99b). fram þam. papan.
27. þ he þ. hwilces.
28. angelcynnes cyrice. þ gesæde.
29. synoð gesomnað (*cross eras.*) on.
30. on eallum.
31. 7 him.
32. synoþes þ. rome lædan 7 he þa.

Ca. 22. ða þe. on wurþunge. abæde he eac swylce stafū awrat.
23. on. (*p.* 129) ylcan.
24. oð ðis. 7 frā monigū syððan of (*sic*).
25. ymb awriten.
26. he eac iohs oðer. frā þā. papan.
27. þ he þ.
28. angelcynnes cyrice. hī þ gesæde þonn̄.
29. ðære. synoð gesomnod on.
30. ær sægdon ða. on.
31. 7 hī.
32. synoðes þ. rome lædan 7 he ða wæs.

Page 316. 1. tó hys eðle. æfter medmiclum. he ofer þære (*p.* 292)
B. sæ gefaren.
2. míd úntrumnesse.

O. 1. eðle. æfter. sæ.
2. untrumnesse.

Ca. 1. hīs eðle hweorfende ða. medmyclū. ðe.
2. untrumnesse.

Page 316. 3. lichama mid his freondum.

B. 4. turnum. árweorðlice. on þam.
5. on abb dóme 7. on. siðfate forðferde forþon na þe læs.
6. angelcyrican tomege læded (*sic*).
7. 7 frā þam. papan. eallum þam þe him.
8. oððe geleornodon he þancwurðlice. onfangen.
9. Onfeng (*ornate* O). ecgferð. ðære nama.
10. æþeldryþ. we eft ær.
11. gemyngodon. mann gód. æfest.
12. ón mode. æþele. hi ær him. wær(a *in* æ *partly eras.*) to wífe se wæs.
13. ealdormann þæs nama. téodbryht ac æfter medmiclum. ðe he hí.
14. onfangen.
15. ða. forgefen þam. ðæs.

O. 3. lichama fram. freondum. fore. martynes.
4. turnum. bebyriged on þam.
5. fore,. on abbuddome 7 (*before* on *eras. of* 7). on. siðfate.
(wæs) (el)
6. seo bysen. ang,cyricean. rome gelæd wæs.
7. 7 fram þam. papan. eallum þe hine.
8. oððe reordedon þancweorðlices wæs onfangen.
9. Ondfeng (d *partly eras.*) ecfriþ. nama.
(1)
10. æþeldryð. easteng,a.
11. gemyngedon. eall. on mode.
12. æþele hæfde (*on eras. of* brohte *still traceable*) hi ær him (100a) oþer wer to wife.
13. ealdorman. tondbyrht. æfter medmiclum.
14. hie (e *on eras. of* 2) to wife.
15. forgyfen þam. ðæs.

Ca. 3. frā.
4. turnū. ðær arwurðlice. bebyriged on þā. ðe.
5. on. 7. ðe on þā.
6. ðæs. angelcyricean. rome gelæd.
7. 7 frā þā. papan 7 eallū þe hine.
8. oððe reordedon þancwurðlices wæs onfangen.
9. wíf ðære.
10. æþeldryð. ðæs.
11. gemynegodon. gód. eall. on mode.
12. dædū. hi ær hī oðer wer to.
13. ealdormon. nama. tondbyrht.
14. medmyclū. ðæs. hi. wife.
15. ða. þā.

Page 316. 16. gemánan (*p.* 292) myd þam. brycende hwæðere.

B. 17. écre. mægðhádes. awunode.
18. sylfum. mid þam. mannum cóm.
19. ðære eadegan. willferð bisceop.
20. sæde. cwæþ þ. wita hyre clænnesse.
21. mægðhádes. þon þte ecgbriht. gehet land 7 micel.
22. gesyllende gyf he þa cwéne aspanan.
23. mihte þ he. hys.
24. þ. nænne wæpnedmann ne lufode buton.
26. þ. geortrywenne þ. úre yldo þ. mihte.
27. þte forðgangendre ylde óft gewurden getrywe spell cymeþ 7.
28. dryhtnes gyfe. ylcan. þe him.
29. us wunian á. worulde. swylce.
30. þes. sweotul tácnung þ. ylcan.

O. 16. mid þy þe. hwæþere.
17. mægþhades wundurlice awunade.
18. sylfum. sumū monnum cō on.
19. hwæþe,. eadigan gemynde (yn *on eras.*) willferð bysceop sæde.
20. cw̄. cuþesta gewita hyre clænnesse.
21. hyre mægþhades. þon þte ecfrið. gehet.
22. gesyllanne. þa. gespa . nan (n *eras.*).
23. mihte þ. gesynscypes.
24. næninge.
26. þ. geortrywanne (g *out of* o *and so with a box top*) þ on ure yldo þ. mihte.
27. þæt. yldo. getreowe. cyþað.
28. a . nes (1 *eras.*) dryhtnes gyfe. ylcan. þe. mid usic wunian á. worulde. swylce. sweotoll tacnunc þ. ylcan.

Ca. 16. mid þy ðe heo. winn̄. hwæðere.
17. wundorlice awunode.
18. sylfū frinnendū. sumū. cō on.
19. ða. eadigan. willferð þ sæde.
20. cw̄ þ. gewita. clænnesse.
21. hyre. þon þte ecfrið. gehét.
22. mycel. gesyllanne. gespannan.
23. mihte. gesynscipes forðon.
24. nænigne monn. lufade.
26. þ. geortrywianne þ on ure yldo þ. mihte þ.
27. yldo. geworden wæs 7 getreowe. cyþað.
28. ðæs ylcan.
29. us wunian oð. swylce.
30. þ ðære ylcan.

Page 318. **B.**

1. lichaman bebyrged wæs 7. mihte þ. fram.
2. gehrīnennesse úngewemmed áwunode. swiþe lange ðone.
3. þ heo moste (*p.* 294). woruldsorge 7 begyminge. 7 lete hí on mynster þam soðan criste.
4. þ.
5. heo þa æt nyhstan úneaðe abǽd þa ferde heo.
6. abbodessan. ecgferðes faðu. þ mynster is.
7. geset on. ðe man. colundes burh.
8. hali ryfte. ðeowháde fram þam.
9. bisceope willferðe þa was ymb án gear æfter. þ.
10. abbudesse. on ðam þeodlande. geciged æl æg ðær.
11. heo getimbrede gode wilra fæmnena 7 seo.
12. manigra. ongann.

O.

1. bebyrged. ne on þā wæs swutol. ,mihte, þ heo fram. 100b *begins* fram.
2. ungewemmed awunade. lange.
3. þ. woruldsorge. gymenne. þ 7, he hi.
4. on. þam soþan. þ.
5. nyhstan wenun, (enun *on eras.*) þurhteh þa. on æbban mynstre.
6. abbuddissan. faþu. þ.
7. on. coludes burh.
8. haligryfte. frā þam.
9. bysceope willferðe. ymb. æfter þyssum þ.
10. abbu . dysse (1 *eras.*). on þam þeodlande. gecy,d (y *out of* i) hélige (*the curve under* e *not 1st hand*).
11. getimbra,. willsumra fæmnana.
12. ongan. bysenum.

Ca.

1. bebyriged. mihte 7 þ. frā werelicre.
2. awunode (*p.* 130). lange.
3. þ. gymenne forlætan 7 þ he hi forléte on.
4. þā. ðeowian þ.
5. ða wenunge æt nyhstan ðurhteah (*dot under* e). on. mynstre ðære.
6. faðu. þ.
7. on. coludes burh.
8. ðær haligryfte. ðeowhade frā ðā. þ willferðe.
9. ymb. gér. þyssū þ.
10. abbuddisse. on þā ðeodlande ðe. gecyged elige.
11. getimbrade. willsumra. 7 heo monigra moder ongan.
12. myd bysenū. lífes.

Page 318. 13. manigū.

B. 14. menn. hyre syððan. þ heo linenum hræglum.
15. willenum 7 seldan.
16. on hatum baþe baþede buton þā healtidum to eastron.
17. dæge.
18. geohhel. hyre þenunge 7 hyre.
19. oþre. þa þe. on (*p.* 295) þwegene.
20. hi. 7. baðian.
21. buton symnessum þy mæran tídum oððe þy. ma.
22. æne on dæge mete þingan 7 fram sange oð hlutturne dæg on ciricean æt hyre gebedum standan buton hyre þe mare þearf 7 untrumnes wære sume menn.
25. secgað þ heo ðurh wítedomes.

O. 13. mon . gum (1 *eras.*, g *on eras.*).
14. hyre syððan. þ.
15. linenum hræglum bucan. wylle,um 7.
16. on hatum baþum. butan.
17. tidum. æ,strum (a *of* æ *eras.*). dæge.
18. ge,h,l. hyre þenunge 7 hyre.
19. oþre. þe. wæron onþwegene wæron (1*st* wæron *struck through*).
20. (101ª) þonne. eallra nyhst hi. butan.
21. symbelnesse on tidum oððe. nydþearfe ma
22. þ. þicgan (c *on eras.*). symble.
23. untrumnesse bewerede.
24. hlutterne. on cyricean on. gebedum.
25. þ. ,adle (adle *on eras.*).

Ca. 13. monungū.
14. hyre syððan. þ.
15. linenū hlinenū hræglum (*sic*). wyllenū 7.
16. on. baðū. butan þā hyhstū symbelnessū.
17. tídū æt eastrū. ðy. dæge.
18. geohol 7 þonn. ðenunge 7 hyre.
19. ða. ða þe þær aðwægene wæron.
20. eallra. hi baðian. and seldon butan.
21. symbelnysse on tídū oððe. nydðearfe.
22. þonn. þ. þicgan and symble.
23. untrūnysse. bewerede. tíde.
24. lutterne. on cyricean on halgū. stód.
25. þ. ðurh.

Page 318. 26. beforan cwæde. 7 swylce heo eac. þeowa rim ðа ðe.
B. 27. hyre. geleorniganne.
28. þ heo swutullice eallum cyþde ða geleornode.
29. middum hyre æfter. gearum. abbodessan.
30. hád underfeng 7. gelíce. nales oþre stowe.
31. on middum hyre hiwum æfter.
32. geleorde in tynenre. bebirged.
33. ða. æfter hyre on. þenunge abbudessan hádes. hyre.
34. swustur. wífe ærconbriht cantwara. 7.

O. 26. forecwede. 7 swilce. þeo . (o *out of* a, *then* 1 *eras.*) sum
wa
þa þe (s *out of* f).
27. hyre. middangear,e. to geferanne.
d
28. sweotollice eallum. geleorde (de *on eras.*). dryhtne.
29. middum hyre hiwum æfter. gearum. abboddyssan.
30. hade. 7. he,. nalæs on oþre stowe.
o
31. on middum hyre hiwum æft endebyr,nesse.
d
32. geferde on treoenre (eo *on eras.*). bebyriged.
w
33. hyre on þa þenunge. hyre.
34. hefde. erconbyrht cantwara. and.

Ca. 26. forecwéde. 7 swylce. ðeowa sū.
27. hire. to geféranne þ.
28. swutollice. cydde ða.
29. híwū. ðæs. abbuddissan hade.
30. 7. nalæs on. stowe.
31. on. ðe.
32. geférde on treowene ðruh. bebyriged.
33. ða. on þa ðenunge.
34. sweoster ða. cantwara. 7.

Page 320. 1 æþeldryð. · XIII · ða. ðære.
B. 2. abbudessan hyre (*p.* 296) mægen (*sic*) 7. hyre bán úpp on niwe.

O. 1. æþelþryð. bebyriged. licade.
2. abbuddissan hyre mæg (e *of* æ *eras.*) þ. hyre. on niwe
an
(e *on eras.*).

Ca. 1. þy ðe æþeldryð. sixtene géar bedyriged ða.
2. magan þ. bán upp. on niwe ðruh asette.

Page 320. **B.**

3. þurh. on cirican. het heo þa gebroðor sume feran.
4. stan secan þe man mihte. þruh. áheawan (*á parted from* h *by a defect in surface*) ða eodon hi on scyp 7 foron on elíga land þ is æghwanan mid wæterum.
6. myd. hyt micle stanas hafaþ.
7. cómon hi tó grantan streame 7 hi sona gemetton be þæs streames weallum þurh (*defect stated in a modern Latin interlineation*).
9. hwítum stane.
10. wæs gerisenlice gehlidod. gelicum.
11. ongeaton hi. ærende 7.
12. frā gode gehradod 7 hi ðæs drihtne sylfū þanc sædon.
13. þurh. þam.
14. þi. lichama.
15. bryde. ðære. ða.

O.

3. asette 7 on cyricean. het. sume þa (101b) broþor feran.
4. þonne stan secean. mihte. þruh.
5. gewyrcean. hi on scyp. heliga land. æghwanon.
6. wæterū. fennū ymbsealdne hit micle stanas.
7. comon hi. cestre. feor þanon (*from* feor *to* noht *is twice written; the first struck through including the 2nd* noht, *not the 1st*).
8. englesc grantaceastre gecied. hi.
9. be þære ceastre weallum. stane.
10. swylce eac gerisenlice (e *on eras.*) gehlidad mid gelice (i *on eras.*).
11. hie. þ. ærende 7.
12. wæs ðr ,from. sylfū gehradad 7 gefyr,ad (fyr *on eras.*). hie.
13. sædon.
15. bryde. byrigenne. ða.

Ca.

3. on cyricean. hét. sume ða broðry (*sic*) féran.
4. secean þ. mihte ða þruh.
5. gewyrcean ða eodan hi on scip forðon heliga land is æghwanon.
6. wæterū. fennū. mycle stanas hafeð.
7. comon hi. gehrowenre. þanon.
8. grantaceastre gecíged (*p.* 131) 7 hi.
9. be ðære. weallū. hwitū stane.
10. swylce. gehlidad. gelíce stáne.
11. ða ongeaton hi. þ. ærende 7 heora.
12. wæs frā. sylfū gehradod 7 gefyrðrad 7 hi.
13. ðruh. þā.
14. ða. ðære.
15. bryde. byrigenne.

Page 320. 16. gemeted (g *afterthought*). ungebrosnod.

B. 17. wære 7 bebyrged swa.
18. bisceop willferð. manige. þa he hit cuðon sædon.
19. hwæðere. læce. hyre (*p.* 297).
20. ða hine mann upp á hóf of byrgenne.
21. þ. sæde. untrum. þ.
22. swyle. hyre sweuran. het me man þ ic ðone.
23. tosticode þte se sceððenda wæta mihte út flowan mid þy ic ða dyde þ ða.
25. gesewen. þæt hire geolhstor út fleow ðæt hire bet wæs swa.
26. þte manige menn cwædon 7 tealdon þ. gehæled wære þa þy ðryddan.
27. wæs heo. gehefegod mid ðam sarum.
28. was gehrinen 7 genumen.

O. 16. ungebrosnod.
17. bebyriged. se foresæda biscop.
18. oþre þa þe hit cuðon (u *on eras.*).
19. hwæþere.
20. forðferde (de *on eras.*) 7 eft, þa (7 eft *on eras.*).
21. þ he sægde (102[a]).
22. ða. mec.
23. þonne. sceþ,ende wæta út.
24. sio . (1 *eras.*) þerinne. íc.
25. gesewen. hiere lehtor 7 sawel (*sic*) wære (lc *on eras.*).
26. from.
27. untrünesse ð,[a]. wæs heo.
28. ærran saa . run (1 *eras.*). sona wæs ge,rinen 7.

Ca. 16. ungebrosnod.
17. forðféred 7 bebyriged. se foresæda þ willferð.
18. cyddan.
19. hwæðere cuþran.
20. hire lichoman mon of byrigenne úphóf.
21. þ. untrum. þ.
22. mycelne. het mon me cw̄.
23. þ ic ðone. gesticode þte. scæððende wæta út.
24. ðær inne. þ ða. ða.
25. gesewen. þ. 7 swa well.
26. þte. þ. mihte frō.
27. untrünesse ða ðy. wæs heo eft hefigod.
28. þā ærran sárū. sona wæs gehrinen 7. middanearde.

Page 320. 29. eall þ. ðone. éçre. lífe.
B. 30. onwende myd ðy ða æfter. manegum. hyre lichama.
31. úpp áhafen. aðenedon hi 7 slogon.
32. ofer. eall. gesamnung þara gebroðra 7 geswustra. healfa.
33. 7. abbodesse on þ. inn eode 7 fæmnan mid hire þ hi.

O. 29. sar. life onwende.
30. þy æfter swa monegum (e *out of* i *on eras.*).
31. up of byrigenne ahafen. aþenodon hi, 7 aslogan geteld. (d *on eras., then* i *eras.*).
32. ofer.
33. 7.

Ca. 29. eall þ sár. lífe onwende.
30. ðy æft. monigū gearū.
31. úp of byrigenne ahafen. aðenodon hi 7 aslogan.
32. ofer 7 eall. halfe. 7. þ.

Page 322. 1. ban. úpp á don 7 áþwean.
B. 2. gefeormian þa sæmninga.
3. abbodessan. hluttre. clipigan 7 þus cweðan sy wuldor dryhtnes naman.
4. æfter. (*p.* 298) medmiclum.
5. clypode me mann inn þ ic sceolde onwreon ða duru (*stroke through* me).
6. ða. ðone lichaman. halegan fæmnan godes úpp áhafenne.
7. on bedd gesettne slæpendum ménn.

O. 1. feawa men. hie þæt hie. upp. onþwean.
2. æfter. ða. hyrdon (yr *on eras.*).
3. stefne. wuldur cwæð dryhtnes.
4. æfter.
5. cigde inn. ónwreon .. (*final* n *on eras., then eras. of* 2).
6. lichoman. (1 *eras.*). upp ahafen,ne.
7. ón. slæpendū (ū *on eras.*). gelícra þonne deadum (102b).

Ca. 1. feawa men. hi þ hi. a,dón 7 onðwean.
2. gewunon ða.
3. hluddre stæfne.
4. cw̄ drihtnes. medmyclū. ða.
5. cigde inn onwreon. ðæs.
6. ðære. upp ahafenne.
7. byrigenne.

Page 322. **B.**

8. onwrugon hi. hyre andwlitan. ywdon.
9. þa. ðæs sniðes. géo. þa.
10. gehalgod þte wundorlicum gemetum fór openre ðære wunde.
11. giniendre mid þære. ðynnisce dolhswaþu.
12. læste ætywde. ða. lichama.
13. onwalhe. niwe. ætywdon swa þy sylfan.
14. hyre ðam clænum lichaman 7 limum.
15. menn ða ða heo ðrycced. swyle.
16. myd sáre. swúran þ. lustfulligende ðysse úntrumnesse. cynne *deest.*
17. heo oft gewunelice cwæð ic. þ.
18. minum sweuran (u *on eras., compare* **320**, 22) byrne 7 ðas byrðenne bere þysse adle on þan ic mec (*p.* 299) geseah iú beran ða ic geongre wæs.

O.

8. ða ónwrugon (u *on eras. of* 2) hie. ondwliton 7 eowedon me þa.
9. snides (i *on eras. of* 2 ?). gio. swa þa wæs heo,.
10. wundurlice gemæte (a *of* æ *eras.*) fore.
11. geoni end, re (oni *on eras., then* 1 *eras.*). dolhswaþo.
12. læste ætywde. scytan (y *on eras.*).
13. onwealge. niwe. ætywdon.
14. leoman hi y mb,seald (y *on eras., then* 1 *eras.*).
15. swyle 7 mid.
16. sweoran. þysse untrumnesse.
17. heo oft gewunalice cwæde ic.
18. gewyrhtū (yr *and* ū *on eras.*). minum. byrþenne þysse (y *on eras.*) aðle (*cross on* ð *eras.*).
19. þysse untrumnesse. me gemon geo. be . ran (1 *eras.*) ða. g i ung.

Ca.

8. þonn̄ deadū ða onwrigon hi. ondwliton. eowodon.
9. ǽr. þa.
10. swa fæstlice gehalod þte. fore.
11. bebyriged wæs þ seo ðynneste dolhswaðo.
12. læste ætywde. scýtan ðe.
13. onwealge. niwe. ætywdon.
14. ðy. þā clænū limū hi ymbsealde.
15. ðrycced. swyle.
16. mid sare. sweoran þ. swyðe. ðysse untrūnesse cynne (*p.* 322).
17. heo oft gewunolice cwæde ic wát. þ.
18. gewyrhtū. byrþenne ðysse adle.
19. ðysse untrumnesse. ðæm ic me gemon geo.

Page 322. 20. idlan. sigella 7. gelyfe þ.

B. 21. forðan. úpplicæ (a *of* æ *partly eras.*) arfæstnesse wolde me befylgende beon myd sáræ.
22. swuran þ. ónlysed fram ðære.
23. swyðe. leasnesse. þi. nú. golde.
24. sweoran forðhlifaþ. reðnes. swyles 7 weorces.
25. ða gelamp. þære gehrinennesse. ylcra gegyrela ðe.
26. man. hyre lichaman. þte deofolseoce menn. manige.
27. úntrumnesse. swylce. þurh on.
28. manegum menn.
29. sargedon. hefegedon wearþ. hæle. hi heora.
30. to onhliden (*surface of* on *stained and rubbed, not* an). sona þ sár 7 seo hefignes onweg gewát. Hwæt.

O. 20. idlan byrþenne. sigla 7 ic gelyf . de (y *on eras., before* d 1 *eras.*, d *on eras.*).
21. forþon. upplice arfæstnes wolde (o *on eras.*) ma (a *on eras.*). hefigade. sare.
22. onlysed from þære.
23. leasnese (*sic*). fore golde 7 fore.
24. sweoran. readnes ond bryne (ry *on eras.*) ðæs swyles 7 wærces (æ *on eras.*).
25. mid þy gehrine(103[a])nesse. ylcena.
26. hyre lichaman. þ deofullseoce. monigra oþerra untrumnessa.
27. swilce e[ác]., (1 *eras.*). þruh.
28. bebyriged. monigum.
29. sargedon 7 hefegodon. tó hæle. hi. heafud.
30. onhyldon (y *on eras.*). séo ungescroepnes.
31. fram. eagum.

Ca. 20. ða ydlan. sigla 7 ic gelyfde þ.
21. upplice arfæstnes wolde ma hefigad. sare.
22. þ. alysed frā ðære swyðe.
23. leasnesse. golde. gimmū.
24. sweoran forðlifað. readnes. swyles.
25. gelamp. þy gehrinenesse. ðære. gegyrlena.
26. þ. deofolseocna 7 monigra oðra untrūnessa.
27. gehælede. swylce. þruh.
28. ðære heo wæs. bebyriged monigū monnū ðe.
29. sargedon 7 hefegodan. hæle þonn̄ hi.
30. onhyldon. hī. seo gewemmednes ðæs.
31. frā. eagū gewát.

Page 322. 32. hi. ðwogon. baðedon. lichaman. halegan.
B. 33. niwū. gyredon 7 inn to cirican.
34. on ða. þruh áledon (*p.* 300) þe.
35. gyta. ðysne 7weardan. on. arweorþnesse.

O. 32. hi. þwogan 7 baþedon. lichaman.
33. niwum. cyricean. on. þider. wæs , 7.
35. ðisne 7weardan. on. hæf.d (e *eras.*).

Ca. 32. hi ða þwogan 7 baðedon ðone.
33. niwum hrægelū. cyricean.
34. on. gesettan. ðider.
35. gyta oð ðisne 7weardan. on mycelre arwurðnesse. hæfed.

Page 324. 1. þ. þ. swa gemæte þære.
B. 2. lichaman swylce heo hyre synderlice geworht wære swylce eac.
3. wundorcræfte gemeten 7 geworht 7 gescyrpendlice gehiwod ætywde.
4. hyre.
6. élig þ land on. mægðe þ is six.
7. ealandes. 7 is eall mid.
8. wætere útan ymbseald 7 fram. æla. þe on þam ylcum fennum.

C. W. 6. hwæt hwega.

O. 1. þ. þ. gescre,o,pe.
2. lichaman. hyre gegearwod.
3. swylce. wundurcræftiglice.
4. gescro.pelice (1 *eras.*) gehiwad ætywde. hyre.
6. helig ealond (*sic*). on. mægþe huhu,u,g. on ealandes.
7. eall. cwęðon.
8. wætere ym,b,seald 7 frā. éla þa þe on þam ylcan (103b).

Ca. 1. þ. mycel. þ. ðruh. swa geméte.
2. geméted.
3. gegearwod. swylce. hafodstow sundercræftiglice.
4. gesceaplice gehiwad þ ætywde. hyre.
6. élig þ land on. on.
7. eall.
8. wætere ymbseald 7 frā. éla. on þā ylcan.

Page 324. 9. ´gefangene. ða hyt naman. þa þær willnode.

B.
10. to habbanne se gemyngode þeowen forþon. ýlcan.
12. lichaman frymðe. ær beforan sprecende.
13. þy (*ornate* þ). ecgferðes.
14. ongunnon (*sic*). betwih him. æþel (*p.* 301) rede cyninge.
15. þa wæron ofslagen on þam. bé treontán.
16. éa. wæs geong (o *out of* n, *and* n *in* ng *on eras.*). æþeling.
17. swiþe luuiendlic. æghwæðere.
18. swustor. seo ostryð haten.
19. æþelred myrcna. tó. þi þa þæs grimman.
20. feondscypes ontimbredon. reþan.
21. gesæwen upp cumende theodor bisceop gode.

O.
9. fongenne. namon. willnade.
10. gemyngade. þeowa forþon.
11. mægþe. lichaman frymðe.
13. Þa þy nigeþan. ecfriðes rice (*sic*).
14. gewin. æþelrede myrcna cyning (*sic*).
15. ofslagen on þam. be ,treo, n tan.
16. broþor. æþeling.
17. eahtatynewinter (*sic*). luf, i endlic . (*eras. of* 1). æghwæþerre (*1st* æ *on eras.*). forþon.
18. h ,is. ósþryð.
19. æþe, l red myrcna (y *on eras.*). wife. grimgran.
20. feon, d scypes 7timber betwih. reþan.
21. gesewen upp. theodor. se (e *on eras.*) l, co fa (*these 2 words out of* sylfa) bysceop.

Ca.
9. fongene. naman. gewilnode.
10. gemyngade. ðeowa.
11. frymðe.
13. Ða þy nigeðan. ecfriðes. geðeoded.
14. gewin 7 mycel.
15. æþelrede myrcna cyninge. ofslagen on þā. trentan streame þære éa elfwine ecfriðes broþor wæs he geong æþeling.
17. eahtatynewintē. swyðe lufigendlic.
18. sweoster.
19. myrcna. hī to wife. ða grimman gefeoht.
20. feondscipés andtimber betwih.
21. ða. gesewen úpp cumende (*p.* 133).

Page 324. 22. leofa mid godcundre gyfe.

B. 23. trumnesse. láre ða ongunnenan færnesse swa. fræcennesse.
24. eallinga adwæste tó þon þ. betwyh him.
25. þte. mannes. lore. mára.
26. ðæs ofslagenan. breðer. feo.
27. geþingode þ. sibb.
28. tíde. þon betwyh ða ylcan. áwunedon.

O. 22. gyfe.
23. ongunnan bernesse. frecenesse eallinga.
24. þon þ. gesibbade. betwyh.
25. mo,nes fe,rh. lore.
26. þā. breþer. feo (*o out of a by eras.*). wið (104[a]).
27. þ. þære. mycelre.
28. þon. betwyh. ylcan. rice awunadon.

Ca. 22. þ.
23. trymnesse. ða ongunnenan bernesse. mycelre frecednesse eallinga.
24. þ. gesibbade ða. betwih.
25. þ. mannes. lore. mare.
26. ðā ofslægenan. feo.
27. geðingode þ. sib wæs syððan sealt 7 sib mycelre tide æft þon betwyh ða ylcan. rice awunode.

Page 326. 1. In (*ornate* I). þam dagum 7 on þam foresprece(*p.* 302)nan.

B. þe.
2. ofslegen wæs sum. wise wæs geworden monigra hælo heo bricsað gyf heo asæd bið 7 heo nis to forswigianne wæs þær.
4. on ðam gefeohte sum geong.
5. nama. myd þy he ða ðy. 7.

O. 1. On þam. þe. broþor.
2. wæs wæs sum gymendlic wise wæs. nis,no.
3. hi brecað. asæd.
4. on þam. betwyh oþre.
5. þeng ecfriðes. nama. 7.

Ca. 1. On þā. gefeohte ðe ælfwine. broðer ofslægen wæs þ sū.
2. wise wæs. nis no to forswygianne.
3. hi brecþ. asæd.
4. ofslægen on þā. betwih oðre sū geong þæs.
5. ðegin ecfriðes. nama. ða. 7 ðære æftfyligendan.

Page 326. 6. æfterfyllgendan. þam ofslegenum gelíc.

B. 7. lǽg. þa. nehstan. gaśte.
8. geedwyrped. upp asæt 7 himsylf his wunda.
9. mihte 7. ðon þe he. fæc þa á hóf he hine úpp 7 ongann hine weccan gyf.
10. gemetan.
11. mihte ðe his gyman wolde 7 his wunde lacnian þa.
12. þa þ. frā ðam mannum.
13. ðæs freondlican weredes. hi hine. þ.
14. æþelredes gesið.
15. þa ne dorste he andettan hwæt he wære nolde he na cyþan þ he cyninges (*p.* 303) þegn wæs.
16. Ac he sæde þ. mann. gewifad.
17. 7 þ. cóme þ. þæs cyninges þenunge 7 heora andleofan 7 heora mete. mid hys heafod gemæccum.

O. 6. betwih þa . ra (h *eras.*) ofslenra gelic.
8. geedwyrped (y *on eras.*). aset. sylfa (y *and* a *on eras.*). awrað.
9. 7. fæc þa ahof he hine úp.
10. onwég. freon (*sic*).
11. gymæ,ne (y *on eras.*, a *of* æ *eras.*). dyde 7 his wunde lacnian (y *on eras.*).
12. þa þæt. from þæm monnum.
13. feondlican wer,des (1*st* e *on eras.*). hyra hlafurde.
14. æþelredes gesið. ða.
15. andred (dred *on eras.*). þegen. ah sægde.
16. gewifad.
17. þæt. forþon in þa (104^{b}). come þ.
18. þegnum. 7lyfene. heafudgemacū.

Ca. 6. betwih ðara ofslægenra gelic deadū.
7. þa.
8. geedwyrped 7 úp. sylfa. wunda awrað.
9. mihte 7 æft ðon. medmycel.
10. he hine upp. gán. meahte gemétan ðe.
11. gýmenne (e *not original*?). lacnian. ða.
12. þa þ. geméted. frā þā.
13. feondlican weoredes 7 ða læddan. þ.
14. gesið (*opposite in margin* medic' *by glosser, repeated lower down*). ða.
15. ondrædde he andettan þ. ðegen. ah sæde þ.
16. man. ðearfende 7 gewifad.
17. þ. cóme þ.
18. 7lyfene. lædan. heafodgemacū ða.

Page 326. 19. gesiþ. gýminge. wunda.

B. 20. lacnian. þa he trumian angann þa bebead. þ.
21. mann. þe læs. nyht.
22. mihte. ıman. þa sona. hí aweg.
23. þa þe. ðonne. þa bendas hæfde he agenne broðor se wæs mæssepreost. nama. tunna.
26. abbod on ðam. 7 on. nú. ðis fram.
27. naman is nemned. myd þy he hi. on þam.
28. ofslegene. com he 7 sohte . . (he *eras.*) on þam wá . le (*eras. after* a). líc.
29. hwæþere. mihte. oðerne him swiþe gelicne.
30. þ. 7 bær hine þa to (*p.* 304).
31. 7 hine arlice bebyrigde. 7 for. sáwle.

O. 19. gesið hinæ (a *of* æ *eras.*). gymenne.
20. lacnian. þa ongan. haligean. þ.
22. mihte. man. forþon þe. hi onweg (i *and* o *on eras.*).
23. eodan. þe. toslupan þa. tolysde.
25. broþor. nama. tunna.
26. on þam. on. ðis fram his noman is nemned tunnancester.
27. on þam.
28. ofslegene. com. on þam. lic.
29. hwæþer. mihte. oþerne. eall.
30. he þ,.
31. bebyrigde 7. alys,se his saule.

Ca. 19. gesið. gymenne. hét lacnian ða he þa ongan.
20. ða. þ.
21. man. þa mihte.
22. forðon þe. ðæs þe hi. eodan.
23. bundan ðonn̄ toslupan (u *in* lu *closed, looks like* a *with square top*) þa. tolysede.
25. broðer. ðæs. tunna.
26. on þā. on. oð ðis frā his noman is nemned tunnanceastre.
27. hyrde on þam.
28. ofslægene. com. on þā.
29. eall.
30. hī ðone. ða. þ. bær he hine.
31. ða. árlice bebyride 7 for. saule.

Page 328. 1. mæssesang. myd þære. gewurden þ.

B. 2. ær. ðæt. mann mihte.
3. toslupon betwyh þas þing.
4. þa ac (1*st hand*) se gesiþ. ongann.
5. frinan 7 acsian hwæðer.
6. alyfedlican rune cuðe 7 þa stanas mid him hæfde.
7. swylcum menn. spell.
8. sprecaþ þ. mann forþam. mihte ða andswarode he 7 cwæð þ.
9. naht. cúþe.
10. on. broðor is mæssepreost nú wat ic þ.
11. me ofslegenne. me gelome.
12. nú on oðrum lífe. sawl þurh his þingnunge fram þam écum bendum 7 wítum.

C. W. 2. cwæþ.

O. 1. mæssesang. þ ic ær cuþe þ.
2. mihte.
3. instæpe (i *on eras.*). tóslupan.
4. betwyh. gesiþ se þe. ongan.
5. frinan. gebidan ne mihte 7.
6. acsade hwæþer. þa alysendlican rune (105[a]) cuþe.
7. hine. swylcum. sp,l.
8. sprecaþ þ. forðon. mihte. 7swarode (a *on eras.*).
9. þ. cræfta cuþe. cw̄.
10. on. mægþe. broþor. 7 ic wat þ.
11. me ofslegenne. me gelomlice mæssaþ (ð *on eras.*) 7.
12. on oþrum. saul.
13. þingunge frā þam ecum bendum. alysed.

Ca. 1. mæssesang. (*p.* 134) wæs. þ ic ær cuðe þ.
2. man mihte.
3. onlysed (e *original* ?).
4. betwyh. ðing. gesiþ se þe. ongan.
5. frinan. mihte.
6. 7. acsade. þa alysendlican rune.
7. hine. menn læas.
8. sprecaþ þ. forðon. mihte. 7swarede.
9. þ. cræfta cuðe. cw̄.
10. on. broðer. 7 ic wát þ.
11. me ofslægenne. me gelomlice mæssaþ 7.
12. on. þon̄. saul. ðurh.
13. frā þā ecū. witū alysed.

Page 328. **B.**
14. he þa sume hwile mid. gesið. wæs ða ongunnon þa þe hine geornlicost sceawedon.
15. andwlitan 7 of his.
16. (*p.* 305) þ he ne węs. folce swa he ær sæde.
17. ac he. æþeles gestreones. gecigde.
18. digollice. 7 frægn (gn *out of* nc). þá. hwanon.
19. wǽre 7 him gehet þ. him nán wiht yfeles.
20. don nolde gyf. þ.
21. andette. sæde þ wære.
22. andswarede he 7 cwæð synderlice ic ongeat on þinum (n *out of* w) wisum þ þu swa follicmann ne wære.
24. sædest 7. nú. þ þu geart mín gefá 7 eart deaðe.
25. forðam. broðor (*vertical stroke above* 1*st* r). on þā.
26. wǽron ofslagene 7 hwæðere ic ðe nelle.

O.
14. þa. tiid. þo.ne (n *eras.*) gesið. óngeaton hie þa þæ (a *of* æ *eras.*) hine geornlice.
15. 7wlitan. ge,berum.
16. þ.
17. sæde ac þ. æþelre. gecygde (g *on eras.*).
18. dygollice. hwanon he wære 7 hwæt he wære 7 him.
19. þ. naht laþes.
20. þ.
21. ða. sæde þ. þeng.
22. 7swarode. syndrie.
23. 7swaro. ongeat. þ.
24. þu sædest 7. þ. me deaþes.
25. mine (i *out of* e) broþor. on þam (105[b]).
26. 7 hwæþere. þe.

Ca.
14. tíd. ðone gesiþ hæfed. ongeaton hi ða þe. geornlice.
15. 7wlitan.
16. wordū þ. þearfendū.
17. þ. æðelre. ða gecygde.
18. gesiþ. digollice to hī. ða. hwanon he wære 7 hwæt he wære 7.
19. hī. þ he hī naht.
20. gedón. hī þ. gecyðan.
21. ða. þ.
22. ðeng ða 7swarede. hī. cw̄ ðurh.
23. 7sware. ongeat 7 óncneow þ ðu.
24. þu sædest 7 ic ðe. þ ðu. me deaðes.
25. forðon. broðro. on ðā.
26. ofslægenne 7 hwæðere. þe.

Page 328. 27. trywa.

B. 28. þa he þa. getrymed. þa gesealde he hine on lundene sumum.
29. ác hí ne mihton þeah his fynd on hym setton (*rest om.*).
31. cýnn hwæðere hi symle toslupon on undern tíd þonne mann.
33. þa þ þa. se þe hine bohte þ.
34. bendum. mihte (*p.* 306) beon gehaðerod. forgeaf. leafe.

C. S. 28. to sumum.

O. 27. gehat oððe mine.
28. þa he þa. on lundenne (ne *on eras.*).
30. þa he þider. mihte.
31. feond (o *eras.*) hine (e *partly eras.*). oþer. cynn 7. oþer.
32. bende toslupan 7 onlysde. fram.
33. oftust. þa þ þa. þe. þ.
34. bendum ne mihte geheaþorad. forge,f.

Ca. 27. gehát oððe.
28. þa he ða. getruman. on lundenne 7 hine sealde sumū fresan.
29. bindan ac he ne mihte ne þa ða he þider.
30. mihte ænig.
31. ðe. hī onsette on. cynn 7. 7 þeah oftost.
32. benda toslupan 7 onlysede. frā underne tide ðonn̄.
33. ða þ ða. þ. mihte gehaðerod. forgeaf hī ða.

Page 330. 1. þ. hine myd feo alysan gyf. mihte.

B. 2. þ. gesohte oððe. ða.
3. cóm he to centlande. þam. se wæs æðeldryðe swustor sunu ðære cwéne be.
4. sæd. forþam.

O. 1. þ. mihte. aþas.
2. þ. oððe his feoh onsende.
3. com. þam.
4. æþeldryþe. be. sæd. forþon. iu.

Ca. 1. þ. mihte. hī sealde aðas þ. oððe his feoh onsende ða com.
3. hloddere þā. sweoster.
4. æþeldryðe. be ðære. sæd. forðon ðe he iú.

Page 330. **B.**

5. ðære ylcan cwéne. ða bæd he hine þ. þ.
6. alysnesse fore gesealde. getiðode. for him asende.
7. swa micel swa he him gehet.
8. æfter þyssum.
9. breþer 7 him eall. endebyrdnesse his sið asæde 7 he oncneow þurh his segne þte ðam tidum ðe ða bendas swyðust tolysede wæron on þam gemete þe he þa mærsunge mæssena for hine dyde. 7 þurh lac.
15. onsegednesse.
16. forgyfen wesan 7 on. menn ða ðe ðas.
17. fram þam. (*p.* 307) on.
18. on árfestnesse. gebindanne 7.

O.

5. ylcan. þa þ.
6. alysnesse. getiþade.
7. gehet.
8. æfter þyssum. eþele.
9. breþer (106[a]) becom 7. eall efter. sæde.
10. wiþerwe[a]rdnesse. on þam wiþerweardnessum.
11. him becoman 7 he oncneow. gesegene (ege *on eras.*) þ þam tidum.
12. onlysede wæron þam. fore.
13. mersade. fela oþerra gescre[o]pa 7 gesynto.
14. þa þe him t[e]altriende gelumpan. broþorlican.
15. lac. onsæg[d],nesse.
16. forgyfen wesan 7 (y *on eras.*). þe.
17. foresprecenan. byr[n],ende (y *on eras.*).
18. arfæstnesse.

Ca.

5. ylcan. þeng. þa þ. hī þ.
6. alysnesse (*p.* 135). him.
7. gehét.
8. ða. þyssum.
9. becóm 7 hī eall æft. sæde.
10. wiðerwardnesse. on ðam [wiðer],weardnessum hī becóm 7 he oncneow. gesægene þ ðā.
12. swyðost. onlysede. þonn̄ for hine ða. symbelnessa.
13. mærsade. fela oðera gescreopa 7 gesynto.
14. hī tealtriende. ðurh ða. ðingunge 7 ðurh.
16. hī forgifen beon 7. menn ða þe þas ðing.
17. frō þa. byrnende.
18. arfæstnesse.

Page 330. 19. syllanne gode . onsegednesse (t *eras. before* on). halgan laces
B. for (hal *on eras., before it* y *still visible*).
r
20. generednesse. f,eonda þara of worulde leordon forþam þe.
21. hi ongeatan þte. onsegdnesse, écre onlysnesse swyðde.
22. fremede. lichaman ge sáwle þis spell. sume ða sædon ðæ hit.
23. fram þam sylfan. on ðam geworden.
24. 7 ic hyt forþam. úntweogendlice. urum þam cyriclan stære to geðydenne (*break*).
26. Þa wæs (*ornate* Þ). ymbe. fram. drihtenlican.
27. þte. þeowen. abbodesse.
28. swa swa beforan cweden is.
29. manegum heofonlicum dædum.
30. lífes. 7 heo (*p.* 308) of eorþan.
31. fifteoþan dæge kalendarum. þy þe.
32. þā wintrum todæledum.

O. 19. syllenne (y *on eras. of* e). gode (de *on eras.*). asegdnesse to berenne. læces (e *of* æ *eras.*).
se
20. generednes,. þe of worolde leordon.
21. hie ongeaton þætte. asægdnes. alysnesse (y *on eras.*)
r
swiðade.
22. fromade (omade *on eras.*). þ . ara (*eras. of* e).
23. þe. sylfan (y *on eras.*). þæ.
r i
24. 7. hlutto,lice. untweogendlice. ussum þæm cir,clican.
26. frō (106b). dryhtenlican.
28. streoneshalh swá swá.
29. sædon. monigū heofonlicū dædū. eorþan.
d
30. heofonlican lifés mede 7. eorþan alædde,.
31. leorde (de *on eras.*). fifteoþan. kalendarum.
32. syx (y *on eras.*) 7 syxtig (y *on eras.*). wintrum.

Ca. 19. syllenne. onsægdnesse. ðæs. laces for generenesse.
20. leordan forðon hi ongeaton þte, onsægdnes.
22. feormade. spell. ðara. ða þe hit frō þā sylfan.
23. on þā.
24. 7. forðon. untweogendlice. urū þam cyriclican.
25. gesettanne.
26. syx. frā þære drihtenlican.
27. þte seo arfæste þeowe hilde.
foran
28. ðe. streoneshalh. fore sædon æft monigū heofonlicū dædū.
30. heofonlican. mede 7.
31. ðy fifteoðan. decembriū. syxtig. ðam. todæledū.

Page 332. 1. þrittig þam. æþellice gefyllde on woruld hade.

B. 2. drohtigende 7 efen. þam æftfylgendan heo cyðelicor on munuclife drihtne (c *in* cyðelicor *washed out*).
3. æþele on.
4. woruld . gebyrdum (*eras. after* woruld *of* e ?). ðæt. wæs eadwines cyninges nefan.
5. mid þam.
6. láre þære eadegan. bisceopes norðhymbra.
7. geryno (y *on eras. of* u). únwemne.
8. oð þ þe he. ðæt he. becóm.
9. þa heo ða. woruldhád forlét. anum þeowude þa.
10. gewát. mægþe.

C. *The fragment of* 13[a] *begins about* **322,** *line* 1, *and is complete from* **322,** 8, þe he geearnode.
3. æþelicor.
5. here . . . [hererinc **W.**]
6. . . . anhymbra.
7. Ond þone. ḡ héold.
8. [þæs ?] þe he. þ. becō.
9. þa hio. anum ongan þeowian.
10. hio in. hio wæs.

O. 1. þrittig þa . (a *out of* æ, 1 *eras.*) ærestun . (*sic, last stroke of* m *eras.*). æþellice. w . oruldhade (e *eras.*).
2. 7 efen feolo þa . (1 *eras.*). heo æþelicor in munuclife.
3. gehalgade. eác. æþele.
4. weoruldgebyrdum. edwines þæs cyninges nefan.
6. þære eadegan.
7. þo . ne (1 *eras.*). geheold (o *on eras.*).
8. oð þæt þe he. becom. (1 *eras.*).
9. ða heo þa. weoruldhad forleort. geteo[ho],de þeowian (eowian *on eras.*).
10. ða gewat (at *on eras.*). mægþe.

Ca. 1. ðrittig þā ærestū. æðellice.
2. and efen feola ða æftfyligendan heo æðellicor in munuclife.
4. weoruldgebyrdū þ. wæs edwines þæs cyninges nefan.
6. þære eadigan. paulines ðæs arfæstan þ norðanhymbra.
7. geryne. unwemme.
8. oð ðæt ðe. þ. becóm.
9. ða hilde weoruldhád forlét. ánū geteohode þeowian.
10. gewát. forðon.

Page 332. 11. mage heo willnode þanon. gyf. mihte þ. æþel hyre.
B. 12. eall þ. worulde ahte 7.
13. cále þā (*p.* 309). on. for godes lufan lifigan þ.
14. ðe eaðe mihte þone écan. geearnian forðam.
15. on ðam ylcan. hyre swustor hereswyð. eadulfes.
16. underðeoded 7 in.
17. þære tíde gebád þon, écan sige þære bysene. onhyrigende.
18. forsetenesse elþeodignesse. eall gear on þæræ (a *of final* æ *eras.*) sprecenan.
19. þ. frā. þam bisceope.
20. hám gelaþod. þa onfeng. hiwscypes.
21. wíre. éa. ðær. án gear. fordyde.
22. hyre. þyssum. abbodesse.

C. 11. wi . nade (1 *letter dubious*). hio meahte (a ?) þ hio. eþel.
12. Ond eal. þ hio. Ond. rice 7 in calle.
13. for drihtne (13ª *ends*).
13ᵇ *begins about* 332[21] *and is complete from* 332[28], gewat.

O. 11. wilnade þanon (107ª). eþel.
12. gal . lia (1 *eras.*, i *out of* e) rice.
13. cale þam. for dryhtne lifian.
14. eð. eþel. heofenū geearnian.
15. ylcan. hereswyð (y *out of* i).
16. þeodscypum.
17. bad. ðære. onhyrgende.
18. foresetnesse elþeodunge. mægþe.
19. oþ þ (*both on eras.*).
20. gelaþad. hiwscipes.
21. wire. gear.
22. gef,rum. þyssum.

Ca. 11. mage wilnode ðanon. þ. forlætan.
12. eall þ heo on weorulde. cuman (*p.* 136).
13. cale þam. elðeodignesse fore. lifian þ.
14. eð. þ ece rice 7 eðel. heofonū geearnian forðon.
15. þā ylcan. sweoster hereswyð. aldulfes moder.
16. reogellicū ðeodscipu underðeoded.
17. ða tíd heo bad. þære byssene. onhyrigende.
18. foresetnesse ælðeodunge. eall géar.
19. hæfed. oð ðæt. frō. þā þ.
20. hā. gesponnen ða. hiwscipes.
21. wíre. éa 7 ðær. géar.
22. feawū. ge,féru (g *above is not the usual form*) æft ðyssum.

Page 332. 23. on þam. is cweden heorot ea þ.
B. 24. naht micele ér fram heahgyfe þære ærestan.
25. þeowenne. ærest wæs on norðhymbra munuchádе onfonde 7 halig ryfte þurh halgunge (*p.* 310).
27. bysceopes. æft̄. tíde. þe þ.
28. gewát. ceastre se is háten. cealca ceaster.
29. hyre þær wíc. þ. gode þeowode. þa.
30. ðæs. geréce. þeowen 7 heo mid.
31. regollicum lífe gesette swa heo. gelæredum.
32. wæpnedmannum geleornode. forðan. þe adian. bisceop.

C. 23. gecwæden **S.**
25. wifa. norþa.....
26. Ond haligrifte (ri *pretty certain*) onfeng þ...
27. bisceopes. hio. þæs þe þæs mynster.
29. kaelcaceaster Ond hiere þær wic. þ hio (i ?).
30. hilde s.. þeow Ond hio þ.
31. hio. gelæredum.
32. forþon þe. bisceop Ond.

O. 23. geci[ged]. (i *on eras., then eras. of* 1) heortea (e *in* ea *out of* æ) ðæt. hegu.
24. ærestan.
25. wifa. norþanhymbra mægþe.
26. haligrefte. [h]algunge aidanes (107[b]).
27. nalæs æfter medmicelre. þæs þe.
28. haten.
29. kalcacester. hire þær. ásette (*all on eras.*).
31. gesette[7]. gelæredum.
32. wæpnedmannum. mihte forþon þe.

Ca. 23. þā. gecyged heortéa ðæt.
24. ér frā hegu ðære ærestan.
25. wifa is sæd.
26. þ. haligrifte.
27. ðæs b. nalæs æft̄ medmycelre. þæs ðe þ.
28. gewát. ðe. haten kalcaceaster.
29. ðér wíc. þ. inlifede ða.
30. ðæs. hilde. ðeowe. þ.
31. reogollice. geendebyrde. gelæredū.
32. wæpnedmannū. mihte forðon þe. b.

Page 332. 33. oþre æfeste wéras 7 góde ða ðe hi cuðon. hyre snytero.
B. 34. wisdóme. ðæs. hí.

C. 33. oþre. þa þe hie cuþon. snytro (13^b *ends*).

O. 33. oþre. þa þe hie cuþon.
34. wisdome 7 fore. hi (i *on eras.*).

Ca. 33. oðre. góde. hi cuðon.
34. wisdome. ðeowdomes hi.

Page 334. 1. neosodon. hí geornę. hí geornlice tydan.
B. 3. fela. on ðissum mynstre on.
4. geornfull wæs. þa gelamp þ. timbranne.
5. endebyrdnesse on. cweden streoneshealh.
6. þ weorc þ hyre ða geðeoded.
7. ða. þ myn mynster (*sic*). rihton.
8. ðeodscipum. gesette (*p.* 311) 7 getryme 7. þære.
9. soðfæstnesse 7 clænnesse.
10. geheold 7 swyð. ðost (*eras. of* o ?). þte.

O. 1. neosede. hie. lufedon 7 hie geornlice ty. don (1 *eras.*).
3. fela. þyssum. lifes lifes (*2nd struck through*).
4. timbrienne.
5. gecy,d (y *on eras.*) streoneshalh.
6. geþeoded. unaswundenlice gefyllde.
7. sylfan. heoldan 7 rihton (i *on eras. of* e).
8. hie.
9. soþfæstnesse. clænne,se (108^a). oþera.
10. gehyld (yld *on eras.*) 7 swiþust.

Ca. 1. neosodan. hi. lufedon 7 hi geornlice.
3. ða fela. þyssū.
4. swyðe geornfull forewæs. gelamp þ. mynst̄ to timbrianne.
5. in þære stowe. gecyged streoneshalh.
6. þ. ðe. unaswundenlice.
7. forðon. sylfan. ðæt mynst̄ heoldan 7 rihton.
8. ðeodscipū reogollices. hi eac swylce on soðfæstnysse.
9. oðra.
10. geheold 7 swyðust. þte on bysene ðære frymðelican cyricean.

Page 334. 11. bysene ðære frymðlican cirican. wæs 7 nænig.

B. 12. eall gemæne 7 naht agenes ænegum gésewen.
13. snitero. þte. þ.
14. þ. mætteran menn ymbe. nydþearfe wæron. 7 eac.
15. swilce ciningas. ealdormenn. fram heora geþeahte wisdóme sohtèon.
16. þær gemittan 7 heo swiðe.
17. gewrita. soðfæstnesse. hyre underþeodde to begangenne.
18. þte. æþellice manige mihton gemette beon þa ðe.
19. háde cómon þ. weofodes þenunge þ is to tácne.
21. þ. fif. ða ðe.
22. þan ylcan. cómon. gelærede.
23. micelre geearnunge 7 halige weras.
24. hátene 7 nemned. 7 ætla. (*p.* 312) óftfor. iohannes. willferð. be þam.

O. 11. bysene. frymþelican.
12. we,la. gemæne noht. ænigum gese,en (*eras. of* g).
13. nalæs þæt . an (*eras. of* a ?).
14. nedþearfnesse.
15. swylce.
16. þær gearone. 7 hie. swiþe.
17. gewrita. soðfæstnesse weorcū. dyde (y *on eras.*).
18. biggongenne þte. eþelice. mihton gemette beon þa þe to circlicum.
19. þ. wibe . des (*eras. of* o ?) þenunge geþungen.
21. ðæt is. þ. gesegon. þan fif.
22. þe of þæm ylcan. comon.
23. mic,lre geearnunge.
24. hatene. big þæm.

Ca. 11. ðær.
12. eallū wære eall gemæne.
13. ænigū gesewen. mycelre. þte nalæs þ.
14. þte ða metruman men. nedþearfnesse.
15. swylce. frō.
16. ðær gearone (*p.* 137) gemettan 7. swyðe on.
17. gewrita 7 soðfæstnysse weorcū. underðeoddan.
18. begongenne þte ðær eðelice. mihton gemette beon ða þe to cyriclicū.
19. þ. þenunge geðungene.
21. þ. þ we gesegon æfter ðon fif. ða þe of þā ylcan.
22. cómon. gelærede. 7 ða ealle wæron mycelre geearnunge.
24. hatene 7 nemde (g *above later*). big þā. þ. eoforwicceastre.

Page 334. 25. ærestan þe we be ufan. þ. eoforwíceastre.
B. 26. bisceope gehalgod. þam. hrædlice (*dot over* æ). þ.
27. on dorceceastre. bisceope. be þam nyhstan trumheres (*sic*) æfter.
28. þ. ærra. æt hęgestealdes.
29. éa 7. eoforwicceastre. bisceope. gehalgod.
30. be þam midemestan. nú. secganne. æghwæþerum.
31. mynstre hyrde þære abbodessan. hys.
32. gewrita. wilnode. móde.
33. fullfremedran. com. centlande. éadegan (éa *ends line*).

O. 25. þ. eoforwicceastre.
26. bi ðæm æftran. witanne (itan *on eras.*).
27. wæs (108b). dorce . ceastre (t *eras.*). gehalgad big þā mæstan (*sic*) twam (*no more*).
28. cweþenne. se ærra. æt heagostaldes.
29. 7 se æftra. eoforwicceastre.
30. be (e *on eras.*) þā̄ midlæstan (a *of* æ *eras.*). tó. æghwæþerum. ætfalh (*all from this word to* gefealh *inclusive is wanting. See* 336[2]).

Ca. 26. ƀ gehalgod. þā. þ.
27. on dorceceastre. ƀ. be þā mæstan twam.
28. æftē. þ. ærra wæs æt hagostaldes éa 7.
29. eoforwicceastre. ƀ gehalgod.
30. be þā midlęstan. æghwæðerū.
31. ætfealh þa wolde (*defect as in* O.).

Page 336. 1. theodores arcebisceopes. þa þær.
B. 2. leornigum befealh. rome. þ.
3. tíd. micel mægen geteald. gelyfed. þanon.
4. éft brytene (*p.* 313) ferde þa eft in.

O. 2. wolde (o *on eras.*). swilce rome.
3. wæs. teald 7 gelyfed (y *on eras.*) ða. þo . non (1 *eras.*).
4. ða in ,wiccia mægþe.

Ca. 2. rome. þ wæs in ða tíd mycles.
3. teald 7 gelyfed ða. þanon.
4. ða.

Page 336. 5. 7 þær wæs osric. word bodode 7 lærde 7 sómod ætgædere.

B. 7. sylfum gegearowode. þam. gesawon.
8. ðær wunede. ylcan tíd. bisceop.
9. haten 7 swa he wæs mid swa micelre untrumnesse. lichaman.
10. hefegad þ. bisceopþenunge. ðenian. mihte.
11. forþon. wér. hine on bisceophade.
12. 7. æþelredes hése myrcna.
13. þære eadegan. willferð bisceop. to bisceope.
14. bisceophád þenode middelenglum.
15. arcebisceop wæs þa. nænig bisceop.
16. gyta næs. gehalgod. on. ylcan mægþe. ær þ.
17. þam. menn bosele. þa wæs of ðære (*p.* 313) ylcan abbodessan. sum wer se wæs wel. 7 wæs scearpre.

C. S. 10. ðeninge *deest* (*after* bisceop).

O. 5. ðær.
6. ætgædere.
7. gegearwade. þam. gehyrdon (y *on eras.*).
8. mægþe.
9. wæs mid swá micele untrumnesse.
10. hefigað (*cross eras.*). biscop,. þénunge þenian ne.
11. forþon. dome.
12. 7. æþelrędes. myrcna (y *on eras.*).
13. þære eadegan. wilfrið.
14. (109[a]) gehalgade se on. tid. bysceophad þenade middelengla. forðon þe.
15. se arcebysceop. forðfered (ed *on eras.*). oþer bysceop.
16. fore. on þære ylcan mægþe hwæne (a *of* æ *eras.*). þ is ær þ is ær (1*st set struck through*).
17. þam. boosle. ylcan.

Ca. 5. ða. ðæs.
6. ætgædere. hī sylfū.
7. eallū þā ðe.
8. tíde ðær wunode. ylcan. þ ðære.
9. mycelre untrūnesse.
10. gehefigad þ. ða bisceopþeninge. sylfe ðenian ne mihte.
11. dome. þháde.
12. 7 ða. myrcna.
13. þære eadigan. wilfrið þ hine.
14. on ða. ðenade middelengla forðon ðe se arceþ.
15. ða. þ.
16. gýt. gehalgod. on. ylcan. ær þ.
17. þā. menn boosle. ðære ylcan.

Page 336. 19. gleawnesse 7 for hi to bisceope gehalgod beon sceolde þæs

B. nama. tatfryð.
20. gehalgod. mihte þ. mid deaðe.
21. forgripen. Hwæt seo. þeowen. abbudesse.
22. hi cuðon. for árfæstnesse. gyfe þ hi gewunedon.
23. hí modor to hatenne 7 to nemnenne. þ án þ. hyre.
24. þam andweardum. bysene gestode 7 eac.
25. manegum fyrr wunigendum. þam. gesæliga. hyre georn-fullnesse.
26. hyre. becóm þ him gód gerec.
27. þenode.
28. ðæt. gedafenlic þte þ swefen. wæs. þ.
29. bregoswyð hyre. hyre cildháde. hereric hẹre.
30. wer (*on eras.*) wrac,ode. cerẹdice brytta.

C. S. 26. se god rædde 7 hælo.

O. 19. taatfrið ac (ac *on eras.*).
20. þon ∴ deaðe (d *on eras., space of* 3 *letters before eras.; omitted words in margin, variants* gehadad; mihte þ).
21. forgripen 7 seo.
22. hie cuþon for arfæstnesse. gyfe gewunadon hi.
23. hi (e *on eras.*) modor cygan. nalæs.
24. andweardum. bysene.
25. monigum fe,r. þæ. gesæliga.
26. becom . . (2 *eras.*). se godre rece 7 hælo (se, e *in* ce, *and* 7 *eras.*). þenade.
28. þætt þæt swefen.
29. bregoswið.
30. atre.

Ca. 18. sū frō wér 7 well.
19. gleawnysse wæs eac to ƀ. nama. taatfrið.
20. ðon. gehadod wære oððe beon mihte þ.
21. 7 seo. ðeowe hilde.
22. þ ealle ða. hi cuðan for arfæstnesse. gewunedon hi moder cygean 7 nemnian.
23. nalæs þ án þ. on.
24. þā 7weardū. bysne.
25. monigū. wunigendū to þā ðe. gesæliga.
26. 7 mægenes becóm. þ hī seo gódre rece.
27. ðegnade (*p.* 138).
28. þ eac gedafenlic þ þ swefen. þte.
29. bregoswiðe. moder.
30. wér. brytta.

Page 336. 31. swefen. semnunga fram hyre.

B. 32. aháfen. alæded wære þa. eallre (*p.* 314) geornfullnesse.
33. nænige swa þeh (*a hyphen-like stroke and pale joins* a *to* þ; *the accent* (?) *is not original; after* h *an eras.*) ower funde. þa heo. (*eras.*) hine bighygdiglice 7 sohte geornlice.
34. mette. heo . sæmnunga (*letter eras.*). hyre.

O. 32. (109b) ahafen. eallre geornfullnesse.
33. swaþe his geornlice (georn *on eras., omitted words between lines; stroke before* geornlice; *variants* ætywdon; þa heo þa hine bihydilice.
34. hyre.

Ca. 31. ðurh swefen.
32. ahafen wære 7 alæded ða. geornfullnesse.
33. ohwær ætywde. heo ða hine bighydilice.
34. hrægele.

Page 338. 1. gyldene sigelan swyðe (insegl *above* sigelan). hí.

B. 2. gesewen. mid swa micelre.
3. þ. brytene. gefylde þa heo þa geornlice hi sceawode 7 beheold wæs þ swefn.
4. on hyre dehter be. nú.
5. forþan hyre líf. hyre ánre ac hyre underþeoddum.
6. bysen. swiðe wíde ðam þe.
7. wel þeowigan. Hwæt mid.

C. S. 3. þ heo eal *&c. ad* gefylde *desunt.*
7. wel gelyfan.

O. 1. gyldene. geornlice hi.
2. gesawen. mid swa micle beorhtnesse. sciman gefyllde (*rest wanting*).
4. þæt swefen. on hyre dehter be.
5. hyre lif nalæs hyre. hyre underþeoddum.
6. bysen. monigum wide þam. woldan.
7. leofigean.

Ca. 1. gylden. swyðe deorwurðe. hi.
2. gesawen mid. swa mycele (*dots round* swa).
3. sciman 7 gefylled (*rest wanting*).
4. þ swefen. on. dehter be.
5. forðon hyre lif nalæs. underþeoddū.
6. bysen ac eac swylce monigū wide þā ðe woldan.
7. well leofian.

Page 338. 8. mænig géar on. wæs þ is.

B. 9. on abbudessan þenunge wæs. þa lícode þam.
10. foreséonde ure hælo hyre. saule. 7. langre.
11. úntrumnesse lichaman asodenne. þ.
12. bysene hyre in úntrumnesse lichaman. 7 syx. syngal gear þære y (l *at margin trimmed away*) can hefignesse gefremed 7 getr. (*p.* 316) med (y ? *trimmed away*) wære þa wæs heo *and so on* (*line* 13).
13. gestanden. hefige úntrumnesse.
14. lichaman 7 syx syngal gear. ylcan hefinesse adle.
15. únblinnendlice wann 7 on eallre. tíde. ne blann hyre (r *on eras. of* l).
16. scyppende ælmihtigum þancunge dón ge eac ge eac (*sic*).
17. hyre manian. þ hi. gemyndge . (*eras. of blot ?*). hyre.
18. bysene ðæt hi on þam gesundlicum. on. onfangenan.

C. S. 8. ond mid.

O. 8. ðy. þ.
9. on abbuddissan. fore,. wæs licade þam.
10. foreseonde (eo *on eras.*) ure hælo hyre. saule . eac (1 *eras.*).
11. untrūnesse lichaman ademde. þ.
12. bysene hyre. on untrumnesse gefremed.
13. gestanden. untrumnesse lichaman.
14. ylcan hefinesse aðle (*cross eras.*) unblin.nendlice (*between* nn *eras. of vertical stroke*).
15. 7 on. blan hyre scypendde (*sic*) ælmihtigum gode (110[a]).
16. þa . ncuncge (1 *eras.*). heorde (eo *on eras.*) hyre manian (*roughly out of* naman).
17. læran 7 hi. hyre bysene þ hi on þam gesundlican.
18. on. onfangenan.

Ca. 8. *begins* mid ðy heo ða. géar þyssū. þ.
9. on. þenunge. ða lícode þā. ure hælende. saule.
10. hire lichoman untrūnesse wæs asoden 7 gehefegod þ æft.
11. bysene. on untrūnesse gefremed.
13. ða. gestanden. untrūnysse.
14. géar. ylcan hefignesse adle unablinnendlice.
15. 7 on. blan.
16. scyppende ælmihtigū. þancunge dón.
17. manigan 7 læran 7 hi. hyre bysene þ hi on ðam gesyndlican ðingū 7 on ðære onfangenan.

Page 338. 19. licaman. þeowedon. hyrdon.
B. 20. oððe þy lichaman úntrumnesse þ hi.
21. getrywlice þancunge dydan.
22. seofeþan. hyre úntrumnesse ðætte. þ.
23. innan hyre innoð. becóm. þam ytemestan.
24. hancred útan. wegnyste. swyðe halegan.
25. lichaman. blodes. het.
26. hyre feccan þa ðe on ðam mynstre.
27. hi manede. þ hi betwyh him. eallum.
28. mannum. (*p.* 317) 7 betwyh þam wordum 7 ðære lare heo bliðe deað þrowode 7 gyt soðre þ ic.
30. sprece þ. deaðe áras 7 to life gewende. þa wæs on ðære sylfan.
31. þte se . (o *eras.*) ælmihtiga. hyre.

O. 19. lichaman heo. þeowde (w *on eras. of* d).
20. lichaman untrumnessum þ hi . (i *out of* e, *then* ı *eras.*) symble.
21. dryhtne þancu . nge (cu *on eras., then eras. of* c ?; þan *in marg.*).
22. ða. seofoþan. hyre untrumnesse þ. ad . l (*eras. of* e).
d
þ sar hwyrf,e on.
23. innoþas. becom. þam ytemestan.
24. hancred. wegnyste. halgan geman (*last word struck through*).
25. lichaman. gehet.
26. hyre. þe on þam ylcan. heo þa gyt hi manode.
be
27. þ hi ,tweoh him. eallum.
28. mannum. 7 betweoh.
29. trymnesse 7 lare. bliþe. gen.
30. spræce (a *eras. in* æ) þ. ferde to life.
31. on. sylfan. þ se ælmihtiga driht (=ten) hyre.

Ca. 19. heo geornlice. ðeowde. and on þā wiðerweardū þingū.
20. untrūnessū þ.
21. ðancunge.
22. ða. ðy. untrūnysse þ. þ.
23. on hire. becóm to ðam ytemestan.
24. hancred. wægnyste ðære halgan gemænsumnysse.
25. ða gehet. ða.
26. on ðam ylcan. 7 heo hi þa gyt monade.
sylfū
27. þ hi·betweoh heō holdan.
28. mannū. 7 betweoh ða. hire trymnesse 7 lare.
29. 7 gýt. þ.
30. word sprece þ. ferde.
31. ða. on ðære sylfan. þ. ælmihtiga driht.

Page 338. **B.** 32. forðfóre on. þ. ðy.
33. getimbrede ðæt is genemned heacanos, mid sweotulre gesihðe (onwreah) wæs on þam mynstre (onwreah *in corrector's hand*).

O. 32. on oþrum. .fyr. þ. (*cross stroke later*, e *eras.*).
33. getimbrade. h.acanos (*eras. of* e ?).

Ca. 32. on oðrū. feor gesettū þ. ðy.
33. getimbrode.

Page 340. **B.** 1. sum nunne swiðe halig.
2. nama. bégu. gehalgod.
3. on clænum mægðháde þa wæs heo þrittig wintre mæden. 7 heo þær on.
4. munuchade þa heo wæs þrittig wintre drihtne þeowude þa wæs heo restende on hyre geswustrena slæperne.
5. þa. sæmnunga. sweg.
6. heora bellan þær hi gewunedon. gecigede awehte beon þonne hyreę (a) hwylc geleored wæs. ða.

O. 1. geeaðmodad. onwrionne (o *of* io *on eras.*). (110b) wæs on þam sylfan. sum.
2. nama wæs begu (swyð.) dryhtne.
3. on. mægþhade. on.
4. dryhtne. on.
5. slæpernne þa. on. upp cu,ðne (n) (*cross eras.*) sweg.
6. hleoþor. cluccgan þære hi gewunedon. gecigde.
7. þonne. gefered. ða.

Ca. 1. geeaðmodad. (*p.* 139) on þā sylfan. sum halig.
2. ðære nama. begaswyð. gehalgod on clænū.
3. þonn̄ (þrittig) XXX. ðær on.
4. ðeowde. on.
5. on. úpcunde sweg.
6. cluggan (c) ðære hi gewunedon. gebedū gecigde.
7. þonn̄. weorulde gefered. ða.

Page 340. **B.**
8. hyre. hrofe ufa, (*the beginning of* n *on the line is seen, the rest trimmed away and another written above small (in corrector's hand?)*).
9. eall þ. gefy . de (l *trimmed away; the stroke above* y *is a tick under* ufan). on þ.
10. bihygdiglice locode þa geseah heo ðære abbodessan sáwle hilde in þam sylfan.
11. leohte úpp lædan to heofonum mid engla werede. Mid þy.
13. þa slæpe tobræd. oðre swustor.
14. hi. þa ongeat. on þam. 7 on hyre.
15. hyre ætywde wesan þ. áras.
16. miclum. arn. þe þa ðæs mynstres.
17. abbodesse. nama. freogyð. And heo mid.
18. swyðe. 7 lange sworetunge.
19. sæde. abbodessan.
20. miclum.

O.
8. hyre. hrofe ufan.
9. eall þ. gefyllde. on þ.
10. behydilice (di *on eras.*).
11. sauwle. on þam sylfan.
12. weredum. heofonum up geborene (o *on eras.*).
13. mid ðy. tobræd. geseah hio oþre.
14. ymb hi. þa. on þam swefne (*eras.*). on hyre modes.
15. hyre ætywed beon þ. aras.
16. arn. þe þa þæs mynstres abbu . dysse (*eras. of* d).
17. hylde geongra. nama. freogyð 7 heo.
18. wope 7 (111[a]). 7. sweorettunge.
19. teonde (eo *on eras.*). modor. abbudussan (*originally* ii, *then lower stroke added to form* u). óf weorolde.
20. gese,ndre (e *in* se *on eras.*). micele.

Ca.
8. openū eagū ðæs. ðæs. hrofe ufan mycel.
9. eall þ hús. ða. on þ.
10. behydiglice. 7 hig.
11. ðeowe saule. ðære. on þā sylfan. weredū gelædendū.
12. 7 up geborene.
13. ðy. ðy. tobræd. oðre sweoster.
14. hi. þa ongeat. on ðā. modes.
15. ætywed beon þ. arás.
16. mid ege afyrhted 7 arn. ðe þa.
17. 7 wæs. geongra. 7 heo mid wope.
18. tearū. swyðe. 7. sworetunge.
19. modor. abbudissan of weorulde.
20. hyre. miccle.

Page 340. 21. þam écan leohte héofona. 7 to þam.

B. 22. upplicra ceasterwara. þa heo þa. þ. wehte.
23. þa geswutor (*sic*) het to cyrican gán. on.
24. ón (*p.* 319) sealmsange. modor. þingodan ða hi þ geornlice.
25. lafe. nihte tíde. cóm. ær on.
26. sume gebroðra. hire forðfóre fram ðære.
27. heo on forðferde 7sworetton 7cwædon þ hi þ ær wiston 7 ongéaton.
28. hi ða.
29. þam gebroðrum. hi ðas ðing 7 hwænne hi. 7.
30. hi. sædon on. tíd.
31. þ. ylcan tíd þe him ða þurh ða.
32. gesyhðe ætywed. fægerre geþwærnesse ðara.

C. 30. forðferde ðawæs **S.**
14[a], *a fragment, begins* **340**, 32; *only parts legible.*

O. 21. ecan.
22. ceasterwerena. wehte.
23. het to c[y]rcan (i *eras.*) gan.
24. modor. þingedon ða hie.
25. georne dydon, þa comon (*omitted words above, variants* lafe; nihte). ær.
26. þe hire.
27. wǽs 7sweredon hie. hi þ.
28. 7 þy hie þa.
29. arǽhton hu hie þas. hwæn[n]e hie geleornodon 7 hie hī sædon.
30. hwylce tíd (y *on eras.*). leor . . de (2 *eras.*).
31. þætte hire. ylcan tid. hi[r]e.
32. gesihðe ætywed. fægerre geþwǽrnesse.

Ca. 21. ðreatū to þa ecan.
22. upplican ceasterwarene astígan ða. ða þ gehyrde ða awæhte.
23. sweostera 7 hi het to cyricean gán. gebedū.
24. moder. þingian ða hi þ ða georne.
25. ða lafe ðære nihte. ða cóman swyðe ær.
26. broðra. hire. frō ðære.
27. ða 7swaredon hi. þ hi þ ylce.
28. wiston. ongeaton 7 hi ða þā broðrū þurh endebyrdnesse arehton hu hi ðas ðing 7 hwo . non (u *eras.*) geleornodon 7 hi hī sædon.
30. tíd. middanearde. ða.
31. þte hire. ðurh.
32. gesihðe ætywed wæs mid fægerre geþwærnesse.

Page 340. 33. godcundlice gesewen þ. þi hire útgange gesawon.
B. 34. ðissūm (*sic*) life þa ðe úpp (*accent eras.*) hyre ingang ongeaton on ðæt ece líf.

C. 34. . . ssum life þa þa.

O. 33. forese[w]. en (*eras. of* 1). hie hire utgong gesa,on (a *on eras.* of 2) óf þyssum life.
34. þa þa úp hire ingong ongeton in þ (111[b]). lif.

Ca. 33. foresewen þ mid ðy hi hyre útgong gesawon.
34. þyssum life þ ða upp hire ingong ongeaton in þ ece lif.

Page 342. 1. þar syndon betwyh þam twam mynstrum.
B. 2. ametenra.
3. N (*space*). þysse abbodessan. synderlice gyfe gemærsad 7 (*p.* 320) gewurðod forðon. gewunode.
5. gerysenlice. æfestnesse belumpon swa þte hé óf.
7. þ. on.

C. 1. saula.
3. broþor.
4. gyfe.
5. . fæstnesse. . fæstnesse.

O. 1. syndon betwe,non (*2nd* e *out of* i) þā twam mynstrum.
3. ON þysse. synderlice.
4. gyfe[e] g,mæred. geweorþad.
5. wyrcean þa þe. æfestnesse. arfæstnesse belumpon (on *on eras.*) swa þætte.
7. gelcornade.

Ca. 1. saula ðæs syndon betweonan ðam twam mynstrū.
3. On þysse. synderlice.
4. godcunde gyfe gemæred. gewunode.
5. wyrcean. æfestnesse. arfæstnesse belumpon swá þte.
6. godcundū (*p.* 140).
7. þ. æfṫ medmiclū. scẹopgereorde (*i.e.* = sco).

Page 342. 8. þære. swetnesse. onbryrdnesse geglengde.

B. 9. on englisce reorde. geworht 7 for his leoðsanggum manigra.
10. manna mód óft. forhogodnesse. geðeodnesse.
11. 7. swylce mænige æfter.
12. on angelðeode. æfeste.
13. hwæðere. þ. mihte forðam nales frā mannum he gelæred næs þ.
14. leornode.
15. gefultomod. gyfe. sangcræft.
16. 7. forþon. naht. ideles leoðes.
17. wyrcan wolde ne ne mihte. efne þa ðe to.
18. æfestan. gedafenade.
19. mann on wo(*p.* 321)ruldháde. ða tide.

C. 13. þ an *deest* (*after* nales) **S.**
19. 14[b], *a partly legible fragment, begins* ruldhade.

O. 8. swetnesse 7 inbrydnesse geglen[e],de.
9. wel gehwær forðbrohte 7. leoðsongum.
10. worolde forholnesse. geþeodnesse.
11. onbernde. 7 eác swylce.
12. ongelþeode. æfeste.
13. hwæþere. nalæs from.
14. ðæt. geleornade.
15. gefultumod. gyfe þo . ne.
16. 7. forþon.
17. þa þe[to], æfæstnesse belūpon (on *on eras.*).
18. æfestan. gedafenode singan (112[a]).
19. ða.

Ca. 8. ða. swetnesse 7 inbryrdnesse geglencde.
9. wel gehwær forðbrohte 7 leoðsongū.
10. forhogenesse. geðeodnesse.
11. 7 eac swylce.
12. æft hī in angolðeode. wyrcean.
13. hwæðere hī þ gelíce dón ne mihte forðon. nalæs þ án.
14. geléred. þ. ðone. geleornode.
15. gefultumad. sangcræft.
16. 7. leasunga ne ideles wyrcean ne mihte.
17. ða an.
18. ða æfestan. gedafenode.
19. man. ða tide.

Page 342. 20. gelyfedre yldo 7 he. ne leornode 7. forþon.

B. 21. gebeorscype. intingan. þ hi.
22. sceoldon.
23. ðа. genealæcan he þonne aras for scame fram þam.
24. symlum. huse þa þe ðæt ða. tíde þ he forlét.
25. þ. gebeorscypes. ůt. gangende to ðara neata.
26. scypene. nihte. þa þær.
27. limu bigde 7 on. slep.
28. sum mann ætforan. swefen.
29. naman nemde ceadmann 7 cwæð sing me hwæthweg. andswarode.

C. 20. Ond he næfre ænig.
21. þ hie.
22. sceoldan (eo ?).
23. for scome.
24. Ond. þ þa.
25. þ he. Ond. gangende.
26. scypene. nihte. . . he þa.
27. tide his leom . . Ond onslep þa.
28. Ond hine. Ond.

O. 20. gelyfedre yldo (y *on eras.*) 7 he næfre ænig. 7 he.
21. gebeo^{r},scipe. þær wæs. hie.
22. sceolde$_{n}$,. ðonne.
23. nealæcan. for scome.
25. forlet (t *on eras. of* 3) þa hus.
26. scypene. nihte. ða he þa.
27. tide his limo. onslæp^{t},e.
28. sum. naman nemde.
29. me æthwegu. andswarode.

Ca. 20. gelyfedre yldo 7 he. ænig. geleornode 7. forðon.
21. þonn̄ ðær. þ hi. sceoldan ðurh.
22. þonn̄.
23. hī nealæcan ðonne. for sceome frā þa symble.
24. hā. þ ða sumere.
25. þ. ða hus.
26. scypene ðære heorde hī. ðære nihte.
27. on gelimplicre tide. limo. onslæpte.
28. hī sum. ðurh swefen.
29. naman nemde. æthwegu ða 7swarede.

Page 342. 30. can. nanwiht. forþam of ðam gebeorscype.
B. 31. gewát forþam ic singan ne cuþe.

C. S. 30. can naht.

O. 30. þyssum.
31. ut eode. noht cuðe (u *on eras.*) eft.

Ca. 30. cw̄. ic nan þing singan. forðon. ðyssū.
31. uteode. gewát forðon. noht cuðe. cw̄.

Page 344. 1. ðe mid him. hwæðere þu me miht. þa andswarode
B. he 7 cwæð hwæt sceal ic (*p.* 322).
2. ða cwæð.
3. ongan. on herunge.
4. ða uers 7 þa word godes. næfre ær ne gehyrde ne heora endebyrdnesse nu we herigan sculon.

C. *Hymn : variants from* **C.**
6. nu sculon **S.**

Bodl. *Hymn : variants from MS. Bodl.* 163.
(6) we.

Hatton. *Hymn : variants from Hatton* 43.
(6) nu we sculon herian.

Laud. *Hymn from Laud MS.* 243.
(6) we sceolan herian.

O. 1. ðe mid him. hwæðere. me singan cwæð.
2. frūsceaft.
3. ða þas. ða ongan.
4. næfre ne gehyrde (112b). þara endebyrd,es ðis.
6. we nu, sculan herian.

Ca. 1. hī. hwæðere. me singan cw̄.
2. seal (*sic*). cw̄. frūsceaft ða.
3. ðas 7sware. ða ongan.
4. 7 scyppendes. 7 ða. þara.
6. we sceolan.

Page 344. 7. metodes mihte.
B. 8. wuldorgodes. wundra fela.
9. ord astealde.
10. bearnum.
12. þe. manncynnes.
14. fyrum.
15. fram þam. eall ðæt he. sang he hyt fæste.

C. 15. þ ðe he.
15[a] *begins* song (o?); *all but complete.*

Bodl. *Hymn : variants from MS. Bodl.* 163.
(13) tida. (14) on foldum.

Hatton. *Hymn : variants from Hatton* 43.
(7) metudes myhte. (8) wurc wuldor— (o *out of* u). gehwilc. (9) ece. ord astealde. (10) gesceop ylda bearnū. (12) middangearde (*omit* þa). (14) ou foldum frea ælmyhtig.

Laud. *Hymn from Laud MS.* 243.
(7) metudes mihte. (8) wulder—. (9) ece. (10) þa he. eorðe bearnū heofon to hrofe þa middangeard. (13) ece. (14) fyrum on folden frea ælmihtig halig scyppend.

O. 7. metodes mihte. modgeþonc.
8. wera wuldorfæder.
9. ece dryhten oór^{d},.
10. gesceop. bearnum.. (*originally* bearnunum).
12. ða middongeard moncynnes.
13. ece dryhten. teo. de (d *eras.*).
14. folda$_{n}$,.
15. ða. eall.

Ca. 7. metodes mihte.
8. wera wuldorfæder. he wuldres gehwæs.
9. ece. ord.
10. æres gescóp (*sic*).
11. rofe.
13. ece drihtī æftī.
14. firū.
15. ða. frō þā. 7 call þ he.

Page 344. 16. on. þam. þ ylce.

B. 17. gode wyrðes sanges þær. cóm. morgen.
18. ðam. se ðe. ealdorman. sæde. gyfe.
19. onfangen hæfde. hyne. abbodessan. hyre þ.
20. cyðde 7 sæde. het. gesamnian. gelære (*p.* 323) destan menn.
21. andwyrdom (*sic*). swefen. þ.
22. þte.
23. hwanone þ cymen.
24. þ. fram drihtne heofonlic gyfu forgyfen.

C. 16. Ond. moni . . ord. þ ylce. wyrþes sanges togeþeode.
18. tungerefan se þe. sæde. hwelce gyfe.
19. Ond. abbodissan. hire þ cyþde.
20. sæde þa het heo (heo ?).
21. þa . . . . . as Ond. ondweardum. secgean þ swefen . . . . . ð singan þte.
23. hwon . on (1 *gone*) þ. hī eallum gesæd.
24. w . s (1 *gone*) þ. fram. seolfū . eofonlíc geofu.

O. 16. mo^{n},ig. ylce.
17. gode wyrþes. togeþeod^{d},e. marne.
18. þam tungerefan se þe^{h},is. sæde . (1 *eras.*). gyfe.
19. abbudyssan. hire þæt.
20. ða het. þa gelærdestan.
21. hī andweardum (1*st* d *on eras.*, a *in* ea *out of* o, um *on eras.*).
22. þætte.
23. hī.
24. dryhtne. gyfo forgyfen ða.

Ca. 16. on. þam wordū. þ ylce.
17. góde wýrðes. (*p.* 141) ða cóm. margenne.
18. þā. se ðe. 7 hī sæde.
19. ðære. lædde. hire þ cydde.
20. ða het.
21. ða. hī andweardū. þ swefen. þ.
22. þte.
23. þ. ða. hī eallū gesewen.
24. þ hī. frō. sylfū.

Page 344. 25. hi. sædon. godes spell.

B. 26. bebudan. gyf. mihte þ. leoðsanges þ.
27. þa. onfangenne ða. hám.
28. húse. com. morgen.
29. agéaf 7 asang.
30. þa ongann. abbodesse clipian 7 lufian. gyfe on.
31. þam menn. manode. þ. woruldhád.
32. forlete. munuchade. þ. geþafode 7.
33. gódum 7 heo hine.
34. gesamnunge. het. þ.

C. 25. hy. sædon sū. spel.
26. þ he in sum sunge leoðsonges þ. þa he þa. onfongene.
27. hā.
28. Ond com. morgen Ond.
29. asong. þ.
30. þa ongan sio abbodisse. lufian.
31. mæn Ond hio. þ. weoroldhad forlete.
32. Ond munuchade. þ. hio.
33. þ.
34. Ond het. þ.

O. 25. hie. spel.
26. gif,[h]e mihte þæt he hī (hī *on eras.*) sum sunge[7] leoðsonges þæt gehwyrfde (wyrfde *on eras.*).
27. (113[a]) ða he þa. onfangene.
28. com. morgen.
29. asong.
30. abbudysse clyp,[p]an (i *eras.*). lufian. gyfe.
31. monode. weoroldhad forlete.
32. munuchade. 7.
33. mynter (*sic*).
34. þeowa (o *on eras.*). het.

Ca. 25. hi hī. spel.
26. hī ða. mihte þ he hī sum asunge 7 leoðsanges þ.
27. onfangenne. hā.
28. cóm. morgen. ðy.
29. hī asong. þ hī.
30. lufian.
31. ða monede. þ he weoruldhád forlæte.
32. munuchade. þ well þafode 7.
33. þ. gódū.
34. ðara. het. þ.

Page 346. **B.**

1. halegan. 7. ealle þa þe. geherenesse.
2. mihte. him. cláene (*p.* 324) nýten.
3. oðercende in þæt swetteste leoð gefremede. Ác his sang.
4. wynsume to gehyrenne þte þa sylfan lareowas.
5. æfter his. writon. leornedon sang he.
6. be. manncynnes 7 ge eall þ.
7. þ. æryste moises bóc 7 eft be utgange þæs gehátlandes.
8. be oðrum manegum.
9. halegan. 7 be. menniscnisse.

C.

1. gehernesse.
2. Ond. swa swa..... neten.
3. þ. gehwy.... Ond.
4. wyn..mu..... renne þte þa seolfan his.
5. æt his.....(15[a] ends; 15[b] *begins* leornodon; *all lut complete*).
6. .nd be. ond. þ.
7. þ is s.. æreste. bóc Ond. be utgonge. .f ægipta.
8. Ond be. gehatlondes. be oþrum monigum spellum.
9. boc.... be.

O.

1. stæres (tær *on eras.*). 7 he eall. gehernesse.
2. mihte. gemyngade.
3. gehw[y],rfde (y *above eras. of* e).
4. wynsum to[ge],hyrenne ðæt þa sylfan his.
5. writon.
6. be. ea[l],. stær (ær *on eras.*).
7. moises boc 7 eft be utgonge israela.
8. egypta 7 be. þæ[s], gehatlondes. be oðrum monigū.
9. cano. es (*eras. of* s) boca 7 be.

Ca.

1. 7 he eall ða he in[g e],hérnesse (*g not usual form*).
2. mihte. gemynegode. nyten oðercende.
3. þ. gehwyrfde.
4. wynsume. þ ða sylfan his.
5. writon 7 leornodan.
6. be. eall þ stær.
7. þ. boc. bi utgonge.
8. egypta lande. be. gehátlandes. bc. monigū spellū.
9. bóc 7 be.

Page 346. 10. be. be. úppastignesse.
B. 11. be. gastes gyfe 7 ðara. be.
12. þam ege þæs. be fyrhto þæs tintreganlices wítes.
13. be wæstmnesse. þæs heofonlican. manig.
14. 7 swylce. manig. þam.
15. fremsumnesse. .on. ðam.
16. gymde þ. menn átuge fram. mándædū.
17. aweahte. forþam he se mann.
18. swiðe. regollicum þeodscipū (*p.* 325).
19. 7 wiþ þam þe hi on.

C. 10. Ond be. þrowunge .... astignesse.
11. Ond be. c . . . Ond. Ond eft be þæm ege þæs . . . . . dan.
12. Ond be fyrhto. tinterlican wites Ond be.
13. heofonlican rices hu monig leoþ.
14. geworh . . Ond swilce eác oþer. þæm godcundum.
15. fremsumnes . . . Ond domū. þæm.
16. gēdę þ. mandæda Ond.
17. forþon he ond regollicum (*interlined* se mon swiþe æfest *only*).
19. underþeode. Ond wiþ (1 *gone*). þa þe oþre. wæs welme. ellenwodnesse.

O. 10. be. be his þrowunge (113^{b}). be. on.
11. bi (*bis* = T.).
12. þam ege. be fyrhto. tintreg,an[lic] wites 7 be.
13. heofonlican. leoþ geweorhte 7 swylce.
14. oþer. þam godcundan.
15. domū. on. þam.
16. gymde þ (y *on eras.*). frā.
17. geornfullnesse.
18. swiðe. regollicum þeodscypum.
19. 7. ðam. on oþre. wylme (y *on eras.*).

Ca. 10. be his ðrowunge. be his uppastignesse on.
11. big. þæra. láre. big þam ege ðæs.
12. be fyrhto.
13. wítes 7 be. heofonlican.
14. 7 swylce eác. þā godcundū fremsumnessū 7 dómū.
15. on eallū þā.
16. gymde þ he mán. frā. mándædū.
17. awéhte. forðon.
18. swyðę. reogollicū þeodscipū eadmodlice.
19. and. þā. on. dón.

Page 346. 20. wylme ellenwodnesse. 7 he forþam fægerne.

B. 21. énde hæfde þa he his lif geendode.
22. forþon þære. gewitnesse.
23. feowertyne dagum. ðæt. licumlicre úntrumnesse.
24. ðricced. hefegad hwæþere. þan. þ.
25. tíd mihte sprecan 7 gangan þa. on.
26. úntrumra manna. on þam. þ hi. úntruman.
27. forþfore. wæron þ hi þa þider inn læddon 7 him þær.
28. ætsamne þenodon. þen. æfen. nihte.
29. worulde gewát þ. on þam.

C. 20. forþon fægere ende.
22. þa þære. nealecte. gewitnesse.
23. feowertyne dagum. þ. licumlicre.
24. hefigad hwæþere. þ.
25. miht . . . sprecan.
26. monna (? *only tops left*). þ hy.
27. . . . æt. inlædan. Ond . . . . . somne.
28. æf . . . . . te.
29. óf. þ he In (?) . . . . . stowe gegearwade þ h. gerestan meah . . (15^{b} *ends*).

O. 20. ellenwodnesse onþerned 7 he forþon fægere ende.
22. þære. nealecte. gewit,nesse.
23. feowertyne dagum. licumlicre.
24. hefigad hwæþere. þ.
25. mihte. gangan. on.
26. manna. on þam hyra þeaw. (*eras. of* a). þ hi. untruman.
27. þa þe. inlædan sceoldan.
28. þenian. (114^{a}) þen. (g *eras.*). nihte.
29. þ, he (*cross eras.*). gangende. on þam hu,. gegearwade þ.

Ca. 20. wylme mycelre ellenwódnesse. 7. fægere ende. líf.
21. geendode.
22. (*p.* 142) forðon þa ðe þære tíde nealæhte.
23. feowertynum. ér þ. licomlicre untrūnesse.
24. hefigad hwæðere. þ.
25. tid mihte. gangan. on.
26. untrūra manna. on ðā hyra. þ hi ða untruman.
27. inlædan sceoldan 7 hī ðær.
28. ðenigean. þeng. æfenne. nihte.
29. gangende. þ he hī on þā huse. stowe.

Page 346. 30. þ he hine. mihte ða. þen. hwan.
B. 31. þæs. þ. forðfore þa gyt swa neah ne wære.
32. hwæðere swa he hine bæd 7 het. And mid þi þe he þa on reste.
33. móde sum þing ætgædere mid him sprecende wæs þe þær.
ær. wæron.

O. 30. restan mihte. wun . de (*eras. of* e ?). þeng:
31. þæs. þ his forðfore. swa (*on eras.*) neh (e *out of* i) ne (n *on eras.*) wære.
32. hwæþere. cw̄ 7 bebead 7. þa.
33. reste (*2nd* e *on eras.*). gefe,nde. sum,. atgædere mid him.

Ca. 30. þ he restan mihte. wundrade. þeng. hwón.
31. þæs. forðon. ðuhte þ. forðfore.
32. hwæðere. cw̄ 7 bebéad 7. ðy he þa.
33. resten. ætgædere mid hī sprecende.
34. ðe. ða.

Page 348. 1. niht þ. (*p.* 326) fregn hwæþer hi. inne mid him hæfdon.
B. 2. andswaredon hí. þe.
3. þin forðfor nis swa neah nu. rotlice tó ús.
4. þa cwæð. beraþ me hwæþere þ husl tó.
5. hit on handa. hi. smylt.
6. mode bútan ælcum incan bliþe to him wæron þa andswaredon.

O. 1. niht þ. hwæþer hi. , inne. ða 7swarodo, (*last* o *on eras.*) hie and.
2. hwilc. þe.
3. forðfore. neh (e *out of* i).
4. me hwæþere husl.
5. handa. fræng. hi. smylte.
6. butan eallum. 7swarodon hi.

Ca. 1. niht þ. hi. husel þærinne.
2. 7swaredon hi.
3. forðfore. ðu.
4. cw̄. hwæðere husel tó ða.
5. hit on handa. hwæðer hi. smylte mód.
6. butan eallū. hī. 7swaredon hi.

Page 348. **B.**
7. hi. cwǽdon þ hi nænie. hym nyston. hi.
8. him bliðe mode. 7 hi georne hine bǽdon.
9. þ. eallū. andswarode.
10. broðor þa leofan. swiþe bliðmód tó.
11. 7 eallum. mannum 7 he swa hine.
12. þære heofonlican wægnyste. hym. ingang gegearowode.
13. tide hit wære þte.
14. árisan sceoldon. uhtsang.
15. andswarodon hí 7 cwǽdon nis. feorr to þam ða cwæð he uton.
16. tíde gebidan. þa hine gebæd. gesenode.
17. (*p.* 327) róde tácne 7.
18. fǽc slep. líf geendode.

C. S.
14. folc ræran.
15. hit feor to.

O.
7. þ hi. wistan ac hi.
8. hi.
9. þ. 7swarode. cw̄.
10. mine broþro þa. blið . mod . (e *twice eras.*).
11. eallū. 7 he swa.
12. heofonlican wegneste. oþres. ingang gearwade ða.
13. (114[b]) hu neh (e *on eras.*). þte. broþor.
14. sceoldon. godes folc læran. uhtsang singan 7swearodon hi.
15. tela utan. 7 hine (*in margin*).
16. . gesenade (1 *eras.*).
17. 7. b,lstre.
18. medmycel. onslæpte. stillnesse.

Ca.
7. þ. hī. hi hī ealle swyðe.
8. hi.
9. þ he hī eallū. ða 7swarede. cw̄.
10. broðru leofon. swyðe bliðe mode.
11. eallū. mannū 7 he. trymmende.
12. ðy heofonlicū wægneste. 7 hī. ingang.
13. ða. ðære tíde. þte ða broðru.
14. sceolden. godes folc læran. uhtsang. ða 7swaredon hi.
15. feor lang to ðon. tela utan.
16. well. tíde bídan. hī. him gesenade.
17. róde. 7. ðam.
18. medmycel fǽc onslæpte. geendode 7.

Page 348. 19. And. þ he swa heahhluttrum mode 7 bilewitum.

B. 20. þeowode þ. swilce.
21. smyltum. of middangearde gewát 7 to.
22. becóm 7. ðe. manig. on.
23. þa swylce. ytemystan. on.
24. herunge. sylfne senigende. on his handa bebeodende (*last* d *out of* n).
25. 7 eac swylce þ. gesewen þ. wæs.
26. gewiss his silfes (*out of* lifes). forðfóre. þam þe. nú. gehyrdon.
27. Þyssum (*very large* Þ, *not ornate*). þ. þe mon nemneð colundes burh.
28. gemyngodon ðurh úngemæne. fýre.
29. 7 þæt hwæðere æþelice ongytan mihton. þa ðe þ cuðon þ þ.
30. gelamp. for yfele (*p.* 328) þara.
31. 7 on þærea swiðust. þær ealdormenn wæron.

O. 19. 7. þte. he hlutre. bylewite.
20. willsumnesse dryhtne þeowde þ (*last* w *on eras.*).
21. gesyhðe becom.
22. 7. on.
23. þa swylce. ytemestan. on.
24. her,nesse. sylfne seniende. gast 7 his.
25. swylce þæt is gesægd (*all on eras.*) þ.
26. sylfes. þā.
27. Þys sum (ys *on eras.*). þæt nunmynster. þ. nemneð coludes burhg. gemyngedon. ungymenne. fyres lige (s *squeezed in*, i *out of* e).
29. þ hwæþere ,aþelice ongyton mihto (a *in* aþ *out of* æ, y *on eras.*). þ cuþon þ ðæt.
31. on. byrig 7 in þara. þær ealdormen wæron (115[a]).

Ca. 19. þte. he,luttre. bylehwite.
20. willsumnesse. þeowde þ.
21. gesyhðe becóm.
22. túnge. wórd on.
23. swylce. ytemeston. on.
24. herenesse. sylfne seniende. gást 7 his handa.
25. swylce þ is gesægd þ.
26. sylfes. þam ðe.
27. Ðyssū tídū þ nunmynster þ. coludes burhg.
28. gemynegodan. ungymenne. fýres lige.
29. þ hwæðere (*p.* 143) eaðelice ongyton mihton ealle þe þ.
30. þ þ gelamp. wéan.
31. ðær on. byrig 7 in þæra swyðost ðe ðær ealdormen wæron.

Page 350. **B.**

1. hwæðere wana ne. manung. þære.
2. þ hi. synn witnode. 7 þurh wopas 7.
3. gebeda 7 þ hi yrre fram him awurpon þæs. on.
4. andlicnesse nine uit warona.
5. on þam. þeode adamnanus wæs haten.
6. lifde he his lif on. forhæfednesse in halegum.
7. willsumlice. þ.
8. swæsendo buton þi.
9. wicdæge 7. niht. on.
10. ástód. awunode. þearlwisnes.
11. nyde becóm. hys. forðgangendre.
12. þ he þ nyd. gewunan. þa gelamp. on hys giogoðhade þ.
13. mándæde. scyld to þa to.

O.

1. hwæþere wona wæs. þære.
2. þ hi. fæsten, 7 þurh wopas 7.
3. yrre fram. on þa g,licnesse . nini . uítwarona(*before* n *stroke eras.; 2nd* i *out of* u *by eras. of stroke;* u *on eras.;* a *after* w *out of* æ).
5. on þam.
6. lif on. forhæfdnesse.
7. on. willsumlice. þ.
8. swęsende þeáh butan. dryhtenlican.
9. wicdæge 7. onwalhge nihte. on.
10. astód 7 awunade. þearlwisnes. hea,dan (ead *on eras.*).
11. nyde becom fore. forðgangendre.
12. þ he þ nyd on. on his giógaðhade þ (io *small and squeezed, rudely out of* y ?).
13. mandæde.

Ca.

1. hī hwæðere wona wæs. ðære.
2. þ hi. synna. ðurh.
3. 7 ðurh gebédo. yrre frā hī. on ða gelicnesse niniuén warena.
5. on þā. wér. sceotta ðeode. adamnan' háten.
6. man his líf on mycelre forhæfdnesse.
7. on halgū gebedū. swyðe willsumlice. þ.
8. þéah butan ðy drihtenlican. ðy.
9. wícdæge 7.
10. onwalhge nihte. on halgū gebedū astód. awunode. ðearlwisnes. hī.
11. nyde becóm. bóte. forðgangendre tíde þ.
12. þ nyd on gewunon. hī on his geoguðhade þ.
13. mándæde.

Page 350. 14. onscunode. he hi hefiglice 7 him (*p.* 329).

B. 15. þ. stranglice gewitnod. fram þam.
16. for þam he.
17. wende þ him þanan hælo. ætywde beon sceolde andette ða him his scylda.
18. mihte. befleon ðæt towearde yrre.
19. þa hys scylda.
20. behofaþ miceles. forþam. swiðe.
21. swa þu męge (a *in* swa *out of* i). ætfeolh. ðinum fæstenum. sealmsangum.
22. gebedum þ þu sie cumen beforan drihtnes ánsine on andetnesse.
23. geearnige. gemétan 7. þóne ðe þæt sár nam.
24. hefegode. gewitnesse 7 he willnode þ hraðe onlysed.
25. fram þam miclum bendum.

C. S. 14. onscunade hie ða hefiglice.

O. 14. onscunade he hi .. (2 *eras.*) hefelice.
15. þ. stranglice. fram þam.
16. fram þam he .. (2 *eras.*) wende þ.
17. hælo. ætywed. mihte andette (*last word in margin*).
18. þ. geþeah,. mihte.
19. fram þam. (115[b]) yrre þa he þa.
20. swiðe.
21. mæge ætfeolh (eol *on eras.*). þinum fæstenum. sealmsangū. gebedum þ.
22. sie. dryhtnes onsyn,. andetnesse.
23. 7. þone þe þ unmęte sar nam (*out of* mon).
24. hefegade. gewitnesse. willnade þ.
25. onlysed. fram. ínlicum bendum.

Ca. 14. ða onscunode he hi hefelice 7 hī ondréd þ.
15. ðære stranglice witnat (*sic*). frā þā þearlwisan.
16. sumū. frā þam.
17. wende þ hī hælo. ætywed. mihte andette hī.
18. bæd þ. hī geðcaht. mihte.
19. frā þā. yrre ða he þa. Ða cw̄.
20. mycel. mycles læcedómes. forðon. swyðe.
21. þu mæge ætfeolh ðu sealmsangū 7 gebedū þ ðu.
22. andetnesse.
23. geearnige. ðe milde beon 7 eac gemétan 7. þa ðone þe þ unmæte.
24. nám 7 hefig his. gewitnesse. willnade þ.
25. hraþe onlysed. frā þam ínlicū. ðe.

Page 350. 26. mid gehefegad. þa cwæþ. yldẹo.
B. 27. hál. lichaman. þu me onsetst.
28. þ. (*eras. of* a). ic hal sy drihtnes (*p.* 330). eall. þ.
29. onbere þeah þu me. on.
30. standan. ðe. scyle. wucan butan andlyfene lichaman.
32. oððe þrydæglic.
33. do þ cwæþ. oð þ.
34. tíde fæce. þe cume. ætywe. ðu.

C. S. 26. mid *deest* (*before* hefigod).

O. 26. hefigad. cw̄. giuungre (giu *ends*, un *begins a line*).
27. on. lichaman. þu me onsetest.
28. þ. halsie on þam dryhtnes. eall ic þ æ,þelice (a *of* æ *eras.*, i *on eras.*).
29. þeah þu me. on.
30. standan. scyle. wucan.
31. cw̄. þ is þ. wucan butan 7lyfene lichaman awunie.
32. twa dæglic. oððe þreodæglic is.
33. healdanne. cw̄ he . þ (1 *eras.*).
34. tide fæce to þe cume. fullicur ætywde.

Ca. 26. mid gehefigad. cw̄. þā. gungre.
27. hál on minū. þu. ónsettest.
28. þ. on þam. dæge þ ic eall þ eaðelice.
29. ðu me háte. on.
30. standan. ðe. scyle. wucan. þ.
31. dó cw̄. mycel þ is þ ðu. wucan 7lyfne lichoman awunie.
32. twa dæglic. oððe þreodæglic is.
33. cw̄ he 7 þ ic eft æft̄ tide fæce to þe cume 7 ðe. ætywe hwæt ðu.

Page 352. 1. hu (h *out of* þ). wunian.
B. 2. fram. 7 gelamp þ he for sumum intingan gewát.
3. ealand þanon. cóm.
4. he na eft to. cwyde 7 wæs hwæðere.

O. 1. sceole. sceole.
2. fram. gelamp. sumum intingan (116a).
hibernia
3. on,. ealande þanon. com ne he ma eft.
4. gecwyde (y *on eras.*). hwæþere gemyndig.

Ca. 1. dón. sceole ða.
2. frā hī ða gelamp. þ.
3. gewát on. ealonde þonan. cóm.
4. ma eft. hī. æft̄. (*p.* 146) wæs he hwæðere gemyndi.

Page 352. 5. gemyndig heora cwydes 7 his bebodes 7. gehatis (*sic*) 7.
B. 6. tearum. on halegū wæccum 7 on. forhæfednesse drihtnes þeowettes.
7. þ. þeah.
8. ðy drihtenlican. swa ic ær beforan cwæð.
9. awúnode. þa.
10. gewitán. hibernia. forðferedne.
11. ðære tíde (*p.* 331) þ gemyngode. forhæfednesse.
12. gelæste. þ. þæs godcundan lufan lustfulligende (*rest wanting*).
14. écum. forðgelæste.
15. þi he þa langre tíde þ forðheold þa gelamp.
16. fram þam. sumū. fyrr gangende.
17. ðara gebroþra. ða hi.
18. hi. háme.

O. 5. 7. 7 he on hreowum tearum 7 on.
6. wæccum 7 on mycelre forhæfnesse dryhtne.
7. þeo. de (d *eras.*). þ. swæsendo þeh.
8. dryhtenlican. wicdæge swa ic fre.
9. oþrum. þa.
10. on hibernia. forðferedne.
11. symble. þ gemyn. gade (d *eras.*).
12. þ.
15. ðy. lang,e. gelamp.
16. þ. fram þam. þingum feor gangende.
17. broþra. 7 hine mid. hi.
18. hwurfan hi. hame.

Ca. 5. 7 eac. 7 he on hreowū.
6. on halgū wæccan 7 on mycelre forhæfednesse.
7. þeowade. þ. gehreorde. ðeah þonn̄
8. ðy drihtenlican. wicdæge swa ic.
9. oþrum dagū. awunode.
10. on hibernia 7 ðær forðferendne.
11. ðære tíde þ gemynegode gemett ðære forhæfednesse.
12. þ. ðæs.
13. onbryrded wæs swa he eac eft. ðære.
14. lustfulligende. þā ecū medū.
15. ðy he þ ða langre tíde. gelamp.
16. þ. frā þā. sumū ðingū feor gangende.
17. án. geféra. hine mid. hi.
18. geféredne. hi. háme.

Page 352. 19. þy þe hi. þam. genealæcton. hi gesawon. getimbro.
B. 20. areht 7 áhafene beon. mann semnunga. ongann.
21. ða únrotnesse. mid his tearum 7 mid his andwlitan.
22. gecyðde þa þ his.
23. acsode. forhwam.
24. cwæþ. ealle. getimbro þe þu. gesihst.
25. gesceawast. þa mættran þæt is neah þ hi ealle.
26. fornymeð. on acsan gehweor (*p.* 332) fað. broþor þ gehyrde.
27. hi. eodan. cyþde he him eallum 7 þære (e *in* cyþde *out of* a *or* æ).
28. meder þæs hiredes seo wæs.
29. gewyrhton gedrefed be swylcum wítedome wæs.
30. gehet. tó hyre ðone. mann gelædan 7 hine geornlice frægn.
31. acsode hwænne he þa. cuþe. ongeate þa cwæþ.

O. 19. hi. þam. nealæcton. hi gesawon. getimbro (116[b]).
20. ahafen. man. ongan heardlice 7 biterlice.
22. 7wlitan tacnuncge yppan 7. þa þ þa his.
23. fræng. acsade (ac *on eras.*).
24. gebærde cw̄. getimbro þe þu. gesyxst.
25. þa mætran néh. þ hi eall.
26. fornimeð 7 on axsan (ax *on eras.*) gehwirfeð. broþor þ.
27. þæs þæ (a *of* æ *eras.*) hie on þ. sæde.
28. gesomnuncge. abbuddissan.
29. gewyrhtū. be swilcum.
30. gehet. hyre þone. man.
an
31. fræng 7 acsade hwon,. þa. cuþe (e *on eras.*) 7 ongeate.

Ca. 19. hi ða þā. nealæctan 7 hi gesáwon ða getimbro.
20. ahreht 7 ahafen ða.
21. heardlice 7 bitterlice wépan. ða.
22. 7wlitan. yppan 7 cydde. ða þ ða his geféra.
23. ongéat. acsade. hī wære.
24. gebęrde cw̄. eall. getimbro ðe ðu hér gesyxst.
25. mættran. þ hi eall fýr fornimeð 7 on axsan gehwyrfeð.
26. þ gehyrde.
27. ðæs þe hi on þ. cydde. sæde.
28. ðære gesomnunge 7 abbudissan.
29. ða. gęwyrhtū swyðe. be swylcū wítedome.
30. gehét. mann.
31. acsade hwanon. cuðe 7 ongéate cw̄.

Page 354. **B.**

1. niht abisgod. wæccum. sealmsange 7 gebedum.
2. sæmnunga. ætstandan. man.
3. úncuðes andwlitan. andweardnesse. me. cwæþ. ondrædde 7.
4. cuðre. dydest.
5. cwæþ. þ þu.
6. on þysse tíde nihtlicre. nales ðe.
7. forgyfan ac. woldest wæccum. þa cwæþ ic þæt me þæs wære micel þearf þ.
8. halwendum wæccum.
9. drihten herian þa cwæð he se ðe me wið spræc.
10. sægst æghwæðer (*p.* 333) ge þe þearf ys ge oðrum manegum þ hi heora.
11. myd godum.
12. alysan 7 hi þonne ablinnan fram gewinnum hwillwendlicra.

O.

1. ungeára. niht abysegad. wæccū. sealmsange.
2. semninga. ætstandan.
3. 7wlitan þa. 7weardnesse.
4. me. þ. 7.
5. cuðre. þu.
6. cw̄ he þ þu on þysse. nihtlicre stillnesse. þé.
7. forgeaf, ac. woldest wæccum (æcc *on eras. of* 4 *or* 5) 7 gebedum. ætfeolan 7 for þinum gedwolum (*rest wanting;* þ *on eras. of* m ?).
9. synnū (117ª). dryhtne be,sia, (e *and* a *on eras.*) cw̄.
10. þe. þu. cw̄.
11. æghwæþer. þæs. monigum. hi heora synne.
12. godum. alyse. hi blinnen (nen *on eras.*) fram gewinnum hwilendlicra.

Ca.

1. niht abysgod. wæccū. sealmsange.
2. gebedū ða. semninga. ætstandan. mannan.
3. 7wlitan. swyðe for his 7weardnesse afyrhted.
4. me 7 cw̄ þ. ondrede 7.
5. he cuðre stæfne. þu.
6. cw̄ he þ ðu on þisse. nihtlicre stillnesse. ðe.
7. forgéafe ac má woldest wæccan 7 gebedū ætfeolan 7 for ðinū gedwolum (*as in* O.).
9. synnū. drihtbénsian cw̄ ic to ðā þe mid me.
10. þu. cw̄.
11. ðcarf. monigū þ hi heora.
12. godū weorcū alysan. þonn̄ hi blinnen frā gewinnū hwilendlicra ðinga.

Page 354. 13. þ hi þonne. for willunge þara. goda.

B. 14. gewinne ac þis hwære feawa doð. eall. þurh ende-byrdnesse (*dot under* r). hus.

15. buton. ymb þinre sawle.

17. abysgodne. ac ealle we wæpnedmen. wimmen hefegum.

18. slæpe swundon oððe. 7 þa hús þa ðe.

19. biddende. leornigenne. þa. nú.

20. gehwyrfed ofermettas 7 druncenesse scylda.

21. swylce. þa. þa ðe. gehalgode forhogodre.

22. áre heora anddetnesse 7 hi æmettan habbaþ þ hi smale hrægl wefað. þam hi hi sylfe.

O. 13. þ hi þonne. gewill,unge þara ecra goda. freo . licor (1 *eras.*) winne,.

14. ac þis hwæþere. ana doð. þ. eall.

15. þurh endebyrdnesse geo . ferde (o *on eras.*, *then* 1 *eras.*). hus 7 bed.

16. nu (u *on eras.*) butan. gemet,e.

17. abysegad. ac ealle. wæpnedmen ge wifmen oððe.

18. sw,ndon (w *on eras.*). wacedon (a *out of* æ) 7 þa hus þa þe on.

19. leornianne. þa. on hus gehwyrfed oferęta.

20. drun . cennesse (1 *eras.*) 7 leassp,llunge. oþerra unalyfed-licra. 7 swylce þa. þa þæ (a *of* æ *eras.*) gode gehalgade.

22. forhogodre. heora 7 detnesse . swa (1 *eras.*) oft swa swa hi æmtam (ta *on eras.*).

23. þ hi smalo hrægl wefað 7 wyrceað (a *in* al *out of* æ). þam hie oððe hie sylfe frætw,að on.

Ca. 13. þ hi ðonn̄ for gewillunge þara ecra goda (*p.* 145) þy freolicor winnen ac þis hwæðere.

14. ana doð. þ. eall.

15. þurh endebyrdnesse.

16. callū nu butan.

17. abysegod. ac ealle. wæpnedmenn ge wifménn oððe hefige slæpę swundon.

18. synne wácedon 7 þa hus ða þe on.

19. leornigenne. þa. on hus gehwyrfed oferæta.

20. leasspellunga. oðra unalyfedlicra.

21. 7 swylce. ða þe.

22. forhogedre. heora 7 detnesse and. swa swa hi.

23. þ hi smalo hrægel wefað 7 wyrceað. þā hi oððe hi sylfe frætwiað on brýda.

Page 354. 24. frætwiað on. anlicnesse. frecenessa heora stealles.

B. 25. oððe ut wæpned manna freondscypes (*p.* 334) ceapigaþ. be.
26. gewyrhtum þysse. hyre eardigendum. heofonum.
27. grimsigendum légum. gegearwod þa. heo seo abbodesse. him (*out of* þam).
28. forhwan. woldest þu. hraþe þa. dygolnesse me cyþan.
29. andswarode. ondréd. arweorðnesse þ.
30. sceoldest. swyþe beon gedrefed 7 afyrhted. 7 hwæðere ða frofre þu. þ on ðinum dagū ðis wíte þisse burge ne becimeð.
32. ðeos gesihð wæs. þa wæs sum fæc þ.
33. bígengan. feawum.

O. 24. on frece . nesse (1 *eras.*) heora stealles oððe.
25. freondscypes. forþon be gewyrhtū (ū *on eras.*) þysse.
26. hy . ræ (y *on eras., then* 1 *eras.*). o, heofonū grimsiende
ligum is gegearwað cw̄,seo abbuddysse.
28. woldest þu sona (117b). þa digolnesse me cyþan.
29. þa 7swarode. cw̄. arwyrðnesse þ.
30. sceoldest. hwæþere þas.
31. þu. þ on þinum. þis wite. of, þas burh.
32. þa þeos gesyhð þa. þa wæs . (1 *eras.*) hwylchugu. þ.
33. bige,gan. þ. feawum. ongunnan.

Ca. 24. on fræcenesse heora stealles oððe utwæpned monna freondscipes hī.
25. forþon be gewyrhtū þisse.
26. heora eardigendū. heofonū grimsiendum lígū.
27. gegearwod. cw̄ heo seo. hī.
28. woldest þu. þa digolnesse.
29. þa 7swarede. cw̄. ondrædde. ðinre arwurðnesse þ þu sceoldest.
30. swyðe gedrefed béon 7 fyrhted. hwæðere þas.
31. þu hafost. ðínū dagū þis. burh.
32. ðeos gesyhð þa. þa. hwylchugu fæc þ ða. ðære. þ is feawū dagū. hī.

Page 356. 1. hi sylfe. mándæde forlætan 7.

B.

O. 1. hy sylfe. forlætan 7.

Ca. 1. hi sylfe. mándæda forlætan and.

Page 356. 2. æfṫ. abbodessan. hi. únsyfernessum.

B. 3. eac. þi hi.
4. sibb. þa instæpe þa hi læst. þi.
5. wite. weorces slegene. ealle. þing.
6. þus geworden. arweorða mín (*p.* 335). eadgyls sæde se on.
7. mynstre lange tíd lifde (*rest wanting*).
8. þon monige þara.
9. þanon gewiton. ðære burhge tolysnesse. spell. forþon.
10. on úre. menn manedon. hi gesawon drihtnes.
11. egesfull. he his. geþeahte. manna. þy.
12. tíde urum. únalyfednessum synd þeowigende þy læs.

C. S. 4. hie selest wendon.

O. 2. þære abbuddissan. hi hwurfun. unsyfernessum.
3. 7 eac. manfullran. þy hi cwædon.
4. hie þa instępe þa. læst.
5. wite þæs. wręces slegene. e[a]ll. þing.
6. þus gewordne. arwyrþa. edgyls sæde.
7. þa in þæm. ęardode 7 drohtade.
8. longre. þon monige þara.
9. þo . non (n *eras.*) gewiton. þær[e] . tolysnesse (y *on eras. of* e ?) þis. forþon.
10. on ure bec. monaden (d *defaced*) þæt hie gesawe[n] . (w *partly eras.*).
11. on geþehtingum[a] (e *in* þe *on eras.*) , monna bearn (118[a]). þy.
12. tiide urum. unalyfydnessum[ofer] (a *on eras.*) syn.

Ca. 2. æfṫ þære. hi. þā ærran unsyfernessū.
3. 7 eac mycle mánnfullran. þy hi.
4. síbb. instępe þa hi læst.
5. wíte ðæs. wræces. eall.
6. þus gewordene. arwurða mín. eadgyls sædc.
7. þā. eardode 7 drohtnade. ússum[urū].
8. langre. ðær. æfṫ þon monige þara.
9. ðonan. ðære burhge tolysednesse. spell.
10. on. þ. monedan þ hi gesáwon dryhtnes.
11. in geðeahtingū.
12. læs. tíde urū lícū unalyfednessū sýn ðeowigende.

Page 356. 13. dóm. ondrædan sceolon 7 his.

B. 14. samnunga us geþreage. us hwilwendlicum yrmþum.
15. wæce oðe (*sic*) to écre. heardlice.
16. gedéme.
17. A (*space*).
18. ðære drihtenlican. geare þa ecgfriþ cyning se wæs norð-hymbra cyning.
19. wered (*p.* 336). fyrde on hibernia. ealand.
20. þære. ladteow. hi. únsceððedan þeode t ehton (*the* t *is a mark only; by corrector?*) symle don. swa þte ne ciricum. ne mynstrum.
22. 7 ða.
23. sylfan landleode. mihton hi hi. 7 wiðcampedon.
24. gecigdon ða. árfæstnesse.

O. 13. læs to godes dome. forhtige^{n}, 7 us ondræde^{n}, þonne we scylen (n *afterthought*). his semni^{n},ga yrre usic þreage 7 us oððe hwilendlicum yrmþum.
15. w. écce (1 *eras.*).
16. gedéme.
17. Ða. fe^{o},wer. hundeahtetig.
18. dryhtenlican. geare þ (þ *eras.*). norþanhymbra.
19. wered. on hibernia. ea. lande (*eras. of* l).
20. þære. beorht (eo *on eras.*) ladteow. hi.
21. symble angelcynne. holdestan. forhergedon. þ ne.
22. mynstrum (y *on eras.*) séo (eo *on eras.*) herehand (1*st* e *on eras.*) ne. ne arade 7.
23. seol. fan (*eras. of* þ ?). landleode. mihton hi weredon 7 hī.
24. wiðcompedon. gecigdon. ærfæstnesse.

Ca. 13. læs to godes.
14. forhtigan 7 us ondrædan þonn̄. his semni^{n}ga yrre us ðreage 7 us oððe hwilendlicū yrmðū.
15. wæcce. gedeman.
17. Ða. æft̄.
18. drihtenlican. þ.
19. wered. (*p.* 146) on hibernia. ealonde.
20. þære. ladteow. hi ða unscæððendan.
21. symble angelcynne. holdestan. forhérgodon. þ ne cyricū.
22. herehánd ne sparode nene árode 7.
23. sylfan landleode. swyðe. mihton hi weredon. hi wiðcómpedon.
24. hī fultū cygdon ða gódcundan arfæstnesse.

Page 356. 25. 7 singalum onbenum (*with stroke under* on). lange. þ hi.
B. 26. 7 þeah ðe ða wyrgcwydelan. rice gesittan ne magon.
27. hwæðere. ða. gewyrhtum awyrgede.
28. hi hraðe. wite.
30. forðon he, neahstan gearæ. þissum. ði þa se cyning ðe swa ðrystiglice þone here.
31. lædde. (e *out of* on *by eras. and adding a top to* o; *traces of* n *left*). forherigigenne. mægðe, (*corrector*). ferde

O. 25. 7 singalum onbenum (on *eras.*) lange. þ hie.
26. 7. wyrigcwydole (wyr *on eras., also* y *in* cwy). rice. magan.
27. þ þa þe be gewyrhtū wyrgede (yr *on eras.*).
28. þ hi hraþe. dryhtnes wræc. scylde wite þrowaden.
30. þyssum (118b).
31. gedyrst,lice (yr *on eras.*). forgienne (*below* r *small* i; ie *in* gie *on eras.*) pehta mægþe. e her

Ca. 25. 7 singalū benū lange. þ hi.
26. 7 ðeah ðe wyrigcwydole. rice gesittan ne magon.
27. hwæðere. þ ða ðe be gewyrhtū wyrgede.
28. þ hi hraðe, wræc. scylde.
29. ðrowedon.
30. forðon. géare æfṫ ðyssū.
31. gedyrstelice. pehta.

Page 358. 1. him þæt swiðe hys frynd. swiðost ðære.
B. 2. eadegan. cuðbrihtes se ða niwan. bisscope gehalgod. u beforan
3. hwæðere here (*p.* 337) peohtas 7 ða gelicceton hi fleam for (*corrector*) him.
4. 7 hi betyndon on nearo. úngeferedra móra.

C. S. 4. an *deest* (*before* nearo).

O. 1. þ. frynd (y *on eras.*). eallra swiðost (o *out of* e).
2. cuðberhte. niwan to bysceope.
3. hwæþere. on pyhtas. licettan hi fleam fore him 7.
4. betelldon.

Ca. 1. hī swyðe þ. frynd. swyðost.
2. ða niwan. gehalgod.
3. ða. hwæþere. on. ða licettan hi fleam beforan hī.
4. betilldon in án nearo. ungeféredra.

Page 358. 5. 7. weredes ofslagen. feowertigoðan.

B. 6. hys yldo 7 ðy fiftigoðan (teodan) (*stroke under* tigoðan; *corrector*) geáre. 7 þy ðrytteoðan.
7. kalendarum ianuarium. bewered.
8. hys frynd. þ he þ. ongann. forðon.
9. ðam. ecgbrihte.
10. þ. scottas naht ne sceððede nene grette þa wæs.
11. þ. eft ðam gehyrde ðe he wilnodon.
12. fram. acigan.
13. ðære. ongann. hiht 7 ðæt. angelcynnes.
14. gewanod. fordam (*rough attempt to cross* d). land.
15. þ we angle ær. 7 scottas ða ðe on brytene wæron. 7 bryttas.
16. swylce. dæl on. (*p.* 338) betwyh angelþeode þa ðe mid.

O. 5. 7 he. werodes. feowertygeþan gere his rices (*rest wanting*).
6. þreoteogeþan.
7. cw̄.
8. frynd (y *on eras.*). þæt he þ.
9. arwyrþan. ecbyrhte (*final* e *partly eras.*) þ scottas.
10. sceððende. afuhton.
11. þ. þe. willnedon.
12. forwyr(de), acygean.
13. angelcynnes.
14. forþon. land.
15. þte. 7 scottas. on brytene.
16. 7 brytta. swylce mycel. onfengon þæ (e *of* æ *eras.*) betwe(o)h (etwe *on eras.*).
17. þa þe oððe. ofslegene.

Ca. 5. 7. dæle. werudes ofslægen. feowertygeðan geare his rices (*as in* **O.**).
6. ðy ðreotteg(geð)an.
7. iuliarum. cw̄.
8. frynd hī þ he þ. forðon.
9. no wólde. géare. ðone arwurðan. ecbyrht þ scottas.
10. sceððende. afuhton. hī.
11. wíte ðære. þ. ða. willnedon.
12. frō. cigean.
13. ðære. angelcynnes ríces.
14. gewanod. ðe. land. onfengon þte angle ær hæfdon 7 scottas.
15. on breotone wæron 7 bryttas eac swylce.
16. freodóm onfengon þa betweoh.
17. ongelðeode oððe.

Page 358. 18. þeowdome betyhte oððe. lande. 7.

B. 19. árwyrða godes wer. bisscop.
20. gewát. geferum þe mid him. on ðam. ebbercurnig.
21. þ. geset on. lande neah þam.
22. land. toscadeþ. ða. bisscop.
23. mihte on mynster. freondum oðfæstan. And.
24. syluum wunenesse on wíc. on ðam.
25. mynstre þe is nemned. 7. ðær. feawum.
26. geferum on. sylfum anū.
27. manegum bryce manigra geara lifde. þar eac forðferde.
28. on scē petres cyrican.
29. gerysenre áre. hades. ylcan.

C. 19. 16ª *begins : parts gone, but complete after* 28 scē petres *except a few letters.* hiora bisceop.
21. hwæþere.
22. peh . . lond tosceadeþ. Ond.
24. oft.
25. þ. Ond he þær eác swilce forðferde (*rest wanting* = **O. Ca.**).
29. þæs . . can.

O. 18. (119ª) þeowdome. oððe. pyhta lande. flugan 7.
19. þe. bysceoþ.
20. geferū þa þe. on þam. æbbercurnig þ.
21. on engla lande. hwæþere. þam sæ.
22. land 7 pehta tosceadeð. bysceop.
23. mihte. 7.
24. sylfum wununesse. wic. on þam.
25. þ i,gecy,d streoneshealh 7. mid *to* he þær *omitted.*
28. swylce. on cyricean.
29. bebyriged. ylcan. abbudysse on þa.

Ca. 18. þeowdome. oððe. pehta lande. 7.
19. arwurða. man trūwine. biscep.
20. gewát onweg. geférū. on ðā. æbbercurnig þ.
21. on. lande. hwæðere. þā. ðe.
22. land 7 pehta land tosceadeð. b̄.
23. mihte. freondū befæstende 7.
24. hī sylfū. gecéas on þā.
25. þ. gecyged. mid *to* he þær *omitted.*
28. swylce. on cyricean. æft̄.
29. áre. bebyriged. ylcan.

Page 358. 30. abbodesse on þa tid (*p.* 339). ælfflæd.
B. 31. hyre. gemyngodon ac þa.
32. bisscop ðyder. micelne fultom. somod hyre.
33. willsume. on. æfter.

C. 30. abbodisse in þa. fæne.
31. medder (*sic*). b. foran gemyndgodan ac þa.
32. ac þa. bisceop. fultum. Ond somod.
33. sio. þa. aldfriðˇ æfter.

O. 30. ælfflæd.
31. mede,. gemyngedon (do *scratched*) ac þa.
32. bysceop. micelne fultum. somod hyre.
33. willsume. on. þa. æfter.

Ca. 30. abbodesse on þa tíd seo (*p.* 147).
31. beforan gemynegodan ac þa se b̄ þyder cóm micelre.
32. geréces. somod. frófre.
33. willsume. on hī.

Page 360. 1. mann. gelæredesta. on gewritum.
B. 2. sæd þ. ðæs.
3. tóworpenan steall. binnan nerewū gemærum.
4. geedniwode.

C. 1. ecgfriþe. rice. mon. gelæredesta. gewritum.
2. þ. broþor. osweoes. Ond.
3. þone towcrpenan. þeah hit.
4. æþellice.

O. 1. rice. mon. gelæredesta. gewritum.
2. sæd þ his broþor. oswies.
3. þone toworpenan steal (ea *on eras.*). þeah,e hit. nearwū.
4. æþel,ice geedniwade.

Ca. 1. rice. mon. gelærædesta. gewritū,
2. sæd þ his broðor. oswies. ðæs.
3. þone toworpenan stál. rices. binnon nearwū gemærū aðellice geedniwode.

Page 360. **B.**

5. þa þis ymb. fif. hundeahtatig.
6. fram þære drihtenlican. þ hlothere.
7. þis deaðlice, se æfter ecgbrihte.
8. se eahta winter. ða. rice. þ.
9. on suðseaxena. ða.
10. ecbrihtes. gesamnode And. þam.
11. lac(*p.* 340)node. ða æfter. ylca.
12. geár þ. þ ríce sumre tíde fæc teonde.
13. fremde. towurpon oð þæt.
14. þ. ecgbrihtes. on.

C.

5. þa þ ymb. Ond fif 7 hundeahtatig.
6. frō þære drihtenlican. þ. cantwarena.
7. þis. life geendade Ond. se æfter ecgbryhte.
8. breþer. · VIII · winter rixsade. rice 7 þ.
9. winter. gewun,ad. suðseaxna.
10. ecgbrihtes. Ond þa (16[a] *ends;* 16[b] *gone in parts at beginning, is complete from* 14 þ wæs).
11. mon.
12. þa he þa. þ rice sumu.
13. forluran 7. owurpan .. þ hiora.
14. wih .. ed þ wæs ecgbrehtes.

O.

5. þa þ ymb (þ *imperfectly eras.*). fif. hundeahtatig (119[b]).
6. fram þære drihtenlican. hlothere.
7. þis. lif geendade. se æfter.
8. breþer .. eahta (se *eras.*) winter. þa. rice.
9. twelf. gewunad on suðseaxena gefeohte þe wið.
10. 7. betwyh þon.
11. mon læcnade (e *of* æ *eras.*). ylca. oþer.
12. rice. þa he þa. þæt rice sum.
13. tide tweogende. fremþe forluran 7 towurpan oððæt.
14. ecgbyrhttes. on.

Ca.

5. ðy geare ymb. fif. hundeahtatig.
6. frā. drihtenlican. þ hloðhere.
7. þis. lif. se æft.
8. breðer eahta. ða. rice 7 þ.
9. winṫ. on suðseaxna. gefeohte þæ wið.
10. gesomnode 7 ða betwyh þon ðe.
11. mon lacnode. hī. ylca.
12. half géar. hæfde 7 he ða forðferde ðæt rice ða.
13. fæc. tweogende. fremðe forluran. towurpon oððæt.
14. þ. ecbyrhtes. on rice gestrangod 7.

Page 360. 15. gestrangod. And. ætgædere ge mid ærestnesse.

B. 16. geornfullnesse. utlicre heregunge.
19. *begins* A (*space for* þ, *which is traced with dry point and original*). þe ecgfrið.
20. þ mon þæne halegan. arweorðan cuðbriht. bisscope.
21. cyrican. éa. wæs on medmiclum.
22. ealande þ. farene. ancorlif. on.
23. micelre forhæfednesse. 7. þ igland fram.
24. ylcan. feorr út. garsecge geset huru on nigon.
25. halega. mann fram ðære. cniht (*p.* 341) hádes.
26. symle beeóde in geornfulnesse. lífes.

C. 15. ætgædere.
16. geornfullnesse. þeode frō utlicre.
19. Ond þy seolfan. þe.
20. þ moń þone. þone arwyrþan cuðbreht. bisceope.
21. þære ciricean. lindesfearena éa. medmiclum.
22. þ.. farne. oncorlíf.
23. micelre. lichoman 7. þ.
24. þære. ciricean. in garsecge seted hu hwega oń nigon.
25. Ond. from.
26. born. gelse (*sic*). æfestes.

O. 15. gestrangad 7. ætgædere.
16. geornfullnesse. þeode. utlicre herunge.
19. Ono þy. þe ecfrið.
20. þ mon. þone. þone arwyrðan cuðbyrht. bysceope.
21. gehalgade þære cyricean. lindesfarena ea. on medmiclum ealande þ.
22. ancorlif. on micelre forhæfed .... nesse (4 *eras.*).
23. 7. þ ealand fram þære ylcan cyricean feor ut (120ª).
24. garsecge seted. nygan milū.
25. man fram.
26. symble bár . n (e *eras.* on gelea (ea *on eras. of* 3 *or* 4)). fan geornfullnesse æfestes.

Ca. 15. ða. ætgædere mid ærestnesse.
16. þeode frā utlicre.
19. *begins* Ðy. ecgfrið.
20. þ mon. arwurðan cuðbryht. þ.
21. þære cyricean. lindesfarena éa. ær on medmiclū.
22. þ. ancorlif. géar on micelre forhæfednesse.
23. 7. þ. frā þære ylcan cyricean.
24. út. garsecge seted. nygan milū.
25. man frā.
26. symle barn on geleafan. æfestes.

Page 360. 27. ðа he wæs geweaxen þa willnode.

B. 28. þ mynster þ is on ófre.
29. tíde. þæt. ða.
30. mannhwære. æfter wæs biscop geworden.
31. hægesteald éa. on. éa. gemyngodun.
32. prauost. on þa.
33. micelra. wítedomes. þysses.

C. 27. geweaxen. þa wilnade. ónfeng muchade (*sic*).
28. Ond. mailras þ. þ. in.
29. twides. þ. eahta abbod.
30. Ond monþwære. æfter wæs bisceop geworden.
31. heagostealdes éa Ond. lindesfarena éa. gmyngodon.
32. profast. þa tid.
33. micelre. Ond. þisses.

O. 27. þa wilnade.
28. þæt. in.
29. t,ides. þæt. rehte eata abbud se.
30. monþwære. æfter wæs biscop geworden in heagostaldes ea.
31. lindesfearona ea. gemyngedon.
32. prafast. þa.
33. mycelre. þyses.

Ca. 27. ða. geweaxen. þa.
28. mailras þ. þ. in ófre twéode.
29. ða. rehte eata abbud.
30. wér 7 monþwære. þ geworden in heagostealdes éa.
31. lindesfarena éa. gemyngodon ðæs.
32. prafast. reogolweard. tid.
33. mægna. ðysses.

Page 362. 1. discipulhádes cuðbriht. eaðmodlice. wisdom.

B. 2. godra gewurca bysna fram him nam.

C. 1. cuðberht. eaðmodlice. Ond wísdom. bysene (17[a] *complete*) frā him nam.

O. 1. discipulhade cuðberht. eaðmodlice. wisdóm.
2. fram him nom.

Ca. 1. discipulhade cuðberht. wisdom.
2. from hī nóm.

Page 362. 3. ær ðon þe. drihtne. cuðbriht.
B. 4. ylcan. 7. æghwæðer.
5. bysene. gesewenlicra.
6. 7 ontimbrede. nales þ.
7. on ðam. regollices (*p.* 342). somod.
8. gegearwode. ac swiðe eac þ ymbesette. feorr 7 wíde.
9. fram þam lífe þæs dislican. heofonlicra.
10. gyfena. gymde. þe. þone.
11. hi. rihtum. 7.
12. monige. þa. ðæs miclan wales. mannewealmes.

C. 3. æfte þon þe he þa to drihtne gefor. cuðbryht þæs.
4. Ond. æghwæþer.
5. ealdorlicnesse hís. bysene. gesewenlicra.
6. dæda to regollices lifes monunge (*rest wanting*).
7. Ond somed.
8. gearwade. swilce. þ ymbgesetene.
9. frō þæm. þæs dysiglican. heofonlicra.
10. geofona. gymde. forþon. þone.
11. unrihte weorce aidledon.
12. swilce. monige. þa tid. miclan.

O. 3. æfter þon þe he þa. geleorde (d *on eras. of* 4). cuðberht þæs ylcan.
4. æghwæþer.
5. ealdorlicnesse. bysene. gesewenlicra.
6. tó regol(121b)lices lifes monunge (*rest wanting*).
7. somod (*last* 4 *on eras.*). his lifes, bysene . . gearwade (ge *eras.*).
8. swylce. þæt ymbgesetene.
9. þæm. þæs dysiglican. heofonlicra.
10. gyfena. gymde. þe. þone.
11. unrihte weorce aidledon 7.
12. eác monige. þa. þáes miclan.

Ca. 3. þa to drihtne. cuðberht þæs ylcan.
4. and.
5. ealdorlicnesse (*p.* 148). bysne. gesewenlicra.
6. to reogollices lífes monungū (*rest wanting*).
7. somod his lifes bysne gegearwode.
8. swylce. þ ymbgesette. wíde frō þæm.
9. ðæs dyselican gewunon. lufon. heofonlicra gyfena.
10. gymde. gehwyrfanne. þe. þone.
11. hi. unrihte weorce aidledon 7.
12. monige. tid. moncwyldes.

Page 362. 13. gymeleasedon þam gerynū ðæs halegan. ðam hi.
B. 14. ðam twoligendum deofolgyldum.
15. efeston. hi þ. wíte fram.
16. urum scyppende. gealdor oððe leasunge. þurh sume oðre digolnesse.
17. beweran mihton æghwæþerne.
18. reccenne. mann. gangende.
19. ðam. 7 hwilum.
20. 7 ðeah oftor. fotum gangende to ðam. ymb(*p.* 343)-gesettum.
21. ðam.

C. 13. gymeleasedan þæm.
14. gelærde. Ond to þæm dwoliendū læcedomum deofolgilde efston.
15. þ. witu fram.
16. scyppende. oððe. swilce hugu oþre deagolnesse deofolcræftas.
17. meahte Ond æghwæþerne.
18. moń gelomlice wæs ut of þæm mynstre gongende hwilū.
19. ón. ać.
20. fotum gongende com to. ymbgesettum tunum Ond.
21. þæm dwoliendum soþfæstnesse. þ seolfe eác swilce.

O. 13. gymeleasedon þæm. þáes.
14. gelærde. þæm dwoliendum lecedomum deofulgilde efeston.
c æ becn
16. s,yppende (y *on eras. of* 2). oððe lýtesne (t *roughly out of* f; æ becn *above, divided by the down stroke of* s *in line above it*).
17. hugu oðre di . gulnysse (i *out of e, then eras. of* 1). deofulcræftas bewerigan mihte o, (o *on eras. of* 7) æghwæþerne.
no
18. gedwolan (o *on eras.*). mon gelomlice wæs ut of þæm mynstre gongende.
20. oftor. fotum gongende com to þæm ymbgesettum.
21. þæm dwoliendum. weg bodade 7 lærde þ.

Ca. 13. gymeleasedon þā gerynū. þa hi gelærde.
14. þā dweoligendū. deofolgyldes efeston.
15. hi þ. wíte frā.
16. scyppende. oððe lifnes.
17. hugu oðre digolnesse. mihte ac æghwæðerne.
18. man gelomlice wæs út of ðam mynstre gongende hwilū he wæs.
20. gongende com to þā ymbgesettū tunū.
21. þā dwoliendū. bodade 7 lærde þ.

Page 362. 22. bosel. tid.

B. 23. þeaw angelcynnes. þ.
24. oððe oþer on tun cóm þæt hi eall. gesamnedon.
25. fullice. þa ðe hi lærede.
26. 7. læston þa þe hi.
27. ongytan mihton þo͞ne wæs þam halgan godes. cuþbryhte.
28. micel gelærednes to sprecanne. micel.
29. þe. ongann 7 swylce.
30. andwlitan. opscan (*original* f *roughly into* p). þætte. þara andweardra.

C. 22. ond his tid (*stroke through* 1*st* d *in later ink*).
23. þa tid þeaw ongelcynnes. þ þo͞n.
24. oððe oþer in tun.
25. ond lustlice. þa þe hie lærde wæron.
26. eác swilce mid. læston þa þe.
27. ongytan mealhton þonne. þæm halgan men cuþberhte (17^{b} *complete*) swa.
28. micel. Ond gelærednes. micel. þe. ongan Ond swilc. engellices.
30. ófscan þte. þara andweardra.

O. 22. tíd gewunalice dyde (y *on eras.*).
23. þa. þeaw angelcynnes (w *out of* u).
24. oððe oþer (121^{a}) in tun. þæt.
25. gehyrenne 7lustlice. þa þe hi.
26. 7 eác. læston þa þe.
27. ongyton mihton þonne (yt *on eras.*). þæm halgan godes men cuðberhte.
28. getydnes (y *on eras. of* 2).
29. to godcundre. þe. læron. 7. engell,ces (ell *on eras.*).
30. ofscean þætte. þara andweardra.

Ca. 22. eac boisel. magist̄. tíd.
23. þeau ongelcynnes folcū þ þonn̄.
24. oððe. cóm þ hi. gesomnodon.
25. gehyranne 7 lustlice. þa ðe hi lærende wæron 7.
26. dædū læston þa ðe hi ongitan mihton ðonn̄.
27. þā halgan godes men cuðberhte.
28. getýdnes. sprecanne.
29. to godcundre. þe he læron ongan 7 swylce. engellices ondwlitan hī ofscean þte.
30. 7weardra.

Page 362. **B.** 31. digolnesse. heora dæda þurh andetnesse forðberan.
32. hí. 7 ðuhte þ hine þań . ne (*dot as shown on eras.*; 1*st* n *now a rough* a) mid þy þe heora dygolnes witan nene gym (*p.* 344) de.

C. 31. deagolnesse hiṁ. [ać] (*word lost, accent preserved*). openlice be heora bene þurh.
32. ondetnesse forðbæran forþon. hie taldon Ond. þuhte þ.

O. 31. deagolnesse. be heora dæde þurh ondetnesse forðbéran forþon þe hie (*dividing stroke before* dæde).
32. þuhte þæt hine þa ane miðene deahle wæron 7 hi þa geondettan (*no more*).

Ca. 31. deagolnesse hī. be heora dæde ðurh andetnesse.
32. t,aldon. hī þuhte þ hī þa ane miðene ð . ahle (e *eras.*) wæron 7 hi þa geandettan.

Page 364. 1. (*see vol. i. ad loc.*)
B. 2. And. geandettan. myd medemum . . . (3 *letters eras.*).
3. gebettan. þa. geondfaran.
4. on ðam tunum. láre bodigan. héahmórum 7 hreodeum (*dot*) feorr.

C. 1. þa ane miþene deagle wæron Ond he þa geondettan.
2. meodomum. soþre.
3. gebetan. bebead gewunade. swiþust þa.
4. Ond. tunum. þe.
5. Ond in hreþum feor. oþrum ón.

O. 1. (*see vol. i.*)
2. me,mum.
3. gebet,an swa swa he. gewunade he swiðust þa.
4. þæm tunum. þe. heagum.
5. hreþum feor. oðrū. gyrne.

Ca. 1. (*see vol. i.*)
2. medemū wæstmū.
3. gebettan swa swa. bebéad gewunede. swyðost ða.
4. geondféran. þa. ða þe. heagū morū.
5. hreðū feor. oðrū on gyrne.

Page 364. 6. æghwæðer. þearfednesse. úngelærednesse.
B. 7. þara lareowa þreowodon þa he hwæðere. arfæstum.
8. micelre geornfullnesse heofonlicre láre lustfullice bodode. And.
9. þam. oft hwilan wucan hwílon twá hwilon þreo.
10. eallne monað þ.
11. áwunode. ðam. 7 þ ung. lærede (1 *letter eras.*).
12. worde ge mid. ðam heofonlican.
13. clypode.
14. *begins* Myd ði. arweorða drihtnes þeow. on.
15. maillor (*sic*). þam. ðær.

C. 6. Ond æghwæþer ge mid earfoþnesse. hiora.
7. þara. heaþeredon þa. hwæþere. arfæste.
8. micelre.
9. Ond óf þæm. uteode oft. wican.
10. þreo swilce eác oft. þ.
11. wunade. þæm morlondum Ond þ. somed.
12. lare. hiofonlican cigde 7 laþode.
14. Ond mid. þa. arwyrða drihtnes þeow.
15. mailros þæm. Ond.

O. 6. æghwæðer. þearfeðnesse.
7. þara. heaþoradon. hwæðere. arfæstnesse.
8. micelre. heofon (121b) licre.
9. 7. þæm mystre uteode oft onwalge wican.
10. þreo. wunade.
11. þæm morlondum. þæt ungelærde. somod (*2nd* o *out of* e).
12. lare. heofenlican cigde (ig *on eras.*).
13. laðade.
14. on (*on eras. of* 7). þa se arwyrða drihtnes þeow (o *and partly* w *on eras.*). ger.
15. mailros þæm.

Ca. 6. æghwæðer. ðearfednesse.
7. þara. heaðoradon þa. hwæðere. arfæstnesse.
8. 7 mid micelre.
9. 7 of þā. onwalhge wican hwilū.
10. þreo. þ. hā.
11. wunede on þā morlandū. þ.
12. láre. þā. heofonli(*p.* 149)can life cygde.
13. laþede.
14. *begins* mid þy. arwurða drihtnes þeow. géar.
15. mailras þæ. ðær. miclū tacnū.

Page 364. **B.**
16. tácnum gastlicra (*p.* 345). 7 beorhtode ða genam þa æt .. (*eras.*).
17. nyhstan. arweorða abbod. lindesfarona éa þ.
18. þær. swylce ðam gebroðrū. ðeodscypes.
19. dæde ywde 7.
20. þa. ðe. ylca arweorða.
21. anwealde. rihte. geo. eald dagum bisceop.
22. geferum. 7 eac ðær wunode abbud mid his.
23. ðeah hwæðere his ðæs bisscopes scíre belumpon.
24. forðam. halega wer geo dagum. þære. bisscop.

C.
16. tacnū. scan 7 beorhte þa genam.
17. nehstan (*partly defective, but* e *not* y). arwyrþa abbod. lindesfear .. a ..... þær eác swilce.
18. þæm gebroðrum salde [regolli]ces (*part gone*) þeodscipes geheold. lare ḡ mid his (17b *ends*). 18b *begins* seolfes; *only some letters wanting.* eowde.
20. cyþde forþon þa seolfan. arwyrþa.
21. onwealde. rihte. þær gio in. tidum.
22. bisceop mi . (d *gone*). geferum. abbud wunade.
23. hwæþere. bisceopes. hiowesclice belumpun.
24. forþon. mon aidan ..... st þæ .. stowe bisceop.

O.
16. scean 7 byr . ht (y *on eras., after* r *eras. of* i). genom hine ða æt nyhstan (y *on eras. of* e).
17. abbud. tó lindesfearona éa þæt.
18. þær eác swylce þæm. þeodscipes. gehyld (y *on eras.*).
19. aldorlicnesse. dæde ywde.
20. cyðde (y *on eras.*). þa. ylca (y *on eras.*) arwyrða.
21. onwalde. rihte. þær iu in. tidum ... biscop (3 *or* 4 *eras.*).
22. geferum. abbud wunade. munucum hwæþere.
23. belumpen.
24. forþon. mon aidan. þe. þære.

Ca.
16. mægna scan 7 byrhte. genom.
17. nyhstan. arwurða abbud. éa þ.
18. swylce þā broðrū. gehyld.
19. ywde.
20. cydde. þe ylca arwurða.
21. onwalde. rihte. iu. ealdū tídū bisceop.
22. geférū. abbud. munucū.
23. hwæðere hi. þ. heowæsclice belomp.
24. mon aidán se þe. þ.

Page 364. **B.**
25. be munuchâde And he ðyder cóm. 7 on munuclife drohtode 7 ðær þone regol on þam mynstre gesette.
28. anon se halga (*space for* þ). mann cuðbriht weaxendum geearnungum æfeste.
29. 7. dygol(*p.* 346)nesse.
30. becóm to ðære. ancorlifes.
31. ær. sædon. forðam. manegum.

C.
25. b. (*letter gone*). þider. . . m (co *gone*). Ond.
26. þæ.
28. Þonon þa. mon cuðbriht weaxendum . . . . . tre ingehygde.
29. swilce . . deagolnesse (*not quite certain*).
30. stilnesse. þære. ancorlifes swa swa,.
31. ær. sædon Ac forþon. ær monigum.

O.
25. be. com (*on eras.*). munucū.
26. drohtnunge. þæm.
28. Ðonon þa. mon (122ª) cuðberht. geearnungum æfestre ingehide (1*st* i *on eras.*; ide *on eras. of* 4) 7. digolnesse.
30. þære. ancorlifes swa swa.
31. sædon. forþon. ær monigum.

Ca.
25. be munuchade he þider cóm. munucū.
26. drohtnunge. ðam.
28. Ðonon ða. cuðberht weaxendū geearnungū æfestre ingehyde 7 eac.
29. digolnesse.
30. stillnesse becóm. ancorlifes swa swa.
31. beforon sædon. ær monigū gearū.

Page 366. **B.**
1. lifes mægenum. genihtsumlice. mæter uersum 7 eac.
2. þís án nú. andweardnesse. genoh tó gemyngianne ða he þ igland.

C.
1. Ond mægenū. gewynsumlice awriton.
2. gerædre. þis an. genoh.

O.
1. mægenum. genihtsumlice awritan.
2. gerædre. þis an. 7weardnesse (ne *on eras.*). genoh to gemyngianne.

Ca.
1. genihtsūlice. méterfers.
2. gerædre. 7weardnesse. genóh. gemyngianne.

Page 366. 3. þ he ðam.

B.
4. gebroðrum. þus. gyf. gifu on.
5. forgyfan wyle þ. libban. minon.
6. handgewinne. þær. gyf hyt.
7. to eow mid godes willan eft hweorfe. stow ægðær ge.
8. ac ðar.
9. werod. æghwylcre mennisce. eardung úngescræpre.
10. ða. willan godes hi eardigendlic þurh eall wæs.
11. 7. werigan gastas aweg.
12. gewitan 7 ða. þe he þa fynd aweg adryfene wæron.

C.
3. þa he þ. secean. þ. þæm.
4. gebroðrum cyþende Ond þus cwæþ. sio. gifu.
5. þære. • forgifan wille þ. lifian mæge.
6. þær.
7. to eow mid godes willan eft. sio.
8. ac.
9. werod. eardunstow (*sic*) Ond æghwylcre.
10. ungescrope. þæs. hio. þurh eal wæs.
11. þa. þonan aweg. gewitan.
12. Ond þa mid . . . . fynd aweg adrifene. ða.

O.
3. þa he þæt ealand secean (ece *on eras.*). þ. þam broþrum cyþende.
4. þus. gyfu on.
5. forgyfan wi . le (1 *eras.*) þ. lyfigean mæge (mæ *on eras.*).
6. handgewinne. þær. hwæt ælcor bið.
7. hrædlice to eow mid. eft hweorfe.
8. oroðwæstma. ac þær (þær *on eras.*).
9. æghwylcre.
10. ungescrépe. þæs. eardigendlic þurh call wæs.
11. 7. þa werigan. þanon.
12. gewitan. þe þa fynd onweg (y *on eras.*). adrifene (1*st* 6 *on eras.*) wæron þa geworhte he.

Ca.
3. þ. sécan. þ. ðam.
4. cyþende. þus cw̄. gífu on.
5. forgifan wyle þ. lufigean mæge. mínum handgewinne.
6. þær. hwæt elcor bið.
7. hrædlice to eow mid.
8. ac.
9. weorud. æghwylcre.
10. þæs. eardigendlic þurh eall wæs.
11. 7. þa werigan. þanon onwég gewitan and mid þy ðe þa fynd onweg adrifene wæron þa geworhte he hī.

Page 366. 13. geworh(*p.* 347)te. nearewe. gewunenesse 7 ða. díce.

B. 14. ymbworhte. on ðam ða nydþearflican.
15. gebroðra handum. fultume. ys cyrice.
16. getimbrodon. 7 het ða gebroðor. ylcan.
17. þa wæs. to ðam.
18. stænihte þ þær. wyllgespringes on.
19. gesewen beon mihte. gebroðor. geleafum. bénū þæs.
20. þeowes. þa wæs. wæteres full. þ.
21. ylce wæter oð. andweardan. þam eallum ðe ðider.
22. cumað. heofonlicre gyfe genihtsumnesse þenigað ða.

C. 13. geworhte he hiṁ (18[b] *all but complete*) nearo wic.
14. utan ymbworhte Ond gefæstnade 7 to þæm þa neodþearflican hus.
15. gebroðra handa. fultume þ. * ciricean Ond.
16. eardunghus. Ond þa. þa gebroþor.
17. flore seað. sio eorþe to þæs. Ond.
18. þæs. þ þær . . . . . gespringes in gesewen beon meahte.
19. þa hy þa gebroþra þ. Ond. þæs.
20. þeowes þa oþre. wæteres. þ.
21. wæter oþ þisne. oṅdweardan. eallum þider cumendū.
22. heofonlicre gife genihtsumnesse þenað. bead. mon.

O. 13. wic. 7 þa mid dic . (e *eras.*).
14. (122[b]) 7 gefæstnade 7 on þam þa.
15. hus. broþra handa. fultume þ. cyricean.
16. eardunghus. þa het þa broþor on þæs ylcan.
17. flore seað. þæs.
18. þæs stannihte þ þær nænig uht wylgespringes on gesewen beon mihte (y *in* yl *on eras.*).
19. þa hi þa broþor þæt. þæs.
20. þeowes þa oþre. wæteres full. þ ylce wæter oð ðysne.
21. eallum þider cumendum ,is heofonlicre gyfe (*above* , *is eras. of* h) genihtsumnesse þenað (*cross eras.*) þa bead.
22. mon þ him mon issern.

Ca. 13. wic. wunenesse 7 ða. díce.
14. on þā ða nédðearflican hus.
15. broðra handa. fultume þ.
16. broðra on þæs ylcan.
17. flore séað. þæs.
18. stánihte þ. wuht wylgesprynges on gesewen beon mihte.
19. ða hi þa ða broðra þ. benū.
20. þeowes. wæteres full. þ ylce wæt oð ðisne dæg eallū ðyder cumendū is heofonlicre gife genihtsumnesse ðenad ða béad.
22. man þ hī mon íssern.

Page 366. 23. him mann ireu geoloman. þyder. þ.

B. 24. tawigenne. þ. gerysne.
25. tíd ðæt land mid hwæte seow. cóm þær nænig (*p.* 348). upp.
26. wæstmæs. furðon. hí.
27. gebroðor. sohton. þeaw. het. beresæd.
28. wén wære þte þ þære eorðan.
29. gecynde. oððe willa þæs upplican gyfendes þ.
30. wæstmæs eard ma wærere. yrnende þa him þa þæt sæd. tíd to sawenne (*stroke over* w).
31. eallne hyht wæstm.

C. 23. þ hī mon. gelome. þider. þ lond.
24. teagenne þa þ lond þa getead wæs Ond. gerisene tid. hwæt seow.
25. þær.
26. wæstmes. furþon. oþ. tid. hine.
27. gebroðor. sohton. þeaw. þa het.
28. brengan gíf wen wære þte oððe þære eorþan.
29. willa þæs upplican geofendes þte þæs.
30. yrð þær ma upyrnende wære þa him þa þ sæd.
31. tide. hyht wæstem.

O. 23. þider. þ land.
24. to tegenne þa þ land (a *on eras.*) þa getead. gerisene tid.
25. hwæte seow. þa ne com þær. úp.
26. wæstmas (as *on eras.*). furþan brordes. sumres tid. ða neosedon hine eft.
27. broþor 7 sohton. þeaw. het.
28. þte þ oððe þære (*rest wanting*).
29. oððe. þæs upplican gyfendes þ þæs.
30. yrð (y *and part of* r *on eras.*) þær ma upp yrnende (yr *on eras.*) wære þa. þa þ sæd.
31. tid (ofer *to* sawenne *twice written, the 1st struck through, before 2nd* ofer *eras. of 7*). eallne (123[a]). wæstm to beranne he on þam ylcan.

Ca. 23. hwæte þider (*p.* 150). þ.
24. teagenne þa þ. getead. gerísene tid. hwæte seow.
25. cóm.
26. wæstmas. furðon brordas. tid ða neosodan hine eft.
27. broðra 7 sohton. þeaw. het. hī beresæd.
28. wén. þte þ ðære eorðan.
29. oððe willa þæs. upplican gyfendes þ.
30. yrð þær má úp yrnende wære. hī. þ sæd.
31. tíd. eallne. wæstm.

Page 366. 32. beranne þ he on ðam ylcan. ða arn þ.
B. 33. ða willnodon gereordesse. 7 gegearowode. agenes handgewinnes.

C. 32. beorenne. þæm. sew. gearn þær. uṕ.
33. genyhtsumlic. eorð wæstm Ond. willendan. þæm. agnes gewinnes.

O. 32. þær sona up.
33. yrð (y *on eras. of* 2, *2nd was* a *or* e). willendan. þam.
34. gegearwade his agenes gewinnes.

Ca. 32. beranne þə ,he on ða ylcan land. sona ungenihtsumlic.
33. ða willendan. þā.
34. wére. agenes gewinnes.

Page 368. 1. ði. on ancorlife drihtne þeowode.
B. 2. þ mon micelne sionoð (*sic*) gesamnode. alne.
3. on stowe.
4. ecgfriðes. sinoðe on ealdordóme foresét þære.
5. eadegan. theodor arcebiscop.
6. (*p.* 349) eallra. witena. cirican.
7. lindesfarona. mænige ærendracan. gewritu.

C. 1. þa. oncorlife drihtne þeowode.
2. gelomp þ mon micelne. gesomnade bi ealne.
3. in stowe. twifyrde. ondweard (18^{b} *ends*).

O. 1. þa. on ancorlife drihtne þeowde (w *on eras. of* d) ða.
2. þ mon micelne sinoð gesomnade be eallne streame on stowe.
3. 7weardnesse ecgfriðes þæs.
4. þam synoþe on. þære.
5. theodo, ærcebysceop (e *of* æ *eras.*). þær. anmod,e.
6. eallra þara witena. bysceope. þære cyricean.
7. ea. þa monige ærendracan. gewrito to him.

Ca. 1. ðy he þa. ðær on ancorlife drihtne ðeowde.
2. gelámp þ mon. sinoþ. eallne streame on.
3. ðe. 7weardnesse ecfriðes þæs.
4. þā sinoðe on. þære eadegan.
5. arceb. þær.
6. þæra witena. ħ. cyricean.
7. ea. hi. monige ærenddracan. gewrito to hī.

Page 368. 8. hi hwæðere mid nænigum þingum hine of. wícum.

B. 9. mihte. nyhstan.
10. cynig sylf. haliga. oðre.
11. ferdon on þ igland. monige.
12. ðara gebroðra. lindesfarona éa comon to him.
13. cneowu bigdon. þurh dom lifigendan drihten.
14. halsodon. þ þe hi híne. fullne.
15. þam. digolnessum.
16. myd ði. ðider cóm. ðe. wære he ðeah mid ánmodū.
17. genydd. ða ðenunge.
18. bisscophádes. swiðust myd ðy.
19. þte. drihtnes. ða. wíte (*p.* 350) domes.
20. ealle ða ðing geoponode. sæde ða ðe. wæron eac he ða swylce cwæð toweardlice þ he bisscop.

C. W. 17. genyded.

O. 8. 7 hine hwæþere nænige þinga. wicum.
9. gelaþian mihton þa. nyhstan.
10. sylfa. bysceop. hine.
11. æfæste. liðan (i *on eras. of* eo). þ ealand. monige.
12. broþra. ea. him.
13. cneou bigdon. gutan. þurh þone lifigendan.
14. oð ðæt þe hie.
15. þam. digolnessum atugan (tu *on eras., 2nd* a *out of* n, *2nd* g *out of* t?). þam (123[b]) synoþe.
16. þa þider. þeh.
17. anmode willan eallra. oferswiþed.
18. þenunge bysceophades. swiþust. oferswiþed.
19. þætte bo . sel (i *eras.*). witedomes.
20. eall þa þing. 7 sægde þa þe (*these words in margin*). wæron he þa eac.

Ca. 8. 7 hine hwæðere nænige þinga. wícū.
9. hī gelaðian mihton þa. nyhstan. forasprecena.
10. sylfa. bisceop trūwine. hine. oðre.
11. ríce liðan on þ. monige.
12. efencomon. him.
13. cneowu bigdon. þone lifigendan drihten.
14. bædon oð ðæt hi.
15. þā swétan digolnessū aguton. þā sinoðe.
16. þa þider cóm. ðe. swyðe.
17. anmodre willan eallra oferswyðed 7 genered.
18. ða ðenunge. swyðost. oferswyðed þte.
19. drihtnes ðeow. hī. witedomes.
20. eall þa ðing. wæron he ða eac.

Page 368. 22. þa hwæðere. halgung. forðaganum.
B. 23. ðam wintra þe ðe. on. sylfan.
24. on eoforwícceastre. on andweardnesse. ecgfriðes.
25. seofon. efnecomon on.
26. ðam þære eadegan. ealdordóm.
27. þone onfangenan. ónhyrenesse ðara.
28. ðæt. ðe.
29. gehealdan. æghwæðer. gebedum ge eac mid.
30. halwendū maningum. ðam heofonlican.
31. gecigde 7 gelaðode. þte. gewunaþ.
32. (*p.* 351) gefultumian. he þæt ær.
33. dæde. þingum myd ðy fyre.

O. 21. forecwæð þ. bysceop.
22. wæs he þa hwæþere. demed. forðaga . ne (n *eras.*).
23. þy wintra þa þe. on þære sylfan eastorlican.
24. on eoforwicceastre. on 7weardnesse ecgfriþes.
25. seofon bysceopas. efencoman on þam þære.
26. bysceop ealdordome.
27. þa þone onfonge . nan (n ? *eras.*) bysceophad. onhyrenesse.
28. frætwede.
29. h^{e}aldan. æghwæþer.
30. scylde (y *on eras.*). mid$_{his}$. monungum. þam heofonlican.
31. cigde (ig *on eras.*). laþade. þ swiðust. lareo (124^{a}) was gefultumian.
33. dęd^{e},. he on ealīū þingum. fyre.

Ca. 21. forecw̄ þ he towardlice ƀ.
22. he ða hwæðere. demed.
23. þy wintre þa ðe. toward^{e}. on. sylfan eastorlican.
24. on eoforwicceastre. on 7weardnesse ecgfriðes.
25. seofon. on þā.
26. eadegan. ƀ ealdordóm.
27. þa. onfongenan ƀ hád. onhyrenesse ðara.
28. weorcū. ðe he (*p.* 151).
29. æghwæðer. singalū gebedū.
30. hálwendū moningū 7 larū. þā heofonlicū lífe cygde.
31. laðede. þ swyðost gewuniað.
32. gefultumian.
33. dæde. he on eallū þingū. ðy.

Page 370. B.

1. lufe hat. geþylde mægenum. And on.
2. willsūnesse. gecneord 7 geornfull.
3. gespræce þe to. frofre bædon 7.
4. ðæt. haliges. gyf. þā.
5. úntrum gebroðrum. trumnes 7 his. fultum.
6. ðe. lufa ðinne god.
7. ylca. þu. neahstan.
8. clænsunge for forhæfednesse. mære simle.
9. gyfe inbrydnesse. ðam heofonlicaⁿ aþénéd (*sic*) þæs.
10. tacne ðonne. onsegdnesse. mæssan sang þ.
11. upp on heannesse. ahóf ac. forðgotenū tearum (*p.* 352).
12. he drihtne.

C. W. 9. þæs.

O.

1. hat. on geþylde mægena. 7 on willsumnesse.
2. ge,neorð (*cross eras.*). geornfull.
3. gespræce þa ðe. coman (1*st* o *on eras.*).
4. on þa stowe haliges. þam.
5. broþrum. 7 his lare fultum.
6. wiste, 7. drihten.
7. ylca cw̄ (cw̄ *on eras.*). þu þinne þone nyhstan.
8. clænsunge (ns *on eras.*) forhæfednesse. mære. symble mid þa gyfe (y *on eras.*).
9. þam heofonlican aþened þæs (s *partly eras.*).
10. tacne þonne. asægdnesse. þ.
11. upp on heanesse. ahof ac.
12. inneweardre (inne *on eras.*).

Ca.

1. on geþylde mægena. 7 on willsūnesse.
2. gecneorð. geornfull.
3. eallū gespræce þa ðe. hī. coman.
4. on þa stowe haliges.
5. broðrū. trymnesse 7 his.
6. wiste ðone 7. se ðe cw̄ lufa ðu þinne ðone nyhstan (*no more*).
8. clænsunge. mære. mid þa.
9. þā heofonlican. þ wæs.
10. onsægednesse bær. þ.
11. stafne úp on heanesse ne ahóf ac forðgotenū tearū.
12. drihtne.

Page 370. 13. *break before* Þa (*ornate* Þ) gyt wæs. Þ he Þ biscopseld.

B. ðа.
14. Þ (*sic*) he eft his wíc geceas 7 gecyrde forðon þe ylca ingan (*sic*).
15. deaðdages oððe mare.
16. forðam Þ an. soðlíc líf. cweðanne. sylfa.
17. ylcan. manegum mannum. þære gewunelican bylewytnesse.
18. digolum. geoponode 7 gecyþde ða þær sweotollice æfter fæce man ðæt ongytan.
19. mannū. Þ ylce. cyðde (*no break*).
21. arwyrðes. ðæs nama. herebríht.
22. gára. lange ðam. were in wære geþeoded.
23. freondscypes se on ealande wæs. miclan meres þær he on ancorlife lífde.
25. Þ. gearū (*p.* 353) neosode to him 7 hine sohte fram him manunge.

O. 13. Þa. tu. Þ he Þ bysceopsetl swa sæt (s *in* sæ *on eras.*). ða.
14. monad Þ. ealand. wic gecir..de (i *out of* o; *after* r *eras. of* 2).
15. gewillnade forþon se ingan[g], deaðdæges oððe ma.
16. forþon Þ an. lif to (124[b]). seolfa.
17. þa ylcan tíd swylce monigum monna. his þa gewunelican.
18. deaglum. hwæðere æfter.
19. sweotolice onge[y]tan. sumum monnum. þonne. ylce.
20. cyðde (*no break*).
21. arwyrðes. hereberht.
22. in wére.
23. freondscipes se in. miclan.
24. ðæ þe þa. deorwen[t]an. in ancorlife.
25. syndrium gearum. neosede.

Ca. 13. Ða. géar Þ he Þ.
14. godcundlice monad. wic gecyrde.
15. deaðdæges oððe má. Þ.
16. soðlice. seolfa.
17. ylcan. his ða gewunelican bilehwitnesse digelū.
18. openode. hwæðere.
19. sweotolice ongytan. þonn̄ Þ ylce onwreah openlice 7 cyðd (*no break*).
21. arwurðes. hereberht.
22. þā. godes were in treowðe.
23. freondscipes se in. myclan.
24. ðam þe. streames in ancorlife wæs wæs his.
25. Þ. syndrigū. neosode.

Page 370. **B.**
26. hælo. ða gehyrde he þ.
27. þære. þa cóm. þeaw.
28. þæder. þ. trymnessum.
29. ðam. má 7 swiðor. hi. betweoh.
30. betweonum.
31. heofonlican. bisceop betweonan. þu.

C. W. 26. hælo.

O.
26. him mo . nunge (*after* o *eras. of* n; *last* n *out of* m; *so orig.* monnum). þa.
27. þære. þa. swa swa his þeaw.
28. ðider. þæt. halwendū trymenesse.
29. þæm uplican. . ma 7 ma onberned (*before* 1*st* ma *eras. of* 7, *then* a *on eras.*). þa betwe,h (e *out of* i).
30. fædora (æ *on eras.*) life. beadowig sæncton (a *in* æ *out of* c).
31. heofenlican. þa cw,ð. betwe,h (e *out of* i). þu.

Ca.
26. frō. éccre. þ. ƀ.
27. þære. þa. swa swa. þeaw.
28. hī. þ. halwendū trymenesse. þā. lustū.
29. hi. betweoh hī.
30. life. hī. beadowig.
31. heofonlican. cw̄ se ƀ betweoh gemune þu broþer.

Page 372. **B.**
1. herebriht þ þu me fríne.
2. þearfe. æfter ðon. nú té (*sic*) cyrrað 7 togane beoð.
3. wit uncer naðor oþerne on ðisse worulde.

C. W. 1. frugne.

O.
1. hereberht þ. (a *eras., cross added*). mec frine (c *afterthought*). sprece.
2. þu. þearfe (125a). forþon þe æfter þon þe. betweoh unc togogene (go *on eras.*).
3. þæt in þysse (y *on eras.*) worolde, licum.

Ca.
1. herebyrht. ðu nu me frinne. sprece.
2. forðon æft þon. betweoh únc togongenne.
3. þ in ðysse weorulde lichomlicū éagū.

Page 372. 4. licumlicum. þte.

B. 5. þa ðas.
6. þa feoll. micelre geornfullnesse geomrunge. (*p.* 354) geat.
7. sarlice. ðus. halsie.
8. þ. me. þ. si. þines getrywan.
9. And ic. upplican. arfæstnesse 7 ðone god. wyt.
10. þeowedon þ. eac swylce. heofonum.
11. beran hys gyfe ðær. tó scawigenne.
12. þ. tilode to lifigenne to þines willan tilode hraðe (*rest wanting*).
14. þa aðéne. biscoc (*sic*). on.

C. W. 12. teolade.

O. 4. wat þætte. tolysnesse (y *on eras.*).
5. neh ða he ða þas.
6. þa. micelre geomrunge. geat 7 sarlice.
7. cwæð ic þe healsige. þone.
8. dryhten þæt þu me. þines getreowan geþoftan 7.
9. þætte. þe wyt *to* þeowdon *in margin in another hand.*
10. þ (*out of* þe). eác swylce s . omod (e *eras.*, *2nd* o *on eras.*) moten to heofonū.
11. be . ran (o *eras.*). gyfe. tó geseonne. sceawienne forþon.
12. þæt. t,olade (*next 2 words written twice, 2nd set struck through*) þines muþes beb . ode (*eras. of* e *or* i). . . . swa (3 *eras.*).
13. fore. fore tyddernesse (y *on eras. of* i ?) agyl,te ic þæt efenlice tó þines þines (*1st struck through*).
14. t,olade. geb . tenne (1 *eras.*) þáá þenede.

Ca. 4. þte. tolýsnesse.
5. swyðe. ða he ða (*p.* 152) þas.
6. feoll. fotū. micelre geomrunge.
7. wéop. cw̄.
8. drihtn̄ þ. me. forlæte. þ ðu si. þines.
9. 7. ða upplican. þte þā gode ðe.
10. þeowdon þ. eac swylce. heofonū beran.
11. ðær to seonne. sceawianne. wást þ.
12. tilode. þines múþes.
13. tyddernesse. þ efenlice to dóme.
14. tilade. gebétenne. áþenede se ð.

Page 372. 15. on. þ. fram.

B. 16. drihtne tiða. þe. 7 þa cwæð. min.
17. 7 ne wille þu wepan ac. forþon. upplice.
18. þte wyt.
19. þæs gehates 7 þæs. æfterfyllgenda cyme þara.
20. þa hi. (*p.* 355) h,m togane wæron.
21. hí. þ licumlicum eagum ne gesawon.
22. on anum. þy ylcan þ. þy.
23. hi wæron begen. lichaman útgangende.
24. betwyh him. geþeodde wǽron. mid þam.
25. engelicum þenungū ætgædere. ðam heofonlican ríce.

C. W. 16. tiþad.
20. wisena gesohte **S.**
22. 7 ðy ilcan.

O. 15. him. wǽs on. þæt,e. from.
16. tygðe. þe. 7. min.
17. 7 ne wil,e þu wepan ac gef,oh (*dividing stroke after* þu). blissa forþon.
18. forgef (125^{b}) þæt wyt be,on.
19. þæs gehates 7 þæs. æfterfylgenda. þara.
20. forþon þa. betweoh (eo *on eras.*). togange . ne (n *eras.*) wæron þ hie.
21. þ licum licum licum (*the 2nd struck through and* i *in it eras.*) eagum, ne.
22. þy ylcan þ is þy þreoteogeþan.
23. lichaman utgangen, 7 (*last* n *later but same hand*).
24. betwyh. gesyhþe geþeodde wǽron 7 mid.
25. þenunge ætgædere to þam heofonlican.

Ca. 15. gebǽd. on. þte.
16. drihtne tyðe. þe. 7 cw̄. arís min.
17. 7 ne wylle þu wépan ac. blissa. upplice arfæstnesse.
18. þ. bǽdon.
19. gehates 7 þæs. æftfyligendæ becóm 7 þara.
20. getrymde. þa hi betwih hī togangen wæron þ hi.
21. þ lichomlicū eagū hi ne gesáwon.
22. ane dæge þ is. þreoteogeðan. Kalendarū apreliū.
23. hi. utgangende.
24. geþeodde. mid.
25. engelican þenunge. þā heofonlican.

Page 372. 26. herebriht wæs mid. úntrumnesse. swenced.
B. 27. is þæs to gelyfanne þ þ. stihtunge.
28. gedón ðære. arfæstnesse. læsse 7 hwon licor hæfde.
29. fram þam. cuðbrihte þ þ.
30. sar þære langan úntrumnesse þ he.
31. geefnad. þære gyfe. þingeres. hé.
32. áne. þa ylcan. him. lichaman gangende.
33. þonne eac swylce mid. him on úngelicum. écan eadignesse (*p.* 356).
34. onfangen.

O. 26. ær. singale untrumnesse .... (4 *eras.*). swenced.
27. þ to gelyfanne þ þ. stihtunge ge,don.
28. arfæstnesse þætte. læs 7 h,won hæfde hæfde (*1st struck through*).
29. fram þam eadigan (a *in* am *out of original* æ) cuðbyrhte þæt þ.
30. geclænsade þ sar þære langan untrumnesse þ.
31. geefenlica. gyfe. þingeres þ. on are tide.
32. on þa ylcan. lichaman gangende.
33. þonne eac. nalæs on. setle.
34. geearnade.

Ca. 26. herebryht. ær. singale untrūnesse. swenced.
27. þ. gelyfanne þ þ. stihtunge gedón.
28. arfæstnesse. læs 7 hwón.
29. frō þā eadigan cuðberhte þ þ.
30. geclænsade. langan untrūnesse þ hi.
31. geefenlico wæron. ða. þingeres þ. on anre tide 7 on þa ylcan. gangende.
33. eac. nalæs on ungelicū setle.

Page 374. 1. arweorða. cuðbriht on. þam iglande.
B. 2. þa gebroðor. þ he þ he þær eac bebyrged.

C. W. 1. farne.

O. 1. arwyrða. on farene þam ealande.
2. (126[a]) wæs þa broþra. þær.

Ca. 1. arwurða. cuðberht on fagene þam ealande.
2. swyðe. broðra. þ.

Page 374. 3. ðær. micle tíd. fore drihtne. 7.

B. 4. hwæþere. þ. þ.
5. geþafode þ. lic. tó lindesfarona éa 7. on.
6. cyrican geset. þ. wæs þær þa heold ðære.
7. án gear willferð. arweorða bisscop*oð þ þær biscop.
8. se for cuðbrihte.
9. æfter þon þ. eadbryht.
10. on wísdóme. gewrita. on.
11. gehylde heofonlicra. 7. on. ælmesdædum.

C. 3. 19[a] *begins* þær he; *only a few letters gone.* micle tid. drihtne compode.
4. hwæþere. nihstan þ. benúm oferswiþed þ.
5. geþafode þ his lichoman. lindesfarona éa.
6. ciricean. þa þ þa.
7. ciricean bisceophád. gear. arwyrþa bisceop oþ þ. se ..... coren.
8. cuðberht^ (*mark below* t, *perhaps modern*, e *above line now gone*) to bisceope ..... god wæs (*missing words interlined in modern hand mostly gone*).
10. wisdome. gewreota ond eác swilce somed in gehealde heofonlicra.
11. swiþust.

O. 3. be,riged .. (2 *eras.*). micle tid fore drihtne compade 7 hwæþere.
4. nyhstan þ. þ.
5. geþafode þ his líc .. (*eras. of* he *or* ha) mon. 7 þær on cyricean.
6. wæs þa þ þa.
7. cyricean bysceophad. gear willferð. bysceop oð þ.
8. bysceop. for cuðbyrhte gehalgad.
9. ða. æfter. þ. bysceope gehalgad.
10. on wisdome. gewrita.
11. gehylde heofonlicra. 7 swyþust on.

Ca. 3. bebyriged. ðær. micle tíd. drihtne. 7 hwæðere.
4. nehstan þ. benū. þ.
5. geþafode þ his líc wæs geláéded. éa 7 ðær on cyricean geseted ða þ ðā.
6. ða.
7. cyricean þ hád. willferð. arwurða þ oððæt sū þ.
8. se ðe for cuðbyrhte gehalgad.
9. ða. ðon þ. þ.
10. on wisdome. gewrita. on gehylde heofonlicra.
11. 7 swyðost on weorcū.

Page 374. 12. mǽre. þ. æghwylce eare æfter moyses.

B. 13. þ an feðerfota neata ac (*p.* 356). eallra. appla.
14. þone. ælmessan. þearfendum.
15. þA (*but* þ *only sketched and not completed except at bottom*). wolde þ openlicor ætywan. arfæstnes on.
16. miclum. drihtnes ðegn cuðbreht æfter his deaþe lifde þæs his lif ær ðon deaðe lifde þæs his ær ðon deaþe mid.
18. tacnum heofonlicra wundra geoponode. ætywde wæron. endlufon gear. þe.
19. þte. on þæra gebroðra mód þ hi.
20. woldon. geniman upp of eorðan. tealdon hím 7.

C. 12. þ. æghwilce. æfter moyses æ.
13. þ an feoþorfotra neatna. swilce eac.
14. þone teoþan. þearfum sellan.
15. *begins* WOLde þa. sio. arfæstnesse.
16. micluṁ. drihtnes. cuþberht. æfter.
17. þæs his lif ær þæm. healicúm tacnungum heofonlicra.
18. æteowde þa. endlefte gear. þe.
19. þte. oṅsende. þara gebroðra. hie.
20. woldon hís ban geniman. of eorþan adon.

O. 12. þ. æghwylce. æfter moyses. nalæs.
13. þ an feowerfottra nytena. eallra.
14. þone teoþan. þearfum syllan : wolde (*eras. of vertical stroke*).
15. *begins* Wolde þa. ætywan. arfæstnesse on.
16. miclum. æfter. ,þæs his lif lifde, ær (*marks of erasure above* lifde).
17. þam. tacnum heofonlicra.
18. openade 7 ætywde þa. ymbe endleofan gear. þe.
19. bebyriged. þæt. onsende (*1ste on eras.*) on þara broþra. hi.
20. (126b) geniman 7 up of eorþan adon. hi.

Ca. 12. weorð (*p.* 153). þte. æghwylce. moyses. nalæs þ an feowerfottra nytena.
13. swylce eallra.
14. þon teðan. ælmessū þearfū syllan wolde.
15. þa. ætywan. arfæstnysse on.
16. drihtnes wér cuþbryht. lifede.
17. lif. þā. healicū tácnū heofonlicra.
18. ópenode 7 ætywde. endleofan gear ðæs.
19. bebyriged. · þ. on þara. mód þ hi.
20. geniman 7 úpp of eorðan. hi.

Page 374. 21. fornumen. lichama þy.

B. 22. þ hi. niwe.
23. on þære ylcan. mid gedeflicre arwurðnesse.
24. geȝetten (*sic*) 7 ge(*p.* 358)staþlian.
25. sædon hi þ 7 cwædon eadbryhte. byscope.
26. þ licode. hyt. he heora geþeahte.
27. þæt hi ðæt. gemynddæg 7.
28. forðfor wære þa hi swa dydon þ hi ontyndon.
29. lichaman. o[n],walhne.
30. gyta lyfde. bigendlic. ðam geþeodnessum his lima.

C. 21. þ hi .. oþer. þy þeawe. monna. fornumen.
22. Ond. þ. ban in niwe ciste gedon Ond.
23. þære. eorþan. arweorðnesse gesettan 7 gestaþelian.
25. sædon hie þ. cyþdon eadberhte. bisceope. hī.
26. þ licade. gíf. þa geþafode (19[b] *complete*).
27. he heora geþeahte Ond he het þ hie dydon þy.
28. wære 7 his forðfor wære Ond. dydon Ond.
29. gemetton [7] gesundne.
30. gita. Ond. þæm geþeodnessum his liþa.

O. 21. oþer lichama þy þeawe. manna lichama fornum̄ were (lichama *struck through*).
22. worden 7 þ hi. ban on niwe.
23. [ge],don 7 on þære ylcan. mid ge[da],fendlicre arwyrðnesse gesetta[n] (a *on eras.*) 7 gestaþolian.
25. ða sædon hi þ. bysceope.
26. þ licade. leofre. þa geþafode[he], heora geþeahte 7 he.
27. þ hie. þy.
28. wære (*struck through*). forðfore wære 7 hi. byrigenne.
29. eall[n],e. lichaman gemet[t],on onw[e],allne (o *on eras.*, h *on eras.*).
30. bygendlic on þam geþeodnessū his liþa.

Ca. 21. þy. fornumen wære.
22. dúste. þ hi woldan.
23. on þære ylcan. mid gedafenlicre árwurðnesse gesettan.
24. gestaðolian.
25. ða sendon hi þ. ƀ þ hī þ lícode.
26. leofre. þa. he heora geþeahte.
27. 7 he hét þ hie þ.
28. forðfore 7 hi. byrigenne.
29. onwealhne.
30. ða gýt. bygendlic on þā geðeodnessū his liða.

Page 376. **B.**

1. þ. micle. men. deadum.
2. þa hrægl þe he. gewered. þ.
3. án hi ungewemmede. ac. swa hwite (a *out of* h *and* hw *on eras.*).
4. niwe wundorlice ætywdon. þy ylcan.
5. ða þ gesawon þa gebroðor. hi.
6. geworden. þa efeston to þam bisceope him to cyþanne 7 to. þa þing.
7. þe hi ðar. ða ænlypig. on syndrige.
8. (*p.* 359) fram þære. æghwanon. sæs. útan.
9. on þysse. symle. þa. þæs.

C.

1. þ. micle. men. deadum.
2. Swilce eác eall þa hrægl þæm þe. gegearwed. nalæs þ an þ.
3. wære ać swilce eác. hwit.
4. niwe wundorlice æteowdon. þy. mid gegired.
5. þa þ þa þa gebroþor. hy swiþe.
6. gewordene. þa efston þæm bisceope. cyþenne 7 to. þa þing.
7. þe hy þær. ænlipig áwunode.
8. þære ciricean sio. æghwonan. yþum.
9. begyrded. þisse. ðn þa tid þæs.

O.

1. þ. micle. splæpendum (*sic*) men. deadum.
2. eall þa. þa . þe (1 *eras.*). nalæs þ an þ.
3. hi (i *on eras.*). wære, ac. hwit.
4. niwe wundurlice ætywdon. þy ylcan. gegearwad.
5. ða ðæt ða ða broþor.
6. gewordenne. þa efeston (*both* e's *out of* æ) þam bysceope. cyþanne 7 to. þa þing þe hi þær gemet,on.
7. anlypi awunade on syndrige.
8. fram þære (127[a]) cyricean. æghwanan. sæes yþum.
9. begyrded on þysse. symble. þa tid þæs.

Ca.

1. þ. micle gelícra slæpendū men þonn̄.
2. eall. hrægel. míd gegearwod. nalæs þ án þ hi.
3. ac.
4. níwe wundorlice ætywdon. ylcan. gegearwod.
5. ða þ þa ; ða (*stop as shown*). hi swyðe.
6. gewordenne. þa efeston þā b̄. þing.
7. hi þær. ða anlypi awunode on syndrige.
8. frā. cyricean. æghwanon. sæs ýþū.
9. begyrded on þysse. symle. þæs.

Page 376. **B.** 10. fæstenes. eastrum 7 eft þ feowertiglicæ fæsten (*after* -licæ *eras. of* f). gebrydtíde on.
11. micelre. on micelre willsumnesse. on.
12. gegote swa his gewuna wæs on þære.
13. cuðbriht. þon. farene þ.
14. fæc on dygolnesse drihtne. hí þider.
15. þam bisceope þara. dæl ðe. lichama myd.
16. ðære gyfe þancweorðlice.
17. 7. wundorlicre lufan.
18. he. hi þa gyta. lichaman.

C. 10. fæstenes. eastron Ond. þ. gebyrddæge.
11. micelre. Ond. micelre wynsumnesse 7 his tearas gewunelice wæs.
12. þære. eác swilce. arwyrþa. hís.
13. cuþberht. þon. þ ealond.
14. drihtne compade. þider eác swilce þæm bisceope þæra.
15. dæl.
16. gegered. Ond þoncwyrþlice onfeng Ond. wundur.
17. g̃ hyrde 7. seolfan. wundorlicre lufan.
18. swa swa he þa gita þæm.

O. 10. fæstenes. eastrum. þ. gebyrddæge on micelre.
11. on micelre wynsumnesse gebeda 7 his tearas gewunalice wæs, on þære (e wæs on þære *on eras.*, geotende *in margin*).
13. þon. farene þ.
14. on digolnesse. hi þider.
15. þam bysceope þara. hrægla dæl. lichama.
16. gegyred. þare gyfe þancwurðlice, gehyrde (*omitted words interlined; variant* wundur; þa *in* þare *marginal*).
17. 7. wundurlicre.
18. swa swa h[i],eo þa. lichaman þas. fæd[b]or ym,seald.

Ca. 10. fæstenes. eastrum. þ feowærtig ær. gebyrddæge on.
11. forhæfednesse 7 on micelre wynsūnesse. 7 his tearas geotende gewunolice.
12. on þære. arwurþa.
13. cuðbyrht. farene þ ealond. sū.
14. on digolnesse drihtne. hi ðider.
15. þā þ þara hrægela.
16. ðære. ðancwurðlice.
17. 7. hrægel. wundorlicre lufan.
18. swa swa heo þa gyta. þā. ðæs.

Page 376. 19. wære 7 þus cwæþ gegyrwað þone lichaman. niwum.
B. 20. hrægle for þam ic þ cuðlice.
21. þte.
22. (*p.* 360) naht. æmtig wunað seo þe. micelre gyfe heofonlices wundres.
23. And. him drihten forgyfeð se is ord. eallra eadigra þæt. on þære.
25. hine restan móte. þas. monige.
26. manegum. micelre inbrydnesse his.
27. gebroðor.

C. 19. þus. gegerewað þone licho (20ª *complete*) man. niwum hræglúm Ond gegerelan for þeossum þe. þær.
20. Ond. þa ceste.
21. him. forþon. þ. wat þte sio.
22. naht longe æmetig awunað sio. micle. heofonlices wuldres.
23. Ond. swiþe. þe him drihten.
24. ordfruma Ond sellend. eadignesse. þ. þære.
25. þa se bisceop þas. þisses.
26. monigum. Ond. Ond swilcre eác.
27. forhtiendre. þa. þa gebroþor.

O. 19. þus. gegyrwað þone lichaman. niwum hræglum 7 gegyrelan (y *on eras.*) for þyssum þe.
20. þær ón naman. on þa.
21. him gegearwedon forðon. þ. wat.
22. æmtig awunað. micle gyfe heofonlices wuldres gehalgad.
23. 7. him dryhten.
24. ordfruma. eallra eadignesse forgyfeð þ. on þære.
25. þa he þa se bysceop þas word (s wor *on eras.*) , . monigum (1 *eras.*, *omitted words interlined ; variant* þyses).
26. micelre onbryrdnesse.
27. (127ᵇ) forhtiendre. þa dydon þa broþor swa swa.

Ca. 19. þus cw̄ gegearwigeaþ þone. níwū hrægelū 7 gegyrlan for ðyssū þe ge þærón namon.
20. on ða.
21. forðon ic þæt (p. 154).
22. æmtig awunað. micle. heofonlices wuldres gehalgod.
23. 7 se. swyðe. drihtˉ.
24. ordfruma. ealra eadignesse (*sic*). þ. on.
25. ða he þa se þ þas. þisses.
fallendū
26. mid nígum tearū. onbryrdnesse.
27. túngan. þa broðru swa swa he hét 7.

Page 376. 28. 7. lichaman. niwum. inn ða niwan.
B. 29. gedydon þa hi. ðam geworhtan. þære.
31. ylding. bisscop eadbriht.
32. grimre. þread. hefegode.

C. 28. gegeredon mid niowe gegerelan Ond in þa niowan.
29. þa hie to þon. Ond. þære ciricean gesetton.
31. Næs þa lang þte. bisceop eadberht.
32. grimre adle þread Ond gestonden. sio dæghwālice weox Oṅd hefigade.

O. 28. 7 þone lichaman. niwan gegyrelan 7 on þa niwan.
29. gedydon þa hi to þon. þære cyricean gesetton.
31. ylding (i *by eras. out of* e ?, g *squeezed*) þæt. bysceop.
32. grimre. þread 7 gestonden. hefegade.

Ca. 28. niwan gegyrelan 7 on þa níwan.
29. þa hi to þan. þære cyricean gesettan.
31. ylding þ. ƀ eadbyrht.
32. grimre. gestonden. hefegade.

Page 378. 1. nales æfter. fæce to drihtne.
B. 2. is þy. þæs lichaman ða gebroðor.
3. settende. þa byr(*p.* 361)genne. þæs gebletsodan. cuðbrihtes 7 þa.
4. þa. setton in ðære hi gestaþelodon. úngebrosnendlican.

C. 1. nales æfter miclum. eác swilce to,r,htne gefor (*modern ?*).
2. þæs. gebroþor.
3. gesetende in þa. þæs gebletsodon. cuðberhtes Ond.
4. þa. þa. gestaþeledon.

O. 1. nalæs æfter.
2. þæs lichaman þa broþor.
3. on þa byrigenne þæs gebletsedon. cuðbyrhtes.
4. þa. on þa hi gestaþoladon.

Ca. 1. nalǽs. fæce swylce to drihtne.
2. broðru.
3. on þa byrigenne þæs gebletsodan. cuðberhtes and.
4. þa. on þa hi gestaðelodan. ungebrosnendlican limo ðæs þæs ylcan.

Page 378. 5. limu. ylcan. on þære.

B.
6. heofonlico. úntrumra.
7. þa. gemynd awríton on.
8. béc cuðbrihtes. ác ón þíssum stære. sculon.
9. an tó ætýcan. niwan.
10. æs (*space*). on þam ylcan. sum gebroðor. þæs nama.
11. ár þegn. þe.
12. sohton (n *out of* h). þ. þa gyta lyfigende.
13. writ. fram.
14. þam gebroðrum. fram eallum. cumū (*p.* 362). þ.

C.
5. liomo. þære. eác swilce oft.
6. hiofonlico. Ond. tacn untrūra in cyþnesse.
7. geearnunge þa. fore.
8. þære bec cuþberhtes. þissum. sculun.
9. á to ǽ e[a]can þe us gl̄omp. niowan gehyrdon (20[b] *complete*).
10. þæm. sum broþor þæs nama.
11. longe tid. arþegn þara þe þ.
12. Ond cwæþ þ he þa gita.
13. Ond cyþnesse from eallúm.
14. þæm gebroðrum Ond from. þæm cumū. þ.

O.
5. limo. ylcan. on þære.
6. heofonlico. tacon. on.
7. geearnunge þa sumu. fore. on.
8. þære. cuðbyrhtes lyfes. on þyssum urum. we sculun an toætycan (*dividing line after* we).
9. niwan.
10. on þam ylcan. sum broþor þæs nama.
11. beadoþeng. tid. árþeng. þe þ.
12. cw̄ þ[te] he þa. lifigende.
13. set, hæfde (128[a]). cyððnesse fram.
14. þam broþrum 7 fram eallum. cumum. þ.

Ca.
5. on þære stowe swylce.
6. heofonlico. untrūra on.
7. begra gemynde synd eac ða awriten on þære béc.
8. ac ðyssū urū. sculon an toætycean ðe.
9. gelamp nu niwan 7 we þ eac swa gehyrdon.
10. Wæs on þā ylcan. þæs nama.
11. beadoðeng. arþeng. ðara þe þ.
12. cw̄ þ. gyta lifigende.
13. ðis. frā eallū þa broðrū.
14. frā. þā cumū ðe þ mynst̄.

Page 378. 15. micelre. wer on þære.

B. 16. þenunge eaðmodlice underþeoded. heofonlicre mede.
17. þa. þ.
18. þam ðe. on. wæs wolde þa on sé.
19. þa he. sæmnunga.
20. þam siðfate. hefigere adle. gestanden.
21. þ. lang.
22. *begins* þa gefelde (7 þa *to* wæs *omitted*).
23. healfne his lichaman fram þam heafde. ða fet. þære adle.

C. 15. micelre. Ond.
16. þenunge eaðmodlice underþeoded. heofonlicra meda.
17. þa. þæs broþor. þ. reowan 7 hís.
18. þæm þe. sæ. Ond.
19. þa he þa. wearþ.
20. midduṁ. adle. Ond.
21. þ. feol on eorþan Ond.
22. 7 þa æt *to* wæs *omitted*.
23. dæl from þæm. oþ. fet. mid þære adle.

O. 15. arfæstnes̄s̄ 7 æfestnesse wer (nes̄s̄ 7 æfest *in margin*).
16. þenunge eaðmodlice underþeoded fore. heofonlicra meda.
17. þa. broþor. þ. his,reo w . an (i *eras.*).
18. þa . (*eras. of* m) þe he on. b,u re. on sæ wacsan (acs *on eras.*, of *which last part was* c).
19. feorm,i an þa he þa. wea,r ð.
20. þam syðfæte. adle gehrinæn (a *of* æ *eras.*).
21. þ. lang.
22. nyhstan he aras þa he þa. gefe . ld,e (o *eras.*).
23. lichaman healfne dæl. fram þam. ða fet. mid,þa adle geslegenne.

Ca. 15. arfæstnesse 7 æfæstnesse wer.
16. ðenunge eaðmodlice underþeoded. heofonlicra méda.
17. þa. ðés broðer. þ. reowan 7 hwitlas his þa ðe.
18. on. on. wacsan.
19. þa. hám.
20. middū þā. adle.
21. þ. hréas. lang.
22. nyhstan he arás þa he ða. gefeld.
23. dæl frā þā. ða. ða.

Page 378. 24. geslegenne. paralisis.
B. 25. cricce hine gewreðede 7 ham becóm.
26. þa weox seo sticcemælum. sona þære ylcan nihte.
27. hefigere. þte dæg cóm þ (*p.* 363). úneaðe.
28. arisa (*sic*) mihte oððe gán þa he ða wæs mid.
29. wæs gewæced. nytte geþohte.
30. þ. swylcum. becuman.

C. 24. geslegen beon þa. paralysis we cweþað.
25. Ond. cricce hine awreþende hä.
26. sio. þære.
27. þte þa. com þ he sona þurh.
28. selfne oððe arisan oððe gongan$_{\wedge}^{ne}$ meahte þa he þa (ne *modern ?*).
29. wæced 7 swenced. in.
30. þ. swilce gemette. meahte to ciricean becuman Ond.

O. 24. cwæþaþ lyftadle (e *eras.*).
25. cricce. awreþende.
26. sona þære ylcan nihte.
27. þte þa. þæt he na þurh.
28. oþþe arisan oþþe gangan. þa he þa wæs mid þa.
29. wæced 7 swenced ða. in. swa he (128^{b}).
30. cyricean becuman.

Ca. 24. beon. grécas. paralysis we cweðað.
25. ðy. awreði,ende (*above* i *eras. of* g) hám becóm.
26. sticcemælū. sona þære ylcan nihte.
27. þte, dæg cóm þ he na ^{ða}ðurh.
28. oððe arisan oððe gangan. þa he ða wæs mid ða.
29. wæced 7 swenced (*p.* 155) ða. in.
30. þ he wolde. tó cyricean becuman.

Page 380. 1. arweorðan. bigan.
B. 2. eaðmodlice. ða upplican. biddan þ. fram.

C. 1. arwyrþan. cuþberhtes Ond. cneowa bigean.
2. eaðmodlice þa uplican. biddan þ he oððe fram þære.

O. 1. byrigenn^{e} (nn *on eras.*). arwyrðan. cuðbyrhtes. cneowu bigan.
2. eaðmodlice. upplican. biddan þ he oððe fram þære.

Ca. 1. byrigenne ðæs arwurðan. cuþberhtes. cneowu bígean.
2. upplican arfæstnysse biddan þ he oððe frā.

Page 380. 3. gyf hym selre. þ oððe. þære.
B. 4. ðære. clænsod.
5. þæt he þ sár. smyltum móde.
6. 7 ða dyde swa swa. móde gehogode.
7. limum. cricce gewreðede 7 eode to cyrican.
8. on. lichaman. godan.
9. arfæstre inngehigde. drihten. þ he him. ár(*p.* 364)fæst.
10. wære. þa betweoh. his béne.
11. þ. hwon slep þa. sylfa æfter sæde.
12. micel hand. on ðam.

C. 3. him þ selre wære oððe.
4. foreseonesse. þa. claes(21[a] *some letters gone*)nad.
5. þ he þ sar meahte geþyldelice.
6. swa swa he oń. gehogod hæfde Ond. þa.
7. leomo. cricce wreþende in ciricean eode Ond he ne wæs.
8. sprecende (*dot under* p). Ond.
9. arfæstre ingehyde . . rh. drihten. þ.
10. arfæst Ond. gebed.
11. þ he hwon ónslep þa. æfter sæde.
12. micel. Ond. þæm. þe . . . . dl 7 þ sar on.

O. 3. him þ selre wære oððe.
4. foreseonesse. þa. clænsad (ns *on eras.*).
5. þ he þ sar. geþyldelice. smylte.
6. ða. swa swa, he on. gehogod hæfde. þa.
7. limo. cricce wreþ,ende on i cyricean eode 7 hi, ne (i *out of* e ?).
8. on. lichaman. arfæstre.
9. ingehyde (i *on eras. of* o).
10. arfæst 7 mi,de. 7. betwyh his gebed.
11. þ he hwon onslæpte þa. he swa he. æfter þ on ,sæde.
12. hand. heafud. on þam dæle þe seo adl 7 þ sar.

Ca. 3. genéred wǽre. hī þ selre wære oððe.
4. foreseonesse.
5. þ he þ sár. geðyldelice. smylte.
6. ða. swa swa. gehogod hæfde.
7. limo. cricce wreðiende on cyricean eode 7 him.
8. on. ðæs.
9. arfæstre ingehyde. fultū. drihtē. þ.
10. hī arfæst. 7. betwyh. gebed.
11. þ. hwón onslæpte þa. he swa he. æftē þon sæde.
12. hand 7 brád. heafud. on þā dæle ðe seo adl 7 þ sár on.

Page 380. 13. seo adl 7 ðæt sár. ylcan gehrinennesse.
B. 14. lichaman þe he. gehefegod. 7 sticcemælum.
15. þam wæs 7.
16. þa ðis þus. þæs þe. þa aras.
17. hál. Ond for. drehtne þanc.
18. þam halgan his fultumes. þ.
19. þam gebroðrum. sæde. hyne.
20. 7 hi. þa ealle blissedon 7 gefægnedon (*after* hi *eras. of* e). æfter þam þrea þy.
21. þenunge. hwearf. ér.

C. 13. Ond mid þa ilcan hrinenesse.
14. lichoman þe he. þa adle hefigad. Ond sticcemælum.
15. Ond.
16. þa þis þus. þæs þe he onwoc þa aras.
17. fore. drihtne.
18. segcgende. Ond. fultumes gefe Ond. þ.
19. swilce. gebroðrum cyþde Ońd.
20. wære Ond hie ealle in þon. Ond. þære.
21. þrea þy geclæsnedra. þenunge. Ond.

O. 13. mid þa ylcan hrinenesse eallne.
14. lichaman þe. mid (1 *eras.*) þa adle (a *out of* n). gehefigad. 7 on sticcemælum.
15. þam sare 7.
16. þis þus. þæs þe he onwoc þa aras.
17. 7 he. þanc.
18. secgende (ecg *on eras.*). þam. fultumes. þ.
19. þam broþrum. (129[a]) 7 sæde.
20. wære 7 hie ealle in þæm. fag. nedon (e *eras.*). þære þrea þy geclænsedra.
21. þenunge. hwearf.

Ca. 13. þa ylcan hrinenesse.
14. lichoman þe mid ða. gehefigad wæs 7 on styccemælū fleondū þā sáre.
15. æftfyligendre.
16. ða ðis þus. þa.
17. hál 7 gesúnd 7. drihtne ðanc.
18. ðā. fultumes gife. þ.
19. þā broðrū. gedón wære.
20. hi ealle in þā. fægnedon. æft ðære ðrea þy geclænsedra.
21. ðenunge. hwearf.

Page 380. 22. bighyldiglice. beeode.

B. 23. 7 swylce eac ða gerynelican 7 þa. þam þe. þone.
24. lichaman cuðbrihtes ær lifigende oððe (*p.* 365) æfter forðfóre geredon 7 þa.
25. fram. áidledon.
26. on þære béc. gemeteð. hwilc.
27. hí.
28. NIS þ. forswigigenne þte ær þyssum þrim.
29. níwan. þoné.
30. broðor geoponode on þam. þis.
31. on ðam mynste (*sic*). be. þære. fram þære.

C. 22. bihygdlice. beeode.
23. swilce eac þa. Ond þa. þæm þe. þone gehalgedan.
24. oððe ær lifgendne oððe.
25. ḡredon þa eác swilce. gefe. aidledon.
26. þære béc. Ond. gemeteþ.
27. hy rædeþ.
28. þ eac swilce to forswigienne þte. þrī gearū (21[b] *complete*).
29. Ond. niwan. þone seolfan.
30. broþor gecyþde. þæm. þís.
31. þæm. bi. þære eá. Ond frō þære.

O. 22. bighidilice. beeode.
23. swilce. þa gegyrelan 7 þa. þa . þe (1 *eras.*). þone gehalgedon.
24. oþþe ær lifigendne oþþe.
25. gyredon (y *on eras.*) ða. hælo gyfene 7 lædde swa.
26. þære bec. gemeteð.
27. hie rædað.
28. þæt. for . swig,enne (1 *eras.*) þæt. ær þrim.
29. wǽs. niwan. þone sylfan (n *out of* m).
30. broþor gecyðde on þam. þis.
31. on þam. bi. þære þære (*2nd struck through*) ea. fram þære.

Ca. 22. bighydiglice. beeode.
23. þa gegyrelan. hrægel þā. þone.
24. oððe ær lifigendne oððe æfī.
25. frō. gifene 7 læddon.
26. þære bec his lífes. mægnes gemeteð.
27. hi.
28. Nis þ. nó to forswigienne þ. ðrim gearū.
29. niwan.
30. gecydde on þam ðe. þis gedón on þā mynsī.
31. bi. ea. fram þære.

Page 382. **B.**

1. ea naman. þam. an abbodes anwealde.
2. swyðbryht. æfest.
3. on þam. mann þam únwlitig 7 atolice.
4. bræw hwyrfde 7 wende.
5. þæs. forwyrd tobitode tiledon.
6. beþinge gehælan woldon ác.
7. hi. mihton. þ. man. curfe.
8. (*p.* 366) þæs wyrndon for ege maran frecenesse. þa.
9. langre tíde þyllic ungescrepo wann. tobeotigendan.

C.

1. naman. þæm. þe in abbudes oṅwalde.
2. swiðberht. æfest.
3. þæm. mon þæm. unwlitig swiþe On atolic.
4. wyrfde. Ond.
5. þæs. forwyrd. tileden. Ond.
6. þone swile. beþenum geþwænan woldan.
7. meahton. þ. moṅ onweg.
8. þ. for ege maran frecernesse. þa.
9. broþor longre. þislicum gescrope won he þa.

O.

1. ea,. naman þæm mynstre . . (2 *eras.*) on abbudes anwalde.
2. swyðbyrht. æfest wæs on þam.
3. giung mon þam. swile.
4. wyr . de (1 *eras.*). dæghwæmlice. þæs.
5. for, wyrde (1 *eras. after* for) tobeotade tileden.
6. þo . ne (n *eras.*) swile. sealfū (129^{b}). beþenum geþwænan wolden.
7. mihton. þ hie nemon (*sic*). onweg.
8. þ. for ege maran. þa.
9. broþor langre. þislicum geswince bad hwonne (wince bad *on eras.*, h *in left margin before* wonne) þa tobeotiendan (endan *on eras.*) frecennesse.

Ca.

1. mynstre on abbudes anwalde.
2. swyðberht. æfest wæs on þā.
3. giung mon þā unwlitig 7 atelic.
4. bregh wyrde 7 wémde.
5. þæs. forwyrd. tiloden.
6. þone swile. sealfū. beðenū geþwǽnan.
7. hi ne mihton. þ. onweg.
8. þ. for ege maran.
9. langre tide þis lichōlice geswing bád hwonne þa tobeotiendan frecednesse þā eagan mennisc hand (*p.* 156) gehǽlan.

Page 382. 10. frecenessa þam eagon. hand. dæghwamlice.

B. 11. þa gelamþ ꝑ hine semnunga. gyfe.
12. þæs halegan.
14. forþon þa broðor. lichaman æfter manegum gearū.
15. ðа.
16. genamon. dæl. reliquium ꝑ hi.
17. biddendum freondum. oððe ætywan. tacen þæs.
18. þyssa. dæl.
19. on þam ylcan mynstre. nama. þryðred.

C. 10. frecenesse þæm eagan mennisc. meahte.
11. þa gelomþ him̀.
12. þæs.
13. cuþbrehtes.
14. forþon þa þa broþor hiś. æfter monigum.
15. Ond ungebrosnadne.
16. hie. dæl. reliqū ꝑ hy meahton.
17. biddendum freondum sellan oððe æteawan. tacn þæs.
18. þissa. dæl. þa tid.
19. þæs. þryðred. æftera.

O. 10. þam eagan mennisc hand. a dæghwamlice.
11. gelamp him sē . ninga (1 *eras.*). gyfe.
12. þæs.
13. cuðbyrhtes.
14. forþon þa þa broþor. lichaman æfter monegum.
15. bebyrigednesse. ungebrosnadne.
16. genamon hi. dæl. hī to reliquium ꝑ hi.
17. biddendum freondum. oððe ætywan on. þæs.
18. þisra. dæl on þa tid. hine.
19. ylcan. þæs nama. ðryþred.

Ca. 10. dæghwālice.
11. gelamp hit semninga. gyfe.
12. reliqas þæs.
13. cuðberhtes gehæled forðon þa þa broðru.
14. monigū gearū.
15. bebyrigednesse. ungebrosnadne.
16. genamon hi. hī. ꝑ hi.
17. oððe ætȳwan on tácon þæs.
18. ðisra. dæl on þa. hine. sū.
19. ylcan. þæs nama. ðryðréd. æfť.

Page 382. 20. þæs ylcan. abbod. dæge (*p.* 367). þa.

B. 21. gangende. ꝑ he heora his biddendum frynd sumne dæl sealde.
22. ðа gelamp ꝑ. ylca geonga mann.
23. úntrum. þære ylcan. wæs anweald.
24. þa. þone. ðe.
25. frynd. þa. ðam. menn. het ꝑ.
26. on. hi gesette þa he ðam feaxe.
27. mid . . (*2 eras.*). inbrydnesse manoð (*cross erased partly*).
28. ꝑ. bræwe. sum. þone ungehwæran.

C. 20. þæs. abbod þa. dæge. þa ciricean.
21. Ond þa. oñtynde þara (22ª *complete*). hiora.
22. biddendum sealde.
23. þe. þære. ciricean. ondweard.
24. þa. þone.
25. freonde seallan (*dots above and below* a) sealde he ꝑ oþer þæm. Ond het ꝑ.
26. ḡsette. þa he þa. oñfeng.
27. heafodes þa. he . . mid (*2 eras.*). inbryrdnesse monad.
28. ꝑ. þæm. brewe Ond sum. þone.

O. 20. þæs ylcan. abbud þa. dæge. þa cyrícean gangende.
21. þa. ꝑ. sūne (130ª).
22. freondum. gelamp ꝑ se ylca iunga.
23. þe on his eagum. on þære ylcan cyricean. ondweard.
24. þa. þone.
25. þa. ꝑ. giungan men 7 het ꝑ.
26. on. stowe hi. þa he þa þam.
27. þa. he . . (*2 eras.*). monad ꝑ.
28. sum. þone.

Ca. 20. þæs ylcan. abbud ða. sūme dæge. þa cyrícean gangende.
21. þa. cysste ontýnde. reliqa. ꝑ. sūne.
22. biddendū freondū. ða gelamp ꝑ se ylca iunga.
23. eagū untrū. on ðære ylcan cyricean. 7weard.
24. þa. þone. ðe.
25. þa. ꝑ. þā iungan. 7 hét ꝑ. on.
26. hi. þa he ða þā.
27. ðæs. þa. monad ꝑ.
28. þā. breghe. þone ungeðwæran.

Page 382. 29. mid hælde 7. þa he gedon. ðа.
B. 30. on. háten. 7 gelyfde þ.
31. feaxe ðæs godan. þam. hrínen wære.
32. ne him. wæs. þa.
33. tid dæges swa he sylfa sæde þa he þ. 7.

C. 29. swile mid þyde (*last* d *on eras.*). þwende. þ.
30. swa swa. Oṅd gelyfde þ.
31. þy feaxe. gehrinen. hraþe.
32. nowiht. þa sio.
33. tid. swa swa. seolfa sæde þa he þ.

O. 29. swyle mid ðyde 7 ðwende ða (yl *on eras.*). þ.
30. on. swa swa. 7 gelyfde þ.
31. ege. feaxe. þam. gehrinen. hraþe.
32. nowiht. þa.
33. æftre tid. swa swa he sylfa sæde þa. 7.

Ca. 29. þygde 7 ðwende ða. þ.
30. on. swa swa he gehaten. 7 gelyfde þ.
31. eage. feaxe. þam. gehrinen.
32. nowiht. swa swa he sylfa sæde þa. þ. 7.

Page 384. 1. for þone. þ he ær ðon þohte þa hit middæg.
B. 2. þæs sylfan. ða sæmnunga (*p.* 368).
3. eage 7 þa gemette hit. bræwe swylc him.
4. nænig. oððe únwlitignes ætywde.
A break = 1½ *lines after* ætywde. *Nothing else to mark the transition.*

C. 1. þ he ær don þohte þa.
2. þæs. semninga.
3. hal Ond. swa swa.
4. swile oððe unwlitignes æteowde.
Incipit æclesiasticę historiæ gestis (*sic*) anglor' liber quintus (*capitals and small letters intermixed*).

O. 1. þ he don þohte þa.
2. þæs sylfan. semninga.
3. hal. bræwe swa swa.
4. oððe unwlitignes ætywde.
Incipit ecclesiastice historie gentis Anglorum liber quintus.

Ca. 1. þ. don ðohte þa.
2. þæs sylfan. semninga gehrán.
3. bræwe swa swa hī.
4. nænig. oððe unwlitignes onætýwde.
Incipit Ęcclesiasticae HYSTORIE, gentis anglorum liber quintus.

Page 384. **B.**
5. Þa (*the* Þ *is sketched with a dry point*). æfterfylgde þam. cuðbrihte. bigange.
6. þe he beeode. þam iglande ær tidum.
7. biscophádes. árweorða. aðelwold. manegum. ær.
8. on ðam. þe. inhreopum þa anfangenan þenunge mærsode preosthades.
9. weorðum. þam. gehalgod wæs. þæs.
10. godan mannes geearnung 7 his lif hwylc hyt wære 7 eac cuðlicor áscineð.
11. án. wundra. asecge þ. an. gebroðra sæde.
12. ðam 7 in ðam þe. þ. guðfrið. árweorða.

C.
5. æfterfylgde þæm. þæs.
6. ancerlifes þe he. þæm. ær tiduṁ in bisceophades.
7. arwyrþa. æþelwald. moniguṁ gearū ær.
8. þæm. þe. is in hrypuṁ þa. þenunge.
9. wyrþum dæduṁ þæm. gehalgode þæs.
10. geearnunge oððe. hwelc (22^{b} *complete*) wære cuþlicor.
11. an his wundur asecge þ. an þara gebroðra sæde for. þæm Ond in þæm þe.
12. þ. guþfrið. arwyrþa.

O.
5. Ða æfterfyligde þam dryhtnes. cuðbyrhte on bigange þæs ancorlifes þe he.
6. on farene þam ealande ær tidum.
7. bysceophades. arwyrða. æþelwold. ær on þam.
8. þe. on hrípum þa onfangenan (on *out of* in) þenunge.
9. wyrþum. þam. gehalgade.
10. geearnunge oððe. lif hwylc wære.
11. án. wundur asecge þ. an þara broþra sæde for þam 7 on þam þe.
12. þ. gúðfrið. arwyrða crist^{es}, þeow (þ *out of* t).

Ca.
5. Ða afꝑfyligde þā. on bigange þæs.
6. ancorlifes þe he. on farene þā. ær tidū.
7. ƀ hades. arwurða. æþelwald. monigū gearū ær on þā.
8. þe. æt hripum þa onfangenan þenunge mæssepreostes hade æft wyrðū dædū þā.
9. gehalgade ðæt ðæs.
10. mannes geearnunge 7 his líf ðe cuþlicor.
11. an. wundra secge þ. an þæra. sæde for ðam.
12. on ðam þe. wæs þ guðfrið. arwurða.

Page 384. 13. eac swylce. þam. ðam gebroðrum.

B. 14. þære ylcan cyrican æt lindesfarona éa on. áfeded. in. (1 *eras.*) an(*p.* 369)wealde.
15. abboddomes. cwæþ he ic wille mid.
16. twam. gebroðrum tó farene þam iglande sprecan.
17. wið ðone arweorðan. aþelwold mid þy þe.
18. ic wæs. spræce wel areted 7. bletsunge.
19. ham hurfon (*sic ; down stroke erased from* u). þa we þa. middre þære sæ.
20. sæmnunga seo heofonlice. toslíden. þe. ær út an liðon 7 (an *out of* cu ?).
21. swa. ónhreas. swa reðe. cóm þ.

C. 13. þeow Ond. eác swilce. þon þæm gebroðrum.
14. þære . lcan ciricean lindesfearona eá. þære. anwalde abboddomes.
16. cwæþ. com. twæm oþrum gebroðrum. þæm.
17. sprecan . . . . æm arweorþan. æþelwald.
18. þa. gereted Ond. bletsunge.
19. Ond. ham. þa we þa. in midre þære þa.
20. semninga heofones smoltnes. þære þe. ær uton leoþon.
21. swa. Ond swa reþe stormas comon þte.

O. 13. eac swylce. þon þam broþrum.
14. þære ylcan cyricean lindesfarena ea on þære. on anwealde abbuddomes.
16. cw̄. com. twam oþrum broþrum. þam ealande.
17. sprecan wið ðone arwyrþan. æþelwald.
18. þa. gereted. bletsunge.
19. ham hwurfan þa (a *on eras.*) we þa. sæ þære, þa.
20. semnunga heofones. þære (e *struck through, tick below*) þe we ær ut on leoþon.
21. 7 swa. wínd..(d *out of* t, *then* 2 *eras.*). swa reðe stormas coman þ we mid s,leg—(*sic ; stroke crosses eras.* e).

Ca. 13. þeow. eac swylce æf̄t. þā broðrū þære ylcan cyrican lindesfarena éa on þære.
14. on anwalde abbuddomes.
16. cw̄. com. twā broðrū. farene þā.
17. sprecan (*p.* 157) wið. arwurðan. æþelwald.
18. gespræce. geréted. bletsunge bæd. hám.
19. wæron. þære sæ Ða.
20. semninga heofones. þære. ær út on leoðan 7 swa myċel wínd us.
21. swa reðe stormas coman þ we mid séglinge.

Page 384. 22. rowette. fremian mihton. ús.
B. 23. nowihtes. ne wendon buton. sylfes. þy. þa.
24. lange. ðam wínde. ðam sæ campedon. wunnon.
25. þa æt nehstan locodon. wén wære þ.
26. þinga. þ igland geseon mihton þ we ær.

C. 22. fromian meahte.
23. nemne deaþes. þy we þa.
24. wiþ þæm. Ond wiþ þæm sæ holonge.
25. þa. nyhstan locodon. oń. hwæþer wen wære þ.
26. þinga furþum þ. þ. óf.

O. 22. rounesse. fremian mihton.
23. nahtes. nemne. sylfes. þy we þa.
24. lange. þam. ðam sæ (131[a]). campedon.
25. þa æt nyhstan locodon. hwæþer wen wære þ.
26. þinga f^{ur}, .þum (*above* u *in* ur *a small* i, *below it eras. of* o) þ ealand^{e} gesecean mihton þ, (*cross eras.*) we óf.

Ca. 22. fremian mihte.
23. naht elles ne wendan nemðe deaþes sylfes. þa swyðe lange.
24. þā. þā sæhete lange campod^{e}an 7 wunnan.
25. nyhstan locodan. wén wære þ.
26. þinga furðon þ. gesecean mihton ðe we ær.

Page 386. 1. gangende wæron cyrdon þæder we cyrdon gemetton.
B. 2. æghwanon gelicne storm foran onsettende 7 fore timbrigenne (ne *out of* de) 7 nænigne.

C. 1. cyrde we us þider we cirden gemetton.
2. us æghwonan gelice. Ond. Ond nænigne.

O. 1. gangende. cirdon we us þider. cyrdon gemetton.
2. us æghwanon gelice. nænigne.

Ca. 1. gangende. cyrdon. us þider. cyrdon gemettan.
2. us æghwanan gelíce. nænigne.

Page 386. 3. hælo on ús. standan. þa. langum. (*p.* 370) þ
B. we ure gesyhðe fyrr. ahofon.
4. gesawon. ðam iglande.
5. þæne leofan wer aðelwold. digolnessum utgangende.
6. þ. urne. geson.
7. forðon. ðæs wealdendan.
8. myd ðy ðe he ða us sceawode. on. 7 on.
9. bigde. cneowu. ures drihtnes.
10. 7 wæs. for ure. urum.

C. 3. hælo. þa. þ.
4. feor uþ ahofon þa gesawon. þæm.
5. þone. æþelwald of. deagolnessū.
6. þ. siþfæt.
7. þ. Ond. sæs. gewinne 7 heora mod(23[a])nesse (*sic*). 23[a] *a few letters only gone up to* 386[23] þæs; *then only half lines left.*
9. þa begde (1*st* e ?). cneow. to (w ?). drihtnes.
10. hæ . endes. for. ussum .... Ond.

O. 3. hælo on. standan þa,. wæs langum. þ we us, se gesyhð fyr upp ahofon (ofon *on eras.*) þa gesawon.
4. on farene þam ealande gode, s (s *in same coloured ink, but unusual form*) þone.
5. æþelwald. digolnessum utgangende þ.
6. urne. geseon .. (2 *eras.*).
7. þ. weal,endan (c *above eras. of* l) sæes.
8. sceawade. on. on.
9. þa bigde. cneowu. ures.
10. 7 wæs. for ure. urum.

Ca. 3. haelo on. standan. æftē langum. þ.
4. fyrr up ahofan þa gesawon. on farene þā ealande.
5. þone. æþelwald. digolnessū utgangende þ.
6. urne. geséon.
7. forðon. þ. w,alcendan sæs.
8. ða us sceawade. on. on.
9. þa bigde. cneowu. ures drihtnes.
10. 7 wæs biddende. ure. urū.

Page 386. 11. 7 myd þy. þ gebedd. ðа. ætgædere.
B. 12. ðone aþundenan sæ. ðon þ eall.
13. seo reðnes wæs blinnende. gesundiglice.
14. þurh. smyltan sæ út æt lande.
15. comon to lande. ure scyp eac swylce fram ðam. upp.
16. ylca. com. þe. urum.
17. 7. ðone.
18. strang. þte menn ongytan mihton sweotolice (*p.* 371) þ.
19. ðære. ðar becom. benum ðæs godan.
20. úre. forgyfen.

C. 11. þy he þa þ. somed ætgædere . . . one aþundnan sæ.
12. þone. g . st . lde. þte.
13. eal seo reþnes þæs. Ond.
14. þurh þone smoltestan sæ us. þy we þa.
15. uþ comon. lande Ond ure. eac swilce. þæm yþum.
16. þa. com. þe from ussum.
17. medmi[cel] (*of* cel *only traces*). swiþe.
18. þte. sweotollice ońgitan. þte.
19. þær becom. benum.
20. inti^{n},gan u . . . hælo. fo . gifen.

O. 11. 7. þy he þa þ^{s}. gefyl . de (l *eras.*). ætgædere.
12. aþundenan sæ gemylte ge þone strom gestylde. þte.
13. eall . (e *eras.*) seo reðnes þæs. gesundg^{i}e (u *on eras.*).
14. þurh þone. sæ. lande. þa.
15. coman to lande 7 ure scyp eac swylce fram þam yþum upp.
16. þa. ylca. com se þe fram urum.
17. gestillde 7 eall^{n},e.
18. strang. þ. ongyton (y *on eras.*) mihton þ se (e *on eras.*) medmicla (e *on eras.*) (131^{b}) fyr . st (e *eras.*).
19. stillnesse. þær becom. benum. ure. forgyfen.

Ca. 11. 7. þy. þ gebédd. ðа. ætgædere.
12. aðundenan sæ. þone. þte ðurh eall seo reðnes.
13. gesundige.
14. þurh þone. sæ. lande. þy.
15. coman to lande 7 ure scyp eac swylce frā þā yþū upp.
16. þa. ylca. cóm. frā urū.
17. medmycel. 7. ðone. swyðe mycel.
18. strang. þ. sweotollice ongytan mihton þ.
19. ðære. becóm.
20. ure.

Page 386. 21. wunode. godes man. ealande be ðara foresprecenra
B. (*rest wanting*).
23. biscop licū on. cirican ðæs. bebyrged.
24. ðing gedon. ealdfriðes. ðæs. sé þe.
25. ecferðe norðhymbra. anes wana. þe · XX ·.
26. on.
27. N (*space suits* O). þæs. ríce foreweardum. 7.
28. halega. onfeng biscophade on þære cyrican. hægesteald ea be ðam.
29. to secgenne manige.

C. 21. wunode. ilca. fearne þæm. · XII ·.
22. Ond. lindesfearona eá. be þara fore . . . . . ena b . sceopa licum.
23. ciricean.
24. gedon. aldfriþes (s ?).
25. breþer. aanes wan þy · XX · (*stroke under* a, w, þ).
27. In þæs. bisceop. þa.
28. bisceophad þære.
29. bisceope. secggan.

O. 21. on farene. ealande.
22. on. be þare (a *out of* æ). foresprecena bysceopa licum on.
23. cyricean. bebyriged.
24. gedon on aldfriþes. þe.
25. breþer. norðanhymbra. anes wana þe.
26. on.
27. On þæs. foreweardum. byssceop 7 þa.
28. onfeng bysceophad þære cyricean.
29. ea. bi þam bysceope ge,. að (1 *eras.*) secgan. wundur gastlicra mægena þa þe hine ful hiwcuðlice (ful hiwcuð *on eras.*) cuðan. swiðust.

Ca. 21. ðæs. wér on farene þā ealande XII winṫ.
22. on. be ðære foresprecenan bisceopa lícum on.
23. cyricean. bebyriged ís.
24. ðing. on. tídū. æfṫ.
25. norðanhymbra ðeode anes wana XX.
26. on.
27. On. foreweardū. þ 7.
28. onfeng þ hád ðære cyricean.
29. éa bi þam þ. secgan. wundur gastlicra mægena ða þe hine full hiwcuðlice cúðan.

Page 386. 30. gastlicra mægena þa þe hine cuðon. ealra swiðust.
B. 31. arweorða. bryhthún.

C. 30. mægena þa þe. hiowescl[ice]. 23[b] *begins* eal . . swiþust s. (*many letters gone and only half lines left after* feor 388, 15).
31. . . wyrþa wer Ond. beorhthun. [diacon] (*dubious*) Ond.

O. 31. beorhthun. deacon.

Ca. 30. (*p.* 158) swiðost.
31. arwurða wér. diácon.

Page 388. 1. aƀƀ þæs. ðe is cweden in deora wuda þuhte.
B. 2. ús gerysne þ. þa wundor (*p.* 372) sume on ðysse andweardan béc gemyngodon.
3. sume syndon dygle wíc mid wyllum. bearewum. nowiht.
4. fram. cyrican æt hægstealdes éa þ is swylce on oðerre.
5. healfre. fæce 7 floweð seo éa betweoh.

C. 1. . bbod þæs. þ is geciged in d . . . wud . þuht . s ge . . . ene.
2. þ. þa. þisse bec gemy . . . . . .
3. syndon (y ?) sume deogol wic. wealle. bear . . ymbse . lde naht.
4. feor frā þære. ea þ is hwæthwego in.
5. oþerre healfre. tine sio ea betwih.

O. 1. þæs. þ is gecyged on dyra wyda þuhte.
2. gerisene þ we þa. sume on þisse bec gemyngade.
3. syndon sume digol wic. wealle. beawe ym,sealde. (r b)
4. feor. þære cyricean. ea þ. hu hwego on oþere healfre.
5. fæce. tine. ea (132[a]) betwyh.

Ca. 1. þæs. þ. gecyged on dyra.
2. þuhte. gerisene þ. wundor sume on þisse béc gemynegode syndon.
3. digol wíc. wealle. bearuwe.
4. feor frō þære cyricean. éa þ. hu hwego on oðre healfre.
5. fæce fleweð tíne. betwyh.

Page 388. 6. wíc gebedhús þ is scē michaelis þæs.

B. 7. on ðam. wer mid feawum his geferum oft.
8. wunode. beganne. halige bebodu. And swyðost.
9. tíd þæs. fæstennes ær eastrū. myd ði.
10. tíde on foreweard easterfæsten. cóm. wunigenne. þa het.
11. þ hi. þearfan.
12. úntrumnesse 7 wedle gehefegad þ hi mihton on.
13. ðam diglum mid. 7 him ælmessan dón.

C. 6. þa wic gebedhus . nd. michaelis . . ahengles.
7. þæm. feawū his g (?) . . . rū.
8. wunade to begangenne. . . . halige gebedo 7 swiþust. þa.
9. tid þæs feowertig . . an. þy he þa.
10. tide . . . oreweard easto [ef]en þider com (eastorefen **W.** *and* **S.**). þa het . . . . . geferan.
11. þ hie . . . . . sumne. þearfan . . þe.
12. unt . . . nesse Ond wiþelnesse hefi . ad þ.
13. þæ . . . aglum̀. Ond (?) him̀ ælmessan . . . forþon.

O. 6. þa wic gebedhus 7 cyricean. michaeles þæs.
7. on þam. feawū his geferum.
8. wunade to bega,nne (1*st* e *out of* i, 1*st* g *on eras. of* e). ge,bedo 7 swiþust on þa tíd þæs.
9. þy he þa sume tide on forewear,. d
10. þider com to wunianne.
11. het he hi,. s þ h,e. i þearfan . (2*nd* a *on eras.*, *after* n *eras. of* g) se þe.
12. mycelre untrumnesse 7 weþelnesse. þ. mihton on þam dagū.
13. habban 7 hī ælmessan don forþon.

Ca. 6. þa wíc gebedhus. cyrican. þæs.
7. on ðam. feawū his geférū.
8. wunode to begangenne. halige gebedo 7 swiðost on þa tíd
9. þy he þa sume tide on foreweard easter fæsten (easter *erased*) þider com.
10. wunienne þa hét.
11. geféran þ hi sohtan sume.
12. untrūnesse 7 weðelnesse. þ hi mihton on þā dagū.
13. hī. hī ælmessan dón.

Page 388. 14. þ. swa. on.
B. 15. naht. geong. wæs dumb 7 hreofl. þam.
16. oft cóm beforan hine 7. onfeng. Se næfre (*p.* 373).
17. mihte ac swa.
18. scurf on. þ. ænig. ón úfan ðam heafde.
19. mihte ác ón ýmbhwyrfte.
20. ongryslico hær. biscop þ man þysne. lædde.
21. on. cafortune him. hus. þ he inne gewunian mihte.
22. hys dæghwamlice andlyfene onfon. myd ði ða án wúcu.

C. 14. þ. . . mle swa dyde . . . . . suman.
15. naht feor. þǣ.
16. ær beforan him com.
17. næfre nænig. Ond.
18. scurfe oń. þæm.
20. ongrysenlico hær. Ond.
21. hus gewyrcean þ he (23^{b} *ends ;* 24^{a} *begins*) . . . unian. *In* 24^{a} *many letters lost ; and after* him ge— 388^{31} *only parts of lines left.*
22. Ond. on . . . . . onfon. , þ. hit þa an wice.

O. 14. þ. symble swa. on sumū.
15. feor. iung þearfa. dūb (b *on eras.*). þam bysceope.
16. forþon. fore. com. onfeng.
17. nænig. ge gecweþan (1*st* g *partly eras.*) mihte ac swa mycel.
18. sceorfe on. þ. on þam.
19. dæle þæs. mihte ac on ymbhwy,rfte.
20. on,gislico hær þa. bysceop þysne.
21. on. cafertune het. medmycel hus gewyrcean þ. onwunian mihte.
22. dæghwamlice 7 leofone onfon. þy hit þa an wucu þæs fæstenes.

Ca. 14. þ. swa. on sumū.
15. feor. iung þearfa. dúmb ge hréof. ðam b.
16. fore beforan him cóm. onfeng.
17. nænig. mihte ac swa mycel ,reofla 7 sceorfa on.
18. þ hī. on þā.
19. dæle þæs. mihte ac on.
20. stodan. hær. bebéad. b þysne. hī.
21. on. cafertúne het hī. hus gewyrcean þ he on wunian mihte.
22. dæghwamlice 7 leofene onfón. þy ða.

Page 388. 23. fæstenes. æfteran drihtenlican.

B. 24. þ. het. þone þearfan in to him lædan ða. inne mid him wæs.
25. þa het he. forðdón. him ywan. genam.
26. þa be. þære. róde hi gesenode.
27. hi gesenod. þa het he hi teon. 7 het.
28. sprecan. cweð sum word.
29. gea. wæs. ónlysed. cwæð hwæt he.
30. þá tó ætycte se (*p.* 374). het stafa.

C. 23. þæs fæstenes ge . . . . . wæs þa wæs þy æft[er]an (er ?) drihtenlican.
24. þ he he . . one . . arfan into him gongan þa he þa.
25. þa h . . . . his . . ngan forðdon. him eowian gen . m.
26. . . . e þa be. Ond. þære h . . gan. hine gesenade.
27. þa he þa . . . gesenad. þa het . . teon. Ond het.
28. sprecan 7 þus cwæþ cweþ sum word cweþ.
29. gea þa. onlysed. Ond. cwæþ þte.
30. To æt eecte. bisceop. het stafa.

O. 23. þa wæs þ þy æftran . . (2 *eras.*).
24. þ he het þone ðearfan into him gangan þa he þa.
25. þa het (132[b]). forðdon. him eowian genam (*originally* gemim).
26. þa be. þære. hi . (1 *eras.*) gesenade.
27. ða he þa hi gesenad. þa het he tynan eft his muð 7 het.
28. sprecan 7 þus cw̄. hwylc hugu.
29. gea. instæpe (i *on eras. of* o) wæs. only . sed (1 *eras.*). cwæþ þ.
30. na
. o, ætycte (*before* o *are seen remains of* t *struck through*).
e
bysc,op. het stafa nama . (1 *eras.*) cweþan cw̄ nu a. cwæð he á (*all but* e *on eras.*). c̄ nu . b . (*added below eras. between lines.*) cwæþ he þ . (he þ *on eras., then* 1 *eras.*).

Ca. 23. wucu þæs fæstenes. þa. þy æftran drihtenlican.
24. þ. het þone þearfan in to hī gangan. þa he ða.
25. þa het. forðdón. eowian genā.
26. þa be. þære. hi gesénade.
27. hi gesénad. þa het. tynan eft his muð. het.
28. sprecan 7 þus cw̄ cweð nu hwylchugu. cw̄ nu gýt ða.
29. bénd onlysed. cw̄ þ.
30. sona ætycte se þ. hét stafena ma cweðan cw̄ nu a cwæþ he á cw̄ nu b cwæð he þ.

Page 388. **B.**
31. cweðan cweð nú . á . ða cwæð he . á . cweð . nú . b . þa cwæð he . b . myd þi he ðurh.
32. naman ðara. ðam. cwæð.
33. het se biscop. word beforan cwæde (*rest wanting*).

C.
31. cweþan cweþ nuᴀ cwæþ he á cweþ nu b cw̄ he þ.
32. þy. þurh. naman þara. æft̄ þæm bisceope cwæþ.
33. het. bisceop. se . . . . an (*sic ; tops of two tall letters also visible*) . ndweard forecweþan Ond.
34. . . . . rode þa. þ.

O.
32. þurh syndrie (synd *on eras.*). þara stafa (st *on eras.*). þam bysceope cwæð.
33. het. bysceop. syllabas 7weard forcweþan. on. 7swerede þa. þ.

Ca.
32. þy he þurh. þara. æft̄ þā þ cw̄.
33. hét. bisceop hī sillabas 7weard. on eallū.
34. 7swarede. bebéad. þ hī.

Page 390. **B.**
1. gedæftelice.
2. ne blann 7 ðære æfterfyllgendan. þa.
3. mihte. sædon þe ðær mid wæron þ. hwæthweg spræc. mannum ætywde.
5. dygolnesse. þ. ærðon.

C.
1. beforan. Ond he simle.
2. þy. ablon. þa.
3. þe. þa sædon þa þær ondwearde.
4. . . . . hwuga spræc Ond oþrū mo . nū.
5. Ond his ḡ þohta.

O.
1. cwydas beforan. symble gedeftlice.
2. þæt. þy. ne blon. þa.
3. þe. mihte. þa sædon þa þær andwearde.
4. þ he hwæthwugu. oþrum mannum ætywde.
5. þa dygolnesse. geþohta þ.

Ca.
1. beforan. gedefelice æft̄ cw̄.
2. þy. blon. æftfyligendan. þa.
3. þe. mihte. sædon þa ðær 7wearde.
4. þ. hwæthugu ne. oðrū. ætywde þa digolnesse.
5. þ. ærðon gedón mihte.

Page 390. 6. mihte. gelicnesse ðæs mannes ðe lange healt.

B.

7. modor innoðe þ hine hys yldran. sc,oldon.
8. mihte ða gehældon hine ða apostolican petrus. cwyð se bóc.
9. upp ástode. ongann hleapettan. ðam apostolicum.
10. on þ tempel eóde. áwæs (*junctim*). gangende. hleappetende. drihten.
11. heregende. geféonde. hyt elles wundor (*p.* 375) wære ðære.
12. þenunge. fóta þara þe. tíde.
13. þa wæs se bisceop efengefeonde. hælo. bead.

C.

6. in gelicnesse. Ond.
7. scoldon.
9. astode (24ª *ends;* 24ᵇ *begins*) . . . . unne hleapettan Ond. *Many letters gone in* 24ᵇ; *only parts of lines after* hweorfende 390[21]. apostolum . . . . . tem . . . . on *7*.
10. heapende Ond drihten.
11. heri . . . . wæs. ænig (?).
12. þe . . . ge. þara þe. benum̄.
13. þa wæs se bisceop e . . . gefeonde. Ond . . bead.

O.

6. mihte. on gelicnesse. mannes. lange healt.
7. þ hine his yldran. sceoldon (*2nd* o *on eras.*).
8. mihte. gehældon hine þa apostolas (*original* os, a *late ink and hand*).
9. astode 7 ongunne, hleapettan. þam.
10. on þæt templ eodon (133ª). á wæs gangende 7 hlea. pende (1 *eras.*).
11. ge,feonde (feo *on eras.*). hit, nænig wundur.
12. þenunge. þara þe. be . numen (1 *eras.*) wæs.
13. þa. bysceop efengefeonde (efeo *on eras.*).

Ca.

6. gelicnesse. mannes. lange healt.
7. moder. þ hine his yldran. (*p.* 159) sceoldan. gán ne mihte.
8. hine þa apłos. ioħs cweð.
9. bóc þ he upp. hleappettan. þā apostolū on þ templ.
10. awæs gangende. drihtē.
11. he/ge=feonde (gaudēs) (*the marks of division and junction seem by the glosser*).
12. ðenunge. fóta. þe. benumen þa wæs he.
13. ħ efengefeonde.

Page 390. 14. ðæt. sceolde eac swylce. ða.
B. 15. gefultumod. þæs bisceopes bletsunge.
16. ðæt. geonga. halum lichaman. fægerre ansyne.
17. gearawyrde on gesprece. cyrpse. fægere. ér.
18. hreofl. dumb 7 he swa. 7 he wæs swa blissigende.
19. þære onfangenan. 7 ða eac. bisceop.
20. þ. on. geferscype. gyf hym leofre.
21. ac he ða geceas þ he moste beon ham hweorfende.
22. Æde (*space*). ylca byryhthún. þam foresprecenan.

C. 14. þ. eac swilce. lacnian. hweorfle (*sic*). Ond.
15. dyde .....fultumend. þæs bisceopes bletsunge. gebed ..þ se geonga.
16. Ond fægere onsyne.
17. gearowyrde. gespræce (æ?) Ond. cirpse. fægere. þe.
18. Ond he swa wæs.
19. þære onfangnan gyfe Ond þa eac swilce. bisceop.
20. þ. ferscipe. þ.
21. ac he ma geceas þ. ham.
22. Sæde. oþer.

O. 14. þ. sceolde eac swylce. lacnian. hreofe.
15. gefultume,d. þæs bysceopes bledsunge.
16. þ se geonga. lichaman 7 fægere onsyne.
17. gearowyrde on (o *out of* u) gesp,ece and. cyrspe (pe *on eras.*). fægere se þe.
18. 7 he swa wæs.
19. þære onfong . nan (1 *eras.*). 7 þa eac. bysceop.
20. þ. on. geférscype. þ.
21. ac he þa. þ. ham hweo,fende.
22. Sæde se ylca byrhthun. wundur. þam foresprecenan bysceope þa.

Ca. 14. þ. sceolde eac swylce. lacnian ða hreofe (*the first* r *in* scrurf *is doubtful; the hand is the glosser's, cp. l.* 11).
15. 7 gefultumend. þæs ƀ bletsunge. gebédū þ se geonga.
16. fægere onsyne.
17. gearowyrde on. 7 he. fægere.
18. 7 he swa wæs.
19. onfongenan gesynto his hæle 7 ða eac. ƀ hī.
20. þ. on. geférscipe. hī þ.
21. ac. gecéas þ. há (*sic*).
22. Sæde. ylca. ðam foresprecenan ƀ.

Page 390. 23. bisceope. willferð biscop (*p.* 376). langum.

B. 24. onfangen on biscophád þære cyrican æt hægestealdes éa.
25. 7. ylca. þa. biscop forþfered.
26. halignesse. eaðmodnesse wer. hine geset wæs in.
27. ða com. núnnmynstre þ.
28. wéta dún ðam. abbodesse on ealdordóme.
30. þy. ðyder comon. byryhthún 7 micle.
31. onfangene. sæde. abbodesse ðætte.

C. 23. bisceope þa. bisceop æfter.
24. bisceophad þære ciricean æt heagosteal . . .
25. þes. þa.
26. halignesse. hine geseted wæs in eofo . . . . .
30. Ond (*then about* 33 *letters lost of last line of* 24[b]. *Then followed* 37[a], *now only containing a few letters at the left margin*).

O. 23. wilfrið bysceop æfter langum.
24. on bysceophad þære cyrícean æt heagostealdes ea.
25. 7 þes ylca. þa. bysceop forðfered.
26. haligneſſ 7 eaðmodnesse. hine geseted wæs on.
27. þa com. þ.
28. wetadun (133[b]) þam þa hereburhg abbuddysse on ealdordome.
30. þy we þa. coman cw̄. byrhthun 7 micle.
31. onfongene. sæde. abbuddysse þ sum.

Ca. 23. arwurða wér wilfriþ þ. langū.
24. onfangen on bisceophád þære cyrican æt heagostealdes éa 7 ðes ylca ioh̄s þa.
25. þ forðfered. halignesse 7 eadmodnesse. hine geseted wæs on.
27. ða cóm. tíde. sumū. þ.
28. wetadún þam. hereburgh abbudisse on ealdordome.
30. þy. coman cw̄ se berhthū.
31. onfongene. sæde. abbudisse þ sum.

Page 392. 1. hyre.

B. 2. gestanden. 7 sæde þ hire niwan blod forlæten wære on.

C. 2. . æde.

O. 1. þara. hyre licumlice.
2. sæde þ hyre niwan blod forlæten.

Ca. 1. þæra. ríme. hyre lichomlice.
2. sæde þ hire niwan blod forlæten.

Page 392. **B.**

3. on þære blodlæse þte heo. úntrymnesse.
4. gestanden. And. wæs weaxende to ðam swiðe ðæt.
5. on micelne swyle gehwyrfed 7 to ðam. geswollen.
6. ðæt hine man úneaðe. ymbspannan mihte.
7. þ heo (*p.* 377). hire man.
8. þa bæd. forðam seo abbodesse. bisceop þ. ðam.
9. geaðmedde þ. inn. hyre. gebletsode. þ.
10. gelyfde þ hyre. wél. bletsunge.
11. frægn se. hwænne hyre blodlæs ærest. ða he ongeat þ.
12. feower nihta ealdne monan gedón cwæð he únwislice.

C.

3. . . e blod[læse] (*missing letters from* **W.**).
4. Ond sio sona.
5. þte se. . . . þe aswoll . .
7. hire mo[n].
8. þone b . . . . .
9. geeode.
10. sona.
11. hwonne hire. blodlæs **W.**
12. wæs on feoþor nih . . . (*sic*).

O.

3. on. 7 on þære blodlæs . . þ heo (2 *eras.*). untrumnesse.
4. 7. þon. wexende.
5. on. swyle gecyrred. þon.
6. þ hine mon na mid. ymbspannan mihte.
7. þ heo. hire.
8. forþon seo abbuddysse þone bysceop þ. þon.
9. geeðm,dde (1*st* d *out of* o) þ. into hyre. hi gebletsode cw̄ þ.
10. gelyfde (y *on eras.*) þ hyre. bletsunge þa.
11. bysceop hwon . ne (o *eras.*) hyre blodlæs . . (we *eras.*) ærest. þa he þa.
12. þ. feowornihtne mon,.

Ca.

3. on. on. þ heo. untrūnesse.
4. 7 heo. þón.
5. þ. on mycelre swyle gecyrred. þon.
6. þ hine mon ná mid twā handū ymbspannan mihte.
7. þ heo. hire.
8. seo. þone b þ. þon geeadmedde þ. in. hire. hi gebletsode cw̄ þ.
10. gelyfde þ hire. wél. æft̄. bletsunge þa.
11. b hire blodlæswu. þa.
12. þ. on feower niht monan gedón cw̄.

Page 392. 13. dydon ðæt. sceoldon on fe,wernihta ealdne monan.

B. 14. gemann þ þære.
15. eadegan. ðeodor biscop. þte. tíde blodlæs wære.
16. ðonne þæs. 7 ðæs sáes flodes weaxnes wære ac. íc. dón gyf heo.
18. forðfóre ligeð 7 heo hwæðere. hine. hyre.
19. dehter. heo swiðe hi. hi for hyre.
20. abbodessan. ða æt nyhstan. bissceop þ.
21. ðam úntruman (*p.* 378) menn.

C. 13. ungelæredlice.
14. monan blo[d].
15. mynde (*begins line*). læs wære.
16. sæs flodes.
17. gif hio æt forð . . . .
18. hwæþere geornlice **S.** [b]æd 7 hals . . .
19. Ond mynte hio.
20. . . hstan geþafo[de] (*no more legible of* 37[a]).

O. 13. unwíslice. dydon. sceoldon in.
14. feowerniht,e. forþan ic geman þ þære. eadigan (eadig *on eras.*). gemynde *to* þare tide ge *added in margin*, the rest *interlined ; variants* arceþþ; cwæþ; þare.
16. blodlæs . . . (3 *eras., traces like* uwu) wære. frecenlic (1*st* e *out of* æ) þon̄ þæs monan . . . (3 *eras.*). 7 þæs sæes flodes weax(134[a])nes.
17. ac. þære. heo.
18. 7 heo, hwæþere geo,nlice hine. halsade. hyre dehter forþon heo swiðe hi . (i *out of* e, 1 *eras.*) lufade.
19. hi . (i *out of* e, *eras. of* 1) for hy to (to *on eras.*) abbuddys,.
20. nyhstan geþafede se bysceop þ.
21. þam.

Ca. 13. dydon þ. sceoldan. on feower nihte monan.
14. geman þ.
15. eadegan. arceþ cw̄ þ þære. blodlæswu wære.
16. ðonn̄ þæs. 7 ðæs sáes flodes weaxnes.
17. ac. dón. heo.
18. heo þa geornlice hine. hire dehter.
19. heo swyðe hi. 7 hí (*p.* 160) mynte for hy to abbudissan.
20. nyhstan. ð þ.
21. ðam.

Page 392. 22. þa he ðа inneode. þær. genam.
B. 23. him wæs heo. sáre gyndgoten. ær.
24. toswollen. ðam ðæt. nænige bygnesse on ðam.
25. gestod se. hire foran.
26. hyre 7 hi gebletsode 7 wæs utgangende.
27. þy we (w *out of* þ). tíde. beode sæton æt.
28. ða cóm. hína clypode. útgán cwenburh.
29. þ. nama þ þu raðe to hyre eodest.
30. inngangende ða. íc hí.
31. on andwlitan. þy. to hyre sæt.
32. wilt ðu cwæð heo abiddan unc drincan ða cwæð he me bið willa gyf ðu miht.
33. man.

C. 24. aswollen **W.**
28. com . . . . (*1st word legible in* 37^{b} *only preserved at right margin and not very legible*). . . . . burh bideð wæs.
29. hire eode mid.
30. [g]læde.
33. mon lið.

O. 22. þa he þa ineode to þære. þe þær. genam (na *out of* m).
23. him wæs heo.
24. þon þ he nænige bignisse on þam elnbogan.
25. þa. bysceop æt hyre.
26. gecw̄ ofer hire 7 hi bletsade 7 gesenade. utgangende.
27. þa gelimplice tyde æt beode sæton æt.
28. ða. mec 7 het ut 7 cw̄ cwenburh.
29. þ. þ þu hraþe eft to hyre gange.
30. þy ic þæt. ingangende. hi glæde andwlitan.
31. þy ic þa æt hyre.
32. cw̄ heo will tu. abiddan drincan.
33. leofre sie. þu mage.

Ca. 22. þa he ða. þære. þær. ða genám.
23. hī wæs heo mid. getógen.
24. toswollen. þon þ. nænige bigneşse on ðam elnbogan.
25. gestód. ƀ. hire.
26. gecw̄. hire. hi bletsode 7 gesenode. utgangende.
27. þy. gelimplice. beode sæton æt swæsendū.
28. sū. cleopode me 7 cw̄ cwenburh.
29. þ wæs ðære fæmnan freo nama þ. raðe eft to hire gange.
30. þy ic þ. ingangende ða. hi glæde 7wlitan 7 hál 7 gesúnde.
31. þa æt hire.
32. cw̄ heo will tu wít. abiddan ondrincan cw̄.
33. wylle. leofre sig. mage.

Page 394. **B.**

1. wit butu druncun þa ongann. secgan. ðæs.
2. bletsode 7 útgangende wæs. wyrpende (*p.* 379).
3. And þeah.
4. gyta. hwæðere. þ sár.
5. éce. ðær. hattra wæs 7 byrnendra ge.
6. lichaman. aweg alæd wæs 7 alæded efne swa swa. bissceop.
7. þone éce. þ sár. him. 7. swyle þæs.
8. gyta gesyne sy hwæðere þ sár is eall (a *out of* ll).
9. þa we ferdon þanon ða. swyle geswyðrad.
10. wæs hál. fram. heo ðæs drihtne urum.
11. sæde ætgædere. þam.

C.

1. 7 ꝯwæþ.
2. Ond me ge (*ends line*).
5. wæs ge of minū. sona (?) wæs ge of eallum.
6. bisceop. aweg **W.**
7. se swyle (?).
8. of (*below this ends of* 3 *lines illegible ; then a blank of* 2 *lines* = *end of chap.*).

O.

1. wit bu drucan (*sic*). ongan. secgean 7 cw̄. þe se þęs, bysceop.
2. arædde (ræ *on eras.*). gebledsode (134^{b}) gesenade.
3. utgangende. þeah þe.
4. mæge ne., (*after* n 1 *eras.*). hwæþere. þ.
5. ha t,tra 7 byrnende.
6. lichamaneall (ne *squeezed in, the curve of* a *passes under* n). alæd ed,. bysceop.
7. þone. þ. him. bær (bæ *on eras.*) 7. þe se swyle þæs.
8. gesyne (y *on eras.*) si . (e *eras.*) hwæþere þ sar (a *out of* æ). þa.
9. þonon. swyle gesweþerad.
10. wæs hall. fram deaþe. heo þæs.
11. sæde ætgædere. þam oþrum.

Ca.

1. wit bu druncan. ongan. secgan 7 cw̄ sona ðæs.
2. ƀ orationē. gebletsode 7 utgangende.
3. me sel wæs. gýt.
4. hwæðere eall þ sár.
5. éce. minū. ðær. byrnende.
6. eallū minū. onweg alæded. ƀ.
7. þ sár mid him ut bære 7 ðeah þe se swyle ðæs.
8. gýt gesyne sí hwæðere þ sár.
9. ðanon. swyle gesweðerad seo.
10. wæs hal. frā. heo þæs drihtne.
11. lóf. sæde ætgædere mid oðrū. ðe þær.

Page 394. 12. þær.

B. 13. þer (*space for* O). swylce naht ungelíc. ðam foresprecena bisceope.
14. sæde . . . (*eras.; 1st was* s). ylca abb. tún.
15. puhh háten naht feorr urum. þ is neah on twega.
16. wæs feowertig. mid (*p.* 380). gestanden.
17. þ. þrim wucum fullum. mihte. úte. þam.
18. húse. gelamp in. ylcan tíd þte.
19. ðider. cyrican. halgigenne þæs ylcan gesiðes ða.
20. seo ylce cyrice gehalgod. gesungon. ða bæd se gesið (ge *on eras., part of* ð *visible*).

C. 16. 25ª *begins* feowertig *and is complete.* bestanden.
17. þ hio þrim wucū. ute. of þæm.
18. þe hio inne læg þa. in þa. þte.
19. þider gelaþad ciricean. halgienne. þæm.
20. sio cirice gehalgod. þa.

O. 12. þær.
13. Oþær wundur swylce. þyssum. þam. bysceope sæde.
14. ylca. þus cw̄.
15. puh . . (2 *eras., latter ending in a curve still left*, a ?). urum.
gu
þ is hu hu,.
16. wæs hu hugu.
17. þ. þrim wucum fullum. mihte ute cu . man (*eras.*). þam.
18. þe heo inne. gelamp on þa ylcan. þ.
ne
19. þider gelaðad cyricean. halgian, fram þam ylcan.
wæs n
20. cyrice gehalgad,. mæssa, gesungene (*final* e *squeezed in, pale ink*). þa.

Ca. 13. Oðer. swylce noht. ðyssum. þā. þ sæde se ylca abb.
14. cw̄. gesiþes tún.
15. urū. þ is huhugu.
16. wæs huhugu XL.
17. þ. ðrim wucū fulle. mihte ute. þā.
18. þe heo inne læg. gelamp on ða ylcan tíd þ.
19. ðider. cyricean. frā þā ylcan. ða.
20. cyrice gehalgod. þa.

Page 394. 21. hine þ. inn to. húse 7 þær. þigde ða wiðsóc.
B. 22. bisscop. þ. þ. sceolde ðider.
23. faran ða. georn lice 7 hine bæd 7 gehet ðæt.
24. ðearfum. syllan 7 his fæsten alysan þ he hine.
25. geeaðmedde þ. on hís hús éode 7 swæsendo þigde 7 ic in ðæs gesiðes hus eode 7 þ gebletsode 7 swæsendo þigde (*no more to end of p.* 394).

C. 21. hine þ. þær. þigde wiþsoc.
22. bisceop. cw̄ þ. þ. þider.
23. faran þa befeol him se. benū Ond gehet þ.
24. sellan Ond his. alysan þ hine.
25. geeaðmedde þ. eode 7 swæsende þicgean bæd. eác ætgædere.
26. mid him Ond eác swilce me. wædlan.
27. þ he unc getiþade 7 in þæs gesiþes. ineode 7 þ gebletsode.
28. þigde. þ þa letan 7 uneaþelice.
29. þurhtugan þ he þæs geþafa beon. eode.
30. swæsendū.

O. 21. hine þ. on (135[a]). þær. þygede.
22. bysceop 7 cw̄. mynst,r neh (e *out of* i *by a top in pale ink*). þ. sceolde þider.
23. faran. benum 7 gehet þ.
24. syllan. alysan þte he hine geeaðmedde (*3rd* e *on eras.*) þ.
25. on. eode . swæsendo (*7 eras.*) þicgean.
26. ætgædere mid hine. me, gehe,t (c, h, *not 1st hand*) wædlan. syllan ælmæssan, (*not 1st hand*) þ he unc getiþade 7 on þæs.
27. huus ineode 7 þ gebletsode.
28. swæsende þygede. wyt þæt þa leton 7 uneþelice.
29. þurhtugan þ, þæs geþafa beon. eode we.

Ca. 21. hine þ. on. þær. ðyg,de wiðsóc.
22. ƀ 7 cw̄ þ. mynst. þ he sceolde ðider.
23. faran ða. benū 7 gehét þ.
24. ðearfū. syllan. alysan þ he hine.
25. þ. on. eode swæsendo þicgean. éac ætgædere.
26. hine. me. wædlan.
27. syllan þ he únc getiðode 7 on þæs gesíþes hús ineode. þ gebletsode.
28. þygede (*p.* 161). ðy wit þ ða létan. uneþelice þurhtugan þ.
29. geþafa beon. ða eode. swæsendū.

Page 396. **B.**

1. bisscop ðam. þar úntrum læg.
2. halegan wæteres þe. cirican. anne ðara.
3. gebroðra. me cómon 7. ðæt. hyre. þ.
4. onbyrganne. hyre mæst sár 7 éce.
5. þ heo. ðy wætere ða þ swa gedon (*p.* 381) wæs ða.
6. þ. hál. þ án þ heo ðære.
7. langan úntrumnesse beswicode ac heo. ða ær.
8. 7 ða inneode. ðam biscope.
9. þenode. scencte oð þ gereord.

C.

1. bisceop þæm. þe. untrū.
2. haligwæteres þe. þære ciricean. ænde (*stroke through* d *in modern ink*).
3. þe. me comon Ond. þ. hire.
4. gebergenne Ond. hire mæst sar 7 ece wære.
5. þ hio. wætere. þ. þa.
6. instepe. þ wíf. 7 na þ an þ hio.
7. untrumnesse beswicede Ac hio swilce eác þa ær.
8. somed. ineode Ond þæm bisceope.
9. þenade 7 scencte oþ þ þ.

O.

1. bysceop þam. þe.
2. haligwæteres þ,. þære cyricean gehalgade. ęnne.
3. broþra þe. me coman. þ. hyre. þ.
4. gebyrgenne. hyre mæst sar 7 ece.
5. þ heo. wætere. þa þ þa swa. þa.
6. instæpe (i *on eras.*). þ. nalæs þ an þ heo.
7. langan untrumnesse beswicede ac heo. þa ær forlorenan.
8. ineode. þam bysceope.
9. þenade 7 s,encte oððæt þ gereord.

Ca.

1. ða. þ þā. þe ðær læg untrū.
2. haligwæteres þe. þære cyricean. ðurh ænne þara broðra þe mid me coman.
3. þ. hire. þ wæt.
4. byrigenne. hwǽr. hire mæst sár 7 éce.
5. þ heo. wætere ðwóge. þa þ ða swa gedón. þa.
6. arás þ wíf. gesúnd. nalæs þ an þ heo ðære langan untrūnesse beswicede ac heo swylce.
7. þa ær.
8. ineode. þā þ.
9. eallū þenade 7 scencte oððæt þ gereorde.

Page 396. 10. onherigende ðа swegere sc̄e petres ðæs. þy.
B. 11. feferadle þ heo. hrinenesse.
12. drihtenlican handa. onfeng. mægene. þam.
13. þenode 7 his apostolum.
14. Ft (*space*). oðere tíde. to sumes. cyrican.
15. halgienne. wæs idda háten mid. ða ðá ábodenan þenunge.
16. hine þ. inneode inn. ánum.
17. mid þære. úntrumnesse gehefegad. ðricced.
18. þ. lama. lima þenunge.
19. be(*p.* 382)scyred. mannum. þ. 7 wæs.

C. 10. hio. þa 7sware (*sic*). petres. mid þa hio.
11. feferadle (25^{b} *complete*) þ. hrinenesse.
12. drihtenlican handa somed onfeng. mægene Ond aras 7 þæm.
13. þenade 7 his apostolū.
14. Eft oþre. bisceop gelaþod. ciricean.
15. halgienne. þa abe^{de},nan þenunge.
16. hine þ. in.
17. untrūnesse. þrycced.
18. þ. lama. eallra. leoma þenunge.
19. bescered. þ.

O. 10. onhyrigende. swegre sc̄e petres. þy heo wæs (135^{b}).
11. feferadle. heo. hrinenesse.
12. handa. onfeng. mægene 7 aras 7 þam. þenade
his
7, apostolum.
14. Eft oþre. bysceop gelaþad. cyricean.
15. ðy he þa þa abe^{de},nan þegnunge.
16. hine (e *on eras.*) þ. in.
17. untrumnes̄s hefegad. þrycced.
18. þ. lama. eallra. lima þenunge benunge (*struck through*) benumen.
19. bescyred. þ.

Ca. 10. onhyrigende. swegere sc̄e petres.
11. feferadle þ heo. hrinenesse ðære drihtenlican handa.
12. onfeng. mægene. aras. þā.
13. ðenade 7 his apostolum.
14. Eft. ƀ. cyricean.
15. he þa ða. þenunge.
16. hiñe þ. in to ánū.
17. untrūnesse.
18. þ. lama. eallra. lima ðenunge benum̄.
19. bescyred. monnū. þ.

Page 396. 20. þryh gegearwod. on þære.
B. 21. sceolde ðа ætycte. swylce. þ.
22. geat 7 geornlice. halsode þ. ðam.
23. úntruman menn inneode. bæde. sæde þ he him.
24. hydbehoflic wære. þ. gelyfde.
25. handa him on. hine bletsian. þ. sel wære.
26. þider to. hine.
27. menn. úнrote wæron þe hiṁ ymbstodon 7 þa þruh be him gesette hæfdon.
28. on ðære. tó bebyrgenne gesett. sceolde ða.
29. orationem. hine 7 hine bletsode 7 he ða útgan.

C. 20. hiṁ. gegearwod. in þære. 7 bebyrged.
21. toætecte. swilce. þ.
22. halsode þ. þæm.
23. hine fore. sæde þ he hiṁ.
24. hís. nedbehóflic Ond cwæþ þ. gelyfde.
25. handa hine oṅsette. hine. þ hiṁ sona sel wære.
26. þa. bisceop. þider in to hiṁ. hine. ḡseah.
27. þa. unrote þe him. þa. þruh (uh *rough on erasure*) be him gesette.
28. þære.
29. orationem. hine 7 bletsode 7 senade Ond þa.

O. 20. þruh (ruh *on eras.*). on þære. bebyriged.
21. sceolde toætycte. swylce. þ.
22. þ. þam.
23. hine fore. sæde þ.
24. nydbehoflic. cw̄ þ. gelyfde.
25. handa hine. hine bletsian. þ hī. sona sel wære.
26. þa. bysceop þider in. hine neh.
27. ge,seah 7 þa. unrote þe him. þa þruh be him gesette on þære.
28. byrigenne. sceolde þa (136[a]).
29. orationē. hine 7 bletsade 7 gesenade 7 þa he ut gangan.

Ca. 20. hī. þruh gegearwod. on þære. bebyriged.
21. sceolde toætycte se gesiȣ eac swylce. benū þ he tearas.
22. géat. bæd. halsode þ. þā.
23. hine fore. sæde þ he hī.
24. líf nydbehoflic. cw̄ þ. gelyfde.
25. handa hine on gesette. hine bletsian. þ hī.
26. ƀ þider in to hī 7 hine.
27. unrote þe hī. þa ðruh be hī gesett on þære.
28. byrigenne. sceolde ða.
29. orationē. hine 7 hine bletsode 7 senode 7 þa he út gan.

Page 396. 30. þa. þ. frefrigendra.
B. 31. þe hraðe 7 wel gehæle. þyssum ða hi. beode 7 æt swæsendum sæton þa. sé. mann. hys.

C. 30. þa cwæþ. þ gewunelice. þara frofrendra.
31. þe raþe. þissū þe hy. beode 7 æt swæsendum sæton þa.

O. 30. þa cw̄. þ gewunalice. þ . ara (e *eras.*).
31. þe hraþe. þyssum þe hi æt beode 7 æt swæsendum sæton.

Ca. 30. þa cw̄ he þ gewunalice. ðara.
31. þe hraðe. ða. æftꝫ þyssū ðe hi æt beode 7 æt swæsendū sæton.

Page 398. 1. 7 bæd. (*p.* 383) sende wínes. þ.
B. 2. hine. ða. þ. mihte.
3. 7 ða him onsende an glæsfæt mid wíne gefylled 7 þ se bisscop gebletsode.
4. innstæpe.
5. getrymed. hine gyrede. hræglum. út.

C. 1. onsende (*letters dubious*) win . . ón̄drincan cwæþ þ.
2. þ.
3. glæs ful wines Ond þ. bisceop gebletsode.
4. swa (26ª *complete*) áras. Ond.
5. hine gegerede. hræglū Ond.

O. 1. hī (hī *out of* m). cw̄ þæt (*on eras.*) hine þyrste (yr *on eras.*).
2. þ. mihte.
fæt
3. glæs , full. þ. bysceop gebletsade.
4. instæpe (i *on eras.*).
se t
5. untrumnes, ge,rumad. hine. hræglum.

Ca. 1. hī. cw̄ þ.
2. hine. ða. swyðe. þ. mihte.
an
3. hī, glæsfæt full wínes. þ se ƀ gebletsode.
4. arás. instæpe.
e
5. untrūnesse. hine gegyrede (e *hardly original*). hræglū.

Page 398. 6. þanon eode 7 eode iṅn. ðam. hine. ða.

B. 7. þ.
8. þa hėton hi hine. swyðe.
9. wæreon (*sic; no dot*). gesynte. hæle. he on swæsendum 7 æt . 7 dranc.
10. blissode. géar æfter þam. on ðær.[e]
11. ylcan hæle wunode þ he onfeng his wundor se gemyngoda.
12. aþþ sæde þæt. andweardum.
13. ac þ. sædon ðe þær andwearde.
14. IS þæt (*space for* N). forswigianne þætte herebald (*p.* 384).
15. sæde fram. þ. beon sceolde on. sylfum.

C. 6. 7 eode in. þæm bisceope. hiné.
7. ymbsittende. cwæþ þ.
8. heton hie hine. swæsendum Ond swiþe.
9. dranc.
10. blissode. hiṁ. æfter. Ond. þære.
11. awunade. onfeng. gemyngada.
12. abbod sæde þte. andweardum.
13. ac þte. sædan þa þær.
14. þ wundur. forswigienne þte.
15. sæde. þ. swilce. seolfum.

O. 6. þonon eode 7 eode. bysceope. hine.
7. cw̄ þ.
8. heton hi hine.
9. dranc 7 blissode.
10. moni ger æfter þyssum lif,e[d] 7 on þære ylcan.
11. áwunade (á *on eras.*). onfeng. wundur. gemyngeda abbud sæde þæt.
12. andweardum.
13. ac þæt. hī sædan þa þę,[r] andwearde.
14. þ wundur to forswigienne þ.
15. sæde. þ. on. sylfum.

Ca. 6. þanon eode 7 eode,to[in] þā þ. hine.
7. ymbsittendan 7 cw̄ þ. etan (*p.* 162).
8. heton hi hine. hī. swæsendū. swyðe.
9. swæsende þéah. dranc 7 blissede.
10. hī. géar æftꝫ þissū lifede. on þære ylcan.
11. onfeng. gemynegoda aþþ sæde þ.
12. hī 7weardū.
13. ac þ ða. hī sædan ðe þær 7wearde.
14. Nis þ. forswygienne þ. ðeow sæde frō hī 7 þ.
15. geworden beon on hī sylfū.

Page 398. 16. on. geferscype. abbod on þam.

B. 17. ðam gemyðum tíne streães. þæs.
18. bisceopes líf. mannum is. ehtienne þ.
19. andweard gear. þurh. gemette þam bisceope wyrðe.
20. swylce æghwylcre geearnunge he hræd wære. þam innlican.
21. gewitan 7 in manegum. on me sylfum.
22. ingeotende forðon he me ðæs þe ic cweðe fram.
23. þerscwalde. acigende. me.
24. bletsunge.
25. on þam. tíd minre yldo 7 geogoðe on. geferscype.
26. drohtigende. ðam þ. sceolde. ge béc ge sang.

C. 16. þa. drohtiende Ond. abbod. þæm.
17. þæm gemærum tine. cwæþ. þæs bisceopes.
18. swiþe. monnū. æhtienne þ.
19. geare cuþe þurh eal. bisceope wyrþe.
20. eác swilce. geearnunge. hæfð (*sic*). þone in ilcan (*a pale modern ink has made* in *into* m *and dotted next* i).
21. gewiotan. monegū oþrum ge swiþust. seolfū.
22. ongitende forþon. me. þe. cweþe frō deaþes.
23. þirscwealde. acigende Ond me.
25. þa. geoguðhadnesse.
26. drohtiende. þon þ. æghwæþer.

O. 16. þa on. (136b) geferscype drohtiende. on þā.
17. þam gemyþum tyne. cw̄.
18. þęs bysceopes. ehtienne þ.
19. 7weard. cuþe þurh. byscope wyrðe.
20. hwylcre ḡearnunge. þone.
21. on monigum oþrum. swiþust on me sylfum.
22. ongytende. me. þe. cweðe (*1st* e *out of* æ). fram deaþes þercswalde (ercs *on eras. of* 5).
23. acigende 7 me.
24. bletsunge gelædde (*2nd* d *on eras.*).
25. on þa. geoguðhadnesse on. gefyrscype.
26. drohtiende. þon þ. sceolde æghwæþer. ge bec ge sang.

Ca. 16. þa on. geférscipe drohtiende. abb̄ on þā.
17. þā gemyðum tyne. cw̄. þæs b̄ líf.
18. swyðe. monnū. ehtienne þ.
19. 7weard. þurh. ic hine gemette biscope wyrðe.
20. eac on hwylcere geearnunge. hæfed. þone.
21. gewitan 7 on monigū oðrū þeah swyðost on me sylfū.
22. ongitende. he me ðæs þe ic cweðe frā.
23. þrecswalde. acigende 7 me.
24. bletsunge.
25. on. tíd. geoguð hádnesse on. geférscipe drohtiende.
26. hī. þ. sceolde. ge béc ge sang.

Page 398. 27. gyta ne wæs. mín mód fullfremedlice.
B. 28. bewerigende þam geogoðlicum únalyfednessum þa gelamp.
29. dæge þa we sceoldon beon swa (*p.* 384) farende 7 wæron. him þ. becomon ón ánne.
30. 7 wæs efne ærnignweg. ongunnon þa.

C. 27. bec ge song. þa gita (26[b] *complete*) ic næs.
28. geogoþlicū unalyfednessum.
29. þa. farende. mid hiṁ þ. smeþne. ongunnon þa.

O. 27. þa. fullfremedlice bewerigende þam geogo,licum unalyfednessum.
29. þa. him þ. gescroepe,ne weg.

Ca. 27. þa gyt. mód fullfremedlice bewerigende þā geoguðlicū unalyfednessū.
29. þa we férende. hī þ we becóman on sūne smeðne.
30. rūne. gescroepe. ða ongunnon.

Page 400. 1. ða ðe. mid hī. swyðost gelædde.
B. 2. gelædde þ. alyfde þ hi. moston. cunnian hwylc.
3. hyra swiftust. þa wiðsoc se biscop.
4. þ þ idel wære 7 unnytt þæs ðe hi wilnodon 7 bædon.

C. 1. bisceop. þe mid him. swiþust.
2. þ. alyfde þ hie. mosten. hwylc.
3. þa wiþsoc. bisceop. cwæþ.
4. þte þ. þte hi bæden 7 wilnedon. þa.

O. 1. iungan. bysceop. þe. him. swiþust lærde (r *on eras.*) þ.
2. alyfde þ hi. mosten. gecunnian (1*st* n *out of* m *by eras.*) hwylc.
3. þa. bysceop. cw̄ þ þ idel,[7]
hi
4. þ, bædan 7 wilnadan. þa.

Ca. 1. iungan. ƀ. þa ða mid hī wæron þ he hī alyfde þ hi.
2. mostan. hwylc.
3. ƀ. cw̄ þ þ.
4. þ hi.

Page 400. **B.**

5. nehstan. ann . modum (*one letter erased after* ann: *a dot or stop in its place*). þ. oferswyðed.
6. þa cwæð. willan 7 hwæðere þ.
7. eallinga frā ðam geflite hine ahebbe ða bæd.
8. halsode þ. lyfnes seald.
9. getrýwe mínum hórse. þam.
10. þe me se biscop sealde 7 þeah íc mid ænigum þingum leafe abiddan.
11. þi.
12. ðider me hwyrfde. me beheold. ærndon hí.
13. sume 7. geglescum móde.

C.

5. nihstan. monegra þ. oferswiþed.
6. cwæþ. doþ. willan 7 hwæþere þte.
7. eallinga hine. þæm. ahæfde þa bæd.
8. halsode þte. seald.
9. hiṁ forþon. þ.
10. bisceop sealde Oṅd. þe.
11. ic nænige. lyfnesse. þy. þa.
12. þider me hwyrfde. bisceop me a. hy.
13. þrage. Ond. gealge. oferswiþed.

O.

5. nyhstan (137[a]). þ.
6. cw̄. willan 7 hwæþere þ herebald (hwæþere þ here *on eras.*).
7. eallinga hine fram þam. ahæbbe ða bæd.
8. halsade þ. lyfnes seald. ærnenne (*2nd* n *on eras.*). flitanne.
9. hī forþon. þæt þā (þæt *struck through*).
10. þ me bysceop sealde 7. þe. mihte ic nænige.
11. lyfnesse. þy ic þa geornlice.
12. þider me hwyrfde. bysceop me a. geærdon hi.
13. þrage. ic (*on eras.*). gea,lisce.

Ca.

5. nyhstan. þ.
6. cw̄. willan 7 hwæðere þ.
7. eallinga hine frā þā. ahæbbe ða bæd.
8. halsade þ. lyfnesse seald. ærnanne.
9. hī. getruwade minū. well þā.
10. þ me se þ sealde 7 ðeah. mihte ic nænige.
11. lyfnesse. ða geornlice hider 7 ðider me hwyrfde.
12. þ me a, beheold (*marks of division not original*). hi.
13. þráge. geaglisce. oferswyðed þ.

Page 400. **B.**
14. þ. mihte bewerigan. (*p.* 386) þeah ðe se biscop me wyrnde ac.
15. ic to ðam plegan me gemengde 7 ongann.
17. þy. gehyrde. ðone biscop. bæcgling.
18. mid gnornunge cweðan. þu. yfel dest.
19. gehyrde 7 na ðe ær.
20. blann. þa ylding. þi þ. swyðust.
21. arn 7 onælþene. þ. sum slógh. ðam wege.
22. swyðran. oferstylde ða wearð. óf.
23. áfeoll. wæs sona geswolten.

C.
14. þ. bewerian. þe se bisceop me.
15. þæm. gemengde 7 ongon somed.
16. hī.
17. þy ic þ þa. þa gehwyrfde ic þone bisceop. bæclingea.
18. cweþan. þu. laþ.
19. Ond ic þa. gehyrde 7 na þe ær.
20. þær ærninge. þa elden. þ. swiþust.
21. arn (27ª *complete*) 7 on eal þane wæs þ.
22. swiþran. óf.
23. feol. geswolten. eal[le].

O.
14. þ. mihte bewerigeaṅ. þe se bysceop ṁe.
15. þam. gemengde.
17. þæt þa. gehyrde. bysceop. bæclinga.
18. cweþan. þu (*cross eras.*). mycel.
19. des[t], min þinre. þa. gehyrde 7 noht þon.
20. ærninge. þa yldin[cg], (i *out of* e ? *by eras.*). þ.
21. arn (a *out of* o) 7 on . æll (1 *eras.*) þene (1*st* e *on eras.*) wæs þ. þ. sum . slóg (1 *eras.*). þam wege.
22. swiðran. þa.
23. afeoll. geswolten.

Ca.
14. þ. mihte bewerigan ðeah þe se þ me.
15. þā. gemengde.
16. hī.
17. ic þ þa. ða gehyrde. þ. bæclinge.
18. geomerunga cweðan. mycel. laþ.
19. ic þa. gehyrde 7 noht.
20. ðære. ylding. þ. swyðost.
21. on eall þene wæs þ. sū slog. þā wege.
22. swiðran (*p.* 163) ræse. ða wearþ. hī.
23. afeoll. geswolten.

Page 400. 24. on þære ylcan. þære. gelíc.
B. 25. ðí tyrf. on. ðam felda.
26. mihte þa gelamp. ðære. foresewennesse.
27. úngehyrnesse þa. hreosende.
28. þa ic com. ði. mid ðære handa on. drifan.
29. wæs tobrocen. ge(*p.* 387)þeodnes.
30. tobrocen 7 tolysed wæs. þ.
31. gelíc. styrigan ne mihte þa slogon hi.

C. 24. þære. þære eorþan.
25. þynre. Ond. oþer. eallū þæm felda.
26. foreseonesse.
27. unhyrsumnesse þa. hreosende.
28. þa ic com mid þy. honda on þone. dryfan Ond.
29. þuma. eác swilce. geþeodnes.
30. tobrocen Ond tolysed wæs. þ.
31. nane leomo styrian. þa aslogon hie.

O. 24. on þære ylcan stowe (137^{b}). þære eorþan.
25. þynre (y *on eras.*). oþer. on. felda.
26. mihte. gelamp.
27. unhyrsumnesse. hreosende wæs þ (*eras. of* a) ic com mid þy.
28. handa on þone. drifan.
29. þuma. geþeodnes.
30. tolysed wæs. cw̄ þ.
31. onstyrian mihte. aslogan hi.

Ca. 24. forléas. on ðære stowe. stan þære. gelíc.
25. þynre. on eallū ða felda.
26. mihte ða gelamp. ða. foreseonesse ðære synna.
27. unhyrsumnesse. hreosende wæs þ ic com mid þy.
28. handa on ðone stán drifan.
29. þúma.
30. tobrocen 7 tolysed wæs 7. cw̄ þ.
31. deadū gelíc. onstyrian ne mihte. aslogan hi geteld.

Page 402. 1. on ðam. hit huru seofoðe tíd. þ. án.
B. 2. tíd. fram. tide á (d *crossed but cross erased*). stille wunode swa ic dead wære ða.

C. 1. hit hwæthwega. seofoþe. þ.
2. þære. aá oþ. stille 7 swa swa dead wunade.

O. 1. on ðam. seofoþe. þ.
2. fram þære tide á oð. stille 7 swa.

Ca. 1. on þā. þ.
2. frā þære tid á oð. stille 7 swa swa.

Page 402. 3. þa. hwón.

B. 4. me ham bæron. wunode.
5. forðon þe min innoð on þam (on *eras. of* of?). tolocen wæs.
6. bisscop. sargode. ðam fylle 7 minre.
7. forðam ðe he me. nolde þære.
8. þeawe. wunigan. ána on.
9. þa. wacode. wéne þ.
10. biddende ða upplican arfæstnesse. on.
11. ærne morgen eóde. inn. sang. nemde.
12. me be minon naman. hefegum. áweaht.

C. 3. þa acwicode. Ond.
4. bæron. þa.
5. spau forþon þe. innoþas in þæ felle. wæron.
6. Ond se bisceop. þæm fylle 7 minre.
7. forþon. me. syndrige. þære.
8. þeawe. In.
9. þa. wacode. wene þ.
10. biddende þa. arfæstnesse. Ond sona oń.
11. ærmergen. in. sang orationē. nemde.
12. me minne naman. hefigum. aweaht.

O. 3. wunade. þa acwicode.
4. me. swigiende ealle þa. awunade.
5. spau forðon þe. innoþas on þam. toloce, ne wæron.
6. bysceop hefelice. þam fylle 7 minre for. wyrde (1 *eras.*) forþon.
7. me. syndrige. lufade. þære.
8. þeawe mid his þeawe (*last* 3 *struck through*). on.
9. þa. wacade. wene (*2nd* e *on eras.*) þ.
10. biddende þa. arfæstnesse. on ærne morgen.
11. into me (138[a]). sang. nemde me minne.
12. : sona (*eras. of vertical stroke*). hefigum splæpe (*sic*) aweht.

Ca. 3. awunode ða hit þa. ða acwicode. hwón.
4. me hám. swigiende.
5. spau. ðe minne innoþas on þā.
6. ƀ. sargode. þā fylle 7 mine.
7. me. syndrige. þære.
8. æfṫ. geferū. on gebedū.
9. þa. wacode. wene þ.
10. þa. arfæstnesse. on ærne morgen.
11. in. sang orationē. nemde me minne.
12. hefigū. aweht.

Page 402. 13. me hwæþer (*p.* 388). þ wære ðe to.
B. 14. me sprecende. eagan 7. hine.
15. þ þu. leofa. ða cwæð.
16. þinceð þe miht þu libban ða cwæð he. eowre.
17. gebedu. drihten wyle ða. hand.
18. me senode 7 hwearf.
19. neosode. cunnode þa. me.
20. sittendne. mihte. ongann. me.
21. frinan hwæþer. bútan incan gefullad.
22. mid þære godcundan gyfe onbrydnesse manod. þ. æfter.
23. þa andswarode. þ. buton tweon.

C. 13. þa. me hwæþer (27[b] *complete*) ic wiste. þ. þe.
14. me sprecende. þa. locade on hine.
15. cwæþ. þ þu. mín. leofa bisceop cwæþ.
16. þinceþ. þu lifigean cw̄ he ic.
17. gebedo. drihten. hand. oń.
18. me . (c *eras.*) senade. bletsade. Ond.
19. þa. me.
20. sprecan. me ahsian.
21. hwæþer. hwæþer. incan. gefullad.
22. þa. inbryrdnesse. þ. æfter gecyþed.
23. 7swarode. cwæþ þ. tweon.

O. 13. fræng. me hwæþer. þæt. þe.
14. me sprecende. þa. locade on hine.
15. cw̄. þ þu. leofa bysceop cw̄.
16. þinceð. þu libban.
17. gebedo. wi . le (l *eras.*). hand. heafud.
1 r
18. me senade 7 b,etsade 7 hwea,f.
19. neosade. me.
20. sprecan mihte ða. me.
21. hwæþer. hwæþer. incan gefullad.
22. þa. onbryrdnesse. þ. æfter gecyþed.
23. 7swarode. cw̄ þ. tweon.

Ca. 13. frægn. me. þ.
14. me sprecende. þa. locade on hine.
15. cw̄. wát. þ. leofa ƀ cw̄.
16. þinceð ðe miht. libban cw̄. ðurh.
17. gebedo. drihtn̄. ða. hand.
18. me senade 7 bletsode. æftꝫ medmiclū.
19. neosode. me.
20. sprecan mihte. me.
21. hwæðere. incan gefullad.
22. þa. onbryrdnesse. þ.
23. 7swarede. hī 7 cw̄ þ. tweon.

Page 402. 24. fullwihtes baðe ond synna. áþwegene.

B. 25. ðæs. naman. nemde fram ðam. þ.
26. gefullad. þa cwæþ se. fram.
27. gefullad. þoñ. earðu (*junctim*). ne on.
28. gefullad. hine. þa he to. gehalgod.
29. næfre for his gleawnesse 7. únscearpnesse þa.
30. þenunge. cristigenne oððe. fulligenne. mihte.
31. 7. þa þenunge. rihtlice hi.
32. mihte þa. ylcan tíd þa cristnode.
33. me þa. sona þæs (*final* s *out of* c). me ón mine andwlitan blew þa.

C. 24. bæþe. aþwegen. Ond. naman him nemde. þæm. þ.
26. gefullad. cw̄. bisceop. þu fram.
27. gefullad. þu fulfremedlice. ne on.
28. gefullad forþon. hine. gehalgod.
29. Ond. for his ungleawnesse. unscearpnesse þa.
30. þenunge. cristnienne oððe. fullianne.
31. forþon þa þenunge. forþon.
32. þa he þis cwæþ. þa. þa.
33. me þa. þæs he me on minne 7wlitan.

O. 24. fullwihte bæþe on. ,aþwege,ne. (me n)
25. naman. nemde fram þam. þ.
26. gefullad. cw̄. bysceop. þu fram þyssum.
27. gefullad. þu.
28. gefullad forþon. hine cuþe.
29. (138b) for his ungleaunesse. unscearpnesse þa.
30. þenunge to cristnienne oððe to fullianne. mihte 7.
31. forþon þa þenunge.
32. mihté þa he þis. on þa ylcan. þa crist , nade (*eras. of* e).
33. me. þe. mi,ne (n) 7wlitan bleou.

Ca. 24. fulluht bæðe on. forgifnesse me aðwegenne.
25. naman hī nemde frā þā. þ.
26. gefullad. cw̄. b̄. frā þissū.
27. gefullad. þonn̄. ne on.
28. gefullad. hine. gehalgod.
29. for his unglaunesse (l *out of* f). unscearpnesse þa.
30. cristnienne oððe. fullianne. mihte.
31. 7 iċ hī forþon. þenunge. forbéad. rihtlice hi.
32. mihte þa he þis cw̄. on. tíd þa.
33. me. minne (*p.* 164) 7wlitan.

Page 404. **B.**

1. instæpe. íc me. batigende 7 wyrpende beon þa het he his.
2. þ. tolysedan geþeodnesse.
3. heafodwunde. gewriðe And. ðæs þe. hys bletsunge.
4. þa getrymede. me. gestrangod.
5. morgenne. him on.
6. oþrū hame. þæs þe. gehæled wæs ; wunode (*rest wanting ; the comma in ; seems later—pale*).
9. þæs (a *in* æ *eras.*). on biscophádе. in · XXX · (*sic*, in).
10. ríce. on scē.
11. petres. on. þ. cweden. in dera wuda. forðam.
12. (*p.* 390) þa hé. yldo þone biscophád þenigan. mihte.

C.

1. instæpe ..... (5 *letters eras. at end of line*) ..... 7 wepende þa het he (5 *letters eras. at beginning of line ; rest wanting*).
2. þ. tolysdan geþeodnesse. wriðe. þe ic his blet (27b *ends, after which gap* = 1 *folio*).

O.

1. instæpe (i *on eras. of* o). gefelde (*2nd* e *on eras.*). b. ó-tiende 7 wyrpende (o *on eras. of* 2 ; *also* y *on eras.*) þa het.
2. þ. tolysdan geþeodnesse.
3. 7 wriðe 7. þe. bletsunge.
4. þa getrumade ic me 7 gestrangad.
5. morgenne. him on oþre.
6. oþrum hame. þæs þe.
7. wæs þa ic. þa liffæstan yþe þ. fullwihte bæþe.
8. gefullad.
9. wunade þes (e *out of* æ). þreo 7 þritig.
10. þæm heofenlican. bebyriged. scē petres.
11. deera (*on eras.*) wuda (d *out of* n) forþon.
12. fore. heldo þone. þenian. mihte.

Ca.

1. instæpe. me beotiende 7 wyrpende þa het he his læce.
2. hī 7 bebead hī þ. ða tolysdan geðeodnesse.
3. wriðe 7. ðæs. bletsunge.
4. getrumade ic me. gestrangad.
5. morgenne. hī on.
6. oðrū hame. æft medmiclū. ðæs þe ic.
7. wæs ða. liffæstan. þ. fulluhte.
8. ðurhgoten 7 gefullad.
9. wér. þreo 7 þrittig XXXIII.
10. þā. ríce. bebyriged. scē petres.
11. on. þ. in dera.
12. yldo þone þ hád ðenian. mihte.

Page 404. 13. gehadode man on biscophád willferð. on.

B. 14. 7. gewát. foresprecenan.
15. þær. líf on godre weorðunge drohtode (*line ends*).
16. Ða (Ð *sketched with hard point and ornate, but not inked*). þy þryddan. ealdfriðes. þæs. þte.
17. cadwalla wessexna cininges. þy he. þeode.
18. on cynedóme. wæs þ he. þ. ríce. for drihtne (*these words on eras.*).
19. écan ríce on heofonum to. cóm.
20. willnode þ. begytan þ. ðara eadigra apostola mid þæs willes fullwihtes baðe aþwogen.
21. on.
22. manna cynnes inngang openian þæs. rices 7 lifes 7 swylce.

C. W. 19. syndriglice.

O. 13. gehadade. mæssepreost (139[a]).
14. eoforwicceastre (re *on eras.*) 7. þæm.
15. þær.
16. þy. rice, (*all on eras.*) þæs. þætte ceadwalla westsexna.
17. mid þy he. þeode tw . a (e *eras.*) ger.
18. wæs ðæt he. forlet (l *on eras. of* 2) þæt.
19. þæm. heofonum. synderlice.
20. begytan. þara eadigra apostola. þam wyl,an (y *on eras.*) fulwihte bæþes.
21. þæm. geleornade.
22. monna (na *imperfectly eras.*). openian þæs. 7 swylce eác.

Ca. 13. gehadode monn.
14. eoferwicceastre 7. gewát. þā.
15. ðær. líf. *In margin, in capitals, paler ink, is written opposite beginning of chapter*:—Hu ceadwala west sæxena cining forlet his rice 7 for to rome 7weard gefullod frä sergio papa 7 eft ine cing dyde alswa.
16. Ða. þy ðriddan. þæs. þte ceadwala westseaxna
17. mid þy he.
18. wæs þ he forlét þ. drihtne.
19. ríce. cóm 7 hī synderlicē.
20. þ. þ. ðara eadigra apostola. þā willan fulluhte.
21. aþwægen béon in þā anū.
22. moncynne. openian þæs. 7 swylce éac.

Page 404. 23. gehyhtende þ. ðæs þe he gefullwad wære.
B. 24. lichaman tolysed. écan. leorde.
25. wuldres. And hwæðere. ægðer þara swa he. móde.
26. (*p.* 391) þurh drihtnes. forþon. þider.
27. cóm. sergio þam. gefullad. þy.
28. easterlican restedæges. adle forgripen.
29. þ. kalendarium maiarum þ.
30. lichaman onlysed. ríce.
31. on. swylce. on ða tíde fullwihtes se gemyngoda.

C. W. 24. geferde.

O. 23. gehyhtende. þe hine. gefullade.
24. tolysed. þæm. leor . de (*eras. of* 1 *or* 2).
25. 7. þara.
26. þurh. forþon he þider.
27. frō ser,^{g}io. gefullad. þy.
28. eastorlican restedæges. aðle (*cross of* ð *eras.*) . . . gestonden (3 *eras.*).
29. þy . ,er nu twelf(139^{b})tan (*after* y *eras.*). from lice onlysed.
30. forðfered. geþeoded to þara eadigr,^{a}.
31. swylce. eác in þa tide. gemyndiga.

Ca. 23. gehyhtende þ. ðæs þe hine. gefullade.
24. tolysed. þā. geféan leorde.
25. 7. þara.
26. þurh drihtnes fultū. ðider becóm.
27. frā sergio þā. gefullad. þy.
28. eastorlican restedæges. gestonden.
29. þy. kldarū maiarū þ. frō lice onlysed.
30. forðfered. geþeoded to ðæra.
31. heofonū swylce hī. tíde fulluhtes. gemyndiga.

Page 406. 1. sc,^{e}op (*1st hand*). þam eadegestan.
B. 2. haligan lichaman. arfæste.

O. 1. noman sceop þæm eadiggestan ,ald . re (*eras. of* o ?).
2. þæs þæm. arfæstre.

Ca. 1. noman scóp þā eadigan ealdre ðara.
2. þā. arfæstre.

Page 406. 3. fram. cóm. naman.

B. 4. 7. cyrican bebirged. het on his. (*eras. of* g).
5. þæt. þā ægðer. sio.
6. willsumnesse. eac þa.
7. menn þe þ. rædan oððe gehyran. seo bysen. dæda.
8. æfest gelice onbærnde.
9. cadwalla. róme gewát. feng (*p.* 392). íne, to (*marks of separation; ink of original*). westseaxena.
10. ríce. cynelican gebyrdo.
11. ríce. þære þeode þ. þ ríce.
12. forlet. to ðara.
13. farende. þa. on. tíd willnode.
14. on neaweste þara. tíde þæs elþeodigan. eorþan. þ.

C. W. 12. gingrum.

O. 3. from eorþan. geþeoded.
4. 7. in his cyricean bebyriged 7 papa het.
5. þætte in þæm.
6. wilsumnesse þurh. weoruld. awunade ge eác. þa.
7. þe. rædden (*all but* r *on eras.*) oððe gehyrde (n) seo.
8. æfæstnesse gelea(fan), (1*st* a *on eras.*) onbærnde.
9. ða ceadwalla. þa feng æfter hī Ine (*originally* him *at end of line, altered into* hī Ine, *tall* i). westseaxna.
10. þære.
11. þritig. þære þeode.
12. forlet. g(i)ungrum. þara.
13. þa tíid.
14. neaweste þara. e. lþeodian (1 *eras.*) in.

Ca. 3. frō. gemærū cóm.
4. 7. on his cyricean bebyriged. het.
5. byrigenne. þte in þā.
6. wilsumnesse þurh. þa.
7. þ. rædde(n), oððe gehyrden seo. dæda.
8. æfestnesse geleafan.
9. ða ceadwalla. róme gewát. feng. hī. westseaxna ríce.
11. ðrittig. þære ðeode he. (*p.* 165) þ.
12. forlét. giungrū.
13. þa tíd wilnode.
14. on neaweste þara eadigra stowe. tíde on ælðeodignesse wunian on. þ he ðe.

Page 406. 15. þy. þam halgum geearnode on heofonū onfangen.

B. 16. þ ðyssum. tidum. angelcynne æþele.
17. ge únæðele læwede 7 bescorene wæpnedmenn 7 wifmenn geflittlice dydon.
18. ÞA (*but* Þ *only sketched with a point, not inked*). þy. þon þe cadwalla on.
19. þte þære eadegan. theodor biscop éald.
20. daga. wæs þ wæs ða.
21. 7 þ sylfe gerím wæs hæbbende þara wintra 7 he oft (*p.* 393).
22. mannum foresæde þ. onwrigenesse. swefnes.

C. 16. æðele ge unæðele lædde bescorene wæpned 7 wif geflitlice S.
18. 28ª *begins* Þa; *complete.* þy nyhstan. þæm þe ceadwalla.
19. þte þære. theodor ercebisceop ge .....g...forðfered (*traces of* ge ; *then blank or erasure* = 7 *letters ; then* g *faint ; then* 3 *letters space*).
20. þ. æhta.
21. þone. hine.
22. monnū foresæde þ. onwrigenesse. swefnes.

O. 15. þy. frō (140ª) þæm halgum.
16. ðæt þyssum (y *on eras.*) ylcum (y *out of* i ; *above it a stroke dotted*). tidum. æð,le.
17. unæðele, læ. (1 *eras.*) de, bescorene, wæpned (ned *small in margin*) ge wif (ge *eras. before* wif). dydon.
18. Ða wæs þy nyhstan (y *on eras.*) gere. þam þe ceadwalla.
19. þære eadigan. ,ald and (*roughly out of* ond) dagena (1*st* 4 *on eras.*, 1*st* a *out of* æ *written on eras.*) ful.
20. eahta (e *later in margin*).
21. sylfan rim. hine hæbbende.
22. monnum (nu *out of* mi) foresæde þæt. onwrigenesse. swefnes.

Ca. 15. frō þā halgū geearnode on heofonū.
16. þ ðyssū ylcū. angolcynne æþele 7 unæðele ge læwede ge besceorene ge wepnedmen ge wifmen þis.
17. dydon.
18. *In margin :* hu theodor' arceb forðferde 7 britwald feng to þa rice. Ða. nyhstan. æft þam. ceadwalla æt róme.
19. þte ðære eadigan. ðeodor' arceb eald 7 dagena.
20. þ. ða.
21. sylfan rím. hine. beon oft he.
22. monnū foresæde þ. onwrigenesse. swefnes ongeate wunade he in.

Page 406. 23. ongeate. twa. scē petres.

B. 24. ealra biscpa lichaman cantwara burhge.
25. syndon be. ætgædere. þam ylcum efenhlyttum.
26. hádes. cweden beon þte. lichaman on.
27. bebyrgede syndon. heora nama. ferhð on. . and (*small* a *after stop*).
28. þ. cweðe þ. ðære tíde. biscophádes. micel gastlic fromung ongann.
29. on angelcynnes cyricum swá náfre. þon.
30. mihte.

C. 23. ongeate wunade. in bisceophade twa. in.
24. scē petres ciricean. þære ealra þara bisceopa. cantwarena.
25. ḡ sette syndon be þæm æt gode mid.
26. mæg cweden beon þte.
27. bebyrgede syndon 7 heora nama. wide feor.
28. þ. cweþe þ. þa tide. bisceophada.
29. ciricean. þon.

O. 23. wunade he in. twa 7 twentig. in scē petres cyrican. þære ealra þara.
25. syndon be ðæm ætgædere. ylcum.
26. cweden beon þætte.
27. bebyrigde syndon 7. heora nama. fær,ð (a *in* æ *partly eras.*). 7.
28. þæt. cweðe (we *on eras.*; *2nd letter* a, ð *out of* d). þa tide. mycel gastlic fromung ongonn.
29. cyrican. þon.

Ca. 23. twa 7 twentig. bebyriged in scē petres cyricean.
24. þære ealra.
25. burhge. syndon be þā ætgædere. þa ylcū efenhletū.
26. gecweden beon þte.
27. bebyrigede syndon. heora. ferhð. 7 þ.
28. cweðe þ. tíd his b'hades. mycel gastlic freomung. angelcynnes cyricū. þon. mihte (*no break*).

Page 408. 1. þa. þeodore to biscophádе byryhtwold.

B. ———

C. 1. berhtwald to þæm bisceophade.

O. 1. ða. þeodore berhtwald (140b) to þæm biscophade.

Ca. 1. ða. æft þeodore brihtwald to þā biscophade.

Page 408. 2. abbod on þam. ðe is raculf.

B. 3. wér on his wisdóme gewrita wel. on.
4. þeodscypum. on. þeah þe. sy.
5. hys foregenga wiþ to metenne. on biscop (*p.* 394) hád. (*eras. of vertical stroke*).
6. lui . eron (*before* e *an erasure: an imperfect* wæron: *scribe began* lius *again*). 7 wihtred 7 swæfheard (*omits* ða).
7. þa cyningas. centlande. gehalgod æfter ánan (*sic*) geare 7 þy ðryddan.
8. iuliarū. drihtenlican. fram.
9. aldorbiscope. ríces 7. sæt. selde. centlande.
10. þy ærran. þy drihtenlican.

C. 2. abbod. þæm. þe is reaculfe nemned.
3. gewrita. somed.
4. þiodscipum. healicū. þeah þe.
5. sie foregengan. wiðmeotenne. bisceophad þy.
6. wæron þa.
7. cent. gehalgod þy æfteran. þy þriddan.
8. drihtenlica. frā.
9. ealdorbisceope. Ond. sæt. cent.
10. þy drihtenlican.

O. 2. þæm. þe is reaculfe nemned.
3. gewrita wel. seomod (e *after* s *eras.*; *2nd* o *on eras.*). circlicum þeodscipum.
4. healicum. þeah þe. si. (1 *eras.*, i *perhaps later*).
5. wiðmetenne. biscophad þy.
6. monþes wæron þa wi,tred. swæfheard.
7. cent. þy. þy þriddan.
9. aldorbiscope gal,ia. 7. sæt. cent ær,an.
10. þy drihtenlican.

Ca. 2. þā. ðe is reaculf (e *paler, with a stroke through in modern ink*) nemned.
3. wér. gewrita wel. cyriclicū þeodscipū.
4. mynsterlicū. þeah. si.
5. wiðmetenne. þ hád þy.
6. wæron þa. swæfheard.
7. cent. gehalgod þy æfteran. þriddaŋ.
8. kłdarū iuliarū. drihłlica. frō.
9. ealdor þ. 7 he sæt. cent.
10. kłdarū septembriū ða gefmund (*rest wanting*).

Page 408. 11. betweoh monige biscpas þa. gehalgode. swylce. gyfmund.

B. 12. þære cyrican biscop. hine.
13. gehalgod wæs. elelendisce. on grecisc 7 on.
14. wel.
15. Þære tíde (*large* Þ, *fantastic* Æ). arweorðа. þeow 7 mæsse-preost ecgbriht. halega.
16. þone. ær. sædon þ. hibernia þam ealande.
17. on elþeodignesse. ðam écan. (*p.* 395) on. begytanne.
18. sette he. þohte. þ. manegum bricgian.
19. þ is þ. þæt. weorc onhyrigian.

C. 11. monige bisceopas þa. gehalgade (28b *complete*) eac swilce þa.
12. þære cir..... p æt (*illegible*). Ond tobiam... hine.
13. gehalgode. in læden. grecisc.
14. wel.
15. þeow. sacerd ecgbreht.
16. þone þe. sædon þ. hibernia. ealonde.
17. elþeodignesse. fore þæm ecean eþle. heofonum to begitanne.
18. Ond þohte. þ. monegum bycnian.
19. þ is þ. þ. weorc onbyrgean (*sic*). þara.

O. 11. monige biscopas. gehalgode. swylce.
12. þære cyrcan biscop. hrof,ceastre. fore hine.
13. on lædenisc (on *partly on eras.*, isc *on eras.*). on (o *on eras.*) grecis gereorde micellice (*rest wanting*).
14. wel.
15. Dær,. þeow. sacerd ecberht.
16. þo . ne (n *eras.*) þe. sædon. hibernia (*2nd* i *on eras.*) ,ealonde.
17. elþeodignesse. þæm ec,an. heof,num. begytenne (y *on eras. of* 2).
18. for,sette. þohte. moniggum.
19. þæt is þæt. þ aposto . lice (l *eras.*) (141a) weorc (eor *on eras.*) onhyrian (y *on eras.*). þara þeoda.

Ca. 12. þære cyricean ƀ. hrofesceastre forðferde þa gehalgode he eac swylce betwih monige biscopas tobiam for hine to ƀ se wer.
13. lædennisc. on greccisc micellice.
14. wel.
15. Dære. arwurða. sacerd ecbyrht.
16. þone. sædon þ. hibernia ða ealonde.
17. ælþeodignesse. ðā. heofonū to begitanne.
18. þ. monigū.
19. þ is þ. þ. weorc onhyrian sumū.

Page 408. 20. godes spæl. bodian wesan ðanan engle 7 (*rest wanting*).

B. 22. þe nú brytene.
23. wæron fresan. rume. dene. hune. ealdseaxan bructuare.
24. eac ða gyt oðre. manig. ðam ylcum dælum hæðenum.
25. þeowigende. ðam. seforæ sprena (*sic*). cempa ymbliþendra.
26. brytene. wolde 7 wén wære þ. þær hwylce.
27. mihte deofle. gecyrran oððe. þ beon mihte þohte he þ he wolde.
28. gesécan. ðara.
29. martira. þær bodigan.

C. 20. þeoda. bodian þæm hit þa gyt.
21. gehyrdon þara.
22. þe nu breotone.
23. wæron fresan (*then to end of line blank* = 20 *letters; then at beginning of line blank* = 5; *then*) wæron eác oþer.
24. þæm. þa gita hæðnum.
25. þiowiende. þæm. foresprecena. cempa. ymbliþendre breotone.
26. þ he þær hwilce.
27. meaht . (e *gone*) deolfle (*sic*) oþgripan Ond. oððe. þ.
28. meahte þohte þ. þa. hiṁ þær gebodian.

O. 20. godes spell. bodian þam þe hit þa gyt.
21. gehyrdon þara. on.
22. þanon engle 7 seaxan (an *on eras.*). þe nu on breotone.
23. wæron frysan. dene hunę. boructware.
24. oþer. on þam ylcan dælum þa. hæþenum.
25. þeowiende. þam. foresprecena. cempa ymbliþendre breotone.
26. þ. hwylce mihte deofle. gecyrran oððe. þ.
28. mihte þohte þ. þa.
29. þær gebid^{d}., añ (i *on eras., after* id *eras. of* 1).

Ca. 20. þeoda. godspel, læran (*marks of division*) 7 bodian þā. þa gyt.
21. gehyrdon. monige. on.
22. ðanon engle. þe nu on breotone.
23. (*p.* 166) wæron frysan. dene, hune, ealdseaxan boructware.
24. on þā ylcan dælū þa gýt hæðenū.
25. þeowiende. þā. foresprecena. cempa.
26. breotone. wén. þ. hwylce mihte deofle oþgripan.
27. gecyrran oððe. þ.
28. mihte þohte þ. gesécan. þa. ðara. hī þær gebiddan.

Page 410. **B.**

1. onwrigennesse 7 þ. þ hé . nó (*eras. of* o).
2. hwæþer þyssa ne fremede nene þurhteah.
3. þa (*p.* 396) geceas he. æghwæþer. hyra.
4. frumscearpe. bodigenne.
5. ealle þing gegearowode þa ðe scypliðendum nydþearflico wæron.
6. ða. ærne morgon (*sic*).
7. gebroðra. wæs on brytene boseles discipul 7 þenode þam leofan sacerde.
8. ylca bosel. regolweard ðæs mynstres.
9. ðam abbode swa we ær beforan.

C.

1. hī þa uplican onwrigenesse 7 þær somed wiþstodon þ he nohwæþer.
2. þissa gefremede. þurhteah.
3. þa geceas he him. þa þe æghwæþer. hira dædū.
4. hira gelærednesse. scearpe (29ª *a few letters gone*) wæron. bodianne.
5. læranne Ond eal þa þing gegearwade þa þe sciplipendū neodþearflicu.
6. cō. on morgen. þara broþra.
7. ieo in breotone. ond þegn (o *small*).
8. þy. þa. bosel wæs regolweard þæs mynstres.
9. u,der. þæm abbode swa swa.

O.

1. þa upplican onwrignesse. þ he no hwæþer þyssa gefremede ne þurhteah.
3. geceas. þa þe æghwæþer. heora dædum ge on heora.
5. læranne 7 eall þa þing gegearwade þa þe scypliþendum nydðearflicu (y *and* u *on eras.*).
6. ða. þara broþra.
7. on brytene (o *on eras.*). (141ᵇ) þeng.
8. þy. þa. ylca bosel. . regolweard (h *eras.*) þæs mynstres on.
9. þam. swa swa.

Ca.

1. hī. þ he no.
2. þyssa gefremede.
3. geceas. hī. þa ðe ægðer. heora dædū ge on heora.
5. læranne. þing gegearwade þa ðe scypliðendū nydþearflicu.
6. ða. hī.
7. brytene. ðeng.
8. þa se ylca bosel. reogolweard þæs mynstres on.
9. þa. swa swa.

Page 410. 10. sædon sæde. gesyhðe seo. ðære ylcan.

B. 11. ætywde. cwæð. þi. hæfdon urne uhtsang.
12. ûre gebedu. limu on bedde gesette 7 me leoht slæp ofernam.
13. ða ætywde. min magister. fostorfæder. bosel.
14. me. ongytan mihte gea cwic [=cw' ic].
15. bosel to ðam ic com. þ. sceolde drihtnes ærende.
16. ecgbryhte bringan 7 þu hwæðere hit scealt (*p.* 397). him secgan.
17. cyðan. sege him to soðon þ. ðone.
18. gemynt hafað forðon. þ.

C. 10. sædon Sæde. him þære.
11. æteaude cw̄. hæfdon urne uhtsang.
12. gebeda. on bed gesette 7 me leoht slæp oferarn.
13. æteowde. min geo. fosterfæder. bosel.
14. me fregn hwæþer. ongitan. cwæþ.
15. bosel Cwæþ. þ ic sceolde.
16. hælendes. ecgbrehte bringa . (n *gone*) þ. hwæþere.
17. secgean 7 cyþan Sege. for so . (*last gone*) þ.
18. gemynteþ (*sic*) hafað. þ.

O. 10. sægdon sæde (*sic*). gesyhþe seo him þære ylcan.
11. ætywde cw̄. hæfdon urne uhtsang.
12. min leomu on bed gesette 7 me le,ht (e *out of* i) splæp oferarn. ætywde.
13. min iu. bosel.
14. me. hwæþer. ongytan mihte ge, cw. ear,.
15. bosel cw̄. þ. sceolde dryhtnes hælendes.
16. ecbyrhte. þ. hwæþere.
17. secgan 7 cyþan saga. þ.
18. gemynteð (eð *eras.*) hafað. þ he to columban mynstre ma fere to.

Ca. 10. sædon sæde hī. seo hi þære ylcan.
11. ætywde cw̄. ðy. hæfdon urne uhtsang.
12. gebeda. leomu. on bed gesette. leoht slæp oferárn.
13. ætywde. min íu magistr. bosel.
14. me. ongitan mihte. cw̄ ic ðu.
15. bosel cw̄. þón. þ.
16. hælendes. ecgbyrhte. þ ðu hwæþere. hī secgean 7 gecyðan saga hī.
17. þ.
18. ðe. hafað. ðe. þ to columban mynstre he ma fære 7 lære wæs.

Page 410. 19. he to. mynstre fare. lærenne.

B. 20. lareow. þæs cristenan. 7 on þam morlandum þa ðe.
21. syndon. And he ða ærest getimbre ge staþelede.
22. þ mynster þ in hí þam ealande manigum folcum peohta 7 scotta árwyrðe wunode.
23. þ. ylca colūba.
24. þa ecgbriht ða gehyrde þas word þysse.
25. þa. ðam. þ. nænigum menn. sæde.
26. ða gesyhðe. þ. mihte beon þurh bysmrunge ætywde 7 hwæðere.

C. 19. he to columban mynstre ma [fore] to lærenne (*missing letters from* **W.**).
20. lareow þæs crist . nan. morlondum þa þe.
21. syndon to norþdæle pehta. Ond. getimbr . . . 7 gestaþelode.
22. þ mynster þ in hii þæm ealond (*sic*) monegum folcum.
23. arwyrþe áwunode. þ.
24. collūcille. þa ecgbreht þa gehyrd . þa word þæs (*sic*).
25. þa. bre . . . þ he nængum ne sæde.
26. cwæþ þ. eaþe . . . . meahte. þ hie. beosmrunge.

O. 20. lareow þæs cristenan. on þam morlandum þa ðe syndon.
21. pehta. getimbrade 7 gestaþelade.
22. þ mynster þ on hi þam ealande monigum folcum.
23. lange arwyrðe awunade. þ. ylca.
24. syððan columcylle. ecgbyrht þa (142[a]) gehyrde þa word þysse gesyhþþe þa.
25. þā breþer þ. nænigum oþrum men ne sæde.
26. gesyhþe cw̄ þæt (*on eras.*). beon mihte þ hi þurh bysmrunge ætywed.

Ca. 20. lareow. cristenan. on þam morlandū. þe syndon.
21. norðdæle pehta. getimbrade 7 gestaðelade þ mynst̄ þ on híí þā.
22. monigū folcū.
23. lange arwyrðe awunode. þ se ylca colūba.
24. syððan columcylle. ecbyrht þa gehyrde þa. ðysse gesyhðe.
25. þa. ðam. þ he nænigū oðrū men. sæde.
26. þa gesyhðe cw̄ þ. eaðe beon mihte þ hī ðurh bysmrunge ætywed.

Page 410. 27. sceawode 7 ondréd þæt heo. owihte þe ma. fram
B. gegearwunge.
29. siðfates. faran wolde þa ðeode to læranne ða æfter.
30. feawum dagū com eft. foresprecena broðor to him (*p.* 398).
31. sæde þte ðære ylcan. bosel. ætywde.
32. þam ðe. gefylled wæs. him to cwæde forhwan sædesðu.
33. ecgbrihte. gymeleaslice. wæclice. ðe ic ðe.

C. 27. æteaw .... e (æt ?) hwæþre h . þa ..... (*so ends* 29[a]; 29[b] *begins*) swigende sceawode.
28. óndred þ. þe ma ableon [fram scea]wunge (*letters supplied from* **S.** *and* **W.**, *now gone*).
29. Ond.
30. feawa (*sic ; for* ū ?) dagum. foresprecena broþor. Ond.
31. sæde þte þære. bosel. gesihð æteowde.
32. þon. gefylled wæs. him cwæþ to. sædest þu.
33. ecberhte. gymeleaslice. wleclice. þing þe ic þa.

O. 27. hwæþere. sceawade.
28. þ hi. þy ma blan fram gea,wunge.
29. siðfates. féran (fe *on eras.*).
30. feawum. foresprecena broþor.
31. sæde þ þære ylcan. bosel. gesyhþe ætywde.
32. þon þe uhtsang gefylled wæs. him cw̄ to. sædest þu
ecbyrhte. gymeleaslice. wleclice. þing þa ic þe.

Ca. 27. hwæðere. sceawode.
28. þ hi. þy má blan frā.
29. ðæs. féran.
30. æft. deagū. forasprecena. hī 7 hī sæde þ.
31. hī besel. ætywde æft̄ þon ðe.
32. gefylled wæs 7 hī cw̄ to. sædest ðu (*the scribe first wrote* sædestu, *then changed* u *into* ð, *and added* u).
33. ecgbyrhte. wlætlice ða þing ðe ic þe.

Page 412. 1. secgenne ác gang nú sege him wille he nelle he.
B. 2. sceall tó. forðam. heora.

C. 1. Ac gang. segę hī. wille swa he nelle.
2. colūban. forþon.

O. 1. hī. ac gan,. wille swa he nelle.
2. sceall. forþon, heora.

Ca. 1. hī to secganne ac gang. hī. wille swa he nelle.
2. (*p.* 167) forðon ðe heora.

Page 412. 3. únrihte gangaƿ ac. rihte stige geteon. þa he nænigum.
B. 5. menn má þ ne geopenede ne gecyƿde. *ƿeah.
6. gewurden. ætywednesse ƿære. nahte.
7. gegearwode. þam gemyngodum. ƿi.
8. hi þa þ scyp gehlæst hæfdon. ƿam. þe ƿa.
9. micles siƿfates nyd þearfes 7 hi manega. gewydera.
10. biƿon. nihte.
11. þte. miclum. þing. lore wurdon. on.

C. 3. unriht gangaƿ ác. þa.
4. þa þas. gehyrde. breþer þ.
5. nængum men openade. cyþde Ond þeah þe he wiste þ geworden.
6. æteownesse. nahte he þon læs he.
7. gearwode. þæm gemyndgadan broþrum.
8. hie þa þ. hæfdon.
9. micles siƿfætes neod wære Ond hie.
10. bædon þa. nihte.
11. reþe þte óf miclum. þing to lore wurdon.

O. 3. gangaƿ ac he þa. riht,e.
4. ƿa he þa þas. gehyrde. þam breþer þ.
5. nænigum ma openade ne cyƿde 7 þeah he wis.
6. þa ætywnesse. gesyhƿe.
7. fóre gearwade. þam gemyn.gadan (d *eras.*) broþrum.
8. hi þa þ scyp gehlæsted hæfdon. þam.
9. micles siƿfætes nyd abædde 7 hi. ge(142b)wydora bidan (i *rudely out of* æ).
10. nihte. strm.
11. þ. miclum. þing. wurdon. on þam scype wæron.

Ca. 3. gangaƿ ac.
4. ƿa he ƿa þas. gehyrde ƿa. þā. þ.
5. nænigū ma openade ne cyƿde. þeah. wís.
6. ƿurh þa ætywnesse ƿære.
7. fóre gearwode. þā gemynegodan broƿrū. ƿy hi ƿa þ scyp gehlæsted hæfdon.
8. þam þingū ƿe.
9. mycles siþfætes nyd. 7 hi. windes 7 gewidora bidon.
10. nihte.
11. þ of miclū. wurdon. on þā scype wæron.

Page 412. **B.**
12. þam (*p.* 399) scype wæron. þ scyp forlét betwyh ða yðe on sidan.
13. oncnéow. mann þ.
14. 7 cwæð íc wát þ þes storm for minum þingum cumen 7 onseded wæs.
15. ðære fóre. únrot.
16. And hwæðere. geferena. wihtbryht háten.
17. wisdóme godcundre.
18. lare. 7 he monig gear in ibernia elþeodig on áncorlífe drohtode on.
19. þa ástah. on scip 7 on.
20. land cóm. singallice þære. rædbede heora.
21. godcundre. bodode.

C.
12. þæ. wæron Ond þ. forlet betweoh. yþe. sidan.
13. mon þ. feran.
14. Ond cwæþ þte.
15. Ond. u,rot. (n)
16. on hwæþere an h . s geferena. wihtbreht.
17. mid . . . geard. Ond he was ON wisdo . . . . . mæg . . 7 he monig gear (29[b] *ends*).

O.
12. þ scyp forlet betwyh. yþa on sidan.
13. ða oncneou. man þ. feran.
14. cw̄ þ þ̄s storm fore me cumen.
15. ferde (erd *on eras.*).
16. 7 hwæþere. geferena. wihtbyrht.
17. forhicgende. wisdome godcundre lare.
18. 7 he moni gear on. ællþeodig ancorlif dyde on mycelre.
19. stah he on scyp 7 com on frysena.
20. tu. þære. redbede heora.
21. godcunde.

Ca.
12. þ scyp for betwih. on sidan.
13. ða. man þ he féran,moste. (ne)
14. 7 cw̄ þ ðés storm wæs for mé cumen 7sended 7.
15. ðære. hám.
16. 7 hwæðere an his geférena. wihtbyrht.
17. forhicgende. wisdome godcundre lare.
18. 7 he monig gear on. ellðeodig ancorlif dyde on mycelre.
19. stah he on. cō on frysena land.
20. tu. ðære. redbede heora.
21. word bodode 7 lærde. (7 godcunde lare)

Page 412. 22. hwæðere. westm. micles. ðam elreordigum
B. mihte gemétan. þa.
24. elþeodignesse. inn þære. stilnesse drihtne þeowode.
25. forðam. ðam út (*p.* 400) lican. geleafan bringan ne mihte.
26. geférum mare. mægenum 7 bysenum bringan wolde (*so ends chap.*).
28. Þa (*ornate* þ). þ þa se. ecgbriht. þ.
29. lare. bodigenne ac þ. gehæfd for.
30. nytnesse ðære. cyrican be. foremanod.

C. 25. brucan ne **W.** (*but* **W.** *refers it to* brytian, *l.* 26).
26. bysenum ciricean gymde **S.**
28. næs forlæten **W.**

O. 22. hwæþere. wæstm swa micles. ellreordum ge^me^tan mihte þa.
23. þære. stowe.
24. ellþeodinesse. on þære. stilnes̄s dryhtne.
25. forþam. þa . (1 *eras.*) ú . tlican (1 *eras.*) bri^n^ . gan (i *out of* u, g *out of* c) ne mihte.
26. þa. geferū. mægena by : senū (*eras. of stroke*) brycian gymde (y *on eras.*).
28. Ða þ þa. ecgbyrht. þ.
29. godcundre lare. ac þ. gehæfd. oþre.
30. nytnesse þære (143[a]). cyricean be þære. foremanod.

Ca. 22. hwæþere. wæstm. þā ellreordū.
23. mihte þa. stowe.
24. ellðeodignesse. on. stilnesse.
25. forðam ðe. ða utlican. bringan ne mihte.
26. þa. mægna bysenum brycian gymde (*the curve over* y *seems a rude* e^e^).
28. Ða þ ða. ecgbyrht. þ he ne wæs for leodū.
29. lare. bodiganne ac þ. gehæfed for.
30. nytnesse. cyricean be þære. foremanod.

Page 414. 1. onwrigenesse. þte wihtbryht. þeah.
B. 2. becóme þa. gýta. þ weorc.

O. 1. þ wihtbyrht owiht fre : mede (*eras. of stroke*) þeah þe he on þa dælas (a *out of* æ).
2. þa ongan. on þ weo,c^r^ (eo *on eras.*).

Ca. 1. þ wihtbyrht owiht. þeah.
2. on þa. becóme. ongan. ða gýt on þ weorc.

Page 414. **B.**

3. láre sendan. weras. twelfe.
4. ealdormann wæs. willbrord myd.
5. þy hi. ðider comon on þ. þa cyrdon hi.
6. faro,na (o *out of* d). cyninge (*2nd* n *on eras.*). þancweorðlice wæron fram. onfangene.
7. 7 forðon þe. níwan. ða. þanon redbed.
8. þone. sende he hi ða ðyder. comon on þ land þ hí sceoldon godes word bodigan (*p.* 401).
9. eac swylce him.
10. þ him mon hefiges.
11. laðes nanwiht gedón ne dorste. myd manegū fremsumnesse ða geweorðode.
12. þanon. gewurden.
13. gyfe. fultume þ hi mænie (*sic*). fram.

C. S.

12. ða ðe cristes.

O.

3. lare sendan. twelfe.
4. ealdorman . . (*2 eras.*). willbrord.
5. þy hi þa. comon. þa cyrdon hi. pipne francna.
6. þancweorðlice wæron fram. onfonge . ne (*1 eras.*).
7. 7 forþon þe he ,wan (a *out of* u). frysan 7 þanon redbed.
8. þone. adraf. hi þa þyder (y *on eras.*) ,sceoldon godes.
9. eac. hi.
10. ealdorlicnęss þ.
11. laþes. monegum fremsumnesse. geweorþade.
12. wold ., (e *eras.*) þanon.
13. dryhtnęs gyfe. fultume þ hi.

Ca.

3. lare sendan. twelfe.
4. ealdorman. willbrord.
5. þy hi. cyrdon hi. pipne francna.
6. þancweorðlice wæron frā hī onfangene 7 forðon þe.
7. frysan 7 ðanon redbed.
8. adraf. hi. þyder þ hi ðær sceoldan.
9. eac swylce wæs togefultumiende.
10. ealdorlicnesse þ hī.
11. dórste. monigū fremsūnessū ða geweorðode þe cristes.
12. onfón woldan ðanon.
13. fultume þ hi. frā deofolgyldū.

Page 414. 14. deofolgyldum. gecyrdon.

B. 15. ðysse bysene wæron fylgende (*small* ð, *no break*). twegen mæssepreostas.

16. angelcynne 7 ða. ibernia þam ealande. tíde. heofona.

17. ríces lufon 7 on elþeodignesse lif,don. comon hi on ealdseaxena (e *above by corrector*).

18. wén. hyra. cryste.

19. begytan mihton 7wæron begen anum. hi.

20. eac. wæron. heora. æghwæðer.

21. heawold. þis toscead hwæðere. þte fore missenlicre heora feaxes hiwe.

22. cweden. heawold.

23. hwíta heawold. heora æghwæðer æfestlice (*p.* 402).

C. 15. bysene **W.**

21. hiwe *deest* **S.**

O. 14. fram deofolgyldū. gecyrden.

15. ðysse bysene wæron fylgende. twegen mæssepreostas.

16. angelcynne on hibernia þam ealande mid mycelre tide (mid *struck through*). heofona rices.

17. od elþeodignesse lifdon comon hi.

18. mægþe. þ hi (i *on eras.*). þur, heora lare (143^{b}).

19. begytan. wæron begen ane naman hatene swa hi eac.

20. wæron. heora æghwæþer heawold.

21. þis toscead hwæþere þ fore missenlic, heora feaxes oþer (oþ *on eras.*).

22. cweden. bleaca.

23. oþer. heora æghwæþer æfæstlice.

Ca. 14. gecyrdon.

15. Ðysse bysne wæron fyligende. twegen mæssepreostas.

16. angelcynne on hibernia þā ealande mycelre tíde. heofonan rices.

17. on ellþeodignesse (*p.* 168) lifedon. comon hi.

18. wén. ðær.

19. begitan. wæron. begen ane naman hatene. hi eac.

20. wilsūnesse wæron. heora æghwæðer heawold.

21. ðis gescead hwæðere þ for misenlice heora feaxes oþer.

22. cweden. bleaca heawold.

23. se hwita wæs heora ægðer æfæstlice.

Page 414. 24. heawold hwene swiðor in.
B. 26. ða hi þa on ealdsexe comon ða. hí. tungerefan healle 7 hine bædon þ hi hæfdon nytt (*rest wanting*).

O. 24. hwæþere ma on wisdome.
26. hi þa on. comon. hi on. gestærn. þ he hi. þam ealdormen.

Ca. 24. heawold hwæðere má on wisdome.
25. getýd.
26. ða hi ða on ealdseaxan comon. hi on. túngerefan gestærn.
27. bædon þ he hi. þā ealdormen.

Page 416. 2. intingan. hi. sceoldon. hi. ylcan.
B. 3. næfdon. agenne. ac. ealdormenn wæron on þære þeode gesette 7.
4. seo tíd. gefeohtes þonne hluton hi mid tanū.
5. þam.
6. heora. seo tán (a *on eras. of* u ?). ætywde. gecuron hi þone.
7. ladteowe 7 ealle þam fylgdon 7 hyrdon.
8. þonne þ gefeoht. geendod. wæron hi ealle.efenríce forðon hi wæron ealdormenn. ða onfeng se.

O. 1. sædon þ. hi hæfdon nýt. nytne intingan.
2. hi. sceoldan. hi þa ylcan.
3. ealseaxan næfdon agenne. ac. ealdormen wæron heora þeode foresette 7.
4. seo tid.
5. com þonne hluton hi. tanum. þam.
6. heora. tán ætywde. gecuron hi þone.
7. him (m *on eras.*). ladþeowe 7 ealle þone fylgdon. hyrdon.

Ca. 1. sædon þ hi hæfdon ærend 7 nytne intingan.
2. hi hī. sceolden. hi þa ylcan.
3. næfdon agenne. ac ealdormen wæron heora ðeode foresette 7 þonn̄ seo tíd.
5. cóm þonn̄ hluton hi. þā ealdormannū.
6. hwylc heora. hī. tán ætywde þonn̄ gecuron hi.
7. hī. ladðeowe 7 ealle þā fyligdon 7 hī hyrdon þonn̄ þ gefeoht.
8. þ. geendad. þonn̄ wæron hi.

Page 416. **B.**
10. 7 him gehét þ. hi. ealdormenn. onsendan swa hi bædon.
11. hi ða feawa dagas. him.
12. hæfde. he ða ða elreordigan ongeat þ hi wæron.
13. oðerre (*p.* 403) æfestnesse forðam hi symle heora sealmas sungon. on halgum gebedū.
14. þeowedon 7 dæghwamlice. onsegdnesse.
15. bæron. sungon hæfdon hi. gehalgode.
16. gehalgode tablu. weofodes. ða wæron ða æþenan^{h}.
17. betwyh. þeahtigende 7 sprecende cwædon gyf hi. ðam ealdormenn.
18. becomon. him. wæron þ hi. fram heora.

C.
11. hi ða feawa dagas **S.** (*but* hwelce feawa **W.**)
14. asægdnesse **W.**
16. weofodes **W.**
18. 7 wiþ hine **S.**

O.
9. þonne þ gefeoht 7 þ gewin (i *on eras.*) geendad. wæron hi^{eft}, efenrice wæron ealle ealdormen ða onfeng hi.
10. þ he hi. (144^{a}) ealdormen.
11. hi bædon. hi. hwylce hwugu. mid him gehæfde.
12. hi þa þa ellreordan ongeton þ hi wæron oþre æfestnesse forþon hi symble heora sealmas.
13. on halgum.
14. þeo^{w},don 7 dæghwamlice.
15. bæron. hæfdon hi. gehalgod fato.
16. gehalgodne tabul^{an}, on. wrixle. wæron. hæþenan.
17. betwyh. þeahtiende. gif hi to (*all* 3 *on eras.*) þam (*margin; from* ealdormen *to* wæron *inserted between lines: variants* becoman; mid hī þeahtiende 7 sprecende wæron).
18. þ hi. fram heora.

Ca.
9. efenrice 7 wæron ealle ealdormen ða onfeng hi. túngeréfa.
10. hī. behatende þ he hi. ealdormen.
11. hi bǽdon. hi ða. hī gehæfde.
12. hi þa ða ellreordan ongeaton þ hi wæron oðre æfestnesse.
13. hi symle heora sealmas. on halgū gebedū.
14. þeowdon 7 dæghwālice. onsægdnesse bæron.
15. hæfdon hi mid hī gehealgode fato 7 gehalgode tabulan.
16. wrixle. wæron ða hæþenan.
17. þealtiende. hi to þā.
18. becóman. mid hī þeahtigende 7 sprecende wæron þ hi. frā heora godū acyrdon.

Page 416. 19. ácyrdon. niwan æfæstnesse ðæs cristenan.

B. 20. gehwyrfde 7. sticcemælum ealle heora. nenydd.
21. hi heora eald begang forleton. þæt niwe beeodon. genamon.
22. sæmnunga. ofslogon. hwítan heawold hraðe to deaðe mid sweorde 7 þone blácan heawold hi lange cwylmdon.
24. ðurh limu witnodon. hi. ofslegene wæron. wurpon.
25. hi heora. ut ríne þære éa þa þ ða se ealdormann gehyrde.
26. hu hí ymb ða men gedon hæf (*p.* 404) don. hine geseon 7 gesecan woldon.
27. yrre 7. ða werod ðider.
28. het þone tunscype eallne. ðone tún forbærnan wæron.

C. 26. hine *deest* **S.**
27. gesecean **W.**

O. 19. acyrdon. þære niwan æfestnesse þæs cristenan geleafan.
20. gehwyrfde 7. styccemælum eall heora mægð nyded.
21. hi heora eald bigang forlete. þæt niwe beeode. þa.
22. semninga. men 7 ofslogan (*last word struck through*). heawald hie hræðe (*cross erased*) deaðe mid.
23. hie lange cwylmdon.
24. li (i *on eras. of* 2). hi þa ofslegene wæron. wurpon hi heora.
25. ut on rine. ea. þa se ealdorman gehyrde.
26. hi ymb (y *on eras.*) þa men gedon hæfdon þa þe, geseon 7 gesecan woldon.
27. yrre. werod.
28. het þone tunscype eallne. forbærnan wæron.

Ca. 19. þære niwan æfæstnesse ðæs cristenan.
20. gehwyrfde 7 swa sticcemælū eall heora mægð nyded.
21. hi heora eald bigang forlæten. niwe beeodan genamon þa semninga ða.
22. men ðone hwitan. hi hræde deaðe mid.
23. hi lange cwylmdon.
24. lima. ða hi ða ofslagene wæron. wurpon hi heora lichaman út on ríne.
25. éa. ða þ ða se ealdormon gehyrde.
26. hi ymb ða men gedon hæfdon þa ðe hine geséon 7 secan woldon ða.
27. swyðe yrre sendæ ðá weorud ðider.
28. het ðone túnscipe eallne. ðone tún forbærnan wæron ðrowiende ða foresprecenan.

Page 416. 29. þrowigende ðа foresprecenan. ðeowas. mæssepreostas.
B. 30. fyftan dæge nonarium. heora martirháda wana.
31. wæron 7 heora lichoman (*sic ; rest wanting*).
32. fram ðam hæðenum. cwædon.
33. éa. wæron. þa gelamp þte. lichaman fram ðam ongean ræse þæs forðgotenan.

C. W. 30. won.

O. 29. fore(144[b])sprecenan, mæssepreostas.
30. dæge. heora martyrhada won[a] wæron heofonlicu wundru forþon.
31. hi ofslegene wæron.
32. heora lichama fram þam hæþenū. cwędon on þa
33. wæron þa gelamp þ þa lichaman.

Ca. 29. ðeowas. mæssepreostas ðy.
30. dæge nonarū octobriū. heora martyrháde wona wæron heofonlicu wundru.
31. ða hi ofslegene wæron.
32. heora lichoman frā ðam hæðenū. ær cwædon on.
33. wæron þa gelamp þ ða lichoman ongean.

Page 418. 1. borene wæron. eall.
B. 2. · XL · mila (a *out of* n). oðð þa. heora cuðan. 7 heora.
3. wæron. eac. heofonlices.
4. æghwylcne (*sic*). ða. scán þær þ æt gelamp þ ða lichaman.
5. upp cómon (*1st* o *out of* u). þ eac. hæðenan gesawon.

O. 1. þam ræse þæs forðg,[i]otendan (d *out of* n). wæron. eall.
2. heora cuþe men. heora geferan inne wæron 7 swylce eac.
3. heofonlices.
4. æghwylcre. scean þær þ gelomp þ. lichaman coman.
5. þ eac. þa hæþenan gesawon.

Ca. 1. ða ræse þæs forðgotenan. wæron. eall (*p.* 169) XL.
2. oþ þa. heora. men. heora geféran inne wæron 7 swylce eac.
3. mæsta. scíma, leohtes sean (*sic*) ðær þ gelomp þ ða. heofonlices
5. coman 7 þ eac. þa hæðenan gesáwon.

Page 418. **B.** 6. hi. Ac. ðara martira (*1st* a *and* i *on eras.*). on nihtlicre gesyhðe.
7. æt(*p.* 405)ywde. heora geferena. tilman.
8. þ mære. worulde eac. æþelra gebyrda.
9. ærest cyninges ðegn. ða.
10. ðæt. mihte heora lichaman on ðæræ.
11. gemétan ðar. þ. heofonum.
12. ða þ eac swa. wæs. fundon hi. heora lichaman on ðære stowe gemetan.
13. gerysenre tíde 7 áre martirum. wæron. dæg heora.
14. þrowunge 7 heora lichaman gemettnesse míd arweorðre.
15. on ðam. mærsode. mid þy pipin þa se mæra cyning fracna ðas.
16. gehyrde. geacsode ða. werod. het.
17. heora lichaman. hi. miclum.

O. 6. þe hi slogan ac þa oþer. martyra on nihtlicere gesyhþe ætywde.
7. heora geferan ðæs. tilman.
8. þ mære. worolde eac. æþelre.
9. from (o *out of* a). þegn (*out of* þem).
10. þ. mihte heora lichaman on þære.
11. gemetan. þ. heofonū. scinan.
12. þ eac swylce swa. wæs. fundon hi. heora lichaman.
13. are martyrum bebyrigede wæron. dæg heora.
14. heora. weorþunge on þam.
15. mær(145[a])sode (o *on eras.*). mid þy pi . pen (i *out of* e, *then* i *eras.*) se mæra cyning.
16. þing gehyrde. het heora lichaman.
17. hi. wundre.

Ca. 6. þe hi slogan ac ða þara martyra oðer on nihtlicre gesyhðe ætywde sumū heora geféran.
7. tilman.
8. þ mære wér. worulde eac. æðelre.
9. ærest cyninges þegn 7 ða.
10. hī. þ. mihte heora. on þære. gemetan ðær.
11. þ. heofonū. scinan þ eac swylce swa.
12. wæs. fundon hi. heora.
13. æft. are martyrū. bebyrigede wæron. dæg heora þrowunga.
14. heora. arwurðre weorþunge on þā stowū mærsode.
15. mid þy pippen þa se mæra cyning.
16. ðas þing gehyrde. weorud 7 het heora.
17. hī. hi. wundre 7 weorþmyndum bebyrigde on cyrican colónie þære.

Page 418. **B.**
18. weorðmyndum. bebyrgde. on cyrican colonia ðære. be ríne. (*out of* rime).
19. eac. þte (*p.* 406) on þære. ðær hi ofslægene wæron wille aweoll se ys on ðære ylcan.
20. andweardan dæg genihtsume.
21. wæter of forðfloweð 7 geoteð mannum. þenunge. are.
22. Ona (*space for* S). þam ærestan. ðæs þe ða. cómon of fresena.
23. land. willbrord þæs cyninges leafe hæfde þ. þær.
24. hrædlice. ða wæs.
25. setles. ðæt he wolde.
26. leafe 7 his bletsunge þ.
27. ðam ðeodum godspell. 7. willnode æt him onfón ðara.
28. apostola.
29. þ. ðy. deofolgyld. cyrican. on.

O.
18. weorðmyndum bebyrigde on cyricean colonie þære. bi rine.
19. þ eac. þ on þære. þær hi ofslegene wæron wyl . . (le *eras.*) aweolle se on þære ylcan.
20. ðysne 7weardan dæg.
21. wæter forðfloweð. geoteð monnū. þenunge. are.
22. þam ærestū. þæs þe . . (he *eras.*) þa. coman on frisena land.
23. willbrord fram þā. lyfness. þ. þær.
24. ða. þær hrædlice (þær *struck through*). ða wæs bysceop þæs.
25. setles ser,ius. þ he wolde.
26. lyfnesse. bletsunge þ. ongynnan.
27. þam þeodum godspell. 7.
28. fram him. þara. apostola. martyra þ.
29. deofolgyld. cyricean timbrade. on.

Ca.
18. bi rine.
19. þ eac sæd þ on ðære. þær hi ofslægene wæron wylle aweolle seo on ðære ylcan.
20. ðisne 7weardan dæg genihtsum wæt forðfloweð 7 geoteð monnū.
21. ðenunge.
22. Sona ðam ærestū tidū ðæs þe þa. coman on frysena land.
23. wilbrord frā þā. lyfnesse. þ. þær.
24. ða. hrædlice. ða wæs b.
25. setles. þ. wolde.
26. lyfnesse. bletsunge þ.
27. þā ðeodū. godspell. 7. wilnode frā hī onfón þara. apostola. martyra þ.
29. ðy he deofolgild. cyrican. rærde on.

Page 420. **B.**

1. ðære þeode. þ. ðær. hæfde. reliquias.
2. settenne þ he gerysenlice mihte on þara. áre.
3. ge (*p.* 407) hwylce halgian ðara þe heora. inne wæron.
4. eac. oðerre. willnode. ðær.
5. oðð þanan onfon on eallum þam myd þy. willfægen.
6. wæs. godcundre láre.
7. ðære tíde ða gebroþor þa. on fresum wæron. him on.
8. ðære ðenunge godes. hí. heora ríme.
9. mann on. þeawe. monnþwære heortan se wæs haten swyðbyrht.
10. þ he him gehalgod wære. biscope willferð hine gehalgode se wæs in ða tíd (*rest wanting*).
12. eðle. on myrcna. folgode 7.
13. forðan. þa tíd cantwara næfdon nanne biscop wæs þeodor.

C. S. 9. on *deest* (*before* heortan).

O.

1. þeode. þ he þær. hæfde. reliquias, þær in (i *on eras.*) wæren (e *on eras.*; *rest wanting*).
4. eac. oþre. þær.
5. onfon on eallū þam mid þy.
6. wæs. . eft (145^{b}). godcundre lare.
7. þære tide. broþor þa þe on frysum wæron mid him on þær, þenunge þæs.
8. gecuran hi of heora rime gemet .. fæstne (2 *eras.*) man on.
9. þeawum. monþwære. swiðbyrht þ.
10. gehalgad . (1 *eras.*) wære. bysceope (*last* e *squeezed in*). bre,tone (1*st* e *on eras.*).
11. heora bene. arwyrða bysceop. willfrið.
12. wæs on þa tid, cantwara næfdon bysceop wæs (*rest wanting*).

Ca.

1. ðeode þ. þ he ðær. hæfde. reliqia þ þær inne wæron (*rest wanting*).
4. eac. wilnode. þær.
5. on eallū þā. willfægen wæs he eft.
6. godcundre láre.
7. tíde ða broðra þa þe on frýsū wæron. hī on þære ðenunge þæs.
8. hi. heora ríme.
9. man on. þeawū. monþwærne on. swyðbyrht þ.
10. hī gehalgod wære. ƀ. ða. breotone.
11. heora. arwyrða ƀ willfrið. gehalgode.
12. wæs on ða tíd þe cantwara næfdon ƀ wæs (*rest wanting*).

Page 420. 14. biscop. byryhwold. æfterfylgend. ða gyt. cóm.
B. 15. bisscopselde. wæs. sæ onsended. hadigenne.
16. swyðbryht hæfde bisscopháde. onfangen ða. brytene.
17. æfter medmiclum fæce. gewát. ðære (*p.* 408). boructuaromum.
18. heora. soðfæstnesse. cyrde ac.
19. æfter naht langre tide (*cross on* d *erased*) seo ylce ðeod wæs. fram. geleafsuman (*last* a *out of* u).
20. ða ðe.
21. wæron. 7. sumū.
22. pipin fracna. þa geærendode bliððryð. cwén þ.
23. gewunenesse stowe. on. ealande þ be ríne þ.
24. on heora gereorde gecwéden on litóre on ðam.

C. W. 14. berhtwald.
19. naht.
22. geærendade.

O. 14. bysceop. byrhtwold. æftfylgend. gen. com. (1 *eras.*).
15. bysceopsetle forþon. wæs. sæ on sæ onsended (on sæ *struck through*). hadianne.
16. swiðbyrht hæfde. bysceophade. eft on breotone.
17. æfter medmiclum fæce. þære.
18. heora. soðfæstnesse. gecyrde ac þa.
19. æfter. langre tide seo ylce þeod wæs. fram eal[d],seaxum.
20. þa. men. þe.
21. wæron. 7. bysceop.
22. pi . pen (p *eras.*) fracna. þa geærendade bliðþryð. cwén þ.
23. wunanesse. on sumū ealande bi rine þ.
24. heora. (146[a]) gecy[ged], (*eras. of* 1 *after* y). on þam[he],.

Ca. 14. arceb. bryhtwold. æftfyligend ða gyt. cóm.
15. b setle. wæs. sæ onsended. hadianne.
16. swyþbyrht hæfde b hade. on breotone.
17. æfter medmiclū fæce. gewát. ðære. boruehtuarorū.
18. heora. láre. (*p.* 170) soðfæstnesse. gecyrde ac þa.
19. æft. langre tíde seo ylce þeod wæs. frā ealdseaxū.
20. geleafsuman men.
21. wæron. 7 se b. geferū sumū.
22. pippen francna. hī þa geærndode. blyðþryð his cwén þ.
23. hī wunonesse.[ge],sealde (g *not usual form*) on sumū ealande bi ríne þ.
24. heora. geciged. on þā.

Page 420. 25. getimbrede 7 nu gýt oð ðis. yrfeweardas (f *out of* w).
B. 26. ðær. fæc on forhæbbendum life. þær. dagas.
27. geendode.
28. æfter þon. hí. sume. godcunde. on.
29. ríce þa þe. him cómon. heora ealra.
30. geþeahte 7 ðe þafunge ðone arweorðan wér. rome. þam.
31. 7 bæd hine þ he him (*p.* 409) fresena þeode ðone wer to arcebiscope gehalgode.

O. 25. getimbrade þ. oð ðis ágan (*2nd* a *on eras.*). yrfeweardas.
26. þær. fæc on forhæbbendum life. þær. dagas.
28. æfter þon þe hi. sumu ger godcunde lare. on frysena rice.
29. þe mid him coman. pippen mid heora eallra.
30. rome to serge þam.
31. 7. þ. frysena þeode. ærcebysceope (e *of* æ *eras.*).

Ca. 25. mynst̄ getimbrade þ gýt oð ðis agan. yrfeweardas.
26. ðær. on forhæbbendū life lifede. ðær. dagas.
27. geendode.
28. æft̄ þon ðe hi. sumu. godcunde lare. on frysena ríce.
29. hī coman ða. pippen mid heora eallra.
30. ðone arwurðan. róme. serige þā. 7. þ.
frysena þeode to arceb̄ gehalgode.

Page 422. 1. 7 he gedyde. gehalgod on cyrican ðære.
B. 2. þe hyre gemyndæg.
3. wæs. hyre nēde. ðæs.
4. gehalgod. þæt. feowertyne. þæs þe. on.

O. 1. he gedyde swa swa. gehadad. cyricean.
2. martyres. þe hyre.
3. wæs.
4. gehalgad. þ. feowertyne. þæs þe. on.

Ca. 1. 7 he gedyde swa swa. cyricean.
2. fæmnā 7 martyres. ðy, þe hire mynddæg (g *above not usual*).
ge
3. wæs. ðæs.
4. gehalgad. þ. æft̄ feowertyne dagū þæs þe. on
rómeburh cóm þ.

Page 422. **B.**
5. romana burh cóm ðæt. to his eðle on his þa ceastre seo ·aldum (*rest wanting*).
7. worde þara þeoda is nemned willtaburh. galleas hi.
8. 7 we cweþað æt troicum on ðære se árweorþa. cyrican.
9. feórr 7 wíde. word 7 his geleafan.
10. bodode. wæs cigende fram hæþenesse 7 fram gedwolan.
11. heora lifes. monig . mynster (*after* g, e *washed out*). cyrican on þam landum.
12. 7. oþre biscopas þar.
13. gehalgode. ðæra gebroðra ríme þa ðe (*p.* 410). him. æfter.
14. comon godcunde. bodigenne ðara. forðgeleorodon on.
15. Ac. ðe. lange.

C.
6. alde **W**.
14. eac *deest after* monige **S**.

O.
5. com þ. bysceopsetle sealde him pippen 7 forgeaf bysceopsetl on his mæran ceastre seo ealde.
7. þara þeoda is nemned wiltaburhg galleas.
8. cweþað æt ættreocum (*1st* æt *ends a line*). on þære se. bysceop cyricean getimbrade.
9. feor 7 wide ymb godes word 7 cristes.
10. wæs gecigende fram hæþenesse 7 fram gedwolan heora lifes.
11. mynster and cyricean on þam lande (146b) getimbrade 7.
12. oþre bysceopas þær.
13. broþra rime þa þe. him. æfter.
14. coman godcunde lare. bodianne. forðgeferdon on dryhten ac.
15. willb,ord.

Ca.
5. þ setle sealde hī pippen 7 forgeaf þ setl on his mæran ceastre seo ealde.
7. þære ðeode is nemned wiltaburh.
8. cweðan ættreocū on þære. arwurða þ cyricean getimbrade.
9. feorr. word 7 cristes. bodade (a *was originally* n *and then closed below to make* a).
10. wæs gecygende frā hæðenesse 7 frā gedwolan heora lifes.
11. mynst̄ 7 cyricean on þā lande getimbrade 7 æft̄.
12. biscopas þær.
13. ðæra. ríme. hī. æft̄ hī coman.
14. láre to bodigenne. eac forðgeferdon on.
15. ac. ðe. lange ylde 7 arwurðe hæfde þ is þ he syx 7 þrittig.

Page 422. 16. yldo on arweorðnysse hæfde þ ys þ he. syx 7 XXX. wintra
B. biscophade lifde.
17. 7 æfter manigfealdum. camphádes.
18. médum þæs upplican. becóm (*chapter so ends*).
19. Ðyssum (*ornate* Ð). tidum sum gemyndelíc wundor 7 eallu
wundrum gelic on.
20. brytene wæs gewurden forðam ðete (*sic*) áwealhtnesse lifigendra
manna sawle of deaðe.
21. mann wæs. fæc. lichaman.
22. þing gemyndelice sæde. þara rim. we.
23. hrædlice areccað 7 awritað wæs sum.
24. hiwscypes. 7 hina ealdor on þeodlande norðhymbra.
25. þ is gecweden in cunigum lifde. æfæstlice.

C. 20. wæs geworden **S.**
25. cunungum **W.**

O. 16. yldo 7 arwyrðe hæfde þ is þ he syx. þritig.
bysceophade lifde 7 æfter.
17. gewinne. camphades.
18. medum þæs upplican becom (*break after this word*).
19. Ðyssum tidum wæssum (wæssu *on eras.*). wundur. gelic
on breotone.
20. forþon þe. lifigendra.
21. wæs. fæc. lichama,.
n
22. þing gemynd . wyrþe (1 *eras.*) sæde þæt he. ðara.
23. hrædlice areccean 7 awritan willað.
24. wæs. hiwscypes (w *on eras.*). hina ealdar (*last* a *out of* o)
r ged
in þeodlande noþanhymbra þ is gecy, (d *eras. after* y) on
nin
cunu,gum lifde.
25. æfestlice.

Ca. 16. on þ hade lifde 7 æft monigfealdū gewinne.
17. camphades.
18. médū þæs úplican becóm (*break ; then in break to left of XIII,* sumes goodes mannes gesihðe be heofene rice 7 be helle wite ræd hit 7 well understond 7 þu bist þe betere).
19. Ðyssū tidū wæs sū gemyndelic wundor. ealdū wundrū gelíc
on breotone geworden.
20. lifgendra.
21. wæs. fæc. lífe lichoman.
22. arás. þing. gemynwurðes sæde þ. ðara.
23. hér hrædlice areccan 7 writan wyllað.
24. wæs. híwscipes. hína ealdor. ðeodlande.
25. þ is gecyged on cununingū lifde he æfestlice.

Page 422. 26. lif. hirede (*p.* 411) þa. lichomlicre úntrumnesse.
B. 27. gestanden. dæghwamlice. oð þ. ðam.
28. dæge. wæs. on. niht. ac on.
29. acwicode. sæmnunga upp asæt 7. þe.
30. lichaman wepende. ungeméte miclum ege geslagene wæron.
31. útflugon buton. wife anum ðe. swiþost lufode seo ána þar inne.

C. 28. ac on dægred he **S.**
29. acwicode **W.**

O. 26. lif. hirede þa. lichamlicre untrymnesse.
27. gestanden. dæghwamlice weox (e w *on eras.*) oð þ. þam.
28. dæge. wæs. on. niht. ac on.
29. eft awæccnade. upp asæt 7. þa þe (147[a]).
30. lichaman wepende stodon mid. geslegene wæron.
31. wif án þe. seo an inne.

Ca. 26. lif. hirede þa. lichamlicre untrūnesse.
27. gestanden. dæghwālice. oð þ. ðam.
28. dæge. wæs 7 on. niht. ac on dágunge.
29. eft awaccnede 7. upp asæt 7 ealle þa ðe æt (*p.* 171).
30. wæpende stodon mid. wæron.
31. útflugon. wife anū þe. swiðost. seo an inne.

Page 424. 1. wunode þeah heo. wære. bifigende þa.
B. 2. hi. cwæþ ne þearfst ðu þe ondrædan forþam ic. fram.
3. aras. eom. forlæten. mannum lifigan. hwæþere.
4. life. lyfode ac swyþe úngelice. tíde.

O. 1. awunade þeah þe heo. forht 7 bifiende wære þa frefrade.
2. he hi 7 cw̄. wil,e. þe ondrædan forþon. frā.
3. deaþe aras. eft (*on eras.*) forlætan (for *on eras.*). lifigean nalæs hwæþere.
4. life. lifde ac. þysse tide.

Ca. 1. awunode þeah. heo swyðe forht 7 bifigende wære þa frefrade.
2. hi (*tick to right late, and not mark of contraction*). cw̄ ne wilt ðu. ondrædan. frā.
3. arás. monnū lifian nalæs hwæðere ðy lífe.
4. ær lifde ac. þisse tide.

Page 424. 5. 7. áras. þære. þæs.

B. 6. hlutturne. þær on. 7. þam.
7. æhta on. anne dæl his wife oðerne. þriddan (*p.* 412).
8. gelamp. instæpe þearfum gédælde.
9. eall woruldðing forlét 7 ða to mailros.
10. þam. cóm þ. ðam dæle mæstan mid ymbegange.
11. twyde. betyned 7 hwæðer godes þeowháde. sceare.
12. on digle ancorstowe eode ða se abb him forgeaf. þær.
13. þone. on. micelre þræstnesse. forhæfednesse.
14. lichaman á eardode. wunode þte. ongytan mihton þ.
15. þing egeslices. geseah.
16. oþre menn miðon þeah. seo. swigode þ. lif wæs.

C. S. 16. men ne meahton.

O. 5. lifigeanne 7 sona aras. þære cyricean þæs.
6. hlutterne dæg þær in. 7.
7. æhta on. ænne. wife. oþerne . (1 *eras.*).
8. gelamp. instæpe (i *on eras.*) þearfum gedælde.
9. eall w . oruldþin,c (*eras. of* e ?) forlet.
10. þam. com þ. þam mestan. ymbbignesse.
11. t., de (*eras. of* i ?). þær. þ . hade (y *eras.*). sce,re.
12. on digle ancorstowe eode þa se. þær.
13. on. miclre geþræstnesse 7 forhæfdnesse. lichaman aheardade.
14. þ men ongytan mihton þ.
15. þing ge . , . lice (*eras. of* li). geseah.
16. oþre men miðon (i *on eras. of* eo) þeah þe seo. þ. lif wæs (147[b]).

Ca. 5. 7 sona aras. þære cyricean þæs.
6. þær in. 7. æft.
7. æhto on þreo. ænne. wife.
8. bearnū ðone. ðe hī gelamp. instæpe þearfū gedælde.
9. æft medmiclū. eall woruldðing forlét.
10. þā. cóm þ. þā mæstan. ymbbignesse tweode.
11. þær. þeowhade 7 sceare.
12. 7 digle ancorstowe eode ða se abbud þ geseah hu he oð þone.
13. on. mycelre geþræstnesse 7 forhæfednesse.
14. aheardode 7 awunode þ men ongitan mihton þ.
15. ge egeslice ge willsūlice (ge, ge, *both with later* g *above*) geseah ðe oðre men miðon þeah ðe seo tunge swigode þ.
16. lif wæs.

Page 424.

B.

18. sæde. on þissum gemete þte. cwæð., wlitigre ansine 7 leohte gesihðe. 7 beorhte gegyrelan (*word above by corrector; printed partly on p.* 413).
19. wæs se mé. eode wit.
20. swigende. þæs. þuhte. gesewen wæs. ongean.
21. uppgang æt middum sumera. mid þi wit þa hwile.
22. eodon ða becomon wit. seo. (*p.* 413) 7 úngeendodre lengo wæs.
24. geset oðer dell (*stroke under* ll; *corrector*). weallendum legum. swiðe.
25. wæs nahte. únárefnedlice cyle hageles 7 snáwes full.
26. wæs æghwæðer. sawla. ða wrixliende.
27. twa healfa gesewene wæron. míd únmætnesse micles.

C.

20. norþ east **W. S.**
25. þon læs **W. S.**
27. mid *deest* **S.**

O.

18. sæde. þætte. cwæð leohte (leo *on eras.*) gesihþe.
19. ónsyne (y *on eras. of* 3). be,rhte gegyrelan wæs. þe. eode wit swigende þæs þe.
20. þuhte 7 gesewen (w *on eras.*) wæs. norð 7 east.
21. upgon,. middan. þy wyt þa,.
22. becomon wit to sumre. seo.
23. ungeendadre lengo wæs. þa wynstran (yn *on eras.*).
24. geseted 7 þær. weallendum ligum ful swiðe.
25. egesfullice 7 þær wæs nohte þy læs unarefnendlic. (e *eras.*) eyle hagles 7 snawes ful wæs æghwæþer monna sawla ful ða wrixendlice (x *on eras.*).
27. twa. gesewene (w *on eras. of* g) wæron swa swa unmętnesse micel.

Ca.

18. sæde. þisse gemete þ. cw̄.
19. onsyne. beorhte gegyrelan wæs. eode wit swigende þæs.
20. þuhte 7 gesewen wæs ongean norð 7 east.
21. sunnon úpgong. middan sumere mid þy. þa hwíle.
22. becoman wit. sumre. seo.
23. ungeendodre lengo wæs.
24. geseted 7 þær. weallendū lígum. swiðe.
25. egesfullice 7 þær wæs nohte læs unaræfnendlice cyle hagles.
26. snawes full wæs æghwæðer monna sawla ful ða.
27. twa halfe gesewene wæron swa swa unmætnesse.

Page 424. 28. ðonne hi ða mægen þære únmætan.
B. 29. hæto aræfnan. mihton. stældon hi. on.
30. middel wæs únmætan cyles. þi hi. ræste.
31. mihton. stældon hi. on middum þæs únmætan brynes þæs byrnendan.
32. únádwæscedlican liges. þi hi ða þysse úngesæligan.
33. gewrixle feorr 7 wíde. ic geseon mihte fyrstmearce.

O. 28. worpene (r *out of* p). hi. mægen þære unmætan hæto aræfnan.
29. mihton þonne steldon (e *on eras.*) hi. on.
30. cyles. hi þær.
31. mihton steldon (e *by eras. out of* æ) hi. on midell.
32. þæs unadwæscendlican liges. hi þa þysse ungesæligan wrixle.
33. swa ic. mihte.

Ca. 28. ðonn̄ hi þ mægen þære unmætan hæto aræfnan.
29. mihton þonn̄ stealdon hi. on.
30. ðæs. cyles. hi þær.
31. gemétan mihton stelldon hi. on middel ðæs.
32. ðæs unadwæscendlican liges. hi. þysse ungesæligan wrixle.
33. ic geséon mihte.

Page 426. 1. reste. þære úngerimedan mænigo. þræste.
B. 2. ongann. þencan (*dot under* 1*st* c). þ þ hell.
3. únaræfedlicum. secgan hyrde (*p.* 414) þa andswarode.
4. . geþohte se ladteow (*before* g, ð *washed out*) beforan eode. þis.

O. 1. reste. mænigeo. þræste (æ *out of original* e).
2. þencean. þ þæt hell (148[a]). þam.
3. unaræf.,. licum (*eras. of* ed) secgean hyrde. 7swerede. minum (i *out of* e).
4. geþohte se latteow. þe. cw̄ ni, þis cw̄ he.

Ca. 1. reste. ða. mænigeo. ðræste. ða.
2. þencean. þ þ hell. tintregū aræfnendlicū.
3. secgan hyrde. 7swarede. minū.
4. geþohte se latteow. cw̄. þis cwæð he seo hel.

Page 426. 5. hell þe ðu talast.

B. 6. ðy. þysse ongryssenlican wæfersyne swyðe.
7. afyryhted. ða. sticcemælum.
8. fyrrnessum þa. sæmnunga. þystrigan.
9. þa. wæs miclū ðystrum eall. þy wyt.
10. þa þystreo eodon. hi sticcemælum. þicce.
11. wæron 7 ic nanwiht. ne mihte buton þ. ansyn scán.
12. leohte wæron þæs þe me. myd ði wyt.
13. forðgangende. þam. ðære þystran. þa.
14. ætywdon sæmnunga. manige swearte heapas þara liga.
15. upp. oft (*sic*). seaþe. feallende.

C. 8. þeostrian **W.**
11. nanuht **W.** butan ða nemne þ **S.**

O. 5. hel$_{l}$,. þu talast.
6. þa. þysse ongrislican wæfersyne.
8. fyrran. ða. semninga. ongynn$_{n}$a, þystrian þa.
9. þystrum eall gefylled beon. þy.
10. þa on þa þystru (u *on eras.*). in$_{e}$,odon (d *out of* n). hi sticcemælum. þicce.
11. nowiht. mihte butan ða. nemne þ (*stop at* ða). ansyn scean.
12. hræg$_{l}$, leohte wæron þæs (*on eras. squeezed in*) þe me. þy. þa.
13. þæm. þystran.
14. ætywdon semninga. ligea (i *on eras.*) þa.
15. feallende.

Ca. 5. talost.
6. þa. ðysse ongrislican wæfersyne swyðe afyrhted.
7. styccemælū.
8. fyrran lænd ða. semninga. þystrian þa.
9. myclū þystrū eall gefylled béon (*p.* 172). þy wít. on þa ðystru ineodan.
10. hi styccemælū. þicce.
11. þ$_{ic}$, nowiht. mihte nemðe þ. ansyn scean.
12. hrægel leohte wæron þæs ðe me lædde mid þy.
13. þā scuwan ðære þystran.
14. ætywdon semninga. ungc. ligea.
15. upp. miclū. feallende.

Page 426. 16. on þone ylcan. þa ðider.

B. 17. þa ðider ge(*p.* 415)læded. sæmnunga. ladteow cóm. me.
18. on. ðam þystrum on þære ongryrnesse gesihðe.
19. ylcan. blinnendan. upp.
20. on heannesse. nyðer. on. neowelnesse.
21. sceawode. ðara upp ástigendra ysla mid (*rest wanting*).
23. réce. on. upp. hwilum eft togeanes.
24. þara. þrosmū aslidene 7 to grunde feolle in neowelnesse.
25. swylce. únaræfnedlic fulness.
26. awe,llende 7 e,lle. þystra gefyllede. ði ic þær lange forht.

C. W. 21. legea.

O. 16. þone ylcan. þy ic þa þider.
17. þa. semninga. ladþeow com. me.
18. on middan þan þystrum . þære (1 *eras.*) angryslican.
19. þy. ylcan. (148b) hwilum. up.
20. on hea,nesse. niðer (n *on eras.*) gewitan on þa neo . nesse (neo *on eras., then* 1 *eras.*) þæs seaþes.
21. eall þa. upp astigendra liga (þa *not same hand*).
22. manna. in ónlicnesse. upp astigendra mid.
23. on heannesse. upp...worpne hwilū (3 *erased*). togenū þara.
24. þrosmū. on neowelnesse 7 on.
25. swylce. unaræf,endlic fulnes. upaweallende.
26. þa. þara þystra gefyllde (de *on eras.*). þy ic þa.

Ca. 16. gewítende on þone ylcan. þy.
17. semninga. cóm. me forlét on middan.
18. ðam þystrū on þære angrislican.
19. þy ða ylcan. ðara fýra. hwilū upp astígon on heannesse hwilū.
20. gewiton on ða neowolnesse þæs.
21. sceawode eall þa. ðara upp astigendra lígea.
22. gasta on. upp astígendra mid réce hwilū on heannesse.
23. upp worpene. atogenū.
24. þrosmū. a,slidene on neowolnesse. on grund (*opposite in margin, not same hand,* þæs pyttes).
25. swylce. unaræfnendlice fúlnes. uppaweallende.
26. þara ðystra. þy.

Page 426. 27. stód. úncuð. oððe hwæder.
B. 28. oððe hwylc. becóme þa gehyrde. sæmnunga.
29. sweg. ón bæcling wopes. swylce.
30. gehlýd. ceahhetunge (*p.* 416). úngelæredes. bysmrigendes.
32. becóm ða. werigra gasta wifmanna sawla.
33. gnornigende. héofende. ða þystro. hi.

C. 28. ende **W.**
30. beosmriendes folceo **W. S.**
32. werigra **W.**

O. 27. oþþe.
28. oþþe hwilc. become þa gehyrde ic semninga mycelne sweg.
29. on bæcling (*all but* o *on eras.*). swylce. mycel gehlyd.
30. ceah,tunge (he). ungelærdes. bysmriendes geheftum.
31. ða he þá se (s *out of* w *by eras.*). nýr.
32. monige þara . . (*eras. or abrasure*) werigra. fif monna sawla.
33. gnorniende (gn *by eras. out of* gr). þystro 7 hie.

Ca. 27. stod (7 afæred) 7 me (*same hand as in margin, l.* 24). oððe.
28. oððe (to) hwylce (to *original*) dome (ic) (ic *hand as in* 24, 27) becóme. gehyrde. semninga mycelne sweg.
29. swylce eac mycel gehlyd 7 ceahhetunge.
30. *originally* bysningendes (*roughly changed by a later hand into* bysmrigendes).
31. gehæftū heora feondū ða he þa. nýr.
32. becóm. monige þara gasta wífmonna sawla gnorniende.
téon. ðystro 7 hi.

Page 428. 1. ðam. ceahhetton. sum wæs læwede sum wæs
B. wifmann sum þæs þe ic (i *in* wïf *out of intended* e).
2. mihte wæs. preost tugon.

O. 1. þon. ceah(h),etton ðara monna. þe.
2. gewitan mihte. wæs læwede.

Ca. 1. þon swyðe. ceahhetton.
2. gewitan mihte. læwede sū.

Page 428. 3. hi þa werigan. nyðer. gewiton on.

B. 4. þa neowelnesse þæs byrnendan fyres. Mid þy hi ða fyrr gewitene.
5. wóp. ðone hleahter ðara.
6. deofla sweotollice. gehyran. mihte. hwæþere. gyta.
7. on. betwyh þas. upp.
8. þara ðystra gastas (*sic*). þære neowellnesse. þære wíte stówe.
9. me. ymbsealdon (b *out of* s). hi fyre. fúl fýr.
10. muþe (*p.* 417). nosum. út. 7.
11. tange. handan. me nyrwdon. tobeotodon.
12. þ hi. ðam gripan. on. 7.
13. þe hi me. bregdon 7 færdon ne hi hwæðere me gehrinan.

O. 3. tugun hie þa (149[a]) werigan. gewitan.
4. þa neowolnesse þæs. liges. þy hie þa fyr gewitene.
5. þone. monna. þo, (*not 1st hand*).
6. deofla. gehyran. mihte hwæþere. þone. þa gemen,gedne on (on *on eras.*).
7. betw . , h þas (i *eras.*). þa (a *on eras.*) up.
8. þara þystra. þære neowelnesse 7 of þære.
9. me. ymbsealdon. hie fyren,. fúl.
10. nosum. 7.
11. me nyrwdon.
12. hie me mid þæm gegripan (a *out of* o). þa. 7.
13. þe hie me. brægden . (*eras. of* e ?). fyrhten . (1 *eras.*). hie hwæðere me gehrinan . . (2 *eras.*).

Ca. 3. wífmon. hi ða werigan. gewitan.
4. neowolnesse þæs. liges. hi þa fyrr gewitene.
5. þone wóp. monna.
6. deofla. gehyran. mihte hwæðere. þone. ða gemencgedne on earū.
7. betwih ðas.
8. þara ðystra. ðære neowolnesse. þære wítestowe.
9. me útan ymbsealdon. hi. fúl fyr, (*not 1st hand*).
10. nósū. út. 7 fyre tángan hī.
11. 7 me nyrwdon. tóbeotodan þ hi me.
12. þā tacggū (*this last word in margin adjoining* þā) gegrípon. forwyrd. 7.
13. hi me. bregdon. hi hwæðere me gehrínan.

Page 428. 14. ðī. æghwanon mid þam. ymbseald.
B. 16. þære blindnesse ðara ðystra. þa ahóf.
17. locode. hwæþer. fultum cóme oððe toweard wære.
18. þ. mihte. ætywde. þam.
19. cóm betwyh. þystrẹo swylce beorhtnes scinendes steorran.
20. þ. wexende. raðe. to me efestende.
21. þe. nealæcte. aweg.
22. ealle þa wiðerweardan gastas. þe. ær. tancgum tobeotodon.
23. þ. ladteo. me ær. ða cyrde he sona (*p.* 418).
24. þa hand. me ongann. ðone.
25. rodor swa sunne on wintra upp gangeð ða wæron.

C. W. 22. tungum.
25. reador.

O. 15. þy ic þa. þæm. ymbseald.
16. þa blin,nesse. þystra. ahof.
17. up. hwæþ, (þ *out of* r).
18. þæt. mihte ða ætywde. þon wege.
19. com betwih þa þystro swa swa beorhtnes scinendes steorran (149b).
20. þæt leot, (*sic:* h *not same hand*) hraðe (a *on eras.*). me ef,stende.
21. þæs þe. nealæhte þa. onweg.
22. ða wiðerweardan (*in* wea w *is in margin*, ea *on eras.*) gastas. þa þe. tangan (1*st* a *out of* u) tobeotodon.
23. þæt. ladþeow. þe me ær. ða cirde he sona.
24. þa. me. on þone rodor swa sunne on wintra up.
25. ða wæron.

Ca. 15. þy ic wæs. æghwanon. þam feondū ymbseald.
16. þa. ðystra. ahóf.
17. úpp 7 lócade. fultū. wære þ.
18. mihte ða ætywde. (*p.* 173) æft þon wege ðe.
19. cóm betwyh þa ðystra swa swa beorhtnes scinendes steorran.
20. þ. efestende.
21. þæs ðe. nealæhte þa. onweg flugan.
22. þa wiðerweardan gastas þa. ær.
23. þ. latðeow se þe me ær lædde ða cirde he sona on þa.
24. hand 7 me ongan. on ðeone rodor.
25. swa sunne on wintra. ða wæron.

Page 428. 26. ðystrum abrodone. me. on. smyltes.
B. 27. þy he ða me on.
28. beforan þone. lengo. healfa 7 his.
29. heanes. gesewen. ða ongann. wund,igan (*1st hand*).
30. hwā wyt. ðam wealle eodon.
31. eahþyrel. uppastigennesse ó hwanum. ænige healfe. mihte.
32. myd. wyt. becomon. wealle ða. nyst ic (*junctim ?*).

C. W. 32. nyste.

O. 26. þystrum abrodene. me. smyltes.
27. þy he, þa on.
28. wel (e *out of* æ). lengeo.
29. heanesse æni. gesewen. ða. ic.. (2 *eras.*).
30. wyt to þan w,alle eodon. þy. ne ænig eaghþyrl.
31. ahwonon. ænige healfe. mihte.
32. þa. þam w,alle. instæpe (i *on eras. of* o).

Ca. 26. þā ðystrū abrodene. me. smyltes.
27. me. on openū.
28. weal.
29. gesewen. ða.
30. to þon wealle. þy. hī nænige eaghðyrl ne.
31. ahwonon. ænige healfe. mihte. þy. ðā wealle. wát.

Page 430. 1. hwylcere endebyrdnesse wyt wæron on ðære heanesse. þam
B. wealle.
2. ufan 7 þa. ðone. 7 ðone.

O. 1. hwylcre. wyt. þam w,all, ufanweardum.
2. þær.

Ca. 1. hwylcre. wealle ufanweardū.
2. þær ðone.

Page 430. 3. swetnesse full. blosma 7.

B. 4. swetnes. micelan swæcces 7 sona.
5. ealle þa ðystro (*p.* 419) 7 þa þystro (*sic*) 7 ða fulnessa þæs sweartan ofnes þe me ær þurh sweg aweg aflymde 7.
7. ða. geonscán þ. ealles ðæs dæges beorhtnesse oððe þære.
8, beorhtra.
9. þyssum. únríme gesamnunge. hwittra. fægerra. monige.
10. æþele gefeondra weredra. myd þi he ða me lædde.
11. betweoh. þa. gesæligra ge eac þara wereda. ongann. þenccan.
12. þ þ wære. ríce. oft ær secgan gehyrde 7 bodian.
13. andswarode. geþohte nis þis heofona ríce swa þu talast.

C. S. 5. ðurh seah aweg.
14. nis þis cwæþ he.

O. 3. blosmana 7.
4. wundriende swetnes. swęcces (*1st* c *on eras.*).
5. þa fúlnesse þæs þystran of.nes (e *eras.*) þe me ær þurhw,ogh (150[a]) onweg aflymde 7.
7. geondscean þ. beorhtnesse oððe þære.
8. sunnan wæs.
9. þyssum. hwittra. fægera.
10. setl ge.f,endra (1 *eras.*, o *above as shown*) we.roda (1 *eras.*) 7 blissendra. he þa me.
11. betweoh. þa. we.roda (1 *eras.*). þencean.
12. þuhte þ þ wære. þam ic oft ær gehyrde bodian 7 secgean þa 7swarode.
13. geþohte 7 cw̄. þis cw̄.
14. heofena. þu talast.

Ca. 3. fægrestan. blostma 7. wundriende swetnes. swæcces.
5. fullnessa þæs ðystran ofnes þe me ær ðurhsweógh onweg aflymede 7 swa mycel.
7. ða. geondscean þ. beorhtnesse oððe þære.
8. sunnan wæs.
9. þyssū. hwittra. fægera.
10. seld. weorada. blissendra. þy he ða me lædde betwih.
11. þa ðreatas. weroda. þencean.
12. ðuhte þ þ wære. ríce. þā. oft ær gehyrde bodian 7 secgan.
13. 7swarede. mínū geþohte 7 cw̄ nis ðis heofonan ríce.
14. talast.

Page 430. 15. þy. þa. forðgangende. wunenesse.

B. 16. unc maran gyfe. on.
18. þa swettestan stæfne godes lof singendra swylce eac (*p.* 420).
19. stówe. swæcces wæs.
20. þte seo swetnes ðe. byrigde. on þa. witgemetnesse.
22. gesewen swa eac swylce þ. beorhtnes ðæs.
23. on.
24. myd þy. ætwende ingangende beon ða sæmnunga.
25. ladteow. yldinge. eft wæs. gang cyrrende (d *out of* n).
26. me. þy sylfan wege þe. comon.

C. W. 18. swetestan.
25. eldenne.

O. 15. þy wit þa. forðgangende 7 ofer ferdon.
16. be,oran. gyfe.
17. on þære.
18. stefne gehyrde.
19. þære. wundurlices sw æc ces (*eras. of* i) onsended, wæs þætte seo swetnes.
20. b,rigde i *out of* e). þa wið .. met,nesse (2 *eras., of which 2nd was* e). æftran le,htes 7 be,rhtnesse.
21. medmycel gese, wen swa eac swylce.
22. be,rhtnes.
23. medmycel gesewen in þære stowe wynsūnesse (150b).
24. þy. ingangende beon. semninga.
25. ladteow. ylding,e eft wæs hī geond (ond *on eras.*) cyrrende.
26. me. þy sylfan wege þe we ær to coman.

Ca. 15. þy. forðgangende 7 oferférdon ðas wununesse.
16. gife.
17. ðonn̄. on þære.
18. þa swetnesse án stæfne gehyrde.
19. þære. mycel. swæcces onsended wæs þte seo swetnes ðe.
20. byrigde. wiðgemetnesse. æftran. medmycel gesewen on þære stówe wynsūnesse.
24. þy. ingangende beon. semninga.
25. latðeow gestód yldinge eft wæs his geond cyrrende.
26. me. þy sylfan wegge þe. tocoman.

Page 430. **B.**
27. þi ðe wyt þa. hweorfende wæron ða becomon wit to ðam. gewunenessum.
28. fægera cwæþ. tó. wastu. þas.
29. syn. ðu sceawodest. gesawe ða. him.
30. wát ic hwæt hi synt. ða cwæð he tó me seo denu þe ðu gesawe.
31. weallendum lygum (*p.* 421) 7 þam strangum 7 ðam þrosmum 7 þam cylum egeslice beon gefylled.
32. þ. on. syndon tó ádemenne. clænsigenne þara.
33. sawla ða þe yldinge dydon heora synna to andettenne (*the mark over* la, *if* u, *is irregular*). betenne 7 ða mán þe hí fremedon.

C. W. 27. bliþran.

O.
27. þy wyt þa. hweorfende. þam. wunenessū.
28. þara hwitra. fægera cw̄. þu hwæt þa þing.
29. synd þe. gesawe 7swarade. him.
30. hie (e *on eras.*) cw̄ he seo dene þe þu gesawe weallendū lige 7 st,angum cylum. (r; gefylled)
31. beon, þ (gefylled *later hand*) is.
32. on þære syndon to ademanne and to clænsienne monna.
33. þe yldende wæran to ondettenne 7 to betenne (*last* 3 *words in margin*).

Ca.
27. þy. hweorfende. þā. wunenyssū þara.
28. fægera cw̄. wástu hwæt þa ðing.
29. synd. sceawodest 7 gesawe (*p.* 174) andswarede.
30. næse cw̄. wát. hi cw̄ he seo dene ðe ðu gesáwe weallendū ligū 7 þā strangū cylum.
32. þ. on þære syndon to ademanne. clænsianne monna.
33. yldende wæron. betanne.

Page 432. **B.**
1. hwæðere. nyhstan.
2. on. sylfan tíd. hreowe. lichaman.

O.
1. mán þe hi gefremedon. hwæþere. nyhstan on þa sylfan.
2. deaþes. hreowe. lichaman eodan.

Ca.
1. synna 7 þa mán ðe hi. hwæðere. nyhstan on þa sylfan tíd.
2. hreowe.

Page 432. **B.**

3. hwæðere forþam. hi. on.
4. sylfan. on. ríce.
5. benum 7 gebedum 7 ælmessum.
6. fæstenum. eallra. mæssesang gefultumað ꝥ hi.
7. wit þu ꝥ se fæmenda seað.
8. fúla. þe þu. ꝥ. tintregan. on þone.
9. hwylc swa æne syþe inn befealleð. ðonon on ecnesse.
10. ne bið. seo blosmberende stów (*p.* 422) þone on þære þe ðu ꝥ (*above this 1st line several upright dashes*).
11. fægeroste werod gesawe on þære beoð onfangene (*rest wanting*).
12. manna sawla ða ðe on.
13. worcum. lichaman gangað. hwæþere.
14. ꝥ hi. syn on. ríce.
15. þa hwæðere on. gesyhðe.

C. S.

7. se lig ferbærnda seaþ.

O.

3. hwæþere forþon. hie. on.
4. sylfan. on. heofena.
5. monna. ælmessan.
6. swiþust mæssesang. þæt hi (t *on eras.*).
7. þu ꝥ. li,g fǽm . ęnda (b ? *eras.*).
8. þu. þone.
9. hwylc swa æne. on befealleð. þonon on ecnesse.
10. se,o blostm(151a)berende. þonne on þære þe þu ꝥ fægereste werod on geogeðhadnesse.
12. ꝥ. on. onfangenne. þa þe.
13. weorcum. lichaman gángað (*2nd* a *out of* e). hwæþere.
14. ꝥ hi. synd on. ge,læ dde.
15. þa hwæþere on. gesyhðe.

Ca.

3. eodan ða hwæðere forþon. hi. on ðā sylfan.
4. on. dæg. ríce.
5. monna. ælmessan.
6. swiðost mæssesang gefultumað ꝥ hi.
7. ꝥ. ligfæmbenda.
8. fúla. ꝥ. þone.
9. hwylc swa æne. on befeallað. ðonon on ecnesse.
10. seo blosmbærende stów on þære ðe þu ꝥ fægereste.
11. on geoguðhadnesse.
12. ꝥ. on þære. onfangene.
13. gódū weorcū. hwæðere.
14. ꝥ hi. synd on.
15. þa hwæðere on. gesyhðe. geféan.

Page 432. 16. rices inn gangaþ forðon swylce swa. eallum.

B. 17. weorce. on geþohte. þæs þe hi. lichaman.
18. gangaþ hi. hefonlican rice. rices neaweste.
19. seo. þæne. þæs sanges. þy.
20. swæcce ðære swetnesse ðe ðu gehyrdest. ða.
21. gesawe. ðu þonne. forðon scealt to lichaman.
22. betwyh. lifian. þeawas word on.
23. on bylewytnesse. healdan.
24. ðonne. betwyh. blis(*p.* 423)sigendan.
25. werod. þe þu. nyh^{s}t.
26. sceawodest 7. tíd fram þe.
27. ðam. þ dyde þ. geacsigan.

C. 19. weorþan sanges **S.**
20. beorhtnesse **W.**
21. ðu nu scealt **S.**
22. eft beon in mannum **S.**

O. 16. ingangaþ forþon. hwylce swa on eallū.
17. w^{e}orce 7 on geþohte. þæs þe, of^{hi} lichaman gangaþ.
18. þam. þæs. neaweste.
19. seo. þu. þæs wéþan sanges. þy.
20. sw^{æc}.ce (*eras. of* i). swetnesse gehyrdest.
21. gesawe. þu þonne forþon. lichaman.
22. betwyh. .mannum (1 *eras.*) lifigean. þu þine.
23. on. on bylewytnesse. healdan.
24. þonne. æf^{ter}..(2 *eras.*) deaþe. wununesse. betwyh þa.
25. weorod. þe þu. nyhst (n *out of* h).
26. 7. þu þá. fram þe.
27. þon. þ. þ. geacsian. hwæt,^{ic}. þe don sceolde.

Ca. 16. ingangaþ. swa swylce swa on.
17. weorce 7 on geþohte. þæs ðe hi.
18. gangaþ. þā. ríce To (t *unusual form*) þæs. neawiste.
19. seo. ðær þu þone. þæs swétan sanges. þy swæcce.
20. swetnesse gehyrdest 7 þa leohtnesse þæs.
21. gesáwe. ðonn̄ forðon nu.
22. 7 betweoh mannū. lifian. þu þine. ðeawas.
23. ðin. on rihtwisnesse 7 on bylehwitnesse. healdan wylt ponn̄.
24. æft̄. wununesse. blissigendra werod.
25. þe ðu. nyhst.
26. sceawodest 7. wíte. tíd frā þe gewát.
27. þon. þ dyde þ. geacsigan.

Page 432. 28. gedon beon sceolde. þy he me to cwæþ þ. lichaman.
B. 29. sceolde. ic þ swyðe onscunigende.
30. forðam. lustfullode ðære.
31. þe. gemanan.
32. þe ic þære. sceawode. hwæþere. ladteow.

O. 28. þy he þa. þ. lichaman. sceolde. ic þ swiðe onscunnienne.
30. forþon. lustfulliende wæs (*later in margin*) (151b) þære.
31. þe ic þær. gemanan.
32. þe ic on þære. hwæþere minne ladteow.

Ca. 28. ðe dón sceolde. þy he ðа to, cw̄ (me) þ.
29. sceolde ða. ic þ swiðe onscuniende.
30. lustfulliend þære. swetnesse (*hardly 1st hand*) (wæs).
31. þær. ðæra gemánan.
32. þe. þære. sceawode. hwæðere. latðeow.

Page 434. 1. nahtes biddan ac nu betwyh. þing.
B. 2. hwylcere endebyrdnesse. me su seo . betwyh mannū (*after* seo *vertical stroke eras.*).
4. þas þing. oðre ða ðe. drihtnes.
5. mannum æghwæðer swengum. lifes ungemyndum secgan.
6. ac þam. oððe. tintregan. oððe.

O. 1. owihtes. ac nu betwih þas þing, (ic) ne wat hwilcre endebyrdnesse.
2. me. betwyh mannum lyfigean.
4. þas þing. oþre þa þe. nalæs ænigū (ænig *on eras.*) mannum á hwær (á *by eras. out of* æ) (sleácū) swongrum.
5. lifes úngymendran secgean.
6. ac þam ánū . (*eras. of* 1) þa þe oþþe (*2nd* þ *on eras.*). eges (s *later in margin*) tintrego. oððe.

Ca. 1. owihtes. ac. betwih þas ðing ic ne wat hwylcere endebyrdnesse.
2. me. mannū lifian.
4. ðas þing. oðre þa ðe. drihtnes wér. nalæs eallū monnū æghwær swongrium.
5. lifes ungemyndū secgan.
6. ac þā anū þa ðe for. tintrego. oððe.

Page 434. **B.**
7. myd. ðara ecra gyfena lustfulludun þam (*p.* 424).
8. arfæstre. þa ðing. secgan. sum mæssepreost munuchades.
9. on neahnesse his,ýtan (*corrector*). ðæs nama.
10. hámgels. hád ,mid (*corrector*). dædum emlice. Se.
11. on hibernia þam iglande ðære ytemestan yldo. on ancorlife.
12. medmiclum hlafe 7 wætere awreðede; þæs gelomlice (*the semicolon and dot under æ in corrector's ink*).
13. inngangende. ylcan. hys geornfulnesse fram.
14. hym gehyrde hwilce ðing he.
15. lichaman ongyrwed. onwrigenesse. segene 7 eac.
16. ða feawa þe. ure cyððe becomon. sæde.
17. ealdfryðe þam. on halgum gewritum se.

C. W.
10. hamgels.
16. usse.

O.
7. gyfena (y *on eras. of* 2, e *on eras.*) lustfulledon þam.
8. arfæstnesse. þa. cyþan 7 secgean.
9. on nehnesse (1*st* e *out of* i). cytan eardiende. nama.
10. hamgyls 7 þone had.
11. on hibernia þam ealande. ytemestan yldo. on.
12. medmiclū. c,alde wætere awreþede ðes gelomlice.
13. ingangende. þā ylcan. frigenesse.
14. hī gehyrde ,hwilc, þing þe (ge *and* e *later*). þa.
15. lichaman ongyrwed. onwrignesse 7 gesægena.
16. þa fea þe. writan to ure cyððe becoman sæde.
17. gesyhþe ea,dfriðe þam. on halgum gewritum.

Ca.
7. eccra gifena. þā.
8. arfæstnesse. þa ðing. wæssū (*mark like capital* t *before this, indicating paragraph ?*).
9. munuc (*p.* 175). on nehnesse. cytan. nama.
10. hamgels. hád. godū.
11. on hibernia þā. ytemestan yldo. on.
12. medmiclū. cealde wætere. awreðede ðes.
13. ingangende. þā ylcan. ðurh. frigenesse frā hī gehyrde hwylce þing he.
14. þa.
15. ongyrwed. ðæs onwrigenesse 7 gesægena.
16. þa fea ðe. writan. ure cyððe becomon sæde.
17. ealdfriðe þā on halgū gewritū.
18. 7 geornfullice.

Page 434. 19. hym gehered. þ. þ gemyngode.
B. 20. béne (*accent ?*). on munuchád. 7 ðonne.
21. cyning in. lan(*p.* 425)des. þ. hī.
22. gangende. þ. sage gehyran. On ðam.
23. on þa tíd æfæstes. gemetfæstes abbod.
24. aðelwold. eft æfter ðam þ bissceopseld.
25. dædum hys. lindesfarona éa sette 7.
27. onfeng. mann on þam ylcan. digle.
28. mihte freollice on.
29. scyppende hýran. þeowian. 7. sylfe stow ofer. þæs.
30. streames ryne. gesett. (*above the point a horizontal stroke*).
31. lichaman. þ he gelome ut on þone striem. þær.
32. on sealmsange. on. stód. wunode hwilū.

C. W. 27. deahle.

O. 19. gehy(152[a])red þ he on þ gemyngade.
20. ingedon (i *on eras. of* o). on munuchad bescoren (r *out of* p) 7 þonne.
21. cyning on þa. þæs landes. þ.
22. gangende þ. gesægena gehyran on þam.
23. on þa tid æfestes .... (*eras.*) 7 gemetfæstes, (*sic, later*). liues
24. aþelwold. se eft æfter þan þ bysceopsetl efenwyrðū (u *out of* e).
25. þære cyricean. lindesfarena.
27. on , . feng (1 *eras.*). man on þam ylcan. digle.
28. wunanesse þ. þær mihte freo .. lice (ls *eras.*) on singalū.
29. scyppendes herigean 7 þeowian 7 forþon. sylfe stow, on of . r, e
þæs (*corrections in hand of line* 23 liues). þære.
31. lichaman clæsnunge þ. on þone. þær.
32. on sealmsange 7 on. awunade.

Ca. 19. frā hī gehyred þ. on þ gemyn e . gade mynst.
20. béne ingedón. 7 on. 7 þonn̄ se.
21. on þa. landes becóm þ. hī gangende þ.
22. gesægena gehyran on þā.
23. on. tíd. gemetfæstes abb.
24. æþelwold. se eft æft̄ þon þ b setl efenwyrðe dædū.
25. cyricean. lindesfarena. sæt.
27. onfeng. man on þā ylcan. digle stowe 7 wunanesse þ.
28. mihte freoslice on singalū gebedū.
29. scyppend herian 7 ðeowian 7. sylfe stow . (t *eras.*) ofer þæs.
31. þ. on þone.
32. on sealmsange 7 on gebedū. awunode hwilū.

Page 436. **B.**

1. midde. hine on ðam.
2. secncte (*sic*). dyfde. lange swa. gesewen wæs 7 he hit aræfnan.
3. mih(*p.* 426)te. þonne. ðanon gangende. lande. he his ða hrægl 7 ða.
4. cealdan gedrigan wolde ær hí of his sylfes.
5. lichaman gewearmedon. ádrugedon. þy he on wintres tíde.
6. hyne. ðam. healfbrocenra ísa. sylfa.
7. gescænde þ. on þā. tó.
8. oððe hine. besencenne. Cwædon. menn. ða þe þ.
9. þ ðæs.
10. þ þu. cyles áræfnan.
11. miht . ða andswarode. bilewitlice. forðon he. bilewitre gleawnesse.

C. W.

5. sticce hlaf brocenra hisa (*sic*).

O.

1. midde. ðone swe,ran. hine on þam.
2. sencte 7 dýfde. lange swa he gesewen. þ aræfnan mihte.
3. þonne he þanon gangende he his þa wætan.
4. hrægl (*g small and squeezed*). cealdan asettan. oððæt hi of.
5. lichaman gewearmedon. þy he on wintres.
6. hine flowende þam sticcū healfbrocenra ísa þa he sylfa.
7. gescænde þ. on þam.
8. stonde,ne oððe hine to besencenne. þa þe þ.
9. þ. (152b) broþor. þ.
10. þ þu. cyles ænige rihte.
11. miht . (1 *eras.*) 7swarode. bylwytlice forþon he. bylwytre g,eaunesse.

Ca.

1. midde sídan hwilū. hine on þā.
2. sencte 7 dyfde. lange swa. gesewen. þ he aræfnan mihte.
3. ðonn̄. ðanon gangende. he his ða wætan hrægel.
4. cealdan asettan wolde oððæt hi of.
5. gewearmedon. þy he on wintres.
6. hine flowende þā styccū healfbrocenra isa þa he sylfa.
7. gescænde þ. stowe hæfde on þā.
8. stondenne hine to besencannę. hī. þa ðe þ.
9. þ ðæs.
10. þ. miclum reðnesse cyles ænige rihte.
11. miht 7swarede. bilehwitlice forðon he. bylehwitre gleawnesse.

Page 436. 12. mann 7 he. cealdran. 7.
B. 13. ðī hi. þ is. þ þu. reðe forhæfdnesse.
14. ða andswarode he 7 cwæð.
15. reþran. his gerecenesse of.
16. úngeswencedlicum. góda.
17. (*p.* 427) lichaman. betwyh dæghwamlico fæstenne swencte.
18. monigra manna ge mi, wordum ge mid his (1*st hand*). bysene.
19. hæle.
20. Ngean (*space for* O). ðissum. mann on myrcna lande ðæs.
21. gesyhðe andweard nales drohtung. lif magenum menn sæde ne.
22. sylfum bricsode. on cenredes. myrcna cyninges.
23. æþelrede. feng. wer on læwedum háde.

O. 12. man 7 cw̄ c,aldran. 7.
13. hi. þ þæt is wundur þ þu. reþe forhæfdnesse.
14. 7swarode he heardran. reþran. oððene (*sic*) dæg. gecignesse of mid,angearde.
17. lichaman. betwyh dæghwamlicū fæste . ne (1 *eras.*) swencte.
18. monigū. on wordū. bysene.
20. Ongen (e *out of* æ) þyssum. sū man on myrcna lande þes gesyhþe.
21. nalæs. drohtunge. monigum.
22. sylfum bricsade. on cénredes tidū myrcna (y *on eras.*) cyninges.
23. æþelrede. feng. wer on læwedum.

Ca. 12. mán cw̄ he cealdran. 7.
13. þy hi cwædon þ þ. þ þu. reðe forhæfednesse.
14. wylt 7swarede he heardran.
15. reðran. ðone. gecigednesse.
16. góda.
17. lichoman betwih dæghwæmlicū fæstene swencte.
18. monigū monnū. on wordū. bysene.
20. Ongean þyssū. man on myrcna lande.
21. gesyhðe. (*p.* 176) nalæs. drohtnunge. lif monegū mannū.
22. hī sylfū bricsade. t freomede on cenredes tidū myrcna cyninges.
23. æft æþelrede. ríce feng þ. wer wæs on læwedū hade ðæs cyninge (*sic*) þegn swa we magon secgan to bysne hu suman geongan læwedū men gelamp se ða forgifenan tide hreowsunge 7 to dædbote forseah se wæs anes cyninges þegn 7 hī leof 7weorð ac swa swyðe swa.

Page 436. 24. þegn. þære uttran.

B. 25. worul^{r}dlica (1*st hand*). cyninge. licigende.
26. gymeleasnesse. herenesse his sylfum mislicode.
27. þa manode. cining hine. þ. andette. bette.
28. mándæda. sæmnunga.
29. tíd. bóte. (*p.* 428) 7 þeah. manod.
30. hwæðere. þa ðe. hine lærde. Ac he.

C. 27. 7 bette *deest* **S.**
29. 30^{a} *begins* hreowe *and is complete.* þe. gemonad.
30. hwæþere. þa. þa þe he hine.

O. 24. þegn (*out of* þen) swa we magan secgan to bysene hu su . man (m *eras.*) geongan læwedan men gelamp se þa forgyfenan tide hreowsunge 7 dædbote forseah se wæs anes cyn^{in},ges þegn (*out of* þen) 7 hī leof 7weorð ac swa swiðe swa. þære uttran.
25. w . oruldlicra (1 *eras.*). cynin^{c},ge. þære inlican (1*st* i *on eras.*).
26. gymeleasnesse. hereneſſ̄ (*below line, later*). sylfum.
27. manade se cyningc (c *squeezed*). hine. þ. bette.
28. synne 7 man . dęde (1 *eras., accent dubious*) ær þon þe he. semninga deaþes ealle tid.
29. 7 þeah (h *on eras.*) þe.
30. hwæþere. þa. þa þe he hine. 7.

Ca. 24. uttran.
25. woruldlicra. þā cyninge. swyðe. ðære gymeleasnesse.
26. herenesse hī sylfū.
27. manade. hine. þ. bette.
28. synne 7 mándæde. þon ðe. semninga da^{e}ðes.
29. tíd. bóte. 7. hwæðere. word þe he hine lærde ac.

Page 438. 1. hine gehet. yldra. hys.
B. 2. andetnesse dón.

C. 1. hine gehet. yldra.
2. andetnesse.

O. 1. hine gehet. þon^{n},e he yldra. hreowe . . . (and *eras.*) 7detnesse.

Ca. 1. hine gehét æftfyligendre. þonn̄. yldra.
2. andetnesse dón.

Page 438. 3. betweoh. þas. gestanden sæmnunga.

B. 4. on bedd gefeoll. grimmum sáre ongann þræsted beon.
5. cyning ingangende (nd *out of* m). him 7 hine trymede 7 lærde.
6. þ. gyta. andetnesse.
7. ær ðon þe he swulte forðon þe he hine lufude. þa andswarode he 7 cwæð þ.
8. ða gyta ne wolde. andettan. eft þonne he fram ðære úntrumnesse.
9. árise ðy læs. ætwíte. edwít.
10. geðofta þ. þæs deaþes ða ðing. ær.

C. 3. þas þing. semninga.
4. untrymnesse Ond. on. grimme. ongon þræsted beon ða.
5. cyning ingongende. hī forþon þe he hine.
6. hine. þa gena. oñd (o *small*).
7. ær þonþe. 7 cweð þ.
8. þa gena ne wolde. synne andettan ác. þonne he of þære.
9. arise þy læs. on.
10. hís geþoftan þ. þæs deaþes þa ðing. ær.

O. 3. þa betwyh þas þing. gestanden semninga.
4. untrymnesse. on bed gefeoll. grimme sare ongan þræsted beon þa wæs.
5. cyning ingangende. forþon þe he hi,ne lufade.
6. hine. þ he þa gena. 7 (*on eras.*) andetnesse.
7. ær þon þe. 7swarode he 7 cw̄ þ.
8. þa gena ne wolde. andettan. þonne he . (7 *eras.*) of þære untrumnesse arise þy (*no more*).
10. geþoftan þ. þæs deaþes þa. ær gedon ne wolde.

Ca. 3. ða æft þā betwih ðas þing. gestanden semninga.
4. untrūnesse. on bed. grīme sáre ongan þræsted beon þa.
5. cyning ingangende to hī forðon þe he hine swyðe.
6. hine. þ. gýt. andetnesse.
7. ðon ðe he. 7swarede he 7 cw̄ þ.
8. gýt ne wolde. andetan. þonn̄ he of þære untrūnesse arise þy.
9. hī.
10. his geþohta þ. þæs. þa ðing. ær gedón ne wolde.

Page 438. 11. dón. sylfum. gesewen. þ he.

B. 12. stranglice spræce. hæfde ac.
13. searwe. hyt. mid ðy (*p.* 429).
14. hefegode. cyning inneode to him 7 hine lærde ða clypode.
15. he earmlice to ðam cyninge 7 cwæð hwæt.
16. þu nu héra oððe to hwam cóme þu. miht þu.
17. nú. ænigne help me gefremman ða cwæð se.
18. cyning ne scealt ðu. þ þu tela.
19. þa cwæþ. wéde ic ná ac þa. inngewitnessa ic me geseo ætforan minon eagon ða befrægn.

C. 11. hiṁ. þ he.
12. st,onglice. ác.
13. ḡcyþed. seo lað swiðe. Ond hefigade.
14. cyning ineode. hine to niosiende.
15. cleopade.
16. woldestu nu oððe. þu nu hider forþon. þu.
17. þisne. cwæþ.
18. cyning hwy wilt þu la swa. þte þu tela.
19. cwæþ. wed ic ac þa. mec geseo.

O. 11. sylfum. gesewen. þ he heardlice 7 stran,lice.
12. ac. beswycen.
13. gecyþed. þy seo a,l.
14. cyning ineode. hine toneosiende (d *out of* n).
15. læranne ða cleopade. earmlic,e stefne.
16. þu nu oððe. þu nu. forþon ne miht þu.
17. þysne. geoce (geoc *op eras. in margin*). cw̄.
18. cyning ne wil . (*eras. of* e) þu la swa. þæt þu tela.
19. cw̄. wédic ac (*sic*). þa wyrstan. ge . seo (o *eras.*).

Ca. 11. ðuhte hī sylfū. hī gesewen. þ he.
12. stranglice spræce ac.
13. searwū. æft.
14. swyðe. hefegode. cyning ineode. hī hine to neosiènne.
15. læranne ða clypode.
16. þu nu oððe. þu nu. miht. me ofer.
17. cw̄.
18. cyning. ðu la swa. þ. teala.
19. cw̄. wéde. ac. wyrstan. me ic (m *partly eras. and line under* e).

Page 438. 20. hine. þ.
B. 21. þa cwæð he hwene ær þu cóme eodon on. tó.
22. menn fægere. 7 hi. oþer.
23. heafdum. bóc swiðe medmicele.
24. rædenne. bóc sceawode.
25. on writen ealle þa gód þe. ac.
26. swiþe feawa. namon hí. bóc.
27. nanwiht to ne.
28. cóm. sæmnunga. wered. gasta ða wæron. (*p.* 430) ongryslices andwlitan.

C. 20. Ond. minū eagū. fregn. hine. þ.
21. cwæþ he hwene ærþu. eodon in þis.
22. m̄ fægere. sæton. oþer. minū.
23. oþer. minū fotū (30[b] *complete, but very faint in parts*) þa . . . . . oðer (*illegible*). fægere.
24. ac swiþe. to . . . nne þa ic þa þa bóc sceawode.
25. ic þ . . awriten eall þa god þe. ac þa.
26. swiþe feawa. medmicele. namon hie. þa bóc.
27. nowiht.
28. semninga. weorud. gasta þa wæron ongrisenlice 7wlitaŋ Ond þis hus ge utan ḡ innan ymbsæton of þæm mæstan.

O. 20. habbe (e *on eras.*). hine. þ.
21. cw̄ he hwæne (a *of* æ *eras.*) ær þu. eodon on þis (153[b]).
22. iunge. fęgere. geseṭon. oþer.
23. oþer. oþer. fægere boc a . (c *eras.*) swiðe.
24. þa ic þa.
25. þær. eal þa god þe ic. ac þa.
26. swiþe (swi *small and squeezed*, s *in margin*, wi *on eras.*) feawa. namon hi. þa.
27. nowiht.
28. ða cō . (1 *eras.*) semninga. we . rod (o ? *eras.*). gasta þa wæron ongrislices 7wlitan 7 þis hus ge utan ge innan ymbsæton of mæstan.

Ca. 20. 7 fore (nū to) minū eagū. hine. þ.
21. cw̄ he hwene ær ðu. eodon on þis.
22. mé. iunge. fægere. minū.
23. minū fotū ða. fægere bóc ac swyðe.
24. þa bóc sceawode.
25. gemette. eall. gód þe. ac þa.
26. feawa. namon hi. ða bóc.
27. nowiht.
28. cóm. semninga. werod. gasta ða wæron ongrislices 7wlitan 7 þis.

Page 438. 29. hús innan 7 útan sittende gefylldon.

B. 31. ðystran ansyne 7 þam oðrum úngelic wæs he egeslicran hiwes 7 wæs on setle yldost be ðam me þuhte 7 ic geseah þ.
32. aldor wæs 7 beon sceolde.
33. áne bóc angryslicre. ormætre micelnesse 7 unaberendlicre.

C. 30. gefylde. hiora.
31. þeosterran onseones. oþrū. yldest Ond.
32. þuhte 7 gesewen wæs þ. ealdor.
33. bóc ongrysenlicre. unmættre micelnesse Ond lytelne.

O. 30. gefylde þa.
31. þystran onsyne .. (2 *eras.*, y *on eras.*). þam oþrum egeslicra. (1 *eras.*). yldest.
32. þuhte 7 gesewen wæs þe he. ealdor beon sceolde.
33. ongrislicre ansyne. micelnesse 7 lytestne.

Ca. 29. ge utan ge innan ymbsétan of.
31. (*p.* 177) þystran onsyne 7 þā oðrū egeslicra. yldest.
32. þuhte 7 gesewen. þ. ealdor. sceolde ða.
33. bóc ongrislicre ansyne. unmættre micelnesse 7 lytestne.

Page 440. 1. byrþenne. sealde hi ða. het me beforan rædan.

B. 2. myd. ic ða bóc rædan gehyrde þa mette.
3. hyre. atelicum sweotolice awriten ealle. mán.
4. þe. nalæs þ an þ. worde gedyde eac swylce eall þ.

C. 1. unábeorendlicre byrþenne. þa. het.
2. rædenne. þy ic þa þa bóc. þa. in.
3. hire sweartū stafū Ond atolicū sweotollice. eal þa man þa ic.
4. þ an þ. ón weorce oððe oń worde ác eac swilce þ.

O. 1. unaberendlicre byrþenne. þa. het.
2. þy ic þa boc. þa.
3. hyre. atollicum sweotollice. þa.
4. þe. nalæs þ. weorce (eorce *on eras.*) oððe on.

Ca. 1. unaberendlicre byrðenne. anū. het.
2. þy ic ða bóc. þa.
3. hire sweartū stafū 7 atollicū sweotollice. þa mán.
4. nalæs þ an þ. weorce oððe on worde ac eac swylce on þā medmæstan.

Page 440. 5. ðam midemestan geþohtum.

B. 6. ealle wæron þær. þa cwæþ. þara werigra.
7. fægeran mannum. beorhtum þe me wiðsæton.
8. hwam sitte git her. gyt. þ.
9. (*p.* 431) mann þa andswarodon hi 7 cwædon. secgað foþ him on 7 on.
10. geapunga eowerre nyðerrunge gelædæð. 7 mid þam cwyde instæpe hí.
11. fram. gesyhðe gewiton 7 þa arison twegen atolicra.
12. gasta 7. handseax. handum.
13. me. oþer on þ. on þa fét. 7 þa. nú. miclum tintregum.

C. 5. in. medemestan geþohte gesyngade.
6. eal þa wær..þær. Ond þa cwæþ se ealdor. werigra.
7. þæm fægeran. þæm beorhtū þe.
8. sitte ge. cuþlice. þ.
9. man Ondswar. don hie soþ. secgeað cwæþan oñfoþ hine Oñd in.
10. heapung. oñ þære niþerunge. þy cwide hie instæpe.
11. gewiton.
12. þara. handseax. handū.
13. me þa oþer on þ. oþer. Ond þa wunde. mid micle tintrego.

O. 5. ac eac swylce þ. þam medemestan geþohte gesyngade eall þa.
6. þæron (*junctim*). þa. ealldor. werigra.
7. þam fægeran. þā beorhtan (154[a]). þe.
8. sitte gyt. gyt cuðlice. þ.
9. man 7swarodon hi soð ge secgad (*last 4 words struck through in shiny ink, like darkened vermilion of illuminator*) cwæð he ac onfoð hine. on þa heapunge eowre niþrunge.
10. þy cwyde hie instæpe (i *on eras. of* o).
11. fram min: re (*stroke eras.*) gesyhþe gewyton 7.
12. þara atollra. handseax. handum.
13. me þa oþer on heafud oþer on. þa wunde. micle tintrego togædere snican in þa innoðas.

Ca. 6. eall þa wǽron þær on. þa cw̄ se ealdor. wérigra.
7. þā fægeran monnū. þā beorhtū þe.
8. To. sitte git hér. cuðelice. þ ðis.
9. man 7swaredon hi. secgað cw̄ he ac. hine 7 on þa.
t mid þissū wordū. hi
10. eowre niðerunge. þy cwide hi instæpe frā (*mark* t *and hand as* in 436, 22).
11. gewiton 7.
12. handseax. handa slogan me.
13. on. on fét. wunde. micle tintrega togædere snicað in þa innoðas.

Page 440. 14. togædere sniðað on ðone innoð. lichaman.

B. 15. þæs þe hi togædere. þonne. deoflu.
16. hwænne hi me gegripan magon. gelædan.
17. þa. mann ðus. ormodnesse sprecende. þa.
18. æfter þam on. 7 ða hreowe ðe he on.
19. tíde mid forgyfenum wæstme yldinge ða hé.
20. únderþeoded bútan. écnesse þrowaþ 7 þté he.
21. þ. úngelice bóc ætywan him 7 borene beon (*p.* 432). gódan.
22. oððe ða gálan forþon mid þære upplican.
23. ðætte we gemundon. þæt we ure.
24. ure. þisne. toflowene ac.
25. dóme ðæs. gehealdene. ús. on.
26. ætywede. oððe þurh. englas. oððe þurh.

C. 14. togædere snican in þa innoþas. Ond.
15. þæs þe hie togædere. þonne swylte ic (30[b] *ends*).
19. eac *deest* (*after* he) **S.**

O. 14. lichaman.
15. þæs þe hi togædere. þonne swylte. þa deoful.
16. hi me gegripan. lo . cum (*eras. of* c) gelædan.
17. þa he þa. ormodnesse sprecende. þa.
18. æfter. 7. þa.
mid se
19. tide, forgyfenes,. forylde dón.
te
20. underþeoded. on. deð 7 (*on eras.*) ðæt, he cw̄ þ.
21. berende beon. þa.
22. oððe. þa gálan forþon þ upplican.
23. þ. gemundan þ we ure dæde (æde *on eras.*).
24. ure geþohtas nalæs. þysne. on. ac.
25. gehealdene beon. on.
1
26. ætywde. oððe þurh þa. eng,as oððe þurh feond þ.

Ca. 15. þe hi togædere. þonn̄. þa deoflu gearwa.
16. hi me gegrípan. locū gelædan.
17. þa he. ormodnesse sprecende.
18. synnū 7 ða hreowe ðe he.
19. tíde. forgifenesse. forylde þa he eac witu.
20. on. deð 7 þte he cw̄ þ. béc hī berende beon ðurh.
22. oððe þurh. gálan forþon þ upplice stihtunge.
23. þ. gemundan þ we ure dæde 7 úre geþohtas nalæs.
24. þisne. on. toflowan ac.
5. ðæs. gehealdene beon. on.
6. ætywde. oððe ðurh. englas oððe þurh feond þ he cw̄ þ ærest.

Page 440. 27. fynd þ. þæt ærest þa fægeran béc.
B. 28. wlitigan englas. þa deofol sweartan englas brohton swiðe únmæte bóc þ.
30. tó óngytanne þ. on. yldo.
31. hwæthwega godes dyde þ he hwæþere eall ðurh.

C. W. 31. hwæthwugu.

O. 27. cw̄ þ ærest þa fægeran bec þa hwitan englas forðbrohte 7 æfter þon (154ᵇ) (*rest wanting*). swiþe medmicle 7 þa unmætan (*last* 3 *words struck through; cp. line* 9) þ is to ongytanne þ he on þære.
30. yldo.
31. hwylchwugu. dyde þa. hwæþere ealle þurh.

Ca. 27. fægeran béc þa hwitan.
28. forðbrohton. æfte̅ þon deoflu.
29. swyðe medmycle ðæt is to ongytanne þ he on.
30. yldo.
31. hwylchugu gód dyde þ he hwæðere eall þurh his unriht dæde mid þweorum lífe aðystrade 7 fordilgade (*cp.* 440, 10).

Page 442. 1. his únrihte dæde mid feorum limum lífe á þystrode 7 fordilgode ðær. þa. wiþ ðan gedwolan.
B. 2. cnihthades areccan wolde on geogoðháde 7 þa ðurh góde. fram. eagan ahweorfan ðonne he mihte þara.
4. geþeoded beon. sealm cwyð.
5. sunt (*p.* 433) et tecta sunt peccata. eadige þa þe. wonesse forlætað 7.

O. 1. his unriht . (e *eras.*) dyde 7 (*on eras.*) mid þweorum (þweo *on eras.*) life aþystrade 7 fordilgade. þa wið þon þa.
2. cnihthada (*final* a *on eras.*) gymde on geogoðhade 7 þa.
3. gode dyde fram. eagū a . h,yrfan þonne mihte he þara.
4. geþeoded beon. þam se sealm cwið. quorū.
5. & ce̅. eadige þa heora wonesse forlætene.

Ca. 1. wið ðon þa gedweolá.
2. cnihthada. gymde on geoguðhade. ðurh góde. frā. eagū ahwyrfan. mihte. þara.
4. ríme geþeoded beon. ðā se sealm cwið.
5. & cēra ða. eadige. wonessa forlætene.

Page 442. 6. þara synna þe hi mid bewerigene. ðis spell. geleornode.

B. 7. peohthelme þam arweorðam bisscope 7. ðære hælo gehyrde 7 leornode 7 hluttorlice awrát 7 sæde.

9. Ic (I *not completed*). sylfa. broðor þone. þ. i næfre þes naman.

10. ic genemnan mihte. gyf þ. bricsige.

11. þoñ wæs. gesett on. ac. hwæðere æþellice.

12. gelomlice. þam gebroðrum. ðam.

13. ealdormannum. hí hine manedon. þ.

14. gecyrde. clænsunga. þeah ðe he him hyran.

15. hwæðere. geþyldelice. fram. for.

16. nydþearfe his ytemestra weorca. syndriglice on. wel.

17. gelæred lufude he swiðe druncen(*p.* 434)nesse. manegum. únalýfednessum.

18. þæs sleacran. 7 he gewenede on. smiððan.

O. 6. þ . ara (e *eras.*) synna þe. geleornade frā.

7. þam. bysceope 7. þe. oððe gehyrde. sæde.

9. Ic sylfa cuþe. broþor þone. þ. ne cuþe.

10. þæs. þ. brice wæs.

11. wæs he geseted on æþelum. ac. hwæþere unæþelice.

12. gelomlice. þam broþrum. þam ealdormannū.

13. hi hine manodan. þ.

14. lifgecyrde. clænsunge. þeah þe he hi no (o *on eras.*) gehyran ne.

15. hwæþere. geþyldelice. fram. fore nydþearfe.

16. uttran w,orca. (e) syndriglice on smiðcræfte (155[a]) wel.

17. þeo,de. (wo) drucennesse. monigū oþrū unalyfednessum þæs sleacran.

18. 7. on. smiðð,. (an)

Ca. 6. synne bewrigene. ðis. geleornode frā.

7. þā arwurðan ƀ 7. þe. leornige oððe gehyrde.

8. awrát 7 sæde.

9. Ic sylfa cuþe. broðor þone. þ ic næfre.

10. þæs noma. þ. bryce wæs.

11. wæs he geseted on æðelū. ac. hwæðere (*p.* 178).

12. lifede. gelomlice frā þā broðrū. þā ealdormannū.

stowe þ hi hine manodon. þ.

14. geoyrde. clænsunge. þeah. ðe he hí no gehyran ne.

15. hwæðere. frā hī eallū araefnemd fore nydðearfe.

16. uttran. syndrilice on. well.

17. þeowode he swyðe. druncennesse. monigū oðrū unalyfednessum.

18. sleacan (r *very faint*). 7. gewunode on. smiððan. (r)

Page 442. 19. nihtes. on cyrican singan (*1st 13 letters on eras.*).
B. 20. ðam. gebroðrum.
21. gehýran ðanon. gelamp þ. menn.
22. cyrican. willsumlice mid eaðmedum ingangan.
23. sceal on (*before* s *eras. of* c). únwillsumlice genyðerod 7. **T.** *ends at* únwillsumlice. *Text from* **O.**
24. þæs mann. gestanden hefigere.
25. hefegode oðð þ. ðam. ða cigde.
26. ða gebroðor. tó. gnornigende. 7 genyðeredum.
27. gelíc ongann. satanas.
28. manncynnes. ðam. tintregan.
29. cwæþ. ðær. ðone ealdormann.

C. W. 27. satan.

O. 19. nihtes. licgean þonn̄. cyricean singan.
20. þam oþrū broþrum.
21. gehyran þonon hī gelamp þ. cweþan. þe. cyricean. willsumlice geeaðmoded ingangan.
23. nyde on. unwilsūlice.

Ca. 19. nihtes. licgean ðonn̄.
20. cyricean singan. þā oðrū broðrū. láre.
21. gehyran ðonon hī gelamp þ. cweþan.
22. wyle cyricean. unwilsūlice geniðerad.
24. gestanden.
25. hefigade. þā.
26. hét. broðru.
27. gelíc. hī. gesáwe. ðone.
28. þā grundū.
29. þ.

Page 444. 1. oþrū (*p.* 435) þe drihten hælende crist. be.
B. 2. legum gesealdne. on ðara neaweste þe cwæð wá mé.
3. earmum. gegearowode. écre forwyrde.
4. þa ða gebroðor. ongunnon.

O. 1. dryhten.
4. þa þis.

Ca. 1. ða. þā oðrū ða ðe drihtn̄. ofslogan.
2. hī wrecendū ligū gesealde. neawiste cw̄.
3. wá. gegearwode. eccre forlorenesse. ða broðru.
4. ongunnon.

Page 444. 5. ða gýta. gesett hys.

B. 6. ða andswarode (an *out of* nn).
7. nú geteohhod min líf. onwendenne. ðy.
8. dóm. þa he ða. spræc he ða bútan wegnesse.
9. gewát. bebyrged.
10. ðam. stowū. mann ne.
11. hine sealmas. furðon. eála.
12. miclum gesceáde. betweoh leohte 7 þystrum.
13. martyr 7 se eadega. þrowigende.
14. soðfæstnesse lufan geseah heofonas opene 7 geseah godes.
15. wuldor (*p.* 436). standedne. ða swiðran healfe.
16. ðyder. deaðe þyder. his modes eagan.
17. ær he his. he þe bliðelicor (*1st* i *on eras.*). þrowode. þon þe se (s *on eras.*).
18. smið þæs módes andetnesse þa his deaðe. geseah he eac swylce his sylfes tintrego 7 helle duru opene geseah he helle duru opene 7 geseah he helle tintrego 7 deofles nyðerunge.
20. úngesælignesse stowe 7 racetan betwyh.
21. þi. géowenedre hælo forwurde Ac.
22. mannum. ðas. ongeaton. forlét.

C. 16. modes eagan **W.**
21. her nu *deest* **S.**

O. 9. hælo (155[b]).

Ca. 5. ða gýt. lichoman.
7. tíd. líf. onwendenne.
8. geséo. dóm. ðus spræc þ he.
9. gewát. lichoma.
10. þā. stowū. ne dorste.
11. hine sælmas. furðon.
12. betwih. ðystre (e *imperfectly changed into* a).
13. 7 se. stephan'.
14. he geseah. opene 7 eac þ godes wundor þone.
15. on godes ða swiðran 7.
16. ðe. æft deaðe.
17. ði. ðrowode. þon ðés.
18. módes. deaðe nealæhte.
19. 7 geseah. niðerunge. æft fyligendra.
21. betwih swilce. ðy.
22. lifigendū monnū. ðas ðing ongyton. forlét.
23. forlorenesse. níwan.

Page 444. 24. mægðe. wíde.
B. 25. yldinge heora mándæda hreownesse don þ ic.
26. swylce wynsum forð sy on. úre.

C. 24. breotone **W.**
26. wiscu forð swa on **S.**

Ca. 24. mægðe. wíde.
25. yldinge. mándæda.
26. forð on.

Page 446. 1. A (*space for* þ). wintrum 7 fif wintrum.
B. 2. drihtenlican. þte ealdfriþ norðhymbra.
3. wint̄. ríces buton an ða gyt næs gefylled þa.
4. to ðam ríce. þ.
5. ríce hæfde. endlufon. ðysses. ríce foreweardum.
6. fórðferde (fo *partly on eras.; part of cross stroke seen*). west-seaxena bisscop. þam. lífe leorde wæs.
7. gód. wér. ðæt biscoplice líf mærlice. beéode inn.
8. mægena eall swa he gelæred wæs.
9. ðam biscope. peohthelm. arweorða.
10. biscop. aldelme. æfterfylgendra. tíd ða gyta.
11. in ðære. bisscop. for.
12. earnunge halignesse wundra manega hælo gefremede.
13. 7 ðære. menn. moldan (*p.* 438).

C. S. 5. he hæfde.

O. 3. wintra (156[a]).

Ca. 1. (*p.* 179) Ða. æft̄. wintrū 7. æft̄.
2. drihtenlican. norðanhymbra.
3. XX. án. gyt.
4. ósred. VIII wintra. þ.
5. rice hæfde. wintra. ðisses. ríce.
6. þ. þā.
7. gód wer. þ biscoplice líf 7 láre má.
8. mægna.
9. þā þ. arwurða þ.
10. eadhelme. æftfyligende. micele tíd. gét.
11. ðære. þ forðféred. for.
12. wundorhælo gefremede.
13. on þære. gewunalice ða. adlū 7 untrūnessū.

Page 446. 14. úntrumnessum. mid beorh(t)nesse (*the* t *is smudged out*).
B. 15. ðæs. manegum untrumum menn 7.
16. gelamp. ðære.
17. ðæræ. seaþ. þa he ða.
18. bissceopdóm þære. bisscopscíra. gyt.
20. aldelme þær he fewer gear.
21. cyriclicum. genihtsūlice. ðæs. þte aldelm. ða gyta.
22. aþb ðæs.
23. nemnað aldelmes burh.
24. awrát. bóc. seo,nes (*1st hand ?*).
25. gedwolan þé hi. eastron. wurþedon. tíde.
26. oðer manig ða ðe ciriclican.

C. 20. fromlice fore wæs **S.**
23. Maldulfes **W.**
26. ciriclian (*sic*) **W.**

O. 18. mægþe.
22. þa gena wæs (156b).

Ca. 14. wæt' sendan. byrignesse.
15. wætres. untrumū.
16. neatū. gelamp. gelomlicum.
17. ðære. ðær. mycel. þa he ða.
18. biscopdom ðære. þ scíre.
19. oðer. a he gýt to dæg.
20. ealdelme. feower gear frōlice heold 7 fore wæs.
21. cyriclicū wisū. genihtsūlice.
22. ealdelm. ða gyt.
23. maldmes burh.
24. æðele. ðeode. sinoðæs.
25. weorðedon.
26. oðer monig ða. cnican. wiðerweard.

Page 448. 1. bṛytta (*p.* 439). westseaxum underþeodde wæron.
B. 2. ðara drihtenlica eastrena. mid þære.

O. 1. underþeodde.

Ca. 1. ðe westseaxū underþeodde.
2. weorðunge þære drihtlican.

Page 448. 3. bóca.

B. 4. ðа. sedulium twyfealde.
5. meter uersum asang 7 árædde 7 spræce gesette.
6. manige oðre. æghwanon.
7. he on.
8. gewrita þa he ða (*rest wanting*).
9. for. biscophád. gyt.
10. tó. cwæð. ys. mann.
11. gewritum. ðyssum mannum. biscophád.
12. þenigendum. sinoðe gesett. þætte suðseaxena.
13. ænne bisscop. 7 biscopsetl. leodū.
14. belumpon. belumpon (*sic*). ær tó (*p.* 440) wintceastre bisscopscíre. dæníel.
15. bisscop fóre. ða. him ærest to bisscope gehalgod. ealdbyryht.
16. aƀƀ. eadegan. willferðes biscpes.
17. æt seolesigge. ða feng.
18. ðære biscopþenunge. ða æfter únmanegū gearum.
19. ðissum. bisscophád. siððan fela geara.
20. blan.

C. S. 4. geteah *&c. ad* virginitate *desunt.*
7. 7 wæs he ge on wordum.

O. 14. bysceopscire.
16. eadi(157ª)gan.

Ca. 3. ƚeornunga þissa boca 7 þá on bysne.
5. meterfersū. gelæredre. wrát.
6. monig oðru. æghwanon.
7. on ge wordū.
8. ða he ða.
9. for. ðone ƀ hád. gýt.
10. dæg. cw̄.
11. halgū. well. ðissū. ƀ had.
12. þeniende. synoðe.
13. ƀ 7 aƀƀ setl. leodū.
14. belumpon. ƀ scíre. ðe.
15. ƀ. ða. bisceope. gehalgod.
16. aƀƀ. wilfriðes ƀ.
17. ða.
18. ƀ ðeninge. æft monigū.
19. þissū. ƀ had. feola.

Page 448. **B.**
21. ÞA (Þ *sketched with point only*). wæs ðy. ríces þte
cenred sume tíde fore wæs (*rest wanting*).
22. æþellicor þone anwald.
23. ríces forlét forðon. cóm tó. ðær scare.
24. tidum. pápan.
25. fæstenum.
26. áwunode. ðæne. dæg ða wæs æfter him on myrcna lande ceolred.
27. se æfter ðam cenre(*p.* 441)de.
28. him tó. eastseaxena.

Ca.
21. (*p.* 180) Wæs.
sume tide
22. ríce æþelice fore. micelre æðelicor.
23. forlét forðon. ðær sceare.
24. ðæs.
25. gebedū. ælmesdædū.
26. awunode. ða. æft.
27. æðelredes. ær cenrede.
28. éac. róme.

Page 450. **B.**
1. ðæs. gemyngodon. óffa.
2. geogoðe mann willsumlice. ealre hys.
3. ðeode. ríce. hæbbenne.
4. willsumnesse módes. ðam. forlét. wíf.
5. lufon.
6. ðissum life. hundteontigfealdlíce. onfeng.
7. worulde éce líf. ðæs. róme. ðam.
8. scare. múnuchade. líf geendede.
9. gesihðe. heofonum becóm.

O.
5. 7 *before* magas *afterthought.*
8. lif wæs (157[b]).

Ca.
1. ðæs. gemynegodan.
iu
2. ðæs. gemynegodan. ,guðe.
3. léof. ríce. gerislicre willsūnesse.
4. þā. forlét. wíf.
5. eðel.
6. þyssū.
halgum
7. worulde ece líf. ðæs. cóm. þā stowū sceare.
8. líf.
9. gesyhðe. becō ða.

Page 450. 10. móde. willnode.
B. 11. geare ðe. brytene forleton.
12. bisscop. halega willferð. feowertigum wintrum.
13. onfangenan bisscophádes þone (*p.* 442).
14. mægðe. geciged. inundalum.
15. to his mynstre.
16. þ is gecweden in hreopum. gerysenre áre swa. mærum.
17. biscope ón. cyrican. bebyrged.
18. þyses biscopes. stale foreweardum. feawum.
19. wordū gemyngian þa ðing þe. him gedone.
20. gleawnesse. ða ylde. þeawum wæs.
21. gemætfæstlice. ymbsceawendlice.
22. eallum. þ. gewyrhtum. ealdormannum.
23. lufod 7 gearweorðod. án. sylfū.
24. ða. minsterlíf.
25. forebær. gelufude. sæde 7 his meder ær he.
26. heofonlicū (*p.* 443).
27. lustas geþafode. gefultumode. hin het (*1st hand*).
28. ðam halwendū ongunnenessum georne befulge. com. hraðe.

O. 15. ofer gemære on his gemære (o. h. g. *struck through*).
18. þyses.
23. hī.
27. lustum (158[a])

Ca. 10. þis sohte. wilnade.
11. ða ðy ilcan geare. ðas. forlætan.
12. b. æft XLV. ðæs.
13. onfongena b hades ðone.
14. mægðe. in undalū. lichoma.
15. gedón. mynst.
16. on hripū. æft. myclū b.
17. aples.
18. þisses b. sculan. feawū.
19. gemynegian. ðe. hī gedóne.
20. gleaunesse. ðeawū.
22. þingū. þ. frā.
23. lufan. arwurðod. án óf hī sylfū þe he.
24. XIIII wint. mynst líf þā.
25. weoruldlif forbær. gelufode. ðe he þa þ.
26. forðon. heofonlicū lustū.
27. geðafode. gefultmade And. hét.
28. ðam. ongynnessū. com. hraðe.

Page 450. 29. lindessarona (*sic*) éa. ðær in. gesealde ðam munecum.
B. 30. þá ongann. dón þa ðing þe he.

C. S. 30. ongin leornade ða ðe.

Ca. 29. éa. syl,ne. ðeowdom.
30. dón. ðe.

Page 452. 1. þ belumpon. ðære. árfæstnesse.
B. 2. forðon. scearpere glæawnesse.
3. geleornode. fela bóca. hwæðere þa gyta.
4. scare.
5. ðam mægenum eaðmodnesse 7 hyrsumnesse. nahte.
6. gnedra. forðam ege fram. wítum. efenaldum.
7. lufod. þy þe he þa. géar. ðam.
8. ongeat. geonga.
9. þ ne wæs þ fullfremed se weg. him scottum.
10. ða. (*p.* 444) on his móde.
11. tó. ðær. cyriclice þeawas æt ðam.
12. selde. wáron.
13. ða ðam gebroðrum. ða.
14. foresetnesse. speonon. ða fóre.

C. 4. ðam ða ðe **S.**
6. weotum **W.**

Ca. 1. belūpon. ðære mynstlican.
2. forðon.
3. geleornode. feola oðra. hwæðere.
4. gýt. hwæðere. ðam þe on sceare.
5. ðā mægnū eadmodnesse. hyrsūnesse. ðon læssa wæs forðon.
6. frā þā witū. frā.
7. ðy he ða. gear. ðam.
8. (*p.* 181) ða ongeat. iunga styccemælum.
9. fulfremed. mægna.
10. frā. séd. ða.
11. róme. ðær.
12. mynstþeawas. þā.
13. ðy. broðrū.
14. foresetnesse. spéonnan. lærdan. ða fóre ðurhtuge.

Page 452. 15. móde. hraðe cóm tó.

B. 16. cwéne forðon. hyre. hyre geðeahte.
17. gedón. geðeoded.
18. sæde ða hyre hys lust 7 his. ðæt.
19. ðara. was. cwén.
20. lustfulligende ðære. foresetnesse. geongan.
21. hine ða. cen,lande. eorcenbryhte.
22. arweorðlice. tó róme sende.
23. tíde ða in centlande. ðone arcebiscophád.
24. án. discipulum. eadegan (*p.* 445) scī.
25. cyriclicum. intimbred. ðy.
26. ða. geonga sum. wunigende. him. ða.
27. leornode. ðær.
28. þyder. ða. tíd oðer geong mann.
29. bisscop. he æþelre gebyrdo on angelþeode.
30. ðæs. gemyngodon.
31. róme gesecan ðysses mannes. ða.

C. W. 20. geongan.
26. geonga.

O. 15. þa hraþe.
16. 7 mid (158[b]).
24. dyscipulū.
30. gemyngedon.

Ca. 15. he ða hraðe cóm.
16. eanflæde. forðon. geðeahte.
17. mynst gedón.
18. sæde. ða. ða.
19. apla. cwén. ðære godan foresetnesse.
21. ða. þā.
22. hire. suna.
23. ðære. ðær. honori'. arceb hád.
24. án. gregorií.
25. wér. cyriclieū wisū.
26. ða. cwíces.
27. ðing ðe.
28. ða. tíd oðer.
29. biscop. benedict'. æðelre.
30. angelþeode ðæs. gemynegodan.
31. ðisses mannes. geférscipe. wilfrið.

Page 454. **B.**

1. geþeodde 7 bebead. hine (*out of original* him *by 1st hand*).
2. ða. lugdunum cómon.
3. biscope. fromlice.
4. ða ongann. bisscop. geongan.
5. snytero. andwlitan fægernesse his dæda gestæððignesse.
6. geþohtes. forþon ealle.
7. þing (*p.* 446). forgeaf.
8. swa he hi mid him hæfde.
9. healdenne. reccenne.
10. micelne. him. æþele fæmnan.
11. wífe. symle in.
12. ðancode. him. ðære arfæstnesse ðe. him.
13. he ða elþeodig. 7 he him andswarode þ. líf swyðo lufude 7 cure.
14. woruldlíf. forðon.
15. ánforlété. faran wolde þa he ða. biscop.
16. ða. ladteowe. 7 þær hine wel.
17. þoñ he to. eft hwurfan.
18. to him eft cóme 7 he hine ham wel scyrpan wolde (an *out of* te, e *washed out*). cóm. tó.

C. W. S. 10. æþele fæmnan.

O.

12. arfæstnesse.
13. oþer.
18. well (*out of* will).

Ca.

1. bebéad. róme. ðy.
2. gehæfd frā.
3. b benedict' ðone ongunnenon. frālice.
4. róme. þ. ðæs.
5. snyttro. wíslicra wórda. andwlitan.
6. gestæððinesse. geðohta. hī.
7. ðing. hæfde ðearfe. geférū.
8. hī.
9. hī. healdenne.
10. micelne. fæmne.
12. ðancode. ðære arfæstnesse.
13. ðy. ælþeodig. hī andswarede þ. líf má.
14. lufode þonñ. woruldlíf. forðon. eðelturf forlét.
15. róme féran. ða se þ.
16. latðeowe. róme. well.
17. hét þonñ.
18. cóme. wél hám. cóm. róme.

Page 454. 19. on gebedū. smeagunge. wisena (*p.* 447). in.
B. 20. móde. þeowigende.
21. becóm. tó freondscype. ðæs.
22. papan archidiacones.
23. ðæs. ðæs lareowdóme.
24. geleornode cristes feower béc.
25. monige oðre ða ðe. ciriclicum þeodscipum ðe.
26. his ðeodscype geleornian ne mihte on his eðle. æghwæðer.
27. béc ge láre sealde. ðy fela monða. gesælegum.
28. læswum. abysgod. ríce.
29. daluino ðam biscope. him.
30. wunigende. fram.

C. 22. weota **W.**
28. geleafum geornlice **S.**

O. 26. his (159ᵇ).

Ca. 19. wísena.
20. dæg(*p.* 182)hwālice. ðeowiende.
21. becóm.
22. bonefacius.
23. geðeahtere.
24. geleornode IIII. béc. eastræna.
25. monige oðre. ðe belūpon. cyriclicū þeodscipū.
26. eðle. hī æghwæðer.
27. béc. ða feola monða. ðā gesæligū.
28. ríce. þā þ. III winī mid hī wæs. besceoren (*dot under* e). hī.

Page 456. 1. hæfed. þ. him.
B. 2. gedón ac he hwæþere. mihte (*p.* 448). bisscop.
3. wælhreowum. wæs swiðor gehealden.
4. angelðeode tó bisceope þa. baldhild (1*st hand, original ink*). cwén micel.

C. W. 4. balthild.

Ca. 1. micelre. hæfed. þ he ðohte.
2. gedón. hwæðere. þ.
3. wilfríð.
4. angelðeode. balthild seo cwén.

Page 456. 5. werod. biscop. ðа he ðа to ðære.

B. 6. gelæded. him man. þ heafod ófáslean. fylgde him.
7. willfrið. handþegn. willnode þæt he moste mid him.
8. þeah se bisscop. swiðe belóh. Ac.
9. ðæs ðe. cweleras. ða elðeodigne. óf.
10. angelðeode. áredon him ðá.
11. ðam bisscope þeah þ.
12. ða. brytene cóm. geðeodde.
13. ðæs. geleornode. symle.
14. godes cyriclum fylgde. lufude.
15. willfrið rihtgelyfedne. ða geaf.
16. sona X hida (*dots in* o *and in both* a's *; below, in margin,* ·X· hid, *brown ink, modern ?*). landes (*p.* 449). hī mynster 7 þrittig hida on.
18. ys cweden on hreopum. ða.
19. mynster to timbrigenne. mannum. ðe.
20. fylgdon. forðon ðe. þa him weox 7 seald . (*eras.*).

C. S. 10. ongle cynne. him noldon.
15. riht gelyfedne 7 wisne. onfand.

O. 15. (160[a]) 7 wisne.
i
18. seo,s.
19. þe scotta.

Ca. 5. weorud. ðone þ. ða.
mon
6. hī,. þ heafud. hī willfrið.
7. hondþeng. wilnade.
8. ðe. þ hī.
9. ðæs þe ða. ælþeodigne.
10. áredon. woldan.
11. ðy þ ðeah ðe.
12. ða. cóm. freondscipe.
13. geleornode. symle.
14. lufode. forðon.
15. wísne.
16. hī. híwisca. ðe is cweden.
17. æfṫ medmiclū. hī mynsṫ XXX híwisca.
18. geciged in hripū ða.
19. mynsṫ. timbrianne. monnū. ðe scotta.
20. forðon. æfṫ. þá hī wíc.

Page 456. 21. má. ðære. gewítan þon. woldon.
B. 22. oðere. þeawas onfón.
23. ðære. cyrican. 7 ðære. forðon. ða.
24. ðam sealde þe he. þeodscipū.
25. ða tíd. ðæs.
26. willfrið. gehalgod. dam (*not crossed*).
27. ægelbryhte westseaxnea (*sic*) biscope ðæs. gemyngodon.
28. willnode se cyning þæt.
29. him syndriglice úntodæled, geferscypes (*corrector*) mæsse- (*p.* 450)preost.
30. nales.

O. 21. woldon.

Ca. 21. má. gewítan.
22. oðre. þeawas onfón æftˉ.
23. ðære. þære. forðon.
24. þā. ðone he. ðeodscipū.
25. þeawū geláredne. ða tíd.. ðæs.
26. wilfrið. mæssepreost gehalgod.
27. frā. þ þe we. gemynegodan.
28. mycelre.
29. arfæstnesse. syndriglice úntodælede geferscipe.
30. æftˉ miclū.

Page 458. 1. ríce. geðeahte. geðafunge osweos.
B. 2. man. biscope gehalgode. ðy. ða.
3. ·XXX·.
4. se ægelbryht. ða tíd. ðære. bisscop.
5. oðre. biscpas 7 he wæs.
6. 7 hine swiðe árweorðlice. ðenunge (ðenu *on eras.*).
7. gefylldon. þy þa gyta. sæ.

O. 5. endlufon (160b).

Ca. 1. ríce. geþeahte. geðafunge.
2. hī. bisceop gehalgode.
3. XXX.
4. tíd. þ.
5. mid ðon we. oðre XI biscopas. wæs XIIta (*p.* 183).
6. he. arwurðlice. ðenunge.
7. ða gýt. sæ.

Page 458. 8. oswćo. cyning. biscope.

B. 9. ðone halegan. gemyngodon.
10. cyrican. reccetende.
11. gewát. mynstre þ. on glæstinga igge (g *before* l *erased*). þa.
12. biscopscire. norðhymbra mægðe 7, ecgfriðes ríce ðæs (*corrector*).
13. wæs ða gyt þe he wæs ádrifen óf (*p.* 451). biscopscíre oðre biscpas (*not* 1*st hand*).
14. for him gehalgode wæron ðara we ær beforan gemyngodon.
15. ða. tó róme farende. ðam. pápan.
16. ðæs. scip éode ða astah westerne wind 7 bleow.
17. drifen. cóm upp. frysena.
18. 7 þær arweorðlice. fram elreordigum. fram (f *out of* p).
19. bodode.
20. manig ðusendo. soðfæstnesse. wæs intimbrigenne.
21. únsyfernesse (únsyf *on eras.*). aþwoh. fullwihtes.
22. baðe. þætte. willibrord (2*nd* i *doubtful*). bisscop micelre.

C. 10. styrende *deest* **S.**
11. in glastinga ea **W.**
19. aldgilse **W.**
22. ðeow 7 *deest* **S.**

O. 11. þa.
14. oþre.
17. drifen.
19. eadgylse.
21. fulwihte.

Ca. 8. ƀ.
9. gemynegodan.
10. III wint. ða. æfť.
11. gewát. mynsť scíre. éa.
12. ƀ scíre ealra norðanhymbra mægðe. æfť.
13. ecfriðes. ƀ scire.
14. ƀ for hī gehalgode þare. gemynegodan.
15. róme férende. ðā.
16. ðe. scip. astah þa bleow.
17. cō úp. frysena.
18. árwurðlice. onfongen. ðā ællreordū. frā eadgilse.
19. hī.
20. ðusendo.
21. frā unsyfernessū. fulluhte bæðe.
22. æfť. arwurða. þeow 7 ƀ.

Page 458. 23. willsumnesse. ærest þær ðone ongann.
B. 24. ðær. þi. ðe he gode.
25. gesæliglice. wunode.
26. (*p.* 452) cóm. ðæs. geondsoht befora (*sic*).
27. ðam pápan. biscopum. dóme. únscyldig.
28. ðara. ðe.
29. bisscophádes. wyrþe.

O. 25. (161ᵃ) 7 wel.

Ca. 23. willsumnesse gefylde.
24. godspel. ðær. winṫ.
25. wunode. trymede 7 lærde 7 to róme cóm 7 þæs ðæ his.
26. agatthon ðā.
27. papan biscopū 7 eallra. dome unscyldig.
28. ðinga. ƀ hade well.

Page 460. 1. ða ylcan tíd. pápa. agatha gesamnode sionoð (*o above not same ink*).
B. 2. biscopa. þam gedwolmannum ðe þa.
3. bodedan. áne.
4. hælende crist ða het se. bisscop eac. ðam sionoðe.
5. laðian. man. biscpas.
6. somod ðære þeode þe. cóm.
7. ðy. wæs on riht gelyfed. geferum geméted.
8. ða licode þis gewitt oðerre dæde ðam pápan 7 eallū ðam sionoðe 7 hi ða geþeodon on heora sionoð gewrit þás wórd 7 þus writon be him.
10. willfrið gode (*p.* 453). bissceop.

Ca. 1. ða agatthon gesomnode. róme.
2. ƀ. þā gedwolmonnū ða þe bododan.
3. án weorc. drihtne.
4. ða. ƀ. þā sinoðe laðian.
5. hī. ƀetwih. ƀ.
6. ðæs. ðeode þe. cóm.
7. geférū geméted.
8. licode. oðre. sinoðes. to on heora sinoðe swilcne witon geðeoddon.
9. ðus.
10. ƀ.

Page 460. 12. cuðum. úncuþum þingum. oþrum.

B. 13. twelftigum. efenbisceopum. sionoðe 7 ón dómsetle sæt.
14. eallum. brytene. iglandum.
15. angelþeodū. peohta ea begange.
18. ðyssum. eft in brytene. mægþe.
20. worde. hwít (*1st hand; eras. above* w, *from which a stroke runs towards* h *above line; accent dubious*). igland. ðy æfteran.
21. ðæs cyniges. ríce.
22. biscopsetl. ealhfrið. togelaðode ac (*before* to *eras. of 2 letters*). eft (*p.* 454).
23. monegum biscopum 7 eft to his biscopscíre.
25. 7 eft to. cóm. him. leaf. he moste him scyldan 7 bereccan 7 besecgan.
26. andweardnesse. gesacena. ðær.
27. bisscopas. iohanneṃ (*dots*). pápan.
28. dóme. cyðed. hys.

C. S. 15. begongne.
21. feng his B'settle onfeng 7 hine.

O. 15. angellþeodū.
18. hwearf (161ᵇ). mægþe.
25. eft to.
26. besec,ean.

Ca. 11. frā. be cuðū 7 be uncuðū.
12. oðrū.
13. efenbiscopū. sinoðe.
14. þā ealonde. frā angelðeodū.
15. bryttū. peohta. bigangende.
16. hándgewrite.
18. æft ðissū.
19. frā. þeawū.
20. wiht.
21. æft.
22. (*p.* 184) onfeng his his þ setl. togelaðode.
23. æft fíf gearū. frā þā.
24. monigū biscopū. þ scire.
25. eft to róme cóm. lyfnesse.
26. gesacena.
27. þ.
28. kyðed þ he his. miclū.

Page 460. 29. dǽle liccetende. het.
B. 30. pápa. ærendgewrít. æðelrede.
31. angelcyningum. áninga gedydon.
32. onfangen. biscopscíre forðam ðe. únrihtlice.

Ca. 30. forasprecena. æðelrede.
31. ðær. gedydon. wilfrið.
32. ƀ scire. forðon ðe.

Page 462. 1. benæmed wæs. ða. brytene.
B. 2. becóm. ríces. gestanden.
3. sæmnunga. úntrumnesse. ðam weox 7 hefegode.
4. þ he (*p.* 455). nehstan. **O.** *ends at* æt nyhstan. *Text follows* **Ca.** *from* ne gán. gán. ne mihte ac his.
5. handum on bære boren wǽs. in midlum gallia.
6. ðær. feower. feower niht fulle ða æt nyhstan (*rest wanting*).
9. ðæs.
10. swa swa. hefegum. úpp.
11. sittendra 7 singendra gebroþra.
12. sæt. swạorette. feng ða 7 acsode hwæþer.
13. ða cigde. man.
14. inn to him. him.
15. sæde. eallum.
16. þam gebroðrum. ðær inne æt him wæron. þa.
17. sume ðing. þam úpplican.
18. domum. þa het. biscop ða. gebroðor sume.
19. hwile ut (*p.* 456) gán. þam mæssepreoste.
20. cwæð. andryslico gesyhð þ ic. wille.
21. háte. þu hi hele. þ.
22. wíte. wille. geweorðe.
23. ætstod. mann. scinende. hwitum.
24. cwæð. forþon.

C. 7. þynre **W.**
13. cleopode **W.**
19. mæssepreoste **W.**
20. þ ic ðe **S.**

O. 3. untrymn (*no more now visible*).

Ca. 1. ðy. ða.
2. becóm.
3. untrūnesse. ðon. hefegode þ.
4. gán.

Page 462. 25. fram.
B. 26. þe. drihten líf. þinra.
27. þinra gebroðra. his þære mære fæmnan. scá. marian. forþon.
28. nú.
29. fram ðysse úntrumnesse. wesðu geara.
30. forþon æfter. gearum. hweorfe. ðe neosie 7 ðu.
31. becymst. ðinum. ðone. þinra.
32. onfehst. ða þe on ðe genumene. þin (*p.* 357).
33. geendaþ.

Page 464. 1. hwæt se biscop. getrymede.
B. 2. geferan ðæs fægnodon. þancunge dyd. on (1 *eras.*). ðy.
3. brytene cóm. ða ærendgewritu.
4. fram ðam. pápan. byryhtwolde ðam.
5. arcebiscope. rædenne.
6. beardsetna abb. him. lustlice 7 neodlice.
7. fultomodon. ðæs. pápan hése (1 *eras.*). to him sona gelaðode.
8. ðam. 7 hine.
9. innlice ðam biscope. wæs. ea ealhfrið (1*st hand*).
10. norðhymbra. to onfonne.
11. tíde. sóna.
12. ðe. ríce. þte sionoð. gesamnod.
13. míde. æfter sumum geflíte æghwæþeres.
14. ða. him (*p.* 458) eallum fultumigendum. willfrið.
15. on his biscopscíre 7 on his cyrican. feower gear.
16. þone. forðfóre his líf dæde 7 on. sybbe þa heofonlico.
17. hys mynstre þ he.
18. in. geréce cuðbaldes abbodes.
19. þenunge. gebroðra. þ arce mynster.
20. gecweden on hreopum. arweorðlice gesett.
21. bebyrged. petres (*after* t *eras.*). cirican ðæs. þam weofode.
22. suðan swa we. sædon. gemyngodon.
23. Y (*space for* þ, *but* O *is sketched with dry point*). neahstan. æfter forðfóre.
24. þæt. geáre. ríces ðæs. arweorða.

C. 6. lustlice 7 eaðmodlice **W. S.**
15. on his B'had **S.**
21. wiofode **W.**
22. swa *deest* (=**B.**) **S.**

Ca. 1. (*p.* 185) Hwæt.

Page 464. 25. adrianus abb forþferde. efenwyrcend.
B. 26. þære eadegan. (*p.* 459) theodores bisscopes.
27. cyrican ðære eadegan. bebyrged.
28. þæs ðe. fram. ðam.
29. papán sended wæs 7 hider com mid þeodore biscope þæs abb láre.
30. láre. theodores biscopes betwyh.
31. secgað þte albinus þæt abb.
32. æfter him. swiþe.

C. S. 26. biscopes.

Page 466. 1. grecisc geleornode of miclum dæle cuðe.
B. 2. þæt leden him swa cuð wæs. gemimor swa englisc þæt (*accent ? over* ge).
3. gecynde.
4. þa. willfriðe. þære cyrican. hægestealdes.
5. éa. wæs he wer. fyrmesta.
6. mannum. cyrican timbrede s . eo (*eras. of vertical stroke*).
7. in áre scē andree ðæs. gehalgod is monigfeal(*p.* 460)dum.
8. wundorlicum. gemonigfealdode.
9. begeate (*there is a stroke in modern ink drawn under words from* þ he *to* on heora). ðare (þara *below, see l.* 13).
10. apostola 7 cristes martira). weofoda.
11. in. þære cirican.
12. weallum. þrowunge. oðrum cyriclicum bocum.
13. geornfullnesse dyde (*a stroke begins under* dyde : *after* dyde *are repeated words from above* þ he—sette (9–10) ; *opposite stroke* 'repetit v. supra.' *Not Wheelock's hand*). ðyder.
14. bóc gestreon. begeat. huslfatu 7 monig gear oðer þær ðyses gemetes ða þe.
16. frætewednesse. gearwode.
17. æþelne. begeat. maua.
18. centlande in sangcræfte. fram æfterfylgendum (*p.* 461).
19. ðæs eadegan. ðone twelf winter. him gehæfde.
20. gehwær þa. ðam þe.
21. ne cuðon 7 mid langre (*rest wanting*).
22. ealdigan. láre in þone. him geniwode.

C. 2. meomor **W.**
5. se foremæresta 7 fore **S.**
10. weofodas **W.**
11. boca streon **W.**

Ca. 11. þ (*p.* 186) sylfe.

Page 466. 23. eac. bisscop se getydestea (*sic*).
B. 24. sangere swa he eac. halgū (*ends a line*, gewritū *added in margin, not 1st hand*).
25. ðæs. on.
26. regollicum. behydegysta þa á.
27. blann oð þ. fram. méde. árfæstre willsumnesse.
28. fram. in geferscype þæs . (*eras. of* b).
30. áfeded. æfter. com.
31. willfriðe bisscope myd. ealle hys.
32. gefyl(*p.* 462)de. swylce.
33. þing ða ðe.

C. 23. getydesta **W**.
27. oþ þ ðe he **S**.
33. 31[a] *began here ; but first letters visible are* icra ge **468**, 1. *It is fragmentary up to line* 19=**468**, 15 þære ea.

Page 468. 2. gelæste.
B. 3. Yssum (*space left shows that* þ *was intended, not* ð). tíðum. cyning þa ðone. brytene.
4. eardigað. manod. gelom . licre (e *eras.*). smeagunge.
6. hæfd. be gehealdenne. eastrena.
7. mærsigenne. tó weorþigenne.
8. tíde.
9. mæran. gefremman.
10. him fultū. angelðyode (y *small*).
11. æfæstnesse geleor (*p.* 463) nod. onfangen. ðære hálegan.
12. þære.
13. ðam arweorðan. abbod þæs.
14. muþum.
15. icenan þære éa ón þære. is cweden on gyrwum ðam.

C. 3. cyning þa þone.
4. gelomlicre.
6. in. eastrona.
7. Ond he. þeo . . Ond to weorþienne.
8. Ond.
9. þy maran. þurh teon. gefremman.
10. he him fultum óf ongelþeode. hie.
11. þa. haligan (*but* i *not certain*).
12. ciricean 7 þære apostolican.....sende (*a blank*=6 *letters*) [ærendw]rita (*missing letters from* **W. S**).
13. þæm arwyrþan. þæs.
14. wire muþan 7 be . . . an (*space for* 2 *or* 3 *letters now gone*).
15. in . ære stowe þe. geceged in gyrwū þ . m.

Page 468. 16. abb dóme. c.olfriđ wuldorlice stafas 7 gewrito fore (*corrector*).
B. æfter. đam.
17. sædon. abb. him.
18. mid đam he mihtelicor.
19. mihte þam þe gedyrstgodon. heoldon.
20. weorđedon buton. rihte tíde. acsode.
21. gemete. godes þeowas þe gode getacnode.
22. eac swylce.
23. him. sumne. stangeweorces.
24. æfter romana (*p.* 464) đeawe cyrican timbran 7 đære apostolican cyriclican tiligan 7 wæs he gehatende þ he wolde.
25. eadegan aldres đara. gehėalgian.
26. 7 he eac gehet. sylf. þeode.
27. symle onhyrigan. þære halgan. cyrican swa forđ.
28. geleornigan.
29. æfæstnesse willum 7 benum. gefultumigende. arwyrđa.
30. abbod. him cræftigan đa đe he. biddende wæs þæt mihtan stænene cyrican timbrian (æft *on eras., and after* he *eras. of* 1 *letter*).
31. him. gehealde eastrena on riht 7 be godes þeow sceare.

C. 16. abbodome. æfter (?). þæm.
17. sædon. abbod. him.
18. gewrita. þæm. þy meahtelicor.
19. meahte þa þa þe gedyrstgedon. eastron heoldon Ond.
20. weorþedon. swilce he eác befregn. ahsode.
21. gemete 7 rihte godes (31[a] *ends*). godes đe đa sceare đe preostas **S.** (*on* 31[b], 1 *only* o *legible; the page is fragmentary and in parts illegible to l.* 22=**470**, 9 þ ær).
24. cyricea . .
25. in are þæs.
26. petre Ond. þeode.
27. ....an þære halgan romanisca.
29. cyninges fæstnesse (*sic*) willum. ..... end se arwyrþa abbod.
30. cræftig..... þa þe he beten wæs stænne ciricean.
31. him eác.

Ca. 20. wurđedon (*p.* 187).

Page 470. 1. te ea can ođrum rihtum.
B. 2. ciricum.

B. 1. Ond be godes þa sceare eac oþrum.

Page 470. **B.**

3. þy. gewrit wæs ða aræded. ðam.
4. monegum gelæredum werum. him. in.
5. agenre. fram ðam þe. ongytan. sæde þæt.
6. hys trumnesse. láre swiðe gefeon(*p.* 464)de.
7. setle betweonum his ealdormannum. witum.
8. ðancunge.
9. gyfe. angelþeode. cwæð. þæt.
10. þis. eastrena.
11. ongyte ðysse tíde. healdenne. eallunga.
12. þissum.
13. ðonne nú. ándette. cyðe þ her mid worde þ ic.
14. þas tíde. écelice.
15. þeode. íc nú. ongyte. oncnawe.
16. ðeowas ðe on minū ríce syndon þe sceare onfon.
17. þ we gehyran. ealle rihtnesse. 7 he bútan.
18. aldorlicnesse. cwæð.
19. writan 7 leornigan. ðurh.
20. ða nigontynlican hringas (*p.* 466). eastrena.
21. þurh eall þa.
22. geára. beah.
23. scare 7 hi þa swa niwe discipulháda ðæs eadegan.
24. aldres. ýnderþeodde.
25. þeod þæs fægenode 7 blissode.
26. E (*space*). ða æfter miclum. þ ða munecas.
27. þa ðe þæt igland eardodon 7 beeodon. ðam mynstrum.
28. underþeodde. regollicum.
29. to scare ðurh. þa wæs.
30. syxtyne æfter.

C.

3. þy. þa wæs aræd.
4. monegum gelæredum weorodū On[d]. in.
5. reorde frō. meahton. sæd.
6. swiþe gifiende.
7. ealdormonnū. witum Ond.
8. eorþan. þoncunge.
9. ońfon. ongelþeode Ond. cw . ð.
10. ońgeat þte þis. soþra eastrana.
11. þisse. healdenne.
12. gesegen. þissum. ońgeat.
13. forþon. þoñ. ondette. cyþe. ondwearde.
14. þas. eastrana. wille (31[b] *ends; then a folio gone before* 32[a]).
17. rihtnesse **W. S.**
22. beg **W.**
25. geriht 7 geblissade **S.**

Page 472. B

1. ofslagen. cenred æfter him. on(*p.* 467)feng. norð-hymbra.
2. ríces. in hí þæt igland. sé.
3. mid ealre áre. ecbryht ðone halgan.
4. gemyngodon gelomlice 7 árweorðlice 7 mid miclum gefeán onfangen wæs fram him. forðon þe he. swettesta.
6. 7 þa ðing þe he lærde oðre. sylf.
7. willsumesta. fram him eallum.
8. gehered. árfæstum trymnessum.
9. geornfullum móde. gesetnesse.
10. þam. ápostolice.
11. elnunge. æfter wisdóme. hí þy apostolican þeawe 7 þy rihtgelyfedan manude.
12. þæt hí þy weorþunge ðære.
13. cwædon þæt we heoldon.
14. bycnunge (*p.* 468). beages. wundorlicre.
15. ðære godcundan cyððe (*rest wanting*).
16. bútan.
17. angelfolce. gemænsumode. æfter.
18. angelðeode. ðam ðingum. hi wana. fullfremedum.
19. bryttas wiððon þa noldon næfre.
20. cyððe ðæs. ðe hí.
21. geopenian 7 gecyðan 7 ða gelyfendum. angelfolcum.
22. wel intimbredum. gelæredum. regole. hí nú.
23. gewunan. fram rihtum. ealdigað.
24. bútan. scare.
25. symbelnessum rihtre eastron. geþeodnesse.
26. healdað 7 fram rihtum 7 weorðiað þa onfengon hi syð þan munecas.
27. (*p.* 469) ecgbrihtes. lifiganne. undor. *From* rihtgelyfede *text follows* **C**.
28. duchádе ðam abb. wintrum ðæs ðe.
29. hi. aídan. bisscop angelþeode to lærenne wunode.
30. ecgbriht. on ðam iglande twelf winter swa swa he sumre.
31. niwre gyfe lyhtendre ðære. geðeodnesse 7. gehalgode.

C.

5. forðon þe he **S.**
7. fylgend **W. S.**

Ca.

3. (*p.* 188) fæder.
27. ecgbyrhtes. lifianne.
28. þā abbude æft hundeahtatigū.
29. þ angelðeode. wunode.
30. wér ecgbyrht XII wint on þā.
31. níwre gyfe. cyriclican geðeodnesse 7. gehalgode.

Page 474. 1. 7 æfter ·VII·. wintrum. ðære.

B. 2. ðy. ða mærsod. weorðad.
3. easterdæg. eahtoðan.
4. maiorum myd. ða drihtenlican.
5. mæssesange mærsode. weorðode. ylcan. leorde.
6. 7. ðam.
7. gebroðrum ongann.* tó anesse. gyfe. ðam.
8. apostolum 7. heofo(*p.* 469)nes. ceasterwarum.
9. oððe þæt gyt soðre is. sylfe. blinneð.
10. á. énde. wundorlico. ðære.
11. foreseonnesse. árweorða. þ an þæt. on eastron.
12. leorde. gode ferde ac eac.
13. ði þte ði. eastron. hí.
14. ne gewunodon on ðam stowum weorðode. 7 ða gefægon ða gebroðor.
15. be ongytenesse. rihtgelyfedan eastertíde 7 hi.
16. ðæs ferendan. to drihtenne.
17. hi. 7. blissede on þam þæt. on lichaman.
18. hys gehyrend. eastres dæg.
19. onfón. him on. hí symle ær ðon.

C. 7. þæm.
18. oþ. 32b *begins* þone.

Ca. 1. 7 æfte. twentigū æfte.
2. ða. weorðeod.
3. drihtlice. ðy eahtegeðan. kł darū maiarū.
4. ðy he þa ða ylcan drihtlican æriste (*orig.* cam, *then* e *written on last curve to make* æ *of* æriste).
5. mæssesanga. weorðode ðy ylcan. férde.
6. 7 geféan. héan. þā broðrū.
7. ða. ðā halgū apłū 7.
8. oðrū. ceastwarū.
9. oððe þ gyt soðre. sylfe. blinneð. weorðian.
10. á. wundorlico stihtunge ðære.
11. þ. arwurða. on.
12. férde. þyssū middanearde. god. eac swylce þ ðy dæge.
13. mærsade. hi. ær.
14. on þā. weorðode. 7. gefégon ða broðru ongytenesse.
15. cuðan. rihtgelyfe(*p.* 189)don eastortíde 7 hi.
16. ferendan. ðone hí.
17. blissode in þón. oð ðæt.
18. wæs 7 þ he. ða his gehyrend.
19. onfón 7. on weorðunge. hi. symle ær ðan.

Page 474. 20. warnedon. onfonne 7. heora geryhtnesse.
B. 21. arweorðа. blissede. driht(*p.* 471)nes.
22. geseah 7 gefangen wæs.
23. A (*space for* þ). fif. ðære.
24. seofoðe. osrices norþhymbra.
25. hwitred.
26. ecgbyryhtes. cantwara. forðferde þ wæs ðy nigoðan.
27. kalendarū. on ðam ríce. þrittig.
28. 7 þ. healf 7 þa hyt þrym yrfeweardum forlet his sunu æðelbryhte 7 eadbryhte 7 ælfrice.
29. ðā. nehstan.
30. hrofeceastre bisscop 7 adrianus þæs aþþ (*rest wanting*).
32. 7 he forðon.
33. þære getydnesse cyriclicra. ge eac gemænelicra (ne *out of* m).
34. eac swylce grecisc. leornode. ledene.

C. 23. þæs (*for* þa wæs).

Ca. 20. wearnedon to onfonne 7. heora. gerihtnesse.
21. arwurða. gesege.
23. *begins* Wæs ymb. æft.
24. drihtlican. þe VII geár osrices. norðanhymbra.
25. æft cénrede. ríce.
26. ecbyrhtes. cantwara. forðféred. nigeðan.
27. kl'darū maiarū 7 þā. ðe.
28. XXIIII wintra þ. ðry. forlét æðelbyrht.
29. eadbyrht. ælric æft þā ðy.
30. hrofesceastre þ forðferde.
31. ðære eadegan.
32. arceþ 7. ðæs abbudes 7. forðon.
33. ġetýdnesse. cyriclicra. ge eac.
34. eac. geleornode. ledene. þ hī, þa swa.

Page 476. 1. cuðe. agen gereord. ón ácen(*p.* 472)ned.
B. 2. on. ðæs. on.
3. cyrican ðær he him sylfum byrgenstowe geworhte. æfter æfter ðam.

Ca. 1. cuðe. ón.
2. bebyriged on. ðæs aples. on.
3. cyricean ðær. sylfa. byrigenstowe worhte æft þā.

Page 476. 4. eadulf to biscopþenunge ðone byryhtwold arcebiscop.

B. 6. ymb seofon. nigon 7.
7. ðære. menniscnesse ætywdon.
8. ða. útan. on. cometan nemned. hi.
9. micle fyryhto. ðam mannum ðe hí scéawedon oðer.
10. heora upp eode beforan þære. on. heo uppgangende.
11. oðer on æfen æfterfyllgde. þonne heo to setle eode swylce hí witgan wæron.
12. wales uppyrnendre.
13. somod. setlgangendre. gehwæðere tíde.
14. tacnedon mannum toweard stód. him óf swylce.
15. fyrencylle ongeán nórð (*p.* 473) dæl. ætywdon hi ða.
16. steorran on. þær wunedon. tíde.
17. hefegosta wól. ðeode. ríce sarlicum wale.
18. 7 earmlicum fornáman 7 forheregodon. hi. medmiclum.
19. on ylcan mægþe wíte (*at* t *blot eras. partly*). heora.
20. getrywlease ðy ylcan geáre swylce se . (a *washed out*). ecgbryht.
21. gemyngodon. sylfan easterdæge leorde.

C. 7. 33ª *begins* æteowdon.
9. micle.
10. oþer.
13. somed.
18. ond.
21. we beforan we (*sic*).

Ca. 4. eadulf. ðære b̄ þenunge. byrhtwald arceb̄.
6. æft̄ þyssum. seofon. 7 XXVIIII æft̄.
7. drihtlican. þ ætywdon twégen.
8. ða. on bócū nemde 7 hi.
9. þā. ðe hi.
10. oþer. on morgenne þonū heo.
11. oðer on. æftfyligde. heo.
12. hi. wæron. uppyrnende.
13. samod. setlgangendre. gehwæðere tíde.
14. mannū toward tacnedon. hī óf swylce.
15. fyrenðecelle ongean. middangeardes. ætywdan hi þa steoran on ianuari'.
16. ðære.
17. æft̄ se hefegosta wól sacina. ríce.
18. 7. hi.
19. æft̄. on. ylcan mægðe. wíte. þrówedon heora.
20. ðy ylcan geare swylce. wér ecgbyrht.
21. gemynegodan þy sylfan. ferde.

Page 476. 22. ðа eastertíde. idus ou maius.

B. 23. norðhymbra. lífe. ríce.
24. endlufon. hæfde he wolde 7 gemacod hæfde þ ceolulf.
25. æfter him þ rice hæfde. ðæs cyninges ríce.
27. ge se forðgann. monigum. styrenessum.
28. wiðerweardum þingum yþygað. syndon þ mann þ nu gyta (*p.* 474) gewitan mæg.
29. hwæt mann be ðyssum menn writan mæge oððe.
30. hwylcne. synt.
31. Wæs (*initial roughly sketched in ink but not completed*). ða. seofon. 7 án 7 þrittig æfter drihtnes menniscnesse (*sic*).
32. byryhtwold arcebisscop lanre (*not 1st hand*).

C. 23. ósric (*end of accent seen*).
29. 33b *begins* gewitan.

Ca. 22. eastortíde.
23. norðanhymbra. lífe gewát æft þon ðe. ríce XI geár.
24. 7 strynde 7. gedémed. þ.
25. (*p.* 190) wære. æftfyligend.
26. broðer. hī. ðæs. ríce ge fóreweard ge forðgang (*over each* ge *a smaller* g).
27. monigū 7 swa myclū styrenesse wiðerweardra þinga yðiað.
28. þ þ mon nū gýt. þissū man writan mæg oððe scule.
30. synd.
31. 7 an 7 þrittig æft.
32. þ byrhtwold arceb langre.

Page 478. 1. yldo. fornumen forðfered. ðy. idum ianuarium.

B. 2. biscopsetl ·VII· 7 þrittig. monoð 7 ·XIIII·.
3. ðam ðy ylcan. arcebiscop. tátwine.
4. on ðam.
5. ðe cweden is breodún. on cantwara birig fram.

C. 1. 7 forðfered.

Ca. 1. yldo. 7 forðfered. iduū ianuariū.
2. þ setl XXXVII. six.
3. for hine ðy ilcan. arceb.
4. mægðe. on þā.
5. gecyged. gehalgad on cantwara. frā þā arwurðū werū.

Page 478. 6. ðam arweorðum. wintceastre biscope 7.

B. 7. lundenburhge biscope 7 ealdwine licetfelda bisceope ðy teoðan.
8. monðes.
9. mære in æfestnesse (*p.* 475) 7 on wisdóme swylce eac.
10. on halgū.
12. syndon nú on andweardnesse. cyricena biscopas.
13. tátwine. 7 ealdulf 7 ingwald eastseaxena biscop.
14. biscopas syndon ealdbryht. heaðolac westseaxena biscopas.
15. syndon. myrcna biscop. ealdwine. 7.
16. ðam folcum ðe eardigað be westan sæuern. walhstod biscop.
17. willfrið. hwicca bisscop cynebryht is lindesfarona biscop seo.
18. biscopscír. ðæs iglandes. tó. wintceastre.
19. suðseaxena mægðe. wunigende. biscope.
20. him biscopðenunge sohton. westsexena biscope 7.
21. ðas mægðe. eac. oð.
22. cyningū eac swylce aðelbolde myrcna (*p.* 476). on hyrnesse.
23. underðeo,de wæron 7 ðonne norðhymbra mægð þam ceol,ulf (*corrector ?; the* i *over* o *is perhaps for a dot*).
24. cining on cynedóme ofer his. bisscopas. bisscopscíre.

C. 6. ingewalde (1*st* e *very faint but certain*).
7. aldwulfe.
18. bisceopscir.
19. 34[a] *begins* suðseaxna.
22. hiora.

Ca. 6. ƀ 7.
7. ƀ 7 ealdwine. ƀ 7 eadulfe.
8. ƀ ðy teogeþan. monðes.
9. mære on. on snytro wisdomes 7 swylce éac on halgū gewritū æðellice ontimbred.
12. syndon nu on 7weardnesse cantwara cyricena bisceopas.
13. eadulf 7 ingwald. ƀ.
14. ƀ syndon ealdbyrht 7 heaðolac biscopas.
15. sindon. myrcna ƀ is ealdwine on þā folcū ðe. ƀ.
17. wilfrid is hwicna ƀ. cynebyrht lindesfarena ƀ seo biscopscír.
18. belimpeð.
19. ƀ. ƀ.
20. hī ƀ þeninge seceað. ƀ 7 ealle þas mægðe.
21. eac. suðmægþe oð.
22. cyningū eac swylce æðelbalde myrcna. on.
23. underðeodde syndon ðonn is norðanhymbra mægð þe ceolwulf se cynig on.
24. IIII. ƀ scire.

Page 478. 25. willfriδ bisscop on δære cyrican. æδelwalh.
B. 26. on lindesfarona éa. on hægestealdes éa peohthelm on δære.
27. is ꝩweden æt æthwítan ærne. stow is niwan.
28. gemænigfealde. folcum on setle bisscopsetles 7 stoles wæs tóætyced 7.
29. δære. ærista biscop. Swylce eac peohta.
30. cynn on δas tíd habbaδ. wære. angelþeode. 7.
31. soδfæstnesse. eallre. cyrican friδ dælnimende.
32. δa δe brytene eardiaδ syndon.
33. geþancfulle on. hí sætnunge ne geflitu wiδ.

C. 33. strodo (*for* 1*st* o *perhaps originally* u).

Ca. 25. þ on þære cyricean. æδelwold.
26. on lindesfarena éa. on. éa. on.
27. δe is geciged æt hwitan éarne. níwan monigfealdedon.
28. biscopstoles.
29. toætyced 7 wæs. he biscop swylce eac.
30. on δas tíd. wære. angelþeode 7.
31. soδfæstnesse. cyricean dælnimende beoδ.
32. δe on.
33. þancfulle. gemærū. sætn,ge ne gestrodu.

Page 480. 1. angelþeode syrwaδ. δonne. δe hí. of miclum
B. dæle deaδe mid.
2. innlicum hete onfenge, angelþeode. on δone (*corrector*). on of
3. (*p.* 477) ealre gelyfedre. cirican. ón gehealde rihtra eastrena ge úngecostum þeawum.
4. á,fuhton (*sic; mark of division?*). hwæδere him is mid godcundum.
5. menniscum wiδstanden. þæt. nohwæδerum heora willum gehabban.

C. 5. hie. willunge.

Ca. 1. angelδeode syrwaδ. δe hi of myclū.
2. héte on feounge. 7 δone.
3. cyricean. on geheoldan. (*p.* 191) eastrena. on ungecostum.
4. afeohtende hwæδere. mægne.
5. hwæδere.

Page 480. **B.**

6. þurhteon, (*opposite in margin stands* wyðerwerde *followed by dot and tick; all in corrector's hand*). ne magon
7. 7 ðeah ðe hi syn of miclum dæle hy syndon angelcynnes.
8. þeowdóme.
9. smyltnesse nú. on norhymbra. únæðele.
10. hí sylfe 7 heora bearn gyrnað to mynstre 7, godes þeow- to
dóme, to syllanne þonne hi synd to begangenne woruldlicne swiðor
ceāhád (*words above by corrector*).
12. seo. hwylcne. sy seo æftere yldo gesyhð.
14. nú on andweardnesse se steall eallre brytene. twa.
15. fif. angelcynnes. on brytene igland.
16. 7. an 7 þrittig þære.
17. on þæs drihtnes ecan ríce. eall eorþe (*p.* 478).
18. efenblissigende brytene on. 7 o, manegum iglande n
blissigað (*1st hand*).
19. andettað gemynd.
20. AS (*space left suits* þ). be ðære angelþeode cyrican.
brytene swa swa of íu manna.
22. cyððe. mihton. drihtnes fultume. Ic beda.

C.

6. syn.
9. 34[b] *begins* norþanhymbra.
10. hie.
19. 34[b] *ends* halignesse; *rest of page blank.*
20. 35[a] *begins* þas.

Ca.

6. magan 7. hi. of.
7. sylfes anwealdes hwæðere. of. hi. angelcynnes.
9. underðeodde ðysse tide. smyltnesse. norðanhymbra ðeode. æðele ge unæðele.
10. sylfe 7 heora. má. on mynst̄ 7. þeowdomhád.
11. syllanne þonne hi synd bigongende woruldlicne camphád.
12. seo wíse hwylcne. sy seo æftre yldo gesihð.
14. ðis. on 7weardnesse se steall.
15. fif hundeahtatig angelcynnes. on breoton,ealond (*sic*).
16. and ymb. án 7 þrittig frā.
17. on. þam ecan. ealle eorðe. efenblissiende. on. monige.
19. andettað. halignesse FINIT.
20. Ðas. be stære angelþeodes cyricean. breotone swa swa of iu manna gewritū oððe of ealra gesægena oð of.
22. cyððe. drihtnes. béda.

Page 480. 23. ðeow. * ðæs mynstres ðara.
B. 24. wíramuðan. gyrwū.
25. sumorlande (*sic*). myd ðy.
26. seofonwintre. gymenne.
27. læranne ðam arweorþam (*sic*) aþþ. ceolferðe.
28. s . yð þan (*eras. of a blot ?*). tíd. lífes. ylcan.
29. leorniganne 7 to smea(*p.* 479)genne.
30. gewrito. , betweoh hælo regollicum.

Ca. 23. þeow. ðæs.
24. wira muðan on gyrwū.
25. sundorlande. ðy.
26. seofonwintre ða. gymenne.
27. læranne þā arwurðan. ceolfriðe.
28. syððan ealle tíd. ðæs ylcan.
29. leornianne.
30. smeagianne. gewrito 7 betwyh gehald regolices.

Page 482. 1. gyminge 7 to singenne. cyrican.
B. 2. swéte 7 wynsum þuhte 7 wæs þ. oððe. oððe.
3. wrát 7 ða ðy nigonteoðan geare. lífes.
4. diaconháde onféng. ·XXX· mæssepreostháde.
5. árweorðan biscopes þurh.
6. ceolferðes aþþ. ðære tíde ðæs ðe.
7. mæssepreostháde. nigon. wintra midre yldo.
8. ðas béc. nydðearfe. geworce.
9. árweorþra. áwrat 7 gesette. swylce. 7 gytes on gastlicræ.
10. tóæty,te (*1st hand*).

C. 9. 35[b] *begins* sette.

Ca. 1. gymenne. cyricean.
2. swéte. þ ic oððe lærde oððe write.
3. and þa ðy nigonteoðan geare.
4. deaconháde. ðrittigoðan. mæssepreostháde and.
5. ðenunge. arwurðan biscopes. ðurh háse.
6. ceolferðes ðes aþbudes (*sic*). ðæs.
7. nigon.
8. bóc. nydþearfe 7 minra of geweorcū arwurðra.
9. swylce. mægwlite 7 gytes.
10. gastlicra gerecnessa ic toætycte.

Page 482. 11. aworþennesse.

B. 12. ismaeles. béc.
13. tabernacula. fatum. hræglū (*p.* 480) þreo.
14. béc.
15. ic ðone. sam elis (*piece of leaf gone after* sam) saules. ðæs.
16. cyninges (*only tail of* s *left*). béc.
17. ðæs. getimbro. ðære bicnigendlican gerèce.
18. þrittig cwestionem.
19. prouerbio. ðreo.
20. on. VI béc.
21. neemiā ·IIIIᵖ· béc.
22. áne bóc.
23. béc nydlicre gerecednesse be cristes circan. áne.
25. on. ·IIII·
26. on. ·VI·
27. godspelle. twá.
28. in ðone apostol. hwylc swa ic inn.
29. eall. áwrát.
30. apostolor̄ twá.

C. 14. béc.
18. questionem (u-*is modern*).
22. áne.

Ca. 11. genesís. isááces gebyrd (*p.* 192). aworpennesse ismaheles.
12. bec.
13. hræglū þreo.
15. þ is saules.
16. béc.
17. getymbro. bycnendlican.
18. béc þrittig.
19. prouerbio. þreo bec.
20. canticor' syx.
21. on. þreo.
22. on canticū. bóc.
23. ane bóc. eadigan. beacniendlice. be cristes cyricean.
25. on.
26. syx.
27. godspelle ameliarū.
28. on þone apostol swa hwylc swa ic on geweorcū scē agustinus gemette eall.
29. awrát.
30. aplor'.

Page 482. 31. bóc.
B. 32. þréo.

Ca. 31. on.
33. on. ðreo.

Page 484. 1. ðam. áne bóc.
B. 2. áne bóc.
3. ðam esaias. *for* et . . . et *the abbreviation resembling* æc *often occurring in* **B.** *in* Petrus *and causing confusion between* æt *and* et. (*p.* 481 *begins* carcerem.)
5. be rihte bisexte áne bóc.
6. emnihte. anatalius gerece áne bóc.
7. be.
8. scē. lífes.
9. bóc. In gerade spæce. gehwyrfde.
10. bóc. anastasie martir seo. yfel.
11. grecisce. leden towendenne 7 gyt. wyrse fram. úngetydum.
12. gerihted. andgyte gerehte.
13. líf. somod. biscopes. cuðbryhtes.
14. metro. gerædum worde. áwrat.
15. 7 þæra. spell ðysses. ðam. þeowigan.
16. ðære upplican. benedictus. hwætbryhtes.

C. 9. meterge (36[a]) weorce.

Ca. 1. bóc.
2. wunenesse. ane (boc *wanting*).
3. be þon ðe isaias cw̄ &.
5. be rihte bisexte.
6. be efennihte. anatholius.
7. be. spelle ane.
8. confessor'. béc.
9. béc. on hræde. gehwyrfde.
10. béc. seo. yfele.
11. grecisce. leden. frā sumū ungetyddū gerihted.
12. andgyte gehrehte.
13. ðæs. munuces somod. biscopes.
14. metro æft. geræde worde. awrát.
15. ðara. spell þysses. geféo þeowian ðære.
16. ceolfriðes. hwætbyrhtes.

Page 484. 17. awrát.

B. 18. þ. úres iglandes 7 ðeode ic wrat on fif béc.
19. ic gesette martyloigium (*sic*). symbeldagum. on (*p.* 482) þære.
20. ða ðe. mihtan (*sic*). án hwylce dæge hyt wære ac eac swylce ælces cynnes camp.
21. oððe. hwylcum déman hi.
22. oferswyðdon.
23. imen bóc missenlicum metere.
24. Ic wrat bóc epigrāmatum. metere.
25. wisena. be tydum synddrige bóc.
26. áne mícle bóc.
27. stæfræwe. tóscadenne.
28. bóc. oðre. ðysse geþeodde. bi.
29. bóc.

C. 18. þ.
19. symbeldagum.

Ca. 17. awrát.
18. þ. stær ures. þeode.
19. symbeldagum.
20. ða. gemétan. nalæs þ án hwylce. swylce hwylce cynne. oððe. hwylcū. hi. oferswyðdon.
23. ymenbéc missenlice.
24. bóc.
25. tídum syndrie béc.
26. stæfenroph endebrydnesse.
28. and oðre þysse geþeode bi.
29. tropus bóc.

Page 486. 1. gesettnessū. 7 be. ðam.

B. 2. canon áwriten (*omits* is; *break follows*).
3. Nd (*space apparently was intended for* A). ic bidde ðe nú góda hælend. mé. forgeafe.
4. ðines wísdómes þ. eac swylce forgyfe.
5. nyhstan. wylle. wísdómes.
6. móte symle ætýwan. þinre.

Ca. 1. gesetnessum. gemetū. þā.
2. canon. is (*break*).
3. And. dugoþa. ðu.
4. swétlice. ðines. þ ðu.
5. nyhstan to ðe (*p.* 193).
6. symble.

Page 486. 7. Ac (*space for* E). þ on eallum ðam þe ðis.

B. 8. becume. oððe. hí.
9. úntrumnessum módes 7 lichaman.
10. þingian. ðære upplican árfæstnesse.
11. gehwylcum heora mægðe. méde heora. agyfan. be þe.
12. syndrigū mægðum oð þam hýhrum. ða þe ic gemyndelice 7.
13. þancwyrðlice. tó.
14. eallum þingū. westm.
15. geméte. *After a short break these lines follow : lines* 2, 4, 6, 8, 10, 12 *are written in vermilion now discoloured.*

....IDDE ic eac æghwylcne mann
brego ríces weard þe þas bóc
ræde 7 þa bredu befó fíra
aldor þ gefyrðrige þone
writre wynsum cræfte þe ðas
bóc áwrat bam handum twam
þæt he móte manega gyt mundū
synum geendigan his aldre to wil
lan 7 him þæs geúnne seðe aheal
les geweald rodera waldend þæt
he on riht móte oð his daga ende
drihten herigan AMEN
ge weorþe þæt.

Last Page. B. *Inscription at end of* **B.**, *on last page following the additional matter* (*Introd. Pt. I. p. xvii*), *but in a different hand:*

Hunc librū dat leofricus ēps eccl̨e scī petri apli in exonia ubi sedes episcopalis est ad..... successor̄ suor̄. si qs illū abstulerit inde. subiaceat maledictioni. FIAT. FIAT. FIAT.

C. 7. (36b) eac. ilce. to *omit.*

Ca. 7. eadmodlice. þ. eallū ðe. stær becyme.
8. rædanne oððe. gehyranne. hi.
9. mínum untrumnessum.
10. þingian mid þa upplican. gehwylcū heora mægðum.
11. méde heora. agife. ðe.
12. syndrigū mægðū. þam hyrum stowū. ðe.
13. þancwyrðe gelyfdon. tylode. awrítanne.
14. ðone. ðingunge geméte.

Last Page. **B.** Đas boc gef leofric. b. into scē petres mynstre on exancestre þær se biscopstol is for sawle alisednysse 7 gif hig hwa ut ætbrede god hine fordo on þære ec.....e.

(*see p.* 344) Cædmon's Hymn from the Moore MS. Kk. 5. 16. Cam. U. Libr.:

Nu scylun hergen[1] hefenricaes uard
metudæs maecti end his modgidanc
uerc uuldurfadur sue he uundra gihuaes
eci dryctin[2] or astelidæ
he aerist scop aelda barnū
heben til hrofe haleg scepen
tha middungeard[3] moncynnæs uard
eci dryctin æfter tiadæ
firum fold'[4] frea allmectig
primo cantavit Caedmon istud carmen.

[1] *Dot under* 2nd e *in* hergen, a *above to right.*
[2] *In* dryctin yc *is formed out of original* in.
[3] *In* middun *the* 1st d *is out of original* n.
[4] *The mark after* fold *is a tick, not a comma.*

00046335

Oxford
HORACE HART, PRINTER TO THE UNIVERSITY

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 05 October, 2018